



09.09.2013

Kokousaika 09.09.2013 16:00 - 17:20, keskeytetty 16:29 - 16:31

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Rauhamäki, Tatu	puheenjohtaja
	poissa: 965 §
Pajamäki, Osku	1. varapuheenjohtaja
Kari, Emma	2. varapuheenjohtaja
Hakola, Juha	poissa: 965 §
Halla-aho, Jussi	poistui 17:18, poissa: 973 §
Karhuvaara, Arja	
Männistö, Lasse	
Oskala, Hannu	
Perälä, Erkki	
Puhakka, Sirpa	
Rantala, Marcus	
Rissanen, Laura	
Tenkula, Tarja	poissa: 965 §
Torsti, Pilvi	
Hamid, Jasmin	varajäsen

Muut

Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja poistui 16:36, poissa: 946 - 973 §:t
Paavolainen, Sara	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Pajunen, Jussi	kaupunginjohtaja
Sauri, Pekka	apulaiskaupunginjohtaja
Räty, Laura	apulaiskaupunginjohtaja
Ratasvuori, Eila	hallintojohtaja
Saxholm, Tuula	talousarviopäällikkö
Tulensalo, Hannu	henkilöstöjohtaja
Sarvilinna, Sami	kaupunginlakimies
Waronen, Eero	viestintäpäällikkö
Peltonen, Antti	vs. päätösvalmisteluyksikön päällikkö poistui 16:36, läsnä: 881 - 947 §:t
Hyttinen, Hannu	kaupunginsihteerin
Matikainen, Kristiina	kaupunginsihteerin



09.09.2013

Rautanen, Marja-Liisa
Sippola-Alho, Tanja
Vallittu, Anja
Saarinen, Erja
Villeneuve, Anna

kaupunginsihteeri
kaupunginsihteeri
kaupunginsihteeri
apulaiskaupunginsihteeri
ts. hallintosihteeri



09.09.2013

§	Asia	
881	Kj/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
882	Kj/2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
883	Kj/1	V 25.9.2013, Kj / Valtuutettu Terhi Koulumiehen aloite kaupungin talousarvion julkisuuden lisäämisestä
884	Kj/2	V 25.9.2013, Kj / Valtuutettu Matti Niirasen aloite toimitiloista mikro- ja yksinyrittäjille sekä freelancereille
885	Kj/3	V 25.9.2013, Kj / Valtuutettu Thomas Wallgrenin ym. aloite ystävyyskaupunkisuhteen päättämisestä Helsingin ja Pietarin välillä
886	Kj/4	V 25.9.2013, Kj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite julkisen sektorin hankkeiden toimivuudesta
887	Kj/5	V 25.9.2013, Kj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite lähidemokratian lisäämisestä
888	Kj/6	V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Johanna Sumuvuoren aloite metron yöliikenteen pidentämisestä
889	Kj/7	V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Hennariikka Anderssonin aloite mainosrahoitteisesta kaupunkipyöräjärjestelmästä
890	Kj/8	V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite julkisen käymälän saamisesta Alppipuistoon
891	Kj/9	V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite Brahenkentän skeittipuiston aseman vakinaistamisesta
892	Kj/10	V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Henrik Nyholmin aloite metroasemien varauuskäyntien kausiluonteisesta käytöstä
893	Kj/11	V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite kaupunkiviihtyvyyden parantamisesta
894	Kj/12	V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite joukkoliikenteen tarjonnasta ja lippujen hinnoista
895	Kj/13	V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Johanna Sumuvuoren aloite suojeleusuunnitelmasta vanhojen puiden suojelemiseksi
896	Kj/14	V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite ekologisesta Helsingistä ja energiatehokkuudesta
897	Kj/15	V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Nuutti Hyttisen aloite metron



09.09.2013

		kääntöraiteen pidentämisestä ja uuden metroaseman rakentamisesta
898	Kj/16	V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite julkisten alueiden siisteyden parantamisesta
899	Kj/17	V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite allergiatalojen toteuttamisesta kokeiluna kaupungin ara-vuokra-asuntokannassa
900	Kj/18	V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Heikki Takkisen aloite lasten liikenneturvallisuuden parantamisesta Käpylän alueella
901	Kj/19	V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Heikki Takkisen aloite koulukiinteistöjen monipuolisen käytön lisäämisestä
902	Kj/20	V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Heikki Takkisen aloite rauniopuiston suunnittelun käynnistämisestä Käpylään
903	Kj/21	V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Ilkka Taipaleen aloite selvityksen tekemisestä yksinäisten asuntotilanteen parantamiseksi
904	Kj/22	V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite kaupungin ara-vuokra-asuntojen asukasvalinnasta
905	Kj/23	V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite yritysten toimintaedellytysten huomioimisesta kaavoituksessa
906	Kj/24	V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite koulujen kosteus- ja homeongelmiin puuttumisesta
907	Kj/25	V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite kaavoituksen suunnitteluperiaatteista
908	Kj/26	V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite kriisiasuntojen kustannustehokkaammasta vuokraamisesta
909	Kj/27	V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Jape Lovénin aloite Vuosaaren sillan paino- ja pituusrajoituksista
910	Kj/28	V 25.9.2013, Stj / Valtuutettu Hanna-Kaisa Siimeksen aloite paperittomien siirtolaisten terveyspalvelujen turvaamisesta
911	Kj/29	V 25.9.2013, Stj / Valtuutettu Ilkka Taipaleen aloite selvityksen tekemisestä asuinyksiköiden käytännöistä ja työpajojen järjestämisestä
912	Kj/30	V 25.9.2013, Stj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite ikäihmisten kuntoutuksen järjestämisestä
913	Kj/31	V 25.9.2013, Stj / Valtuutettu Petra Malinin aloite toimeentulotuen käsittelyaikojen ilmoittamisesta kaupungin verkkosivuilla



09.09.2013

914	Kj/32	V 25.9.2013, Stj / Valtuutettu Osku Pajamäen aloite Tarja Halonen -leikkipuistosta Kallioon
915	Kj/33	V 25.9.2013, Stj / Valtuutettu Seija Muurisen aloite omaishoitopariskuntien kuntoutusjaksosta
916	Kj/34	V 25.9.2013, Stj / Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite kuntouttavasta hoitotyöstä
917	Kj/35	V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon aloite kulttuurin prosenttiperaatteen laajentamisesta
918	Kj/36	V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Tarja Tenkulan aloite paperisen kesäpassin käyttöönotosta
919	Kj/37	V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite Mol.fi sivustoja koskien
920	Kj/38	V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Pekka Tiusasen aloite tanssinopetuksen järjestämisestä ja opetuksen rahoittamisesta Itä-Helsingissä
921	Kj/39	V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite maahanmuuttajien oppisopimuskoulutuksesta
922	Kj/40	V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite työväenopiston suomenkielen kurseista
923	Kj/41	V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite nuorison syrjäytymisen poistamisesta
924	Kj/42	V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite nuorten liikuntamahdollisuuksista
925	Kj/43	V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite suomenkielisen työväenopiston opetuksen laadun kehittämisestä
926	Kj/44	V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite maaumalan tai uimarantojen saamisesta Koillis-Helsinkiin
927	Kj/45	V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite koskien henkilöstön irtisanomissuojaa
928	Kj/46	V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite henkilöstön kehittämisestä
929	Kj/47	V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite vähäosaisten opiskelun tarpeesta työväenopistossa
930	Kj/48	V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Sirkku Ingervon aloite nuorisokahvilasta



09.09.2013

931	Kj/49	V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite kunniasta suomalaisuudelle
932	Kj/50	V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Juho Romakkaniemen aloite Sibeliuskonserttien järjestämisestä Sibelius-monumentilla
933	Kj/51	V 25.9.2013, Kaupunginhallituksen varajäsenen valinta
934	Kj/52	V 25.9.2013, Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunnan jäsenen valinta
935	Kj/53	V 25.9.2013, Palmia-liikelaitoksen johtokunnan jäsenen ja varajäsenen valinta
936	Kj/54	V 25.9.2013, Kaupunkisuunnittelulautakunnan varajäsenen valinta
937	Kj/55	V 25.9.2013, Sosiaali- ja terveyslautakunnan toisen jaoston jäsenen valinta
938	Kj/56	V 25.9.2013, Kaupunginhallituksen johtosäännön muuttaminen sekä kaupunginhallituksen johtamisen jaoston ja tietotekniikkajaoston asettaminen
939	Ryj/1	V 25.9.2013, Helsingin kaupungin ympäristötoimen johtosäännön muuttaminen
940	Kaj/1	V 25.9.2013, Konalan tontin 32036/10 ja katualueen asemakaavan muuttaminen (nro 12171, Ristipellontie 11)
941	Kaj/2	V 25.9.2013, Honkasuon Honkaperhosen alueen tonttien vuokrauserusteet
942	Stj/1	V 25.9.2013, Lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen toteutumisen seuranta
943	Kj/3	Kaupunginsihteerin viran täyttäminen hallintokeskuksessa
944	Kj/4	Valtuutettu Laura Kolben toivomusponsi globaalin vastuun strategian jalkauttamisesta kouluihin
945	Kj/5	Valtuutettu Jarmo Niemisen toivomusponsi Suomen sisäisen yhteistyön lisäämisestä Itämeren suojelussa
946	Kj/6	Valtuutettu Astrid Thorsin toivomusponsi opetustoimen konkreettisista ihmisoikeuskasvatussuunnitelmista
947	Kj/7	Kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilötapaaminen Espoossa 8.-9.10.2013
948	Kj/8	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen



09.09.2013

949	Kj/9	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
950	Ryj/1	Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2014-2016
951	Ryj/2	Lausunto lippujen hinnoitteluperiaatteista ja hintasuhteista uudessa vyöhykemallissa
952	Ryj/3	Lausunnon antaminen Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Kuusakoski Oy:n ympäristölupahakemuksesta (Kivikko)
953	Ryj/4	Lausunnon antaminen Etelä-Suomen aluehallintovirastolle HSY:n ympäristölupahakemuksesta (Kivikko)
954	Ryj/5	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
955	Kaj/1	Valtuutettu Nina Hurun toivomusponsi rakentamisen energiamääräyksistä
956	Kaj/2	Valtuutettu Tarja Kantolan toivomusponsi resurssien turvaamisesta tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamiseksi
957	Kaj/3	Valtuutettu Elina Moision toivomusponsi pääkatujen pyöräväylien rakentamisen kiirehtimisestä
958	Kaj/4	Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi muiden rakennuttajien ara-vuokrakohteiden vuokrien nousemisen estämisestä
959	Kaj/5	Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi kaupungin vapaarahoitteisen asuntotuotannon lisäämisestä vuokratulovaltaisilla alueilla
960	Kaj/6	Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi luonto- ja virkistysarvojen turvaamisesta yleiskaavan valmistelussa
961	Kaj/7	Valtuutettu Pekka Saarnion toivomusponsi kaupungin omien vuokra-asuntojen tarvitsemien tonttien etusijaisuudesta kaavoituksessa ja tonttienluovutuksissa
962	Kaj/8	Valtuutettu Astrid Thorsin toivomusponsi sähköautojen latauspaikkojen rakentamisesta
963	Kaj/9	Selitys korkeimmalle hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä tehdyn valituslupahakemuksen ja valituksen johdosta Kaarelan kortteleita 33350-33376 ym. koskevassa asemakaava-asiassa (nro 11870, Honkasuo)
964	Kaj/10	Kaupungin lausunto vuokralaisdemokratiasäännön hyväksymistä koskevasta päätöksestä tehdyn valituksen johdosta



09.09.2013

965	Kaj/11	Maankäyttösopimus Hakaniemen tavaratalotontin asemakaavan muuttamiseen liittyen (kaupunginosa Kallio, Hakaniemi, tontti 297/12)
966	Kaj/12	Maankäyttösopimus Lauttasaaren Liikekeskus Oy:n kanssa
967	Kaj/13	Eron myöntäminen ja uuden varajäsenen nimeäminen asuntotuotantotoimikuntaan vuosille 2013-2014
968	Kaj/14	Lauttasaaren vesitornin purkaminen
969	Kaj/15	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
970	Stj/1	HYKS-alueen kuntien terveydenhuollon järjestämissuunnitelma 2013-2016
971	Stj/2	Valtuutettu Emma Karin toivomusponsi paperittomien siirtolaisten terveyspalveluista
972	Stj/3	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
973	Sj/1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen



09.09.2013

Kj/1

§ 881

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Oskalan ja Rantalan sekä varatarkastajiksi jäsenet Pajamäen ja Rissasen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättäneen valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Oskalan ja Rantalan sekä varatarkastajiksi jäsenet Pajamäen ja Rissasen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen



09.09.2013

Kj/2

§ 882

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen



09.09.2013

Kj/1

§ 883

V 25.9.2013, Kj / Valtuutettu Terhi Koulumiehen aloite kaupungin talousarvion julkisuuden lisäämisestä

HEL 2013-001434 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Terhi Koulumiehen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 HEL 2013-001434 Koulumies Terhi valtuustoaloite Kvsto 30.1.2013 asia 18.pdf

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Terhi Koulumiehen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Terhi Koulumies ja 7 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki avaa talousarvionsa menokohtaisten määrärahojen taustat julkisiksi. Kaupunkilaisilla on oikeus tietää nykyistä tarkemmin, millaisiin taustalaskelmiin budjetin menot pohjautuvat ja millaisilla yksityiskohtaisemmilla suoritteilla ja tulostavoitteilla niitä perustellaan.

Aloitteessa todetaan, että eräs keino toteuttaa avoimuuden lisääminen olisi sisällyttää internetissä julkaistavaan talousarvioon vuodesta 2014 alkaen linkit lisätietoon kunkin määrärahan kohdalta.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupunki on viime vuosina pyrkinyt kasvavasti avaamaan talousarvioonsa sekä talouden toteumalukuihin liittyviä tietoja julkisiksi erityisesti internetin kautta.



09.09.2013

Kj/1

Keskeisimmät kanavat tiedon avaamisessa ovat olleet Helsingin kaupungin talousarvio -sivusto sekä Helsinki Region Infoshare -avoimen datan sivusto.

Helsingin kaupungin talousarvio -sivusto on varsin kattava verrattuna muiden suurimpien kaupunkien talousarvioita esitteleviin sivustoihin. Sivustoa kehitettäessä on eräs keskeinen pohja ollut valtion talousarviota ja sen eri valmisteluvaiheita esittelevä valtiovarainministeriön ylläpitämä valtion talousarvioesitykset -sivusto. Tiedon saavutettavuuden suhteen Helsingin kaupunki on kehittänyt omaa talousarviosivustoaan valtion talousarvioesitykset -sivuston mallin mukaan.

Helsingin kaupungin talousarvio-sivustolle on vuoden 2014 talousarvion valmistelun yhteydessä talousarviotiedon avoimuutta ja saavutettavuutta lisäävänä uutena elementtinä lisätty kesäkuun alussa suorat linkit hallintokuntien talousarvioehdotuksiin. Näiden linkkien kautta on mahdollista vaivattomasti tarkastella hallintokuntakohtaisia talousarvioehdotuksia vastaavalla tasolla, jolla lauta- ja johtokunnat ovat talousarvioehdotuksia tarkastelleet. Kaupunginvaltuuston talousarviokäsittelyn ja hyväksymisen jälkeen hallintokunnat tarkentavat määrärahojensa käyttösuunnitelmat tulosbudjetteihin, jotka hyväksytään lauta- ja johtokunnissa. Näissä tulosbudjeteissa esitetään hallintokuntien määrärahojen suunniteltu käyttö ja taustat sekä määrärahojen pohjana olevat suoritteet varsin yksityiskohtaisesti. Hallintokuntien tulosbudjetit tullaan kokoamaan Helsingin kaupungin talousarvio -sivustolle alkuvuodesta 2014 niiden tultua hyväksytyksi lauta- ja johtokunnissa.

Helsinki Region Infoshare -avoimen datan sivustolla on nähtävillä neljän pääkaupunkiseudun kaupungin tilinpäätösten toteumatiedot talousarviokohdittain sekä yksityiskohtaisemmalla tasolla kuin ne on varsinaisessa tilinpäätöskirjassa esitetty. Talousarviomäärärahatietojen esittäminen vastaavalla tavalla avoimen datan mallilla Helsinki Region Infoshare -sivustolla tullaan selvittämään.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 HEL 2013-001434 Koulumies Terhi valtuustoaloite Kvsto 30.1.2013
asia 18.pdf

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kj/1

Hallintokeskus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kj/2

§ 884

V 25.9.2013, Kj / Valtuutettu Matti Niirasen aloite toimitiloista mikro- ja yksinyrittäjille sekä freelancereille

HEL 2013-001435 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Matti Niirasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Niiranen Matti valtuustoaloite Kvsto 30.1.2013 asia 19

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Matti Niirasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Matti Niirasen ja 20 muun valtuutetun aloite on kokonaisuudessaan seuraava:

”Mikroyrittäjien, yksinyrittäjien ja freelancereiden määrä on eri syistä johtuen kasvussa Helsingissä. Näiden yritysten ja freelancereiden toimitilarive on tämän johdosta suuri. Etenkin luovilla aloilla kaivataan kohtuuhintaisia työtiloja ja toimistohuoneita. Samaan aikaan kaupungin omistuksessa on tyhjilleen erilaisia entisiä teollisuus-, toimisto- ja muita rakennuksia.

Helsingin kaupunginvaltuuston strategiassa (2009–2012) on yhtenä arvona yrittäjämielisyys. Samoin strategiassa ilmaistaan halu tukea mm. luovien alojen kehittämishankkeita ja yrittäjyyden kasvualoja.



Edellä mainittuun viitaten me allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut ehdotamme, että Helsingin kaupunki tutkii mahdollisuudet tarjota vuokralle enemmän kohtuuhintaisia toimitiloja mikroyrityksille ja yksityisyrityksille. Kyseeseen voisi tulla esimerkiksi uudenlainen toimistohotellikonsepti. Ehdotamme tarkoitusta varten selvitettäväksi myös Koy Kaapelitalon mallin mukaista kiinteistöyhtiötä, jonka tehtävänä olisi jalostaa edellä mainittuun tarkoitukseen kaupungin hallussa olevia tai sen haltuun tulevia toimisto- ja teollisuus- ja muita rakennuksia.”

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin strategiaohjelman 2013–2016 tavoitteena on, että Helsinki on Suomen yritysmyönteisin kaupunki vuonna 2016. Tavoitetta aiotaan toteuttaa mm. tarjoamalla yrityksille monipuolisia sijoittumismahdollisuuksia kaupungin eri osissa ja huolehtimalla tonttitarjonnan riittävydestä varaamalla erilaisia alueita yritystoiminnan tarpeisiin. Lisäksi tavoitteena on varmistaa pienten ja keskisuurten yritysten toimitilojen saatavuus ja vahvistaa teollisuuden sekä mikroyritysten, pienten ja keskisuurten yritysten toimintamahdollisuuksia (esim. Kaapelitalo -malli).

Tilakeskuksen mukaan tällä hetkellä Helsingin kaupungin alueella on tarjolla runsaasti toimitilaa – pelkästään toimistoja noin 350 000 m². Hyvän tarjonnan vuoksi markkinoilta on saatavissa myös kohtuuhintaista tilaa alkaville yrityksille. Helsingin kaupungin omissa ja tytäryhtiöiden omistamissa kiinteistöissä on myös jonkin verran vapaata toimitilaa. Valtuustoaloitteessa mainittua toimistohotellikonseptiin (esim. Kaapelitalo-malli) soveltuvaa kokonaisuutta kaupungilla ei ole tarjota, vaan vapaat yksittäiset tilat sijaitsevat eri puolella kaupunkia. Helsingin tilakeskus vuokraa mm. tarjousten perusteella runsasta 600 aravarahoitteisissa yhtiöissä olevaa pienehköä tilaa niitä tarvitseville. Tässä käytössä on nyt noin 100 000 m² tiloja. Uusilla alueilla – kuten Jätkäsaareen ja Kalasatamaan valmistuu lähivuosina pieniä liiketiloja Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka Oy) omistamiin asuinkiinteistöihin. Uusilla alueilla – kuten Jätkäsaareen ja Kalasatamaan valmistuu lähivuosina myös pieniä liiketiloja Heka Oy:n omistamiin asuinkiinteistöihin. Talous- ja suunnittelukeskuksen elinkeinopalvelu ja kehittämisosasto ovat tuottaneet Jätkäsaaren uusista liiketiloista ”Jätkäsaaren liiketilat kartalla” -sovelluksen, jonka tarkoituksena on parantaa tilojen tarjoajien ja tiloja etsivien yrittäjien kohtaantoa. Sovellus löytyy osoitteesta <http://jatksaarenliiketilat.hel.fi>

Strategiaohjelman tavoitteena toimitilojen omistukseen liittyen on, että ulkopuolisille vuokrattujen toimitilojen omistuksesta luovutaan. Kaupungin rooli nähdään ensisijaisesti toimintamahdollisuuksien, kuten toimitilojen saatavuuden varmistajana eikä niinkään toimitilojen tarjoajana.



Kaupunki on osallistunut alkavien yritysten tilavuokrauksiin mm. yrityshautomotoiminnan kautta. Hautomoissa edistämistoimet eivät suoranaisesti kohdistu tiloihin vaan yrityshautomon yleiseen hallintoon nk. management-tukena. Tällaisia hautomoita on ollut vuodesta 1995 lähtien kahdeksan, joista tällä hetkellä toiminnassa ovat Aalto yliopiston Start-Up Center (sisältäen myös Arabus-yrityshautomon) sekä Helsinki Business and Science Park Oy. Em. hautomoiden saama ESR - rahoitus estää suoranaisen subvention tilojen osalta.

Tällä hetkellä kaupungin elinkeinopalvelu on käynnistänyt kaupungintalokortteleissa mm. Nokian Bridge-ohjelman (tukee yhtiöstä lähteneiden ihmisten uudelleensijoittumista, oman yrityksen perustamista ja koulutusta) ja Helsingin kaupungin Pks-muutos -yrittäjyys-hankkeen, joiden puitteissa alkavat yritykset voivat hyödyntää tiloja sekä YritysHelsingin neuvontatiimin palveluja. Vastaavasti Kolmas tie -hankkeen puitteissa isommalle ryhmälle luovien alojen aloittavia yrityksiä on annettu mahdollisuus hyödyntää hankkeen käytössä olevaa tilaa sekä neuvontapalveluja. Lisäksi yhteisöllistä työskentelytilaa yrittäjille, Helsingin kaupungin omista vajaakäytössä olevista tiloista, muotoileva Loft -konsepti tuo eri yhteistyökumppaneiden ja sidosryhmien kanssa räätälöityjä neuvontapalveluita tarjolle Pop Up -periaatteella.

Erityisesti uusimuotoista kokoontumistilaa kontaktien luomiseksi, yhteisen liiketoiminnan suunnittelemiseksi ja sosiaalisten verkostojen luomiseen tarjoavat jo nyt muutamat toimijat, esimerkkinä yritysten verkostoitumispaikka Hub Helsinki sekä kaupungin ja Yliopiston yhteinen yrittäjyyden edistämistila Helsinki Think Company Vuorikadulla.

Kaupunki tähtää jatkossakin monin eri keinoin yritysmuutosten lisäämiseen. Valtuustoaloitteessa mainittua toimistohotellikonseptiin (esim. Kaapelitalo -malli) soveltuvaa kokonaisuutta kaupungilla ei ole kuitenkaan tarjota, vaan vapaat yksittäiset tilat sijaitsevat eri puolella kaupunkia.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Niiranen Matti valtuustoaloite Kvsto 30.1.2013 asia 19

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alvno FI02012566
--	---	---	------------------------------	--



09.09.2013

Kj/2

Talous- ja suunnittelukeskus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kj/3

§ 885

V 25.9.2013, Kj / Valtuutettu Thomas Wallgrenin ym. aloite ystävyysskaupunkisuhteen päättämisestä Helsingin ja Pietarin välillä

HEL 2013-001436 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Thomas Wallgrenin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Victor Andersson, erityisasiantuntija, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Liitteet

1 Wallgren Thomas valtuustoaloite Kvsto 30.1.2013 asia 20

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Thomas Wallgrenin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Thomas Wallgren ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki irtisanoo julkisesti ystävyyskaupunkisuhteensa Pietarin kanssa homolain säätämisen vuoksi. Muuta yhteistyötä Pietarin kanssa voidaan kuitenkin toistaiseksi sellaisenaan jatkaa. Aloitteentekijä toteaa, että "Pietarissa keväällä 2012 paikallisesti säädetty "homopropagandan" vastainen laki on leviämässä ympäri Venäjää. Pietarin lisäksi jo noin kymmenen muulla Venäjän alueella voimassa oleva laki kieltää sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen tiedottamisen alle 18-vuotiaille, mutta sen nojalla on kielletty myös mielenosoituksia ja gay pride -tapahtumia. Lisäksi näistä vähemmistöistä ei juuri enää kirjoiteta Venäjän mediassa."



Kaupunginhallitukselle on 12.12.2011 toimitettu ulkoasiainministeriöstä saatuihin tietoihin pohjautuva yhteenveto Pietarin sukupuolivähemmistöjä koskevasta lakialoitteesta. Selvityksessä todettiin mm., että Suomen valtio on toiminut lakialoitteen suhteen aktiivisesti, ja että asia on otettu esille sekä Pietarin viranomaisten kanssa että monenkeskisillä foorumeilla (mm. Etyjin pysyvän neuvoston kokous). Venäjällä tuli 30.6.2013 voimaan alaikäisille suunnatun "ei-perinteisiä suhteita käsittelevän propagandan" kieltävä säädös. Kyse on lisäyksestä jo olemassa olleeseen lakiin lasten suojelemiseksi terveyden ja kehityksen kannalta haitalliselta informaatiolta. Siten sukupuolivähemmistöjä koskevat rajoitukset koskevat nyt koko maata. Ulkoasianministeriö ja Suomen edustustot Venäjällä seuraavat tiiviisti Venäjän ihmisoikeustilannetta, myös seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen asemaa.

Kaupunginhallitus toteaa, että Pietarin ja Helsingin sopimusmuotoinen yhteistyö täyttää 20 vuotta 2013. Uusi yhteistyötä koskeva asiakirja allekirjoitettiin Pietarin-päivät Helsingissä -tapahtuman yhteydessä 25.4.2013. Yhteistyökausi on 2013–2015. Pietarin ja Helsingin välillä ei ole varsinaista sopimus pohjaista ystävyyskaupunkisuhdetta.

Yhteistyöasiakirjan liitteenä olevan toimintasuunnitelman sisällöllisiksi painopisteiksi on määritelty ympäristönsuojelu ja energiatalous, liikenne, logistiikka ja liikennesuunnittelu, kaupunkisuunnittelu ja arkkitehtuuri, rakentaminen, kiinteistöjen hallinta ja kunnossapito, innovaatiot, huipputeknologia, tiede ja korkeakoulut, sosiaalityö ja terveydenhuolto, koulutus, nuorisopolitiikka ja urheilutoiminta, kulttuuri, matkailu, kulttuurin monimuotoisuus ja vuoropuhelu, suvaitsevaisuus, vuorovaikutus kansainvälisten järjestöjen, ohjelmien ja hankkeiden puitteissa sekä hallintojen vuorovaikutus.

Kaupunginhallitus katsoo, että sisällöllinen yhteistyö kattaa Helsingin kannalta tärkeitä aloja, kuten esimerkiksi ympäristöasiat ja matkailun. Ympäristöyhteistyössä on saavutettu erittäin merkittäviä tuloksia esimerkiksi jätevesien puhdistuksessa. Nopea junayhteys kaupunkien välillä avaa uusia mahdollisuuksia matkailulliseen yhteistyöhön. Yhteistyön jatkaminen hyödyttää molempien kaupunkien asukkaita.

Strategiaohjelmassa 2013–2016 on linjattu, että Helsinki on kansainvälisesti aloitteellinen, kehittyvä ja osaava toimija globaalin vastuun kantamisessa paikallisesti. Tehokas tapa edistää linjausta on toimia tiiviissä vuorovaikutuksessa ympäröivän maailman ja kumppanikaupunkien kanssa. Eri hallinnonalojen ja -tasojen säännöllinen yhteistyö mahdollistaa parhaiden käytäntöjen vaihdon ja ajankohtaisia kysymyksiä koskevan vuoropuhelun sekä myös kriittisten näkökulmien esille nostamisen.



09.09.2013

Kj/3

Kaupunginhallitus korostaa, että Helsingin kaupunki kaikessa toiminnassaan kunnioittaa vähemmistöjä ja vähemmistöjen oikeuksia. Kansainvälisesti Helsinki on esimerkiksi matkailualalla pyrkinyt profiloitumaan homoystävällisenä kaupunkina (Gay Friendly City). Lisäksi kaupunki on osallistunut vuosittain Helsinki Pride -tapahtumaan monin eri tavoin.

Kaupunginhallitus toteaa lopuksi, että kysymys LGBT-laista on Pietarin lakiasäätävän kokouksen (kaupunginvaltuuston) toimivaltaan perustuvasta päätöksestä. Lain sisällöstä huolimatta on tärkeää, että Pietarin ja Helsingin yhteistyö jatkuu.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Victor Andersson, erityisasiantuntija, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Liitteet

1 Wallgren Thomas valtuustoaloite Kvsto 30.1.2013 asia 20

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kj/4

§ 886

V 25.9.2013, Kj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite julkisen sektorin hankkeiden toimivuudesta

HEL 2013-003024 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 46768
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Xia Belle Selene valtuustoaloite Kvsto 27.2.2013 asia 36

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia esittää aloitteessaan, että kehittämishankkeiden valvontaa tulisi tehostaa. Hankkeille olisi asetettava selkeästi mitattavissa olevat tavoitteet seuranta varten ja niiden rahoitus tulisi kytkeä saavutettuihin tuloksiin.

Kehittämishankkeiden osuus Helsingin kaupungin kokonaismenoista on noin 0,5 %. Keskeisimmät hankeryhmät ovat EU-hankkeet, valtion ja kuntien kanssa toteutettavat yhteistyöhankkeet sekä kaupungin itse rahoittamat kehittämishankkeet. EU-hankkeita on käynnissä vuosittain 15-30 kappaletta ja niiden kokonaismenot ovat noin 5 milj. euroa. Helsingin rahoitusosuus on tästä noin puolet. Valtion ja kuntien kanssa toteutettavia kehittämishankkeita on käynnissä mm. opetusvirastossa sekä sosiaali- ja terveystieteiden virastossa vuosittain noin 40 kappaletta ja niiden menot ovat noin 15 milj. euroa. Helsingin rahoitusosuus näihin



on pieni, noin 10 %. Helsinki rahoittaa lisäksi itse muita kehittämishankkeita lähinnä innovaatorahastosta vuosittain noin 2 milj. eurolla.

Kehittämishankkeiden erillisrahoitus ohjaa ja järkevöittää hankkeiden suunnittelua. Hankkeilla on aina tarkka budjetti ja hankkeiden sisältö on harkittu huolellisesti. Hankkeiden toteutumista seurataan säännöllisesti ja niiden etenemisestä raportoidaan rahoittajille. Pidempikestoisissa kehittämishankkeissa rahoituksen jatkuminen edellyttää asetettujen tavoitteiden täyttymistä. Kaupungin innovaatorahaston rahoittamista hankkeista on raportoitu kaupunginhallitukselle viimeksi 19.8.2013.

Kehittämishankkeiden valvonnan ja seurannan nykytasoa voidaan pitää niiden taloudelliseen painoarvoon suhteutettuna riittävä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 46768
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Xia Belle Selene valtuustoaloite Kvsto 27.2.2013 asia 36

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Talous- ja suunnittelukeskus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kj/5

§ 887

V 25.9.2013, Kj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite lähidemokratian lisäämisestä

HEL 2013-003795 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tapio Kari, lehdistöpäällikkö, puhelin: 040 844 6015
tapio.kari(a)hel.fi

Liitteet

1 Xia Belle Selene valtuustoaloite Kvsto 13.3.2013 asia 40

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia esittää aloitteessaan, että Helsingin kaupungin tulisi lisätä lähidemokratiaa ja asukkaiden mahdollisuuksia vaikuttaa omien asuinalueidensa asioihin. Aloitteessa esitetään yhteisöllisten verkkopalvelujen käyttöön ottamista sekä alueellisten toimielinten päätösvalan ja asukkaiden aktiivisuuden lisäämistä.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä vuosien 2013 – 2016 strategiaohjelmassa demokratian ja osallisuuden vahvistaminen on läpikäyvä periaate. Sitä palvelee kaupungin valmistelu- ja päätöksentekoaikojen tuominen entistä helpommin kaupunkilaisten saataville ja osallistumisen, vuorovaikutuksen ja palautteen antamisen menetelmien kehittäminen. Demokratian ja osallistumisen muotojen kehittäminen oli myös vuonna 2011 toimineen kaupungin demokratiaryhmän tehtävä.



Demokratiaryhmän esityksestä kaupunginhallitus päätti toteuttaa Helsingissä vuonna 2013 alueellisen osallistumisen kokeilun, joka sisältää kymmenen pääosin asukasvetoista demokratiapilottia. Niiden avulla etsitään ja kokeillaan uusia osallistumisen ja vuorovaikutuksen keinoja. Alueellisen osallistumisen kokeilun vuotta on edeltänyt laaja kaupunkitasoinen yhteinen näkemys lähidemokratian edellytysten parantamisen tavoitteesta, jossa korostuvat avoimuus, vuorovaikutteisuus ja alueellinen vaikuttaminen.

Alueellisen osallistumisen kokeilu käynnistettiin kaupunginvaltuuston strategiaohjelman tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi päätettiin käynnistää selvitykset osallistuvasta budjetoinnista, kansanäänestyksen menettelytavoista, verkkopalveluiden kehittämisestä, koulujen verkkovaikuttamisen kehittämisestä ja demokratiatiloista.

Kokeilun kymmenessä demokratiapilotissa kehitetään erilaisia asukasosallisuuden ja vuorovaikutuksen menetelmiä. Kaikkien pilottien onnistumisen kannalta keskeistä on mahdollisimman avoin ja vuorovaikutuksellinen viestintä.

Osassa piloteista kokeillaan vuorovaikutteisia verkkosovelluksia ja kaikki pilotit ovat näkyvästi esillä sosiaalisessa mediassa. Helsingin kaupungin hallintokeskus tukee pilottien työtä esimerkiksi ylläpitämällä kaikkien pilottien käyttöön tarkoitettuja viestintäkanavia. Piloteilla on yhteinen verkkosivusto osoitteessa <http://demokratia.hel.fi/>. Etenkin Facebookissa käytävä keskustelu on ollut vilkasta ja keskittynyt asuinalueiden paikallisiin asioihin.

Alueellisten toimielinten, esimerkiksi asukasraatien, toiminnan kehittäminen ja arviointi on keskeinen osa pilottivuotta. Kymmenestä alueellisen osallistumisen kokeilun pilotista yhdeksässä kokeillaan hieman toisistaan poikkeavaa mallia.

Oleellista kaikissa kokeiltavissa malleissa on asukkaiden vahva osallisuus ja halu päästä vaikuttamaan oman alueensa asioihin. Mallien toimivuuden keskeinen menestystekijä on, kuinka Helsingin kaupungin hallintokuntien edustajat sitoutuvat mallien työskentelyyn ja kuinka hallintokunnat ottavat huomioon asukkaiden mielipiteet päätöksenteossa tai jatkosuunnittelussa.

Helsingin kaupungin tietokeskus arvioi alueellisen osallistumisen kokeilua. Pilottivuodesta annetaan kaupunginhallitukselle väliraportti syyskuun loppuun mennessä ja loppuraportti tammikuussa 2014. Niiden perusteella voidaan pohtia jatkotoimia.

Uusia vasta jokin aika sitten käyttöön otettuja vuorovaikutuksen muotoja on kaupungin yhteinen palautejärjestelmä, jossa ovat tällä hetkellä mukana hallintokeskus, opetusvirasto, rakennusvirasto,

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kj/5

sosiaali- ja terveystieteiden ja varhaiskasvatustieteiden virasto, ja lisää virastoja on liittymässä järjestelmään vielä kuluvaan syksyyn aikana. Ajatuksena on keskittää kaikki kaupungille tuleva palaute yhteen järjestelmään, jossa esimerkiksi palautteen määrää ja aiheita sekä vastausten sisältöä ja vastausaikoja voidaan seurata. Järjestelmän käytöstä vastaa kaupungintalon Virka-info.

Hallintokeskus ja talous- ja suunnittelukeskus valmistelevat parhaillaan verkkokuulemisen portaalia, joka voidaan toteuttaa vuonna 2014, mikäli kaupunginvaltuusto osoittaa siihen määrärahan. Portaalissa olisi mahdollista arvioida eri tasoilla (lautakunnat, kaupunginhallitus, valtuusto) päätöksentekoon tulossa olevia asioita, esittää niistä mielipiteitä, käydä keskustelua ja tehdä ehdotuksia.

Tärkeä uudistus oli Helsingin kaupungin verkkosivuille tehdyt kaupunginosasivustot. Niiltä tietoa löytyy kaupunginosittain ryhmiteltynä.

Kaupungin demokratiahankkeiden ja osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyiden kaupunkitasoinen koordinaatio on ollut puutteellista. Tähän saadaan parannus, kun valtuuston hyväksymä kaupunginkanslia perustetaan vuoden 2014 alussa. Kaupunginkanslian tietotekniikka- ja viestintäosastoon muodostetaan yksikkö, jonka tehtävänä on valtuuston hyväksymän johtosäännön mukaan kaupungin osallisuuden ja vuorovaikutuksen kehittäminen ja koordinointi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tapio Kari, lehdistöpäällikkö, puhelin: 040 844 6015
tapio.kari(a)hel.fi

Liitteet

1 Xia Belle Selene valtuustoaloite Kvsto 13.3.2013 asia 40

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kj/6

§ 888

V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Johanna Sumuvuoren aloite metron yöliikenteen pidentämisestä

HEL 2013-000694 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Johanna Sumuvuoren aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Johanna Sumuvuoren valtuustoaloite
- 2 HSL:n lausunto 23.7.2013
- 3 HSL:n lausunto 12.3.2013

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Johanna Sumuvuoren aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Johanna Sumuvuori ja 55 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että viikonloppuisin ajettavien metrojen ajoaikoja myöhennettäisiin.

Kaupunginhallitus käsitteli aloitetta 6.5.2013 ja päätti äänin 10-2 (3 tyhjää) palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Asiasta on pyydetty uudet lausunnot liikennelaitos -liikelaituksen johtokunnalta ja Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymältä.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä ja liikennelaitos -liikennelaitos ovat selvittäneet metron yöliikennekokeilun käytännön järjestelyä kaupunginhallituksen 6.5.2013



09.09.2013

Kj/6

tekemän päätöksen pohjalta. Yöliikennekokeilu voidaan järjestää noin kuuden kuukauden jaksolla, joka alkaisi pikkujoulukauden liikenteestä ja jatkuisi kesäliikenteen 2014 alkuun saakka. Kokeilu toteutettaisiin 20 minuutin vuoroväleillä molemmilla metron haaroilla. Metron liikennöintiaikoina Itä-Helsingin N-bussilinjoilla ei ajeta niitä lähtöjä, jotka normaalisti ajetaan vain viikonloppuisin. Yövuoroilla järjestetään tehostettu vartiointi. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä päättää kokeilun tarkemmasta ajankohdasta.

Kokeilun kustannukset, arviolta 250 000 euroa maksetaan normaalien kuntaosuuksien kautta, ja Helsingin osuus kokeilukustannuksista on arviolta 200 000 euroa. Kokeilu ei haittaa Länsimetron rakennustöitä, koska viikonloppuisin radalla ei tulla tekemään töitä. Kokeilun vaikutuksia seurataan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Johanna Sumuvuoren valtuustoaloite
- 2 HSL:n lausunto 23.7.2013
- 3 HSL:n lausunto 12.3.2013

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 06.06.2013 § 102

HEL 2013-000694 T 00 00 03

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Johanna Sumuvuori ja 55 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että viikonloppuisin ajettavien metrojen ajoaikoja myöhennettäisiin. Kaupunginhallitus käsitteli asiaa 6.5.2013 ja päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että yöliikenteen sujuvoittamiseksi kaupungissa on syytä käynnistää kokeilu metron ajoaikojen pidentämisestä perjantai- ja lauantai-iltaisina niin, että kyse olisi N-bussilinjoja täydentävästä lisäpalvelusta. Kokeilun yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota metron asiakasturvallisuuteen ja



09.09.2013

Kj/6

viihtyisyyteen. Viikonloppuisin yöaikana tapahtuvat asennus- ja testaustyöt on sovitettava metron aikatauluihin.

Metron yöliikenteen jatkaminen edellä olevan mukaisesti perjantai- ja lauantai-iltoina lisää jonkin verran HKL:n kuljettajista aiheutuvia työvoimakustannuksia. Lisäkustannuksia aiheutuu myös metron vartiointin jatkamisesta liikennöintiajan muutosta vastaavasti. Myös kiinteistön huoltokustannuksiin aiheutuu liikennöintiajan muutoksesta jonkin verran lisäkustannuksia. Selvitystä HKL:lle aiheutuvista kustannuslisäyksistä kokouksessa.

Metron yöliikenteen jatkaminen on tarkoituksenmukaista toteuttaa 20 minuutin vuorovälillä linjoilla Ruoholahti - Vuosaari ja Ruoholahti-Mellunmäki, jolloin Ruoholahden ja Itäkeskuksen välille muodostuu 10 minuutin vuoroväli. Kokeilun aloittaminen on pikkujoulukauden vuoksi järkevää 8.11.2013 ja jotta saadaan riittävästi tietoa kokeilun vaikutuksista, on sitä syytä jatkaa kesäliikenteen aloittamiseen asti eli 15.6.2014.

Länsimetron tai metron automatisoinnin vaatimat viikonloppuisin tapahtuvat kuljetukset tai testit voivat merkitä sitä, ettei kaikkina viikonloppuina voida pidennettyä yöliikennettä hoitaa. Todennäköisyys tälle on pieni.

HKL on alustavasti neuvotellut kyseessä olevan lisäliikenteen järjestämisestä myös HSL:n edustajien kanssa ja lähtökohtana HKL:n kannalta on, että HSL tilaa tämän lisäliikenteen HKL:ltä.

21.03.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Lahdenranta

Lisätiedot

Tapio Hölttä, metroliikennejohtaja, puhelin: 310 35683
tapio.holtta(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 06.05.2013 § 539

HEL 2013-000694 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi, siten, että yöliikenteen sujuvoittamiseksi kaupungissa on syytä käynnistää kokeilu metron ajoaikojen pidentämiselle perjantai- ja lauantai-iltaisina lisäpalveluna N-bussilinjojen lisäksi. Kokeilun yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota metron



09.09.2013

Kj/6

asiakasturvallisuuteen ja viihtyisyyteen. Viikonloppuisin yöaikana tapahtuvat asennus- ja testaustyöt on sovitettava metron aikatauluihin.

Käsittely

06.05.2013 Palautettiin

Palautusehdotus:

Tuuli Kousa: Poistetaan kappaleet 4-10 ja lisätään uusi kohta (4) Kaupunginhallitus toteaa, että yöliikenteen sujuvoittamiseksi kaupungissa on syytä käynnistää kokeilu metron ajoaikojen pidentämiselle perjantai- ja lauantai-iltaisain lisäpalveluna N-bussilinjojen lisäksi. Kokeilun yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota metron asiakasturvallisuuteen ja viihtyisyyteen. Viikonloppuisin yöaikana tapahtuvat asennus- ja testaustyöt on sovitettava metron aikatauluihin.

Kannattajat: Lasse Männistö

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan kappaleet 4-10 ja lisätään uusi kohta (4) Kaupunginhallitus toteaa, että yöliikenteen sujuvoittamiseksi kaupungissa on syytä käynnistää kokeilu metron ajoaikojen pidentämiselle perjantai- ja lauantai-iltaisain lisäpalveluna N-bussilinjojen lisäksi. Kokeilun yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota metron asiakasturvallisuuteen ja viihtyisyyteen. Viikonloppuisin yöaikana tapahtuvat asennus- ja testaustyöt on sovitettava metron aikatauluihin.

Jaa-äännet: 2

Juha Hakola, Arja Karhuvaara

Ei-äännet: 10

Emma Kari, Tuuli Kousa, Lasse Männistö, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Tyhjä: 3

Jorma Bergholm, Jussi Halla-aho, Tuomas Kurttila

Poissa: 0

Äänin 10 - 2 (3 tyhjää) kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

29.04.2013 Pöydälle



09.09.2013

Kj/6

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 19.03.2013 § 90

HEL 2013-000694 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Lausunto

Metron yöliikenteen liikennöintiajan laajentamista esitetään aika ajoin kaupunginvaltuutettujen, asukkaiden ja eri sidosryhmien taholta. HKL tutki metron liikennöintiajan jatkamista vuonna 2009. "Metron yöliikenteen laajentamisselvitys" on raportoitu HKL:n julkaisusarjassa tunnuksella D: 16/2009.

Selvityksen perusteella metron liikennöintiajan jatkaminen ei ole perusteltua palvelutaso- ja turvallisuusnäkökulmien lisäksi joukkoliikennejärjestelmän kustannustehokkuuden kannalta. Metron jatkettua yöliikennettä ei lisäksi olisi tarkoituksenmukaista aloittaa ennen automaattimetron ja Länsimetron käyttöönottoa mm. yöaikana tapahtuvien asennus- ja testaustöiden sekä rakentamisen aikaisten kuljetusten vuoksi.

Nykytilanteessa N-bussilinjat luovat Helsingin keskustasta Itä-Helsinkiin myöhäisillan liikenteessä lähes poikkeuksetta metroa ja liityntälinjaa nopeamman yhteyden. Metro on N-linjastoa nopeampi yöaikaan ainoastaan aivan metroasemien välittömään läheisyyteen päättyvillä matkoilla. Metron liikennöintiajan jatkaminen parantaisi aivan metroaseman välittömässä läheisyydessä asuvien palvelutasoa, mutta huonontaisi liityntälinjojen varassa olevien palvelutasoa nykytilanteeseen verrattuna. Valtaosalla matkoista palvelutaso heikkenisi pidentyneiden matka-aikojen seurauksena.

Metron yöliikenteen jatkaminen edellyttäisi merkittävää vartiointin lisäystä asemille ja metrojuniin. Metro koetaan joukkoliikennevälineistä turvattommaksi, erityisesti öiseen aikaan. Metroa käyttävistä matkustajista noin 68 % tuntee toisinaan turvattomuutta, kun bussiliikenteessä osuus on 37 %. Turvattomuutta aiheuttava asia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



metrossa on se, että vaunuissa ei ole näkyvässä liikennehenkilökuntaa. Metrossa ja metroasemilla tapahtuu häiriöitä eniten viikonloppuiltoina.

Matkustuskysyntä vähenee metrolienteessä alle päiväliikenteen kysynnän klo 19 jälkeen. Perjantai- ja lauantai-illat poikkeavat kuitenkin muista arki-illoista. Perjantaisin klo 21.00–23.30 tehdään 60 % muita arkipäiviä enemmän matkoja, lauantaisin 35 % enemmän. Tällöinkin kysyntä on alle puolet päiväliikenteen tuntien kysynnästä.

Metron liikennöinnin päättymisen jälkeen busseilla hoidettavassa liikenteessä pystytään tarjonta mitoittamaan kysynnän mukaan. Bussitarjontaa voidaan edelleen optimoida tasapainottamalla perjantai- ja lauantaiöiden liikennetarjontaa kysyntää vastaavaksi.

Mikäli metron palveluaikaa haluttaisiin laajentaa, olisi se tarkoituksenmukaisinta tehdä aloitteessa esitetysti jatkamalla metron liikennöintiä kaksiksi tuntia perjantai- ja lauantaiöisin lisäpalveluna N-bussilinjojen lisäksi. Jos metro liikennöisi yöaikaan pidempään, lyhenisi metroradan huoltoon ja kunnossapitoon käytettävissä oleva aika. Myös vaunujen siivous- ja huoltoajat lyhenisivät, jolloin tarvittavat toimet tulisi suorittaa nykyistä suuremmalla henkilöstömäärällä. Metron yöliikenteen laajentaminen lisää vuotuisia liikennöintikustannuksia 27 000 - 722 000 euroa toteutusmallista riippuen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo, että yöliikenteen sujuvoittamiseksi kaupungissa on syytä käynnistää kokeilu metron ajoaikojen pidentämiselle perjantai- ja lauantai-iltoihin lisäpalveluna N-bussilinjojen lisäksi. Kokeilun yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota metron asiakasturvallisuuteen ja viihtyisyyteen. Viikonloppuisin yöaikana tapahtuvat asennus- ja testaustyöt on sovitettava metron aikatauluihin.

Käsittely

19.03.2013 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Outi Silfverberg: Kappale 8, POISTETAAN lause: Metron liikennöintiä jatkaminen lisäksi kustannuksia noin 400 000 euroa vuodessa.

LISÄYS, kappaleen viimeiseksi lauseeksi: Metron yöliikenteen laajentaminen lisää vuotuisia liikennöintikustannuksia 27 000 – 722 000 euroa toteutusmallista riippuen.

POISTETAAN koko kappale 9.

TILALLE:

Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo, että yöliikenteen sujuvoittamiseksi kaupungissa on syytä käynnistää kokeilu metron



09.09.2013

Kj/6

ajoaikojen pidentämiselle perjantai- ja lauantai-iltaisain lisäpalveluna N-bussilinjojen lisäksi. Kokeilun yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota metron asiakasturvallisuuteen ja viihtyisyyteen. Viikonloppuisin yöaikana tapahtuvat asennus- ja testaustyöt on sovitettava metron aikatauluihin.

Kannattajat: Hennariikka Andersson

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kappale 8, POISTETAAN lause: Metron liikennöintiajan jatkaminen lisää kustannuksia noin 400 000 euroa vuodessa.

LISÄYS, kappaleen viimeiseksi lauseeksi: Metron yöliikenteen laajentaminen lisää vuotuisia liikennöintikustannuksia 27 000 – 722 000 euroa toteutusmallista riippuen. POISTETAAN koko kappale 9.

TILALLE:

Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo, että yöliikenteen sujuvoittamiseksi kaupungissa on syytä käynnistää kokeilu metron ajokaikojen pidentämiselle perjantai- ja lauantai-iltaisain lisäpalveluna N-bussilinjojen lisäksi. Kokeilun yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota metron asiakasturvallisuuteen ja viihtyisyyteen. Viikonloppuisin yöaikana tapahtuvat asennus- ja testaustyöt on sovitettava metron aikatauluihin.

Jaa-äännet: 1

Matti Niiranen

Ei-äännet: 8

Hennariikka Andersson, Eija Loukoila, Jape Lovén, Tom Packalén, Elina Palmroth-Leino, Outi Silfverberg, Osmo Soininvaara, Heta Välimäki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi



09.09.2013

Kj/7

§ 889

**V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Hennariikka Anderssonin aloite
mainosrahoitteisesta kaupunkipyöräjärjestelmästä**

HEL 2013-001443 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Hennariikka Anderssonin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Hennariikka Anderssonin aloite
- 2 Rakennuslautakunnan lausunto 2.4.2013

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Hennariikka Anderssonin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Hennariikka Andersson ja 67 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunginhallitus ryhtyisi pikaisesti toimiin kaupunkipyöräjärjestelmän toteuttamiseksi.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta hyväksyi 2009 kaupunkipyöräjärjestelmän hankesuunnitelman ja päätti tammikuussa 2012 kaupunkipyöräjärjestelmän ja -palvelun hankinnasta JCDecaux Finland Oy:ltä.

Tarjouksen mukainen kaupunkipyöräjärjestelmä käsittää vähintään 34 pyörätelinettä ja 500 polkupyörää. Palvelun tuottaja vastaa kaupunkipyöräjärjestelmän huolto- ja kunnossapidosta sekä maksaa kaupungille sopimuskorvauksen vuosittain ja osuuden asiakkaiden



rekisteröitymismaksuista. Kaupunki luovuttaa pyörätelineiden yhteydestä ja/tai muualta kaupunkitilasta JCDecauxin käyttöön 45 - 125 mainospaikkaa.

Liikennelaitos -liikelaitos on yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa suunnitellut kaupunkipyöräjärjestelmän pyöräasemien verkoston ja sen 52 ensimmäisen pyöräaseman sijoittelun. Kaupunkipyöräasema sisältää pyörien käyttöön tarvittavan rekisteröitymisterminaalin, joka on sijoitettu omaan pylväaseensä. Lisäksi pyöräasemaan kuuluvat maahan sijoitetut pyörätelineet.

Kaupunkipyöräjärjestelmän kadunkalusteet edellyttävät mallihyväksynnän ja katutilaa hallinnoivan tahon sijoittamisluvan. Kaupunkipyöräasemien rakentaminen edellyttää myös tarvittavien rakennus- ja toimenpidelupien myöntämistä.

Hankesuunnitelmassa kaupunkipyöräjärjestelmän rahoitus perustuu ulkomainoslaitteista saataviin tuloihin. Järjestelmää ei ole voitu toistaiseksi toteuttaa, sillä kaupunki ei ole vielä pystynyt osoittamaan riittävää määrää ulkomainoslaitteille soveltuvia sijoituspaikkoja. Sijoituspaikkojen selvittäminen on parhaillaan vireillä.

Mallihyväksynnän hakeminen rakennusvalvonnasta on myös vireillä. Yleisten töiden lautakunta on 18.6.2013 päättänyt pyöräasema- ja mainoslaitteipaikkojen luovuttamisesta liikennelaitos -liikelaitokselle hanketta varten.

Tavoitteena on, että sopimus kaupunkipyöräjärjestelmän ja -palvelun tuottajan kanssa saataisiin aikaan sekä toiminta käyntiin kesällä 2014.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Hennariikka Anderssonin aloite
- 2 Rakennuslautakunnan lausunto 2.4.2013

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria



Kaupunkisuunnittelulautakunta 23.04.2013 § 139

HEL 2013-001443 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkisuunnittelulautakunta suhtautuu omalta osaltaan myönteisesti kaupunkipyöräjärjestelmän toteuttamiseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta puoltaa valtuustoaloitteessa esitettyä mainosrahoitteen kaupunkipyöräjärjestelmän saamista Helsinkiin. Mainoslaitteiden sijoittamisessa olisi kuitenkin otettava huomioon rakennusviraston ja rakennusvalvontaviraston kanssa yhteistyössä valmistellut ohjeet "Ulkomainoslaitteiden sijoittaminen Helsingissä", Katutilaan sijoitettavat ulkomainoslaitteet, sijoitusehdot" (16.6.2011) ja "Ulkomainoslaitteet, sijoittamisperiaatteet" (22.5.2007).

Kaupunkisuunnitteluvirasto on yhteistyössä rakennusviraston ja liikennelaitoksen kanssa suunnitellut toiminnallisesti laadukkaan kaupunkipyöräasemien verkoston Helsingin keskusta-alueelle. Kaupunkipyörät ovat toimiva lisäys kaupungin liikennejärjestelmään ja ne parantavat merkittävästi kaupunkilaisten liikkuvuutta järjestelmän toiminta-alueella. Kaupunkipyöräjärjestelmä toimii sekä itsenäisenä liikkumismuotona että muita kulkumuotoja täydentävänä palveluna osana matkaketjua. Hyvin toimivassa pyöräasemaverkostossa asemat muodostavat kattavan verkon ja asemien sijoittelussa on huomioitu saumattomat yhteydet joukkoliikennepysäkkeihin ja pysäköintilaitoksiin. Tämä verkosto suunniteltiin toteutettavaksi ilman erillisiä mainoslaitteita.

Kaupunkisuunnitteluviraston vastuulla erityisesti on huolehtia kaupunkipyöräjärjestelmän liikenteeseen ja kaupunkitilaan liittyvistä seikoista. Pyöräasemien sijoittelussa on huomioitava liikenneturvallisuus, muut katutilan käyttäjät ja toiminnot sekä kaupunkikuva. Nyt on käynnissä uudelleen tarkastelu sen pohjalta, että pyöräasemiin liitettäisiin ulkomainoslaitteet. Mainosrahoitteen kaupunkipyöräjärjestelmän ulkomainoslaitteet on suunniteltu liitettäväksi pyöräasemiin olennaisesti liittyviin rekisteröitymispäätteisiin. Osa asemista sijaitsee mainoksettomiksi alueiksi luokitelluilla alueilla.

Kaikkiin suunniteltuihin pyöräasemiin mainoslaitetta ei ole kaupunkikuvallisista syistä mahdollista liittää. Asemien sijoittamisessa on kuitenkin tehtävä toiminnallisesti järkevin ratkaisu ja asemia on sijoitettava myös ilman mainoksia. Hyvän ja laadukkaan kaupunkipyöräjärjestelmän suunnittelun lähtökohtana tulee olla liikennejärjestelmä, ei mainosjärjestelmä. Kaupunkisuunnitteluvirasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kj/7

pyrkii omalta osaltaan vaikuttamaan toimivan, turvallisen ja kaupunkikuvallisesti hyväksyttävän kaupunkipyöräjärjestelmän toteuttamiseksi.

Käsittely

23.04.2013 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sampo Villanen: Poistetaan kappaleesta (5) lause "Korvaavia mainospaikkoja voidaan sijoittaa esimerkiksi muihin aseisiin lisämainospaikkana."

Kannattajat: Osmo Soininvaara

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä vastaehdotuksen.

Esittelijä

virastopäällikkö
Mikko Aho

Lisätiedot

Taneli Nissinen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37447
taneli.nissinen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 18.04.2013 § 70

HEL 2013-001443 T 00 00 03

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

HKL on hankkimassa mainosrahoitteista kaupunkipyöräjärjestelmää. Tarkoitus on, että se otetaan käyttöön kesällä 2014.

HKL on valmistellut uuden, nykyaikaisen kaupunkipyöräjärjestelmän hankintaa siitä saakka, kun Helsingin edellinen kaupunkipyöräjärjestelmä poistettiin käytöstä vuonna 2007. HKL on laatinut kaupunkipyöräjärjestelmän hankinnasta hankesuunnitelman vuonna 2008.

Hankesuunnitelmassa nähtiin, että kaupunkipyöräjärjestelmällä olisi saavutettavissa selviä liikenteellisiä hyötyjä, jos pyöräjärjestelmä pystyttäisiin toteuttamaan samalla luotettavuus- ja laatu tasolla kuin



mitä se oli eräissä muissa Euroopan kaupungeissa. Luotettava ja laadukas kaupunkipyöräjärjestelmä vaatii käyttäjän rekisteröitymisen ja tunnistamisen sekä älykkään pyörien asemajärjestelmän.

Kun hankesuunnitelma laadittiin, olivat tarjolla olevat pyöräjärjestelmät ulkomainosyhtiöiden tarjoamia järjestelmiä. Myös Euroopassa verrokkina toimineet järjestelmät oli toteutettu mainosrahoitteisena. Niinpä oli luontevaa, että hankinnan lähtökohdaksi Helsingissä otettiin mainosrahoitteisen kaupunkipyöräjärjestelmän toteuttaminen.

HKL päätti käydyn tarjouskilpailun perusteella käynnistää alkuvuodesta 2012 hankintaneuvottelut edullisimman tarjouksen tehneet JCDecaux Finland Oy:n (JCDecaux) kanssa kuitenkin mainosrahoitteisen kaupunkipyöräjärjestelmän toteuttamisesta Helsinkiin.

Hyväksytyksi tulleessa tarjouksessa JCDecaux lähti siitä, että saa tarjouspyynnössä ja tarjouksessaan edellytetyllä tavalla riittävän määrän mainospaikkoja niin, että JCDecaux voi toteuttaa esittämänsä konseptin mukaisen kaupunkipyöräratkaisun.

HKL:n näkemys on, että kaupunkipyöräjärjestelmä on osa joukkoliikennejärjestelmää ja sellaisena kaupunkipyöräjärjestelmän rahoittaminen mainoksilla vertautuu suoraan pysäkkikatosten rahoittamiseen mainoksilla. Edellä olevan mukaisesti kaupunkipyöräterminaalien/-pysäkkien sijoittelussa ja hyväksymisessä tulee noudattaa samoja käytäntöjä kuin joukkoliikenteen pysäkkien ja pysäkkikatosten suunnittelussa ja sijoittelussa.

HKL on käynyt yhdessä muiden Helsingin hallintokuntien, lähinnä kaupunkisuunnitteluviraston, rakennusviraston ja rakennusvalvontaviraston kanssa neuvotteluja siitä, miten JCDecauxin kaupunkipyöräterminaalien/-pysäkkien paikat tulisi sijoittaa ja minkälaiset kaupunkipyöräterminaali/-katosratkaisu on niille mahdollinen.

HKL on myös yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa laatinut kaupunkipyöräasemille liikenteellisen suunnitelman niiden sijoittamisesta katutilaan. Suunnitelma on laadittu siten, että kaupunkipyöräjärjestelmän toiminnallisuus on paras mahdollinen ja että se toimii osana joukkoliikennejärjestelmää.

JCDecaux on käydyn neuvotteluprosessin kuluessa kehittänyt kaupunkipyöräasemasta mallin, jossa mainoslaite on osa kaupunkipyöräjärjestelmään olennaisena osana kuuluvaa rekisteröitymispäätettä. JCDecaux on myös suunnitellut pyöräaseman Helsingin rakennusviraston kadunkalusteohjeen mukaisesti ja suunniteltu ratkaisu on esitelty myös kaupunkikuvaneuvottelukunnalle.



09.09.2013

Kj/7

HKL näkee, että Helsingin kaupunkipyöräjärjestelmä on toteutettavissa edellä olevan mukaisesti hyvänä ja laadukkaana järjestelmänä ja mainosrahoitteisesti. HKL:n ja JCDecauxin välisten kaupunkipyöräjärjestelmää koskevien neuvottelujen saattaminen päätökseen edellyttää kuitenkin vielä kaikilta hallintokunnilta täsmentyvää yhteistä näkemystä siitä, että kaupunkipyöräasemiin liittyvät mainokset ovat olennainen osa kaupunkipyöräjärjestelmän pyöräasemaa/-terminaalia.

HKL toteaa edellä olevan mukaisesti, että pyöräasemien sijoittelussa tulee lähteä toimivan kaupunkipyöräjärjestelmän tarpeista HKL:n kaupunkisuunnitteluviraston kanssa laatiman liikenteen suunnitelman mukaisesti.

Käsittely

18.04.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutetun esityksen mukaan: Esitykseen lisättiin lause: HKL on hankkimassa mainosrahoitteista kaupunkipyöräjärjestelmää. Tarkoitus on, että se otetaan käyttöön kesällä 2014.

Esittelijä

yksikön johtaja
Juha Saarikoski

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, projektipäällikkö, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 16.04.2013 § 166

HEL 2013-001443 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunta suhtautuu myönteisesti mainosrahoitteisen kaupunkipyöräjärjestelmän toteuttamiseen.

HKL:n pitkään vireillä ollut mainosrahoitteinen kaupunkipyörähanke on nyt etenemässä. Kaupunkisuunnitteluvirasto on yhteistyössä muiden virastojen kanssa määritellyt kaupunkipyörähankkeen ensimmäisen vaiheen pyöräasemaverkoston.



Pyöräasemien jatkosuunnittelussa on huolehdittava, että niiden sijaintien on oltava liikenteellisesti mahdollisimman haitattomia ja sijainnin määrittämisessä on huomioitava muut kadun käyttäjät. Lisäksi tulee välttää tai minimoida kaupunkiomaisuudelle kuten puustolle aiheutuva haitta sekä huomioida maanalaiset rakenteet.

Rakennusvalvontaviranomainen tekee pyöräasemasta mallihyväksyntäpäätöksen, minkä jälkeen rakennusvirasto luovuttaa asemien paikat HKL:lle, joka tekee asemien toteuttamisesta ja palvelun ylläpidosta sopimuksen JCDecaux Finland Oy:n kanssa.

Tarvittaessa rakennusvirasto luovuttaa HKL:lle myös erillisiä, vielä vapaina olevia mainoslaitteipaikkoja. Pyöräasemien ja mainoslaitteiden paikat luovutetaan korvauksetta.

Esittelijä

osastopäällikkö
Pekka Henttonen

Lisätiedot

Jussi Puutio, va. alueidenkäyttöpäällikkö, puhelin: 310 38656
jussi.puutio(a)hel.fi



09.09.2013

Kj/8

§ 890

V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite julkisen käymälän saamisesta Alppipuistoon

HEL 2013-001445 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Alppipuistoon rakennetaan kiinteät viemäroidyt saniteettitilat lastenhoitohuoneineen.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että rakennusvirasto hankkii vuosina 2015-2016 noin 15 uutta käymälää, joilla korvataan vuoden 2014 loppuun mennessä poistuvia City-käymälöitä. Tässä yhteydessä rakennusvirasto tutkii mahdollisuutta sijoittaa Alppipuistoon käymälä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035



09.09.2013

Kj/8

kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 11.06.2013 § 274

HEL 2013-001445 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin yleisen käymäläverkon yleissuunnitelmassa vuodelta 2011 on linjattu, että Alppipuistoon sijoitetaan kausikäymälä. Alppipuiston käyttö on lisääntynyt parin viime vuoden aikana muun muassa puistossa järjestettävien tapahtumien vuoksi. Näin myös pysyvän käymälän tarve on kasvanut. Vuoden 2014 lopussa päättyy 15 vanhan käymälän vuokrasopimus. Poistuvat käymälät korvataan uusilla käymälöillä. Rakennusvirasto tutkii tässä yhteydessä näiden 15 käymälän sijaintipaikat uudelleen ja mahdollisuutta sijoittaa Alppipuistoon käymälä samalla ottaen huomioon mahdollisen Pesararadan rakentamisesta aiheutuvat muutokset.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa valtuustoaloitteen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin.

04.06.2013 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi
Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



09.09.2013

Kj/9

§ 891

V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite Brahenkentän skeittipuiston aseman vakinaistamisesta

Pöydälle 09.09.2013

HEL 2013-002182 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Vesa Korkkulan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Vesa Korkkula ja 13 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Brahenkentän skeittipuisto vakinaistettaisiin virallisena skeittipaikkana.

Leikkipuisto Brahessa aiemmin käytössä ollut skeittipaikka ei sisällä kaupungin skeittiohjelmaan 2010-2014. Skeittipaikkojen meluselvityksen mukaan skeittaus leikkipuisto Brahessa aiheutti päiväohjearvon (55 bB) ylittymisen lähimmän asuintalon seinässä. Skeittipaikkaa ei ole leikkipuistossa mahdollista siirtää suositeltavaa vähimmäisetäisyyttä (100 m) ulommaksi. Melun vähentämiskeinona olisi melusuojauksen rakentaminen.

Skeittiohjelman tulevassa päivityksessä ja leikkipuisto Brahen peruskorjauksen hankemäärittelyvaiheessa selvitetään mahdollisuutta sijoittaa alueelle skeittaukseen soveltuvia rakenteita.

Skeittiohjelmassa on linjattu tavoitteeksi, että Kalasataman alueelle tulee uusi skeittipaikka alueen rakentumisen edetessä. Kallion aluetta palvelevat tällä hetkellä Eläintarhan Micropolis ja Hämeentien



09.09.2013

Kj/9

maasillan alla oleva skeittipaikka. Lisäksi Suvilahden alueella on väliaikainen skeittipaikka.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite
- 2 Kyselyn tulokset - Brahenkenttä

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Liikuntalautakunta 28.05.2013 § 116

HEL 2013-002182 T 00 00 03

Päätös

Liikuntalautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä skeittipalveluita järjestävät rakennusvirasto, liikuntavirasto ja nuorisoasiainkeskus. Rakennusvirasto järjestää lähinnä lapsia ja varhaisnuoria palvelevia, pienimuotoisia lähiskeittipaikkoja. Liikuntaviraston ylläpitämät skeittipaikat sijaitsevat liikuntapuistoissa tai niiden läheisyydessä. Kallion aluetta palvelee tällä hetkellä mm. liikuntaviraston ylläpitämä Eläintarhan Micropolis -skeittipuisto.

Leikkipuisto Brahe ei ole liikuntaviraston hallinnoimaa aluetta. Aluetta hallinnoi rakennusvirasto. Liikuntalautakunnalla ei ole lisättävää yleisten töiden lautakunnan 23.4.2013, § 186 antamaan lausuntoon.

Esittelijä

Esittelijä esittää, että lautakunta antaa kaupunginhallitukselle esittelijän esityksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kj/9

Lisätiedot

Arja Eloranta, sihteeri, puhelin: 310 87902
Stefan Fröberg, osastopäällikkö, puhelin: 310 87901

Yleisten töiden lautakunta 23.04.2013 § 186

HEL 2013-002182 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä skeittipalveluita järjestävät rakennusvirasto, liikuntavirasto ja nuorisoasiainkeskus. Rakennusvirasto järjestää lähinnä lapsia ja varhaisnuoria palvelevia, pienimuotoisia lähiskeittipaikkoja. Suurin osa rakennusviraston skeittipaikoista sijaitsee leikkipuistojen yhteydessä.

Yleisten töiden lautakunnan 15.10.2009 ohjeellisena noudatettavaksi hyväksymä Helsingin skeittiohjelma 2010–2014 sisältää Helsingin skeittipaikkojen kuvaukset ja kehittämistavoitteet, ylläpidon periaatteet ja tavoitteellisen, uusien skeittipaikkojen rakentamishjelman. Skeittiohjelmassa ei ole esitetty skeittipaikkaa leikkipuisto Braheen.

Helsingin kaupungin poikkihallinnollinen skeittityöryhmä koordinoi skeittaamiseen liittyviä asioita ja tarkistaa skeittiohjelmaa tarvittaessa. Työssä otetaan huomioon elinympäristön turvallisuuteen, kestävyys- ja toimivuuteen ja viihtyisyyteen liittyvät seikat. Skeittityöryhmässä on edustus nuorisoasiainkeskuksesta, rakennusvirastosta, liikuntavirastosta, ympäristökeskuksesta, kaupunkisuunnitteluvirastosta ja kiinteistövirastosta.

Skeittiohjelman päivityksen yhteydessä ja leikkipuisto Brahen peruskorjauksen hankemääritysvaiheessa tullaan tutkimaan mahdollisuutta sijoittaa alueelle skeittaukseen soveltuvia rakenteita. Selvitys tehdään yhteistyössä alan harrastajien, alueen muiden toimijoiden ja asukkaiden kanssa. Peruskorjauksen tarkempi ajankohta riippuu leikkipuistorakennuksen peruskorjauksen ajankohdasta ja käytettävissä olevista resursseista.

Leikkipuisto Brahen alueelle sijoittuvasta skeittipuistosta on laadittu ympäristömeluselvitys, jossa todetaan, että sijoitettaessa alueelle skeittitoimintaa, tulee samassa yhteydessä rakentaa melusteitä varmistamaan asuinympäristön riittävän alhainen melutaso. Leikkipuisto Brahessa ei ole aluetta, jossa Helsingin skeittiohjelmassa linjattu ehto 100 metrin vähimmäisetäisyydestä skeittipaikasta lähimpiin asuinrakennuksiin toteutuisi.



09.09.2013

Kj/9

Kallion aluetta palvelee tällä hetkellä Eläintarhan Micropolis sekä Hämeentien maasillan alla oleva skeittipaikka. Rullalautaliitto on yhteistyössä kaupungin kanssa toteuttanut väliaikaisen skeittipaikan Sörnäisiin Suvilahden voimalan viereen. Skeittiohjelmassa on linjattu tavoitteeksi, että Kalasataman alueelle tulee uusi skeittipaikka alueen rakentumisen edetessä.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa valtuustoaloitteen hyväksymistä edellä esitetyin seikoin.

Käsittely

23.04.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Muutetaan päätösehdotuksen kappaleen viisi toinen virke kuulumaan seuraavasti: "Selvitys tehdään yhteistyössä alan harrastajien, alueen muiden toimijoiden ja asukkaiden kanssa."

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi

Nuorisolautakunta 18.04.2013 § 37

HEL 2013-002182 T 00 00 03

Päätös

Nuorisolautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunta on hyväksynyt 15.10.2009 kaupungin poikkihallinnollisen skeittityöryhmän laatiman skeittiohjelman vuosille 2010–2014. Skeittiohjelma, joka on tarkoitettu ohjeellisena noudatettavaksi, sisältää skeittipaikkojen kuvaukset ja kehittämistavoitteet, ylläpidon periaatteet ja uusien skeittipaikkojen rakentamishjelman. Kaupungin skeittityöryhmä koordinoi skeittaamiseen liittyviä asioita ja tarkistaa skeittiohjelmaa tarvittaessa. Brahenkentällä sijaitsevaa skeittipaikkaa ei ole mainittu nykyisessä skeittiohjelmassa.

Skeittiohjelman mukaan skeittaus on kasvanut nopeasti erittäin suosituksi nuorten ja nuorten aikuisten harrastukseksi. Arvion mukaan lähes viidennes 10–15-vuotiaista pojista harrastaa skeittausta. Laji on yleistynyt kovaa vauhtia myös tyttöjen keskuudessa. Lajien harrastajien



keskuudessa on vahvaa yhteisöllisyyttä ja vertaistoimintaa. Lisäksi harrastajat ovat aktiivisia toimijoita järjestäen itse tapahtumia, kursseja ja kilpailuja pienillä resursseilla.

Skeittiohjelmassa todetaan, että skeittaus on vakiintunut lasten ja nuorten harrastuksena ja sen merkitys liikuntamuotona on tunnustettu. Rullalautailun edistämiseksi on Suomeen syntynyt kymmeniä yhdistyksiä, jotka toimivat aktiivisesti järjestäen mm. kilpailuja ja kursseja. Skeittaus on erinomainen liikuntamuoto, sillä se kehittää tasapainoa ja kehonhallintaa. Uusien liikuntasuosittelusten mukaan kouluikäisten lasten tulisi liikkua vähintään kaksi tuntia päivässä: skeittilaudan kanssa liikkuvalla suositus täyttyy huomaamatta.

Skeittipaikan sijainnin on mieluusti oltava keskeinen, jotta se on harrastajille houkutteleva ja tavoitettavissa julkisilla kulkuvälineillä. Toisaalta etäisyyttä lähimpiin asuinrakennuksiin olisi oltava niin paljon, ettei melusta aiheudu huomattavaa häiriötä asukkaille. Helsingin ympäristökeskus on linjannut yhteistyössä kaupungin skeittityöryhmän kanssa suositeltavaksi vähimmäisetäisyydeksi 100 metriä asutuksesta.

Esittelijä

va. osastopäällikkö
Merja Hovi

Lisätiedot

Merja Hovi, va. osastopäällikkö, puhelin: 310 89054
merja.hovi(a)hel.fi
Sari Nybäck, hallintosihteeri, puhelin: 310 89043
sari.nyback(a)hel.fi



09.09.2013

Kj/10

§ 892

V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Henrik Nyholmin aloite metroasemien varauloskäyntien kausiluonteisesta käytöstä

Pöydälle 09.09.2013

HEL 2013-002195 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Henrik Nyholmin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Henrik Nyholm ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että metroasemien varauloskäyntejä otettaisiin kokeiluluontoisesti käyttöön kulkemisen nopeuttamiseksi.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että useimmilla metroasemilla ei ole sellaisia varauloskäyntejä, joita voitaisiin ottaa jokapäiväiseen matkustajakäyttöön kulkemisen helpottamiseksi tai nopeuttamiseksi. Varauloskäynnit täyttävät matkustajien poistumiselle hätätapauksissa asetetut vaatimukset, mutta ne eivät esimerkiksi esteettömyyden ja kulkuyhteyksien nopeuden kannalta ole toimivia.

Liikennelaitos - liikelaitos kuitenkin selvittää, onko Kulosaaren ja Siilitien metroasemilla, joilla on vain yksi uloskäynti, mahdollista muuttaa myös varauloskäyntejä päivittäiseen kulkemiseen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kj/10

kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Nyholm Henrik valtuustoaloite Kvsto 13.2.2013 asia 46

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 08.08.2013 § 126

HEL 2013-002195 T 00 00 03

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti antaa Henrik Nyholmin ym. valtuustoaloitteeseen koskien metroasemien varauloskäyntien tilapäisten käyttöjen kokeilusta seuraavan lausunnon:

HKL:n näkemyksen mukaan useimmilla metroasemilla ei ole varauloskäyntejä, jotka voitaisiin ottaa jokapäiväiseen matkustajakäyttöön kulkemisen helpottamiseksi tai sen nopeuttamiseksi. Metroasemien varauloskäynnit täyttävät hätätapauksissa matkustajien poistumiselle asetetut vaatimukset.

Tunneliasemien osalta metrolinja sijaitsee syvällä maan alla, joten varauloskäyntien käyttäminen ei helpota tai nopeuta matkustajien kulkemista laituritasolta katutasolle. Lisäksi varauloskäynnit sijaitsevat laituritasolla pääosin liukuportaiden tai hissien välittömässä läheisyydessä, jolloin varauloskäyntien käyttämisestä ei saavuteta etua. Osa varauloskäynneistä jopa pidentää käyntimatkaa. Varauloskäynnit ovat lukittu, merkitty ja opastettu selkeästi määräysten mukaisesti. Tietyillä asemilla varauloskäynnit kulkevat teknisten kerrosten kautta ja käyntien avaaminen päivittäiseen käyttöön lisää ilkivaltaa ja vahingon vaaraa metrolikenteen toimivuudelle.

Pääosin kaikilla ulkoasemilla on päivittäinen kulkuyhteys aseman molemmista päistä, jolloin varauloskäyntien käyttämisellä ei helpoteta tai nopeuteta matkustajien kulkemista. Käyntien mahdollinen avaaminen toisi vain turvallisuuden ylläpitoon, valvontaan ja puhdistukseen liittyviä lisäkustannuksia.

Kalasadaman metroaseman kulkuyhteydet ja varauloskäynnit tullaan toteuttamaan kokonaisuutena yhdessä Kalasadaman keskuksen rakentamisen kanssa.



HKL on viimeisimmissä yksipäisten ulkoasemien peruskorjauksissa, Kulosaaren ja Siilitien metroasemilla, parantanut matkustajien poistumisreittejä lisäämällä aseman toiseen päähän varauloskäynnit. HKL:n käsityksen mukaan vain näiden asemien kohdalla varauloskäyntien avaaminen jokapäiväiseen matkustajakäyttöön voisi tuoda tietyille käyttäjille etua.

Kulosaaren ja Siilitien asemien osalta peruskorjausten suunnittelun lähtökohtana oli huomioida myös asemien turvallisuuden kehittäminen automaattimetron tarpeita varten niin, että myös hätäpoistumistilanteessa asemien tyhjentäminen voidaan hoitaa mahdollisimman nopeasti ja sujuvasti. Nykyiset matkustajien kulkuyhteydet ovat kapasiteetiltään varsin hyvät näiden asemien käyttäjämääriin nähden. Lisäksi metro muodostaa yhdessä bussin liityntäliikenteen kanssa hyvän ja esteettömän kulkemisen alueen asukkaille. Kulosaaren ja Siilitien metroasemalle rakennettujen varauloskäyntien ottaminen mahdollisesti arkikäyttöön vaatisi molemmissa tapauksissa tarkempaa selvitystä. Varauloskäynnit ja niiden kulkureitit sijoittuvat asemakaavassa puistoksi merkitylle alueella. Yleisen metroaseman kulkutien rakentamiseen tai käyttötarkoituksen muuttamiseen tarvitaan kaupunkisuunnitteluviraston esitys/lausunto ja rakennusvalvontaviraston lupa, joiden saamiseen myös naapurustolla on mahdollisuus vaikuttaa.

HKL:n tiedossa on, että mm. Kulosaaren metroaseman rakennuslupaa haettaessa alueen naapurustolta tiedusteltiin näiden kantaa. Naapuritonttien omistajat mielipidekirjeissään vastustivat uuden kulkuyhteyden rakentamista puistoon. Kulosaaren metroaseman rakentamiselle oli helpompi saada lupa, kun puistoalueelle johtuvassa poistumistiessä oli kyse vain varapoistumistiestä. On siis mahdollista, että varapoistumistien ottaminen päivittäiseen käyttöön aiheuttaisi myös kielteistä palautetta naapurustossa.

HKL pyrkii tarjoamaan kaikille metrokäyttäjille monipuolisen ja esteettömän kulkuyhteyden metroasemalle. Metroasemien varauloskäynnit eivät myöskään täyttäisi esteettömän kulkemisen vaatimuksia. Varauloskäynnin pintamateriaalit eivät myöskään vastaa tasoltaan ja käytettävyydeltään yleisötilan vaatimuksia, joita ovat mm. liukastumisen estäminen, kulumisen- ja ilkvallankestävyys, valaistus, valvonta, puhdistus ja ylläpito. Varauloskäynnin ulkoalueen päivittäisessä käytössä on myös puutteita mm. opastuksen, valaistuksen, materiaalien ja ylläpidon suhteen.

HKL suorittaa metroasemilla säännöllisesti yhdessä pelastuslaitoksen kanssa pelastusharjoituksia, joissa tarkistetaan kriisitilanteen toiminta ja varauloskäynnit. Matkustajien käyttäminen kokeiluun ei ole turvallista. Kaikki asemien varauloskäynnit on valvottu, merkitty ja



09.09.2013

Kj/10

opastettu selkeästi, jolloin matkustajien toiminta hätätilanteissa on turvattu.

Edellä olevan perusteella HKL ei pidä tarkoituksenmukaisena ja turvallisena ratkaisuna, että myöskään Kulosaaren ja Siilitien metroasemien varauoskäyntejä käytettäisiin päivittäiseen kulkemiseen ilman tarkempia selvityksiä ja sen perusteella tehtäviä toimenpiteitä. HKL toteaa, että selvitys, tarvittavat toimenpiteet ja kustannusarvio voidaan tehdä ilman matkustajien koekäyttöä.

HKL laatii vuoden 2013 loppuun mennessä selvityksen Kulosaaren ja Siilitien metroasemien varauoskäyntien mahdollisesta muuttamisesta päivittäiseen kulkemiseen. Selvityksessä huomioidaan mm. asemakaavan vaikutus tilanteeseen, sisäänkäyntien turvallisuus, valvonta ja ylläpitokustannukset, tarvittavat tila- ja materiaaliuutokset sekä niiden rakentamisen kustannukset ja lisäksi arvioidaan mahdollisia vaikutuksia liityntäliikenteen ja sisäänkäynnin käyttäjämääriin.

Esittelijä

yksikön johtaja
Juha Saarikoski

Lisätiedot

Timo Juolevi, rakennuttajapäällikkö, puhelin: 310 78481
timo.juolevi(a)hel.fi



09.09.2013

Kj/11

§ 893

**V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite
kaupunkiviihtyvyyden parantamisesta**

HEL 2013-002183 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia ja kolme muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että liikkumisen turvallisuuteen ja esteettömyyteen sekä käyttäjälähtöiseen suunnitteluun pitää kiinnittää huomiota katu- ja puistosuunnittelussa.

Yleisten alueiden suunnittelussa, toteutuksessa ja ylläpidossa pyritään esteettömyyteen. Esteettömyyden toteutumista ohjaavat kaupunginhallituksen 2012 hyväksymät esteettömyyslinjaukset ja Helsinki kaikille -projektissa laaditut esteettömyysohjeet.

Parhailtaan päivitettävissä katusuunnitteluohjeissa otetaan lisäksi huomioon mm. kaupunkisuunnitteluviraston uudet pyöräilyliikenteen verkkotason suunnitteluperiaatteet ja suunnitteluohjeet. Pyöräliikenteen laatuikäytävien verkostosuunnitelman mukaan pääperiaatteena on, että



09.09.2013

Kj/11

jalankulku ja pyöräily erotetaan toisistaan aina, kun se on mahdollista. Erottelu voidaan toteuttaa ohjaamalla pyöräliikenne ajoradalle, jos ajoneuvoliikennettä on vähän ja ajonopeudet ovat alhaiset, tai rakentamalla erillisiä pyöräkaistoja tai pyöräteitä.

Katujen talvihoidon resurssit on mitoitettu keskimääräisen talven, töiden laatuvaatimusten sekä käytettävissä olevien määrärahojen perusteella. Valtuuston asettama katujen talvihoidon tärkein tavoite on työmatkaliikenteen sekä vilkkaimpien jalankulku- ja pyöräliikennereittien liikenteen turvaaminen. Vuodelle 2013 katujen talvihoitoon osoitettua määrärahaa kohdennetaan mm. kantakaupungin pyöräteiden ja jalkakäytävien hoitoon. Esteettömän liikkumisen mahdollistamiseksi myös talviaikaan on tehty parannuksia mm. nostamalla katujen ylläpitoluokitusta esteettömyyden erikoistason reiteillä, joita on määritelty erityisesti terveyskeskusten, vanhusten palvelutalojen ja aluekeskusten ympäristöihin.

Kaikki edellä mainitut toimenpiteet osaltaan parantavat myös yleistä kaupunkiviihtyvyyttä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 23.04.2013 § 187

HEL 2013-002183 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunta pitää tärkeänä, että kuka tahansa Helsingissä asuva tai vieraileva voi toimia ja liikkua kaduilla, puistoissa, toreilla ja aukiolla tasavertaisesti ikään, fyysiseen kuntoon ja



terveydentilaan katsomatta. Yleiset alueet tulee suunnitella, toteuttaa ja ylläpitää esteettömästi, jotta tämä tavoite toteutuu.

Yleisten töiden lautakunta korostaa käyttäjälähtöisyyttä ja asukkaiden kuulemista yhtenä suunnittelun lähtökohdista. Keskeisin asukkaiden kuuleminen tapahtuu rakennusvirastossa aluesuunnitteluvaiheessa, jolloin laaditaan kaupunginosan tai muun vastaavan alueen yleisten alueiden strateginen suunnitelma seuraavaksi kymmeneksi vuodeksi. Aluesuunnittelussa hyödynnetään Helsinki kaikille -projektissa laadittujen esteettömyyskartoitusten ja käyttäjille järjestettyjen esteettömyyskierrosten tuloksia. Toinen tärkeä vaihe on vuorovaikutteinen toteutussuunnittelu, jonka jälkeen katu- ja puistosuunnitelmat ovat vielä asukkaiden nähtävillä ennen lautakuntakäsittelyä. Lisäksi asiakaspalvelun ja erilaisten yleisiä alueita koskevien käyttäjäkyselyiden kautta saatu palaute hyödynnetään suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa.

Yleisten töiden lautakunta katsoo, että jalankulku ja pyöräily on pyrittävä erottamaan toisistaan Helsingin kaupungin esteettömyyslinjauksen mukaisesti. Yleisten töiden lautakunta kannattaa erityisesti jalankulku- ja pyöräreiteille osoitettavia talvihoidon lisäresursseja, sillä kaupunginvaltuuston asettama katujen talvihoidon tärkein tavoite on työmatka- sekä vilkkaimpien jalankulku- ja pyöräiliikenteen turvaaminen. Nykyisen talvihoidon resurssit on mitoitettu 2000-luvun alkuvuosien talvien, töiden laatuvaatimusten sekä käytettävissä olevien määrärahojen perusteella. Viime vuosien runsaslumisina talvina ne ovat osoittautuneet riittämättömiksi.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa valtuustoaloitetta.

Käsittely

23.04.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutokset:

Lisätään päätösehdotuksen kappaleen neljä alkuun seuraava virke: "Yleisten töiden lautakunta katsoo, että jalankulku ja pyöräily on pyrittävä erottamaan toisistaan Helsingin kaupungin esteettömyyslinjauksen mukaisesti."

Muutetaan päätösehdotuksen kappaleen neljä toiseksi viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Nykyisen talvihoidon resurssit on mitoitettu 2000-luvun alkuvuosien talvien, töiden laatuvaatimusten sekä käytettävissä olevien määrärahojen perusteella."

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto



Lisätiedot

Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Tarja Lahin, projektisuunnittelija, puhelin: 310 38632
tarja.lahin(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 23.04.2013 § 136

HEL 2013-002183 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Kaupunkisuunnittelun keskeinen tavoite on luoda viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä. Liikkumisolosuhteita suunnitellaan kaikille väestöryhmille ikään, liikuntakykyyn ja muihin tekijöihin katsomatta. Jalankulkuympäristön suunnittelua ohjaavat kaupungin määrittelemät esteettömyyskriteerit, joilla pyritään varmistamaan, että kaupunkitila ja liikennejärjestelyt palvelisivat mahdollisimman hyvin kaikkia käyttäjäryhmiä. Esteettömyysasiat kuuluvat viimekädessä rakennusvirastolle, jonka vastuulla on katujen ja puistojen rakentaminen.

Liikennesuunnittelussa etusijalla ovat kestävätkä kulkumuodot, joihin jalankulun lisäksi lukeutuvat pyöräily ja joukkoliikenne. Viime aikoina pyöräliikenne on ollut kasvussa ja tavoitteena on, että polkupyörällä tehtävien matkojen osuus kasvaisi vielä huomattavasti nykyisestä. Vuonna 2012 tehty selvitys pyöräilyn hyödyistä ja kustannuksista osoittaa, että pyöräliikenteen edistäminen on yhteiskuntataloudellisesti erittäin kannattavaa. Yksi pyöräilyn edistämiseen käytetty euro tuottaa hyötyjä lähes kahdeksan euron verran.

Pyöräilyn edistämiseksi kaupunkisuunnitteluvirasto on yhteistyössä mm. HKR:n ja HKL:n kanssa laatinut pyöräilyn edistämishojelman. Pyöräliikenteen rakenteellisia järjestelyjä kehitetään kasvavan pyöräliikenteen tarpeisiin. Erityistä huomiota kiinnitetään pyöräilyn ja jalankulun tarkoituksenmukaiseen erotteluun, sillä lisääntyvä pyöräily ei saa aiheuttaa turvattomuutta jalankulkijoille.

Pyöräliikenteen suunnittelua ohjaa kaupunkisuunnittelulautakunnan keväällä 2012 hyväksymä ohje, joka sisältää yleiset lähtökohdat pyöräliikenteen suunnittelulle sekä linjaosuuksien poikkileikkausratkaisut erilaisille pyöräliikennejärjestelyille. Vuoden 2013 aikana suunnitteluohje täydentyy risteysjärjestelyjä, liikenteen



ohjausta ja eritysjärjestelyjä koskevilla ohjeilla. Suunnitteluohjeet määrittelevät yleisesti, millainen järjestely on tarkoituksenmukainen kussakin tilanteessa. Valintaan vaikuttavat muun muassa tarkasteltavan yhteyden funktio pyöräliikenneverkossa sekä autoliikenteen määrä ja nopeustaso. Pyöräliikenneverkon kehittämistä ohjaavat suunnitteluohjeiden lisäksi kantakaupungin pyöräliikenteen pääverkkosuunnitelma 2025 sekä pyöräliikenteen laatukäytävien (baanojen) verkkosuunnitelma.

Pyöräilyn edistämishjelmassa on myös huomioitu viestinnällisiä tarpeita, jotka liittyvät esimerkiksi vastuullisen liikennekulttuurin edistämiseen. Vastuulliseen liikennekulttuuriin kuuluu muun muassa pyöräilykypärän käyttö. Pyöräilykypärä on suositeltava turvaväline, jonka käyttöä edistetään lähinnä kannustavin ja pehmein keinoin. Aggressiivisella valistuksella tai liiallisella riskeillä pelottelulla voi nimittäin olla kielteisiä vaikutuksia kypärän käyttämiseen ja pyöräilyyn yleensä. Kypärän käyttöä seurataan Helsingissä vuosittain ja toistaiseksi kehitys on ollut myönteistä kypärän käytön kasvaessa.

Talvihoidon päävastuu on rakennusvirastolla.

Kaupunkisuunnitteluviraston tehtävänä on huolehtia kiinteässä yhteistyössä rakennusviraston kanssa, että liikennejärjestelyt ja kaavasuunnitelmat tukevat talvihoidon vaatimuksia.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marek Salermo, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37123
marek.salermo(a)hel.fi



09.09.2013

Kj/12

§ 894

**V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite
joukkoliikenteen tarjonnasta ja lippujen hinnoista**

HEL 2013-002184 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite
- 2 HSL:n lausunto valtuutettu Xian aloitteeseen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia ja kolme muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että joukkoliikenteessä lisätään vuoroja vastaamaan paremmin matkustajien tarpeita tai vaihtoehtoisesti lippujen hinnat lasketaan palvelutasoon nähden kohtuulliselle tasolle.

Kaupunginhallitus toteaa, että pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen palvelutaso määritellään Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmassa, joka laaditaan vuosittain kolmeksi seuraavaksi vuodeksi. Suunnitelmassa esitetään myös lippujen hintoja koskevat suunnitelmat. Suunnittelu tehdään aluekohtaisen palvelutasoluokituksen mukaan ja huomioon ottaen myös mm. matkustajamäärien kehitys ja muuttuva kysyntä. Tarvittaessa joukkoliikennetarjontaa nostetaan lisääntyneen kysynnän mukaan,



mikäli se on kuntien taloudelliset edellytykset huomioon ottaen mahdollista.

HSL-alueen kunnat subventoivat lippujen hintoja jo nyt verrattain paljon. Esimerkiksi aikuisten kausilipun hinnasta on subventiota 65 %. Matkalippujen hintataso pääkaupunkiseudulla on myös kansainvälisesti katsoen kohtuullinen. Asukkaiden tyytyväisyyttä joukkoliikenteeseen mittaavan Best -tutkimuksen mukaan tyytyväisyys lippujen hintoihin suhteessa palvelun laatuun on Helsingin seudulla hyvä.

Lippujen hinnoitteluperiaatteet ja hintasuhteet tulevat jatkossa muuttumaan vuoden 2016 jälkeen käyttöön otettavassa uudessa tariffijärjestelmässä. HSL-alueen kunnat ottavat hinnoitteluun kantaa lausunnoissaan syksyllä 2013.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite
- 2 HSL:n lausunto valtuutettu Xian aloitteeseen

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus



09.09.2013

Kj/13

§ 895

**V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Johanna Sumuvuoren aloite
suojelusuunnitelmasta vanhojen puiden suojelemiseksi**

HEL 2013-003026 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Johanna Sumuvuoren aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Sumuvuoren aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Johanna Sumuvuoren aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Johanna Sumuvuori esittää aloitteessaan, että Helsingissä laadittaisiin kaupunkipuiden suojelusuunnitelma, jota päivitetäisiin tarpeen mukaan.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että tänä vuonna valmistui kolmas puurivien uudistamisen ja täydennysistuttamisen tarvetta selvittävä inventointityö, 'Helsingin katupuurivit vuosina 2010–2011 – puurivien ja kujanteiden uudistaminen ja täydennysistuttaminen'. Ensimmäinen vastaava raportti valmistui 1984 ja toinen 1994. Raporttien ensisijaisena tarkoituksena on ollut taimitarpeen ja resurssien arviointi, joka mahdollistaa puurivien pitkäjänteisen hoidon ja uudistamisen. Vuonna 2011 aloitettu kaupunkipuulinjauksen laadinta valmistuu vuoden 2013 aikana. Työn tavoitteena on kaupunkipuiden hallinnoinnin



parantaminen Helsingin kaupungin organisaatiossa. Parhailaan on menossa myös katutilan mitoitusohjeiden tarkistustyö, jonka avulla myös katupuiden tilavaatimukset voidaan ottaa entistä paremmin huomioon.

Kaupunginhallitus toteaa, että edellä mainitut selvitykset ehdotuksineen toteuttavat osaltaan valtuustoaloitteessa mainittua toivetta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Sumuvuoren aloite

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 28.05.2013 § 183

HEL 2013-003026 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vanhojen puiden, puukujanteiden ja puistopuusommitelmien kaupunkikuvallinen, kulttuurihistoriallinen ja ekologinen arvo on suuri. Kaupunkisuunnittelulautakunta edistää osaltaan näiden arvojen säilymistä mm. suojelemalla vanhoja kaupunkipuita, puurivejä ja puistopuusommitelmia asemakaavoissa tai varaamalla vanhoille katu- ja puistopuille riittävästi elintilaa. Kaupunkikuvan tai puistosommitelman vaalimiseksi vanhojen huonokuntoisten tai vahingoittuneiden puiden tilalle voidaan asemakaavassa määrätä istutettavaksi korvaavat uudet puut.

Helsingin puistojen, katujen ja torien puiden hoito ja hoitosuunnitelmien laatiminen on rakennusviraston toimialaa. Rakennusvirastossa on laadittu useita puukujanteiden ja puurivien uudistamista ja täydennysistuttamista koskevaa raporttia, viimeisimpänä Helsingin katupuurivit vuosina 2010–2011-inventointi. Aineisto keskittyi lähinnä



katupuuriveihin, mutta mukana on myös joitakin keskeisiä puistokujanteita. Kaupungin arvokkaita vanhoja puita ja niiden tilaa koskevan kokonaiskuvan saamiseksi sekä niiden suojelemiseen tähtäävien linjausten ja toimenpiteiden pohjaksi tarvittaisiin koottua ja erityisesti niihin keskittyvää ja helposti käytettävää tietoa.

Rakennusvirastossa on tekeillä laajempi kaupunkipuuselvityksen ja -linjauksen laadinta. Työn ohjausryhmässä on mukana myös kaupunkisuunnitteluviraston edustajia. Työn tavoitteena on mm. kaupunkipuiden arvostuksen lisääminen ja niiden hyvinvoinnin turvaaminen sekä puita koskevan hallinnon parantaminen Helsingin kaupungin organisaatiossa. Työn on tarkoitus valmistua vuoden 2013 aikana ja siinä esitellään lukuisia jatkotoimenpiteitä. Näistä yksi voisi olla valtuustoaloitteessa esitetyn kaltainen suunnitelma vanhojen kaupunkipuiden suojelemiseksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää valtuustoaloitetta kannatettavana ja toteaa, että asia olisi tarkoituksenmukaista yhdistää kaupunkipuulinjausta koskevaan työhön.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Maria Jaakkola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37244
maria.jaakkola(a)hel.fi
Liisa Kuokkanen-Suomi, suunnittelija, puhelin: 310 37362
liisa.kuokkanen-suomi(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 14.05.2013 § 213

HEL 2013-003026 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vanhojen kaupunkipuiden arvo

Johanna Sumuvuoren valtuustoaloitteessa tuodaan esille Helsingin kaupunkiluonnon ja kulttuuriympäristön kannalta hyvin keskeinen asia: vanhojen kaupunkipuiden ja kujanteiden suojeleminen. Rakennusvirastossa tiedostetaan vanhojen kaupunkipuiden eli rakennetun ympäristön istutettujen katu- ja puistopuiden suuri merkitys ihmisen hyvinvoinnille. Ne tuovat viihtyisyyttä ja symboloivat pysyvyyttä muuttuvassa kaupunkiympäristössä. Vanhat kaupunkipuut ovat osa Helsingin historiaa.



Vanhat kaupunkipuut ovat myös tärkeä osa luonnon monimuotoisuutta. Puistot, puurivit ja kujanteet toimivat osana kaupungin viheralueverkostoa. Puut tarjoavat elinympäristöä ja ravintoa lukuisille muille lajeille kuten linnuille, hyönteisille, sienille, sammalille ja jäkälille. Erityisen arvokkaita ovat onkaloituneet vanhat lehtipuut, jotka muodostavat hitaasti kehittyvän kasvupaikan esimerkiksi harvinaisille kovakuoriaislajeille.

Vanhoiden yksittäispuiden vaaliminen kaupunkiympäristössä

Vanhoja puita voidaan suojella lainsäädännön ja asemakaavamerkintöjen avulla sekä vaalia hoidon keinoin. Kaupunkipuita koskevat lakisääteiset suojelupäätökset tehdään ympäristökeskuksessa. Rakennusvirasto noudattaa näitä suojelupäätöksiä kuten myös muita Suomen lainsäädännön antamia ohjeita vanhojen puiden suojelussa. Suomen perustuslaki velvoittaa vaalimaan luonnon monimuotoisuutta, ympäristöä ja kulttuuriperintöä. Lisäksi maankäyttö- ja rakennuslaissa määritellään puiden kaatamisen luvanvaraisuus. Erikoistapauksissa voidaan kaupunkipuita suojella myös luonnonsuojelulain avulla. Asemakaavamerkinnöillä voidaan myös osoittaa suojeltavia tai säilytettäviä kohteita.

Rakennusviraston tehtäviin kuuluu katu- ja viheralueilla olevien puiden hoito – myös vanhojen puiden. Yksittäisten vanhojen puiden hoidon osalta rakennusvirastossa toimitaan pitkälti jo nyt valtuustoaloitteen ehdottamalla tavalla. Vanhojen puiden kuntoa tutkitaan säännöllisesti. Kuntoselvitysten perusteella määritellään tehtävät hoitotoimenpiteet ja niiden aikataulut.

Vanhoja puita hoitavat koulutetut ammattilaiset. Puiden hoidolle on asetettu laatuvaatimukset ja hoitotöitä suorittaville henkilöille pätevyysvaatimukset. Puiden hoidossa leikkauksilla ja tuennoilla huolehditaan siitä, että heikkokuntoiset puut eivät aiheuta vaaraa ympäristölleen ja alueiden käyttäjille. Vanhojen kaupunkipuiden kaatopäätökset tehdään puunhoidon ammattilaisten tekemien kuntoselvitysten perusteella.

Puurivien ja kujanteiden uudistaminen ja täydennysistuttaminen

Puurivien ja kujanteiden hoito on yksittäisten puiden hoitoa haasteellisempaa, koska silloin pyritään yksilöiden lisäksi säilyttämään puiden muodostama kokonaisuus. Puuyksilöt eivät elä ikuisesti, mutta puurivien ja kujanteiden säilyminen voidaan turvata uudistamalla ne niin, että alkuperäinen kaupunkikuvallinen sommitelma säilyy myös tuleville sukupolville.

Puurivien ja kujanteiden uudistaminen tulee yleensä ajankohtaiseksi, kun puiden kunto heikkenee siinä määrin, että kujanteessa ei ole enää



riittävästi elinkelpoisia puita muodostamaan kokonaisuutta. Aukkoisuus ja epäonnistuneiden täydennysistutusten lisäämä epäyhtenäisyys usein edesauttavat uudistamis päätöksen tekemistä. Suurin osa Helsingin keskustan merkittävimmistä puistokaduista on perustettu 1900-luvun alussa. Näiden kujanteiden uudistaminen tulee puiden iän puolesta ajankohtaiseksi seuraavien vuosikymmenten aikana, sillä monet pitkäikäisetkin puulajit eivät ole sitä kasvaessaan katu- ja kaupunkiympäristössä.

Vanhoissa kujanteissa uudet, nuoremmat puut eivät menesty suurempikokoisten vanhojen puiden varjossa. Lisäksi suuri kokoero alkuperäisten ja uusien istutettujen puiden välillä rikkoo kokonaisuuden yhtenäisyyttä. Puurivien ja kujanteiden uudistamisajankohtaa aikaistavat katujen peruskorjaushankkeet ja uusien liikennejärjestelyiden tuomat muutostyöt, joista vanhat puut eivät enää selviä vahingoittumatta.

Puurivien täydennysistuttaminen ja uudistaminen ovat molemmat haastavia toimenpiteitä ja vaativat sekä hyvää puuomaisuuden tuntemusta että resurssitarpeiden ennakointia. Rakennusvirastossa tehtyjen säännöllisten puurivi-inventointien keskeisin tavoite on pyrkiä huolehtimaan siitä, että Helsingin puurivien ja kujanteiden täydennysistuttaminen ja uudistaminen tapahtuisi suunnitelmallisesti.

Mitä pitäisi tehdä, jotta vanhojen puiden vaaliminen on mahdollista

Vanhojen kaupunkipuiden vaalimisessa keskeisintä on kasvu ympäristön rauhoittaminen suurilta muutoksilta. Puut tarvitsevat riittävästi kasvutilaa, mikä on otettava huomioon jo kaavoituksessa. Liian pienessä kasvutilassa puiden juuristo ja latvusto eivät pääse kasvamaan normaalisti ja puut kärsivät kasvuhäiriöistä. Seurauksena on huonokuntoisia kaupunkipuita, jotka aiheuttavat ylimääräisiä toimenpiteitä ja tavallista suurempia kustannuksia. Ahtaassa kasvu ympäristössä puiden runkoja kolhitaan, juuria katkotaan ja oksia joudutaan leikkaamaan ympäristön ehdoilla.

Vanhoille puille tehtävät hoitotoimenpiteet vaativat pitkäjänteisyyttä ja erikoisosaamista. Kaupunkipuiden hoidon tilaamisessa urakkasopimusten pituudella ja toimenpiteitä suorittavan henkilöstön ammattitaidolla on suuri merkitys kaupunkipuiden hyvinvoinnille. Urakoitsijoiden vaihtuessa on tärkeää, että puiden hoitohistoria on luotettavasti tallennettu puurekisteriin, jotta tieto on käytössä uusien toimenpiteiden suunniteltaessa.

Kaivutyöt ovat yksi suurimmista vanhojen puiden ja puurivien hyvinvointia uhkaavista riskeistä. Ne tuhoavat puiden juuristoa ja haittaavat vesi- ja ravinnetaloutta. Suurten juurien katkominen tekee puusta myös vaarallisen, kun puun ankkuroituminen tuhoetaan ja



juuristo altistetaan lahottajasienten tartunnalle. Kaikilla toimijoilla, jotka suorittavat oman ammattialansa töitä puiden läheisyydessä, tulisi olla selkeät ohjeet siitä, miten puut otetaan huomioon ja suojataan erilaisten töiden yhteydessä. Ohjeiden noudattamista tulee myös valvoa, ja niiden rikkomisesta tulee määrätä sanktiot.

Rakennusviraston tekemä työ vanhojen puiden hyvinvoinnin parantamiseksi

Suurin haaste vanhojen puiden näkökulmasta on, kuinka hyvin puut tulevat huomioiduksi kaupungin eri toimijoiden keskuudessa. Kaupunkipuiden hyvinvoinnin turvaaminen ja menestymisedellytysten lisääminen edellyttää yhteistyön tiivistämistä eri virastojen, laitosten ja urakoitsijoiden kesken. Erityisesti tarvitaan yhteisymmärrystä puiden kasvutilavaatimusten ja kaivulupaehdojen noudattamisessa.

Rakennusvirasto on yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa tarkistamassa katutilan mitoitusohjeita. Tässä työssä myös puiden tilavaatimukset otetaan huomioon entistä paremmin. Uudet mitoitusohjeet parantavat ensisijaisesti uusien katupuiden kasvuolosuhteita, mutta ohjeet antavat myös paremmat edellytykset suunnitella peruskunnostushankkeita ja liikennejärjestelyjä niin, että myös vanhat puut selviävät muutoksista entistä paremmin.

Rakennusvirastossa valmistui vuoden 2013 alussa raportti mittavasta Helsingin katupuurivien ja kujanteiden inventointityöstä (Helsingin katupuurivit vuosina 2010–2011 – puurivien ja kujanteiden uudistaminen ja täydennysistuttaminen). Sen tavoitteena on helpottaa Helsingin katupuurivien ja kujanteiden hoidon suunnittelua ja uudistamistarpeen ennakoimista. Työn tuloksia hyödynnetään valittaessa uudistamiskohteita, suunniteltaessa uudistamistapoja, aikataulutettaessa, suunniteltaessa vanhojen puurivien- ja kujanteiden kuntoarviointia, valittaessa täydennysistutuskohteita, hankittaessa taimia sekä suunniteltaessa asukasvuorovaikutusta ja tiedotusta. Kaiken tämän tavoitteena on Helsingin puurivien ja kujanteiden säilyttäminen.

Rakennusvirastossa on käynnissä kaupunkipuita koskeva linjaustyö, jonka tavoitteina on Helsingin kaupunkipuiden hyvinvoinnin parantaminen ja sitä kautta Helsingin kaupunkipuomaisuuden säilyttäminen laadukkaana tuleville sukupolville. Työssä tuodaan esille lukuisia jatkotoimenpidetarpeita, jotta nämä tavoitteet saavutetaan. Työ valmistuu vuoden 2013 aikana.

Sekä puurivien inventointiraportin että linjaustyöryhmän ehdotukset rakennusvirastossa tarvittavista toimintatapojen kehittämisestä ovat hyvin samansuuntaiset nyt esitetyn valtuustoaloitteen kanssa. Molemmissa korostetaan suunnitelmallisuuden merkitystä vanhojen puiden hoidossa ja erityisesti puurivien ja kujanteiden



täydennysistuttamisessa ja uudistamisessa. Toimenpiteiden toteuttaminen vaatii erityisesti taloudellisten resurssien tasaista, vuosittaista varaamista ja pitkäjänteisyyttä, ennakointia ja sitoutumista taimihankintoihin. Toimintatapojen kehittämisen lisäksi työn onnistuminen vaatii laajaa yhteisymmärrystä kaupunkipuiden arvoista ja näiden turvaamiseksi tarvittavista resursseista.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa valtuustoaloitteen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin.

07.05.2013 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Minna Terho, projektinjohtaja, puhelin: 310 39527
minna.terho(a)hel.fi
Jere Saarikko, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi
Satu Tegel, suunnitteluasiantuntija, puhelin: 310 38406
satu.tegel(a)hel.fi



§ 896

V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite ekologisesta Helsingistä ja energiatehokkuudesta

HEL 2013-003028 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite
- 2 Rakennuslautakunnan lausunto 28.5.2013
- 3 Rakennusviraston energiansäästöneuvottelukunnan lausunto 23.8.2013

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia esittää aloitteessaan, että ilmanlaadun paranemista, jätteiden lajittelua ja energiatehokkuutta tulisi edistää muun muassa lisäämällä niihin liittyvää koulutusta ja tiedottamista.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali viimeistään vuonna 2050 valtuuston hyväksymän ympäristöpolitiikan mukaisesti. Lisäksi Helsingin tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 30 % vuoteen 2020 mennessä vuoden 1990 tasosta. Kaupunki on käynnistänyt useita toimenpiteitä tavoitteisiin pääsemiseksi. Helsingin Energialla on oma kehitysohjelma, jonka tavoitteena on hiilineutraali energiantuotanto. Vuoden 2020 tavoitteena on kasvattaa uusiutuvan energian osuus 20 prosenttiin. Energiansäästöön kiinnitetään erityistä



huomiota ja hallintokunnat on veloitettu säästämään noin 2 % vuodessa.

Kaupunginhallitus toteaa aloitteessa esitetyn ilmanlaadun tilan osalta, että liikennepäästöjen vähentäminen on valmisteilla olevan uuden yleiskaavan keskeinen tavoite, johon pyritään tiivistämällä maankäyttöä joukkoliikenteeseen tukeutuen. Katupölypitoisuudet ovat yleisesti alentuneet Helsingissä viime vuosina, mikä osoittaa kaupungin pitkäaikaisen katupölyn torjunnan kehittämisen ja toimenpiteiden olleen tehokkaita. Liikenteen pakokaasupäästöjen johdosta typpidioksidin vuosiraja-arvo ylittyy edelleen Helsingin keskustan vilkasliikenteisissä katukuiluissa. Ylittyminen johtuu erityisesti dieselautojen päästöistä ja niiden osuuden kasvusta. Vuoden 2013 loppuun mennessä on tarkoitus selvittää, millä toimenpiteillä voidaan päästä raja-arvon alle.

Aloitteessa kiinnitetään huomiota myös biojätteen käsittelyprosessiin Helsingissä. Biojätteen keräyksestä, kompostoinnista ja jalostamisesta multavalmisteiksi huolehtii Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä (HSY). Biojätettä ei siis viellä kaatopaikalle. Vuonna 2014 valmistuvassa uudessa laitoksessa biojäte mädätetään ja samalla tuotetaan biokaasua. Mädätysjäte kompostoidaan ja jalostetaan multatuotteiksi.

Kaupunginhallitus katsoo, että Helsingin energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävä neuvonta- ja koulutustyö on hyvissä kantimissa. Vuodesta 2011 lähtien hallintokuntia on koskenut vuotuinen kahden prosentin säästötavoite ja oman energiansäästösuunnitelman laatimisvelvoite. Sitovan energiansäästötavoitteen saavuttamiseksi erilaisten energiansäästökoulutusten määrä mm. kiinteistöhoitajille, isännöitsijöille, ekotukihenkilöille ja kaupungin työntekijöille yleisesti on lisääntynyt merkittävästi.

Energiansäästöön liittyviä tilaisuuksia ja kampanjoita on järjestetty myös kaupunkilaisille mm. Ilmastoinfon, rakennusvalvontaviraston, rakennusviraston, ympäristökeskuksen, opetusviraston ja Helsingin Energia -liikelaitoksen toimesta. Rakennusviraston energiansäästöneuvottelukunnan kokoamaa raporttia varten saatiin vuotta 2012 koskien tiedot yhteensä yli 700 koulutustilaisuudesta, joista yli 80 tilaisuutta pidettiin kaupungin henkilöstölle ja loput kaupunkilaisille.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kj/14

Liitteet

- 1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite
- 2 Rakennuslautakunnan lausunto 28.5.2013
- 3 Rakennusviraston energiansäästöneuvottelukunnan lausunto 23.8.2013

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 06.08.2013 § 227

HEL 2013-003028 T 00 00 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali viimeistään vuonna 2050 valtuuston hyväksymän ympäristöpolitiikan mukaisesti. Tämän lisäksi kaupungilla on uusiutuvan energian lisäämis- ja energiansäästötavoitteita. Tavoitteiden toteuttaminen järkevällä tavalla vaatisi kokonaisvaltaisen ilmastonuojelun tiekartan, joka sisältäisi priorisoidut toimenpiteet niin hillinnän kuin sopeutumisen kannalta.

Helsingin ympäristötyö on pääosin hyvässä mallissa. On kuitenkin useita yksityiskohtia kuten aloitteen tekijä mainitsee, jotka vaativat lisää panostusta. Erityisesti omaan työhön liittyvää energia-asioiden hallinnan koulutusta ja viestintää tulisi lisätä. Kaupunki voi säästää siten energiakuluissa suuria summia. Ympäristölautakunnan mielestä aloitteen tekijän ehdotus kampanja ekologisesta Helsingistä on hyvä. Kampanja voisi sisältää ilmastonuojelua, ilmansuojelua, jätehuoltoasioita, vesiensuojelua ja luonnon monimuotoisuutta. Helsinki voisi siinä tuoda esille kansainväliset mittapuut täyttävää ympäristöosaamistaan ja tekojaan. Samalla alueen ympäristöalalla toimivat yritykset saisivat näkyvyyttä. Tässä voitaisiin hyödyntää muun muassa Helsingin kaupungin ja alueen yritysten kesken viime vuonna perustettua Ilmastokumppanit –verkostoa www.ilmastokumppanit.fi sekä Itämerihaastetta. Kampanja motivoisi kaupunkilaisia ympäristötekoihin.

Helsingin ilmastotoimet

Helsingin ilmastotavoitteina on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 30 % vuoteen 2020 mennessä vuoden 1990 tasosta ja olla hiilineutraali vuonna 2050. Vuonna 2012 Helsingin päästöt olivat 18 prosenttia vuoden 1990 tason alapuolella. Kaupunki on käynnistänyt useita



toimenpiteitä tavoitteeseen pääsemiseksi. Helsingin Energialla on oma kehitysohjelma, jonka tavoitteena on hiilineutraali energiantuotanto. Vuoden 2020 tavoitteena on kasvattaa uusiutuvan energian osuus 20 prosenttiin. Energiansäästöön kiinnitetään erityistä huomiota ja hallintokunnat on veloitettu säästämään noin 2 % vuodessa. Kaupunki toimii esimerkkinä ja esimerkiksi Suomen energiatehokkaimmassa toimistorakennuksessa ympäristökeskuksen Ympäristötalossa onkin vierailut noin 2000 henkeä vuodessa. Ympäristökeskus aikoo olla ensimmäinen hiilineutraali virasto vuonna 2015. Harakan hiilipihissä luontokeskuksessa voi kävijät tutustua kiinteistökohtaiseen energiantuotantoon. Helsingin ajankohtaisista ilmastotoimista voi lukea 4-6 kertaa vuodessa ilmestyvästä Stadin Ilmasto –uutiskirjeestä. Sen voi tilata www.stadinilmasto.fi –sivustolta, jonne on koottu tietoa Helsingin ilmastotavoitteista, niiden toteutumasta ja toimenpiteistä.

Ilmanlaatu ja liikenne

Katupölypitoisuudet ovat yleisesti alentuneet Helsingissä viime vuosina, mikä osoittaa kaupungin pitkäaikaisen katupölyn torjunnan kehittämisen ja toimenpiteiden olleen tehokkaita. Hengittävien hiukkasten raja-arvot eivät ole ylittyneet Helsingissä raja-arvoa valvovilla asemilla vuoden 2006 jälkeen. Katupölyn raja-arvot voivat kuitenkin ylittyä kantakaupungin katukuiluissa sekä vilkkaasti liikennöityjen väylien varrella, mikäli pölyntorjuntaan ei kiinnitetä jatkuvasti huomiota.

Liikenteen pakokaasupäästöjen johdosta typpidioksidin vuosiraja-arvo ylittyy edelleen Helsingin keskustan vilkasliikenteisissä katukuiluissa. Ylittyminen johtuu erityisesti dieselautojen päästöistä ja niiden osuuden kasvusta. Helsinki on saanut jatkoaikaa vuoteen 2015 saakka päästä raja-arvon alle. Parhailaan selvitetään, millä toimenpiteillä voidaan päästä raja-arvon alle. Selvitys valmistuu vuoden 2013 loppuun mennessä.

Helsingin kaupunki määritteli vuonna 2010 kriteerit vähäpäästöisille henkilöautoille. Autojen hiilidioksidipäästöjen tulee olla alle 100 g/km tai alle 150 g/km jos polttoaineena on etanoli tai kaasu. Säänneiltyjen (ilmanlaatua heikentävien) päästöjen tulee olla Euro 5 -tasoa. Sähköautot on määritelty aina vähäpäästöisiksi. Kaupunki kannustaa vähäpäästöisen henkilöauton valintaan tarjoamalla kriteerit täyttävälle ajoneuvoille asukas- ja yrityspysäköintitunnukset sekä vyöhykepysäköinnin puoleen hintaan. Vähäpäästöisten henkilöautojen osuus autokannasta on kasvussa Helsingissä. Henkilöautokannasta vähäpäästöisiä oli 2013 maaliskuun lopussa noin yksi prosentti, mutta uusista rekisteröinneistä jo yli 5 prosenttia on vähäpäästöisiä.

Biojätteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



Ympäristölautakunta yhtyy aloitteen tekijän näkemykseen siitä, että hyvä tapa käsitellä biojätteet, erityisesti keittiö- ja puutarhajätteet on kompostointi. Kompostointi edistetään mm kaupunkilaisille järjestettävillä kompostointikursseilla. ”EY:n kaatopaikkadirektiivi (1999/31/EY) edellyttää, että biohajoavan yhdyskuntajätteen sijoittamista vähennetään asteittain. Vuonna 2016 kaatopaikoille saa sijoittaa enintään 25 prosenttia tuolloin syntyväksi arvioidusta biohajoavasta yhdyskuntajätteestä.

HSY-alueella kerätään kattavasti biojätteitä kotitalouksista ja suurkertymäkohteista. Lajittelutehokkuus voisi olla parempi, sillä lajitteluvaikeista huolimatta merkittävä osa biojätteestä päätyy edelleen sekajätteen mukana kaatopaikalle. Kotitalouksien ja ilmeisesti ainakin osittain myös yritysten toiminnassa syntyvä sekajäte käsitellään jatkossa (ensi kesästä alkaen) jätteenpolttolaitoksessa, minkä jälkeen käytännössä hyvin vähän biojätettä tai biohajoavaa jätettä päätyy enää kaatopaikalle.

Helsingin seudun ympäristöpalveluiden hallitus päätti kokouksessaan 25.1.2013 lisätä pääkaupunkiseudun biojätteen käsittelykapasiteettia ja rakentaa mädätyslaitoksen Ämmässuon kompostointilaitoksen yhteyteen. Mädätyslaitoksessa biojätteestä tuotetaan uusiutuvaa energiaa ja multatuotteen raaka-ainetta. Mädätyslaitos otetaan käyttöön vuoden 2014 lopussa, ja siellä voidaan käsitellä 60 000 tonnia biojätettä vuodessa.

Energiankulutus

Uudisrakennusten energiatehokkuus on parantunut aiempiin vuosiin verrattuna. Kun vuonna 2002 rakennetut kerrostalot kuluttivat kaukolämmitysenergiaa vielä kuutiota kohden 42 kilowattituntia vuodessa (kWh/brm³), niin vuonna 2011 valmistuneet kerrostalot kuluttivat kaukolämpöä lähes puolet vähemmän eli 22 kWh/brm³. A-energialuokan osuus myönnettyjen rakennuslupien kerrosalasta kasvoi vuoden 2009 viidestä prosentista jo 51 prosenttiin vuonna 2012. A-energialuokan yleistymiseen on yleisten rakennusten energiatehokkuusmääräysten kiristymisen lisäksi vaikuttanut myös kaupungin vuonna 2011 määräämä A-energialuokkavaatimus kaupungin tonteille rakennettaville asuinrakennuksille.

Koko kaupungin energiankulutuksen kasvu on samalla pysähtynyt ja kokonaiskulutus on pysynyt ennallaan viime vuodet rakennuskannan kasvusta huolimatta. Asukaskohtaisesti energiankulutus on pudonnut seitsemän prosenttia vuodesta 2005 vuoteen 2012. Uudisrakennusten energiatehokkuuden paranemisen lisäksi myös vanhempien rakennusten energiankulutus on saatu putoamaan peruskorjaus- ja



kiinteistöteknisillä toimilla kuten huoneistokohtaisilla vesimittareilla ja lämmitysverkoston perussäädöllä.

Myös kaupungin omien rakennusten energiatehokkuus on parantunut. Kaupungin omistamien rakennusten lämmön ominaiskulutus on pudonnut seitsemän prosenttia ja sähkön kulutus viisi prosenttia vuodesta 2005 vuoteen 2012. Säästetty energia vastaa tasoltaan noin kuutta miljoonaa euroa vuonna 2012. Yksi merkittävä toimenpide palvelukiinteistöissä on ollut vuonna 2010 alkanut EkoTeko-projekti, joka jalkautettiin yhteensä noin 430 kouluun ja päiväkotiin vuoden 2012 loppuun mennessä. EkoTeko-projektissa rakennuskannan energiatehokkuutta parannettiin opastamalla käyttäjiä, huoltohenkilökuntaa ja omistajia.

Ekotukitoiminta

Helsingissä on toiminut ekotukihenkilöiden verkosto vuodesta 2006 alkaen ja tähän mennessä 1034 henkilöä on koulutettu työyhteisöjen ekotukihenkilöiksi. Peruskoulutuksessa aiheina on aina muun muassa energiansäästö, kestävä liikkuminen sekä jätteiden määrän vähentäminen ja lajittelu. Lisäksi ekotukihenkilöille tarjotaan jatkokoulusta muun muassa energiatehokkuuteen liittyvistä asioista. Viime vuonna ekotuen Helmi-intrasivustolle avattiin kolme avointa energiankulutuksen seurantarjestelmää kaupungin työntekijöiden käyttöön. Myös järjestelmien käyttöön tarjotaan koulutusta. Lisäksi energia- ja ympäristöasioista viestitään ekotukihenkilöille säännöllisesti kuukausikirjeissä, intrassa, Internet-sivuilla ja Facebookissa.

Asukkaiden energianeuvonta

Ympäristökeskus koordinoi koko pääkaupunkiseudun kattavaa asukkaiden energianeuvontaa. Sitä rahoittavat pääkaupunkiseudun kunnat, TEM ja HSY. Neuvontaa koordinoi valtakunnallisesti Motiva ja sitä toteutetaan yhdessä muiden asukkaille suunnattujen palvelujen, organisaatioiden ja hankkeiden kanssa. Keskeisin niistä on Ilmastoinfo. Muita ovat muun muassa alueen energiayhtiöt, kierrätyskeskus. Toimintaan voi tutustua www.energiaopas.fi –sivustolla ja Motivan sivuilta <http://www.eneuvonta.fi/>.

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Jari Viinanen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31519
[jari.viinanen\(a\)hel.fi](mailto:jari.viinanen(a)hel.fi)

Kiinteistölautakunta 16.05.2013 § 251

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



HEL 2013-003028 T 00 00 03

Päätös

Lautakunta on päätti antaa kaupunginhallitukselle Belle Selene Xian valtuustoaloitteesta koskien ekologista Helsinkiä ja energiatehokkuutta seuraavan lausunnon:

Kiinteistönhoitajan koulutuksessa energiansäästö on hyvin keskeinen asia. Kaikki kiinteistönhoitajat eivät ole saaneet koulutusta ja säästämistoimenpiteet vaativat lisätyötä. Kiinteistövirasto on aloittanut palveluntuottajien, kuten Palmian, kanssa selvitystyön, kuinka kiinteistöhoito saadaan palvelemaan paremmin kiinteistönomistajaa ja käyttäjiä. Koulutuksen lisäksi on tarkoitus ottaa käyttöön perehdyttämislomake, joka takaa sen, että kiinteistöhoitajaa opastetaan riittävästi aina uuteen kohteeseen tultaessa.

Kiinteistökanta on hyvin eri-ikäistä ja myös ominaiskulutusarvot vaihtelevat hyvin paljon, esim. sähkönkulutus voi joissakin kouluissa olla alle 20 kWh/m² ja joissakin kouluissa 200 kWh/m². Lämmönkulutus vaihtelee myös ja siihen ei käyttäjällä ole aina tehokkaita vaikutusmahdollisuuksia. Energiansäästötoimenpiteet vaativat usein säätöfirman käyttöä, ja kiinteistöhoitaja valvoo järjestelmän toimintaa. Säättöjärjestelmien hallinta ei aina ole helppoa, sillä automaatioaste vaihtelee ja kiinteistöhoitaja ei tunne kohdetta tarpeeksi hyvin, jota voisi olla kykenevä tekemään itsenäisesti säätötoimenpiteitä ja laitteiston huoltoa. Laittekanta myös vanhenee ja usein sen kapasiteetti käy vajaaksi, kun esim. koulun oppilasmäärä ylittää suunnitteluajaisen tason, mistä väistämättä seuraa esim. sisäilmaongelmia.

Kiinteistöhuoltoyhtiöt ovat kouluttaneet työnjohtajia, joilla on tarvittava tieto ja joiden tehtävänä on kouluttaa kiinteistöhoitajia. Muutokset ovat hitaita, joten ko. toiminnan vaikutusta ei voida vielä arvioida. Alan palkkaustason nostaminen voisi houkuttaa alalle hyvän peruskoulutuksen omaavia.

On esimerkkikohteita, joissa voidaan osoittaa, että hyvä kiinteistöhoitaja on omilla toimillaan saanut aikaan vuosipalkkansa suuruiset säästöt ainoastaan säätämällä lämmitys/IV-järjestelmät toimimaan optimaalisesti, joten hyvä kiinteistöhoito on avainasemassa energiansäästöissä automaatiosta ja tekniikasta huolimatta.

Kiinteistön omistajalla on vastuu kiinteistön kunnon säilyttämisestä samoin kuin järkevistä energiankäytöstä ilmastotavoitteiden sekä muiden energiansäästötavoitteidenkin vuoksi. Helsingin kaupunki on sitoutunut alentamaan 20 % vuoteen 2020 mennessä energiankulutustaan. Esim. Helsingin tilakiinteistökannassa säästöpotentiaalin vuotuinen rahallinen arvo voi vastata jopa yhden



koulun rakentamiskustannuksia, jos kaikki mahdollinen säästö savutetaan. Työkaluna voidaan käyttää etävalvontaa, jolloin kiinteistönomistajan edustaja, joko isännöitsijä tai huoltoliike, seuraa reaaliaikaisesti käyttöliittymän avulla rakennuksen säätöjärjestelmää ja säätää/korjaa tai tilaa huollon heti muualta. Tämä pakottaa kiinteistöhuollon toimimaan tehokkaammin ja vikatilat jäävät lyhytaikaisiksi.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Jari Pere, projektinjohtaja, puhelin: 310 31803
jari.pere(a)hel.fi



09.09.2013

Kj/15

§ 897

**V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Nuutti Hyttisen aloite metron
kääntöraiteen pidentämisestä ja uuden metroaseman
rakentamisesta**

HEL 2013-004577 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Nuutti Hyttisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Nuutti Hyttisen aloite
- 2 HSL:n lausunto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Nuutti Hyttisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin metron kääntöraiteen pidentämiseksi ja uuden metroaseman rakentamismahdollisuuden selvittämiseksi.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että metron kääntöraide Vuosaarella on varattu junien kääntämiseksi uutta kulkusuuntaa varten. Alueen nykyisellä maankäytöllä metron jatkaminen ja uuden aseman rakentaminen ei ole kannattavaa. Nykytilanteessa puolen kilometrin säteellä ehdotetusta asemasta asuu noin 3400 asukasta, kun tavoitteellinen asukas- tai työpaikkamäärä on 10000 asukasta/työpaikkaa. Ehdotetun aseman ja Vuosaaren nykyisen



09.09.2013

Kj/15

aseman välinen etäisyys on lisäksi alle kilometrin, mikä olisi vähemmän kuin suunnitteluohjeiden mukainen 1,2 - 3 km.

Helsingin uuden yleiskaavan laatimisen yhteydessä selvitetään kuitenkin metron jatkamista Vuosaaren asemalta eteenpäin, samoin kuin mahdollisuutta metroaseman sijoittamiseen Uutelan kanavan pohjoispuolelle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Nuutti Hyttisen aloite
- 2 HSL:n lausunto

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 18.06.2013 § 235

HEL 2013-004577 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunnon tiivistelmä

Helsingin nykyisessä yleiskaavassa Vuosaaren metron on esitetty jatkuvan Vuosaaren satamaan. Metron jatkamista Vuosaaren satamaan tutkitaan Helsingin uuden yleiskaavan laatimisen yhteydessä. Tällöin tarkastellaan lähemmin myös mahdollisuutta metroaseman sijoittamiseksi Uutelan kanavan pohjoispuolelle.

Lausunto

Helsingin nykyisessä yleiskaavassa 2002 samoin kuin Uudenmaan maakuntakaavassa Vuosaaren metron on esitetty jatkuvan Vuosaaren satamaan. Voimassa olevissa asemakaavoissa Vuotien pohjoispuolella on varaus metrolinjaukselle. Raideliikenteelle varatulla alueella



Vuosaaren metroaseman läheisyydessä on metron kääntöraide, josta sähköistämätön huoltoraide jatkuu Vuosaaren satamaan saakka.

Metron jatkamista Vuosaaren asemalta tutkitaan Helsingin uuden yleiskaavan laatimisen yhteydessä, jolloin tarkastellaan lähemmin myös mahdollisuutta metroaseman sijoittamiseksi Uutelan kanavan pohjoispuolelle.

Uuden metroaseman välittömällä vaikutusalueella tulisi olla 10 000 asukasta tai työpaikkaa. Tällä hetkellä Uutelan kanavan päädyn lähialueella maankäyttö on riittämätöntä suhteessa suosituksiin metroaseman sijoittamisesta. Tavoitteiden mukainen asemaväli metrolle on esikaupunkialueella noin 1,2 kilometriä, Uutelan kanavan päädyn ja Vuosaaren nykyisen aseman välinen etäisyys on alle kilometrin. Alueelle ei ole lähitulevaisuudessa tiedossa merkittävää maankäytön lisääntymistä.

Metron liikennöinnin luotettavuuden turvaamiseksi ja raideliikenteen häiriöalttiuden minimoimiseksi metrolle tarvitaan kääntöraide pääteaseman yhteyteen. Jos metro jatkettaisiin Vuosaaren nykyiseltä pääteasemalta Uutelan kanavan pohjoispuolelle asti, tulisi kääntöraide vastaavasti rakentaa uuden aseman itäpuolelle.

Metroradan tulee olla sivullisilta suljetussa tilassa virtakiskossa kulkevan korkean jännitteen takia. Nykyisellä huoltoraiteella virtakiskoa ei ole. Näin ollen metrolinjauksen tasausta olisi joka tapauksessa muutettava Aurinkotuulensillan kohdalla, jotta asemalle olisi turvalliset jalankulkuyhteydet. Metrolaitureille kulkua varten tarvittaisiin tasonvaihtolaitteet. Hyvät kulkuyhteydet asemalle edellyttäisivät, että Vuotieltä katutasosta olisi mahdollista siirtyä asemalle. Vuotien varren jalankulku- ja pyöräilyjärjestelyt olisi myös tarkistettava.

Aurinkotuulensillan kohdalla raideliikenteelle varattu linjaus on kaarteessa. Kaarresäde on metron linjaosuudelle riittävä, mutta asemalle jyrkkä. Kaarteen kohdalla metrojunan ja laiturin väliin jää suurehko rako. Nykyisen metrolinjauksen asemat sijaitsevat suoralla osuudella turvallisuus- sekä esteettömyyssiistä. Kaarteeseen rakentaminen lisäisi metroaseman rakentamisen haasteita ja kustannuksia sekä heikentää aseman esteettömyyttä.

Metron jatkaminen ei poistaisi nykyisen linjan 78 kaltaiselta liikennöinnin tarvetta, sillä matkustajien tulisi edelleen päästä Aurinkolahteen sekä Vuosaaren satamaan. Metroaseman yhteyteen tarvittaisiin näin ollen liityntäyhteys bussiin palvelemaan Vuosaaren suuntaan matkustavia. Metron jatkaminen vähentäisi linjan 78 (tuleva Jokeri 2 -linja) käyttäjämääriä ja luultavasti heikentäisi linjan kannattavuutta ja palvelutasoa. Metron jatkaminen voisi kuitenkin lisätä



joukkoliikenteen käyttäjämääriä erityisesti Uutelan alueen asukkaiden osalta.

Metroaseman rakentamiskustannukset ja lisääntyneet liikennöintikustannukset nousisivat varsin suuriksi mahdolliseen käyttäjämäärään nähden. Metron jatkaminen ja uuden metroaseman rakentaminen Uutelan kanavan pohjoispuolelle ei näin ollen ole kannattavaa nykyisellä maankäytöllä.

Käsittely

18.06.2013 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Tom Packalén: Esitän, että Kaupunki ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin selvittääkseen, paljonko maksaisi toteuttaa Vuosaaren metroasema toimimaan yksilaiturisenä kääntöraiteella ja mitä vaikutuksia (jos mitään) tällä olisi metron liikennöintiin ja vuorovälilyksymyksiin. Metron jatkamista Vuosaaren satamaan tutkitaan Helsingin uuden yleiskaavan laatimisen yhteydessä.

Perustelu:

Helsingin nykyisessä yleiskaavassa 2002 samoin kuin Uudenmaan maakuntakaavassa Vuosaaren metron on esitetty jatkuvan Vuosaaren satamaan. Voimassa olevissa asemakaavoissa Vuotien pohjoispuolella on varaus metrolinjaukselle. Raideliikenteelle varatulla alueella Vuosaaren metroaseman läheisyydessä on metron kääntöraide, josta sähköistämätön huoltoraide jatkuu Vuosaaren satamaan saakka.

Uuden, nykyisen kustannustason metroaseman välittömällä vaikutusalueella tulisi olla 10 000 asukasta tai työpaikkaa. Tällä hetkellä Uutelan kanavan päädyn lähialueella maankäyttö on riittämätöntä suhteessa suosituksiin tällaisen metroaseman sijoittamisesta. Tavoitteiden mukainen asemaväli metrolle on esikaupunkialueella noin 1,2 kilometriä, Uutelan kanavan päädyn ja Vuosaaren nykyisen aseman välinen etäisyys on alle kilometrin.

Kevyen liikenteen yhteydet nykyiseltä Vuosaaren metroasemalta itään kauppakeskus Columbuksen ollessa suljettuna klo 21 jälkeen ovat tällä hetkellä heikot. Metroaseman itäpuoliselle alueelle on viime vuosina rakennettu runsaasti uusia asuntoja ja asuinrakentaminen jatkuu muun muassa Omenmäen ja Kahvikorttelin alueilla. Aurinkolahden alueella, Vuotien eteläpuolella ehdotetun kevyen metroaseman välittömässä läheisyydessä on myös rakenteilla olevan asuinalueen vieressä kaksi hyvällä paikalla olevaa, tällä hetkellä joutomaana olevaa tonttia (54186 ja 54187), joiden osalta kaavamutosta asuinrakentamiskäyttöön olisi uuden metroaseman myötä syytä tutkia.



09.09.2013

Kj/15

Tähän mennessä metron liikennöinnin luotettavuuden turvaamiseksi ja raideliikenteen häiriöalttiuden minimoimiseksi metrolle on rakennettu kääntöraide pääteaseman yhteyteen. Jos metro jatkettaisiin Vuosaaren nykyiseltä pääteasemalta Uutelan kanavan pohjoispuolelle asti, tulisi uuden kääntöraiteen rakentamisen sijasta metron kääntäminen toteuttaa siten, että matkustajien junasta poistuminen ja junaan nousu tapahtuisi samalla, kun kuljettaja siirtyy metrojunan ohjaamosta toisen pään ohjaamoon. Koska esitetyn aseman käyttäjämäärä olisi useita nykyisiä asemia pienempi, tämä tuskin lisäisi kääntöaikaa.

Nykyisillä metroasemilla laiturille pääsyä varten on toteutettu hissi ja liukuportaat, mikä lisää aseman kustannuksia eikä tässä tapauksessa olisi tarkoituksenmukaista. Hyvät kulkuyhteydet asemalle edellyttävät, että Vuotieltä katutasosta olisi mahdollista siirtyä asemalle. Ehdotetun sijainnin osalta tämä olisi mahdollista toteuttaa esteettömästi esimerkiksi Vuotien varren kevyenliikenteenväylältä Vuotien suuntaisella luiskalla.

Metron jatkaminen ei poistaisi nykyisen linjan 78 kaltaiselta liikennöinnin tarvetta, sillä matkustajien tulisi edelleen päästä Aurinkolahteen sekä Vuosaaren satamaan. Metroaseman yhteyteen tarvittaisiin näin ollen edelleen liityntäyhteys bussiin palvelemaan Vuosaaren sataman suuntaan matkustavia, mutta tämä bussiyhteys voitaisiin ja olisi järkevää toteuttaa erillisenä linjana, jonka tarkoituksenmukaista vuoroväliä on syytä tutkia, koska linjan 78 matkustajamäärät satamaan asti ovat vähäiset. Metron jatkaminen mahdollistaisi siten bussilinjan 78 lyhentämisen Vuosaaren metroasemalle, mikä vähentäisi linjan 78 (tuleva Jokeri 2 -linja) liikennöinnin kustannustasoa ja helpottaisi bussien pysymistä aikataulussa, mikä parantaisi osaltaan liikennöinnin luotettavuutta. Metron jatkaminen voisi myös lisätä joukkoliikenteen käyttäjämääriä erityisesti Uutelan alueen asukkaiden osalta.

Vastaehdotus raukesi kannattamattomana

11.06.2013 Pöydälle

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pihla Melander, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37124
pihla.melander(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 06.06.2013 § 105

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



HEL 2013-004577 T 00 00 03

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon Nuutti Hyttisen ym. valtuustoaloitteeseen koskien metron kääntöraiteen pidentämistä Vuosaarella ja uuden metroaseman rakentamista:

HKL:n näkemyksen mukaan ehdotetut metron laajennustoimet vaatisivat vähintään selvityksiä niin teknisen toteutettavuuden, turvallisuuden kuin taloudellisen kannattavuuden osalta. HKL:n näkemyksen mukaan metron jatkaminen ei onnistu ilman merkittäviä muutoksia nykyiseen metroluonteeseen.

Metron kääntöraide on varattu junien kääntämistä uutta kulkusuuntaa varten. Kääntöraiteella käytettävän ajan määrää kuljettajan siirtyminen junan päästä päähän. Tulevaisuudessa automaattimetron liikennöidessä junan kääntöraiteella käyttämä aika lyhenee olennaisesti nykyisestäään, eikä mahdollista matkustajien nousemista kyytiin. Nykyisin kaikkia junia ei ajeta kääntöraiteelle, vaan junan kääntö voidaan tehdä myös asemalla. Kaikkien junien ajaminen kääntöraiteen kautta lisäisi kalustotarvetta arviolta yhden junayksikön verran. HKL ei ole varautunut tällaisen junayksikön hankkimiseen.

Uuden aseman lisääminen metrojärjestelmään vaatisi metron asetinlaitteen uudelleenmäärittelyn sekä turvallisuuden huolellisen tutkimisen. Nykyisellään kääntöraide itsessään toimii Vuosaaren aseman ohiajovarana vikatilanteita varten. Kääntöraiteen ottaminen asemakäyttöön vaatisi uuden ohiajovaran määrittelyn.

Metroaseman tulee taata kaikille matkustajille suojainen, turvallinen ja helposti saavutettava käynti junaan. Yksittäisen metroaseman rakentaminen poikkeavin ratkaisuin ei ole perusteltua eikä tarjoa myöskään matkustajille hyvää ja riittävää palvelua.

Esittelijä

yksikön johtaja
Juha Saarikoski

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, projektipäällikkö, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi



09.09.2013

Kj/16

§ 898

V 25.9.2013, Ryj / Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite julkisten alueiden siisteyden parantamisesta

HEL 2013-005222 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Tuomo Valokaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Tuomo Valokaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Tuomo Valokainen ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että julkisten alueiden, metrossisääkäyntien ja pysäkkien siisteyteen kiinnitettäisiin huomiota.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että kaupungin vastuulla olevien pysäkkien ja metroasemien siisteyteen on kiinnitetty huomiota. Raitiovaunupysäkeiltä roskat poistetaan säännöllisesti ja pysäkit pestään lämpötilojen salliessa joka yö. Metroasemien edustojen siisteyttä myös valvotaan. Kaisaniemen metroaseman ns. opintoputki on syväpuhdistettu kauttaaltaan kesäkuussa 2013, ja tilan kunnossapitoa tehostetaan muutenkin.

Kantakaupungin alueella kiinteistöjen velvollisuuksiin kuuluu huolehtia tonttiansa kohdalla olevien jalkakäytävän ja ajoradan puhtaanapidosta.



Rakennusvirasto valvoo velvollisuuksien täyttämistä ja voi tarvittaessa huomauttaa laiminlyönneistä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 13.08.2013 § 314

HEL 2013-005222 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta, määrittelee mm. kaupungin ja kiinteistöjen velvollisuudet katujen puhtaanapidossa. Pääperiaatteena on, että kiinteistöt vastaavat katuosuutensa puhtaanapidosta joko omalla työsuorituksellaan tai kokonaisvastuuhoidon piirissä olevilla alueilla, maksusuorituksellaan.

Ajoratojen keskellä olevien raitiovaunupysäkkien, metroasemien ja niihin liittyvien sisäänkäyntien ja sisäänkäyntitunneleiden kunnossa- ja puhtaanapidosta ja roska-astioiden tyhjentämisestä huolehtiminen kuuluvat Helsingin kaupungin liikennelaitokselle. Rakennusvirasto ja liikennelaitos yhdessä muiden lähikiinteistöjen kanssa ovat määritelleet metroasemiin liittyvät pihapiirit niin, että osapuolten keskinäiset vastuurajat ovat selkeät ja loogiset. Tavoitteena on, että vastuualueiden rajapinnat eivät näy puhtaanapidon laatutasossa.

Rakennusvirasto kiinnittää erityistä huomioita myös metroasemien sisäänkäyntien ja raitiovaunupysäkkien siisteyteen valvoessaan keskusta-alueella kiinteistöille kuuluvien puhtaanapitovelvoitteiden täyttymistä. Tarvittaessa virasto huomauttaa kiinteistön haltijaa ja on



yhteydessä Helsingin kaupungin liikennelaitokseen havaitessaan häiritsevää roskaantumista.

Rakennusviraston puhtaanapitovastuulle kuuluvat katualueet ja raitiovaunu- ja bussipysäkit siivotaan asetettujen laatuvaatimusten edellyttämällä tavalla tarkoitukseen osoitettujen määrärahojen puitteissa.

Esittelijä

osastopäällikkö
Osmo Torvinen

Lisätiedot

Ritva Keko, laatuvaastaava, puhelin: 310 38403
ritva.keko(a)hel.fi
Tarja Myller, ylläpitoinsinööri, puhelin: 310 38538
tarja.myller(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaituksen johtokunta (HKL) 08.08.2013 § 123

HEL 2013-005222 T 00 00 03

Päätös

Liikennelaitos -liikelaituksen johtokunta päätti antaa Tuomo Valokaisen ym. valtuustoaloitteeseen koskien julkisten alueiden siistimistä seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin liikennelaitos –liikelaituksen (HKL) raitiovaunupysäkkien kunnossapitäjä vaihtelee sijainnin mukaan. Ajoradan keskellä olevista pysäkeistä vastaa HKL ja puistoalueisiin rajautuvista pysäkeistä Helsingin kaupungin rakennusvirasto (HKR). Kiinteistöjen edustalla olevista pysäkeistä huolehtivat asianomaiset kiinteistöt.

Raitiovaunupysäkkien kevätpuhdistuksia (hiekan ja muiden roskien poisto) ei ole mahdollista suorittaa ennen kuin vuorokautinen lämpötila on yli nollan, veden jäätyminen takia.

Siivouspartiot käyvät pysäkeillä keräämässä roskat pois säännöllisin väliajoin, mutta päivisin lumien sulaessa roskia tulee koko ajan lisää näkyviin. Tämä aiheuttaa epäsiistin ja hoitamattoman vaikutelman pysäkeistä. Päivällä alueilla ei pystytä työskentelemään matkustajien vuoksi. Lämpötilojen salliessa pysäkit pestään joka yö.

Pysäkkien siisteydestä huolehditaan myös pysäkeille sijoitetuilla roska- ja tuhka-astioilla. Nämä roska-astiat tyhjenetään päivittäin.



HKL:n hallinnoimien metroasemien ulkopuhtaanapidosta vastaa palvelusopimukseen perustuen Helsingin kaupungin rakentamispalvelu (Stara).

HKL on antanut palautetta Staralle koskien metroasemien edustojen puhtaanapitoa ja valvoo tehostetusti ko. palvelusopimuksen noudattamista.

Kaisaniemen metroaseman nk. opintoputki siirtyi HKL:n omistukseen kaupunginhallituksen/-valtuuston hyväksymällä järjestelyllä 1.1.2013 alkaen. Tämä selkeyttää jatkossa myös tämän kävelytilan kunnossapidon, huollon ja siivouksen järjestämistä. HKL on nyt järjestänyt opintoputken syväpuhdistuksen kauttaaltaan niin, että se tehtiin kesäkuussa 2013. Edellisen kerran tämä siivoustoimenpide tehtiin HKL:n selvitysten mukaan vuonna 2010. Tarkoitus on jatkossa tehostaa ko. tilan kunnossapitoa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Juha Saarikoski

Lisätiedot

Reino Aittomäki, isännöitsijä, puhelin: 310 35550
reino.aittomaki(a)hel.fi



09.09.2013

Kj/17

§ 899

V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite allergiatalojen toteuttamisesta kokeiluna kaupungin ara-vuokra-asuntokannassa

HEL 2013-001437 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Tuomas Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Esittelijä muutti esitystään jäsen Oskalan vastaehdotuksen mukaisesti.

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: Lisätään kohdan 8 jälkeen uusi kappale:

"Kaupunginhallitus kehottaa täytäntöönpanon yhteydessä kaupunkia tilaamaan tai tuottamaan selvityksen allergiatalojen rakentamisen edellytyksistä ja kustannuksista."

Kannattajat: Tarja Tenkula

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite
- 2 Rakennuslautakunnan lausunto 5.3.2013
- 3 Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka) lausunto 20.8.2013

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Tuomas Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566



Valtuutettu Tuomas Rantanen ja 30 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että selvitetäisiin, voisiko kaupunki toteuttaa ara-vuokra-asuntotuotannossaan kokeiluna allergiataloja vaikeista allergioista tai sisäilmaongelmista kärsiviä talouksia varten.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että allergiatalon käsite ei ole yksiselitteinen eikä helposti määriteltävissä. Allergiatalon toteuttaminen vaatisi huolellisia selvityksiä ja määrittelyjä muun muassa sen suhteen, missä allergiatalo voisi sijaita, millä kriteerein sen asukasvalinnat tehtäisiin yhdessä ara-asuntojen asukasvalinnan periaatteet huomioiden, mitä tulisi ottaa huomioon asuntojen vuokraamisessa ja mitä allergiatalon ylläpidolta vaadittaisiin.

Kaupunginhallitus katsoo, että tarkoituksenmukainen lähestymistapa aloitteen esitykseen on edistää rakentamisen laatua myös kaupungin omassa vuokra-asuntotuotannossa sisäilmavaatimukset huomioon ottaen. Helsingin kaupungin asunnot Oy (Heka) on päättänyt toteuttaa ensimmäisen savuttoman kohteen, joka tarjoaa vaihtoehdon ainakin tupakansavulle yliherkille asunnontarvitsijoille.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että kaupungin omassa vuokra-asuntotuotannossa ja vuokra-asuntokannan peruskorjaushankkeissa kiinnitetäisiin ensisijaisesti huomiota rakentamisen materiaalivalintoihin ja suunnitteluratkaisuihin siten, että kaikille asukkaille taattaisiin sisäilmaltaan terveelliset asumisolosuhteet Hekan asuntokannassa.

Aloitteessa esitetään myös, että allergiatalossa voisi olla väliaikaiseen asumiseen tarkoitettuja kriisiasuntoja. Helsingin kaupungin asunnot Oy:n asunnot on tarkoitettu pysyvään asumiseen ja niiden vuokrasopimukset tehdään pääsääntöisesti toistaiseksi voimassa oleviksi. Näin ollen kaupunginhallitus katsoo, ettei kaupungin ara-vuokra-asuntokanta sovellu allergikkojen ja sisäilmasairaiden lyhytaikaiseen tai tilapäiseen asumiseen.

Kaupunginhallitus korostaa, että vaikeista allergioista tai sisäilmaongelmista voimakkaasti herkistyneiden osalta asumiseen liittyvien ongelmien ratkaisu edellyttää tiivistä yhteistyötä valtionhallinnon kanssa ratkaisujen ollessa osaltaan kansallisia. Kaupungin VTT Expert Services Oy:lta tilaaman selvityksen esitysten pohjalta on vireillä yhteishankkeen käynnistäminen sosiaali- ja terveysministeriön ja ympäristöministeriön kanssa. Lähtökohtana on ollut selvittää homeille ja muille epäpuhtauksille voimakkaasti herkistyneille ihmisille sopivia ja kustannustehokkaita asumismahdollisuuksia. Vaiheittain etenevä hanke edellyttää moniammatillista ja -tieteellistä selvitystyötä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja



09.09.2013

Kj/17

Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite
- 2 Rakennuslautakunnan lausunto 5.3.2013
- 3 Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka) lausunto 20.8.2013

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Asuntotuotantotoimikunta 05.06.2013 § 103

HEL 2013-001437 T 00 00 03

Päätös

Asuntotuotantotoimikunta päätti antaa kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Tuomas Rantasen ym. valtuutettujen allergiataloaloitteesta seuraavan lausunnon:

Terve sisäilma tärkeä tavoite kaikille

Terveellinen sisäilma on yleinen tavoite ja tärkeä kaikille käyttäjille. Rakennusten sisäilman huono laatu on jo pitkään arvioitu yhdeksi maamme suurimmista ympäristöterveysongelmista. Rakennusten kosteus- ja homevauriot on puolestaan arvioitu merkittäväksi syyksi huonoon sisäilman laatuun. Kosteusvaurioiden taustalla olevia tyypillisimpiä syitä ovat riskejä sisältävät suunnitteluratkaisut, puutteet työmaan kosteudenhallinnassa, virheet työmaantoteutuksissa ja kunnossapidon laiminlyönnit sekä rakenteiden luonnollinen kuluminen tai vaurioituminen elinkaarensa päässä.

Sisäilmatavoitteet rakentamisessa

Rakentamisessa sisäilman terveellisyyttä edistetään rakennusten sisäilmalle määritellyin vaatimuksin. Sisäilmaluokitus 2008 tavoitearvot on tehty rakennushankkeen tilaajaa, suunnittelijaa ja toteuttajaa varten. Luokitus määrittää mm. käytettävien pintamateriaalien valinnassa noudatettavat päästöluokitukset sekä ilmanvaihtotuotteiden puhtausluokitukset.



Peruskorjauksessa olennaista on rakennuksen elinkaareen nähden oikea-aikainen korjaaminen. Rakentamiselle asetettujen puhtausluokitusten lisäksi työmaan laadunvalmistuksella estetään mahdollisia rakennusaikaisia kosteusvaurioita.

Helsingin kaupungin asuntotuotantotoimistolla ja rakennusvalvontavirastolla on käynnissä kehittämishanke, jossa laaditaan ohjeistusta ja vaatimusten määrittelyä työmaan aikaiseen kosteudenhallintaan. Myös Asunto-, toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry:llä on käynnissä Kuivat rakennukset ja -rakenteet kehitystyö, jossa haetaan rakennuslalle yhteisiä pelisääntöjä ja ohjeistuksia rakennusaikaiseen kosteudenhallintaan.

Allergia- ja Astmaliiton toimitalo Pikku-Huopalahdessa

Allergiatalo-nimityksellä toteutettiin Helsingin Huopalahteen 1990-luvun lopulla Allergia- ja Astmaliiton toimitalo. Talo rakennettiin Terve talo –periaatteita noudattaen tavoitteena raikas ja puhdas sisäilma. Talon rakentamisessa käytettyjä periaatteita hyväksi käyttäen kehitettiin edelleen sisäilmaston luokitusjärjestelmää, jonka viimeisin päivitys on vuodelta 2008.

Merkittävä rakennustekninen valinta oli rakennuksen ulkoseinien rakentaminen massiivitiilisinä. Massiivitiiliseinän hyvä kosteustekninen toiminta perustuu rakenteen suhteellisen suureen kosteuskapasiteettiin ja siihen, että rakenteeseen tuleva kosteus pääsee myös haihtumaan rakenteesta. Homogeeninen rakenne ei sisällä kosteuden siirtymisen kannalta erilaisia rajapintoja. Myös työvirheiden mahdollisuuden arvioitiin olevan tavanomaista pienemmän.

VAV:n Allergiatalo

Vantaalla kaupungin vuokra-asuntoja omistava VAV Asunnot Oy:lle valmistui Vantaan Kuninkaanmäkeen alkukesästä 2012 erityisesti allergikoille tarkoitettu kohde. Kohteessa on pyritty vähentämään altistumista allergeeneille seuraavin keinoin.

- Tupakointi on kielletty asunnoissa ja koko kiinteistön alueella.
- Lemmikkieläinten pitäminen kiinteistössä on kielletty.
- Hajustettujen pesuaineiden käyttö pesulassa on kielletty.
- Rakentamisessa on käytetty M1-luokiteltuja eli vähäpäästöisiä pintamateriaaleja.

Kohteessa ei ole muita erityistoimintoja, joten se ei välttämättä sovellu vaikeasti allergisille.

Allergiatalon kriteerit



Allergisten ja sisäilmaongelmista kärsivien talouksien palveleminen edellyttää kyseisten talouksien sairastuneille jäsenille suunnattuja oikeanlaisia asuntoja. Tavanomaiset rakennukset pyritään toteuttamaan siten, että ne soveltuvat kaikille. Allergiatalo ei ole siten yksiselitteinen eikä helposti määriteltävissä.

Lähtökohtaisesti allergiatalon sijainti tulisi valita niin, ettei rakennuksen lähiympäristöstä aiheudu sisäilmasairaille ja vaikeista allergioista kärsiville lisärasitusta. Allergiatalonkonsepti voisi tarkoittaa myös rakennuksen sisäilmalle asetettavia tavanomaista tiukempia vaatimuksia. Lisäksi vaatimuksia tulisi asettaa talon asukkaille asumiseen liittyen. Vantaan esimerkin mukaisesti vaatimukset voisivat sisältää mm. tupakointi- ja lemmikkikieltoja sekä erityisiä vaatimuksia hajustettujen tuotteiden välttämistä.

Asukasvalinta asunto-osastolla ja kriisiasunnot

Kaupungin vuokra-asuntojen asukasvalinnasta vastaa kiinteistöviraston asunto-osasto. Helsingin kaupungin asuntokannassa ei ole yhtään allergia-asuntoa tai taloa. Sen sijaan suunnitteilla on ns. savuton talo, jossa on tarkoitus asukasvalinnalla ja vuokrasopimukseen liitettävien ehdoin kieltää tupakointi kiinteistössä.

Kriisiasumisen järjestämisestä vastaa tällä hetkellä sosiaalitoimi. Mahdolliset allergikkojen ja sisäilmasairaiden kriisimajoittaminen voitaneen hoitaa osana muuta kriisitilanteiden lyhytaikaista tai tilapäistä asumista.

Allergia-asumisen konsepti tekeille

Asuntotuotantotoimisto pitää hyvänä, että rakentamisen laatua kehitetään. Sisäilmavaatimusten kehittäminen on kaiken rakentamisen etu. Allergikoille ja sisäilmasairaille suunnattu rakennus voi tuoda tietoa paremmista materiaaleista ja varmemmista tekniikoista, jotka voivat kehittää yleistä rakentamisen tasoa. Tästä syystä asuntotuotantotoimikunta puoltaa erityisen allergikoille suunnatun asuinrakennuksen konseptin kehittämistä ja erityisen pilottihankkeen toteuttamista.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Markku Nyyssölä

Lisätiedot

Ifa Kytösaho, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 32293
ifa.kytosaho(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 04.06.2013 § 206

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



HEL 2013-001437 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Home- ja kosteusvaurioille altistuminen aiheuttaa osalle ihmisiä immuunijärjestelmän häiriöitä ja siitä johtuen laaja-alaista yliherkistymistä erilaisille homeille ja rakennusmateriaalipäästöille.

Arviot sairauden yleisyydestä vaihtelevat suuresti. Tutkimuksissa esiintyvyyden vaihteluväli on ollut 0,2 – 42 % vaihtelevilla diagnostisilla kriteereillä. Sairaudelle ei ole hyväksytyjä diagnostisia kriteereitä eikä tautiluokitusnumeroa.

Sosiaali- ja terveysvirasto on pyytänyt Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän (HUS) Iho- allergia sairaalan ylilääkärin kannanottoa asiasta.

Kannanoton mukaan suuri ongelma on sisäilman aiheuttamien haittojen arvioinnin vaikeus. Ihmisten välillä on vielä pitkälti selvittämättömiä eroja oireiden syntymisen ja toisaalta sairastumisen kynnyksen suhteen. Kannanoton mukaan muutto pois kosteuskosteusvaurioituneesta ympäristöstä lopettaa yleensä kohtalaisen nopeasti oireet. Kannanoton mukaan terveessä rakentamisessa ei tarvita huomattavan kalliita erikoisratkaisuja vaan nykyinen rakennuslainsäädäntö takaa riittävän hyvän sisäilman, jos valitaan ja toteutetaan oikeat rakenneratkaisut.

Todettakoon vielä, että Helsingin kaupunki on käynnistänyt homeille ja muille epäpuhtauksille voimakkaasti herkistyneille sopivien asumismahdollisuuksien selvittämisen tilaamalla VTT Expert Services Oy:ltä selvitysraportin asiasta. Raportissa esitetään mm. valtakunnallisen jatkotutkimushankkeen käynnistämistä. Asia on tällä hetkellä vireillä sosiaali- ja terveysministeriössä sekä ympäristöministeriössä."

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Jarmo Räihä, johtava asiantuntija, puhelin: 310 58385
jarmo.raiha(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 21.05.2013 § 169

HEL 2013-001437 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon Tuomas Rantasen ym. aloitteesta allergiatalojen rakentamiseksi.

Terveyshaittoja aiheuttavat sisäilman epäpuhtaudet voivat olla peräisin ulkoilmasta, kuten siitepölyt ja liikenteen aiheuttamat epäpuhtaudet, tai rakennuksesta itsestään, kuten kosteusvaurioiden aiheuttamat mikrobit ja rakennus- ja sisustusmateriaaleista peräisin olevat kemialliset yhdisteet. Uudisrakentamisessa hyvän sisäilman laadun saavuttaminen vaatii hyvää suunnittelua ja huolellista rakentamisen toteutusta. Käytössä oleva rakennus vaatii jatkuvaa huoltoa ja kunnossapitoa, esimerkiksi kosteusvaurioiden huolellista korjaamista viivytyksettä.

Aloitteessa mainittu allergiatalo-käsite ei ole yksiselitteisesti määriteltävissä. Sillä voidaan ajatella tarkoitettavan asuintaloa, jossa asuvat ihmiset altistuvat mahdollisimman vähän sisäilman epäpuhtauksille ja jossa talotekniikka, muun muassa ilmanvaihto ja lämpöolot, on hoidettu hyvin. Allergiataloksi voisi nimittää myös hyvin suunniteltua ja rakennettua asuintaloa, jossa asukkaat omilla elämäntavoillaan ja asumistottumuksillaan myötävaikuttavat hyvään sisäilmaan. Allergiatalossa voitaisiin esimerkiksi kieltää tupakointi ja rajoittaa lemmikkieläinten pitoa, viherkasvien määrää ja vahvojen siivouskemikaalien käyttöä.

Aloitteessa esitetään, että kaupunki selvittää, kannattaisiko sen toteuttaa aravatuotantonsa piirissä koekohteita, joissa varauduttaisiin erityisesti vaikeista allergioista tai sisäilmaongelmista kärsivien talouksien tilanteeseen.

On olemassa ihmisiä, jotka oman kokemuksensa mukaan oireilevat myös aivan tavanomaisissa sisäilmaolosuhteissa. Taustalla voi olla esimerkiksi runsas, pitkäaikainen homealtistus. Ilmiöstä voidaan käyttää termiä tuoksuyliherkkyys, monikemikaaliherkkyys tai ympäristöyliherkkyys. Nämä tapaukset ovat myös lääketieteellisesti vaikeita. Yksilöllinen herkkyys reagoida sisäilman eri epäpuhtauksille voi vaihdella huomattavasti tässä ryhmässä. Sen vuoksi asuntojen rakentaminen näille ihmisille on poikkeuksellisen haastavaa. Tämän ei kuitenkaan tarvitse olla este asian selvittämiseksi tai koerakentamiskohteen toteutukselle.

Tietoa terveellisestä rakentamisesta on runsaasti. Kyse on tiedon soveltamisesta käytäntöön, mikä tarkoittaa sitä, että terveellinen rakennus ja hyvä sisäilma otetaan yhdeksi tärkeäksi tavoitteeksi muiden suunnittelu- ja toteutuskriteerien ohella. Tässä asiassa nykyisiä käytäntöjä voidaan parantaa. Rakennustyö on myös pilkottu suureen määrään alaurakoita, mikä asettaa huomattavia vaatimuksia esimerkiksi työnaikaiselle valvonnalle. Yhtenä perusongelmana on



lisäksi rakentamisen kiireinen aikataulu, joka ei anna mahdollisuuksia rakentamisen aikana syntyvien virheiden ja puutteiden oikea-aikaiseen korjaamiseen. Tällaisia seikkoja ovat muun muassa rakentamisen aikaisen kosteuden hallinta. Yhtenä ratkaisuna olisi urakka-aikojen pidentäminen, josta mahdollisesti aiheutuvat lisäkustannukset saadaan takaisin asukkaiden hyvinvointina.

Ympäristölautakunta pitää tarpeellisena eri tavoin herkistyneiden ihmisten asumiseen liittyvien ongelmien huomioon ottamista ja ratkaisemista. Samalla lautakunta haluaa korostaa sitä, että myös kaupungin tavanomaisessa asuntotuotannossa terveellisten rakennusten rakentamisen tulisi olla selvänä tavoitteena. Tämä tavoite on saavutettavissa määrätietoisella suunnittelulla ja toteutuksella, joka perustuu terveellisestä rakentamisesta olemassa olevan tiedon soveltamiseen.

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Päivi Vepsäläinen, johtava ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 64323
paivi.vepsalainen(a)hel.fi
Markku Viinikka, johtava erityisasiantuntija, puhelin: +358 9 310 31993
markku.viinikka(a)hel.fi

Asuntolautakunta 25.04.2013 § 42

HEL 2013-001437 T 00 00 03

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle Tuomas Rantasen valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Allergiatalo-konsepti on vielä jäsentymätön

Allergiataloa ei ole määritelty ominaisuuksien mukaan. Allergiataloksi on kutsuttu asuintaloa, joka on rakennettu valikoiduilla materiaaleilla. Sen lisäksi talossa on huomioitu terveydelliset seikat, minkä vuoksi mm. lemmikkien pitäminen ja tupakointi on kielletty. Näitä taloja ovat toteuttaneet mm. VAV Asunnot Oy ja Hengitysliitto. Asunnot on kohdistettu ensisijaisesti hengityselinsairaille.

Rakennuslautakunnan 5.3.2013 antaman lausunnon mukaan allergiatalon toteuttamisessa on erityisesti kiinnitettävä huomiota asumiseen soveltuvan lähiympäristön, käytettävien materiaalien ja asiantuntevan suunnittelun valintaan.



Kaupungin asuntokannassa ei ole allergiataloja

Helsingin kaupungin nykyisessä asuntokannassa ei ole allergia-asuntoja tai -taloa, eikä kaupungilla ole suunnitelmaa allergiatalon toteuttamisesta. Vaihtoehtona erityisten allergiatalojen tuotannolle uusien kohteiden suunnittelussa voitaisiin tarkastella mahdollisuutta käyttää rakentamisessa allergikoille ja sisäilmasairastuneille sopivia rakennus- ja pintamateriaaleja. Myös toteuttavien peruskorjausten yhteydessä voitaisiin materiaalit valita niin, että remontoitujen asunnot sopivat kaikille.

Vaikutukset asukasvalintaan ja vuokrausehtoihin

Mikäli allergiatalo tuotetaan, tarvitsijoiden ryhmää voidaan priorisoida asukasvalinnassa. Näin asunnot tarjotaan ensisijaisesti allergikoille ja pilaantuneelle sisäilmalle altistuneille henkilöille ja kotitalouksille. Tarveharkinnan haasteeksi jää diagnoosien tunnistaminen.

Allergikkojen ja sisäilmasairastuneiden kriisiasumisen järjestäminen

Nykyisen käytännön mukaan kaupungin vuokra-asuntoihin tehtävät vuokrasopimukset ovat toistaiseksi voimassa olevia. Näin tavanomaisessa vuokra-asuntokannassa ei ole tarjolla määräaikaista tai lyhytaikaista asumista. Akuutissa kriisitilanteessa lyhytaikaisen tai tilapäisen asumisen järjestäminen on ollut sosiaalitoimen vastuulla. Osa allergiatalon huoneistoista voitaisiin varata kriisimajoitukseen.

Asumiskonseptia on syytä vielä selvittää

Kaupungin vuokra-asuntojen tulisi olla terveydellisesti soveltuvia kaikille väestöryhmille. Uudistuotannossa ja peruskorjauksissa pitäisi käyttää sellaisia materiaaleja ja rakennustapoja, jotka tuottavat myös allergikoille ja sisäilmasairauksista kärsiville soveltuvia asuntoja. Samalla tulisi selvittää erityisen allergiatalon toteuttamisen tarvetta ja edellytyksiä. Lautakunta esittää kaupunginhallitukselle erityisen allergiatalon perustamista.

Allergialle ja pilaantuneelle sisäilmalle altistuneet hakijat huomioidaan tällä hetkellä tapauskohtaisesti kaupungin vuokra-asuntojen asukasvalinnoissa.

Käsittely

25.04.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään ja lisäsi lausunnon toiseksi viimeisen kappaleen loppuun seuraavan lauseen; "Lautakunta esittää kaupunginhallitukselle erityisen allergiatalon perustamista."



09.09.2013

Kj/17

Esittelijä

osastopäällikkö
Markku Leijo

Lisätiedot

Eeva Mynttinen, suunnittelija, puhelin: 310 34177
eeva.mynttinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kj/18

§ 900

V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Heikki Takkisen aloite lasten liikenneturvallisuuden parantamisesta Käpylän alueella

HEL 2013-001440 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Heikki Takkisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Heikki Takkisen aloite
- 2 Käpylän liikenneturvallisuussuunnitelma, Kslk 19.11.2009

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Heikki Takkisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Heikki Takkinen ja neljä muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Käpylän alueella tulisi käynnistää hanke lasten liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että aloitteessa on nostettu esiin useita vastaavia liikenneturvallisuutta parantavia toimenpiteitä, jotka sisältyvät kaupunkisuunnittelulautakunnassa 11.9.2009 hyväksytyyn Käpylän liikenneturvallisuussuunnitelmaan sekä voimassa olevassa liikenteen ohjaussuunnitelmaan. Liikenneturvallisuussuunnitelma on esityslistan liitteenä 2.

Kaupunginhallitus katsoo, ettei Käpylän alueelle ole tässä vaiheessa tarkoituksenmukaista laatia uutta erillistä



liikenneturvallisuuksuunnitelmaa. Syksyllä 2013 käynnistetään kaupunkisuunnitteluvirastossa koko kaupungin kattavan liikenneturvallisuuden kehittämissuunnitelman valmistelu, jonka yhteydessä arvioidaan mahdollisimman yhtenäiset tavat liikenneturvallisuuden edistämiseksi eri alueilla Helsingissä. Samalla huomioidaan myös aloitteessa ehdotetut toimenpiteet. Liikenneturvallisuuksuunnitelmaa parantavia toimenpiteitä toteutetaan kaupungin liikenneinvestointimäärärahaa huomioon ottaen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Heikki Takkisen aloite
- 2 Käpylän liikenneturvallisuuksuunnitelma, Kslk 19.11.2009

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Talous- ja suunnittelukeskus 30.8.2013

HEL 2013-001440 T 00 00 03

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että aloitteessa on esitetty toteutettavaksi useita Käpylän alueen liikenneturvallisuuksuunnitelmaa lisääviä toimenpiteitä. Kaupunkisuunnittelulautakunta on antanut asiasta lausunnon.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on lausunnossaan todennut, että Käpylän liikenneturvallisuuksuunnitelma on hyväksytty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 19.11.2009. Liikenneturvallisuuksuunnitelman laatimisessa on hyödynnetty asukaskyselyä. Lisäksi kaupunkisuunnittelulautakunta toteaa, että valtuustoaloitteessa on nostettu esiin useita samoja tai lähes samoja liikenneturvallisuuksuunnitelmaa parantavia toimenpiteitä, joita on käsitelty hyväksytyssä liikenneturvallisuuksuunnitelmassa ja voimassa olevassa liikenteen ohjaussuunnitelmassa. Liikenneturvallisuuksuunnitelmassa esitetyistä kahdestatoista toimenpiteestä yhdeksän on toteutettu.



Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että vuoden 2014 talousarvio ja siihen liittyvä strategiaohjelman 2013-2016 mukainen 10 vuoden investointiohjelma on valmisteilla siten, että investointien vuotuinen kokonaistaso on 435 milj. euroa. Investointiohjelmassa ovat etusijalla turvallisuuden ja terveellisyyden kannalta välttämättömät hankkeet. Vuosittain käytössä olevien määrärahojen käytön ohjelmointi tehdään rakennusvirastossa pääosin yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston kanssa, ja ohjelman hyväksyy yleisten töiden lautakunta osana talousarviovuoden toimintasuunnitelmaa.

Yleisten töiden lautakunnan vuoden 2014 talousarvioehdotuksessa Käpylän liikenneturvallisuussuunnitelmassa esitetyt, vielä toteuttamattomat toimenpiteet on ohjelmoitu seuraavasti: Käpylätien ja Kullervonkadun liittymään rakennettava kiertoliittymä 0,8 milj. euron suuruisena vuosille 2017–2018, muut Käpylätiehen ja Pohjolanaukioon liittyvät järjestelyt yhteensä 2,5 milj. euron suuruisena 10-vuotisen investointiohjelman loppupuolella.

Näiden lisäksi keskisen suurpiirin alueella, johon Käpylän alue kuuluu, toteutetaan vuosittain muita pieniä liikenneturvallisuutta parantavia liikenteenohjausjärjestelyjä sekä hidaste- ja korokejärjestelyjä. Kaupunkisuunnitteluvirastossa käynnistetään syksyllä 2013 koko kaupungin kattavan liikenneturvallisuuden kehittämisohjelman valmistelu. Kehittämisohjelman tavoitteena on yhdenmukaistaa liikenneturvallisuustoimenpiteitä Helsingissä eri alueilla.

Talous- ja suunnittelukeskuksen mielestä uuden erillisen liikennesuunnitelmasuunnitelman laatiminen Käpylän alueelle ei ole tarpeen. Jatkossa sekä Käpylän että muiden Helsingin alueiden liikenneturvallisuutta tulee kehittää lähivuosina valmistuvan liikenneturvallisuuden kehittämisohjelman tulosten pohjalta. Koko kaupungin kattava, yhtenäinen liikenneturvallisuuden kehittämisohjelma varmistaa sen, että kaupungin eri osien liikenneturvallisuutta kehitetään tasapuolisesti. Talous- ja suunnittelukeskus pitää tärkeänä, että liikenneturvallisuussuunnitelmat laaditaan jatkossakin läheisessä yhteistyössä alueen asukkaiden ja yritysten kanssa. Vuoden 2014 talousarviossa ja siihen liittyvässä 10-vuotisessa investointisuunnitelmassa tehdään em. Käpylän alueelle suunniteltuja toimenpiteitä koskevia rahoituksellisia ja ajoituksellisia ratkaisuja

Lisätiedot

Saara Kanto, projekti-insinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.08.2013 § 253

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



HEL 2013-001440 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 19.11.2009 Käpylän liikenneturvallisuussuunnitelman. Suunnitelmassa esitettiin 12 toimenpidettä liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Toimenpiteistä yhdeksän on toteutettu ja kolme on toteuttamatta. Toteuttamatta ovat jääneet kustannuksiltaan kalleimmat toimenpiteet, joita ovat kiertoliittymien rakentaminen Pohjolanaukiolle sekä Käpylätien ja Kullervonkadun liittymään sekä Käpylätien ja Kullervonkadun ajoratojen kaventaminen. Suunnitelman laatimisessa hyödynnettiin asukaskyselyä, joissa selvitettiin lasten kulkutapajakaumat, suosituimmat koulureitit ja näiden koulureittien vaaranpaikat. Tämän lisäksi käytiin Käpylän peruskoulussa pitämässä liikenneaiheinen tunti, jossa tarkennettiin lasten vaarallisina pitämiä paikkoja.

Liikenneturvallisuussuunnitelmassa ehdotettiin myös yhteistyötä Pyöräilykuntien verkoston kanssa koskien lasten liikennekasvatusta. Käpylän peruskoulun oppilaille järjestettiin ns. kävelevät ja pyöräilevät koulubussit, joiden avulla on mahdollisuus pyöräillä ja kävellä kouluun turvallisesti ja ohjatusti sekä oppia liikennekäyttäytymistä. Nyt tehdyssä valtuustoaloitteessa on nostettu esiin useita samoja tai lähes samoja liikenneturvallisuutta parantavia toimenpiteitä, joita on käsitelty hyväksytyssä liikenneturvallisuussuunnitelmassa ja voimassa olevassa liikenteen ohjaussuunnitelmassa.

Syksyllä 2013 käynnistetään kaupunkisuunnitteluvirastossa koko kaupungin kattavan liikenneturvallisuuden kehittämisohjelman valmistelu. Tässä yhteydessä arvioidaan mm. tehtyjen eri kokeilujen ja tutkimusten perusteella tarkoituksenmukaiset mahdollisimman yhtenäiset tavat liikenneturvallisuuden edistämiseksi Helsingissä eri alueilla. Myös valtuustoaloitteessa ehdotetuista toimenpiteistä useita arvioidaan tässä yhteydessä. Tavoitteena on yhtenäistää liikenneturvallisuustoimenpiteitä Helsingissä niin, että kaduilla ja teillä liikkujille liikkumiskokemus ja oikeat toimintatavat ovat mahdollisimman johdonmukaiset eivätkä käytännöt merkittävästi vaihtele kaupungin alueella.

Kaupunkisuunnittelulautakunta ei pidä tarkoituksenmukaisena tehdä uutta erillistä liikenneturvallisuussuunnitelmaa Käpylän alueelle tässä vaiheessa, vaan turvallisuussuunnitelmia on kiireellisemmin laadittava alueille, joilla sellaista ei vielä ole. Liikenneturvallisuutta parantavia toimenpiteitä suunnitellaan kuitenkin jatkuvasti yhteistyössä Käpylän alueen asukkaiden ja yritysten edustajien kanssa. Liikenneturvallisuutta



09.09.2013

Kj/18

parantavia toimenpiteitä toteutetaan kaupungin liikenneinvestointimäärärahojen puitteissa koko kaupungin kannalta mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jaakko Heinonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37118
jaakko.heinonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kj/19

§ 901

V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Heikki Takkisen aloite koulukiinteistöjen monipuolisen käytön lisäämisestä

HEL 2013-001442 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Heikki Takkisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Heikki Takkisen aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Heikki Takkisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Heikki Takkinen ja kaksi muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyisi toimenpiteisiin kartoittaakseen aktiivisesti mahdollisuuksia koulu- ja muiden kiinteistöjen monipuolisemman alueellisen käytön lisäämiseksi demokratiahankkeen suositusten mukaisesti.

Kaupunginhallitus viittaa kiinteistölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että kiinteistöviraston tilakeskus vuokraa pääsääntöisesti koko kiinteistön yhden hallintokunnan käyttöön ja tällöin hallintokunta päättää tilojen käytöstä ulkopuolisille. Päävuokralainen voi edelleenvuokrata osittain tyhjiksi jääviä kiinteistön tiloja.

Parhaimmat edellytykset tilojen iltakäytön tarjoamiseen on opetusvirastolla, jolla on jo kiinteistöjensä lyhytaikaista ja iltakäyttöä



varten hyvin toimiva sähköinen varausjärjestelmä. Tilankäytöstä maksetaan opetuslautakunnan määrittämä tilamaksu. Päävuokralainen tuntee parhaiten yhteiskäytön edellyttämät muut lisävaatimukset, kuten vahtimestarin ja siivoustarpeen. Lyhytaikainen alivuokrausta muistuttava vuokrasuhde toimii tehokkaimmin päävuokralaisen kautta. Opetustoimen hallinnoimissa kiinteistöissä on mahdollista varsinaisen opetuskäytön lisäksi varata tiloja ilta- ja vapaa-ajan käyttöön.

Kaupunginhallitus viittaa opetuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että opetustoimessa palveluverkon muutostarvetta arvioidaan vuosittain uusien väestöennusteiden perusteella. Tarkastelu tehdään vuosittain 10:lle seuraavalle vuodelle. Perusopetuksessa kouluverkkotarkastelu tehdään alueittain ja toisen asteen koulutuksessa kaupunkia tarkastellaan kokonaisuutena. Kiinteistöviraston tilakeskuksen johdolla on käynnissä kaupungin palveluverkon kehittämistyö, jossa palveluverkkoa tarkastellaan poikkihallinnollisesti ja määritellään tilankäytön tehokkuudelle tunnusluvut.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja katsoo, että se pitää tärkeänä kaupungin omistamien kiinteistöjen käytön lisäämistä. Hallintokuntakohtaisen ja poikkihallinnollisen palveluverkkotarkastelun kautta pyritään jatkossakin määrätietoisesti tehostamaan ja monipuolistamaan tilojen käyttöä. Tilakeskus kartoittaa parhaillaan tyhjillään olevia, tiloistaan vaikeasti vuokrattavia palvelutilaverkkoon soveltumattomia kohteita, joista ei lyhyellä aikavälillä olla luopumassa ja jotka riskittömästi soveltuvat subventoituun väliaikaiskäyttöön. Kartoitus pyritään saamaan valmiiksi vuoden 2013 aikana.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Heikki Takkisen aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 22.08.2013 § 411

HEL 2013-001442 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Päätös

Kiinteistölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Heikki Takkisen ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee koulukiinteistöjen monipuolisen hyötykäytön lisäämistä, seuraavan lausunnon:

Tilakeskuksen ensisijainen tehtävä on huolehtia palveluhallintokuntien tilatarpeista ja kehittää kaupungin palvelutilaverkkoa yhteistyössä palveluhallintokuntien kanssa. Talousarvion mukaisesti tilakeskuksen tavoitteena on saattaa rakennus- ja tilaomistus sellaiselle tasolle, että tilakeskus voi hallintokuntien maksamilla vuokratuloilla huolehtia kaupungin rakennusten ja tilojen ylläpidosta ja perusparannuksista.

Tyhjillään olevien tilojen ohjaaminen hyötykäyttöön on tärkeää. Tilakeskus pyrkii toiminnassaan tasapuolisuuteen ja avoimuuteen vuokratessaan tiloja. Tämän vuoksi tilakeskus ei voi toimia subventoivana tahona. Pääosassa kaupungin tiloista palveluhallintokunta on päävuokralainen. Tilakeskus kartoittaa parhaillaan tyhjillään olevia, tiloistaan vaikeasti vuokrattavia palvelutilaverkkoon soveltumattomia kohteita, joista ei lyhyellä aikavälillä olla luopumassa ja jotka riskittömästi soveltuvat subventoituun väliaikaiskäyttöön. Kartoitus pyritään saamaan valmiiksi vuoden 2013 aikana.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Jarmo Raveala, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi
Marjut Rantapuro, asiakaspäällikkö, puhelin: 310 21025
marjut.rantapuro(a)hel.fi

Opetuslautakunta 28.05.2013 § 84

HEL 2013-001442 T 00 00 03

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Opetuslautakunta pitää tärkeänä kaupungin omistamien kiinteistöjen käyttöasteen tehostamista.

Demokratia-ryhmän 1.11.2011 päivätyssä loppuraportissa todetaan muun muassa, että kaupungin toimitilasuunnittelussa ja muussa tilojen käytön suunnittelussa otetaan huomioon asukkaiden ja



kansalaisyhteiskunnan eri toimijoiden kokoontumistilarpeet, kuten asukastalot ja kaupungin nykyisten ja tulevien tilojen yhteiskäyttö.

Lautakunnan näkemys on, että kaupungin kiinteistöjen käyttöä tulisi tarkastella kokonaisuutena siten, että kaupungin omistama koko kiinteistökanta olisi mahdollisimman tehokkaassa käytössä.

Tarkastelun toteuttaminen alueellisesti on suositeltavaa siten, että alueen asukkaille voitaisiin saada käyttöön tiloja läheltä heidän asuinalueitaan. Tärkeää on myös, että tiloissa voidaan toteuttaa mahdollisimman monipuolisesti erilaista ja eri-ikäisille suunnattua toimintaa.

Opetustoimen hallinnoimissa kiinteistöissä on mahdollista varsinaisen opetuskäytön lisäksi varata tiloja ilta- ja vapaa-ajankäyttöön. Tilankäytöstä maksetaan opetuslautakunnan määrittämä tilamaksu. Vuonna 2012 maksullisia käyttötunteja oli 90 470. Koulujen ja oppilaitosten rehtoreilla on lisäksi opetuslautakunnan päättämin edellytyksin ollut vuoden 2010 alusta alkaen oikeus myöntää tiloja maksutta erilaisten toimijoiden käyttöön ennen kello 17:ää. Vuonna 2012 rehtorien päättämiä maksuttomia käyttötunteja oli noin 15 600. Maksuttomassa käytössä olleissa tiloissa on tarjottu muun muassa erilaisia musiikki- ja taidepainotteisia harrastuksia ja niissä on toiminut liikuntakerhoja. Yhteensä käyttötunteja on vuonna 2012 ollut 106 070. Tilojen ilta- ja vapaa-ajankäytön mahdollisuuksia pyritään lisäämään ja tilojen saatavuutta helpottamaan. Tilojen saatavuutta edesauttavat muun muassa sähköinen varausjärjestelmä, jonka avulla tiloja tarvitseva voi tehdä tilavarauksia hänelle sopivana ajankohtana. Opetustoimen ilta- ja vapaa-ajankäytössä olevat kiinteistöt löytyvät myös kaupungin palvelukartalta.

Tilojen käytön tehostaminen ja käytön monipuolistaminen vaatii myös hallintokuntaakohtaista ja poikkihallinnollista palveluverkkotarkastelua. Opetustoimessa palveluverkon muutostarvetta arvioidaan vuosittain uusien väestöennusteiden perusteella. Tarkastelu tehdään vuosittain 10:lle seuraavalle vuodelle. Perusopetuksessa kouluverkkotarkastelu tehdään alueittain ja toisen asteen koulutuksessa kaupunkia tarkastellaan kokonaisuutena. Kiinteistöviraston tilakeskuksen johdolla on käynnissä kaupungin palveluverkon kehittämistyö, jossa palveluverkkoa tarkastellaan poikkihallinnollisesti ja määritellään tilankäytön tehokkuudelle tunnusluvut.

Opetuslautakunta toteaa, että tilojen käytön tehostamisen edellytyksenä on muun muassa aktiivinen poikkihallinnollinen yhteistyö sekä tilankäytön mittaristo, jolla voidaan arvioida tilojen kokonaiskäytön tehokkuutta eli käyttöä palvelun ydintoimintaan ja toisaalta muuhun tilankäyttöön.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kj/19

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Susanna Sarvanto-Hohtari, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
susanna.sarvanto-hohtari(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kj/20

§ 902

V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Heikki Takkisen aloite rauniopuiston suunnittelun käynnistämisestä Käpylään

HEL 2013-001441 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Heikki Takkisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Heikki Takkisen aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Heikki Takkisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Heikki Takkinen esittää aloitteessaan, että kaupunki selvittäisi mahdollisuudet käynnistää suunnitelmat Vuoritaloa ympäröivän alueen muokkaamiseksi asukkaiden käyttöön tulevaksi rauniopuistoksi.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoon ja toteaa, että aloitteessa esitetylle Vuoritalon raunioita ympäröivä puistoalueelle tullaan laatimaan asemakaavan muutos, jossa tontti osoitetaan osaksi olemassa olevaa Käpylän Nyyrikinpuistoa. Koska puisto on kooltaan pieni ja maastoltaan arka kulutukselle, katsotaan ettei puistoon tulisi osoittaa rakennuksen raunioiden lisäksi muita rakennelmia.



Kaupunginhallitus viittaa yleisten töiden lautakunnan lausuntoon ja toteaa, ettei lautakunnassa hyväksytyn vuorovaikutteisesti laaditun Käpylän aluesuunnitelman mukaan Nyyrikinpuistossa toteuteta nyt käynnissä olevalla 10 vuoden mittaisella jaksolla investointihankkeita.

Kaupunginhallitus pitää kuitenkin tärkeänä, että Nyyrikinpuistoa kehitetään jatkossa edelleen yhteistyössä alueen asukkaiden, yhdistysten ja järjestöjen kanssa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Heikki Takkisen aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Talous- ja suunnittelukeskus 30.8.2013

HEL 2013-001441 T 00 00 03

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että aloitteessa mainitun, nk. Vuoritalon rauniot sijaitsevat Käpylässä Nyyrikinpuiston välittömässä läheisyydessä. Nyyrikinpuiston asemakaava tuli voimaan 9.11.2012. Nk. Vuoritalo paloi korjauskelvottomaksi loppuvuodesta 2012. Siten alueella voimassa oleva asemakaava ei ole enää ajantasainen.

Aloitteessa esitetään, että kaupunginhallitus kartoittaa mahdollisuudet käynnistää suunnitelmat alueen muokkaamiseksi asukkaiden käyttöön tulevaksi Rauniopuistoksi. Samalla esitetään, että rauniot kunnostetaan turvallisiksi ja lisäksi puistoon sijoitettaisiin mm. ulkokalusteita, laillisia graffitiseiniä sekä kestäviä taideteoksia.

Nyyrikinpuisto on asutuksen ympäröimä, pieni, luonnonläheinen ja kalliainen lähivirkistysalue, jonka kalliolla kasvaa kulutuksenkestävyydeltään heikkoa ketokasvillisuutta. Alueella toteutetaan yleisten töiden lautakunnan hyväksymää ja vuorovaikutteisesti laadittua Käpylän aluesuunnitelmaa (rakennusviraston julkaisu 2009:7), jonka mukaisesti Nyyrikinpuistossa



ei toteuteta investointihankkeita meneillään olevalla 10 vuoden mittaisella jaksolla.

Alueella voimassa oleva asemakaava tullaan muuttamaan nykyisen tilanteen mukaiseksi ja nk. Vuoritalon tontti (25802/2) liitettäneen osaksi olemassa olevaa Nyyrikinpuistoa. Asemakaavan muutostyö aloitettaneen vuoden 2014 aikana. Asemakaavan muutostyön yhteydessä selvitetään puiston toiminnallisia tavoitteita.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että mikäli alueelle laadittavan asemakaavan muutoksen ja sen jälkeisen mahdollisen puistosuunnittelun yhteydessä päätetään säilyttää nk. Vuoritalon rauniot osana puistoa, tulee niiden kunnostaminen, kunnossapito ja turvallisuus olla kohtuullisin kustannuksin saavutettavissa. Myös puiston ylläpitokustannukset tulee ottaa huomioon harkittaessa muiden kalusteiden ja rakennelmien sijoittamista kulutukselle arkaan Nyyrikinpuistoon.

Nyyrikinpuiston aluetta kehitetään laadittavan asemakaavan muutoksen, sitä seuraavan mahdollisen puistosuunnitelman ja Käpylän aluesuunnitelman mukaisesti kulloinkin voimassa olevan talousarvion investointiohjelman puistorakentamiseen varattujen määrärahojen puitteissa.

Lisätiedot

Saara Kanto, projekti-insinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.06.2013 § 218

HEL 2013-001441 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että voimassa olevaan asemakaavaan sisältyy rakennusta, tonttia ja puistoa koskevia suojelumääräyksiä. Alueelle ei ole voimassa rakennuskieltoa. Tontilla on alkuperäinen kalliomaasto, puusto ja kasvillisuus säilytettävä ja hoidettava siten, että alueen maisemallinen ja kaupunkikuvallinen merkitys säilyvät. Rakennus on vuoden 2010 tulipalon seurauksena osittain tuhoutunut ja sen kunto on huonontunut korjauskelvottomaksi. Tontin rakennusoikeudesta on käyttämättä 650 k-m². Käyttämättä olevan rakennusoikeuden sijoittaminen tontille uudisrakennukseen ei tuota suunnitteluratkaisua, joka säilyttäisi alueelle määritellyt kaupunkikuvalliset, kulttuurihistorialliset ja paikallishistorialliset arvot.



Alueen käyttämättä jäänyt rakennusoikeus on sijoitettavissa Käpylään myöhemmin laadittavaksi tuleville asemakaavanmuutosalueille.

Vuoritalon rauniot ympäristöineen ovat aloitteen perustelujen mukaan erinomainen paikka toteuttaa kaikkia helsinkiläisiä palveleva ulkoilupuisto "vanhoine, lähes keskiaikaisine" raunioineen ja alueen järjestöt ovat valmiita ja halukkaita tulemaan mukaan suunnittelutyöhön ja kehittämään alueelle oman "kiehtovan rauniohistoriansa". Aloitteen tekijä ehdottaa alueelle sijoitettavaksi muita uudisraunioita sekä muutamia kiinteitä pöytiä ja penkkejä sekä sään ja ilkvallan kestäviä patsaita, kuten vastikään edesmenneen Aimo Talevan kiviveistoksia.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan mielestä tulipalossa jo tuhoutuneen Käpylän Vuoritalon rakennuksen raunioiden säilyttäminen tai purkaminen ei merkitse rakennettuun ympäristöön sisältyvien perinne-, kauneus- tai muiden arvojen hävittämistä eikä haittaa kaavoituksen toteuttamista. Mikäli rakennuksen raunioita päätetään säilyttää osana puistoa, tulee niiden säilyttäminen ja turvallisuus olla kohtuullisin korjauksin ja kustannuksin ratkaistavissa. Puisto on kooltaan pieni ja maastoltaan kallioinen ja arka kulutukselle, puistoon ei tulisi osoittaa rakennuksen raunioiden lisäksi muita rakennelmia. Alueelle tullaan laatimaan asemakaavan muutos, jossa tontti osoitetaan osaksi olemassa olevaa Nyyrikinpuistoa. Asemakaavan jälkeen tehtävässä puistonrakentamisen suunnittelussa ratkaistaan puiston tarkemmat yksityiskohdat, sekä mahdollinen kalustus.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Paula Kinnunen, arkkitehti, puhelin: 310 37141
paula.a.kinnunen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 04.06.2013 § 251

HEL 2013-001441 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunnan hyväksymässä ja vuorovaikutteisesti laaditussa Käpylän aluesuunnitelmassa (rakennusviraston julkaisu 2009:7) linjataan, ettei nyt meneillään olevalla 10 vuoden mittaisella jaksolla toteuteta Nyyrikinpuistossa investointihankkeita. Nyyrikinpuisto on asutuksen ympäröimä, luonnonläheinen ja kallioinen



lähivirkistysalue. Puiston kallioilla kasvaa kulutuksenkestävyydeltään heikkoa ketokasvillisuutta.

Koska Vuoritalo paloi viime syksynä ja hiljattain lainvoiman saanut asemakaava ei vastaa olemassa olevaa tilannetta, kaupunkisuunnitteluviraston tulee tutkia uudelleen alueen maankäyttö. Voimassa olevan asemakaavan takia rakennusvirastolla ei ole toimivaltaa Vuoritalon raunioihin ja sen tonttiin, jotka olisivat ehdotetun rauniopuiston keskiössä.

Nuorisoasiainkeskus laatii parhaillaan yhteistyössä eri virastojen ja sidosryhmien kanssa selvitystä katutaidepaikoista koko Helsingin alueella. Selvityksessä voidaan ottaa kantaa Nyyrikinpuiston sopivuuteen mahdollisena graffitiseinän paikkana.

Rakennusvirastolla on valmius kehittää alueen muita puistopalveluita olemassa olevilla resursseillaan paikallisten järjestöjen ja muiden virastojen kanssa maankäytön selvityä.

Yleisten töiden lautakunta ei puolla valtuustoaloitteen esittämää rauniopuistoa, mutta pitää tärkeänä, että Nyyrikinpuistoa kehitetään edelleen alueen asukkaiden, yhdistysten ja järjestöjen kanssa.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi
Tiina Saukkonen, suunnitteluvastaava, puhelin: 310 38508
tiina.saukkonen(a)hel.fi
Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 21.05.2013 § 44

HEL 2013-001441 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginmuseon johtokunta päättää antaa seuraavan lausunnon aloitteesta Käpylässä sijaitsevan Vuoritalon tulipalon jäljiltä jääneiden raunioiden muokkaamisesta asukkaiden käyttöön tulevaksi Rauniopuistoksi:

Käpylän Vuoritalo valmistui 1920-luvun alussa. Suunnitelmat laati arkkitehti Martti Välikangas vuonna 1922. Seurantalonsäilytysrakennuksen suunnitelmien mukaan toteutettiin vain korkea torni eli näyttämöosa ja juhlasalisiipi jäivät kokonaan toteuttamatta. Vuoritalon käyttöhistoria on



vaiheikas: se toimi mm. Käpylän ensimmäisenä kansakouluna, VPK:n palokaluston säilytystiloina, kirkkona, teatterina, lastentarhana ja kokoontumistilana sekä tanssipaikkana. Vuodesta 2006 lähtien talo oli tyhjiillään ja Helsingin kaupunki oli myymässä rakennusta kunnes tulipalo tuhosi sen vuoden 2012 lopulla. Vuoritalon tulipalossa vaurioituneet seinät purettiin ensimmäiseen kerrokseen asti. Vuoritaloa koskeva asemakaavan muutos oli juuri valmistunut ennen rakennuksessa tapahtunutta tulipaloa ja sen jälkeistä purkamista. Asemakaavan muutoksen tarkoituksena oli mahdollistaa rakennuksen kunnostaminen ja sen muuttaminen asuinkäyttöön. Tulipalon jälkeen rakennuksesta purettiin erittäin nopealla aikataululla vesikatto, välipohja ja seinien yläosat. Myös rakennuksen jäljelle jääneelle osalle eli seinien alaosalta on haettu purkamislupaa. Kaupunginmuseo ei ole nähnyt estettä rakennuksen loppuosan purkamiselle.

Heikki Takkinen ja muut allekirjoittaneet valtuutetut ovat esittäneet, että Vuoritalon rauniot ympäristöineen ovat erinomainen paikka toteuttaa ulkoilupuisto ”vanhoine, lähes keskiaikaisine” raunioineen. Alueelle voitaisiin kehittää oma, ”kiehtova rauniohistoria”. Aloitteen mukaan alueelle voitaisiin sijoittaa myös muita uudisraunioita sekä kiinteitä pöytiä ja penkkejä, patsaita ja kestäviä taideteoksia sekä esimerkiksi laillinen graffitiseinä.

Raunio voidaan määritellä rappeutuneen, hylätyn rakennuksen tai muun rakenteen jäännökseksi. Rakennus, joka oli alun perin ehjä, mutta on jostain syystä raunioitunut kokonaan tai osittain. Rauniot syntyvät usein pitkän ajan kuluessa luonnon kuluttaessa hoitamattomaa rakennusta. Rauniot voivat olla tärkeitä tiedonlähteitä menneisyydestä. Vanhimmat rauniot Suomessa ovatkin suojeltuja muinaismuistolain nojalla.

Rauniot ovat viehättäneet ihmisiä aina. Taidehistoriassa raunio maisemassa on ollut suosittu aihe, etenkin romantiikan ajan maalaustaiteessa. Myös 1700-luvun puutarhataide suosi raunioita osana englantilaista puutarhaideaalia. Suomessa rauniot tai tekorauniot ovat tosin olleet verrattain harvinaisia puistojen elementtejä. Ruotsissa 1600-luvulla alkanut suurvallan korostaminen näkyi historismina, haluna kirjoittaa maan historia osaksi Euroopan renessanssikulttuuria. Tähän liittyi myös muistomerkkien restaurointi. Varsinainen kiinnostus raunioiden hoitoa ja säilyttämistä kohtaan on Suomessa lähtöisin 1800-luvulta. Täälläkin raunioiden hoito liittyi nationalismiin, Suomessa mm. keskiaikaisten linnojen restaurointi liittyi kansakunnan rakentamiseen ja maan oman historian vahvistamiseen. Varhaisvaiheessa raunioiden tutkimista pidettiin niiden säilymisen turvaamista tärkeämpänä.



Vuoritalon kohdalla kaupunginmuseon johtokunta katsoo, että ensisijaista raunion käytöstä päätettäessä on ratkaista sen hoitoon ja turvallisuuteen liittyvät asiat. Lisäksi tulee selvittää, onko raunion kunnostamiseen ja hoitoon tarvittavia resursseja ja mikä taho voi ottaa sen vastuulleen. On pohdittava myös, miten jatkuva rapautuminen ratkaistaan ja miten rauniosta voidaan saada turvallinen. Raunion säilyminen edellyttää todennäköisesti jonkun katoksen tai rakennelman pystyttämistä, jotta raunion rakenteet voivat säilyä.

Kulttuurihistoriallisesta näkökulmasta tarkasteltuna kaupunginmuseon johtokunta katsoo, että raunio voi jäädä osaksi puistoa, mutta on tärkeää, että rauniota hoidetaan ja sillä on oma kontekstinsa: sen tulee kertoa jostakin. Raunion historiaa tulisi selittää vähintään opastaulussa. Kaupunginmuseon toimialaan ei kuulu puiston perustaminen tai sen hoitaminen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Anne Mäkinen, yksikön päällikkö, puhelin: +358 9 310 36486
anne.makinen(a)hel.fi



§ 903

V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Ilkka Taipaleen aloite selvityksen tekemisestä yksinäisten asuntotilanteen parantamiseksi

HEL 2013-001438 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Ilkka Taipaleen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ilkka Taipaleen aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Ilkka Taipaleen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Ilkka Taipale esittää aloitteessaan, että kaupunki laatisi selvityksen ja ohjelman, jolla yksinäisten henkilöiden asuntotilanne saatetaan samalle tasolle kuin perheellisten tilanne.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että viime vuosina Helsinki on suunnannut mittavia toimenpiteitä pitkäaikaisasunnottomien asumisolosuhteiden parantamiseksi. Hankkeella on lisätty nimenomaan yksinäisten miesten ja naisten vuokra-asuntoja. Huolimatta panostuksista pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämiseen asunnottomuus on kääntynyt nousuun. Kyseessä on erityisesti tilapäinen asunnottomuus, mikä näkyy esimerkiksi tilapäisesti sukulaisten ja tuttavien luona asunnon puutteen vuoksi asuvien määrän kasvuna. Tilapäisasunnottomuuden nopea kasvu selittyy mm. Helsingin vaikealla



asuntomarkkinatilanteella sekä muuttoliikkeen vilkkauksella. Kohtuuhintaisista vuokra-asunnoista on puute, ja myös omistusasuntojen hintataso on karannut pieni- ja keskituloisten ulottumattomiin.

Helsingissä on tiedostettu niin yksinäisten kuin myös perheellisten haasteet asunnon hankinnassa. Kaupunginvaltuuston hyväksymässä Asumisen ja siihen liittyvän maakäytön toteutusohjelmassa (AM-ohjelma) on linjattu, että asuntotuotannon osalta Helsingissä olennaisinta olisi vastata erilaisten asuntokuntien tarpeisiin. Ohjelman mukaan asuntojen huoneistotyyppijakaumaa ohjataan omistusasuntotuotannossa, jonka osalta tavoitteena on perheasuntojen eli vähintään kahden makuuhuoneen asuntojen riittävä osuus. Omistusasuntotuotannon huoneistotyyppi-ohjaus ja perheasuntojen rakentamiselle asetetut erilliset tavoitteet tähtäävät asukasrakenteen yksipuolistumisen ehkäisemiseen koko Helsingissä sekä kaupunginosatasolla.

Kaupunginhallitus ei näe aloitteessa esitetyn erillisselvityksen ja ohjelman tekemistä tarpeelliseksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ilkka Taipaleen aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 18.06.2013 § 249

HEL 2013-001438 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

"Asunnottomuus on Suomessa keskittynyt pääkaupunkiseudulle. Jo 1850-luvulta alkaen Helsingissä on kärsitty asuntopulasta ja korkeista vuokrista. Tänä päivänä Helsingissä on yli puolet (52 %) koko maan



yksinäisistä asunnottomista ja 67 % asunnottomista perheistä. Helsingissä oli vuoden 2012 marraskuussa 4100 yksinäistä asunnottomia ja 300 asunnottomia perheittä. Väkilukuun suhteutettuna (tuhatta asukasta kohden) asunnottomia oli 5.7. Asunnottomista oli miehiä 72 % ja naisia 28 %.

Viime vuosina Helsinki on suunnannut mittavia toimenpiteitä pitkäaikaisasunnottomien asumisolosuhteiden parantamiseksi. Hankkeella on lisätty nimenomaan yksinäisten miesten ja naisten vuokra-asuntoja. Huolimatta panostuksista pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämiseen asunnottomuus on kääntynyt nousuun. Kyseessä on erityisesti tilapäinen asunnottomuus, mikä näkyy mm. tilapäisesti sukulaisten ja tuttavien luona asunnon puutteen vuoksi asuvien määrän kasvuna. Tilapäisasunnottomuuden nopea kasvu selittyy mm. Helsingin vaikealla asuntomarkkinatilanteella sekä muuttoliikkeen vilkkauksella. Kohtuuhintaisista vuokra-asunnoista on puute, ja myös omistusasuntojen hintataso on karannut pieni- ja keskituloisten ulottumattomiin.

Helsingissä on tiedostettu niin yksinäisten kuin myös perheellisten haasteet asunnon hankinnassa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi syyskuussa 2012 Kotikaupunkina Helsinki –ohjelman, jossa on asetettu lähivuosien tavoitteet ja päämäärät asuntotuotannolle ja maankäytölle. Kaupunginhallitus päätti täytäntöönpanon toimenpiteet lokakuussa 2012 ja seuraa ohjelman toteutumista vuosittain. Lisäksi kaupunginvaltuusto on Helsingin strategiaohjelmassa vuosille 2013-2016 linjannut tavoitteet, kehittämiskohteet ja tärkeimmät toimenpiteet, joita ovat mm. asuntotuotannolla vastataan kasvavan Helsingin tarpeisiin, ja erilaisille kotitalouksille on tarjolla laadukkaita, kohtuuhintaisia ja elämäntilanteeseen sopivia asumisvaihtoehtoja.

Sosiaali- ja terveystieteiden näkemyksen mukaan erillisen selvityksen ja ohjelman tekemiselle ei ole tarvetta. Tärkeintä on noudattaa ja toteuttaa sovittua strategiaohjelmaa ja Kotikaupunkina Helsinki –ohjelmaa."

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Taru Neiman, asumisen tuen päällikkö, puhelin: 310 43398
taru.neiman(a)hel.fi
Päivi Koskinen, kehittämissuunnittelija, puhelin: 310 42661
paivi.e.koskinen(a)hel.fi

Talous- ja suunnittelukeskus 30.5.2013



HEL 2013-001438 T 00 00 03

Valtuustoaloitteessa nostetaan esille yhden hengen kotitalouksien haasteet Helsingin asuntomarkkinoilla. Aloitteessa viitataan asuntojen riittävyyden ongelmiin jo 1950-luvulla, jolloin kaupungin väestö kasvoi kovaa vauhtia. Vuonna 2013 asuntojen riittävyys ja erilaisille asuntokunnille sopivien asuntojen tarjonta on edelleen kaupungin haasteena johtuen voimakkaasta väestönkasvusta. Asuntotarjonnan riittävyyden rinnalle on lisäksi noussut toinen asumismahdollisuuksiin vaikuttava ongelma eli asumisen nopeasti nouseva hintataso.

Asuntopolitiikan tavoitteena on 2000-luvulla turvata erikokoisten ja erilaisen varallisuustason omaavien asuntokuntien asumismahdollisuudet Helsingissä. Kaupungin asuntopoliittisessa ohjauksessa pidetään edelleen tärkeänä mahdollistaa pääkaupungissa asuminen myös lasten kanssa. Kaupungin tämänhetkiset asuntopoliittiset linjaukset eivät pyri suosimaan lapsiperheitä, vaan takaamaan sen, että noin puolet omistusasuntotuotannosta olisi perhetalouksille sopivaa asumista. Tämän linjauksen kolme tärkeintä syytä ovat nykyisen asuntokannan pienasuntovaltaisuus, uudistuotannossa markkinaehtoisen asuntotuotannon painottuminen pienasuntotuotantoon sekä asukas- ja palvelurakenteen yksipuolistumisen ehkäiseminen.

Vuoden 2011 tilastojen mukaan Helsingin nykyisestä asuntokannasta 23 % on yksiöitä ja 36,4 % kaksioita. Pienasuntojen osuus on siis yhteensä 59,4 % koko asuntokannasta. Helsingin pienasuntovaltaisuuden johdosta Helsingissä asutaan ahtaammin kuin naapurikunnissa ja asumisväljyyskehitys on myös ollut muuta maata selvästi hitaampaa. Ahtaimmin Helsingissä asuvat juuri monilapsiset perheet.

2000-luvulla pienasuntojen osuus uudistuotannosta on ollut noin puolet. Aikajaksolla 2000–2012 yksiöiden osuus vuosittaisesta uudistuotannosta on ollut keskimäärin 14 prosenttia ja kaksioiden 36 prosenttia valmistuneista asunnoista. Vuokra-asuntojen uudistuotannosta yksiöiden osuus on kuitenkin 2000-luvulla vaihdellut vuosittain 15 prosentista jopa 49 prosenttiin. Vuosina 2000–2012 yksiöiden osuus valmistuneista vuokra-asunnoista on ollut keskimäärin 29 % ja kaksioiden 41 %. Erityisesti vuosina 2010–2012 pienten asuntojen osuus koko uudistuotannosta on ollut poikkeuksellisen suuri. Vuonna 2012 valmistuneista asunnoista 19 % oli yksiöitä ja 39 % kaksioita. Asuntotuotannon tarkastelu osoittaa, että erityisesti markkinaehtoinen vuokra-asuntotuotanto painottuu nimenomaan pienasuntoihin.

Voimassaolevan asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2012 mukaan asuntojen huoneistotyypijakaumaa



ohjataan omistusasuntotuotannossa. Omistustuotannossa tavoitteena on perheasuntojen eli vähintään kahden makuuhuoneen asuntojen riittävä osuus. Ohjaus painottuu erityisesti Hitas-kohteisiin, joiden asunnoista 50–60 % tulee rakentaa perheille sopiviksi. Valtuuston hyväksymät asuntopoliittiset linjaukset eivät ota kantaa vuokra-asuntojen kokoon tai huoneistotyyppiin, ja vuokra-asuntotuotanto onkin lisännyt pienasuntojen tarjontaa.

Omistusasuntotuotannon huoneistotyyppiohjaus ja perheasuntojen rakentamiselle asetetut erilliset tavoitteet tähtäävät asukasrakenteen yksipuolistumisen ehkäisemiseen koko Helsingissä sekä kaupunginosatasolla. Lapsiperheiden muuttoliike muualle Helsingin seudulle on hieman vähentynyt, mutta Helsinki menettää yhä työkäisiä ja lapsiperheitä kehyskuntiin. Kaupungin verotulokertymän kannalta työkäisen väestön poismuuton voimistuminen ei ole toivottavaa. Kaupungin elinvoimaisuus, työvoiman saatavuus ja lähipalvelujen turvaaminen edellyttävät monipuolista asukasrakennetta, jonka vuoksi Helsingin asuntotuotannon tulee jatkossakin olla monipuolista.

Talous- ja suunnittelukeskus ei näe erillisselvityksen tekemistä tarpeelliseksi.

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Asuntolautakunta 23.05.2013 § 54

HEL 2013-001438 T 00 00 03

Päätös

Asuntolautakunta päätti antaa aloitteesta seuraavan lausunnon.

Kaupungin vuokra-asunnon hakijoista valtaosa yksinäisiä

Helsingin kaupungin vuokra-asunnon hakijoista noin 60 prosenttia on yksinäisiä. Yksinäisten hakijoiden osuus on pysynyt korkealla tasolla koko 2000-luvun. Kun kahden hengen hakijatalouksien osuus on ollut noin 20 prosentin luokkaa, voidaan todeta, että kysyntä on kohdistunut erityisesti pienasuntoihin. Vain noin viidennes hakijaruokakunnista on ollut perheiksi luokiteltavia kotitalouksia, joissa on ollut aikuisia ja alaikäisiä jäseniä. Varsinaisia ydinperheitä (isä, äiti ja lapsia) rekisterissä on vain pieni osuus (10 %).

Helsingin asuntokanta on pienasuntovaltainen

Historiallisista syistä kaupungin asuntokanta on pienasuntovaltainen. Pienten asuntojen osuus asuntokannasta on noin 40 prosenttia.



Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kannassa pienten asuntojen osuus on vielä suurempi, 60 prosenttia. Yksinasuville sopivia asuntoja (1-2 h) on 26 152 kaupungin vuokra-asunnoista.

Uudistuotannossa 2000-luvulla valmistuneista asunnoista noin puolet on ollut pienasuntoja, joten yksinäisille sopivaa tarjontaa on tullut suhteellisen runsaasti. Helsinkiin on valmistunut parin viime vuoden aikana tavanomaista enemmän pieniä asuntoja, vuonna 2011 pienten asuntojen (1-2 h) osuus valmistuneista asunnoista oli 57 prosenttia. Kaupungin oma vuokra-asuntotuotanto on perustunut tilaohjelmiin, joissa on tavoiteltu monipuolista huoneistotyyppijakaumaa. Näissä pienasuntojen osuus on jäänyt pienemmäksi. Vuosina 2011–2012 yksinäisille soveltuvia pienasuntoja tuotettiin 132 (25 % tuotannosta). Lisäksi Helsinkiin on valmistunut viime vuosina runsaasti pienasuntoja opiskelijoille ja nuorille. Viime vuonna näille ryhmille valmistui 604 asuntoa, ja tuotantotavoite opiskelija- ja nuorisoasuntojen osalta ylittyi.

Vastaako tarjonta kysyntään?

Pienten asuntokuntien osuus on Helsingissä suuri, noin puolet asuntokunnista on yhden hengen talouksia. Kaksinasuvia on Helsingissä noin 30 prosenttia ja lapsiperheitä 18 prosenttia. Kaupungin vuokra-asunnoissa yksinasuvien lukumäärä on noin puolet.

Huolimatta siitä, että kaupungin asuntokanta on pienasuntovaltainen ja viimeaikainen tuotanto on ollut pienasuntovaltaista, tarjonta ei ole kyennyt vastaamaan pienasuntojen kysyntään. Pienasunnon hankinta on viime aikoina entisestään vaikeutunut. 2000-luvulla merkittävä osa kaupungin vuokra-asunnoista on välitetty yksinasuville, luku on vakiintunut 40 prosenttiin viime vuosina. Verrattuna perheellisiin hakijoihin yksinäisten mahdollisuudet asuntotarjouksen saamisen ovat kuitenkin olleet huonommat.

Asuntopolitiikan keinot

Kaupungin asuntopolitiikan tavoitteena on, että erilaiset väestöryhmät ja elämäntilanteet huomioidaan asuntotuotannossa. Painotus on viime vuosina ollut erityisesti perheiden asuntotilanteen parantamisessa. Perheiden asumispreferenssit ovat muuttuneet kaupunkiasumista suosivaan suuntaan. On havaittu, että perheet eivät muuta pois Helsingistä enää niin herkästi kuin aiemmin. Tästä kehityksestä esimerkkinä on päivähoitoikäisten määrän poikkeuksellisen suuri kasvu Kallion ja Alppiharjun alueella, jossa kasvua on ollut vuodesta 2008 lähtien jopa 50 prosenttia.

Kaupunginvaltuuston vahvistamassa Asumisen ja maankäytön ohjelmassa on linjattu, että asuntotuotannon osalta Helsingissä olennaisinta olisi vastata erilaisten asuntokuntien tarpeisiin. Erityisenä



tavoitteena on kasvattaa perheasunnoiksi soveltuvien asuntojen määrää ja parantaa huoneistojen kokojakauman ohjausta paremmin kysyntää vastaavaksi. Näin halutaan varmistaa perheasuntojen riittävyys Helsingissä, jotta alueen asukasrakenne pysyy monipuolisena ja samalla pyritään hillitsemään lapsiperheiden muuttoliikettä pois Helsingistä.

Asumisen ja maankäytön ohjelma on keskeinen instrumentti asuntopolitiikan ohjauksessa

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupungin asuntopoliittiset tavoitteet ja strategiat, jotka on kuvattu Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa. Valtuustolla on mahdollisuus esittää linjauksia ja painotuksia yksinäisten henkilöiden asuntotilanteen kohentamiseksi ohjelman laatimisen ja seurannan yhteydessä.

Esittelijä

osastopäällikkö
Markku Leijo

Lisätiedot

Eeva Mynttinen, suunnittelija, puhelin: 310 34177
eeva.mynttinen(a)hel.fi



§ 904

**V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite kaupungin ara-
vuokra-asuntojen asukasvalinnasta**

HEL 2013-002185 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia ja kolme muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että asukasvalinnat vapautuviin kaupungin ara-vuokra-asuntoihin tehtäisiin siten, että asuntoja voitaisiin tarjota nykyistä paremmin niitä eniten tarvitseville. Lisäksi esitetään, että sosiaalista tarve- ja tuloharkintaa sovellettaisiin asukkaisiin myös asumisen aikana.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että Helsingin kaupungin omistamissa ara-vuokra-asunnoissa vaihtuvuus on viime vuosina ollut noin 10 % vuosittain. Alhainen vaihtuvuusaste on seurausta mm. kaupungin vuokra-asuntojen muuta vuokra-asuntokantaa alhaisemmasta vuokratasosta. Asuntomarkkinoilla hintatasoa ovat nostaneet vuosia jatkunut asuntojen kysynnän ja tarjonnan epätasapaino, kysynnän kasvu sekä asuntotuotannon



vähäisyys 2000-luvulla. Vaihtuvuuden lisääminen edellyttäisi huomattavaa kohtuuhintaisen asuntotuotannon lisäämistä ja asuntotuotannolle asetettujen vuosittaisten tuotantotavoitteiden saavuttamista.

Asukkaiden valinta valtion tukemiin vuokra-asuntoihin perustuu sosiaaliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja taloudelliseen tarpeeseen. Valinnassa otetaan huomioon hakijan asunnontarve, varallisuus ja tulot. Asukasvalinnan tavoitteena on, että vuokra-asunnot tarjotaan asuntoa eniten tarvitseville ja samalla pyritään talon monipuoliseen asukasrakenteeseen ja sosiaalisesti tasapainoiseen asuinalueeseen.

Helsingin kaupunki valvoo alueellaan sijaitsevien vuokra-asuntojen asukasvalintoja ja asukasvalintakriteereiden noudattamista valtion ohjeistuksen mukaisesti. Sosiaalista tarve- ja tuloharkintaa sovelletaan vain uusien asukkaiden kohdalla eikä myöhemmin asumisaikana. Koska nykyisen lainsäädännön perusteella vuokralaisen tulotason nousu ei ole riittävä vuokrasopimuksen purkamisen peruste, on katsottu ettei asumisen aikainen tarve- ja tuloharkinta ole mahdollista.

Valtioneuvoston asuntopoliittisen toimenpideohjelman 2012–2015 mukaisesti ympäristöministeriö valmistelee parhaillaan ara-asuntojen asukasrakennetta koskevaa selvitystä. Selvityksessä kartoitetaan ara-vuokra-asukkaiden tulotaso- ja varallisuus sekä verrataan niitä muihin hallintaperusteryhmiin alueellisesti ja eri toimijoiden välillä. Lisäksi tutkitaan asumisajan vaikutusta tuloihin. Samalla kartoitetaan vuokralaisten mahdollisuudet ja halukkuus siirtyä muihin asumisen hallintamuotoihin sekä asuntomarkkinoilla tarjolla olevat vaihtoehdot. Lopuksi arvioidaan ara-vuokra- ja asumisoikeusasuntojen asukasvalinnan muutostarve.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria



Asuntolautakunta 23.05.2013 § 52

HEL 2013-002185 T 00 00 03

Päätös

Lautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon.

Asuntomarkkinat ja asuntotuotannon määrä

Helsingin kaupungin omistamissa arava-vuokra-asunnoissa vaihtuvuus on viime vuosina ollut noin 10 % vuosittain. Alhainen vaihtuvuusaste on seurausta mm. kaupungin vuokra-asuntojen muuta vuokra-asuntokantaa alhaisemmasta vuokratasosta. Asuntomarkkinoilla hintatasoa ovat nostaneet vuosia jatkunut asuntojen kysynnän ja tarjonnan epätasapaino, kysynnän kasvu sekä asuntotuotannon vähäisyys 2000-luvulla.

Helsingissä on tavoitteena tuottaa 1300 ARA-vuokra-asuntoa vuosittain, joista opiskelijoille ja nuorille 300 asuntoa ja tavallisia vuokra-asuntoja 750. Helsingissä valmistui vuonna 2011 kaikkiaan 4081 asuntoa, joista ARA-vuokra-asuntoja oli 615. Näistä tavallisia vuokra-asuntoja oli 190, opiskelija- ja nuorisoasuntoja 65 ja erityisryhmien asuntoja 360. Vuonna 2012 Helsingissä valmistui 5175 asuntoa, joista ARA-vuokra-asuntoja oli yhteensä 1262. Näistä asunnoista erityisryhmien asuntoja oli 223, opiskelija- ja nuorisoasuntoja 604 sekä tavallisia vuokra-asuntoja 435. Viime vuonna tavoite nuoriso- ja opiskelija-asuntojen osalta ylitettiin, tavallisten vuokra-asuntojen osalta tavoitteesta jälleen jäätiin. Vaihtuvuuden kasvu edellyttäisi huomattavaa kohtuuhintaisen asuntotuotannon lisäystä ja asuntotuotannolle asetettujen tuotantotavoitteiden saavuttamista vuosittain.

Asukasvalintakriteerit ja asukasvalintojen valvonta

Asukkaiden valinta valtion tukemiin vuokra-asuntoihin perustuu sosiaaliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja taloudelliseen tarpeeseen. Valinnassa otetaan huomioon hakijan asunnontarve, varallisuus ja tulot. Asukasvalinnan tavoitteena on, että vuokra-asunnot tarjotaan asuntoa eniten tarvitseville ja samalla pyritään talon monipuoliseen asukasrakenteeseen ja sosiaalisesti tasapainoiseen asuinalueeseen. Vuokrat näissä taloissa määräytyvät omakustannusperiaatteen mukaisesti.

Helsingin kaupunki valvoo alueellaan sijaitsevien vuokra-asuntojen asukasvalintoja ja asukasvalintakriteereiden noudattamista valtion ohjeistuksen mukaisesti. Muiden kuin kaupungin omistamien arava-vuokra-asuntojen asukasvalintojen valvonta tapahtuu asuntolautakunnan päätöksen mukaisesti pääsääntöisesti



jälkivalvontana, jossa asuntojen omistajat ilmoittavat tiedot asukasvalinnoistaan kuukausittain jälkikäteen asunto-osastolle. Valinnat, joissa halutaan poiketa varallisuusrajoista, toimitetaan etukäteen asunto-osaston hyväksyttäväksi. Tarvittaessa pyydetään asukasvalinta-asiakirjat asunto-osaston tarkastettaviksi. Näin tehtiin viime vuonna kaksi kertaa.

Asumisaikainen edellytysten tarkistaminen ja asukasrakenne

Sosiaalista tarve- ja tuloharkintaa sovelletaan vain uusien asukkaiden kohdalla, mutta ei enää myöhemmin asumisaikana. Ajoittain asuntopoliittisessa keskustelussa on esitetty, että asukkaiden kiertoa pitäisi nopeuttaa, jotta entistä useampi asunnontarvitsija saisi asunnon. Keinoina on esitetty mm. asukkaan tulo- ja varallisuustilanteen tarkistamista määräajoin ja vuokrasopimusten määräaikaisuutta. Toisaalta on mietitty määräaikaisuuden mahdollisia negatiivisia vaikutuksia asukkaiden asennoitumiseen asumiseensa ja tulo- ja varallisuustarkistusten vaikutuksia asukasrakenteeseen. Mahdollinen asunnon menetyks työllistymisen tai talouden tulotason kohoamisen seurauksena toimisi lähinnä negatiivisena kannusteena, joten tähän mennessä näistä keinoista on luovuttu. Oletus on ollut, että vuokralaiset siirtyvät tulotason noustessa ARA-vuokra-asunnoista muihin asumismuotoihin.

Asuntopoliittisessa keskustelussa on myös nostettu esille, että asumisaikainen tulotason nousu johtaisi hyvätuloisten osuuden kasvuun. Aihepiiristä on tehty useita selvityksiä, mm. Hirvonen Jukka, Asunnot sosiaalisesti tarkoituksenmukaisessa käytössä, ympäristöministeriö, Suomen ympäristö 49/2008 sekä Laukkanen Tuula, Asumisoikeuden hakumenettely, ympäristöministeriö, ympäristöministeriön raportteja 12/2012. Näiden selvitysten mukaan hyvätuloisten ja varakkaiden osuus asukkaista ei ole kasvanut. Asukasrakenne on painottunut edelleen selvästi pienituloisiin. Myöskään varallisuutta vuokra-asunnoissa asuvilla ei juuri ole. Selvitysten mukaan kolmella neljästä asukkaasta ei ole veronalaista varallisuutta.

Ympäristöministeriö selvittää asukasrakennetta

Valtioneuvoston asuntopoliittisen toimenpideohjelman 2012–2015 mukaisesti ympäristöministeriö valmistelee parhaillaan ARA-asuntojen asukasrakennetta koskevan selvitystä. Selvityksessä kartoitetaan ARA-vuokra-asukkaiden tulotaso- ja varallisuus sekä verrataan niitä muihin hallintaperusteryhmiin, alueellisesti ja eri toimijoiden välillä. Lisäksi tutkitaan asumisajan vaikutus tuloihin. Samalla kartoitetaan vuokralaisten mahdollisuudet ja halukkuus siirtyä muihin asumisen hallintamuotoihin sekä asuntomarkkinoilla tarjolla olevat vaihtoehdot.



09.09.2013

Kj/22

Lopuksi arvioidaan aravavuokra- ja asumisoikeusasuntojen
asukasvalinnan muutostarve.

Esittelijä

osastopäällikkö
Markku Leijo

Lisätiedot

Merja Liski, tutkija, puhelin: 310 34184
merja.liski(a)hel.fi



§ 905

V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite yritysten toimintaedellytysten huomioimisesta kaavoituksessa

HEL 2013-002186 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia ja kolme muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaavoituksessa tulisi nykyistä paremmin ottaa huomioon yritysten toimintaedellytysten turvaaminen.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että kaavoituksessa pyritään osaltaan huomioimaan yrittäjien tarpeet mahdollistamalla toimitilojen sijoittuminen kaavan osoittamalle paikalle. Kaavoitettuja toimitilavarantoja, jotka eivät ole rakentuneet, on Helsingissä asemakaavoissa toimistorakennusten osalta 1,5 k-m², myymälärakennuksissa 111 000 k-m² sekä teollisuus- ja varastorakennuksissa 1,9 k-m². Näiden lisäksi suunnittelussa on tulossa projektialueille sekä muille kaavoitusalueille yhteensä uutta toimitilavarantoa toimistorakennusten osalta noin 1,55 milj. k-m², liiketiloja noin 640 000 k-m² sekä teollisuus- ja varastorakennuksia noin



390 000 k-m². Suuresta toimitilatonttien tarjonnasta huolimatta kaikki kaavavarannot eivät ole rakentuneet. Päinvastoin myös keskustassa toimitilojen omistajat haluavat usein muuttaa tontin käyttötarkoituksen asumiseen.

Kiinteistöviraston tonttiosasto vuokraa ja myy kaupungin omistamia kiinteistöjä ja maa-alueita yritysten käyttöön ja auttaa löytämään yritykselle kiinteistön tai toimisto- tai teollisuustontin sopivalta alueelta. Kiinteistöviraston tilakeskus vastaa puolestaan Helsingin kaupungin omistamista palvelu- ja toimitiloista. Tilakeskus vuokraa tiloja erilaisiin tarpeisiin, myös yksityisille yrityksille. Kaupunki ei kuitenkaan itse rakenna yrityksille niiden tarvitsemia tiloja eikä voi määritellä vuokran tasoa toimitiloille, jotka ovat yksityisessä omistuksessa. Toimitilojen omistaja vastaa niiden muuntamisesta vuokratiloiksi yrityksille eikä kaupungilla ole juurikaan keinoja vaikuttaa näiden tilojen vuokraukseen tai hallintaan.

Kaupunginhallitus toteaa, että huhtikuussa 2013 hyväksytyyn kaupungin strategiaohjelmaan sisältyy useita toimenpiteitä, joiden tavoitteena on kehittää Helsinkiä entistä paremmaksi toimintaympäristöksi yrityksille. Kaupunginhallituksen täytäntönnpanopäätöksen mukaisesti valmistellaan toimenpideohjelma kaupungin yritysmyönteisyyden ja työllisyyden lisäämiseksi kaupungin eri osissa. Valmistelussa kiinnitetään erityistä huomiota muun muassa yritysten sijoittumismahdollisuuksien parantamiseen ja yrittäjyyden edistämiseen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Talous- ja suunnittelukeskus 3.7.2013

HEL 2013-002186 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566



Talous- ja suunnittelukeskus toteaa vastauksenaan valtuutettu Belle Selene Xian aloitteeseen 'pk-yritykset työllistäjinä' seuraavaa.

Työpaikkamäärän kehitys Helsingissä

Helsingin kaupungin työpaikkamäärän kehitys vuodesta 2001 lukien on ollut kausittain vaihtelevaa, mutta pieniä laskukausia lukuun ottamatta kehitys on ollut pääsääntöisesti myönteistä. Vuodesta 2006 vuoteen 2012 työpaikkamäärä Helsingissä on kasvanut 8,3 % ja enemmän kuin Espoossa ja Vantaalla, jossa kasvu ko ajankohtana oli 7,8%.

Helsingin työpaikkamäärän kasvu on absoluuttisin luvuin selvästi naapurikaupunkeja isompaa. Helsingissä määrä kasvoi 2006 – 2012 noin 31 500:llä verrattuna naapurikaupunkien 17 000:een.

Vaikka Helsingin työpaikkamäärä on kasvanut muuta seutua enemmän, tarvitaan jo pelkästään jatkuvan väestönkasvun vuoksi aktiivisia toimenpiteitä kasvun vahvistamiseksi entisestään.

Yritykset työllistäjinä

Vuonna 2011 Helsingissä toimi noin 40 000 yritystä, jotka työllistivät yhteensä lähes 255 000 henkeä. Suurten ja keskisuurten yritysten osuus kaikista yrityssektorin työpaikoista oli 155 000 eli 60 prosenttia. Yrityssektorin työllisyys lepääkin vahvasti suurten ja keskisuurten yritysten varassa, joskin pienyritysten osuus, 40 prosenttia, on myös merkittävä.

Vuodesta 2001 vuoteen 2011 helsinkiläisyriyten yhteenlaskettu henkilöstömäärä on kasvanut yhteensä vajaalla 11 000:lla. Pienyritysten osuus tästä kasvusta oli 68 prosenttia, keskisuurien yritysten kasvu viisi ja suuryritysten 27 prosenttia. Vuosina 2001 - 2005 kaikkien kokoluokkien henkilöstömäärät laskivat, kun taas finanssikriisin ja sitä seuranneiden vuosien aikana 2009-2011 henkilöstövähennykset suuntautuivat nimenomaan isoihin, vientimarkkinoiden kehityksestä riippuviin, yrityksiin. Vuonna 2011 henkilöstö puolestaan kasvoi kaikissa kokoluokissa.

Uusilla yrityksillä on roolinsa työllistämässä, vaikka aloittaneiden yritysten koko on suhteellisen pieni. Vuonna 2011 alle kaksi vuotta toimineet yritykset työllistivät keskimäärin 1,8 henkeä yrittäjän työpanos mukaan luettuna. Poikkeuksen kuitenkin muodostavat kasvuyritykset, jotka esimerkiksi YritysHelsingin asiakkailleen tekemän kyselyn mukaan työllistävät jo alkuvaiheessa keskimäärin 3,3 henkilöä.

Keinovalikoimaa työllisyyden ja yrittäjyyden edistämiseksi

Kaupungilla on monia tapoja edistää nuorten kouluttautumista ja työllistymistä ja siten ehkäistä syrjäytymistä. Myös keinovalikoima



yrittäjyyden edistämiseksi on monipuolinen. Perinteisen yritysneuvonnan rinnalle on syntynyt palveluja kasvuyrityksille ja palveluvalikoima laajenee koko ajan uusien kehittämishankkeiden myötä.

Helsingin kaupungin henkilöstökeskuksen Tulevaisuustiski palvelee opintonsa keskeyttäneitä tai ilman koulutuspaikkaa jääneitä alle 18-vuotiaita helsinkiläisiä mm. henkilökohtaisella jatkosuunnitelmalla, koulutusvaihtoehtojen kartoittamisella, auttamalla hakemuksissa ja työnhaussa sekä ohjaamalla nuoria mm. työpajoihin, työkokeiluihin sekä TE-toimiston palveluihin.

Respa on Helsingin kaupungin hanke, jonka palvelut on tarkoitettu alle 30-vuotiaille työttömille helsinkiläisille. Respasta nuori saa henkilökohtainen uravalmentajan, joka auttaa nuorta kartoittamaan eri koulutuspolkuja tai muita vaihtoehtoja.

NewCo Factory -hanke tukee Helsingin seudun työllisyyttä kasvuyrittäjyyden keinoin: maaliskuun alussa käynnistynyt Elinkeinopalvelun YritysHelsingin hanke palvelee kasvuyrityksiä ja kasvuyrittäjiksi aikovia tarjoamalla yhteisön tiimirakentamisen tueksi, työtiloja, henkilökohtaisen yritysneuvojan antamaa liiketoiminnan kehitystukea sekä sujuvan palvelupolun viranomaisten kanssa asiointiin.

Huhtikuussa 2013 avattu Helsinki Think Company on Helsingin kaupungin YritysHelsingin ja Helsingin yliopiston yhdessä toteuttama palvelupiste yrittäjyyden edistämiseksi. Paikan päältä saa tukea liikeidean kehittämiseksi oikeiden kontaktien löytämiseen. Maksuttomaan palvelutarjontaan kuuluu muun muassa teematapahtumia, koulutusta ja mahdollisuuksia verkostoitua.

Elinkeinopalvelun YritysHelsinki on mukana myös Kolmas tie -hankkeessa tukemassa luovien alojen ammattilaisia yrittäjyyteen ja työllisyyteen. Hankkeeseen otetaan ko. alojen ammattilaisia, jotka suunnittelevat yrityksen perustamista, ovat työttömiä tai työttömyysuhan alaisia tai opintojen loppuvaiheessa. Osallistujat saavat ohjausta, neuvontaa ja mahdollisuuden verkostoitua.

Esimerkkinä uudenlaisesta yhteistyöstä luovien alojen osajien toimintaedellytysten kehittämiseksi on Ylen Ison Pajan Kesäkadulle sijoittuva Helsingin kaupungin elinkeinopalvelun vetämän LOFT Helsinki -hankkeen tilaratkaisu, jossa kaupunki tarjoaa näin nuorille, luovan alan tekijöille ja yrityksille tilapäistä ja joustavaa työtilaa ja verkostoitumis- ja yhteistyömahdollisuuden alan ammattilaisten kanssa.

Helsinki yritysten toimintaympäristönä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



Pääkaupunkiseudulla liiketilojen samoin kuin teollisuus- ja varastotilojen vajaakäyttöaste on melko alhainen. Sen sijaan toimistotiloja on tyhjillään yli miljoona kerrosneliometriä. Tilat ovat kuitenkin yksityisten tahojen omistamia eikä kaupungilla ole juurikaan keinoja vaikuttaa tilojen vuokraukseen tai hallintaan. Joillakin alueilla kuten esimerkiksi Pitäjänmäellä tilojen ylitarjonta on johtanut vuokratason laskuun, minkä ansiosta myös matalamman kannattavuuden omaavien yritysten on ollut helpompi löytää itselleen kohtuuhintaisia toimitiloja.

Keskustan pysäköintipaikat ovat viimeisen runsaan kymmenen vuoden aikana merkittävästi siirtyneet kadunvarsitasolta pysäköintilaitoksiin. Tämä on vaikeuttanut erityisesti pienten katutason erikoistavarakaupan yritysten asemaa. Riittävät pysäköintimahdollisuudet keskustassa ovat myös olennainen osa kaupungin kilpailukykyä yritysten sijoittumisen osalta. Lausunnoilla olevassa pysäköintipolitiikkaselvityksessä yrityspysäköinti- järjestelmää esitetään kehitettävän siten, että yritysten käyttöön tuotaisiin uudenlaisia palvelutuotteita, jotka mm. mahdollistaisivat pysäköinnin yrityspysäköintitunnuksella kaikkialla kaupungissa.

Huhtikuussa 2013 hyväksytyyn kaupungin strategiaohjelmaan sisältyy useita toimenpiteitä, joiden tavoitteena on kehittää Helsinkiä entistä paremmaksi toimintaympäristöksi yrityksille. Kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätöksen mukaisesti valmistellaan toimenpideohjelma kaupungin yritysmuutoksen ja työllisyyden lisäämiseksi kaupungin eri osissa. Valmistelussa kiinnitetään erityistä huomiota mm. yritysten sijoittumismahdollisuuksien parantamiseen ja yrittäjyyden edistämiseen.

Lisätiedot

Minna Maartola, kehityspäällikkö, puhelin: 36307
minna.maartola(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 28.05.2013 § 177

HEL 2013-002186 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaavoituksessa pyritään ottamaan mahdollisimman hyvin huomioon yrittäjien tarpeet. Kuitenkin kaavoitus vain mahdollistaa toimitilojen sijoittumisen kaavan osoittamalle paikalle. Kaupunki ei itse rakenna yrityksille näitä tiloja eikä voi määrittellä vuokran tasoa toimitiloille, jotka ovat yksityisessä omistuksessa. Tyhjien toimitilojen edelleen



vuokraaminen on kannatettavaa, mutta kaupunkisuunnittelu ei voi siihen ketään pakottaa. Muiden omistamien tilojen muuntamisesta vuokratiloiksi yrityksille vastaa toimitilojen omistaja.

Kiinteistöviraston tonttiosasto vuokraa ja myy kaupungin omistamia kiinteistöjä ja maa-alueita yritysten käyttöön ja auttaa löytämään yritykselle kiinteistön, toimisto- tai teollisuustontin sopivalta alueelta. Kiinteistöviraston tilakeskus vastaa puolestaan Helsingin kaupungin omistamista palvelu- ja toimitiloista. Tilakeskus vuokraa tiloja erilaisiin tarpeisiin, myös yksityisille yrityksille. Kaupunki on lisäksi osakkaana Helsingin Tiedepuiston Yrityshautomot Oy:ssä. Se vuokraa laboratorio- ja toimitiloja Viikissä. Kulttuurialan toimijoille ja luovan sektorin yrityksille vuokrattavaksi Helsingin kaupungin omistuksessa on Kaapelitehdas, jota hallinnoi kaupungin perustama yhtiö Kiinteistö Oy Kaapelitalo. Yhtiö vastaa tilojen vuokrauksesta, rakennuksen peruskorjaamisesta ja kokonaisuuden kehittämisestä. Myös Suvilahti on Kiinteistö Oy Kaapelitalon hallinnoima ja se rakentuu kulttuurikeskittymäksi mm. työ-, harjoitus- ja esiintymistiloiksi.

Kuten valtuustoaloitteessa ehdotetaan, kaupunkisuunnitteluvirasto haluaa tarjota mahdollisuuksia toimitiloille kaupungissa ja edistää sitä, että Helsinki on vetovoimainen yritysten sijaintipaikka.

Pääkäyttötarkoitukseltaan toimistokäytössä olevaa kerrosalaa on Helsingissä nykyisellään lähes 6 milj.k-m², myymälärakennuksia on noin 1,2 milj. k-m² ja teollisuus- ja varastorakennuksia 4,2 milj. k-m². Lisäksi liiketilaa on rakennusten kivijalkatiloissa. Kaavoitettuja toimitilavarantoja, jotka eivät ole rakentuneet, on Helsingissä asemakaavoissa toimistorakennusten osalta 1,5 k-m², myymälärakennuksissa 111 000 k-m² sekä teollisuus- ja varastorakennuksissa 1,9 k-m². Näiden lisäksi suunnittelussa on tulossa projektialueille sekä muille kaavoitusalueille yhteensä uutta toimitilavarantoa toimistorakennusten osalta noin 1,55 milj. k-m², liiketiloja noin 640 000 k-m² sekä teollisuus- ja varastorakennuksia noin 390 000 k-m².

Suuresta toimitilatonttien tarjonnasta huolimatta kaikki eivät ole houkutteleet eivätkä kaikki kaavavarannot ole rakentuneet. Päinvastoin myös keskustassa toimistotilojen omistajat haluavat usein muuttaa tontin käyttötarkoituksen asumiseen. Tähän vaikuttaa nykyinen asuntojen korkeampi tuottavuus toimistotiloihin nähden. Liiketilojen osalta tiiviin ydinkeskustan vahvistaminen on myös kaupunkisuunnittelun tavoite ja ydinkeskusta on jo usean vuoden ajan "kasvanut sisäänpäin" eli uusia liiketiloja on rakennettu sisäpihoille, katutason alapuolelle ja täydentäen sekä laajentaen olemassa olevaa liikekeskustaa.



Nykyisellään koko pääkaupunkiseudun toimistotilasta on tyhjiään noin 11 % (Catella, 2013). Tähän vaikuttavat hidas talouskasvu sekä valmistuneen toimistotilan määrä koko pääkaupunkiseudulla. Puhuttaessa vajaakäyttöasteesta on lisäksi otettava huomioon, että markkinoiden tasapainotilanteessa on normaalia, että noin 4-5 % tilakannasta on tyhjänä. Tähän mennessä tyhjien tilojen ongelma ei ole koskenut Helsingissä liiketiloja, eikä suuressa määrin teollisuus- tai varastotilojakaan. Teollisuus- ja varastotilan vajaakäyttöaste on keväällä 2013 ollut pääkaupunkiseudulla 5 %, mikä on lähellä tasapainotilaa. Lähijakelun tilan tarpeen vuoksi logistiikka- ja varastotilan tarve saattaa pääkaupunkiseudulla jopa lisääntyä väestön kasvun takia, vaikkakin tilojen käyttäjiä siirtyy myös alueen ulkopuolelle uusiin logistiikkakeskuksiin. Liiketilojen vajaakäyttöaste on säilynyt pitkään alhaisena, noin 2,8 %:n tuntumassa.

Pysäköintipaikkojen osalta kaupunkisuunnittelussa on otettava huomioon kaupungin kokonaisuus ja ruuhkautumisen tuomat kielteiset vaikutukset. Mikäli pysäköintipaikkojen tarjonta ylimitoitetaan, aiheutetaan pahimmillaan merkittäviä lisäinvestointitarpeita liikenteen sujuvoittamiseksi. Tästä puolestaan voi seurata negatiivinen kierre koko kaupungin viihtyvyydelle ja houkuttelevuudelle. Kaupunkisuunnittelun tavoitteena on kehittää joukkoliikennettä saavutettavuudeltaan ja houkuttelevuudeltaan kilpailukykyiseksi henkilöautoon verrattuna.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Anne Karlsson, johtava yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi



§ 906

**V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite koulujen
kosteus- ja homeongelmiin puuttumisesta**

HEL 2013-003027 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite
- 2 Rakennuslautakunnan lausunto 28.5.2013

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia esittää aloitteessaan, että kaupunki laatisi toimintasuunnitelman hyväksyttävän homerajan määrittämiseksi kuntotutkimusten perusteella koulujen kosteus- ja homeongelmien ratkaisemiseksi.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja katsoo, että koulu- ja päiväkotirakennusten kosteus- ja sisäilmaongelmat on kaupungilla hyvin tiedostettu. Tilakeskuksessa toimiva sisäilmatyöryhmä on luonut yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa toimintamenetelmät ongelmiin puuttumiseksi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Ympäristökeskuksen ja rakennusviraston asiantuntijat toimivat tiiviissä yhteistyössä tilahallinnon kanssa epäilyissä terveyshaittilanteissa.



Kosteusvaurioiden lisäksi on muitakin rakennusten sisäilmaongelmien aiheuttajia, joiden tunnistaminen on ensiarvoisen tärkeää, jotta tehtävät tutkimukset ja selvitykset osataan kohdentaa oikein.

Kiinteistövirasto käyttää kunto- ja kosteusvauriotarkastuksissa päteviä, viimeisimmän ammattitaidon omaavia tarkastajia, jotka vastaavat osaamisen ja ammattitaidon ylläpitämisestä. Myös suunnittelukonsulttien edellytetään päivittävän osaamisensa. Rakennusvalvonta puolestaan pyrkii varmistamaan uusien rakennusten osalta yhdessä muiden toimijoiden kanssa rakennusten varman ja kestäväen rakennus- ja kosteustieteellinen toimivuuden. Lisäksi rakennusvalvonta tulee kiinnittämään entistä enemmän huomiota rakennustyönaikaiseen kosteuden hallintaan, minkä osalta virastossa on parhaillaan käynnissä selvitystyö. Rakennuttajan ominaisuudessa kaupunki pyrkii huolehtimaan siitä, että työnaikainen rakennuttajavalvonta on riittävästi resursoitu ja pätevien toimijoiden hoidossa.

Kaupunginhallitus toteaa aloitteessa esitetyn homerajan määrittämisen osalta, ettei kaupungilla ei ole käytössään sellaista asiantuntemusta, jolla se pystyisi ottamaan kantaa mikrobien ja toksien raja-arvojen asettamiseen.

Kaupunginhallitus katsoo, ettei aloitteessa esitetyn toimintasuunnitelman laatiminen ole perusteltua, koska hallintokunnissa on käytössä menetelmät kosteusepäilytilanteissa toimimiseksi. Kaupunginhallitus toteaa, että valtio on lisäämässä oppilaitosten ja päiväkotien homekorjaushankkeisiin kuntien avustusrahoja, joita kaupunki tulee myös aktiivisesti hakemaan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite
- 2 Rakennuslautakunnan lausunto 28.5.2013

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Kiinteistölautakunta 27.06.2013 § 350

HEL 2013-003027 T 00 00 03

Päätös

Kiinteistölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle Belle Selene Xian valtuustoaloitteesta, joka koskee lasten ja nuorten hyvinvointia, seuraavan lausunnon:

Kiinteistölautakunnan näkemyksen mukaan koulu- ja päiväkotirakennusten kosteus- ja sisäilmaongelmat on kaupungilla hyvin tiedostettu. Tilakeskuksessa toimii erityinen sisäilmatyöryhmä, joka on luonut yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa toimintamenetelmät, miten ongelmatilanteissa toimitaan ja miten ongelmiin pystyttäisiin puuttumaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Ympäristökeskuksen ja rakennusviraston asiantuntijat toimivat tiiviissä yhteistyössä tilahallinnon kanssa epäilyissä terveyshaittatilanteissa.

Kosteusvaurioiden lisäksi on muitakin rakennusten sisäilmaongelmien aiheuttajia, joiden tunnistaminen on ensiarvoisen tärkeää, jotta tehtävät tutkimukset ja selvitykset osataan kohdentaa oikein.

Kunto- ja kosteusvauriotarkastuksissa käytetään päteviä, viimeisimmän ammattitaidon omaavia tarkastajia, jotka vastaavat osaamisen ja ammattitaidon ylläpitämisestä.

Aiheeseen liittyvää koulutusta on tarjolla runsaasti ja kiinteistövirasto pyrkii tarjoamaan kaikille asian kanssa toimiville työntekijöillensä viimeisen tuoreimman saatavilla olevan tiedon. Myös suunnittelukonsulttien edellytetään päivittävän osaamisensa.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Marjut Rantapuro, asiakaspäällikkö, puhelin: 310 21025
marjut.rantapuro(a)hel.fi
Jarmo Raveala, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi



§ 907

V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite kaavoituksen suunnitteluperiaatteista

HEL 2013-003029 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia esittää aloitteessaan, että valtion ja Helsingin seudun kuntien välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimuksella tulisi taata kaupungin kilpailukyvyn vahvistuminen. Lisäksi Xia esittää, että Östersundomin yhteisen yleiskaavan laadinnassa tulisi huomioida alueen ominaispiirteet ja ekologiset reunaehdot.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon toteaa, että kaupunkisuunnitteluvirasto toteuttaa valtion ja Helsingin seudun kuntien välistä maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimusta (MAL-aiesopimus) maankäytön ja liikenteen suunnittelussa, ja luo edellytyksiä asuntotuotannolle asemakaavoituksella ja yleiskaavatasoisella suunnittelulla. Viraston toimintasuunnitelmassa



huomioidaan kaupungille MAL-aiesopimuksessa asetetut asuntotuotannon tavoitteet.

Kaupunginhallitus katsoo, että Helsingissä valtion tukema vuokra-asuntotuotanto on pysynyt melko hyvin asetetussa tavoiteosuudessa. Vuonna 2012 seudulla valmistui yhteensä 11 536 asuntoa ja Helsingissä pystyttiin toteuttamaan kuntakohtainen tavoite hieman yli 5000 asunnon (5175) valmistuttua.

Kaupunginhallitus toteaa aloitteessa esitetyn matkakorttijärjestelmän yhtenäistämisen osalta, että Helsingin seudun liikenne- kuntayhtymä (HSL) on uusimassa teknistä matkakorttijärjestelmäänsä. Tässä yhteydessä kehitetään myös Helsingin seudun yhteistä taksa- ja lippujärjestelmää. Uuden järjestelmän valmistelussa varaudutaan järjestelmän ulottamiseen Helsingin seudun työssäkäyntialueelle noin 80 kilometrin etäisyydelle Helsingin keskustasta.

Aloitteessa kiinnitetään huomiota myös Östersundomin yhteisen yleiskaavan valmistelun reunaehtoihin. Kaupunginhallitus toteaa, että Östersundomin yleiskaavan maankäyttöratkaisut tulevat punnittaviksi, kun kaavaehdotusta käsitellään luottamusmieselimissä. Östersundomin yleiskaava on yleispiirteinen suunnitelma, jonka tavoitteena on ratkaista pääkaupunkiseudun yhdyskuntarakenteen laajeneminen itään kestäväällä tavalla. Suunnittelun yksi peruslähtökohta on, että yhdyskuntarakenteen itäinen laajentumissuunta perustuu raideliikenteeseen. Hyväksytyssä kaavaluonnoksessa on osoitettu luonnonsuojelualueet ja Natura 2000 -alueet eikä niille ole osoitettu rakentamista.

Östersundomin yleiskaavaa valmistellaan vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä alueen maanomistajien ja muiden osallisten kanssa. Yleiskaavaehdotuksen tullessa nähtäville maanomistajilla on jälleen mahdollisuus ottaa kantaa suunnitelmiin. Mahdollisista maankäyttösopimuksista maanomistajien ja kaupungin välillä neuvotellaan tarvittaessa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu



Hallintokeskus

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.08.2013 § 247

HEL 2013-003029 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Aloitteessa pidetään tärkeänä kannattavan maankäyttösuunnitelman luomista viitaten valtion ja Helsingin seudun kuntien väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimukseen (MAL). Aloitteessa perätään MAL-aiesopimukseen konkreettisia toimintatapoja, joilla vahvistetaan seudun kilpailukykyä asuntotuotannon, liikennejärjestelmien ja maankäytön kautta. Yhtenä esimerkkinä mainitaan koko seudun yhteinen lippujärjestelmä. Lisäksi kiinnitetään huomiota siihen, että Helsingin seudulla vuokra-asuntotuotannolle asetetut tavoitteet eivät ole toteutuneet, ja esitetään toimijoiden välisen yhteistyön lisäämistä.

Edelleen aloitteessa esitetään kannanottoja Östersundomin yhteisen yleiskaavan suunnittelusta: mm. asukasmäärätavoitteista, rantojen rakentamisesta ja maisema- ja luontoarvojen säilyttämisestä. Lisäksi esitetään alueen maanomistajien vallan lisäämistä suunnitteluratkaisuista käytävissä neuvotteluissa.

Helsingin seudun kuntien ja valtion välinen MAL-aiesopimus

Viimeisin valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimus on allekirjoitettu 20.6.2012. Aiesopimus on voimassa vuoden 2015 loppuun. Tavoitteena on solmia uusi sopimus ennen sopimuskauden päättymistä. Nykyinen aiesopimus perustuu sopimusta laadittaessa voimassa olleisiin maankäytön suunnitelmiin sekä seudun MAL-2050 linjauksiin ja seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman HLJ 2020 päätöksiin.

Aiesopimuksessa on Helsingin seudun asuntotuotantotavoitteeksi asetettu 12 000 - 13 000 asunnon vuosittainen rakentaminen eli yhteensä 50 000 asuntoa nelivuotiskaudelle. Helsingin osalle tämä merkitsee koko sopimuskaudelle 20 000 asuntoa eli keskimäärin 5000 asuntoa vuodessa. ARA-tuotantotavoite (valtion tukemaa vuokra-asuntotuotantoa) on 20 % asuntotuotannosta.



Aiesopimuksen toteutumista seurataan vuosittain. Vuonna 2012 seudulla valmistui yhteensä 11 536 asuntoa ja Helsingissä pystyttiin toteuttamaan kuntakohtainen tavoite hieman yli 5000 asunnon valmistuttua (5175). Helsingissä on valtion tukema vuokra-asuntotuotanto pysynyt melko hyvin asetetussa tavoiteosuudessa.

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto toteuttaa aiesopimusta maankäytön ja liikenteen suunnittelussa ja luo edellytyksiä asuntotuotannolle asemakaavoituksella ja yleiskaavatasoisella suunnittelulla. Viraston toimintasuunnitelmassa huomioidaan kaupungille MAL-aiesopimuksessa asetetut asuntotuotannon tavoitteet. Valmisteilla olevat Helsingin yleiskaava sekä Helsingin, Vantaan ja Sipoon kuntien yhteinen Östersundomin yleiskaava tulevat osaltaan ratkomaan seudun maankäyttöä ja luomaan edellytyksiä asuntotuotannolle pitkälle tulevaisuuteen. Kannattavuus, ts. taloudellinen toteutettavuus on Helsingin maankäytön suunnittelun olennainen lähtökohta.

Seudun yhteinen lippujärjestelmä

Helsingin seudun liikenne- kuntayhtymä (HSL) on uusimassa teknistä matkakorttijärjestelmäänsä. Tässä yhteydessä kehitetään myös Helsingin seudun yhteistä taksa- ja lippujärjestelmää. Uuden järjestelmän valmistelussa varaudutaan järjestelmän ulottamiseen Helsingin seudun työssäkäyntialueelle noin 80 kilometrin etäisyydelle Helsingin keskustasta.

Östersundomin yhteinen yleiskaava

Östersundomin yleiskaava on yleispiirteinen suunnitelma, joka luo pohjan yksityiskohtaisemmalle suunnittelulle ja asemakaavoitukselle. Tavoitteena on ratkaista pääkaupunkiseudun yhdyskuntarakenteen laajeneminen itään kestäväällä tavalla.

Suunnittelun yksi peruslähtökohta on, että yhdyskuntarakenteen itäinen laajentumissuunta perustuu raideliikenteeseen. Väestöpohjan tulee olla kyllin suuri, että raideliikenne on kannattavaa. Samalla alueen luonnon ja maiseman erityispiirteitä tulee vaalia.

Östersundomin yleiskaavan maankäyttöratkaisut tulevat punnittaviksi, kun kaavaehdotusta käsitellään luottamusmieselimissä.

Östersundomin asukasmäärätavoitteet

Helsinkiin kuuluvan Östersundomin nykyinen asukasmäärä on noin 2000 ja koko Östersundomin yleiskaavan kaava-alueen asukasmäärä noin 6000 asukasta. Östersundomin yleiskaavan yhtenä päätavoitteena on rakentaa alueelle tehokkaaseen raidejoukkoliikenteeseen



tukeutuvaa pientalokaupunkia. Sekä metroon että pikaraitiotiehen perustuvien raideliikennejärjestelmien toiminnalle on olennaista riittävä väestöpohja.

Liitettäessä Östersundomin alue Helsinkiin kunnan osaliitoksen perusteluissa pidettiin vähimmäismäärinä 20 000 asukkaan ja 10 000 työpaikan sijoittumista Östersundomiin. Kaupunkisuunnittelulautakunnan 11.12.2008 hyväksymien alustavien suunnitteluperiaatteiden mukaan liitosalueen asukastavoite on vähintään 30 000. Liikenteellisesti kustannustehokkaassa metrojärjestelmässä tavoitellaan kunkin metroaseman vaikutuspiiriin noin 10 000 asukasta. Östersundomin yleiskaavaluonnoksissa on esitetty metrolinjan varaan yhteensä noin 60 000 - 70 000 asukkaan kaupunkirakennetta siten, että n. 45 000 asukasta sijoittuu Helsingin alueelle ja merkittävä osa asumisesta voidaan rakentaa Helsingin kaupungin omistamalle maalle.

Helsingin yleiskaavan mitoituksen pohjaksi on laadittu kaavavarantoeselvitys, jossa todetaan Östersundomin yleiskaavaluonnoksen perusteella, että yleiskaavatasoisesta asumisvarannosta 51 % sijaitsee Östersundomissa. Yleiskaavaa toteutetaan asemakaavoituksen kautta ja olennaista merkitystä Helsingin asuntotuotantoon Östersundomilla on vasta 2020 - 2030-luvuilla. Östersundomin kaavahankkeen mitoituksen pienenemisellä olisi merkittävä vaikutus koko Helsingin kaavavarantoon.

Todettakoon, että myös Sipoo suunnittelee etelärannikkonsa tehokkaampaa rakentamista metroon perustuen. Esim. Sipoon Söderkullaan suunnitellaan yli 50 000 asukkaan taajamaa, Sibbesborgia.

Rantojen rakentaminen

Kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymien alustavien suunnitteluperiaatteiden mukaan rantaviivaa avataan nykyistä enemmän jokamiehen saavutettavaksi. Yleiskaavaluonnoksissa esitetyt ratkaisut on mahdollista jatkosuunnittelussa toteuttaa monin tavoin - esimerkiksi rantarakentamisen erilaiset variaatiot jäävät jatkosuunnittelun ratkaistaviksi. Kaavaluonnoksissa ei kuitenkaan ole Helsinkiin kuuluvilla ranta-alueilla käytetty tiiveintä, kerrostalovaltaista rakentamista mahdollistavaa merkintää.

Luonnonsuojelu, Sipoonkorpi ja ekologiset käytävät

Hyväksytyssä kaavaluonnoksessa on osoitettu luonnonsuojelualueet ja Natura 2000 -alueet eikä niille ole osoitettu rakentamista. Sipoonkorven kansallispuiston kaava-alueelle sijoittuva osa on merkitty nykyisen



laajuisena. Kaavaluonnos sisältää myös esityksen kansallispuistosta meren rantaan ulottuvista viher- ja ekologisista käytävistä.

Teollisuuden sijoittuminen Östersundomiin

Östersundomin suunnitteluratkaisuilla on suuri merkitys paitsi asunto-tuotannolle, myös elinkeinotoiminnalle ja työpaikkojen syntymiselle. Hyvät raide- ja maantieliikenneyhteydet sekä sijainti Vuosaaren sataman ja Helsinki-Vantaan lentokentän välisellä kehitysvyöhykkeellä luovat Östersundomiin potentiaalia työpaikkojen synnylle. Myös teollisen tuotannon työpaikoista varsinkin ympäristöteknologia- alan työpaikat voivat luontevasti sijoittua Östersundomiin. Esim. Kehä III:n ja Porvoonväylän vaikutuspiiriin voidaan osoittaa merkittäviä elinkeinotoiminnan alueita arvokkaita luontokohteita vaarantamatta. Cleantech-alan työpaikkojen houkuttelemisen alueelle sisältyy myös valtuuston 24.4.2013 hyväksymän strategiaohjelman 2013 - 2016 toimenpiteisiin.

Maanomistajien osallistuminen suunnitteluun

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan vastuu alueiden käytön suunnittelusta kuuluu kunnalle. Östersundomin yleiskaavaa valmistellaan vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä alueen maanomistajien ja muiden osallisten kanssa. Yleiskaavaehdotuksen tullessa nähtävillä maanomistajilla on jälleen mahdollisuus ottaa kantaa suunnitelmiin. Mahdollisista maankäyttösopimuksista maanomistajien ja kaupungin välillä neuvotellaan tarvittaessa. Maanomistajien edun lisäksi kaavoituksessa on otettava huomioon lukuisia tekijöitä kuten alueen muut toimijat ja käyttäjät, historialliset, maisemalliset ja luontoarvot, tekniset ja taloudelliset reunaehdot sekä suunnitteluratkaisujen ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Teija Patrikka, arkkitehti, puhelin: 310 37374
teija.patrikka(a)hel.fi



§ 908

**V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite
kriisiasuntojen kustannustehokkaammasta vuokraamisesta**

HEL 2013-003796 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Tuomas Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Tuomas Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Tuomas Rantanen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittäisi, voisiko se käyttää olemassa olevaa vapaarahoitteista asuntokantaansa kriisiasumiseen, jotta kriisiasuntojen vuokraaminen tapahtuisi nykyistä kustannustehokkaammin.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginjohtaja on 30.4.2013 asettanut kriisiasumisen työryhmän, jonka tehtävänä on arvioida nopeasti kriisiasumisen tarpeet ja majoituspalveluliikkeisiin sijoitettujen henkilöiden sosiaalinen tilanne. Samaan aikaan työryhmän tulee koordinoita niitä välittömiä toimenpiteitä, joilla irtaudutaan majoituspalveluliikkeiden käytöstä ja siirrytään huoneenvuokralain mukaisiin ja muihin tarvittaviin järjestelyihin. Kriisiasumistyöryhmän päätavoitteena on suunnitella kriisiasumisen ja pysyvän asumisen



välinen työnjakomalli sekä luoda hallintokuntarajat ylittävät toimintakäytännöt prosessin hallitsemiseksi. Selvitystyö tehdään vuoden 2013 loppuun mennessä ja sen etenemisestä raportoidaan johtajistolle säännöllisesti.

Kaupunginhallitus katsoo, että työryhmän raportointi- ja selvitystyön ollessa kesken, on tarkoituksenmukaista ryhtyä toimenpiteisiin kriisiasumisen järjestämiseksi kustannustehokkaammin kun sitä koskevat huolellisesti laaditut selvitykset ovat käytettävissä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 18.06.2013 § 248

HEL 2013-003796 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

"Valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupunki selvittäisi kaupungin omistuksessa olevan vapaarahoitteisen asuntokannan käyttömahdollisuudet sosiaalitoimen asiakkaiden tarpeisiin ja erityisesti ns. kriisiasumisen tarpeisiin. Viime vuosina kaupungin kriisimajoitukseen käyttämät summat ovat kasvaneet merkittävästi, ja yksityisiltä majoituspalveluilta on jouduttu ostamaan yhä enemmän asuntopaikkoja. Vuonna 2010 sosiaaliviraston kriisiasumiskoodilla myöntämä toimeentulotuki oli 2,8 milj. ja vuonna 2012 jo 6,4 milj. euroa. Summan kasvu johtuu ensisijaisesti kriisimajoituksen tarpeessa olevien määrän kasvusta.

Vuonna 2012 otantana tehdyn selvityksen mukaan perheiden keskimääräinen asumisaika Forenomilta vuokratuissa väliaikaisasunnoissa oli noin 440 päivää eli reilusti yli vuoden. Sosiaaliviraston maksama keskimääräinen majoituskustannus perhettä kohden oli noin 29 000 €.



Kaupunginjohtaja on 30.4.2013 asettanut työryhmän organisoimaan kriisiasumista. Työryhmän tehtävänä on laatia nopea arvio kriisiasumisen tarpeesta ja majoituspalveluliikkeisiin sijoitettujen henkilöiden sosiaalisesta tilanteesta. Samaan aikaan työryhmän tulee koordinoita niitä välittömiä toimenpiteitä, joilla irtaudutaan majoituspalveluliikkeiden käytöstä ja siirrytään huoneenvuokralainmukaisiin ja muihin tarvittaviin järjestelyihin. Kriisiasumistyöryhmän päätavoitteena on suunnitella kriisiasumisen ja pysyvän asumisen välinen työnjakomalli sekä luoda hallintokuntarajat ylittävät toimintakäytännöt prosessin hallitsemiseksi. Selvitystyö tehdään vuoden 2013 loppuun mennessä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että tässä vaiheessa on tarkoituksenmukaisinta odottaa kaupunginjohtajan asettaman työryhmän tuottamia ratkaisuja ja toimia sitten omalta osaltaan niiden toteuttamiseksi."

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Leila Palviainen, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 58283
leila.palviainen(a)hel.fi

Talous- ja suunnittelukeskus 30.5.2013

HEL 2013-003796 T 00 00 03

Valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupunki selvittäisi kaupungin omistuksessa olevan vapaarahoitteen asuntokannan käyttömahdollisuudet sosiaalitoimen asiakkaiden tarpeisiin ja erityisesti ns. kriisiasumisen tarpeisiin. Viime vuosina kaupungin kriisimajoitukseen käyttämät summat ovat kasvaneet merkittävästi, ja yksityisiltä majoituspalveluilta on jouduttu ostamaan yhä enemmän asuntopaikkoja. Vuonna 2010 sosiaaliviraston kriisiasumiskoodilla myöntämä toimeentulotuki oli 2,8 milj. ja vuonna 2012 jo 6,4 milj. euroa. Summan kasvu johtuu ensisijaisesti kriisimajoituksen tarpeessa olevien määrän kasvusta.

Vuonna 2012 otantana tehdyn selvityksen mukaan perheiden keskimääräinen asumisaika Forenomilta vuokratuissa väliaikaisasunnoissa oli noin 440 päivää eli reilusti yli vuoden. Sosiaaliviraston maksama keskimääräinen majoituskustannus perhettä kohden oli noin 29 000 €.

Kaupunginjohtaja on 30.4.2013 asettanut työryhmän organisoimaan kriisiasumista. Työryhmän tehtävänä on laatia nopea arvio



kriisiasumisen tarpeesta ja majoituspalveluliikkeisiin sijoitettujen henkilöiden sosiaalisesta tilanteesta. Samaan aikaan työryhmän tulee koordinoita niitä välittömiä toimenpiteitä, joilla irtaudutaan majoituspalveluliikkeiden käytöstä ja siirrytään huoneenvuokralain mukaisiin ja muihin tarvittaviin järjestelyihin. Kriisiasumistyöryhmän päätavoitteena on suunnitella kriisiasumisen ja pysyvän asumisen välinen työnjakomalli sekä luoda hallintokuntarajat ylittävät toimintakäytännöt prosessin hallitsemiseksi. Selvitystyö tehdään vuoden 2013 loppuun mennessä. Työn kuluessa selvityksen etenemisestä raportoidaan johtajistolle säännöllisesti.

Kriisiasumisen ratkaisemiseen keskittyvän työryhmän lisäksi kaupunginjohtaja on 9.1.2013 asettanut työryhmän kehittämään erityisryhmille suunnatun asumisen kaupunkitasoista koordinoitua. Jo alkuvuodesta työnsä aloittanut työryhmä tekee kokonaisselvityksen erityisryhmille tarkoitetun asuntokannan määrästä, sijainnista ja asuntorakentamisen tarpeista sekä ottaa loppuraportissaan laajemmin kantaa erityisryhmien asumisen järjestämiseen ja asuntotarpeisiin. Työryhmä tarkastelee kysymystä kaupungin koko asunto-omaisuuden näkökulmasta, ja tekee esityksensä vuoden 2013 loppuun mennessä.

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi



§ 909

V 25.9.2013, Kaj / Valtuutettu Jape Lovénin aloite Vuosaaren sillan paino- ja pituusrajoituksista

HEL 2013-003797 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Jape Lovénin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jape Lovénin aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Jape Lovénin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Jape Lovén ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Vuosaaren sillalta poistettaisiin raskaiden ajoneuvoyhdistelmien liikenne tarpeettomana ja vaarallisena sillan korjaukseen tai uusimiseen saakka paino- ja pituusrajoituksin.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että rakennusviraston silta-asiantuntijoiden mukaan sillan huonosta kunnosta huolimatta sen kantavuus ei vaarannu raskaan liikenteen kuormista. Ajoneuvon suurinta sallittua massaa tai pituutta ei ole tarpeen rajoittaa nykyisellä sillalla. Painorajoituksia käytetään vain, jos sillan heikko kantavuus sitä vaatii. Sillan liikenneturvallisuutta pyritään parantamaan käynnissä olevan liikennesuunnittelun yhteydessä.



Kaupunginhallitus katsoo, että Vuosaaren sillalla kuorma-autoliikenteellä ohittaminen on tarkoituksenmukaista kieltää liikennemerkkein, jolloin varmistetaan, että samaan suuntaan ei ole menossa kahta leveää ajoneuvoa vierekkäin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jape Lovénin aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Talous- ja suunnittelukeskus 30.8.2013

HEL 2013-003797 T 00 00 03

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että aloitteessa on esitetty, että Vuosaaren sillalta poistettaisiin paino- ja pituusrajoituksin tarpeeton ja vaarallinen raskaiden ajoneuvoyhdistelmien liikenne ainakin sillan korjaukseen taikka uusimiseen saakka. Paino- ja pituusrajoituksia koskien yleisten töiden lautakunta ja kaupunkisuunnittelulautakunta ovat antaneet asiasta lausunnon.

Yleisten lautakunnan vuoden 2014 talousarvioehdotuksessa Vuosaaren sillan peruskorjaus on ohjelmoitu 2,4 milj. euron suuruisena vuodelle 2018. Jalankulun ja pyöräilyn sillat kohdassa Vuosaaren sillalle on puolestaan ehdotettu vuosille 2017–2018 yhteensä 7 milj. euroa.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että vuoden 2014 talousarvio ja siihen liittyvä strategiaohjelman 2013–2016 mukainen 10 vuoden investointiohjelma on valmisteilla siten, että investointien vuotuinen kokonaistaso on 435 milj. euroa. Investointiohjelmassa ovat etusijalla turvallisuuden ja terveellisyyskannalta välttämättömät hankkeet. Yleisten töiden lautakunnan lausunnon mukaan Vuosaaren silta on kuntoluokassa ”huono”, mutta se ei kuitenkaan tarkoita, että sillan kantavuus olisi vaarantunut vaan, että sillan peruskorjaus on taloudellisesti järkevää tehdä lähitulevaisuudessa. Jalankulun ja



pyöräilyn siltojen ohjelmoinnissa on etusijalla liikenneturvallisuuden ohella välttämättömät uudet yhteydet. Vuosaaren sillalla on tällä hetkellä toimivat jalankulun ja pyöräilyn yhteydet. Vuoden 2014 talousarviossa ja siihen liittyvän 10 vuoden investointiohjelman yhteydessä tehdään myös näitä hankkeita koskevia ratkaisuja.

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepääällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.06.2013 § 220

HEL 2013-003797 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Meripellontie ja Vuotie ovat osa Itä-Helsingin pääkatuverkkoa. Vuosaaren sillan leveydeltään kolmemetriset ajokaistat eivät täytä liikennesuunnitteluosaston pääkadun mitoitusohjetta. Muulla osuudella kyseistä pääkatuverkkoa kaistaleveydet ovat normaalit. Liikenneturvallisuuden parantamiseksi liikennesuunnittelupääällikkö päätti 26.4.2013 alentaa nopeusrajoitusta 50 kilometriin tunnissa Vuosaaren sillan kohdalla.

Satamatoiminnan aiheuttaman raskaan liikenteen tulisi noudattaa Helsingin sataman laatimia ajo-ohjeita, jotka opastavat ajamaan Kehä III:n kautta kulkevaa reittiä. Raskaita ajoneuvoja koskevia paino- ja pituusrajoituksia ei voi asettaa paikallisesti, koska pysyäkseen sallituilla reiteillä kuljettajien on oltava tietoisia kielloista riittävän aikaisin. Lähtökohtaisesti sataman liikennettä ei tulisi olla Vuosaaren sillalla lainkaan. Sillan raskaan liikenteen, joka käsittää kuorma-autojen lisäksi myös linja-autot ja rekka-autot, osuus liikennemäärästä on tavanomainen (5,4 % vuonna 2012).

Ajoneuvon suurin sallittu leveys on 2,6 metriä. Ajoneuvoyhdistelmän ja kuorma- tai linja-auton rinnakkain ajaminen Vuosaaren sillalla samaan suuntaan on melko harvinaista, mutta tuolloinkin ajoneuvot mahtuvat kohtaamaan varovaisuutta noudattaen.

Rakennusviraston silta-asiantuntijoiden mukaan sillan huonosta kunnosta huolimatta sen kantavuus ei vaarannu raskaan liikenteen kuormista. Painorajoituksia käytetään vain, jos sillan heikko kantavuus sitä vaatii. Kaupunkisuunnitteluviraston investointiohjelmassa vuosille 2016 - 2017 esitetty jalankulun ja pyöräilyn silta Vartiokylän lahden yli parantaisi myös Vuosaaren sillan liikenneoloja, kun nykyisen sillan



pyörätiet ja jalkakäytävät vapautuvat tarvittaessa autoliikenteen käyttöön. Sillan liikenneturvallisuutta pyritään parantamaan käynnissä olevan liikennesuunnittelun yhteydessä. Ajoneuvon suurinta sallittua massaa tai pituutta ei ole tarpeen rajoittaa nykyisellä sillalla. Vuosaaren sillalla kuorma-autoliikenteellä ohittaminen on tarkoituksenmukaista kieltää liikennemerkein, jolloin varmistetaan, että samaan suuntaan ei ole menossa kahta leveää ajoneuvoa vierekkäin.

Käsittely

11.06.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Ville Lehmuskoski: Esittelijän lisäys kpl 5 loppuun: "Vuosaaren sillalla kuorma-autoliikenteellä ohittaminen on tarkoituksenmukaista kieltää liikennemerkein, jolloin varmistetaan, että samaan suuntaan ei ole menossa kahta leveää ajoneuvoa vierekkäin."

04.06.2013 Pöydälle

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inga Valjakka, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37087
inga.valjakka(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 04.06.2013 § 261

HEL 2013-003797 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rakennusviraston vastuulla olevien siltojen systemaattisista tarkastuksista saatavien tulosten perusteella sillat luokitellaan viiteen eri kuntoluokkaa. Vuosaaren silta on kuntoluokassa "huono". Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että sillan kantavuus olisi vaarantunut, vaan että sillan peruskorjaus on taloudellisesti järkevää tehdä lähi tulevaisuudessa, noin viiden vuoden kuluessa. Vuosaaren sillan kantavuus on nykykunnossaan riittävä voimassa olevan sekä mahdollisesti voimaan tulevan uuden ajoneuvoasetuksen mukaisille kuormille, joten sillalle ei ole tarpeen asettaa painorajoitusta sillan huonon kunnan vuoksi.

Esittelijä

osastopäällikkö



09.09.2013

Kj/27

Osmo Torvinen

Lisätiedot

Timo Rytönen, projektinjohtaja, puhelin: 310 38567
timo.rytkonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



§ 910

**V 25.9.2013, Stj / Valtuutettu Hanna-Kaisa Siimeksen aloite
paperittomien siirtolaisten terveystalujen turvaamisesta**

HEL 2012-013136 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Hanna-Kaisa Siimeksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Hanna-Kaisa Siimeksen aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Hanna-Kaisa Siimeksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Hanna-Kaisa Siimes ja kuusi muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan selvityksen ja toimintaohjeiden laatimista paperittomien siirtolaisten välttämättömien terveystalujen turvaamisesta.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystalukunta on 20.8.2013 § 268 päättänyt, että paperittomien henkilöiden terveystalujen järjestämisedellytykset selvitetään ja tehdään palvelujen järjestämisen toimenpidesuunnitelma vuoden 2013 aikana.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaikilla Suomessa oleskelevilla on oikeus saada kiireellistä hoitoa. Terveystalulain 50 §:n mukaan kiireellisellä hoidolla tarkoitetaan äkillisen sairastumisen, vamman, pitkäaikaissairausten vaikeutumisen tai toimintakyvyn alenemisen



edellyttämää välitöntä arviota ja hoitoa, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai vamman vaikeutumista.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Hanna-Kaisa Siimeksen aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2013 § 268

HEL 2012-013136 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että selvitetään, millä edellytyksillä paperittomien henkilöiden terveyspalvelut voidaan järjestää ilman kohtuuttomia kustannuksia henkilöille itselleen, sekä tehdään suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä niiden järjestämiseksi välittömästi, viimeistään vuoden 2013 aikana.

Valmistelusta tulee ilmetä

- arvio palveluiden järjestämisen kustannuksista
- arvio palveluita käyttävien paperittomien henkilöiden määrästä
- ehdotus paperittomille suunnattujen palveluiden kohderyhmän rajauksesta; kohderyhmään tulee sisällyttää luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden ohella B-oleskelulupastatuksella maassa oleskelevat henkilöt sekä sellaiset EU-maiden kansalaiset, jotka eivät kuulu oman maansa sairausvakuutusjärjestelmän piiriin ja joilla ei siten ole oikeutta eurooppalaiseen sairausvakuutuskorttiin
- suunnitelma keinoista, joilla huolehditaan, ettei pelko poliisin kiinni ottamaksi joutumisesta estä hakeutumista hoitoon.

Valmistelussa tulee selvittää ja arvioida vaihtoehtoina palveluiden järjestäminen kaupungin omissa terveyskeskuksissa ja HUSn

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



yksiköissä vs. palveluiden toteuttaminen osittain tai kokonaan ostopalveluna.

Valmistelu tulee tehdä Global Clinicin työntekijöitä ja sosiaali- ja terveysministeriötä konsultoiden ja mm. Ruotsin malliin perehtymällä.

Samalla lautakunta edellyttää virastoa kiirehtimään erityisesti hyvin haavoittuvassa asemassa olevien siirtolaisten, kuten raskaana olevien naisten ja lasten, terveydenhuollon järjestämistä kaupungin omin toimenpitein.

Käsittely

20.08.2013 Palautettiin

Palautusehdotus:

Anna Vuorjoki: Esitän asian palauttamista valmisteluun siten, että selvitetään, millä edellytyksillä paperittomien henkilöiden terveyspalvelut voidaan järjestää ilman kohtuuttomia kustannuksia henkilöille itselleen, sekä tehdään suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä niiden järjestämiseksi välittömästi, viimeistään vuoden 2013 aikana.

Valmistelusta tulee ilmetä

- arvio palveluiden järjestämisen kustannuksista
- arvio palveluita käyttävien paperittomien henkilöiden määrästä
- ehdotus paperittomille suunnattujen palveluiden kohderyhmän rajauksesta; kohderyhmään tulee sisällyttää luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden ohella B-oleskelulupastatuksella maassa oleskelevat henkilöt sekä sellaiset EU-maiden kansalaiset, jotka eivät kuulu oman maansa sairausvakuutusjärjestelmän piiriin ja joilla ei siten ole oikeutta eurooppalaiseen sairausvakuutuskorttiin
- suunnitelma keinoista, joilla huolehditaan, ettei pelko poliisin kiinni ottamaksi joutumisesta estä hakeutumista hoitoon.

Valmistelussa tulee selvittää ja arvioida vaihtoehtoina palveluiden järjestäminen kaupungin omissa terveyskeskuksissa ja HUSn yksiköissä vs. palveluiden toteuttaminen osittain tai kokonaan ostopalveluna.

Valmistelu tulee tehdä Global Clinicin työntekijöitä ja sosiaali- ja terveysministeriötä konsultoiden ja mm. Ruotsin malliin perehtymällä.

Samalla lautakunta edellyttää virastoa kiirehtimään erityisesti hyvin haavoittuvassa asemassa olevien siirtolaisten, kuten raskaana olevien naisten ja lasten, terveydenhuollon järjestämistä kaupungin omin



toimenpitein.

Kannattajat: Laura Nordström

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen jälkeen:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jäsen Anna Vuorijoen tekemä ja jäsen Laura Nordströmin kannattama palautusehdotus:

"Esitän asian palauttamista valmisteluun siten, että selvitetään, millä edellytyksillä paperittomien henkilöiden terveyspalvelut voidaan järjestää ilman kohtuuttomia kustannuksia henkilöille itselleen, sekä tehdään suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä niiden järjestämiseksi välittömästi, viimeistään vuoden 2013 aikana. Valmistelusta tulee ilmetä

- arvio palveluiden järjestämisen kustannuksista
- arvio palveluita käyttävien paperittomien henkilöiden määrästä
- ehdotus paperittomille suunnattujen palveluiden kohderyhmän rajauksesta; kohderyhmään tulee sisällyttää luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden ohella B-oleskelulupastatuksella maassa oleskelevat henkilöt sekä sellaiset EU-maiden kansalaiset, jotka eivät kuulu oman maansa sairausvakuutusjärjestelmän piiriin ja joilla ei siten ole oikeutta eurooppalaiseen sairausvakuutuskorttiin
- suunnitelma keinoista, joilla huolehditaan, ettei pelko poliisin kiinni ottamaksi joutumisesta estä hakeutumista hoitoon. Valmistelussa tulee selvittää ja arvioida vaihtoehtoina palveluiden järjestäminen kaupungin omissa terveyskeskuksissa ja HUSn yksiköissä vs. palveluiden toteuttaminen osittain tai kokonaan ostopalveluna. Valmistelu tulee tehdä Global Clinicin työntekijöitä ja sosiaali- ja terveysministeriötä konsultoiden ja mm. Ruotsin malliin perehtymällä. Samalla lautakunta edellyttää virastoa kiirehtimään erityisesti hyvin haavoittuvassa asemassa olevien siirtolaisten, kuten raskaana olevien naisten ja lasten, terveydenhuollon järjestämistä kaupungin omin toimenpitein."

Jaa-äännet: 5

Sirpa Asko-Seljavaara, Seija Muurinen, Tuomas Nurmela, Tuula Salo, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 8

Maija Anttila, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Marko Rosenholm, Mikael Sjövall, Hannu Tuominen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0



Poissa: 0

18.06.2013 Pöydälle

26.02.2013 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

Talous- ja suunnittelukeskus 13.6.2013

HEL 2012-013136 T 00 00 03

Suppeimmin paperittomat voitaisiin määritellä laittomasti Suomessa oleskeleviin henkilöihin. Paperittomilla voidaan tarkoittaa myös sellaisia Suomessa oleskelevia henkilöitä, joilla ei ole oikeutta käyttää julkisia terveystalvakuutuksia asiakasmaksulain mukaisesti. Suurella osalla heistä on kuitenkin tarpeellisen hoidon kattava sairauskuluvakuutus (tai ovat muun vastaavan järjestelmän piirissä) jos hakeutuvat Suomessa hoitoon.

Toisaalta tilapäisesti Suomessa oleskelevat ulkomaalaiset, työttömät tai asunnottomat ulkomaalaiset, henkilöt, joiden perheenjäsenet eivät asu Suomessa, henkilöt, jotka asuvat toisessa maassa ja työskentelevät toisessa maassa, ulkomaalaiset opiskelijat ja turistit ovat sairausvakuutuksen ja kunnallisen terveydenhuollon ulkopuolella, mutta silti laillisesti Suomessa.

Suomessa ilman oleskelulupaa oleskelevien määrästä ei ole tarkkaa tietoa, mutta lukumääräksi on arvioitu 2000–3000. Lisäksi terveydenhuollon näkökulmasta paperittoman kaltaisessa tilanteessa ovat mm. Itä-Euroopan romanit. Kesäaikana Itä-Euroopan romaneja arvioidaan olevan pääkaupunkiseudulla noin 400 – 600 ja talviaikoina 50–100 henkilöä.

Talous- ja suunnittelukeskus viittaa aiempaan lausuntoonsa ja toteaa, että ensisijaisesti Suomeen tulisi sosiaali- ja terveysministeriön johdolla luoda yhtenäiset kansalliset ohjeet siitä, miten paperittomien terveydenhuolto tulisi järjestää ja mitä tässä yhteydessä tarkoitetaan välttämättömällä hoidolla. Yksittäisen kunnan ei tule laajentaa palvelujaan alueelle, josta ei ole kansallisia linjauksia. Mikäli kansallisten linjausten jälkeen päädytään siihen, että palvelut tulisivat kuntien tehtäväksi, tulee huomioida hallitusohjelman kirjaus,



kuntatalouden vakautta ja kestävyyttä edistetään mm. rajoittamalla kuntien tehtävien laajentamista.

Talous- ja suunnittelukeskus pitää ensisijaisena vaihtoehtona paperittomien terveydenhuollon toteuttamista tartuntatautilakia, terveydenhuoltolakia ja terveydenhuollon salassapitosäädöksiä noudattaen, jolloin Suomessa oleskelevat ihmiset saavat lain mukaisen kiireellisen hoidon. Terveydenhuoltolain 50 §:n mukaan kiireellinen sairaanhoito, mukaan lukien kiireellinen suun terveydenhuolto, mielenterveyshoito, päihdehoito ja psykososiaalinen tuki, on annettava potilaalle hänen asuinpaikastaan riippumatta. Tämä koskee myös paperittomia henkilöitä. Kiireellisellä hoidolla tarkoitetaan äkillisen sairastumisen, vamman, pitkäaikaissairauden vaikeutumisen tai toimintakyvyn -alenemisen edellyttämää välitöntä arviota ja hoitoa, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai vamman vaikeutumista.

Samalla talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että mahdolliset tulevat valtakunnalliset linjaukset otetaan myöhemmin huomioon. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on käynnistämässä sosiaali- ja terveysministeriön pyynnöstä selvitystä paperittomien terveydenhuollosta ja mahdollisista toimenpide-ehdotuksista, joihin nykytilanne antaa aihetta. Selvityshankkeen tukiryhmään on pyydetty Helsingin sosiaali- ja terveysviraston edustus.

Lisäksi talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että talousarviossa ei ole varauduttu paperittomien terveyspalvelujen laajentamiseksi nykyisestään, vaan toiminnan rahoitus merkitsisi vastaavaa vähennystä jostain muusta toiminnasta. Yleislääkäritasoisen vastaanoton, joka sisältäisi tarvittavat laboratorio- ja kuvantamispalvelut sekä lasten- ja äitiysneuvolapalvelut, kustannukset olisivat vähintään 100 000 euroa vuodessa. Lisäksi merkittäviä kustannuksia aiheutuisi erikoissairaanhoidosta.

11.3.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Katja Rimpilä, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 06.05.2013 § 544

HEL 2012-013136 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi, siten, että paperittomien terveydenhuollon järjestämiseen ryhdyttäisiin



välittömästi, viimeistään vuoden 2013 aikana, kaupungin omin toimenpitein Global Clinicin työntekijöitä ja sosiaali- ja terveysministeriötä konsultoiden.

Käsittely

06.05.2013 Palautettiin

Palautusehdotus:

Sirpa Puhakka: Lisätään toisen kpl, loppuun: Samalla kaupunginhallitus päättää kehottaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnon mukaisesti, että paperittomien terveydenhuollon järjestämiseen ryhdyttäisiin välittömästi, viimeistään vuoden 2013 aikana, kaupungin omin toimenpitein Global Clinicin työntekijöitä ja sosiaali- ja terveysministeriötä konsultoiden.

Kannattajat: Emma Kari

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään toisen kpl, loppuun: Samalla kaupunginhallitus päättää kehottaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnon mukaisesti, että paperittomien terveydenhuollon järjestämiseen ryhdyttäisiin välittömästi, viimeistään vuoden 2013 aikana, kaupungin omin toimenpitein Global Clinicin työntekijöitä ja sosiaali- ja terveysministeriötä konsultoiden.

Jaa-äännet: 6

Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Ei-äännet: 9

Jorma Bergholm, Emma Kari, Tuuli Kousa, Tuomas Kurttila, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 9 - 6 kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

29.04.2013 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja



09.09.2013

Kj/28

Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



§ 911

V 25.9.2013, Stj / Valtuutettu Ilkka Taipaleen aloite selvityksen tekemisestä asuinyksiköiden käytännöistä ja työpajojen järjestämisestä

HEL 2013-001439 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Ilkka Taipaleen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Taipale Ilkka valtuustoaloite Kvsto 30.1.2013 asia 29

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Ilkka Taipaleen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Ilkka Taipale esittää aloitteessaan, että kaupunki teettäisi selvityksen asuinyksiköiden työtoiminnan käytännöistä ja työpajojen järjestämisestä ja ottaisi ne huomioon palveluiden kilpailutuksessa.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelma on vaikuttanut positiivisesti asunnottomien asumisolosuhteisiin. Asuntolat on muutettu asumisyksiköiksi ja uusia asumisyksiköitä on rakennettu. Nykyisen periaatteen mukaan oma koti on ensimmäinen lähtökohta kuntoutuksen käynnistymiselle ja onnistumiselle. Asumisyksiköissä asukkaita tuetaan osallistumaan asuinyhteisön arkitöihin ja ottamaan voimien mukaista vastuuta omasta elämästään. Tavoitteena on tarjota



jokaiselle asukkaalle yksilöllistä tukea ja mielekästä tekemistä, jotta asuminen onnistuisi.

Asumisyksikkötoiminta on uutta ja vielä vakiintumatonta. Sosiaali- ja terveysvirasto tekee kehittämistyötä yhdessä palveluntuottajien kanssa. Asumisyksiköitä on profiloitu asiakkaiden tarpeiden mukaan ja yksiköissä tehtävä tukityö muokataan vastaamaan asiakkaiden tarpeita. Asumisyksiköissä tarjotaan matalan kynnyksen työtoimintaa, koulutuspalveluja ja päivätoimintaa. Koska asunnottomat ovat heterogeeninen ryhmä, on myös tukipalvelujen oltava monimuotoisia.

Monet asunnottomat ovat pitkäaikaistyöttömiä ja vaikeasti työllistyviä ja työtoiminta tarjoaa näin yhden mahdollisuuden aktiiviseen työelämäosallisuuteen ja kuntoutukseen. Ensimmäinen työtoimintakokeilu aloitettiin Pelastusarmeijan Pitäjänmäen yksikössä. Toiminta perustuu yhteisöllisyyteen ja osallistavaan toiminnallisuuteen. Asukkaiden tekemät työtehtävät ovat olleet huoneiden kunnostusta ja kiinteistönhuollon ja puhdistuspalvelun tehtäviä, joita toteutetaan asumisyksikössä ja Eläintarhan Neste –huoltoasemalla.

Työtoiminnalla voidaan vaikuttaa arkielämän sujumiseen. Hyötyjä ovat mm. vuorokausirytmien löytyminen ja sosiaalisten suhteiden paraneminen. Työtoiminta tukee päihdekuntoutusta ja vähentää päihdekäyttöä.

Asumisyksiköissä tarjottava työtoiminta madaltaa kynnystä osallistua toimintaan, mikä on etenkin asumisen alussa merkittävä etu. Pitkän ajan tavoitteena on kuitenkin asukkaiden integroiminen yhteiskunnan yleisten palvelujen käyttäjiksi, minkä vuoksi kaikkia palveluja ei tule olla asumisyksiköissä. Asukkaita tulee opastaa ja tukea ns. normaalipalvelujen käytössä. Lisäksi tulee kunnioittaa periaatetta asukkaan omasta kodista, johon sisältyy vapaus osallistua tai olla osallistumatta työtoimintaan oman kiinnostuksensa ja tilanteensa mukaisesti.

Kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan asumisyksiköiden kehittämistyössä tulee huomioida erilaiset asukasryhmät ja heille luotavat yksilölliset tukimuodot, joista osa tuotetaan asumisyksiköissä ja osa asumisyksiköiden ulkopuolella.

Tässä vaiheessa kehittämistyö on kuitenkin kesken eikä esitetulle selvitykselle ole ajankohtaista tarvetta. Pitkäaikaisasunnottomuusohjelman päättyessä 2015 on hyödyllistä tehdä selvitys asumisyksiköiden erilaisista tukimuodoista.

Lisäksi kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan kilpailutuksessa ei ole perusteltua erityisesti suosia yksiköitä, joissa on työtoimintaa. Kilpailutuksissa tulee antaa painoarvoa sille, miten yksilöllisiä ja



laadukkaita tukimuotoja, mukaan lukien työtoiminta, palveluntuottaja kykenee tarjoamaan tai järjestämään asukkailleen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Taipale Ilkka valtuustoaloite Kvsto 30.1.2013 asia 29

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 23.04.2013 § 105

HEL 2013-001439 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

"Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelma on vaikuttanut positiivisesti asunnottomien asumisolosuhteisiin. Asuntolat on muutettu asumisyksiköiksi ja uusia asumisyksiköitä on rakennettu. Nykyisen periaatteen mukaan oma koti on ensimmäinen lähtökohta kuntoutuksen käynnistymiselle ja onnistumiselle. Asumisyksiköissä asukkaita tuetaan osallistumaan asuinyhteisön arkitoimintaan ja ottamaan voimien mukaista vastuuta omasta elämästään. Tavoitteena on tarjota jokaiselle asukkaalle yksilöllistä tukea ja mielekästä tekemistä, jotta asuminen onnistuisi.

Asumisyksikkötoiminta on uutta ja vielä vakiintumatonta. Sosiaali- ja terveysvirasto tekee kehittämistyötä yhdessä palveluntuottajien kanssa. Asumisyksiköitä on profiloitu asiakkaiden tarpeiden mukaan ja yksiköissä tehtävä tukityö muokataan vastaamaan asiakkaiden tarpeita. Asumisyksiköissä tarjotaan matalan kynnyksen työtoimintaa, koulutuspalveluja ja päivätoimintaa. Koska asunnottomat ovat heterogeeninen ryhmä, on myös tukipalvelujen oltava monimuotoisia.

Monet asunnottomat ovat pitkäaikaistyöttömiä ja vaikeasti työllistyviä ja työtoiminta tarjoaa näin yhden mahdollisuuden aktiiviseen työelämäosallisuuteen ja kuntoutukseen. Ensimmäinen



työtoimintakokeilu aloitettiin Pelastusarmeijan Pitäjänmäen yksikössä. Toiminta perustuu yhteisöllisyyteen ja osallistavaan toiminnallisuuteen. Asukkaiden tekemät työtehtävät ovat olleet huoneiden kunnostusta ja kiinteistöhuollon ja puhdistuspalvelun tehtäviä, joita toteutetaan asumisyksikössä ja Eläintarhan Neste –huoltoasemalla.

Työtoiminnalla voidaan vaikuttaa arkielämän sujumiseen. Hyötyjä ovat mm. vuorokausirytmien löytyminen ja sosiaalisten suhteiden paraneminen. Työtoiminta tukee päihdekuntoutusta ja vähentää päihteidenkäyttöä.

Asumisyksiköissä tarjottava työtoiminta madaltaa kynnystä osallistua toimintaan, mikä on etenkin asumisen alussa merkittävä etu. Pitkän ajan tavoitteena on kuitenkin asukkaiden integroiminen yhteiskunnan yleisten palvelujen käyttäjiksi, minkä vuoksi kaikkia palveluja ei tule olla asumisyksiköissä. Asukkaita tulee opastaa ja tukea ns. normaalipalvelujen käytössä. Lisäksi tulee kunnioittaa periaatetta asukkaan omasta kodista, johon sisältyy vapaus osallistua tai olla osallistumatta työtoimintaan oman kiinnostuksensa ja tilanteensa mukaisesti.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan näkemyksen mukaan asumisyksiköiden kehittämistyössä tulee huomioida erilaiset asukasryhmät ja heille luotavat yksilölliset tukimuodot, joista osa tuotetaan asumisyksiköissä ja osa asumisyksiköiden ulkopuolella. Tässä vaiheessa kehittämistyö on kesken eikä esitetylle selvitykselle ole ajankohtaista tarvetta. Pitkäaikaisasunnottomuus-ohjelman päättyessä 2015 on hyödyllistä tehdä selvitys asumisyksiköiden erilaisista tukimuodoista.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan näkemyksen mukaan kilpailutuksessa ei ole perusteltua erityisesti suosia yksiköitä, joissa on työtoimintaa. Kilpailutuksissa tulee antaa painoarvoa sille, miten yksilöllisiä ja laadukkaita tukimuotoja, mukaan lukien työtoiminta, palveluntuottaja kykenee tarjoamaan tai järjestämään asukkailleen.

Terveysvaikutusten arviointi

Työtoiminta vaikuttaa asukkaiden terveyteen ja hyvinvointiin, lisää henkistä ja fyysistä hyvinvointia ja tukee päihteiden käytön vähentämistä. Työelämän ulkopuolella olleille ja asunnottomille henkilöille tarkoitetuissa asumisyksiköissä tarvitaan asukkaiden tarpeiden mukaisesti sovitettuja työtoimintamahdollisuuksia. Työtoiminnan avulla voidaan tukea asukkaiden itsetuntoa ja arjenhallintaa sekä samalla tunnistaa kuntoutumismahdollisuuksia."

Esittelijä

virastopäällikkö



Matti Toivola

Lisätiedot

Taru Neiman, asumisen tuen päällikkö, puhelin: 310 43398

taru.neiman(a)hel.fi

Tuula Saarela, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 42690

tuula.saarela(a)hel.fi



§ 912

V 25.9.2013, Stj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite ikäihmisten kuntoutuksen järjestämisestä

HEL 2013-002187 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Xia Belle Selene valtuustoaloite 13.2.2013 asia 52

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia ja 3 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että vanhuksille järjestettäisiin laitoksissa ohjattua kuntoutusta ja tapahtumia vuorovaikutuksen lisäämiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa saadun lausunnon perusteella, että sosiaali- ja terveystieteiden osastossa pidetään tärkeänä ikääntyneiden toiminta- ja liikuntakyvyn ylläpitoa ja myös sosiaalisesti kuntouttavaa toimintaa. Ikääntyneiden kuntoutusta on kehitetty systemaattisesti, ja kuntouttava toiminta on liitetty entistä kiinteämmin koko hoitoketjuun.

Monipuolisissa palvelukeskuksissa on tarjolla virike- ja harrastustoimintaa paitsi omille asukkaille myös kotona asuville ikääntyneille. Sosiaali- ja lähityö etsii yksinäisiä ja syrjäytyneitä ikääntyneitä ja saattaa heitä heidän tarpeidensa mukaisten palvelujen



piiriin. Hyvinvointia tukevia kotikäyntejä tehdään 75 ja 85 vuotta täyttäneille. Kotihoidossa ja palvelutaloissa on viime vuosina edistetty aktiivisesti asiakkaiden arkiliikkumisen tukemista liikkumissopimuksen avulla.

lääkkäiden lyhytaikaishoito (LAH) on ennaltaehkäisevää ja toimintakykyä tavoitteellisesti ylläpitävää ja edistävää toimintaa. Lyhytaikaishoito on tarkoitettu omaishoidettaville ja sellaisille yksin asuville, joiden toimintakykyä ja hyvinvointia tai omaisen jaksamista jaksolla voidaan tukea. Lyhytaikaishoitoa järjestetään ympärivuorokautisen hoidon yksiköissä.

Monipuolisissa palvelukeskuksissa ja vanhustenkeskuksissa (Kinapori, Kivelä, Kontula, Koskela, Myllypuro, Riistavuori, Roihuvuori, Syystie) on arviointi- ja kuntoutusyksiköjä, joiden tehtäväksi on määritelty 65 vuotta täyttäneiden helsinkiläisten toimintakyvyn arviointi ja kotiin kuntoutus. Arviointi- ja kuntoutusyksiköihin tullaan lääkärin läheteellä, kun tarvitaan esimerkiksi kuntoutusta sairaalahoidon jälkeen, kuntoutusjaksoa kotona asumisen tukemiseksi tai kotona selviytymisen arviointia. Myös akuuttisairaaloissa on vahvasti toimintakykyä edistävä ja ylläpitävä toimintatapa.

Toiminta- ja liikkumiskyvyn ylläpitäminen antaa ikääntyneelle mahdollisuuden osallistua, toimia itsenäisesti, olla mukaan harrastuksissa ja yhteisöllisessä toiminnassa ja osaltaan se myös ehkäisee yksinäisyyden tunnetta. Kuntouttavilla toimenpiteillä voidaan tukea ikääntyneen omia voimavaroja ja mahdollisuutta ylläpitää oman näköistä elämää.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Xia Belle Selene valtuustoaloite 13.2.2013 asia 52

Tiedoksi

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.05.2013 § 130

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



HEL 2013-002187 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

"Sosiaali- ja terveysvirasto pitää tärkeänä ikääntyneiden toiminta- ja liikuntakyvyn ylläpitoa ja myös sosiaalisesti kuntouttavaa toimintaa. Ikääntyneiden kuntoutusta on kehitetty systemaattisesti, ja kuntouttava toiminta on liitetty entistä kiinteämmin koko hoitoketjuun.

Monipuolisissa palvelukeskuksissa on tarjolla virike- ja harrastustoimintaa paitsi omille asukkaille myös kotona asuville ikääntyneille. Sosiaali- ja lähityö etsii yksinäisiä ja syrjäytyneitä ikääntyneitä ja saattaa heitä heidän tarpeidensa mukaisten palvelujen piiriin. Hyvinvointia tukevia kotikäyntejä tehdään 75 ja 85 vuotta täyttäneille. Kotihoidossa ja palvelutaloissa on viime vuosina edistetty aktiivisesti asiakkaiden arkiliikkumisen tukemista liikkumissopimuksen avulla.

lääkkäiden lyhytaikaishoito (LAH) on ennaltaehkäisevää ja toimintakykyä tavoitteellisesti ylläpitävää ja edistävää toimintaa. Lyhytaikaishoito on tarkoitettu omaishoidettaville ja sellaisille yksin asuville, joiden toimintakykyä ja hyvinvointia tai omaisen jaksamista jaksolla voidaan tukea. Lyhytaikaishoitoa järjestetään ympärivuorokautisen hoidon yksiköissä.

Monipuolisissa palvelukeskuksissa ja vanhustenkeskuksissa (Kinapori, Kivelä, Kontula, Koskela, Myllypuro, Riistavuori, Roihuvuori, Syystie) on arviointi- ja kuntoutusyksiköjä, joiden tehtäväksi on määritelty 65 vuotta täyttäneiden helsinkiläisten toimintakyvyn arviointi ja kotiin kuntoutus. Arviointi- ja kuntoutusyksiköihin tullaan lääkärin läheteellä, kun tarvitaan esimerkiksi kuntoutusta sairaalahoidon jälkeen, kuntoutusjaksoa kotona asumisen tukemiseksi tai kotona selviytymisen arviointia. Myös akuuttisairaaloissa on vahvasti toimintakykyä edistävä ja ylläpitävä toimintatapa.

Sosiaali- ja terveysviraston tavoitteena on tarjota mahdollisuuksia ja tukea ikääntyneiden jatkuvaan toiminta- ja liikuntakyvyn ylläpitämiseen ja tarpeiden mukaisesti aktiiviseen kuntoutukseen.

Terveysvaikutusten arviointi

Arvokas vanheneminen edellyttää ikääntyneelle mahdollisuutta elää mahdollisimman täysipainoisesti omannäköistä elämää. Toiminta- ja liikkumiskyvyn ylläpitäminen antaa ikääntyneelle mahdollisuuden osallistua, toimia itsenäisesti, olla mukaan harrastuksissa ja yhteisöllisessä toiminnassa ja osaltaan se myös ehkäisee yksinäisyyden tunnetta. Kuntouttavilla toimenpiteillä voidaan tukea



ikäntyneen omia voimavaroja ja mahdollisuutta ylläpitää oman näköistä elämää."

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Anna-Liisa Niemelä, erityissuunnittelija, puhelin: 310 76639
anna-liisa.niemela(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kj/31

§ 913

V 25.9.2013, Stj / Valtuutettu Petra Malinin aloite toimeentulotuen käsittelyaikojen ilmoittamisesta kaupungin verkkosivuilla

Pöydälle 09.09.2013

HEL 2013-003017 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Petra Malinin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Petra Malin ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupungin verkkosivuilla aloitettaisiin toimeentulotuen käsittelyaikojen julkaiseminen.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että sosiaali- ja terveysvirastossa on käynnissä toimeentulotuen sähköisen asioinnin hanke. Tavoitteena on, että toimeentulotuen sähköisen hakemisen pilotointi (rajattu koekäyttö) toteutetaan loppuvuonna 2013. Asiointi toteutetaan yhteiseen asiointi.hel.fi portaaliin kuntalaisen asiointitiliin. Asiointitilin avulla asiakas voi seurata kaikkia omia asiointejaan Helsingin kaupungin palveluissa ja esimerkiksi toimeentulotuen hakemuksen etenemisen tilaa.

Sähköisen toimeentulotuen hakemisen pilotointikokemusten perusteella tehdään päätökset mahdollisesta käyttöä laajentamisesta.

Sähköisen asioinnin hankkeessa on tavoitteena toteuttaa vuonna 2014 myös tekstiviestipalvelu, jossa toimeentulotukea saava asiakas saa halutessaan tekstiviesti-ilmoituksen raha-avustussiirrosta pankkiin.



Sähköisen asioinnin hankkeeseen ei ole suunniteltu aloitteessa ehdotettua ratkaisua, joka voi tulla ajankohtaiseksi myöhemmässä vaiheessa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petra Malinin aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 04.06.2013 § 203

HEL 2013-003017 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

"Sosiaali- ja terveystoimintavirastossa tavoitteena on tuottaa toimeentulotuen palvelut, toimeentulotuen päätöksenteko ja sosiaalialan ammattilaisen palvelut lakisääteisessä käsittelyajassa ja antaa toimeentulotuen hakijoille toimeentulotukea koskevaa neuvontaa ja ohjausta.

Sosiaalialan ammattilaiset arvioivat toimeentulotuen hakijan tilanteen kiireellisyyden. Kiireellinen toimeentulotukipäätös on tehtävä joko samana tai seuraavana arkipäivänä. Muut kuin kiireelliset hakemukset tulee käsitellä seitsemässä arkipäivässä. Toimeentulotukea haetaan yleisesti kirjallisella hakemuksella, mutta toimeentulotuen hakija voi laittaa asian vireille myös suullisesti sosiaalialan ammattilaisen vastaanotolla tai puhelimitse.

Vuonna 2012 otettiin vastaan 255 000 toimeentulotuen hakemusta. Keskimääräinen käsittelyaika oli neljä arkipäivää ja kiireellisesti käsiteltyjen hakemusten osuus oli 33 prosenttia kaikista hakemuksista. Kirjallisten hakemusten osuus oli 75 prosenttia.

Toimeentulotuen hakijat saavat tällä hetkellä tietoa hakemuksensa käsittelyn vaiheesta ottamalla yhteyttä omaan sosiaalialan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



työntekijäänsä tai soittamalla toimeentulotuen maksatuksen neuvontaan arkipäivisin virka-aikana. Toimeentulotuen maksatuksen neuvonnasta asiakas saa tietää, onko hakemukseen tehty päätös vai ei sekä toimeentulotuen maksupäivän.

Toimeentulotuen hakemuksen käsittelyn tila sähköisen hakemuksen lähettäneille asiakkaille

Sosiaali- ja terveystieteiden osastossa on käynnissä toimeentulotuen sähköisen asiointin hanke. Tavoitteena on, että toimeentulotuen sähköisen hakemisen pilotointi (rajattu koekäyttö) toteutetaan loppuvuonna 2013. Asionti toteutetaan Helsingin kaupungin yhteiseen portaaliin (asiointi.hel.fi) ja sen kuntalaisen asiointitiliin. Asiointitilin avulla asiakas voi seurata kaikkia omia asiointejaan Helsingin kaupungin palveluissa ja esimerkiksi toimeentulotuen hakemuksensa etenemisen tilaa. Palvelut ovat tarjolla ympärivuorokauden kolmella eri kielellä. Tämän lisäksi toimeentulotuen nykyiset puhelinpalvelut ovat edelleen asiakkaan käytettävissä.

Sähköisen toimeentulotuen hakemisen pilotointikokemusten perusteella tehdään päätökset siitä siirrytäänkö alkuvuonna 2014 laajempaan kaikkia toimeentulotuen yksiköitä koskevaan käyttöönottoon vai vaatiiko toteutus vielä muutoksia.

Tekstiviesti-ilmoitus raha-avustuksen pankkisiirrosta asiakkaille, jotka viestin haluavat

Sähköisen asiointin hankkeessa tavoitteena on myös toteuttaa v. 2014 tekstiviestipalvelu, missä toimeentulotukea saava saa halutessaan tekstiviesti-ilmoituksen raha-avustussiirrosta pankkiin. Tekstiviestipalvelu voidaan laajentaa kattamaan myös muita taloudellisen tuen asiakkaita esimerkiksi vammaispalvelussa.

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta pitää Petra Malinin ym. aloitetta toimeentulotuen kirjallisten hakemusten käsittelyaikojen ilmoittamisesta kaupungin verkkosivuilla lähtökohtaisesti kannatettavana, mutta toteaa samalla, että toimeentulotuen sähköisen asiointin hankkeeseen ei suunniteltu tällaista teknistä ratkaisua. Tästä syystä ehdotuksen toteuttaminen voi tulla ajankohtaiseksi vasta myöhemmässä vaiheessa."

Käsittely

04.06.2013 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Miina Kajos: Esitän aloitteen palautettavaksi uudelleen valmisteltavaksi siten, että toimeentulotuen käsittelypäivien ilmoittamista kaupungin verkkosivuilla kokeillaan sen toimipisteen osalta, jossa pilotoidaan toimeentulotuen sähköistä asiointia. Kyseisen tiedon saatavilla



oleminen vähentää työntekijöiden työtaakkaa ja parantaa toimeentulotuen hakijoiden tiedonsaantimahdollisuuksia sekä lisää avoimen tiedon saatavuutta kaupungin strategian mukaisesti. Tietojärjestelmiä pilotoidaan juuri siksi, että niiden käytettävyyttä ja ominaisuuksia voidaan testata ja tarvittaessa muokata, joten tässä vaiheessa ohjelmistotoimittajan tulisi joka tapauksessa kyetä tekemään kaupungin pyytämiä muutoksia järjestelmään.

Kannattajat: Anna Vuorjoki

Sosiaali- ja terveyslautakunnan esittelijän ehdotuksen mukainen päätös syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Esitän aloitteen palautettavaksi uudelleen valmisteltavaksi siten, että toimeentulotuen käsittelypäivien ilmoittamista kaupungin verkkosivuilla kokeillaan sen toimipisteen osalta, jossa pilotoidaan toimeentulotuen sähköistä asiointia. Kyseisen tiedon saatavilla oleminen vähentää työntekijöiden työtaakkaa ja parantaa toimeentulotuen hakijoiden tiedonsaantimahdollisuuksia sekä lisää avoimen tiedon saatavuutta kaupungin strategian mukaisesti. Tietojärjestelmiä pilotoidaan juuri siksi, että niiden käytettävyyttä ja ominaisuuksia voidaan testata ja tarvittaessa muokata, joten tässä vaiheessa ohjelmistotoimittajan tulisi joka tapauksessa kyetä tekemään kaupungin pyytämiä muutoksia järjestelmään.

Jaa-äännet: 9

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Jouko Malinen, Husein Muhammed, Tuomas Nurmela, Tuula Salo, Hannu Tuominen, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 3

Miina Kajos, Laura Nordström, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Mikael Sjövall

Poissa: 0

14.05.2013 Pöydälle

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Maria Kahila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 43087



09.09.2013

maria.kahila(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



§ 914

**V 25.9.2013, Stj / Valtuutettu Osku Pajamäen aloite Tarja Halonen -
leikkipuistosta Kallioon**

HEL 2013-003798 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Osku Pajamäen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Osku Pajamäen aloite
- 2 Nimistöimikunnan kirje 10.4.2013

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Osku Pajamäen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Osku Pajamäki ja 13 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Tarja Halosen mukaan nimettävä leikkipuisto voitaisiin perustaa esimerkiksi Franzenian kiinteistöön suunnitellun päiväkodin yhteyteen Torkkelinmäelle.

Kaupunginhallitus toteaa nimistöimikunnan lausuntoon viitaten, että ns. muistonimiperiaatteiden mukaan esimerkiksi katua, aukiota, puistoa tai muuta kohdetta ei tule nimetä elossa olevan henkilön mukaan.

Tasavallan presidentin virkaa hoitaneiden henkilöiden kohdalla Helsinki on kuitenkin omaksunut tavan nimetä jokin paikka tai katu jokaisen tasavallan presidentin virkaa hoitaneen henkilön mukaan.

Ajankohdalle, jolloin tällainen huomionosoitus on annettu, ei ole ollut vakiintunutta käytäntöä.



Eräät presidentit (Mannerheim 1942, Kekkonen 1980, Koivisto 2004 ja Ahtisaari 2009) ovat saaneet tämän huomionosoituksen jo elinaikanaan.

Presidenttien mukaan ei tiettävästi ole aikaisemmin nimetty Helsingin kaupungin toimintoja kuten esimerkiksi kouluja, sairaaloita tai päiväkoteja.

Mikäli kuitenkin asemakaavalla halutaan nimetä jokin julkinen kaupunkitila presidentti Tarja Halosen mukaan, olisi asia valmisteltava yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston ja nimistötoimikunnan kanssa.

Lisäksi nimistötoimikunnan lausuntoon viitaten kaupunginhallitus katsoo, että nimettävän paikan tulee olla ympäristöltään ja sijainniltaan arvokas, presidentti Halosen elämänpiiriin liittyvä paikka. Sellaisena voi hyvin tulla kyseeseen jokin kohde Kallion kaupunginosassa Siltasaaren, Linjojen tai Torkkelinmäen osa-alueella taikka Sörnäisten kaupunginosassa Vilhonvuoren osa-alueella. Näillä alueilla on lähivuosina tulossa nimettäväksi kohteita esimerkiksi ranta-alueilla Hakaniemessä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta ehdottaa lausunnossaan, että yhtenä vaihtoehtona olisi nimetä uusi puisto tai aukio Tarja Halosen mukaan ja tutkia leikkipuiston tai leikkipaikan perustamista sinne. Kallio on kaupunginosana käytännössä valmiiksi rakennettu eikä siellä ole lähitulevaisuudessa tiedossa hankkeita, joissa asemakaavalla osoitettaisiin uusia puistoja tai aukioita. Toteuttamista voidaan kuitenkin selvittää lähialueiden uusien hankkeiden yhteydessä. Uusien varsinaisten leikkipuistojen perustamisesta ja nimeämisestä vastaa rakennusvirasto.

Rakennusvirasto toteaa, että leikkipaikkojen, kuten Franzenian kiinteistöön suunnitellun päiväkodin leikkialueen nimeäminen, kuuluu puolestaan varhaiskasvatusviraston hallinnonalaan.

Varhaiskasvatuslautakunnan toteaa, että Franzenian sijaintiin että päiväkotirakennuksen historiaan soveltuu erittäin hyvin, että päiväkodin leikkialueena käytössä oleva puisto nimetään presidentti Tarja Halosen mukaan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi



Liitteet

- | | |
|---|------------------------------------|
| 1 | Valtuutettu Osku Pajamäen aloite |
| 2 | Nimistötoimikunnan kirje 10.4.2013 |

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Varhaiskasvatuslautakunta 18.06.2013 § 104

HEL 2013-003798 T 00 00 03

Päätös

Varhaiskasvatuslautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavansisältöisen lausunnon:

Päivähoidon palvelutarve kantakaupungissa on kasvanut vuodesta 2008 lukien. Tilakeskus ja varhaiskasvatusvirasto ovat yhteistyössä valmistelleet ja esittäneet Helsingin Yliopiston käytössä olleen Franzenian kiinteistön muuttamista noin 200 lapsen päiväkodiksi. Helsingin yliopiston tila- ja kiinteistökeskus peruskorjaa rakennuksen, joka tulee olemaan kaupungin vuokratilaksi.

Päiväkodin ulkoilu on suunniteltu järjestettäväksi kiinteistön viereiseen läntiseen Franzénin puistikkoon. Asiasta on neuvoteltu rakennusviraston kanssa. Puistikon muutostöistä päiväkodin leikkialueeksi tulee vastaamaan kiinteistöviraston tilakeskus. Päiväkodin ulkoiluaikoina aamu- ja iltapäivisin puistikko on päiväkodin käytössä. Muina aikoina leikkialue tulee toimimaan normaalina kaupunginosapuistona kuten nykyäänkin. Puistosuunnitelmassa on myös varattu asukkaille penkkejä puistoaluetta sivuavalle kulkureitille.

Kalliossa Torkkelinmäellä sijaitseva Franzéniana tunnettu talo rakennettiin alun perin Yhteiskunnallisen Korkeakoulun käyttöön. Sitä nimitettiin myös ”Työväen Akatemiaksi”. Rakennus siirtyi Helsingin yliopiston käyttöön vuonna 1966. Siellä on järjestetty sekä sosiaalitieteiden että suomalais-ugrilaisen laitoksen opetusta. Nyt kiinteistö on ollut tyhjiään joitakin vuosia.

Varhaiskasvatusvirastossa päiväkotihanke Franzenian kiinteistöön on erittäin tarpeellinen ja odotettu ja antaa mahdollisuuden vastata kasvavaan kantakaupungin päivähoidon palvelutarpeeseen. Se myös avaa uusia mahdollisuuksia saada rakennettuun kaupunkiympäristöön uutta päivähoitotilaa ja toimii esimerkkinä vanhojen rakennusten



muuntautumiskyvystä. Kyseessä on Helsingin ensimmäinen tämän laajuinen päiväkot.

Varhaiskasvatuslautakunnan mielestä sekä kohteen sijaintiin että päiväkotirakennuksen historiaan soveltuu erittäin hyvin, että päiväkodin leikkialueena käytössä oleva puisto nimetään presidentti Tarja Halosen mukaan.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Carola Harju, suunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.06.2013 § 217

HEL 2013-003798 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Nimistötoimikunta käsitteli aloitetta kokouksessaan 10.4.2013 ja totesi nimeämisestä yleisesti seuraavaa: "Presidenttien mukaan ei tiettävästi ole aikaisemmin nimetty Helsingin kaupungin toimintoja kuten esimerkiksi kouluja, sairaaloita tai päiväkoteja. Mikäli nimettäväksi kohteeksi valitaan leikkipuisto, nimistötoimikunta toteaa, että Helsingin kaupungin leikkipuistot perustaa, ylläpitää ja nimeää varhaiskasvatusvirasto. Mikäli kuitenkin halutaan nimetä asemakaavalla jokin julkinen kaupunkitila presidentti Tarja Halosen mukaan, olisi asia valmisteltava yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston ja nimistötoimikunnan kanssa." Kirje kokonaisuudessaan liitteenä 1.

Uusien varsinaisten leikkipuistojen perustamisesta ja nimeämisestä vastaa rakennusvirasto. Leikkipaikkojen, kuten Franzenian kiinteistöön suunnitellun päiväkodin leikkialueen nimeäminen, kuuluu varhaiskasvatusviraston hallinnonalaan.

Yhtenä vaihtoehtona olisi nimetä uusi puisto tai aukio Tarja Halosen mukaan ja tutkia leikkipuiston tai leikkipaikan perustamista sinne. Kallio on kaupunginosana käytännössä valmiiksi rakennettu eikä siellä ole lähitulevaisuudessa tiedossa hankkeita, joissa asemakaavalla osoitettaisiin uusia puistoja tai aukioita. Toteuttamista voidaan kuitenkin selvittää lähialueiden uusien hankkeiden yhteydessä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Perttu Pulkka, arkkitehti, puhelin: 310 37465
perttu.pulkka(a)hel.fi

Talous- ja suunnittelukeskus 29.5.2013

HEL 2013-003798 T 00 00 03

Aloitteessa esitetään, että Kallioon perustettaisiin Tarja Halosen leikkipuisto.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että kaupunkisuunnitteluvirasto, tilakeskus ja varhaiskasvatusvirasto valmistelevat asiaa. Suunnitelmissa on ollut Läntinen Franzenin puistikko, sinne perustettavan päiväkodin piha-alueen kunnostuksen yhteydessä.

Lisätiedot

Katja Rimpilä, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Rakennusvirasto 24.5.2013

HEL 2013-003798 T 00 00 03

Valtuutettu Pajamäen ja 13 muun tekemästä valtuustoaloitteesta leikkipuiston nimeämisestä presidentti Tarja Haloselle on pyydetty rakennusviraston lausuntoa.

Helsingin sanomien Kuukausiliitteessä (2.3.2013) presidentti Tarja Haloselta kysyttiin, millaisen muistomerkin hän toivoisi itse saavansa. "Leikkipuisto Kallioon olisi ihan kiva" oli presidentin vastaus. Aloitteessa todetaan, että Kallion lapsimäärä on jatkuvasti noussut ja esitetään, että kaupunkisuunnitteluvirasto selvittää, mihin Tarja Halosen leikkipuisto voitaisiin Kalliossa perustaa huomioiden nykyiset leikkipuistot ja esimerkiksi Franzenian kiinteistöön suunnitellun noin 200 lapsen päiväkodin.

Rakennusvirasto vastaa yleisillä puistoalueilla olevista leikkipaikoista ja yhdessä varhaiskasvatusviraston kanssa leikkipuistoista yleisillä alueilla. Varhaiskasvatusvirastolla on myös leikkipaikkoja kiinteistöjen piha-alueilla palvelemissa muun muassa päiväkotitoimintaa.

Kaupunginhallituksen nimeämä Helsingin kaupungin nimistötoimikunta on lausunut aloitteesta seuraavaa: "Nimistötoimikunta muistuttaa vuonna 2004 hyväksymistään periaatteista, joiden mukaan esimerkiksi



katua, aukiota, puistoa tai muuta kohdetta ei tule nimetä elossa olevan henkilön mukaan. Nämä ns. muistonimiperiaatteet ovat yhdensuuntaiset YK:n ja kielilautakunnan suositusten kanssa. Tasavallan presidentin virkaa hoitaneiden henkilöiden kohdalla Helsinki on kuitenkin valinnut poikkeavan käytännön: Pääkaupunkina Helsinki on omaksunut tavan nimetä jokin paikka tai katu jokaisen tasavallan presidentin virkaa hoitaneen henkilön mukaan. Ajankohdalle, jolloin tällainen huomionosoitus on annettu, ei ole ollut vakiintunutta käytäntöä. Eräät presidentit (Mannerheim 1942, Kekkonen 1980, Koivisto 2004 ja Ahtisaari 2009) ovat saaneet tämän huomionosoituksen jo elinaikanaan."

Nimistötoimikunta ei näe estettä jonkin kadun tai muun kohteen nimeämistä presidentti Tarja Halosen mukaan. Nimistötoimikunnan mielestä presidentti Tarja Halosen ansiokas toiminta on pysyvän muistamisen arvoista. Nimistötoimikunta katsoo, että nimettävän paikan tulee olla ympäristöltään ja sijainniltaan arvokas, presidentti Halosen elämänpiiriin liittyvä paikka. Sellaisena voi hyvin tulla kyseeseen jokin kohde Kallion kaupunginosassa Siltasaaren, Linjojen tai Torkkelinmäen osa-alueella tai Sörnäisten kaupunginosassa Vilhonvuoren osa-alueella. Näillä alueilla on lähivuosina tulossa nimettäväksi kohteita, esimerkiksi Hakaniemen ranta-alueilla.

Nimistötoimikunta ei suosittele minkään käytössä olevan kadun tai muun kohteen nimen muuttamista aloitteen pohjalta. Lisäksi nimistötoimikunta suosittaa johdonmukaisesti sekä etu- että sukunimen käyttämistä nimen muodostamisessa (vertaa Martti Ahtisaaren aukio, Mauno Koiviston aukio, Urho Kekkonen katu).

Presidenttien mukaan ei tietävästi ole aikaisemmin nimetty Helsingin kaupungin toimintoja kuten esimerkiksi kouluja, sairaaloita tai päiväkoteja. Mikäli nimettäväksi kohteeksi valitaan leikkipuisto, nimistötoimikunta toteaa, että Helsingin kaupungin leikkipuistot perustaa, ylläpitää ja nimeää varhaiskasvatusvirasto. Mikäli kuitenkin halutaan nimetä asemakaavalla jokin julkinen kaupunkitila presidentti Tarja Halosen mukaan, olisi asia valmistettava yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston ja nimistötoimikunnan kanssa.

Rakennusvirastolla ei ole huomautettavaa nimistötoimikunnan lausuntoon.

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi



§ 915

**V 25.9.2013, Stj / Valtuutettu Seija Muurisen aloite
omaishoitopariskuntien kuntoutusjaksosta**

Pöydälle 09.09.2013

HEL 2013-003799 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Seija Muurisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Seija Muurinen ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan yhteisen kuntoutusjakson tarjoamista omaishoitopariskunnille.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että omaishoitoa ja omaishoitoperheiden tukea on viime vuosina määrätietoisesti kehitetty. Jatkossa edetään valtakunnallisen omaishoidon kehittämistyöryhmän suositusten ja mahdollisten lainsäädännön muutosten pohjalta omaishoidon lisäämiseksi ja omaishoitoperheiden jaksamisen tukemiseksi.

Omaishoitopariskunnilla on mahdollisuus hyödyntää eri palveluntuottajien kuntoutusjaksoja. Sosiaali- ja terveystoimen palvelusetelin vakinaistamisen yhteydessä 1.1.2014 lukien on mahdollista arvioida, voidaanko aloitteessa mainittuja palveluja suunnitella palvelusetelitoiminnan piiriin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen



Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Seija Muurisen aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.05.2013 § 128

HEL 2013-003799 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

"Omaishoitajien jaksamista tuetaan monin keinoin, ja omaishoitoa on viime vuosina määrätietoisesti kehitetty. Omaishoitoperheille tarjottavan kotiavun kotiavustajien määrää on lisätty, osa-aikainen yö- tai päivähoitovaihtoehto on otettu käyttöön, palveluohjausta on tehostettu ja palvelusetelivaihtoehto on laajentunut omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien aikaisen hoidon lisäksi myös muuhun lyhytaikaishoitoon.

Omaishoitopariskuntien yhteisiä hoito-, loma- ja tai kuntoutusjaksoja tarjoavat yksityisten palveluntuottajien lisäksi myös Pääkaupunkiseudun Omaiset ja Läheiset ry sekä Kansaneläkelaitos. Pääkaupunkiseudun Omaiset ja Läheiset ry tarjoaa jäsenilleen omaishoitopariskuntien yhteisen lomaviikon hyvin edullisesti 280 eurolla ja Kansaneläkelaitoksen omaishoitopariskuntien kuntoutuskurssit ovat maksuttomia.

Vuonna 2011 Sosiaalivirastossa selvitettiin yhteistyössä Pääkaupunkiseudun Omaiset ja Läheiset ry:n kanssa myös mahdollisuutta tarjota palvelusetelillä omaishoitopariskunnille yhteinen hoitojakso. Tuolloin palvelusetelivaihtoehdon ei kuitenkaan arvioitu olevan riittävän houkutteleva muihin vaihtoehtoihin verrattuna. Jos palveluseteli vakiinnutetaan yhdeksi palvelujen järjestämismalliksi Helsingissä vuodesta 2014 alkaen, arvioidaan mahdolliset uudet palvelusetelivaihtoehdon piiriin otettavat palvelut erikseen.



Valtuustoaloitteessa viitataan Oulunkylän kuntoutussairaalan tiloihin, jotka ovat osittain epätarkoituksenmukaiset sairaalan nykyiseen toimintaan. Näiden tilojen osalta ovat kuitenkin käynnistymässä muutostyöt, joiden jälkeen myös nämä tilat soveltuvat sairaalatoimintaan.

Omaishoitoa tullaan kehittämään valtakunnallisen omaishoidon kehittämistyöryhmän suositusten ja mahdollisten lainsäädännön muutosten pohjalta omaishoidon lisäämiseksi ja omaishoitoperheiden jaksamisen tukemiseksi.

Terveysvaikutusten arviointi

Omaishoitajien ja omaishoidettavien terveydentilan seurannalla ja oikea-aikaisella kuntoutuksella on vaikutusta omaishoitosuhteen jatkumiselle ja hoitajan ja hoidettavan hyvinvoinnille ja toimintakyvylle."

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Maarit Varis, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42850
maarit.varis(a)hel.fi



§ 916

**V 25.9.2013, Stj / Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite
kuntouttavasta hoitotyöstä**

HEL 2013-005935 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Tuomo Valokaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Tuomo Valokaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Tuomo Valokainen ja seitsemän muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan kuntouttavan hoitotyön lisäämistä.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveystalouden lausuntoon ja toteaa, että sairaalaosastoilla hoitotyön yleisenä periaatteena on toimintakykyä edistävä ja ylläpitävä, kuntouttava työote. Kuntouttavan hoitotyön toimintamallia on kehitetty sairaaloissa aktiivisesti. Kuntouttavalla työotteella tarkoitetaan potilaan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä ylläpitävää tai palauttavaa ja kaikkia työntekijöitä koskevaa toimintatapaa. Henkilöstön jaksamista tuetaan koulutuksen, perehdyttämisen ja työmallien kehittämisen avulla.

Moniammatillinen kuntoutus alkaa jo päivystyksessä potilaan ensikohtaamisesta ja jatkuu läpi koko hoitoketjun. Henkilökunta tukee



potilasta aktiiviseen kuntouttamiseen ja toimintakyvyn ylläpitoon osana päivittäistä hoitotyötä. Kaikille potilaille laaditaan liikkumissuunnitelma osana hoitosuunnitelmaa ja sen toteutumista seurataan säännöllisesti. Systemaattiseen toimintakyvyn arviointiin on käytössä muun muassa RaVa- ja FIM-toimintakykymittarit.

Toimintakykyä edistävässä hoitotyössä otetaan potilaan voimavarat huomioon. Toimintakyvyn tukemiseksi kotiutuvan potilaan kotona käydään arvioimassa tarvittavat apuvälineet, suunnitellaan tarvittavat kodin muutostyöt ja neuvotellaan kotihoidon kanssa avun tarpeesta. Kotihoidon työssä noudatetaan toimintakykyä edistävän hoidon periaatteita.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 04.06.2013 § 204

HEL 2013-005935 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavanlaisen lausunnon:

"Sosiaali- ja terveystieteiden keskeisessä somaattisissa sairaalahoitoa järjestetään Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut -osastolla Kaupunginsairaalan Herttoniemen, Laakson, Malmin ja Suursuon sairaaloissa sekä Kuntoutuksen osaamiskeskuksen neurologian ja traumatologian osastoilla Laakson sairaalassa. Lisäksi somaattisista sairaalahoitoa järjestetään Terveys- ja päihdepalvelut -osastolla Haartmanin ja Malmin/Marian päivystyssairaloissa.

Sairaloissa ei järjestetä pitkäaikaista hoitoa. Vuonna 2010 silloisen Terveyskeskuksen toimintana olleet pitkäaikaissairaalat siirtyivät



Sosiaaliviraston vastuulle, ja toimintaa kehitettiin kodinomaiseksi asumiseksi ympärivuorokautista hoitoa tarvitseville. Ympärivuorokautista hoitoa järjestetään omana toimintana Etelän, Idän, Lännen ja Pohjoisen palvelualueilla monipuolisissa palvelukeskuksissa ja vanhustenkeskuksissa sekä ostopalveluna.

Sairaaloissa hoidetaan lyhytaikaista sairaalahoitoa ja kuntoutusta tarvitsevia potilaita. Päivystyksen sairaalaosastoilla oli vuonna 2012 yli 13 000 hoitajaksoa. Potilasta 55 % oli yli 75-vuotiaita. Keskimääräinen hoitoaika päivystyksen osastoilla oli alle kuusi vuorokautta.

Kaupunginsairaalan ja Kuntoutuksen osaamiskeskuksen sairaalaosastoilla oli vuonna 2012 yli 8000 hoitajaksoa, joista noin 750 oli odotusjaksoja pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen hoitoon. Potilasta 70 % oli yli 75-vuotiaita. Omaan kotiin tai muuhun aiempaan asumiseen palasi päätyneiltä akuutti- ja kuntoutushoitajaksilta 60 % potilaista. Näiden hoitajaksojen keskipituus oli 29 vuorokautta ja yli 75-vuotiailla 28 vuorokautta. Kotiutuneiden potilaiden yleisimmät diagnoosit olivat murtumat, neurologiset sairaudet ja muistisairaudet.

Toimintakyvyn tukemiseksi sairaaloista tehdään kotiutuvalle potilaalle tarvittaessa kotikäynti, jossa arvioidaan kotiin tarvittavat apuvälineet, suunnitellaan tarvittavat kodinmuutostyöt ja neuvotellaan kotihoidon kanssa avun tarpeesta. Kotihoito toteuttaa omassa toiminnassaan toimintakykyä edistävän työn periaatteita.

Helsingissä on kuvattu muistisairaana potilaan hoitoketju. Tavoitteena on, että muistisairaudet havaitaan ja diagnosoidaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Näin tuetaan sairastuneen toimintakykyä ja kotona selviytymistä.

Vuonna 2012 keskimääräinen odotusjakson pituus ympärivuorokautiseen hoitoon oli yli 75-vuotiailla noin 84 vuorokautta. Yleisimmät diagnoosit ympärivuorokautista hoitoa odottavilla olivat muistisairaudet ja neurologiset sairaudet.

Sairaalaosastoilla hoitotyön yleisenä periaatteena on toimintakykyä edistävä ja ylläpitävä, kuntouttava työote. Kuntouttavan hoitotyön toimintamallia on kehitetty sairaaloissa aktiivisesti. Kuntouttavalla työotteella tarkoitetaan potilaan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä ylläpitävää tai palauttavaa ja kaikkia työntekijöitä koskevaa toimintatapaa. Henkilöstön jaksamista tuetaan koulutuksen, perehdyttämisen ja työmallien kehittämisen avulla.

Sairaaloissa noudatetaan ohjeistusta, jonka mukaan terveydenhuollon ammattihenkilöstö voi rajoittaa potilaan tai asiakkaan liikkumista hänen tahtonsa vastaisesti ainoastaan potilaan oman, toisen potilaan tai työntekijän turvallisuuden takaamiseksi ja vain siinä määrin kuin



kulloinkin on välttämätöntä. Rajoittamisessa on kysymyksessä sellainen merkittävä hoitopäätös, jonka tulee perustua hoitovastuussa olevan lääkärin tekemään ratkaisuun. Päätös tulee kirjata myös potilasasiakirjoihin osana hoitosuunnitelmaa. Myös lääkehoidosta vastaa aina lääkäri.

Moniammatillinen kuntoutus alkaa jo päivystyksessä potilaan ensikohtaamisesta ja jatkuu läpi koko hoitoketjun. Henkilökunta tukee potilasta aktiiviseen kuntoutumiseen ja toimintakyvyn ylläpitoon osana päivittäistä hoitotyötä. Kaikille potilaille laaditaan liikkumissuunnitelma osana hoitosuunnitelmaa, ja toteutumista seurataan säännöllisesti. Systemaattiseen toimintakyvyn arviointiin on käytössä muun muassa RaVa- ja FIM -toimintakykymittarit.

Toimintakykyä edistävää hoitotyötä toteutetaan potilaan voimavarat huomioiden. Hoidossa huomioidaan muun muassa potilaan ravitsemus ja painehaavariski. Potilailla, jotka eivät kykene sairautensa vuoksi liikkumaan, painehaavojen syntymisen riskiin kiinnitetään erityistä huomiota muun muassa patjavalinnalla ja aktiivisella liikehoidolla.

Potilaita aktivoidaan omatoimisuuteen huoneentauluilla, jossa sekä potilaita että omaisia ja muita vierailijoita varten kerrotaan, mitä kuntoutus tarkoittaa ja sisältää sairaalaosastolla. Toiminnan lähtökohtiin kuuluu myös omaisten ja läheisten ottaminen aktiivisesti mukaan hoitoon.

Terveysvaikutusten arviointi

Toimintakykyä edistävä ja ylläpitävä, kuntouttava moniammatillinen toimintatapa vahvistaa potilaan omien voimavarojen käyttöä, ylläpitää ja kehittää toimintakykyä ja tukee itsenäistä, esteetöntä toimintaa sekä antaa mahdollisuuden osallistua itseään ja ympäristöään koskevaan päätöksentekoon.”

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Stina Paldanius, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42680
stina.paldanius(a)hel.fi



§ 917

V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon aloite kulttuurin prosenttiperiaatteen laajentamisesta

HEL 2013-002196 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Outi Alanko-Kahiluodon aloite 13.2.2013

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto ja 29 muuta valtuutettua esittävät selvitetäväksi mahdollisuutta laajentaa kulttuurin prosenttiperiaatetta niin, että sen toteuttamiseen sitoutettaisiin myös (erikseen sovittavat) merkittävät yksityiset projektialueet ja rakennushankkeet.

Kaupunginhallitus viittaa asiasta saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että kaupunginhallitus hyväksyi päivitettyt prosenttirahahankkeita koskevat päätökset 12.12.2011. Päätöksessä on ensiksi mainittu merkittävät talorakennushankkeet ja katu- ja puistoaluehankkeet, joilla prosenttirahahankkeita toteutetaan. Tältä osin päätös vastasi aiempaa käytäntöä. Päätöksessä todetaan lisäksi, että kaupunki toteuttaa prosenttirahahankkeita mm. projektialueilla, joilla tarkoitetaan tontinluovutuksen ja rakentamisen aktiivisessa vaiheessa olevia alueita. Päätöksessä todetaan, että projektialueille ja myös merkittävälle



täydennysrakentamiskohteille voidaan asemakaava- ja tontinluovutusvaiheessa määritellä rahoitusosuus, joka käytetään rakentamisaikaisiin kulttuuriprojekteihin ja pysyviin taidehankintoihin.

Kaupunginhallituksen päätöksen myötä kaupungilla siis laajennettiin prosenttirahakäytäntöä. Siihen luotiin myös omat menettelytapansa. Tätä ennen kaupungissa oli toteutettu yksi merkittävä alueellinen prosenttirahakokonaisuus, Arabianranta, johon lausunnoissa viitataan. Arabianrannassa yksittäiset rakennuttaja veloitettiin osoittamaan tietty summa taideteoksiin, hanketta toteutti erityinen koordinaattori ja taideteokset jäivät taloyhtiöiden tai yksityisten palveluyhtiöiden omistukseen. Nyt sovitussa uudessa mallissa koordinointi ja taideteosten valinta tapahtuu kaupungin virastojen yhteistoimintana, ja taideteokset jäävät kaupungin omistukseen ja vastuulle. Tätä linjausta pidettiin pidemmän päälle kestävämpänä toimintamallina kuin sitä, että prosenttirahahankkeet jäisivät yksityisten tahojen omistukseen. Tässä mallissa taidemuseolla on luonteva rooli hankkeiden taiteellisena koordinoijana.

Kuten lausunnoista ilmenee, kaupunginhallituksen joulukuussa 2011 tekemän päätöksen mukaista uutta käytäntöä on toteutettu Kalasatamassa ja sen soveltamista on valmisteltu Keski-Pasilan alueella ja Kruunuvuorenrannassa. Ominaista tässä menettelyssä on, että tontinluovutusten yhteydessä yksityisiltä rahoittajilta kerättyä rahoitusosuutta hallinnoi kaupungin talous- ja suunnittelukeskus ja että taidemuseo toimii hankkeissa asiantuntijana. Esimerkiksi Kalasataman hankkeessa taidemuseo ottaa vastuun taideteosten ylläpidosta samalla tavoin kuin perinteisissä kaupungin prosenttirahahankkeissakin. Tämä mahdollistaa taideteosten ammattimaisen kunnostamisen ja ylläpidon. Vaikka hankkeet ovat edenneet hyvin, niin uusien periaatteiden ja käytäntöjen omaksumisessa on vielä hiottavaa.

Kaupunginhallitus katsoo, että prosenttirahahankkeille vuonna 2011 vahvistetut uudet periaatteet vastaavat osaltaan aloitteen ehdotukseen prosenttirahahankkeiden laventamisesta yksityisille projektialueille ja rakennushankkeisiin. Tuolloin päätettyjen uusien toimintamallien käyttöönotto vaatii oman aikansa ja työpanoksensa. Kaupunginhallitus katsookin, että prosenttirahahankkeissa sovellettavien periaatteiden laajentaminen ei ole tässä vaiheessa tarkoituksenmukaista mutta että kaupunginhallituksen vuoden 2011 hyväksymien periaatteiden viemistä käytäntöön projektialueilla on syytä seurata huolellisesti. Kullakin aluerakentamisen alueella asianomainen projektinjohtaja vastaa prosenttirahaperiaatteiden soveltamisesta alueellaan, yhteistyössä taidemuseon, kaupunkisuunnitteluviraston ja HKR:n edustajista muodostetun ryhmän kanssa.

Esittelijä



kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Outi Alanko-Kahiluodon aloite 13.2.2013

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnitteluvirasto 28.8.2013

HEL 2013-002196 T 00 00 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään selvitettäväksi prosenttiperiaatteen laajentamista siten "että sen toteuttamiseen sitoutettaisiin myös (erikseen sovittavat) merkittävät yksityiset projektialueet ja rakennushankkeet".

Ensimmäinen kaupunginhallituksen päätös prosenttiperiaatteen soveltamisesta on vuodelta 1991. Päivitetyt prosenttirahahankkeita koskevat periaatteet kaupunginhallitus hyväksyi 12.12.2011 (§ 1134). Prosenttiperiaatteen soveltaminen kirjattiin kaupungin strategiaohjelmaan 2009 – 2012 ja se sisältyy myös kaupungin strategiaohjelmaan vuosille 2013 – 2016: "Taiteen näkymistä kaupunkiympäristössä vahvistetaan uudistettujen prosenttiperiaatteiden myötä."

Helsingin kaupunki asetti vuonna 2000 Arabianrannan rakennuttajille veloituksen käyttää 1–2 % rakennuskustannuksista taiteeseen. Arabianrannan kohdalla kaupunki asetti hankkeelle taiteellisen asiantuntijan. Arabianrannan tapauksessa taidekoordinaattorin palkkaamisesta vastasivat talous- ja suunnittelukeskus, rakennusvirasto ja kaupunkisuunnitteluvirasto. Teokset ovat nykyisin Arabianrannan kiinteistöjen ja taloyhtiöiden sekä osittain alueellisen palveluyhtiön omistuksessa ja vastuulla.

Kaupunki on kehittänyt prosenttiperiaatteen soveltamista projektialueilla. Kaupunginhallituksen päätökseen vuonna 2011 sisältyivät prosenttiperiaatteen soveltamiskäytännöt uusille alueille:



”Projektialueille ja merkittävälle täydennysrakentamiskohteille voidaan määritellä asemakaava- ja tontinluovutusvaiheessa rakentamisaikaisiin kulttuuriprojekteihin ja pysyviin taidehankintoihin kerättävä rahoitusosuus. Rahoitusosuuden suuruus määritellään aina tapauskohtaisesti. Vuosittaiseen talousarvioon varataan projektialueilta kerättäviä rahoitusosuuksia vastaava määräraha osoitettavaksi rahoitusjohtajan päätöksin ao. virastoille. Virastoille kohdistettavista määrärahoista sovitaan virastojen yhteiskokouksessa. Kerätyt rahoitusosuudet osoitetaan taidehankintoihin ja niiden toteuttamiseen, taideteosten ylläpitoon sekä kulttuuriprojekteihin niin, että määrärahasta osoitetaan lähtökohtaisesti 85 % taidehankintoihin ja niiden toteuttamiseen sekä ylläpitoon ja 15 % kulttuuriprojekteihin. Pysyvät julkisen taiteen teokset liitetään taidemuseon kokoelmiin soveltuvin osin.” Tätä käytäntöä toteutettu Kalasatamassa ja sen soveltamista on valmisteltu Keski-Pasilan alueella ja Kruunuvuorenrannassa.

Kaupunkisuunnitteluviraston tavoitteena prosenttiperiaatteen soveltamisessa on nostaa lähiympäristön laatua ja luoda identiteettiä alueelle taiteen keinoin. Erityisesti Kalasatamassa on myös ollut tavoitteena poistaa pitkän rakentamisajan aiheuttamia haittoja.

Prosenttiperiaatteen toteutuksessa ei kuitenkaan ole vielä saavutettu yhtenäisiä käytäntöjä osittain alueellisista eroista ja erilaisista tavoitteista johtuen. Myös selkeiden vastuutahojen määrittäminen on ollut joskus vaikeaa teosten tai tapahtumien sijoituksessa hallinnolliselle rajapinnalle. Hankkeiden prosenttiperiaatteen mukaan rahoittamat taideteokset voivat sijaita rakennuksissa, tonteilla tai julkisessa tilassa. Arabianrannassa ja Kruunuvuorenrannassa taideteokset sijaitsevat tonteilla tai yhteispihoilla ja Kalasatamassa julkisessa tilassa. Kokonaisuutta täydentää yleensä kaupungin julkisiin tiloihin toteuttamat taideteokset.

Jotta prosenttiperiaatteen tarjoamat mahdollisuudet pystytään hyödyntämään mahdollisimman hyvin, tulee toimintatapoja entisestään selkeyttää ja erityisesti ohjaus ja koordinointi tulee kulloinkin osoittaa vankan asiantuntemuksen omaavalle taholle. Periaate, jossa projektialueilla kaupunkisuunnitteluvirasto laatii yleissuunnitelman taideteosten sijoituksesta ja suunnitteluperiaatteista yhteistyössä taidemuseon, rakennusviraston ja talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa ja taideteokset suunnitellaan ja toteutetaan yleissuunnitelman pohjalta hankekohtaisesti on toimiva. Rakentajilla/rakennuttajilla ei kuitenkaan ole asiantuntemusta taideteosten tilaamiseen, suunnitteluttamiseen ja toteutukseen. Onnistuneet kokonaisuuden kannalta on myös oleellista, että taideteoksien yhteensopivuutta koordinoidaan aluekohtaisesti. Tämäntapainen erityistä asiantuntemusta vaativa toiminta ei kuulu luontevasti minkään



hallintokunnan toimialaan. Arabianrannassa ulkopuolinen taidekoordinaattori oli olennaisin osa hankeen onnistumiseen.

Julkisessa tilassa sijaitsevien taideteosten ylläpitovastuu kuuluu kaupungille. Vastuualueet tulisi määritellä paitsi taideteosten ylläpitämisen myös käytön (taidetapahtumat) osalta. Tonteilla sijaitsevien taideteosten kunnossapito edellyttää asiantuntemusta. Projektialueilla, joilla toimii palveluyhtiö, voisi palveluyhtiö hankkia asiantuntija-apua ja tontinhaltioden niin halutessa keskitetysti vastata taideteosten huollosta ja kunnossapidosta.

Onnistuneen alueen ominaisuuksia korostavan taideteoskokonaisuuden aikaansaaminen ja ylläpitäminen, kun vastuutahoja on useita, edellyttää koordinaatiota ja sitoutumista paitsi hankkeiden myös kaupungin eri hallintokuntien osalta. Prosenttiperiaatteeseen liittyy myös kulttuuriprojektien (15 %) järjestäminen, mikä lisää toimijoiden määrä tai tuo uusia tehtäviä hallintokunnille. Kaupunginhallitus on määritellyt prosenttiperiaatteen soveltamiskäytännöt 2011. Tältä pohjalta voisi olla tarkoituksenmukaista hyväksyttävä alueelliset yleissuunnitelmat lautakuntatasolla ja varmistaa toteutukseen ja ylläpitoon riittävät resurssit.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että valtuustoaloitteessa on kiinnitetty huomiota merkittävään asiaan. Prosenttiperiaatteen soveltaminen uusille asuinalueille lisää asuinalueiden lähiympäristön laatua ja luo alueellista identiteettiä. Kaupunkisuunnitteluvirasto kannattaa Alanko-Kahiluodon ym. valtuustoaloitteen ehdotusta, jonka mukaan prosenttiperiaate laajennettaisiin siten, että sen toteuttamiseen sitoutettaisiin myös (erikseen sovittavat) merkittävät yksityiset projektialueet ja rakennushankkeet. Toimintamalli on kuitenkin syytä kehittää riittävän selkeäksi ja yksiselitteiseksi.

Lisätiedot

Tuomas Hakala, projektipäällikkö, puhelin: 310 37205
tuomas.hakala(a)hel.fi
Riitta Jalkanen, projektipäällikkö, puhelin: 310 37293
riitta.jalkanen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 08.08.2013 § 396

HEL 2013-002196 T 00 00 03

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Outi Alanko-Kahiluodon sekä 27 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:



Asuinalueiden viihtyvyydestä yleisesti

Kaupunki pyrkii asuntopoliittisten ja muiden strategisten tavoitteidensa mukaisesti toteuttamaan viihtyisiä, turvallisia ja monipuolisia asuinalueita. Asuinalueen viihtyvyys on aina subjektiivinen kokemus, johon vaikuttavat lukuisat eri tekijät. Tällaisia voivat olla mm. alueen rakennusten arkkitehtuuri, lähipalvelut, asukasjakauma, virkistysmahdollisuudet ja yleisten alueiden laatutaso.

Kaupunki pystyy vaikuttamaan alueiden viihtyvyyteen erityisesti asemakaavassa asetetuilla rakentamisen laatutavoitteilla sekä korkeatasoisella julkisella rakentamisella (julkiset rakennukset ja yleiset alueet). Kaupungin omistamien maiden osalta kiinteistötoimi pyrkii tukemaan viihtyisien ja tasokkaiden asuinalueiden toteuttamista mm. luovuttamalla tontteja vuosittain laatukilpailuilla sekä edellyttämällä arkkitehtuurikilpailujen järjestämistä kaupungin varaamilla kaupunkikuvallisesti merkittävillä paikoilla sijoittuvilla tonteilla.

Nykykäytäntö pääpiirteissään

Asuinalueen viihtyvyyttä voidaan parantaa myös ympäristötaiteen ja kulttuurin keinoin. Kaupunginhallitus päätti joulukuussa 2012 hyväksyä taideprosentin käyttöä koskevat periaatteet, jotka koskevat sekä kaupungin omia rakennushankkeita sekä projektialueita. Periaatteiden mukaisesti projektialueille ja merkittävillä täydennysrakentamiskohteille voidaan määritellä asemakaava- ja tontinluovutusvaiheessa rakentamisaikaisiin kulttuuriprojekteihin ja pysyviin taidehankintoihin kerättävä rahoitusosuus. Rahoitusosuus määritellään tapauskohtaisesti. Kerätyt rahoitusosuudet osoitetaan taidehankintoihin ja niiden toteuttamiseen, taideteosten ylläpitoon ja kulttuuriprojekteihin.

Taideprosenttikäytäntöä on sovellettu eri muodoissa Arabianrannan, Kalasataman sekä Kruunuvuorenrannan projektialueilla. Arabianrannan alueella tontin rakentajan tuli tontinvaraus- ja luovutusehtojen mukaisesti käyttää 1 - 2 % hankkeen kokonaishankinta-arvosta taiteeseen, joka tuli tontin omistajan/haltijan (esim. as oy) omistukseen tai alueen palveluyhtiön omistukseen. Kalasataman ja Kruunuvuorenrannan alueilla taidetta varten kerättävä maksu on määritetty euromääräisesti ollen 10 euroa/k-m² tarkistettuna rakennuskustannusindeksillä.

Voimassa olevat periaatteet eivät koske yksityiselle maalle toteutettavia hankkeita. Kaupunki on kuitenkin aiemmin Arabianrannan alueella ohjannut yksityiseltä maanomistajalta maankäyttösopimuksen perusteella perittyjä korvauksia ko. alueen ympäristötaiteen hankintaan.

Selvitys taide- ja kulttuuriprocenttiperiaatteen laajentamisesta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



Kiinteistölautakunta pitää tarkoituksenmukaisena, että taide- ja kulttuuriperiaatteen soveltamisen laajentamismahdollisuudet selvitetään. Mikäli taideprosenttiperiaate otettaisiin nykyistä merkittävästi laajempaan käyttöön, tulee menettelylle luoda selkeät ja yksiselitteiset ohjeet. Ohjeissa tulisi muun ohella määritellä, mitä on pidettävä kulloisessakin tilanteessa taideteoksena, mikä on vaadittava laatutaso, miten vaadittava maksu suoritetaan ja kenen vastuulle kuuluvat taideteosten ylläpito jne. Samalla tulee päättää kaupungin sisältä ne tahot, jotka vastaavat ehtojen soveltamisesta ja noudattamisen valvonnasta.

Kiinteistölautakunta katsoo, että selvityksen yhteydessä tulisi erityisesti huomioida jäljempänä mainitut näkökohdat.

Ohjausmahdollisuudet

Kaupunki voi halutessaan edellyttää omistamillaan ja luovuttamillaan tonteilla taideprosenttiperiaatteen noudattamista tontinluovutusehdoissa. Hankkeiden toteuttajien kannalta on erityisen tärkeää, että vaadittava prosentti/muu maksu on kerrottu mahdollisimman aikaisessa vaiheessa eli käytännössä tontinvarusehdoissa, kuten nykyisellään on menetelty. Taidemaksun perimisestä päättää näin ollen tontinvarausten yhteydessä kaupunginhallitus.

Kiinteistölautakunnan näkemyksen mukaan ohjauksen ei tule perustua asemakaavamääräyksiin, koska mahdolliset poikkeamiset määräyksistä edellyttävät aina maankäyttö- ja rakennuslain mukaista poikkeamismenettelyä, joka voi muodostua raskaaksi ja hitaaksi. On myös epäselvää, voidaanko tämän tyyppisiä määräyksiä nykyisen lainsäädännön perusteella ottaa asemakaavaan.

Merkittävien yksityiselle maalle toteutettavien hankkeiden osalta ohjaus voidaan lähtökohtaisesti toteuttaa maankäyttösopimuksiin otettavien ehtojen, mikäli hanke edellyttää asemakaavan muutosta, josta koituu maanomistajalle merkittävää hyötyä. Kiinteistötoimella ei kuitenkaan ole nykyisellään resursseja valvoa tämän tyyppisten ehtojen toteutumista.

Kustannusvaikutuksista

Aloitteessa todetaan, ettei hankkeilta edellytettävällä taideprosentilla ole vaikutusta asuntojen hintaan, vaan vaadittu suoritus alentaa hankkeen toteuttajan katetta. Vaikka aloitteessa esitettyä arviota voidaan pitää lähtökohtaisesti oikeana sääntelemättömän asuntotuotannon osalta, tulee huomata, että kaupungin nykyisten asuntopoliittisten tavoitteiden mukaan kaupungin asuntotuotannosta 60 prosenttia tulisi olla kohtuuhintaista säänneltyä



omakustannusperusteista tuotantoa (ARA-vuokra, Hitas, ASO jne.). Tavoite tarkoittaa, että myös yksityiselle maalle tulisi toteuttaa säännellyn omakustannusperusteisen asuntotuotannon hankkeita. Omakustannusperusteisessa tuotannossa kaikki rakennuskustannukset vaikuttavat suoraan asunnon myyntihintaan/vuokraan. Taidetta ja kulttuuritoimintaa varten perittävien maksujen tulee siten kaikissa tilanteissa olla kohtuullisia.

Edellä mainitun osalta tulee lisäksi huomata, että Helsingissä on nykyisellään paljon (esikaupunki)alueita, jossa pelkästään asemakaava- ja viranomais määräyksistä johtuvat rakennuskustannukset ovat helposti lähellä ko. alueen asuntojen arvioitua markkinahintaa/vuokraa tai jopa sen yli. Tämä laskee olennaisesti tonttien kiinnostavuutta rakennuttajien ja rakentajien näkökulmasta. Tonttien kiinnostavuuden säilyttämiseksi ja toteutumisen edistämiseksi tällaisilla alueilla ei ole syytä edellyttää hankkeilta ylimääräisiä kustannuksia aiheuttavia toimenpiteitä. Näillä alueilla tulisi pikemminkin harkita rakennuskustannuksia aiheuttavien kaava- ja muiden määräysten väljentämistä.

Myös toimitilahankkeiden osalta voidaan todeta, että näiden hankkeiden taloudellisen toteutuskelpoisuuden realiteetit vaihtelevat merkittävästi alueittain, riippuen pitkälti kunkin alueen toimitilojen markkinavuokratasosta.

Maksun määräytymisperuste

Taide- ja kulttuuritoimintaan sijoitettavan maksun määrittäminen prosenttiperusteisesti on varsin ongelmallista mm. maksujen suuruuden ennakoitavuuden, hankkeiden talouden sekä valvonnan järjestämisen näkökulmasta. Kaupungilla on, ARA- ja Hitas-asuntotuotantoa lukuun ottamatta, yleensä hyvin rajalliset mahdollisuudet selvittää yksittäisen hankkeen kustannuksia, jolloin vaadittavan maksun määrittäminen ja valvonta on vaikeaa, ellei mahdotonta. Toiseksi prosenttiperusteinen määrittely johtaa helposti siihen, että hankkeen rakennusteknisten- ym. ominaisuuksien (esim. maaperän heikko rakennettavuus) puolesta rakennuskustannuksiltaan kalliiksi muodostuva hanke joutuu maksamaan korkeampaa taidemaksua. Tätä ei voida pitää tarkoituksenmukaisena eikä hankkeiden toteuttajien yhdenvertaista kohtelua edistävänä.

Mainittujen ongelmien välttämiseksi mahdollisesti vaadittava taidemaksu tulisi määrittää kiinteänä eli euroa/k-m² -perusteisesti prosenttiperusteisen määrittelyn sijaan.

Taideteosten ylläpito



Tonteille sijoitettavien taideteosten osalta tulee edelleen huomata, että taideteokset edellyttävät ylläpito- ja huoltotoimenpiteitä, jotka jäävät aina lähtökohtaisesti tontin omistajan tai haltijan (asuntoyhtiö/kiinteistöyhtiö) vastuulle. Esimerkiksi asuntoyhtiöillä ei kuitenkaan useimmiten ole osaamista tavanomaisesta kiinteistöhuollosta poikkeavaan taideteosten ym. yllä- ja kunnossapitoon. Mikäli toteutettavaksi vaadittavat taideteokset eivät ole selvästi toiminnallinen osa rakennusta, myös taloyhtiöiden intressi ylläpitoon voi olla vähäinen. Näin erityisesti, jos ylläpidon kustannukset nousevat esim. taideteoksessa käytettyjen erityismateriaalien ja vaadittavan erityisosaamisen vuoksi korkeiksi. Mikäli taideprosenttiperiaatteen käyttöä laajennetaan nykyisestä, tulisi erityistä huomiota kiinnittää taideteosten tarkoituksenmukaisen ylläpidon järjestämiseen.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Sami Haapanen, toimistopäällikkö, puhelin: 310 36437
sami.haapanen(a)hel.fi

Asuntotuotantotoimikunta 26.06.2013 § 117

HEL 2013-002196 T 00 00 03

Päätös

Asuntotuotantotoimikunta päätti antaa kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Outi Alanko-Kahiluodon ym. valtuutettujen kulttuurin prosenttiperiaatteen laajentamisaloitteesta seuraavan lausunnon:

Taiteen prosenttiperiaatteesta on Helsingissä jo pitkä kokemus. ATT on rakennuttanut mm. Arabianrantaan useita kohteita, joissa prosenttiperiaatetta on sovellettu. Arabianrannassa velvoitettiin käyttämään taiteellisen yhteistyön toteuttamiseen ”vähintään 1 % ja enintään 2 % kohteen hankinta-arvosta”. Arabianrannan eteläpäässä taidemaksu kohdistettiin yhteispihoille liittymismaksun tapaan ja Kalasatamassa maksu osoitettiin ympäristötaiteelliseen yhteistyöhön (10 e/k-m² rakennuskustannusindeksi 1/2009). Vastaavantyyppisiä prosenttiperiaatteita on tulossa muillekin alueille. Alueelliset prosenttihankeet koskevat kaikkia alueen rakennuttajia, riippumatta siitä onko rakennuttajana kaupunki vai yksityinen toimija.

Taide sopii hyvin osaksi tavallista asuinympäristöä. Asuinympäristössä taide tulee lähelle eri-ikäisiä kaupunkilaisia, myös niitä jotka eivät



muutoin hakeudu taiteen äärelle. Silloin, kun taide sisällytetään asuinrakennushankkeeseen, sen kustannukset tulevat osaksi hankkeen kustannuksia. Sekä taiteen hankinnan että ylläpidon kustannukset tulevat siis viime kädessä asukkaiden maksettavaksi.

Käsitteissä esiintyy erilaisia tapoja määritellä taiteelle varattu rahamäärä; joissakin yhteyksissä puhutaan osuudesta rakennuskustannuksista, toisissa hankinta-arvosta, budjetista tai investoinnista. Kaupunginhallituksen päätöksessä 12.12.2011 (Prosenttirahahankkeissa sovellettavat periaatteet) on maininta siitä, että rakennuskustannuksiin ei lasketa normaalia kalliimpia perustuskustannuksia. Liittymismaksutyypissä taidemaksuissa maksu perustuu indeksiin sidottuna euromääränä hankkeen kerrosalaan. Taidekustannusten suuruus vaihtelee laskentatavasta riippuen.

Rakentamisen hinta on korkealla tasolla ja ”prosentti” tai ”kymppi neliölle” muodostavat merkittäviä summia. Seuraavassa on esimerkkilaskelma taiteelle kohdennettujen kustannusten muodostumisesta: Esimerkkitalo on 4000 k-m² kerrostalo, mikä rakennetaan vuokratontille. Se sisältää 50 asuntoa, yhteensä noin 3400 asm². Oletetaan, että rakennuksen hankinta-arvo on 4.000 euroa asuinneliölle. Yhden prosentin taidemaksu on tällöin 136.000 euroa, eli noin 2.700 euroa jokaista asuntoa kohden. Mikäli prosentti lasketaan rakennuskustannuksista, mikä olisi esimerkissä 3.500 e/m², tulisi taiteen osuudeksi noin 119.000 euroa eli noin 2.400 euroa jokaista asuntoa kohden. Kerrosalaan sidottu 10 euron korvamerkitty summa muodostaa sekin 40.000 euroa, mikä esimerkkitalossa merkitsee 800 euroa jokaista asuntoa kohden.

Yllä esitetyt summat ovat esimerkinomaisia, mutta kuvastavat sitä miten merkittävästä investoinnista on kysymys. Vertailun vuoksi mainittakoon, että hallituksen tuoreessa asuntopoliittisessa uudistuspaketissa kuntien vuokra-asunnoille on osoitettu määräaikainen 5.000 euron käynnistysavustus asuntoa kohden. Mikäli prosenttiperiaatetta käytetään kirjaimellisesti, se vie tuosta avustuksesta esimerkkitalon tapauksessa noin puolet.

Taideteosten huolto rakennuksen valmistumisen jälkeen on herättänyt kysymyksiä: miten huolletaan, kuka saa huoltaa ja miten taideteoksen voi mahdollisesti poistaa. Olennaista onkin varmistua taideteosten soveltuvuudesta asuinympäristöön. Taidetta voidaan tuoda ja tuodaan rakennuksiin myös vapaaehtoiselta pohjalta. Esimerkkinä ATT:lla on hyvinkin taiteellisia julkisivuratkaisuja tai esimerkiksi porrashuoneisiin tuotuja kuva-aiheita tai lasituksiin tehtyjä kuviointeja.



Asuntotuotantotoimikunta pitää hyvänä ja kannatettavana ajatuksena harkittua taiteen sijoittamista asuntokohteisiin. Silloin, kun taidetta edellytetään, tulisi taiteen hankinnan olla ammattitaitoisesti koordinoitua ja johdettua. Taideteokset tulisi sijoittaa sellaisiin kohteisiin, joissa on hallinnollisesti riittävät edellytykset huolehtia taideteoksesta myös jatkossa. Otollisia taiteen sijoituspaikkoja voisi syntyä alueen julkisten palvelujen, esimerkiksi koulujen tai päiväkotien, yhteyteen. Taiteen hankinta kiinteällä maksulla on tilaajalle yksinkertaisempi ja ennustettavampi tapa kuin projektikohtaiset taidehankinnat. Taidemaksun tulee joka tapauksessa olla kohtuullinen eikä se saa olla ylimitoitettu.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Risto Mykkänen

Lisätiedot

Seidi Kivisyryjä, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 32331
seidi.kivisyryja(a)att.hel.fi

Taidemuseon johtokunta 14.05.2013 § 26

HEL 2013-002196 T 00 00 03

Päätös

Taidemuseon johtokunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään selvitetäväksi prosenttiperiaatteen laajentamista siten ”että sen toteuttamiseen sitoutettaisiin myös (erikseen soveltavat) merkittävät yksityiset projektialueet ja rakennushankkeet”.

Taidemuseo käsittelee tässä lausunnossaan prosenttiperiaatteen soveltamista taidehankintoihin projektialueilla ja rakennushankkeissa. Päivitetyt prosenttirahahankkeita koskevat periaatteet sisältävät mahdollisuuden soveltaa käytäntöä myös uusilla asuinalueilla eli projektialueilla.

Helsingin kaupunki on ollut prosenttiperiaatteen edelläkävijä Suomessa. Ensimmäinen kaupunginhallituksen päätös prosenttiperiaatteen soveltamisesta on vuodelta 1991. Päivitetyt prosenttirahahankkeita koskevat periaatteet kaupunginhallitus hyväksyi 12.12.2011 (§ 1134). Prosenttiperiaatteen soveltaminen kirjattiin kaupungin strategiaohjelmaan 2009 – 2012 ja se sisältyy myös kaupungin strategiaohjelmaan vuosille 2013 – 2016: ”Taiteen näkymistä kaupunkiympäristössä vahvistetaan uudistettujen prosenttiperiaatteiden myötä.”

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



Kh:n päätös prosenttiperiaatteen soveltamisesta on tämän esityksen liitteenä.

Helsingin kaupunki asetti vuonna 2000 Arabianrannan rakennuttajille veloituksen käyttöä 1–2 % rakennuskustannuksista taiteeseen. Arabianrannan kohdalla kaupunki tulkitsi periaatetta siten, että kaupungin tuli asettaa hankkeelle taiteellinen asiantuntija. Arabianrannan tapauksessa taidekoordinaattorin palkkaamisesta vastasivat talous- ja suunnittelukeskus ja Taideteollinen korkeakoulu. Teokset ovat nykyisin Arabianrannan kiinteistöjen ja taloyhtiöiden omistuksessa ja vastuulla.

Hyvin samanlaisin periaattein toimii nyt rakenteilla oleva taidehanke Joensuun Penttilänrannassa, jossa asiantuntijuudesta vastaavat Pohjois-Karjalan taidetoimikunta ja Joensuun kaupunki yhdessä.

Kuten aloitteessa todetaan, Arabianranta oli ensimmäinen prosenttiperiaatetta rakennusvaiheessa kattavasti ja onnistuneesti käyttänyt kaupunginosa. Arabianrannan taideteosten ylläpidossa on kuitenkin ollut teosten ylläpitoon liittyviä ongelmia. Taloyhtiöillä itsellään ei aina ole resursseja eikä asiantuntemusta teosten kunnostamiseen. Kaupunki ei voi velvoittaa yksityistä tahoja ylläpitämään ja kunnostamaan omistamiaan taideteoksia. Ratkaisu ongelmaan saattaa olla teoksen poistaminen.

Rakennuttajalla ei aina ole asiantuntemusta taideteosten toteuttamisessa. Erillisen asiantuntijan palkkaaminen ei välttämättä takaa hankkeiden onnistumista taideteosten ylläpidon ja siihen liittyvien kustannusten arvioinnissa. Vastuukysymykset tulisi selvittää silloin, kun kaupunki velvoittaa yksityistä tahoja hankkimaan taidetta.

Kaupunki onkin pyrkinyt kehittämään prosenttiperiaatteen soveltamista projektialueilla.

Kaupunginhallituksen päätökseen vuonna 2011 sisältyivät prosenttiperiaatteen soveltamiskäytännöt myös uusille alueille: "Projektialueille ja merkittävillä täydennysrakentamiskohteille voidaan määritellä asemakaava- ja tontinluovutusvaiheessa rakentamisaikaisiin kulttuuriprojekteihin ja pysyviin taidehankintoihin kerättävä rahoitusosuus. Rahoitusosuuden suuruus määritellään aina tapauskohtaisesti. Vuosittaiseen talousarvioon varataan projektialueilta kerättäviä rahoitusosuuksia vastaava määräraha osoitettavaksi rahoitusjohtajan päätöksin ao. virastoille. Virastoille kohdistettavista määrärahoista sovitaan virastojen yhteiskokouksessa. Kerätyt rahoitusosuudet osoitetaan taidehankintoihin ja niiden toteuttamiseen, taideteosten ylläpitoon sekä kulttuuriprojekteihin niin, että määrärahasta osoitetaan lähtökohtaisesti 85 % taidehankintoihin ja niiden toteuttamiseen sekä ylläpitoon ja 15 % kulttuuriprojekteihin.



Pysyvät julkisen taiteen teokset liitetään taidemuseon kokoelmiin soveltuvien osin.”

Tätä uutta käytäntöä on onnistuneesti toteutettu Kalasatamassa ja sen soveltamista on valmisteltu myös Keski-Pasilan alueella. Ominaista tässä menettelyssä on, että tontinluovutuksen yhteydessä yksityisiltä rakennuttajilta kerättyä rahoitusosuutta hallinnoi Helsingin kaupungin talous- ja suunnittelukeskus ja että taidehankintojen osalta Helsingin taidemuseo toimii asiantuntijana. Kalasatamassa on tällä hetkellä kaksi suurempaa taidehankintaa tilausvaiheessa ja useita muita on valmisteilla.

Kalasataman hankkeessa taidemuseo ottaa vastuun taideteoksista samalla tavoin kuin muissa prosenttiperiaatehankkeissa. Uudet teokset sijoitetaan lähtökohtaisesti kaupungin alueille, jolloin vastuukysymykset ovat selkeät. Julkisten taideteosten ylläpidosta vastaavat taidemuseolla ja rakennusvirasto yhdessä. Jotta tätä uutta prosenttirahaperiaatetta pystyttäisiin jatkossa kuitenkin kunnolla toteuttamaan, tulee taideteosten ylläpitoon suunnata riittävästi resursseja.

Taidemuseon johtokunta toteaa, että valtuustoaloitteessa on kiinnitetty huomiota tärkeään asiaan. Prosenttiperiaatteen soveltaminen uusille asuinalueille lisää asuinalueiden viihtyvyyttä ja nostaa kaupungin profiilia kuvataidekaupunkina

Taidemuseon johtokunta kannattaa Alanko-Kahiluodon ym. valtuustoaloitteen ehdotusta, jonka mukaan prosenttiperiaate laajennettaisiin siten, että sen toteuttamiseen sitoutettaisiin myös (erikseen sovittavat) merkittävät yksityiset projektialueet ja rakennushankkeet.

Käsittely

14.05.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään käsittelyn alussa seuraavasti:

SIVU 1, KAPPALE 3, lisätään "projektialueilla ja rakennushankkeissa":

Taidemuseo käsittelee tässä lausunnossaan prosenttiperiaatteen soveltamista taidehankintoihin projektialueilla ja rakennushankkeissa. Päivitetyt prosenttirahahankkeita koskevat periaatteet sisältävät mahdollisuuden soveltaa käytäntöä myös uusilla asuinalueilla eli projektialueilla.

SIVU 3, LOPPUOSA, lisätään viimeinen kappale:



Taidemuseon johtokunta toteaa, että valtuustoaloitteessa on kiinnitetty huomiota tärkeään asiaan.

Prosenttiperiaatteen soveltaminen uusille asuinalueille lisää asuinalueiden viihtyvyyttä ja nostaa kaupungin profiilia kuvataidekaupunkina.

Taidemuseon johtokunta kannattaa Alanko-Kahiluodon ym. valtuustoaloitteen ehdotusta, jonka mukaan prosenttiperiaate laajennettaisiin siten, että sen toteuttamiseen sitoutettaisiin myös (erikseen sovittavat) merkittävät yksityiset projektialueet ja rakennushankkeet.

Vastaehdotus:

Jussi Salonranta: Poistetaan muutetun esityksen viimeinen kappale:

Taidemuseon johtokunta kannattaa Alanko-Kahiluodon ym. valtuustoaloitteen ehdotusta, jonka mukaan prosenttiperiaate laajennettaisiin siten, että sen toteuttamiseen sitoutettaisiin myös (erikseen sovittavat) merkittävät yksityiset projektialueet ja rakennushankkeet.

Kannattajat: Nina Adamsson

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Poistetaan muutetun esityksen viimeinen kappale.

Jaa-äänet: 4

Kimmo Sarje, Thomas Wallgren (pj), Pauli Waroma, Erja Väyrynen

Ei-äänet: 4

Nina Adamsson, Valentina Ahlavuo, Elisa Koponen, Jussi Salonranta

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Otso Kantokorpi

Esittelijä

va taidemuseon johtaja
Erja Pusa

Lisätiedot

Elina Leskelä, intendentti, puhelin: 310 87043

[elina.leskela\(a\)hel.fi](mailto:elina.leskela(a)hel.fi)

Klas Fontell, arkkitehti/suunnittelija, puhelin: 310 87047



09.09.2013

Kj/35

klas.fontell(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



§ 918

V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Tarja Tenkulan aloite paperisen kesäpassin käyttöönotosta

HEL 2013-002194 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Tarja Tenkulan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Liitteet

1 Valtuutettu Tarja Tenkulan aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Tarja Tenkulan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Tarja Tenkula ja 21 muuta valtuutettua esittävät, että nuorisotoimessa otetaan taas käyttöön paperinen kesäpassi. Paperinen kesäpassi on informoinut tehokkaasti ja edullisesti lapsille ja perheille kesäleireistä ja muista lapsille ja nuorille suunnatuista kesätapahtumista. Sähköinen harrastushaku, johon nuorisotoimi on nyt siirtynyt, on käytössä kankea ja palvelee paremmin viikoittaisen toiminnan markkinoinnissa.

Kaupunginhallitus viittaa nuorisolautakunnan antamaan lausuntoon, jossa on kerrattu sähköiseen harrastushakuun siirtymisen vaiheita ja perusteita. Ratkaisuun vaikuttivat mm. se, että paperinen kesäpassi ei tavoittanut kaikkia nuoria ja sen koostaminen, toimittaminen ja taitto veivät merkittävän osan nuorisoasiainkeskuksen viestintäyksikön työresurssista. Painatus- ja jakelukustannukset nousivat viimeisessä julkaistussa versiossa yli 30 000 euron. Näiden syiden johdosta nuorisoasiainkeskus siirtyi kehittämään sähköistä harrastehakua. Se on välineenä hyvä, mutta sen tunnettuisuus ei ole ollut vahvaa. Tämän



vuoksi sen tunnetuksi tekemiseen panostettiin vahvasti kevään mittaan. Lisäksi nuorisotoimessa todettiin, että kesätoimintojen markkinointi vaatii oman välineensä. Keväällä 2013 nuorisosiainkeskuksessa päätettiin tehdä järjestöjen kesätoiminnasta ala-asteikäisille ja heidän vanhemmilleen suunnatun oman kesätoimintaesitteen. Esite oli jaossa kouluissa opetusviraston kautta. Tätä esitettä kehittämällä voidaan tulevina vuosina koota eräänlainen minikesäpassi. Sähköisen harrastehaun kehittyessä tullaan erillisen kesäesitteen tarvetta tarkastelemaan uudelleen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Liitteet

1 Valtuutettu Tarja Tenkulan aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Nuorisolautakunta 21.03.2013 § 28

HEL 2013-002194 T 00 00 03

Päätös

Nuorisolautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Nuorisosiainkeskus luopui paperisesta Kesäpassin tuotannosta vuonna 2011 uuden sähköisen harrastushakualustan valmistuttua johtoryhmäpäätöksen mukaisesti. Päätöksessä todettiin Harrastushaun korvaavan paperisen Kesäpassin ja olevan jatkossa nuorisosiainkeskuksen tärkein sähköinen palvelu, johon tullaan panostamaan kaikin tavoin.

Nuorisolautakunta on käsitellyt sähköisen harrastushakupalvelun periaatteita ja laajentumista kokouksissaan. Nuorisolautakunnan kokouksen 26.1.2012 päätöksessä todetaan, että nuorisosiainkeskuksen tuottama perinteinen Kesäpassi julkaistaan jatkossa vain sähköisenä versiona osana harrastushakua. Kokouksessaan 30.10.2012 lautakunta merkitsi tiedoksi nuorisosiainkeskuksen suunnitelman sähköisen harrastehaun edelleen kehittämiseksi. Samalla lautakunta päätti todeta, että



paperista Kesäpassia ei ole tarkoituksenmukaista ottaa uudelleen käyttöön

Päätöksen keskeiset perusteet olivat seuraavat:

Nuorisoasiainkeskus haluaa tarjota palvelua sekä kaikille helsinkiläisille nuorisjärjestöille että nuorille suunnattuja palveluja tuottaville järjestöille. Tämä laajentumistavoite olisi äärimmäisen vaikea toteuttaa paperisena. Paperisen Kesäpassin ongelmana olivat tietojen keräämisen vaikeudet ja painokustannusten kasvu sivumäärien kasvaessa.

Paperisen Kesäpassin jakelu ei myöskään tavoittanut kaikkia nuoria, sillä nuorisoasiainkeskuksella on ollut käytettävissään ainoastaan Helsingin opetusviraston jakelutie. Perinteisen opetusviraston jakelun ulkopuolelle jäävät kaikki ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevat nuoret, yksityiskouluissa opiskelevat ja työelämässä tai kotona olevat nuoret. Sähköinen versio on puolestaan aina kaikkien nuorten tavoitettavissa.

Kesäpassin painatus ja jakelukustannukset nousivat viimeisessä julkaistussa versiossa yli 30 000 euron. Paperisen Kesäpassin koostaminen, toimittaminen ja taitto veivät merkittävän osan viestintäyksikön työresurssista. Paperisen Kesäpassin aikaan kaikki kurssi-ilmoittautumiset otettiin vastaan puhelimesta. Sähköinen järjestelmä säästää myös nuoriso-ohjaajilta satojen ilmoittautumisten vastaanottamiseen käytettyä työaikaa merkittävästi.

Nuorisoasiainkeskus toimii kestävän kehityksen periaatteen mukaisesti aina kun se on mahdollista. 65 000 kappaleen ja 150 -sivuisen Kesäpassin painatusmäärä on suuri rasite ympäristölle.

Harrastushaku mahdollistaa tietojen muokkauksen online-toimintana, jolloin tietoja voi lisätä, täydentää, korjata tai poistaa myös julkaisun jälkeen.

Paperinen kesäpassi on tehokas väline tavoittaa erityisesti ala-asteikäisiä nuoria mukaan kesätoimintoihin. Helsinkiläisten nuorisopiirijärjestöjen yhteistyöelin Helsinki-Team ry on vaatinut paperisen kesäpassin palauttamista.

Sähköinen harrastehaku on hyvä väline, kun toimintaa tarjotaan ympärivuotisesti. Sen keskeisenä ongelmana on toistaiseksi sen tuntemattomuus. Kesätoimintojen markkinointi vaatii kuitenkin kokonaan omat välineensä, jotta ne pystytään kohdistamaan oikealle kohderyhmälle. Keväällä 2013 nuorisotoimi päätti teettää järjestöjen kesätoiminnoista ala-asteikäisille ja heidän vanhemmilleen suunnatun oman kesätoimintaesitteiden. Esite on jaossa Helsingin koulujen ala-



asteikäisille oppilaille Opetusviraston kautta. Esitettä kehittämällä voitaisiin eräänlaista ”minikesäpassia” koota myös tulevana vuosina ja näin markkinoida kesätoimintoja. Harrastehaun kehittyessä ja tunnettuuden lisääntyessä tarkastellaan kesäesitteen tarvetta uudelleen.

Nuorisoasiainkeskus kehittää sähköistä harrastehakupalveluaan jatkuvasti ja tulee panostamaan palvelun markkinointiin merkittävästi:

Vuoden 2013 alussa toteutetut tekniset uudistukset:

Harrastushausta julkaistiin kaksi kieliversiota (ruotsin- ja englanninkieliset sivustot). Tarvittaessa on mahdollisuus julkaista myös muunkielisiä versioita. Harrastushausta toteutettiin kevennetty versio mobiililaitteille. Avoin rajapinta muihin järjestelmiin.

Tavoitteena on myös vuoden 2013 aikana toteuttaa eri harrasteiden ja leirien sähköinen maksujärjestelmä harrastushakupalveluun ilmoittautumisen yhteyteen. Harrastushakupalvelu on nuorisoasiainkeskuksen oma järjestelmä, jonka kehittämiseen on sitouduttu. Uusia ominaisuuksia otetaan käyttöön tarpeen mukaan.

Kesäpassi tuotettiin aikaisemmin verkkoon ja painettuna samalla järjestelmällä. Tämä järjestelmä on poistettu käytöstä sähköiseen harrastushakuun siirtymisen jälkeen. Jos paperisen Kesäpassin tekeminen aloitettaisiin uudelleen, prosessi olisi suunniteltava tuotannon osalta uudestaan ja rakennettava järjestelmä, joka toimii yhteydessä nykyisen harrastehaun kanssa ja tuottaa valmista painokelpoista jälkeä. Tällaisen järjestelmän kehittäminen viivästyttäisi huomattavasti muuta järjestelmäkehitystä ja tulisi viemään merkittävästi työaikaa ja resursseja.

Harrastehaun kesätoimintojen markkinointiviestintäsuunnitelma 2013

- Ulkomainontakampanja (jättijuliste metroasemilla 14.1.–27.1.2013).
- Mediatiedotus + uutisointi nuorisoasiainkeskuksen nettisivuilla (tammikuu).
- Oma kesäosasto Reaktori-hiihtolomatapahtumassa
- Vanhemmille tiedotetaan keskitetysti harrastehausta ja kesän leireistä opetusviraston Wilma -järjestelmässä.
- Ulkomainontakampanja (bussit, metrot, raitiovaunut 18.3.–31.3.2013).
- Kouluille jaetaan 65 000 kesäesitettä. Järjestöjen toiveiden mukainen esite suunnataan alakouluikäisille maaliskuussa. Yläkoululaisille ja toisen asteen oppilaitoksiin jaetaan nuorille suunnattu esite myös maaliskuussa.



- KesäStadi -Facebook-ryhmä aktivoidaan kevään aikana. Sen kautta järjestöt voivat markkinoida omia leirejään.
- Facebook -markkinointia harrastushaulle (18.3.2013 alkaen).
- Metrolehteen 12-sivuinen liite nuorille suunnatuista kesätoiminnoista 29.4.2013 (Lasu).

Käsittely

21.03.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä lisäsi kohdan (9) jälkeen kaksi seuraavaa kappaletta:

Paperinen kesäpassi on tehokas väline tavoittaa erityisesti ala-asteikäisiä nuoria mukaan kesätoimintoihin. Helsinkiläisten nuorisopiirijärjestöjen yhteistyöelin Helsinki-Team ry on vaatinut paperisen kesäpassin palauttamista.

Sähköinen harrastehaku on hyvä väline, kun toimintaa tarjotaan ympärivuotisesti. Sen keskeisenä ongelmana on toistaiseksi sen tuntemattomuus. Kesätoimintojen markkinointi vaatii kuitenkin kokonaan omat välineensä, jotta ne pystytään kohdistamaan oikealle kohderyhmälle. Keväällä 2013 nuorisotoimi päätti teettää järjestöjen kesätoiminnoista ala-asteikäisille ja heidän vanhemmilleen suunnatun oman kesätoimintaesitteen. Esite on jaossa Helsingin koulujen ala-asteikäisille oppilaille Opetusviraston kautta. Esitettä kehittämällä voitaisiin eräänlaista ”minikesäpassia” koota myös tulevana vuosina ja näin markkinoida kesätoimintoja. Harrastehaun kehittyessä ja tunnettuuden lisääntyessä tarkastellaan kesäesitteen tarvetta uudelleen.

Esittelijä

osastopäällikkö
Marko Luukkanen

Lisätiedot

Antti Lilja, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 89028
antti.lilja(a)hel.fi



§ 919

V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite Mol.fi sivustoja koskien

HEL 2013-002188 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Tuomo Valokaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Tuomo Valokaisen aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Tuomo Valokaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Tuomo Valokainen ja kuusi muuta valtuutettua kiinnittävät huomiota työvoimatoimistojen ylläpitämän Mol.fi -sivuston toimintaan. Henkilöt voivat sivuston kautta etsiä töitä asuinseudultaan. Ongelmana on, että yli 50-vuotiaiden työhakemuksiin ei juurikaan vastata. Työnhakija ei näin ollen saa tietoa siitä, onko hakemus koskaan mennyt perille tai onko hakemuksessa joitain puutteita. Aloitteessa pyydetään, että Helsingin kaupunki tutkisi mahdollisuutta puuttua tähän epäkohtaan.

Kaupunginhallitus viittaa henkilöstökeskuksen lausuntoon. Siinä todetaan mm., että aloitteessa mainittu epäkohta liittyy yksittäisten työnantajien rekrytointikäytäntöjen moninaisuuteen. Jos yksittäinen työnantaja ei edellytä oman työpaikkansa esimiesten huolehtivan rekrytointiviestinnästään aktiivisesti ja oikea-aikaisesti, niin



käytännöissä voi olla paljonkin vaihtelevuutta, mikä on valitettavaa. Käytännöt ovat kuitenkin yksittäisten työnantajien vastuulla, ja ohjausmahdollisuudet ovat vähäiset. Helsingin kaupungin omissa henkilöstöhankinnan periaatteissa ja muussa ohjeistuksessa korostetaan hyvän hakijaviestinnän merkitystä työnantajan maineelle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Tuomo Valokaisen aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Henkilöstökeskus 17.6.2013

HEL 2013-002188 T 00 00 03

Valtuutettu Valokainen on pyytänyt Helsingin kaupunkia selvittämään mahdollisuuttaan vaikuttaa työ- ja elinkeinopalveluiden (TE-palvelut) ylläpitämässä www.mol.fi –verkkopalvelussa ilmoittavien yritysten ja yhteisöjen hakijaviestintään, etenkin silloin kun kyseessä on yli 50-vuotias hakija.

Aloitteessa nostetaan esiin kaksi tärkeää seikkaa: varttuneempien työnhakijoiden mahdollisuudet tulla huomioiduiksi hakuprosesseissa, sekä yleisesti ottaen rekrytoivan työnantajan vastuullinen hakijaviestintä prosessin aikana.

TE-palveluiden ylläpitämä www.mol.fi –palvelu on Suomen käytetyin sähköinen rekrytointisivusto. Vuoden 2012 aikana sivustolla ilmoitettiin 95 856 Helsingin alueella sijaitsevaa avointa työpaikkaa. Näistä lähes 80 % oli yritysten ilmoittamia ja hieman alle 10 % kuntien.

Aloitteen esiin nostama epäkohta kumpuaa pohjimmiltaan yksittäisten työnantajien henkilöstöpoliittisista linjauksista ja rekrytointikäytäntöjen moninaisuudesta. Jos työnantaja, oli se sitten yksityinen yritys tai julkinen yhteisö, ei esimiehilleen suunnatussa ohjeistuksessaan edellytä, että esimiehet hoitavat hakuun liittyvän hakijaviestinnän



aktiivisesti, tasapuolisesti ja oikea-aikaisesti, voi lopputuloksena eri työnantajien toimintatavoissa hakijoiden suuntaan olla paljonkin valitettavaa vaihtelevuutta.

Koska tämäntyyppiset linjaukset ja työnjohdollinen ohjeistus on kuitenkin yksittäisen työnantajan vastuulla, Helsingin kaupungin mahdollisuudet ohjata tai vaikuttaa suoraan mol.fi –sivustolla ilmoitaviin yrityksiin ja yhteisöihin ovat kovin vähäiset. Samasta syystä voidaan olettaa, että myös TE-palveluiden on vaikea suoraan edellyttää sivustolla ilmoitavilta yhteisöiltä tietynlaisia toimintatapoja, muutoin kuin periaatteellisen suosituksen tasolla.

Helsingin kaupungin omissa henkilöstöhankinnan periaatteissa ja muussa esimies- ohjeistuksessa korostetaan hakijaviestinnän merkitystä hyvän työnantajamaineen muodostumisessa. Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon vaaliminen korostuu vahvasti henkilöstöhankintaan liittyvässä ohjeistuksessa käytännön valintapäätöksiä ohjaavana arvona.

Lisätiedot

Riitta Hellman, rekrytointipäällikkö, puhelin: 310 32950
riitta.hellman(a)hel.fi



§ 920

V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Pekka Tiusasen aloite tanssinopetuksen järjestämisestä ja opetuksen rahoittamisesta Itä-Helsingissä

HEL 2013-002197 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Pekka Tiusasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tiusanen Pekka valtuustoaloite Kvsto 13.2.2013 asia 55

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Pekka Tiusasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Pekka Tiusanen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan Itä-Helsingin Musiikkiopiston kannatusyhdistykselle 100 000 euron määrärahan lisäystä tanssinopetuksen järjestämistä ja jatkamista varten.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausuntoon viitaten, että se ei kannata aloitteessa esitettyä 100 000 euron määrärahan lisäystä Itä-Helsingin Musiikkiopiston kannatusyhdistykselle aloitteessa esitetyllä tavalla.

Yhdistyksen johtokunta vahvisti tammikuun kokouksessaan päätöksen lopettaa tanssinopetus osana Itä-Helsingin musiikkiopiston toimintaa. Yhdistyksen palveluksessa toimivat tanssinopettajat on irtisanottu. Itä-



Helsingin Musiikkiosaston tanssiopisto ei jatka toimintaansa syyslukukaudella 2013.

Helsingin kulttuurikeskus on selvittänyt tanssin perusopetuksen edellytysten turvaamista toiminnan jatkamisesta kiinnostuneen Vapaan Tanssikoulun kanssa. Vapaa tanssikoulu on hakenut kulttuuri- ja kirjastolautakunnalta tanssin perusopetuksen opetuslupaa.

Vapaan Tanssikoulun on aloittanut tanssin perusopetuksen antamisen Itä-Helsingissä syksyllä 2013. Kulttuuri- ja kirjastolautakunta on siirtänyt kokouksessaan 16.4.2013 kohdeavustuksiin varatuista määrärahoista 12 000 euroa kehittämishankkeisiin. Tämä määräraha osoitetaan Taideosuuskunta Apinatarhalle (Vapaa tanssikoulu) vuonna 2013 ehdolla, että opetussuunnitelman mukainen tanssiopetus toteutuu.

Lisäksi lautakunta on siirtänyt samassa päätöksessä Itä-Helsingin musiikkiopiston tanssiosastolle joulukuussa 2012 myönnetyn 15 900 euron avustuksen kolmannen ja neljännen erän (yhteensä 7 950 euroa) maksettavaksi Taideosuuskunta Apinatarhalle em. kappaleen ehdoin.

Vuodelle 2014 myönnettävistä toiminta-avustuksista kulttuuri- ja kirjastolautakunta päättää joulukuun kokouksessaan erilliseen harkintaan perustuen ja käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tiusanen Pekka valtuustoaloite Kvsto 13.2.2013 asia 55

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 16.04.2013 § 46

HEL 2013-002197 T 00 00 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta ei kannata aloitteessa esitettyä 100 000 euron määrärahan lisäystä Itä-Helsingin Musiikkiopiston kannatusyhdistykselle aloitteessa esitetyllä tavalla.

Perusteluina lautakunta esittää seuraavan.

Valtuustoaloitteessa ehdotettua määrärahaa ei voida myöntää Itä-Helsingin musiikkiopiston kannatusyhdistys ry:lle, koska yhdistyksen johtokunta vahvasti tammikuun kokouksessaan päätöksen lopettaa tanssinopetus osana Itä-Helsingin musiikkiopiston toimintaa. Yhdistyksen palveluksessa toimivat tanssinopettajat on irtisanottu.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että musiikkiopiston tanssiopetukseen osallistuneet lapset voisivat jatkaa harrastustaan. Tämä takia Helsingin kulttuurikeskus on selvittänyt tanssin perusopetuksen edellytysten turvaamista toiminnan jatkamisesta kiinnostuneen Vapaan Tanssikoulun kanssa. Vapaa tanssikoulu on hakenut kulttuuri- ja kirjastolautakunnalta tanssin perusopetuksen opetuslupaa.

Vapaan Tanssikoulun on tarkoitus aloittaa tanssin perusopetus Itä-Helsingissä syksyllä 2013. Lautakunta siirtää tässä kokouksessa 16.4.2013 (kohta Kohdeavustusten myöntäminen, 3. jako) kohdeavustuksiin varatuista määrärahoista 12 000 euroa kehittämishankkeisiin. Tämä määräraha osoitetaan Taideosuuskunta Apinatarhalle (Vapaa tanssikoulu) vuonna 2013 ehdolla, että opetussuunnitelman mukainen tanssiopetus toteutuu.

Lisäksi lautakunta siirtää samaisessa päätöksessä Itä-Helsingin musiikkiopiston tanssiosastolle joulukuussa 2012 myönnetyn 15 900 euron avustuksen (kkik § 171, 11.12.2012) kolmannen ja neljännen erän (yhteensä 7 950 euroa) maksettavaksi Taideosuuskunta Apinatarhalle em. kappaleen ehdoin. Itä-Helsingin Musiikkiosaston tanssiopisto ei jatka toimintaansa syyslukukaudella 2013. Vuodelle 2014 myönnettävistä toiminta-avustuksista kulttuuri- ja kirjastolautakunta päättää joulukuun kokouksessaan erilliseen harkintaan perustuen ja käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Helsingin kaupunginvaltuuston joulukuussa 2011 hyväksymässä kulttuuristrategiassa 2012 - 2017 todetaan, että kaikilla lapsilla ja nuorilla on oikeus taiteen, kulttuurin ja liikunnan harrastamiseen. Strategiassa painotetaan myös sitä, että taiteen perusopetusta annetaan eri puolilla kaupunkia kohtuullisin oppilasmaksuin osana helsinkiläisten lasten lähipalveluja. Osallistuminen taideopetukseen vaihtelee kaupungin eri alueilla, idässä ja kaupungin reuna-alueilla



lapset osallistuvat opetukseen vähiten. Taiteen perusopetuksessa alueellisen tasa-arvon ja sukupuolten tasa-arvon toteutuminen on tärkeätä.

Käsittely

16.04.2013 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Johanna Sumuvuori: Muutos kappaleeseen 6:

Vapaan Tanssikoulun on tarkoitus aloittaa tanssin perusopetus Itä-Helsingissä syksyllä 2013. Lautakunta siirtää tässä kokouksessa 16.4.2014 kohdeavustuksiin varatuista määrärahoista 12 000 euroa kehittämishankkeisiin. Tämä määräraha osoitetaan Taideosuuskunta Apinatarhalle (Vapaa tanssikoulu) vuonna 2013 ehdolla, että opetussuunnitelman mukainen tanssiopetus toteutuu.

Lisäksi lautakunta siirtää Itä-Helsingin musiikkiopiston tanssiosastolle joulukuussa 2012 myönnetyn 15 900 euron avustuksen (KKLK § 171, 11.12.2012) kolmannen ja neljännen erän (yhteensä 7 950 euroa) maksettavaksi Taideosuuskunta Apinatarhalle em. kappaleen ehdoin. Itä-Helsingin Musiikkiosaston tanssiopisto ei jatka toimintaansa syyslukukaudella 2013. Vuodelle 2014 myönnettävistä toiminta-avustuksista kulttuuri- ja kirjastolautakunta päättää joulukuun kokouksessaan erilliseen harkintaan perustuen ja käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Kannattajat: Risto Kolanen

Lautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

va. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Petri Rostedt, suunnittelija, puhelin: 310 32988
petri.rostedt(a)hel.fi
Veikko Kunnas, va. kulttuurijohtaja, puhelin: 310 37000
veikko.kunnas(a)hel.fi



§ 921

**V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite
maahanmuuttajien oppisopimuskoulutuksesta**

HEL 2013-002189 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Xia Belle Selene valtuustoaloite Kvsto 13.2.2013 asia 56

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia ja kolme muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että korkeasti koulutetuille maahanmuuttajille tulisi tarjota oppisopimuskoulutusta.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että oppisopimuskoulutuksen punaisena lankana on työhön oppiminen työn tekemisen kautta. Oppisopimuskoulutuksella on muunkielisille työssä tapahtuvan oppimisen lisäksi sosiaalinen merkitys. Työpaikalla työtä tekemällä pääsee paremmin sisään työyhteisöön. Työssä oppiminen tehostaa myös suomen kielen oppimista. Näillä on ratkaiseva merkitys ammatin oppimisessa.

Helsingin kaupungin oppisopimuskoulutusta on yhteistyössä työnantajien kanssa räätälöity muunkielisille ja opiskeluun on kuulunut



mm. suomen kielen opintoja. Lisäksi työpaikkakouluttajille ja koulutustarkastajille on tarjottu koulutusta eri kulttuuritaustaisten opiskelijoiden moninaisuuden huomioimisesta ohjauksessa. Vuonna 2012 Helsingin kaupungin reilusta 2900 oppisopimusopiskelijasta n. 11 % oli muunkielisiä. Muunkieliset opiskelijat jakaantuivat eri aloille seuraavasti: matkailu-, ravitsemus- ja talousala 42%, sosiaali- ja terveysala 22%, tekniikan ja liikenteen ala 18%, yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala 13% ja humanistinen ja kasvatustieteiden ala 6%. Lähes kaikki opiskelijat suorittivat koko tutkinnon. Joukossa oli vain muutamia tutkinnon osan suorittajia.

Kaupunginhallitus toteaa, että työllisyydenhoidon ja muunkielisten kotoutumisen näkökulmasta on kannatettavaa, että oppisopimuskoulutusta tarjotaan työttömille muunkielisille, koska oppisopimuksella pääsee heti työhön käsiksi. Työnantajan näkökulmasta oppisopimuskoulutus tarjoaa käyttökelpoisen menetelmän muunkielisen työvoiman kouluttamiseen ja työllistämiseen. Oppisopimusjärjestelmä on joustava ja käytännönläheinen. Oppisopimuskoulutuksessa voidaan käytännön kautta työpaikalla oppimalla ja opettamalla hyödyntää opiskelijan jo olemassa olevaa osaamista ja täydentää sitä henkilökohtaisen opiskeluohjelman avulla juuri työnantajan tarpeita vastaavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että oppisopimuskoulutus edistää muunkielisten työllistymistä. Helsingin kaupungin henkilöstökeskuksen vuonna 2012 toteuttaman työllisyydenhoidon toimenpiteiden vaikuttavuusmittauksen mukaan oppisopimuskoulutus on johtanut muunkielisillä 98-prosenttisesti työllistymiseen. Suomen ja ruotsinkieliset mukaan lukien oppisopimuskoulutuksen vaikuttavuus jäi 88 prosenttiin, mutta oppisopimus oli kuitenkin kokonaisuutena kaikkein vaikuttavin työllistämistoimenpide. Oppisopimus- ja myös rekrytointikoulutus pystyivät auttamaan maahanmuuttajia työllistymispoluille paremmin kuin työllisyydenhoidon asiakkaita keskimäärin.

Samalla kaupunginhallitus toteaa, että työnantajien tietämystä oppisopimuksen mahdollisuuksista muunkielisten kouluttamisessa ja työllistämisessä on edelleen lisättävä. Tämä koskee niin Helsingin kaupungin omia työpaikkoja kuin yksityisiä työnantajia. Työnantajien tietämyksen lisääminen mahdollistaa muunkielisten oppisopimusten laajentamisen nykyistä useammille aloille.

Vielä kaupunginhallitus toteaa, että maahanmuuttajien integroitumista mitataan suomalaisessa kotouttamispolitiikassa työllistymisellä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen



09.09.2013

Kj/39

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Xia Belle Selene valtuustoaloite Kvsto 13.2.2013 asia 56

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 27.08.2013 § 142

HEL 2013-002189 T 00 00 03

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Maahanmuuttajien integroitumista mitataan suomalaisessa kotouttamispolitiikassa työllistymisellä. Oppisopimuskoulutuksessa punaisena lankana on työhön oppiminen työn tekemisen kautta. Oppisopimuskoulutuksella on muunkielisille työssä tapahtuvan oppimisen lisäksi sosiaalinen merkitys. Työpaikalla työtä tekemällä pääsee paremmin sisään työyhteisöön. Työssä oppiminen tehostaa myös suomen kielen oppimista. Näillä on ratkaiseva merkitys ammatin oppimisessa.

Helsingin kaupungin oppisopimuskoulutusta on yhteistyössä työnantajien kanssa räätälöity muunkielisille ja opiskeluun on kuulunut mm. suomen kielen opintoja. Lisäksi työpaikkakouluttajille ja koulutustarkastajille on tarjottu koulutusta eri kulttuuritaustaisten opiskelijoiden moninaisuuden huomioimisesta ohjauksessa. Vuonna 2012 Helsingin kaupungin reilusta 2900 oppisopimusopiskelijasta n. 11 % oli muunkielisiä. Muunkieliset opiskelijat jakaantuivat eri aloille seuraavasti: matkailu-, ravitsemus- ja talousala 42%, sosiaali- ja terveysala 22%, tekniikan ja liikenteen ala 18%, yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala 13% ja humanistinen ja kasvatustieteiden ala 6%. Lähes kaikki opiskelijat suorittivat koko tutkinnon. Joukossa oli vain muutamia tutkinnon osan suorittajia.

Opetuslautakunta toteaa, että työllisyydenhoidon ja muunkielisten kotoutumisen näkökulmasta on kannatettavaa, että oppisopimuskoulutusta tarjotaan työttömille muunkielisille, koska oppisopimuksella pääsee heti työhön käsiksi. Työnantajan



näkökulmasta oppisopimuskoulutus tarjoaa käyttökelpoisen menetelmän muunkielisen työvoiman kouluttamiseen ja työllistämiseen. Oppisopimusjärjestelmä on joustava ja käytännönläheinen. Oppisopimuskoulutuksessa voidaan käytännön kautta työpaikalla oppimalla ja opettamalla hyödyntää opiskelijan jo olemassa olevaa osaamista ja täydentää sitä henkilökohtaisen opiskeluohjelman avulla juuri työnantajan tarpeita vastaavaksi.

Opetuslautakunta toteaa, että oppisopimuskoulutus edistää muunkielisten työllistymistä. Helsingin kaupungin henkilöstökeskuksen vuonna 2012 toteuttaman työllisyydenhoidon toimenpiteiden vaikuttavuusmittauksen mukaan oppisopimuskoulutus on johtanut muunkielisillä 98-prosenttisesti työllistymiseen. Suomen ja ruotsinkieliset mukaan lukien oppisopimuskoulutuksen vaikuttavuus jäi 88 prosenttiin, mutta oppisopimus oli kuitenkin kokonaisuutena kaikkein vaikuttavin työllistämistoimenpide. Oppisopimus- ja myös rekrytointikoulutus pystyivät auttamaan maahanmuuttajia työllistymispoluille paremmin kuin työllisyydenhoidon asiakkaita keskimäärin.

Lisäksi opetuslautakunta toteaa, että työnantajien tietämystä oppisopimuksen mahdollisuuksista muunkielisten kouluttamisessa ja työllistämisessä on edelleen lisättävä. Tämä koskee niin Helsingin kaupungin omia työpaikkoja kuin yksityisiä työnantajia. Työnantajien tietämyksen lisääminen mahdollistaa muunkielisten oppisopimusten laajentamisen nykyistä useammille aloille.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Anna Mari Leinonen, oppisopimusjohtaja, puhelin: 310 86470
annamari.leinonen(a)hel.fi



§ 922

V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite työväenopiston suomenkielen kursseista

HEL 2013-002190 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Xia Belle Selene valtuustoaloite Kvsto 13.2.2013 asia 57

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia ja kolme muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan mm., että työväenopiston olemassa olevia opetusresursseja tulisi kohdentaa uudelleen ja että opiston kursseilla maahanmuuttajien ja kantaväestön kohtaamisia tulisi pyrkiä lisäämään. Edelleen tulisi taitotasoa vähentää, intensiivikurssien määrää lisätä ja yhdenvertaisuuden nimissä venäjänkielen käyttöä apukielenä vähentää.

Kaupunginhallitus toteaa saadun lausunnon perusteella mm, että maahanmuuttajaopetus on työväenopistossa ollut viime vuosina yksi painoalue. Vuonna 2008 työväenopistossa annettiin suomen kielen opetusta maahanmuuttajille 6 527 tuntia, vuonna 2012 tuntimäärä oli 8 349 tuntia; lisäystä oli siis 1 822 tuntia eli 28 %.



Taloussuunnitelmakaudella 2013-2016 tavoitteena on lisätä suomi toisena kielenä opetuksen tuntimäärää 10 000 tuntiin. Syksyn 2013 aikana täytetään toinen vakinainen suomi toisena kielenä –suunnittelijaopettajan toimi.

Vuoden 2014 talousarvionehdotuksen tavoitteena on myös lisätä maahanmuuttajien oman äidinkielen opetusta. Järjestöyhteistyön ja markkinoinnin avulla tavoitellaan erityiskohderyhminä ikääntyviä maahanmuuttajia sekä nuoria miespuolisia maahanmuuttajia, mikä ryhmä on todettu olevan erityisessä syrjäytymisvaarassa. Muita erityiskohderyhmiä maahanmuuttajakoulutuksessa ovat työvoiman ulkopuolella olevat väestöryhmät kuten ikäihmiset ja kotona lapsia hoitavat vanhemmat.

Maahanmuuttajat otetaan erityisryhmänä huomioon jo nykyisin kurssi-ilmoittautumiskäytännöissä. Maahanmuuttajat voivat hakea opintoseteleitä, joilla voi osallistua suomen kielen ja it-alan kursseille 10 euron maksulla.

Intensiivikurssien määrää on lisätty viime vuosina. Vuonna 2013 järjestetään yhteensä kuusi joko venäjän tai englannin kieltä apukielenä käyttävää kurssia, mikä on vain pieni osa koko kurssitarjonnasta.

Opisto toimii kantaväestön ja maahanmuuttajien kohtaamisen mahdollistajana ja maahanmuuttajia rohkaistaan osallistumaan muille opiston kursseille, mm. sellaisille joihin osallistuu sekä kantaväestöön kuuluvia että maahanmuuttajia.

Vuoden 2014 yksi työväenopiston keskeinen tavoite on koko opiston opetussuunnitelman perusteiden valmistuminen ja sen yhteydessä myös maahanmuuttajaopetuksen opetussuunnitelma uudistetaan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Xia Belle Selene valtuustoaloite Kvsto 13.2.2013 asia 57

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus



Päätöshistoria

Suomenkielisen työväenopiston jk 11.06.2013 § 63

HEL 2013-002190 T 00 00 03

Päätös

Johtokunta päätti antaa valtuutettu Belle Selen Xian ja kolmen muun valtuutetun allekirjoittamasta valtuustoaloitteesta (Kvsto 12.3.2013, asia 57, Dnro 2013-002190) seuraavan lausunnon:

Maahanmuuttajaopetus on työväenopistossa ollut viime vuosina yksi painoalue. Vuonna 2008 työväenopistossa annettiin suomen kielen opetusta maahanmuuttajille 6 527 tuntia, vuonna 2012 tuntimäärä oli 8 349 tuntia; lisäystä oli siis 1 822 tuntia eli 28 %. Suomen kielen kurseja järjestettiin 156 kpl vuonna 2012. Talousarviokaudella 2013-2016 tavoitteena on lisätä suomi toisena kielenä opetuksen tuntimäärää 10 000 tuntiin. Syksyn 2013 aikana täytetään toinen vakinainen suomi toisena kielenä –suunnittelijaopettajan toimi.

Vuoden 2014 talousarvionehdotuksen tavoitteena on myös lisätä maahanmuuttajien oman äidinkielen opetusta. Järjestöyhteistyön ja markkinoinnin avulla tavoitellaan erityiskohderyhminä ikääntyviä maahanmuuttajia sekä nuoria miespuolisia maahanmuuttajia, mikä ryhmä on todettu olevan erityisessä syrjäytymisvaarassa. Maahanmuuttajat otetaan erityisryhmänä huomioon jo nykyisin kurssi-ilmoittautumiskäytännöissä. Maahanmuuttajat voivat hakea opintoseteleitä, joilla voi osallistua suomen kielen ja it-alan kursseille 10 euron maksulla.

Työväenopiston erityiskohderyhmät maahanmuuttajakoulutuksessa ovat työvoiman ulkopuolella olevat väestöryhmät kuten ikäihmiset ja kotona lapsia hoitavat vanhemmat, mutta työväenopisto tarjoaa myös mahdollisuuden työssäkäyville opiskella suomea vapaan sivistystyön periaatteiden mukaisesti.

Suurin osa työväenopiston suomen kielen kursseista on perustason kurseja. Tarjonnassa on myös joitain korkeamman tason kurseja, koska on haluttu antaa mahdollisuus jatkaa kielen opiskelua. Intensiivikurssien määrää on lisätty viime vuosina. Vuonna 2013 järjestetään yhteensä kuusi joko venäjän tai englannin kieltä apukielenä käyttävää kurssia, mikä on vain pieni osa koko kurssitarjonnasta.

Opisto toimii kantaväestön ja maahanmuuttajien kohtaamisen mahdollistajana ja maahanmuuttajia rohkaistaan osallistumaan muille opiston kursseille. Järjestetään myös erityisiä kurseja, joihin osallistuu sekä kantaväestöön kuuluvia että maahanmuuttajia.



Työväenopiston maahanmuuttajaohjelmassa vuosille 2010-2014 (26.11.2010) määritellään maahanmuuttajien opetuksen suuntaviivat ja tavoitteet. Vuoden 2014 yksi työväenopiston keskeinen tavoite on koko opiston opetussuunnitelman perusteiden valmistuminen ja sen yhteydessä myös maahanmuuttajaopetuksen opetussuunnitelma uudistetaan.

Esittelijä

opetusosaston osastopäällikkö
Eero Julkunen

Lisätiedot

Eero Julkunen, opetusosaston osastopäällikkö, puhelin: 310 88531
eero.julkunen(a)hel.fi

Taina Hannele Saarinen, rehtori, puhelin: 310 88501
taina.h.saarinen(a)hel.fi



§ 923

V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite nuorison syrjäytymisen poistamisesta

HEL 2013-002191 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Xia Belle Selene valtuustoaloite Kvsto 13.2.2013 asia 58

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia ja kolme muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan mm. että kaikille nuorille, jotka jäävät ilman yhteisvalinnassa saatua opiskelupaikkaa, järjestettäisiin ammatillisen peruskoulutuksen ohjaavaa ja valmistavaa opetusta.

Kaupunginhallitus toteaa saatuun lausuntoon viitaten, että koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jääminen ovat nuoren kannalta merkittäviä syrjäytymisriskejä. Alle 25 -vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus on noussut viimeisen vuoden aikana Helsingissä n. 14 %, mutta valtakunnallisesti verrattuna helsinkiläiset opiskelijat työllistyvät hyvin valmistuttuaan.



Helsingin kaupungin ammatillisesta koulutuksesta vuonna 2010 valmistuneista työllistyi samana vuonna 77 % ja työttömänä oli vain 8 % , kun koko maassa luku oli 12 %.

Syksyllä 2013 uudistuvan yhteishaun odotetaan edistävän nuorten pääsyä ammatilliseen koulutukseen. Uuden asetuksen mukainen yhteishaku suosii suoraan peruskoulusta tai valmistavista koulutuksista hakeutuvia. Helsingin kaupunki tarjoaa 60 %:lle perusopetuksen päättävästä ikäluokasta lukiokoulutuksen paikan.

Ammatillisen koulutuksen paikkoja Helsingin kaupunki on saanut opetus- ja kulttuuriministeriöltä järjestämisluvassa 1.1.2013 lukien 7 790, jotka riittävät vajaalle 25 %:lle perusopetuksen päättävästä ikäluokasta. Peruutuspaikat ovat täysmääräisesti käytössä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Helsingin kaupungille vuoteen 2016 mennessä 720 opiskelijapaikkaa lisää. Myös muut pääkaupunkiseudun ammatillisen koulutuksen järjestäjät ovat saamassa lisää ammatillisen koulutuksen opiskelijapaikkoja. Koulutustakuun turvaamiseksi lisäpaikat ovat välttämättömiä.

Helsingin kaupunki tarjoaa kaikille ilman toisen asteen koulutuspaikkaa jääneille nuorille paikan perusopetuksen lisäopetukseen, ammattistarttiin, maahanmuuttajien valmentavaan koulutukseen tai nuorten työpajatoimintaan.

Kesällä 2012 Helsingin kaupungin järjestämään tutkintoon johtamattomaan koulutukseen haki 672 nuorta, jotka sijoittuivat joko ammattistartille, lukioon valmistavaan koulutukseen, kymppiluokille tai työpajoille. Kaupungin rahoittamilla nuorten työpajoilla on vuosittain 350 nuorta.

Kaikki nuoret eivät kuitenkaan halua tai sovellu nivelvaiheen koulutuksiin, joten toimenpiteistä huolimatta vuosittain jää noin 400 helsinkiläistä nuorta kokonaan ilman koulutus- tai muuta paikkaa. Vuonna 2011 helsinkiläisistä 20–24-vuotiaista oli ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa 22 % ja 25–29-vuotiaista 19 % eli yhteensä 21 084 nuorta.

Niille nuorille, jotka eivät pääse toisen asteen opintoihin ja jotka eivät sovellu tai halua nivelvaiheen koulutuksiin, aloittaa syksyllä 2013 Stadin ammattiopiston toimintana Avoin ammattiopisto. Toimintaideana on toteuttaa helsinkiläisille nuorisotakuun piirissä oleville nuorille räätälöityjä koulutuspalveluita joustavasti sekä tarjota väylä ammatilliseen koulutukseen siirtymiseen.

Opetusvirasto vastaa koulutuksen ulkopuolella olevien ohjaus- ja neuvontapalveluista koordinoimalla etsivää nuorisotyötä Helsingissä.



Etsivän nuorisotyön tehtävänä on ohjata ja tukea alle 29-vuotiaita nuoria löytämään ne palvelut, joilla edistetään nuoren pääsyä koulutukseen ja työmarkkinoille.

Kaupungin omana matalan kynnyksen palveluna etsivää nuorisotyötä tuottaa osaltaan henkilöstökeskuksen Tulevaisuustiski. Tulevaisuustiskin ohjaus- ja tukipalvelut on kohdennettu 15–17-vuotiaille nuorille.

Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle henkilökohtaisen ohjaajan ja tukijan, joka tarvittaessa jalkautuu palveluiden pariin yhdessä nuoren kanssa. Etsivän nuorisotyön palveluun sitoutuminen on nuorelle vapaaehtoista.

Nuorten palvelutarjontarakenteen yhteensovittamisella sekä toiminnallisen ja kokonaisvaltaisen ohjauksen lisäämisellä on merkittävä vaikutus nuorten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Xia Belle Selene valtuustoaloite Kvsto 13.2.2013 asia 58

Tiedoksi. Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 28.05.2013 § 83

HEL 2013-002191 T 00 00 03

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jääminen ovat nuoren kannalta merkittäviä syrjäytymisriskejä. Alle 25 -vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus on noussut vuoden aikana Helsingissä (helmikuussa 2012 alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 2 758 ja vuoden 2013 helmikuussa 2 163, nousua + 14 %), mutta valtakunnallisesti verrattuna helsinkiläiset opiskelijat työllistyvät hyvin



valmistuttuaan. Helsingin kaupungin ammatillisesta koulutuksesta vuonna 2010 valmistuneista työllistyi samana vuonna 77 % (työlliset ja työlliset opiskelijat) ja työttömänä oli vain 8 % (koko maa 12 %). Loput valmistuneista sijoittuivat mm. jatko-opintoihin tai varusmies-/siviilipalvelukseen.

Syksyllä 2013 uudistuvan yhteishaun odotetaan edistävän nuorten pääsyä ammatilliseen koulutukseen. Uuden asetuksen mukainen yhteishaku suosii suoraan peruskoulusta tai valmistavista koulutuksista hakeutuvia. Helsingin kaupunki tarjoaa 60 %:lle perusopetuksen päättävästä ikäluokasta lukiokoulutuksen paikan. Ammatillisen koulutuksen paikkoja Helsingin kaupunki on saanut opetus- ja kulttuuriministeriöltä järjestämisluvassa 1.1.2013 lukien 7 790, jotka riittävät vajaalle 25 %:lle perusopetuksen päättävästä ikäluokasta. Peruutuspaikat ovat täysmääräisesti käytössä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön 27.3.2013 päivätyn esityksen mukaan Helsingin kaupunki tulisi saamaan vuoteen 2016 mennessä 720 opiskelijapaikkaa lisää. Myös muut pääkaupunkiseudun ammatillisen koulutuksen järjestäjät ovat saamassa lisää ammatillisen koulutuksen opiskelijapaikkoja. Koulutustakuun turvaamiseksi lisäpaikat ovat välttämättömiä.

Helsingin kaupunki tarjoaa kaikille ilman toisen asteen koulutuspaikkaa jääneille nuorille paikan perusopetuksen lisäopetukseen, ammattistarttiin, maahanmuuttajien valmentavaan koulutukseen tai nuorten työpajatoimintaan. Kesällä 2012 Helsingin kaupungin järjestämään tutkintoon johtamattomaan koulutukseen haki 672 nuorta, jotka sijoittuivat joko ammattistartille, lukioon valmistavaan koulutukseen, kymppiluokille tai työpajoille. Kaupungin rahoittamilla nuorten työpajoilla on vuosittain 350 nuorta.

Kaikki nuoret eivät kuitenkaan halua tai sovellu nivelvaiheen koulutuksiin, joten toimenpiteistä huolimatta vuosittain jää noin 400 helsinkiläistä nuorta kokonaan ilman koulutus- tai muuta paikkaa. Vuonna 2011 helsinkiläisistä 20–24-vuotiaista oli ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa 22 % ja 25–29-vuotiaista 19 % eli yhteensä 21 084 nuorta.

Niille nuorille, jotka eivät pääse toisen asteen opintoihin ja jotka eivät sovellu tai halua nivelvaiheen koulutuksiin, on suunnitteilla osana Stadin ammattiopiston toimintaa Avoin ammattiopisto. Toimintaideana on toteuttaa helsinkiläisille nuorisotakuun piirissä oleville nuorille räätälöityjä koulutuspalveluita joustavasti sekä tarjota väylä ammatilliseen koulutukseen siirtymiseen. Avoin ammattiopisto aloittaa toimintansa syksyllä 2013.



Opetusvirasto vastaa koulutuksen ulkopuolella olevien ohjaus- ja neuvontapalveluista koordinoimalla etsivää nuorisotyötä Helsingissä. Etsivän nuorisotyön tehtävänä on ohjata ja tukea alle 29-vuotiaita nuoria löytämään ne palvelut, joilla edistetään nuoren pääsyä koulutukseen ja työmarkkinoille.

Kaupungin omana matalan kynnyksen palveluna etsivää nuorisotyötä tuottaa osaltaan henkilöstökeskuksen Tulevaisuustiski. Tulevaisuustiskin ohjaus- ja tukipalvelut on kohdennettu 15–17-vuotiaille nuorille.

Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle henkilökohtaisen ohjaajan ja tukijan, joka tarvittaessa jalkautuu palveluiden pariin yhdessä nuoren kanssa. Etsivän nuorisotyön palveluun sitoutuminen on nuorelle vapaaehtoista.

Opetusviraston nuoriso- ja aikuiskoulutuslinja on esittänyt Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan kaudelle 2013–2016 nuorten palveluiden palvelukokonaisuutta ns. palveluhybridiä. Palveluhybridi toteutettaisiin monihallintokuntaisena yhteistyönä. Etsivä nuorisotyö olisi kiinteä osa hybridin toimintaa. Hallintokunnat toisivat oman alansa palvelut ja ammattitaidon kokonaisuuteen. Palvelumuodossa tulisi huomioida monikulttuurinen ohjausosaaminen. Hybridi tarjoaisi ohjauksen ja neuvonnan lisäksi nuoren toimintakykyä ja hyvinvointia kokonaisvaltaisesti edistäviä palveluita liittyen mm. koulutukseen, työllistymiseen, talouteen, asumisen, terveyteen ja vapaa-aikaan.

Nuorten palvelutarjontarakenteen yhteensovittamisella sekä toiminnallisen ja kokonaisvaltaisen ohjauksen lisäämisellä on merkittävä vaikutus nuorten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Anna Lyra-Katz, projektikoordinaattori, puhelin: 310 86706
anna.lyra-katz(a)hel.fi
Annele Ranta, ts. koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86356
annele.ranta(a)hel.fi



09.09.2013

Kj/42

§ 924

V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite nuorten liikuntamahdollisuuksista

HEL 2013-002192 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Xia ja kolme muuta valtuutettua kiinnittävät huomiota nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja nuorten vapaa-ajan harrastustoiminnan ja liikunnan merkitykseen syrjäytymisen ehkäisemisessä.

Kaupunginhallitus viittaa liikuntalautakunnan ja nuorisolautakunnan lausuntoihin. Liikuntalautakunnan lausunnosta ilmenee mm., että liikuntavirastossa on panostettu vahvasti lasten ja nuorten liikuntaan. Palvelujen kehittämistä on vauhdittanut Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2009 -2012. Tänä aikana kehitettiin mm. uudenlaisia matalan kynnyksen harrasteliikuntapalveluja, joilla on ollut suuri tarve ja kysyntä. Näiden palveluiden, EasySport, EasySport-startti ja FunActionin, rahoitus on perustunut kaupunginhallituksen myöntämään erillismäärärahaan. Tämän lisäksi liikuntatoimi ylläpitää



lukuisia liikuntapaikkoja, joissa liikunnan harrastaminen on maksutonta. Tällaisia ovat mm. lähiliikuntapaikat, ulkoilualueet, hiihtoladut ja valvotut uimarannat. Uimahalleissa, liikuntahalleissa ym. maksullisissa liikuntapaikoissa alle 19-vuotiaiden pääsymaksu on puolet aikuisen pääsymaksusta. Esimerkiksi uimahalleissa nuorten pääsymaksu on siten 2,50 -2,70 euroa. Liikuntavirasto tukee lisäksi liikunta- ja urheiluseuroja, joiden toiminta-avustusten jaossa painotetaan nuorten toimintaa. Valtakunnallisesti vertailtuna nämä avustukset ovat korkeinta tasoa.

Liikunnan merkitys näkyy vahvasti myös nuorisosiainkeskuksen toiminnassa. Alueellisessa nuorisotyössä edistetään nuorten liikuntamahdollisuuksia monin tavoin, ja kesäkursseilla liikunta oli esimerkiksi vuonna 2012 mukana kolmasosassa toimintaa. Nuorisolautakunnan lausunnossa viitataan myös siihen, että monet lapset irrottautuvat 13 -15 -vuotiaina sarjatasoisesta urheilusta, ja toisaalta siihen, että sopivien tilojen löytäminen nuorisotyössä tapahtuvaan liikuntaharrastukseen on ollut erityisesti talviaikana hankalaa.

Lausunnoista näkyy että harrastusmahdollisuuksien tarjoamista nuorille pidetään liikunta- ja nuorisotoimessa erittäin tärkeänä. Nuorten harrastustoiminta ja liikuntamahdollisuuksien tarjoaminen on kirjattu myös kaupungin strategiaan vuosille 2013 -2016. Tiukkenevassa taloustilanteessa on erityisen tärkeää tarkastella mahdollisuuksia toimintojen uudelleenjärjestämiseen ja yhteistoimintaan eri virastojen välillä niin, että kaupungin tilat ovat mahdollisimman tarkoituksenmukaisessa ja tehokkaassa käytössä ja että nuorille pystytään tarjoamaan monipuolisia liikunta- ja harrastuspalveluja virastoille vahvistettujen talousarvioiden puitteissa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria



Liikuntalautakunta 11.06.2013 § 135

HEL 2013-002192 T 00 00 03

Päätös

Liikuntalautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunkistrategian tavoitteiden 2013 – 2016 (helsinkiäisten liikunta lisääntyy) mukaisesti liikuntavirastossa halutaan parantaa tasapuolisesti kaikkien helsinkiläislasten ja nuorten harrasteliikuntamahdollisuuksia. Vapaa-ajan liikuntapalveluiden kehittämisellä pyritään harrastustoiminnan monipuolisempaan hyödyntämiseen lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Tästä syystä liikuntavirastossa on ensimmäisen Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmakauden (2009-2012) aikana kehitetty syrjäytymisen ehkäisemiseksi uudenlaisia matalan kynnyksen harrasteliikuntapalveluita, joille on ollut suuri tarve ja kysyntä.

Kehitystyön konkreettisina tuloksina on syntynyt kaksi uutta harrasteliikunnan mallia: Easy-Sport-toiminta alakoululaisille lapsille ja FunAction-toiminta yläkouluikäisille nuorille. Toimintamallien tarkoituksena on tarjota helposti saatavilla olevia, edullisia tai kokonaan maksuttomia matalan kynnyksen harrasteliikuntapalveluita etenkin terveytensä kannalta riittämättömästi liikkuville lapsille ja nuorille. Toiminnan avulla on Helsingissä tavoitettu viikoittain lähes 2500 lasta ja nuorta.

EasySport-toimintaa järjestetään iltapäivisin koulujen tiloissa tai koulujen lähellä olevissa liikuntapaikoissa, ja toiminnan ohjauksesta vastaavat pääasiassa liikuntaseurojen ohjaajat. Nuorille on puolestaan kehitetty monipuolinen FunAction – liikuntalajitarjotin, jonka ansiosta nuorilla on ollut mahdollisuus kokeilla ja osallistua erilaisiin liikuntamuotoihin lähellä omaa toimintaympäristöään. Koululaisten lomien aikaan on myös järjestetty ilmaisia tai edullisia liikuntaleirejä tai tapahtumia yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Yhteistyössä on ollut urheiluseurojen lisäksi mukana mm. opetusvirasto, kulttuurikeskus ja nuorisoasiainkeskus.

Lisäksi lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman erillismäärärahalla on voitu kehittää nk. kohdennettuja liikuntapalveluita sellaisille erityisen tuen tarpeessa oleville ryhmille, joiden ei ole toimintakykynsä vuoksi mahdollista osallistua yleisiin matalan kynnyksen liikuntaryhmiin. Koulu- ja opiskeluterveyshuollon yksikön kanssa on kehitetty yhteinen interventiomalli (EasySport-startti) painonhallinnassa tukea tarvitseville alakoululaisille lapsille ja heidän perheilleen. Lisäksi opetusviraston kanssa yhteistyössä on järjestetty liikuntaryhmä alakoululaisille



nivelluokan oppilaille, joilla on vaikeuksia toimia ryhmässä, ja joille on tehty lastenpsykiatrisen tutkimus. Myös harjaantumisopetuksessa oleville kehitysvammaisille oppilaille on järjestetty omia liikuntaryhmiä. Palveluiden suunnittelu- ja kehittämistyö on tapahtunut tiiviissä yhteistyössä eri hallintokuntien (opetus-, nuoriso- ja sosiaali- ja terveystoimi) sekä helsinkiläisten liikuntaseurojen kanssa. Liikuntavirasto maksaa yhteistyössä järjestetystä toiminnasta liikuntaseuroille ohjaajapalkkioita, joiden avulla seuroihin on voitu työllistää useita kokopäivätoimisia liikunnanohjaajia.

Tarkastuslautakunta on todennut vuoden 2011 arviointikertomuksessaan (lasten ja nuorten yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäiseminen), että hankkeita, joista on saatu hyviä kokemuksia – kuten EasySport-toiminta – on laajennettava yläasteikäisiin ja soveltuvien osin toisella asteella opiskeleviin. Arviointikertomuksessa korostetaan, että vaikka ehdotetut toimenpiteet kasvattavat menoja lyhyellä tähtämellä, toimenpiteet lisäävät hyvinvointia ja vähentävät kustannuksia pitkällä tähtämellä. Toiminnan jatkuminen ja hallintokuntien välinen yhteistyö tulee tarkastuslautakunnan arvion mukaan varmistaa erillisrahoituksen jälkeenkin. Myös Ramboll Oy on arvioinut toimintojen kustannusvaikuttavuuden erittäin hyväksi, sillä toiminta on tavoittanut paljon lapsia ja nuoria, ja hankkeessa on kerätty evidenssiä myös välittömistä vaikutuksista. Lisäksi Liikunnan ja kansanterveyden edistämisseätiö (LIKES) on kiinnostunut uudesta toimintamallista, ja se on käynnistänyt OKM:n rahoittaman tutkimushankkeen EasySport-toimintamallin tarkempaa tutkimista varten.

Toteutetut matalan kynnyksen liikuntapalvelut on rahoitettu kokonaisuudessaan kaupunginhallituksen myöntämällä erillismäärärahalta. Liikuntavirastosta puuttuvat kokonaan lasten ja nuorten liikuntapalveluiden suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavien työntekijöiden vakituiset vakanssit. Matalan kynnyksen liikuntapalveluiden (EasySport, EasySport-startti ja FunAction) tuottaminen ja kehittäminen eivät ole jatkossa mahdollisia ilman toimintaan osoitettua rahoitusta.

Liikuntatoimi ylläpitää lukuisia liikuntapaikkoja, joissa liikunnan harrastaminen on maksutonta. Näitä ovat mm. lähiliikuntapaikat, ulkoilualueet ja -reitit, luistelu- ja palloilukentät, hiihtoladut ja valvotut uimarannat sekä lähiliikuntapaikat. Liikuntatoimen strategiassa korostetaan erityisesti uusien lähiliikuntapaikkojen rakentamista lähivuosina.

Uimahalleissa, liikuntahalleissa, tekojäradoilla, kuntosaleilla ym. pääsymaksullisissa paikoissa alle 19-vuotiaat nuoret on huomioitu maksuluokassa muut. Sisäänpääsymaksut ovat aikuisten hintaan



verrattuna puolet. Esimerkiksi kaupungin uimahallien nuorten sisäänkäsymaksu on 2,50 € - 2,70 € välillä uimahallista riippuen, maauimaloissa 1,90 € ja monitoimihalleissa 1,50 €.

Liikuntalautakunta tukee liikunta- ja urheiluseuroja sekä välillisesti että välittömästi. Vuonna 2012 tuettiin seurojen liikuntatilojen käyttöä 3,7 miljoonalla eurolla, myönnettiin vuokra-avustuksia 1,2 miljoona euroa ja suoria toiminta-avustuksia 1,9 miljoona euroa. Lisäksi avustettavat liikuntaseurat harjoittelivat maksutta liikuntaviraston tiloissa. Vuonna 2012 avustettavuuden piirissä oli 378 liikuntaseuraa ja toiminta-avustukset jaettiin painopisteenä pääasiallisesti nuorten toimintaa tukien. Verrattuna muihin suomalaisiin kuntiin nämä avustukset ovat valtakunnan korkeinta tasoa.

Käsittely

11.06.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan poistaen päätösehdotuksen neljänneksi viimeisen kappaleen viimeisen virkkeen "Tästä syystä liikuntavirasto esittää liikuntatoimen 2014 talousarvioon 600 000 euron lisämäärärahaa, jolloin toimintaa voitaisiin jatkaa sekä tarkastuslautakunnan suosituksen mukaisesti myös laajentaa edelleen."

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Mia Savolainen, hallintosihteeri, puhelin: 310 87812
Tytti Soini, liikuntasuunnittelija, puhelin: 310 87509
Ulla Knus, yhteyspäällikkö, puhelin: 310 87747

Nuorisolautakunta 30.05.2013 § 79

HEL 2013-002192 T 00 00 03

Päätös

Nuorisolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunki avustaa vuosittain noin 1 700:aa järjestöä, seuraa tai vastaavaa toimijaa. Nuorisotoimintaa harjoittavien järjestöjen ja ryhmien tukemisesta vastaa nuorisolautakunta, liikuntalautakunta tukee liikuntaseuroja, kulttuurilautakunta kulttuuritoimijoita jne. Avustuksia myönnetään pääasiassa rekisteröidyille järjestöille, mutta sen lisäksi mm. nuorisotoimesta on vapaiden nuorisoryhmien mahdollista saada tukea toimintaansa.



Nuorisolautakunta tukee nuorten kasvua aktiivisiksi kansalaisiksi. Toimintaa suunnataan kaikille nuorille ja heitä innostetaan löytämään itselleen sopivat tekemisen muodot ja olemisen tilat. Alueellisessa nuorisotyössä edistetään nuorten liikuntamahdollisuuksia monin tavoin. Vuonna 2012 nuorisotaloilla toimi 537 pienryhmää, joista 132:ssa on ilmoittanut ryhmätoiminnan sisällöksi liikunnan tai tanssin. Pienryhmätoiminnan lisäksi nuorisotalot tarjoavat hyvät mahdollisuudet vaikkapa sählyn, futsalin tai pöytätenniksen pelaamiseen. Useissa nuorisotaloissa on pieni sali tai ulkokenttä, mikä mahdollistaa avoimessa toiminnassa tapahtuvan pelaamisen. Muutamissa nuorisotaloissa on myös aktiivista kuntosalitoimintaa nuorille.

Liikunnan merkitys korostuu myös nuorisoasiainkeskuksen kesätoiminnassa. Vuonna 2012 kesän kursseilla liikunta oli mukana kolmasosassa toimintaa. Lisäksi Pihlajamäen nuorisopuistossa toimii liikuntapaikka Areena, jossa järjestetään vapaamuotoista liikuntaa ja pelaamista läpi kesän. Jalkapallon suosio näkyy myös nuorisotyössä ja tulevan kesän toiminnassa onkin tarjolla mm. jalkapalloviikkoja ja aktiivinen pelaaminen jatkuu myös syksyllä nuorisotalojen välisien turnauksissa.

Nuorisoasiainkeskus on tietoinen, että monet lapset katoavat sarjatasoisen urheilun parista 13-15 vuoden iässä. Päivittäiseen treenaamiseen ja sarjapelaamiseen ei nuorella riitä hinkua, mutta kerran viikossa pelaamiseen löytyisi tilaa. Tässä haasteessa nuorisotoimi ja sen tukemat nuorisojärjestöt ovat mukana. Nuorisotoimi painottaa sitä, että liikunnan tulee olla omaehtoista, nuorten omalla vastuulla olevaa jolloin harrastus usein jatkuu vuosia.

Nuorisolautakunnan tuen piirissä on kymmeniä monikulttuurisia toimijoita, jotka eivät ole varsinaisia liikuntaseuroja, mutta joissa liikunta on yksi keskeisistä toimintamuodoista. Järjestöt ovat tukea nuorisotoimesta hakiessaan tuoneet esiin huolensa, että pelikenttien ja vastaavien saaminen Helsingistä viikoittaiseen pelaamiseen tai vaikkapa turnauksien järjestämiseen on vaikeaa. Ei-rekisteröityjen toimijoiden on lähes mahdotonta saada käyttöönsä ulko- tai sisäliikuntapaikkaa. Järjestöt myös valittavat kenttien ja salien kalliita hintoja. Nuorisoasiainkeskus tuo esiin tässä yhteydessä jälleen kerran sen, että sen toimipaikoissa kaikki helsinkiläiset järjestöt voivat toimia maksutta.

Nuorten liikunnan harrastamisen tärkeyttä ei voine liiaksi korostaa: sen terveyshyödyt on osoitettu kiistattomasti. Nuorisotyössä liikunnalla on erilaisten taitojen oppimisen, kunnon kohottamisen ja terveyden edistämisen lisäksi tärkeä tehtävä nuorten yhteisöllisyyden ja onnistumisen kokemuksien mahdollistajana. Joukkuelajit ja pienryhmissä tapahtuva liikunnan harrastaminen tarvitsevat kuitenkin



monesti toimintaan soveltuvat tilat. Erityisesti talvikautena Helsingissä on haastavaa löytää nuorisotyön käyttöön soveltuvia edullisia ja helposti käyttöön saatavia liikuntatiloja. Suurin osa urheilutilojen ja koulujen liikuntasaleista on varattu urheiluseuroille säännöllisiin vuoroihin, mikä on toisaalta erittäin hyvä asia tehokkaan tilankäytön ja seuratoiminnan kannalta. Ikävänä puolena tässä on se, että spontaania ryhmätoimintaa varten on lähes mahdotonta löytää edullista sisätilaa vaikkapa sählykerhon perustamiseen. Vapaat vuorot ovat joko aikataulullisesti kouluikäisten kannalta hankalia, illan viimeisiä vuoroja, tai sitten vapaana olevissa tiloissa on toiminnallisia rajoitteita. Nuorisotaloille tarjotut vuorot ovat usein nuorille sopimattomaan aikaan tai kohtuuttoman kalliita. Moni säännöllinen liikuntaryhmä jää tällöin toteutumatta tilojen puuttuessa.

Olisi tärkeää, että nuorten liikuntaharrastusten edistämiseksi kaupungin eri hallintokuntien tilat olisivat tehokkaammassa käytössä ja rohkeita, uusiakin avauksia voitaisiin tehdä. Hallintokuntien tilarakenteet poikkeavat toisistaan ja olisi hyvä kartoittaa liikuntaan soveltuvien tilojen osuus erityisesti niiden virastojen osalta, joita ei ehkä aina huomata tässä yhteydessä ottaa esille. Tällaisia voisivat olla vaikkapa lasten leikki puistot ja vanhusten palvelukeskuksien liikuntasalit.

Järjestöjen ja kuntien tarjoama vapaaehtoistoiminta Helsingissä ja koko pks-alueella on laajaa. Suomen suurimpana nuorisotoimena nuorisoasiainkeskus pystyy myös tarjoamaan mahdollisuuden vapaaehtoisena toimimiseen sadoissa nuorisolle suunnatuissa toiminnoissa nuorisotaloilla ja muussa toiminnassa ympäri Helsinkiä. Nuorisoasiainkeskus järjestää vapaaehtoisille maksuttoman peruskoulutuksen, lisä- ja täydennyskoulutuksia sekä virkistystilaisuuksia. Nuorisotoimen tavoitteena on lisätä työkulutturia, jossa vapaaehtoiset toimivat kiinteämpänä osana toimipaikkojen henkilöstöä. Nuorisotoimi tavoittelee kuluvana vuonna yli 20 000:tta vapaaehtoisten suorittamaa työtuntia sen toiminnoissa.

Valtuustoaloitteessa toivotaan nuorisolautakunnalta lisätoimia ja lisäresursointia nuorten liikuntamahdollisuuksien edistämiseksi. Lopuksi nuorisotoimi toteaa, että liikuntakasvatus kehittyi jatkuvasti. Yhdeksi liikuntakasvatuksen osa-alueeksi ovat tulleet digitaaliset pelit. Digitaaliset liikuntapelit helpottavat liikunnan aloittamista tekemällä siitä muun muassa viihdyttävää, motivoivaa, sosiaalista ja helppoa. Liikunnallisten pelien kiinnostavin mahdollisuus liittyy siihen, voivatko ne toimia välineenä aiemmin liikunnallisesti passiivisten lasten ja nuorten aktivoimisessa. Esimerkiksi geokätköily on ulkoiluharrastus, jossa piilotetaan ja etsitään geokätköiksi kutsuttuja rasioita. Nuorisoasiainkeskus on reagoinut myös digitaalisten pelien suosioon nuorten keskuudessa ja toimintakeskus Hapen pelitalo on digitaaliseen pelikulttuuriin erikoistunut toimipiste.



Toimintakeskus Hapessa 26.4.2013 järjestetyssä Ruuti -nuorten vaikuttamiskokonaisuuteen liittyvässä Päättäjämilitissä myös nuoret nostivat esiin liikuntamahdollisuudet Helsingissä. Nuoret nostivat esiin keskeisimmät epäkohdat ja muutostoiveet: enemmän ilmaisia kokeiluvuoroja, lajikokeiluja, kenttiä käyttöön myös nuorten porukoille, jotka eivät kuulu liikuntaseuraan, turnauksia nuorten omille kaverijengeille, Kamppiin nuorille liikuntatila, nuorille kesäjumppaa ja harrastusten hinnan suuruus. Päätöksentekijät ja nuoret toivat esiin myös ratkaisuja ja toimenpiteitä, joiden etenemistä tarkastellaan nuorten vaikuttamistapahtuman RuutiExpon pyöreän pöydän keskusteluissa Helsingin kaupungintalolla 8.11.2013.

Esittelijä

osastopäällikkö
Leena Ruotsalainen

Lisätiedot

Markku Toivonen, toimistopäällikkö, puhelin: 310 89053
markku.toivonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



§ 925

V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite suomenkielisen työväenopiston opetuksen laadun kehittämistä

HEL 2013-002193 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Xia Belle Selene valtuustoaloite Kvsto 13.2.2013 asia 60

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia ja kolme muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan mm., että työväenopiston tulisi kehittää opetuksen laatua, ottaa huomioon kuntalaisten koulutustarpeita, kehittää opetuksen palautejärjestelmää ja itsearviointia. Lisäksi sosiaalisesti ja taloudellisesti huonoimmassa asemassa oleville tulisi taata mahdollisuus osallistua toimintaan. Työväenopiston tulisi myös lisätä yhteistyötä työnantajien kanssa ja pohtia voisivatko kurssit kelvata suorituksena toisessa oppilaitoksessa.

Kaupunginhallitus toteaa saatuun lausuntoon viitaten, että työväenopiston palautejärjestelmää päivitetään parhaillaan uuden organisaation toiminnan mukaiseksi.



Voimassa olevan toimintasäännön mukaan opiskelija- ja tuntiopettajakyselyt tehdään koko opistossa keskitetysti kahden vuoden välein tietyillä viikoilla kaikilta kursseilta joko paperilomakkeella tai sähköisesti.

Opiskelijakysely keskittyy opetusta koskeviin aiheisiin, kuten opetustapahtumaan, opetustilaan ja opetuksen kokonaisuuteen sekä asiakaspalveluun. Tuntiopettajakysely koskee opetuksen kehittämistä ja opetusolosuhteita. Kyselyjen yhteenvedot arkistoidaan ja säilytetään.

Tämän lisäksi opettaja voi halutessaan kerätä palautetta kursseiltaan opiston palautelomakkeella. Jatkuvaan palautteeseen vastaa kustakin asiasta vastuussa oleva henkilö viivytyksettä suoraan palautteen antajalle. Käytössä on sekä yleisiä että oppiainekohtaisia palautelomakkeita.

Opistolle tullut palaute menee tiedoksi kurssien vastuuhenkilöille ja vastaaville esimiehille, jotka käsittelevät palautteen omassa osastossaan tai tiimissään.

Opetusosaston vastuulla on seurata ja analysoida opetusta koskevien opiskelija- ja opettajakyselyjen tuloksia, eri muodossa tulevia palautteita sekä mitattavien tekijöiden trendejä.

Opetuksen kehittämiseen liittyvää tietoa analysoidaan opettajien kanssa käytävissä kehityskeskusteluissa, tiimien kokouksissa ja opettajainkokousten ainealoittaisissa tapaamisissa. Analysoitu tieto hyödynnetään opetuksen suunnittelussa.

Opiston toiminnasta saatu palaute analysoidaan johtoryhmässä, yksiköissä sekä asiakaspalvelutiimissä. Tietoa hyödynnetään työyhteisön toimivuuden ja asiakaspalvelun laadun kehittämisessä.”

Tiedot kurssien sisällöstä, aikatauluista ja opetuspaikoista ovat opinto-ohjelman kurssiesitteessä. Kurssien tavoitteet on tarkemmin selvitetty internet-pohjaisessa ilmoittautumisjärjestelmässä. Tarkempi kuvaus on myös opiskelijalle kotiin tulevan laskun yhteydessä.

Koulutustarvetta analysoidaan eri näkökulmista, joita ovat mm. kurssien suosittuus, yhteiskunnallisesti tunnistettu koulutustarve, kaupungin yleiset strategiset tavoitteet, valtakunnalliset koulutustavoitteet, sidosryhmien ilmaisevat koulutustarpeet, ajankohtaiset teemat, opetusaineiden rooli koko koulutuskentässä, kuntalaisryhmien ilmaisemat tarpeet.

Työväenopiston johtokunta päättää vuosittain kurssien maksuperusteet. Niissä on yhtenä alennusperusteena ollut mm. opiskelijan sosioekonominen asema. Myös tietyille erityisryhmille on



normaalia alemmat hinnat. Opintoseteleitä on myös myönnetty ikäihmisille it-taitojen ja maahanmuuttajille it-taitojen ja suomen kielen opintoihin.

Yhteistyö muiden kuin julkishallinnon työntäjien kanssa on rajoittunut esim. yhteisten tapahtumien järjestämiseen ja tilayhteistyöhön (esim. tilan vuokraus). Maksullista palvelutoimintaa ei ole nähty opiston ydintehtävänä.

Työväenopiston kursseja on periaatteessa mahdollista hyväksyä lukion valinnaisaineiksi, mikäli ne täyttävät koulun asettamat kriteerit. Lukiot itse päättävät tapauskohtaisesti, hyväksyvätkö ne kurssit valinnaisaineiksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Xia Belle Selene valtuustoaloite Kvsto 13.2.2013 asia 60

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Suomenkielisen työväenopiston jk 11.06.2013 § 62

HEL 2013-002193 T 00 00 03

Päätös

Johtokunta päätti antaa valtuutettu Belle Selen Xian ja kolmen muun valtuutetun allekirjoittamasta valtuustoaloitteesta (12.3.2013, asia 60, Dnro 2013-002193) seuraavan lausunnon:

Työväenopiston palautejärjestelmä on kuvattu työväenopiston toimintasäännössä (s. 25 ja 26). Toimintasääntöä ei ole vielä päivitetty uuden organisaation mukaiseksi, mutta vanhaa toimintasääntöä sovelletaan seuraavasti:

Opiskelija- ja tuntiopettajakyselyt tehdään koko opistossa keskitetysti kahden vuoden välein tietyillä viikoilla kaikilta kursseilta joko paperilomakkeella tai sähköisesti.



Opiskelijakysely keskittyy opetusta koskeviin aiheisiin, kuten opetustapahtumaan, opetustilaan ja opetuksen kokonaisuuteen sekä asiakaspalveluun. Tuntiopettajakysely koskee opetuksen kehittämistä ja opetusolosuhteita. Kyselyjen yhteenvedot arkistoidaan ja säilytetään.

Tämän lisäksi opettaja voi halutessaan kerätä palautetta kursseiltaan opiston palautelomakkeella. Jatkuvaan palautteeseen vastaa kustakin asiasta vastuussa oleva henkilö viivytyksettä suoraan palautteen antajalle. Käytössä on sekä yleisiä että oppiainekohtaisia palautelomakkeita.

Opistossa on käytössä jatkuva palautteen antamisen mahdollisuus. Asiakaspalautteet ja valitukset käsitellään asianmukaisesti. Palautetta saadaan eri kanavia myöten opiskelijoilta, opettajilta, yhteistyökumppaneilta ja kaupunkilaisilta kasvotusten, puhelimitse, sähköpostilla, kirjeitse, blogien, nettisivujen ja palautelaatikoiden kautta. Tämän lisäksi opettaja voi halutessaan kerätä palautetta kursseiltaan opiston palautelomakkeella. Jatkuvaan palautteeseen vastaa kustakin asiasta vastuussa oleva henkilö viivytyksettä suoraan palautteen antajalle. Käytössä on sekä yleisiä että oppiainekohtaisia palautelomakkeita.

Opetusosaston vastuulla on seurata ja analysoida opetusta koskevien opiskelija- ja opettajakyselyjen tuloksia, eri muodossa tulevia palautteita sekä mitattavien tekijöiden trendejä.

Opistolle tullut palaute menee tiedoksi kurssien vastuuhenkilöille ja vastaaville esimiehille, jotka käsittelevät palautteen omassa osastossaan tai tiimissään.

Opetuksen kehittämiseen liittyvää tietoa analysoidaan opettajien kanssa käytävissä kehityskeskusteluissa, tiimien kokouksissa ja opettajainkokousten ainealoittaisissa tapaamisissa. Analysoitu tieto hyödynnetään opetuksen suunnittelussa.

Opiston toiminnasta saatu palaute analysoidaan johtoryhmässä, yksiköissä sekä asiakaspalvelutiimissä. Tietoa hyödynnetään työyhteisön toimivuuden ja asiakaspalvelun laadun kehittämisessä.”

Tiedot kurssien sisällöstä, aikatauluista ja opetuspaikoista ovat opinto-ohjelman kurssiesitteessä. Kurssien tavoitteet on tarkemmin selvitetty internet-pohjaisessa ilmoittautumisjärjestelmässä. Tarkempi kuvaus on myös opiskelijalle kotiin tulevan laskun yhteydessä.

Koulutustarvetta analysoidaan eri näkökulmista, joita ovat mm. kurssien suosittuus, yhteiskunnallisesti tunnistettu koulutustarve, kaupungin yleiset strategiset tavoitteet, valtakunnalliset koulutustavoitteet, sidosryhmien ilmaisevat koulutustarpeet,



ajankohtaiset teemat, opetusaineiden rooli koko koulutuskentässä, kuntalaisryhmien ilmaisemat tarpeet.

Työväenopiston johtokunta on päättänyt vuosittain kurssien maksuperusteet. Niissä on yhtenä alennusperusteena ollut mm. opiskelijan sosioekonominen asema. Myös tietyille erityisryhmille on normaalia alemmat hinnat. Opintoseteleitä on myös myönnetty ikäihmisille it-taitojen ja maahanmuuttajille it-taitojen ja suomen kielen opintoihin.

Yhteistyö muiden kuin julkishallinnon työntajien kanssa on rajoittunut esim. yhteisten tapahtumien järjestämiseen ja tilayhteistyöhön (esim. tilan vuokraus). Maksullista palvelutoimintaa ei ole nähty opiston ydintehtävänä.

Työväenopiston kursseja on periaatteessa mahdollista hyväksyä lukion valinnaisaineiksi, mikäli ne täyttävät koulun asettamat kriteerit. Lukiot itse päättävät tapauskohtaisesti, hyväksyvätkö ne kurssit valinnaisaineiksi.

Esittelijä

opetusosaston osastopäällikkö
Eero Julkunen

Lisätiedot

Kaj Lyytinen, hallinto-osaston osastopäällikkö, puhelin: 310 88591
kaj.lyytinen(a)hel.fi
Eero Julkunen, opetusosaston osastopäällikkö, puhelin: 310 88531
eero.julkunen(a)hel.fi



§ 926

V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite maauimalan tai uimarantojen saamisesta Koillis-Helsinkiin

HEL 2013-003030 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Sami Muttilaisen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Muttilainen Sami valtuustoaloite Kvsto 27.2.2013 asia 43

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee, esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Sami Muttilaisen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 32 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki toteuttaisi uimarantoja Keravanjoen suuntaan Suutarilan, Siltamäen ja Ala-Tikkurilan alueelle tai vaihtoehtoisesti kaavoittamalla maauimala Tapulikaupungin liikuntapuiston.

Kaupunginhallitus toteaa saatuun lausuntoon viitaten, että Helsingissä on kaksi vuoden 1952 Olympialaisiin valmistunutta maauimalaa. Uimastadionin kävijämäärä on vuositasolla ollut noin 250 000 ja Kumpulan maauimalassa noin 110 000 kävijää.

Maauimaloiden lisäksi Pirkkolassa on ulkona oleva hiekkapohjainen noin metrin syvyinen uima-allas – ns. plotti – johon on rakennettu vedenkäsittelylaitteet ja vesiliukumäki. Paikka on etenkin lasten ja



nuorten suosima kesäkeidas, Plotilla oli vuonna 2012 yhteensä 15 209 kävijää.

Liikuntaviraston teettämänä valmistui 1995 Pirkkolan liikuntapuiston yleissuunnitelma, johon sisältyy osana luonnos Pirkkolan nykyisen uimahallin laajennukseksi. Uimahallin eteläpuolelle on kaavailtu myös maauimalan tyyppistä ulkona olevaa uima-allasta. Näitä koskevat varaukset on myös esitetty valmisteilla olevaan Pirkkolan liikuntapuistoa koskevaan asemakaavaehdotukseen.

Kaupunginhallitus toteaa, että toiminnallisesti ja taloudellisesti olisi tarkoituksenmukaisinta toteuttaa mahdollinen uusi maauimala jonkun nykyisen uimahallin – erityisesti Pirkkolan – yhteyteen. Tulevina vuosina myös kehittyvä Östersundomin alue voisi toimia uuden maauimalan sijoituspaikkana.

Kesäisin Helsingissä on uintimahdollisuus myös 33 rannalla, joista 14 on valvottuja.

Kaupunginhallitus toteaa aloitteessa esitetyn johdosta, että Tapaninvainion uimaranta on yksi valvomattomista uimarannoista. Liikuntaviraston resurssien ollessa rajalliset valvonta on asetettu kävijämäärältään suurimmille rannoille. Pysäköintipaikka rannalla on, mutta se ei kuulu liikuntaviraston hallinta-alueeseen.

Tapaninvainion uimarannan pohjoispuolelle on asemakaavan muutoksessa nro 11220 (vuodelta 2006) osoitettu uusi kooltaan ja palvelutasoltaan nykyistä huomattavasti parempi uimaranta. Vantaanjoen varteen sijoittuva uimaranta on kuitenkin toistaiseksi jäänyt toteutumatta liikuntaviraston määrärahojen puutteessa.

Vantaanjoesta haarautuvan Keravanjoen varret ovat Helsingin puolella pääosin kaupungin puistoa. Mahdolliset uimapaikat sijoittuvat kuitenkin enimmäkseen Tuusulanväylän ja Ala-Tikkurilantien (Kehä III) melualueille.

Liikennemelun suhteen rauhallisemmat pohjoisosat sijoittuvat Helsingin puolella joen varjoisemmalle reunalle. Myös vesimäärän ja vedenlaadun osalta Keravanjoki soveltuu virkistyskäyttöön huomattavasti paremmin kuin sitä leveämpi ja vuolaampi Vantaanjoki.

Maaperän laadusta aiheutuvat vuotuiset huolto- ja käyttökustannukset vaikuttavat myös osaltaan uimarannan toteuttamismahdollisuuksiin Keravanjoen varteen, joten edes uimarannan selvityskustannuksia on vaikea sisällyttää liikuntaviraston taloussuunnitelman investointiohjelmaan.



Liikuntavirasto on käynyt keskustelua paikallisen demokratiapilotin edustajien kanssa Tapaninvainion uimaranta-alueen kehittämisestä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Muttilainen Sami valtuustoaloite Kvsto 27.2.2013 asia 43

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Liikuntalautakunta 22.08.2013 § 156

HEL 2013-003030 T 00 00 03

Päätös

Liikuntalautakunta päätti antaa asiasta seuraavanlaisen lausunnon:

Helsingissä on kaksi vuoden 1952 Olympialaisiin valmistunutta maauimalaa: Uimastadion ja Kumpulan maauimala. Uimastadion on peruskorjattu vuosina 1993 – 1995 ja Kumpulan maauimala vuosina 2003 – 2005. Pääkaupunkiseudulla ei ole muita maauimaloita, mutta Espoon Leppävaaraan on suunnitelmien mukaan valmistumassa uimahallin yhteyteen maauimala vuonna 2015 tai 2016.

Uimastadion on tänä kesänä avoinna 6.5. – 15.9. ja Kumpulan maauimala 27.5. – 25.8. Maauimaloiden vuotuiset kävijämäärät ovat viime vuosina olleet

	Uimastadion	Kumpula
2010	263 229	133 363
2011	275 467	121 157
2012	234 914	105 538

Maauimaloiden lisäksi Pirkkolassa on ulkona oleva hiekkapohjainen uima-allas – ns. plotti – johon on rakennettu vedenkäsittelylaitteet ja vesiliukumäki. Vanhan pukusuojarakennuksen tilalle rakennettiin vuonna 2007 uusi pukusuojarakennus, jossa on myös pukeutumis- ja WC-tilat sekä kioski. Vaikka plotti on enimmillään vain runsaan metrin



syvyinen, se on ollut etenkin lasten ja nuorten suosima kesäkeidas. Plotilla oli vuonna 2012 15 209 kävijää. Plotin ympäristöä on perusparannettu keväällä 2013.

Liikuntaviraston teettämänä valmistui 1995 Pirkkolan liikuntapuiston yleissuunnitelma, johon sisältyy osana luonnos Pirkkolan nykyisen uimahallin laajennukseksi. Uimahallin eteläpuolelle on kaavailtu myös maauimalan tyyppistä ulkona olevaa uima-allasta. Näitä koskevat varaukset on myös esitetty valmisteilla olevaan Pirkkolan liikuntapuistoa koskevaan asemakaavaehdotukseen.

Toiminnallisesti ja taloudellisesti olisi tarkoituksenmukaisinta toteuttaa mahdollinen uusi maauimala jonkun nykyisen uimahallin – erityisesti Pirkkolan – yhteyteen. Tulevina vuosina myös kehittyvä Östersundomin alue voisi toimia uuden maauimalan sijoituspaikkana.

Liikuntatoimen taloussuunnitelmassa vuosille 2014 – 2018 ei ole osoitettu investointimäärärahoja uuden maauimalan rakentamiseen.

Kesäisin Helsingissä on uintimahdollisuus myös 33 rannalla, joista 14 on valvottuja.

Tapaninvainion uimaranta on yksi valvomattomista uimarannoista, Liikuntaviraston resurssien ollessa rajalliset valvonta on asetettu kävijämäärältään suurimmille rannoille. Pysäköintipaikka rannalla on, mutta se ei kuulu liikuntaviraston hallinta-alueeseen.

Tapaninvainion uimarannan pohjoispuolelle on asemakaavan muutoksessa nro 11220 (vuodelta 2006) osoitettu uusi kooltaan ja palvelutasoltaan nykyistä huomattavasti parempi uimaranta. Vantaanjoen varteen sijoittuva uimaranta on kuitenkin toistaiseksi jäänyt toteutumatta liikuntaviraston määrärahojen puutteessa. Liikuntavirasto on käynyt keskustelua paikallisen demokratiapilotin edustajien kanssa Tapaninvainion uimaranta-alueen kehittämisestä.

Vantaanjoesta haarautuvan Keravanjoen varret ovat Helsingin puolella pääosin kaupungin puistoa. Mahdolliset uimapaikat sijoittuvat kuitenkin enimmäkseen Tuusulanväylän ja Ala-Tikkurilantien (Kehä III) melualueille. Liikennemelun suhteen rauhallisemmat pohjoisosat sijoittuvat Helsingin puolella joen varjoisemmalle reunalle. Myös vesimäärän ja vedenlaadun osalta Keravanjoki soveltuu virkistyskäyttöön huomattavasti paremmin kuin sitä leveämpi ja vuolaampi Vantaanjoki. Maaperän laadusta aiheutuvat vuotuiset huolto- ja käyttökustannukset vaikuttavat myös osaltaan uimarannan toteuttamismahdollisuuksiin Keravanjoen varteen, joten edes uimarannan selvityskustannuksia on vaikea sisällyttää liikuntaviraston taloussuunnitelman investointiohjelmaan.



Käsittely

22.08.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan lisäten kappaleen 11 loppuun:
"Liikuntavirasto on käynyt keskustelua paikallisen demokraatiapilotin edustajien kanssa Tapaninvainion uimaranta-alueen kehittämisestä."

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Mia Savolainen, hallintosihteeri, puhelin: 310 87812
Sanna Kallionpää, saaristopäällikkö, puhelin: 310 87733

Kaupunkisuunnittelulautakunta 04.06.2013 § 195

HEL 2013-003030 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Uudet uimapaikat voivat toimia vahvana vetovoimaisuustekijänä alueella, jolla ei ole uimarantoja tai muuten kattavia virkistyspalveluita. Uimarantojen ja maauimaloiden sijoittamismahdollisuuksia selvitetään osana virkistysalueitten suunnittelua ja niille pyritään osoittamaan aluevarauksia mahdollisuuksien mukaan.

Tapaninkylän uimarannan pohjoispuolelle on asemakaavan muutoksessa nro 11220 (vuodelta 2006) osoitettu uusi kooltaan ja palvelutasoltaan nykyistä huomattavasti parempi uimaranta. Vantaanjoen varteen sijoittuva uimaranta on kuitenkin toistaiseksi jäänyt toteutumatta liikuntaviraston määrärahojen puutteessa.

Vantaanjoesta haarautuvan Keravanjoen varret ovat Helsingin puolella pääosin kaupungin puistoa. Mahdolliset uimapaikat sijoittuvat kuitenkin enimmäkseen Tuusulanväylän ja Ala-Tikkurilantien (Kehä III) melualueille. Liikennemelun suhteen rauhallisemmat pohjoisosat sijoittuvat Helsingin puolella joen varjoisemmalle reunalle. Myös vesimäärän ja vedenlaadun osalta Keravanjoki soveltuu virkistyskäyttöön huonommin kuin sitä leveämpi ja vuolaampi Vantaanjoki. Maaperän laadusta aiheutuvat vuotuiset huolto- ja käyttökustannukset vaikuttavat myös osaltaan uimarannan toteuttamismahdollisuuksiin Keravanjoen varteen.



Uuden maauimalan sijoittamisessa tulee ottaa huomioon sen hyvä saavutettavuus julkisella liikenteellä. Toiminnallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaista olisi sijoittaa maauimalatoimintoja uimahallien ja muiden liikuntapalvelujen yhteyteen.

Pääkaupunkiseudulla ei tällä hetkellä ole Helsingin Uimastadionin (3,2 ha) ja Kumpulan (1,7 ha) lisäksi muita maauimaloita, mutta Pirkkolan liikuntapuiston alueella sijaitsee hiekkapohjainen, vedenkäsittelylaitoksella ja vesiliukumäellä varustettu uima-allas, ns. plotti, joka on hyvin suosittu lasten ja nuorten keskuudessa. Pirkkolan alueelle laadittu asemakaavaehdotus (nro 12185, kaupunkisuunnittelulautakunta 26.3.2013) mahdollistaa myös uuden ulkoaltaan rakentamisen nykyisen tai mahdollisesti laajennettavan uimahallin yhteyteen.

Valtuutettu Mari Holopainen ja 27 muuta valtuutettua tekivät 29.8.2012 valtuustoaloitteen maa- ja kelluvien uimaloiden rakentamismahdollisuuksien ja sijaintipaikkojen selvittämisestä Helsinkiin. Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi 20.11.2012 asiasta lausunnon, jossa se katsoi, että uuden maauimalan sijoittamisesta ei ole tarpeen käynnistää erillistä selvitystä.

Myös Tapulikaupunki-Seura ry on tehnyt kaupunkisuunnitteluvirastolle 15.5.2011 aloitteen tontin varaamiseksi maauimalalle ja matonpesupaikalle Tapulikaupungista. Aloitteen tekijälle on vastattu kaupunkisuunnitteluviraston kirjeellä 1.7.2011.

Uuden maauimalan sijoittamista ei ole viime vuosina erityisesti selvitetty kaupunkisuunnitteluvirastossa. Asia on kuitenkin ollut esillä kaupunkisuunnitteluviraston ja liikuntaviraston yhteistyökokouksissa. Liikuntavirasto on neuvotteluissa ilmoittanut, ettei sillä ole lähitulevaisuudessa taloudellisia edellytyksiä uusien maauimaloiden rakentamiseen. Uusille projektialueille on tehty tilavarauksia merivesiuimaloille ja kelluville uimaloille.

Koska maauimalahanketta ei ole näköpiirissä, Tapulikaupungin liikuntapuistoon vireillä olevassa kaavamuutoksessa (nro 12191, kaupunkisuunnittelulautakunta 28.5.2013) ei ole esitetty maauimalalle erillistä tonttia tai aluevarausta. Mikäli resursseja aloitteen mukaiseen maauimalaan myöhemmin järjestyisi, liikuntapuistosta on osoitettavissa rakennuspaikka maauimalalle. Parhaiten se on sijoitettavissa kaavaehdotuksen mukaiselle urheilu- ja virkistyspalvelujen alueelle (VU), joka on laajuudeltaan n. 7,4 ha.

Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo, että maankäytön suunnittelun kannalta uuden maauimalan tai uimarantojen sijoittamisesta Koillis-Helsinkiin ei ole tarpeen käynnistää erillistä selvitystä. Tämä näkökulma pidetään kuitenkin mukana sopivissa kaavahankkeissa



sekä yleiskaavan alueellisten liikunta- ja vapaa-ajan tilatarpeiden arvioinnin yhteydessä. Mikäli liikuntatoimi katsoo kyseisen selvityksen tarpeelliseksi, kaupunkisuunnitteluvirasto osallistuu tarvittaessa asiantuntijana selvitystyöhön.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Elias Rainio, arkkitehti, puhelin: 310 37275
elias.rainio(a)hel.fi



§ 927

V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite koskien henkilöstön irtisanomissuojaa

HEL 2013-003031 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia viittaa aloitteessaan toisaalta kaupungin taloustilanteeseen ja toisaalta henkilöstön irtisanomissuojaan. Aloitteessa katsotaan mm., että viiden vuoden irtisanomissuoja on lyhytaikainen ratkaisu, joka tuo tehottomuutta ja johtaa jatkossa kipeisiin ratkaisuihin. Aloitteessa todetaan, että pitkä irtisanomissuoja jopa heikentää henkilöstön hyvinvointia, koska henkilöstö sen myötä passivoituu.

Kaupunginhallitus viittaa vastauksenaan kaupunginhallituksen 10.4.2012 antamaan lausuntoon Kunnallishallinnon rakennetyöryhmän selvityksestä. Kaupunginhallitus piti lausunnossaan kuntaliitoksiin liittyvää viiden vuoden irtisanomissuojaa perusteltuna.

Esittelijä

kaupunginjohtaja



09.09.2013

Kj/45

Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Henkilöstökeskus 23.4.2013

HEL 2013-003031 T 00 00 03

Helsingin kaupunginhallitus on antanut 10.4.2012 lausunnon valtiovarainministeriölle Kunnallishallinnon rakenne-työryhmän selvityksestä sekä kuntauudistukseen liittyvistä muista uudistuksista. Kaupunginhallitus on pitänyt perusteltuna kuntaliitoksiin liittyvää kunnan henkilöstön viiden vuoden irtisanomissuojaa. Helsingin kaupungilla viiden vuoden irtisanomissuoja ei muodostu samalla tavalla ongelmaksi kuin pienemmissä kunnissa, sillä kaupungilla on tällaisissa tilanteissa useimmiten tarjolla enemmän avoimia työpaikkoja.

Lisätiedot

Päivi Rissanen, työmarkkinalakimies, puhelin: 310 28915
paivi.rissanen(a)hel.fi



§ 928

V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite henkilöstön kehittämisestä

HEL 2013-003032 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteerä, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite
- 2 Oiva Akatemian lausunto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia kiinnittää aloitteessaan huomiota henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen eli Oiva Akatemian toimintaan. Aloitteessa mainitaan mm. Oiva Akatemian vuonna 2012 miinukselle jäänyt sijoitetun pääoman tuotto prosentti ja toteutumatta jääneet opinto- ja konsulttipäivät sekä tuottavuusindeksi. Aloitteessa todetaan, että Oiva Akatemian koneiden ja työvälineiden investoinneissa on suuria säästö- ja tehostamisen mahdollisuuksia. Henkilöstön määrää ei tulisi enää kasvattaa. Palveluratkaisujen valikoimaan tulisi lisätä mm. kansainvälisesti tunnetuimpia prosessimalleja ja valmennuksen muotoja. Laadukkaiden tuotepakettien avulla asiakastytyväisyys nousisi.



Kaupunginhallitus viittaa liitteenä olevaan Oiva Akatemian selvitykseen. Selvityksessä todetaan mm. että tehdyt investoinnit ovat koskeneet välttämättömiä työvälineiden hankintoja sekä IT-koulutusluokan välineistöä. Henkilöstön osalta selvityksessä mainitaan, että Oiva Akatemiaan on siirtynyt viisi henkilöä sosiaali- ja terveystoimen muutoksen myötä. Heille on pystytty osoittamaan työtilat olemassa olevista tiloista. Muuten Oiva Akatemia ei ole kasvattamassa henkilöstönsä määrää. Hallinnollisia prosesseja on sujuvoitettu kehittämällä mm. koulutuksen hallintajärjestelmän toimivuutta. Myynti- ja ostoprosessit toteutetaan kaupungin ohjeistuksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus toteaa vielä selvitykseen viitaten, että Oiva Akatemian vuoden 2012 asiakastyytyväisyydestä kertova luku ylitti valtuuston sille antaman sitovan tavoitteen. Tavoite oli 3,95 ja toteuma 4,03, mitä voidaan pitää hyvänä tasona.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite
- 2 Oiva Akatemian lausunto

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus



§ 929

V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite vähäosaisten opiskelun tarpeesta työväenopistossa

HEL 2013-003033 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Xia Belle Selene valtuustoaloite Kvsto 27.2.2013 asia 46

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia toteaa aloitteessaan, että työväenopiston opetustarjonnassa tarvitaan entistä enemmän kielten ja työelämässä tärkeiden taitojen kursseja. Lisäksi ilmoittautumisen aloitteessa esitetään työväenopiston ilmoittautumis- ja tiedottamiskäytäntöjen muuttamista.

Kaupunginhallitus toteaa saatuun lausuntoon viitaten, että Helsingin työväenopiston toimintaa säätelee laki vapaasta sivistystyöstä, jonka mukaan vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden



toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) on uudistanut vuonna 2012 Helsingin työväenopiston ylläpitöluvan, joka määrittelee opiston koulutustehtävän seuraavasti: Helsingin työväenopisto järjestää vapaan sivistystyön arvojen pohjalta koulutusta, jonka tavoitteena on tukea yksilön omaehtoista kehittymistä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja valmiuksia toimia yhteisöissä ja muuttuvassa yhteiskunnassa. Opiston koulutuksen painoalueet ovat vieraat kielet, musiikki ja kuvataide, käsityö, tietotekniikka, kirjallisuus- ja näyttämöaineet, yhteiskunnalliset aineet, luontoon ja ympäristöön liittyvät aineet, kotitalous, hyvinvointi ja terveys sekä oppiainerajat ylittävät teemat. Opisto järjestää suomen kielen koulutusta maahanmuuttajille.

Laissa vapaasta sivistystyöstä oppilaitoksen ylläpidosta määrätään mm., että oppilaitoksen toimiluvassa määrätään ylläpitäjää ja oppilaitosta koskevien tietojen lisäksi oppilaitoksen koulutustehtävä, opetuskieli sekä tarvittaessa erityinen koulutustehtävä ja muut koulutuksen järjestämiseen liittyvät ehdot. Muutoksista ylläpitämislupaan päättää opetusministeriö.

Opiston uusi johtosääntö edellyttää opetussuunnitelman laatimista kurssisuunnittelun perustaksi. Opetussuunnitelmatyö aloitetaan vuonna 2013 ja opetussuunnitelma pyritään saamaan valmiiksi vuoden 2014 aikana. Opisto pyrkii pitämään huolta yleissivistävän vapaan sivistystyön laajasta tarjonnasta ylläpitöluvan mukaisesti.

Erilaiset muutokset niin yhteiskunnan kuin yksilöidenkin omassa elämässä aiheuttavat koulutustarvetta. Moni ennen yleissivistykseen liitetty taito tai tieto katsotaan kuuluvaksi nykyisin myös ammattisivistyksen piiriin. Näin voi sanoa esimerkiksi vuorovaikutus- ja ihmissuhdetaidoista.

Vapaan sivistystyön ominaispiirre on, että koulutukseen ja toimintaan mukaan hakeudutaan itse. Opiskelijan motiivit voivat olla moninaiset hänen hakeutuessaan työväenopiston kursseille.

Aloitteen tekijä toteaa, että kielten ja työelämässä tarvittavien taitojen opetusta pitäisi ottaa enemmän opetustarjontaan mukaan. Työväenopistossa on syksyllä 2013 tarjolla 23 vierasta kieltä. Kieliä on nyt noin 35 % opetustunneista, ml. suomi toisena kielenä. Syksyllä 2013 maahanmuuttajille järjestetään lisäksi työelämävalmiuksia kehittäviä kursseja, kuten CV:n ja työhakemuksen laatiminen.

Työväenopiston kursseille alkaa ilmoittautuminen kaksi kertaa vuodessa – elo- ja joulukuussa. Ilmoittautuminen kursseille jatkuu aina ensimmäisestä ilmoittautumispäivästä alkaen koko lukukauden ajan,



niin kauan kuin kurssipaikkoja on vapaana. Opisto myös rohkaisee asiakkaita ilmoittautumaan kurssille jonoon. Mikäli opiskelija peruu kurssipaikan tai kurssimaksua ei ole maksettu eräpäivään mennessä, vapautuvaa paikkaa tarjotaan jonossa oleville. Useimmille kursseille voi ilmoittautua mukaan, vaikka kurssi olisi jo käynnistynyt.

Aloitteen tekijä toivoo työväenopiston asettavan selkeät ilmoittautumisajat kaikille kursseille ja että ilmoittautumisista tiedotetaan. Työväenopiston kursseille voi ilmoittautua puhelimitse tai paikanpäällä asiakaspalvelupisteessä sekä internetin välityksellä ilmonet.fi -palvelussa. Tällä pyritään huomioimaan mahdollisimman hyvin eri kohderyhmien tarpeet. Ilmoittautumisten alkamisesta tiedotetaan kuntalaisille mm. lehti-ilmoituksin, lehdistötiedotteilla, työväenopiston tiloissa ilmoitustauluilla sekä opiston internet ja Facebook-sivuilla. Tarkat ilmoittautumisohjeet ja -ajat julkaistaan painetussa opinto-ohjelmassa, opiston internet-sivuilla sekä lehti-ilmoituksissa.

Ilmoittautumisten alkamista markkinoidaan myös erilaisin kampanjoin. Syksyn 2013 ilmoittautumisia on markkinoitu työväenopiston omien ja yhteistyökumppaneiden kanavien lisäksi muun muassa ulkomainontakampanjoilla raitiovaunuissa, metroissa ja linja-autoissa sekä kadunvarsien Adshell-tauluilla.

Kurssipaikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä, koska vapaan sivistystyön perusteisiin kuuluu vapaa hakeutumisoikeus.

Ilmoittautumisen kehittäminen on osa asiakaspalvelun kehittämissuunnitelmaa, samoin kurssien täyttöasteen nostaminen siellä, missä se on mahdollista.

Vähäosaisten opiskelumahdollisuuksia on pyritty parantamaan myöntämällä kurssimaksualennuksia monin perustein sekä vapauttamalla kurssimaksusta kokonaan, mikäli henkilön bruttotulot jäävät alle ns. pientuloisen rajan (käytännössä 1200 e/kk).

Opetushallitus on lisäksi myöntänyt työväenopistolle opintoseteleitä, joilla tuetaan ikäihmisten, eläkeläisten ja työttömien tietotekniikan opintoja sekä maahanmuuttajien suomen kielen ja tietotekniikan opintoja.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi



Liitteet

1 Xia Belle Selene valtuustoaloite Kvsto 27.2.2013 asia 46

Tiedoksi: Muutoksenhaku, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Suomenkielisen työväenopiston jk 27.08.2013 § 72

HEL 2013-003033 T 00 00 03

Päätös

Johtokunta päätti antaa valtuutettu Belle Selene Xian allekirjoittamasta valtuustoaloitteesta (Kvsto 27.2.2013, asia 46, Dnro 2013-003033) seuraavan lausunnon:

Helsingin työväenopiston toimintaa säätelee laki vapaasta sivistystyöstä (21.8.1998/632, liite 1). Lain mukaan vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Vapaan sivistystyön oppilaitoksia ovat kansalaisopistot, kansanopistot, kesäyliopistot, liikunnan koulutuskeskukset ja opintokeskukset. Kansalaisopistot ovat paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuvia oppilaitoksia, jotka tarjoavat mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi.

Suomen koulutusjärjestelmä jakautuu tutkintotavoitteisiin ja vapaatavoitteisiin opintoihin. Opetus- ja kulttuuriministeriön sivulla on yleiskuvaus koulutusjärjestelmästä (<http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/koulutusjaerjestelmae/?lang=fi>).

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) on uudistanut vuonna 2012 Helsingin työväenopiston ylläpitöluvan, joka määrittelee opiston koulutustehtävän seuraavasti: Helsingin työväenopisto järjestää vapaan sivistystyön arvojen pohjalta koulutusta, jonka tavoitteena on tukea yksilön omaehtoista kehittymistä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja valmiuksia toimia yhteisöissä ja muuttuvassa yhteiskunnassa.



Opiston koulutuksen painoalueet ovat vieraat kielet, musiikki ja kuvataide, käsityö, tietotekniikka, kirjallisuus- ja näyttämöaineet, yhteiskunnalliset aineet, luontoon ja ympäristöön liittyvät aineet, kotitalous, hyvinvointi ja terveys sekä oppiainerajat ylittävät teemat. Opisto järjestää suomen kielen koulutusta maahanmuuttajille.

Laki määrittelee vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpidosta seuraavaa (4§):

”Oppilaitoksen ylläpitäminen

Opetusministeriö voi myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan tämän lain mukaisen oppilaitoksen ylläpitämiseen.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että on olemassa sivistystarve ja että hakijalla on ammatilliset ja taloudelliset edellytykset oppilaitoksen ylläpitämiseen ja koulutuksen järjestämiseen. Oppilaitosta ei voida perustaa taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.

Luvassa määrätään ylläpitäjää ja oppilaitosta koskevien tietojen lisäksi oppilaitoksen koulutustehtävä, opetuskieli sekä tarvittaessa erityinen koulutustehtävä ja muut koulutuksen järjestämiseen liittyvät ehdot. Muutoksista ylläpitämislupa päätetään opetusministeriö.

Kunta tai kuntayhtymä voi yhdistää vapaan sivistystyön oppilaitoksensa muuhun ylläpitämäänsä oppilaitokseen.

Opetusministeriö voi ylläpitäjää kuultuaan peruuttaa ylläpitämisluvan, jos sivistystarpeen pysyvät muutokset tai muut koulutuksen järjestämiseen liittyvät painavat syyt sitä edellyttävät tai koulutus järjestetään vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä.”

Ylläpitolupia uusittaessa opetus- ja kulttuuriministeriö tähdensi, että oppilaitos voi tämän ylläpitoluvan myötä toimia vapaan sivistystyön alalla, mutta ei ammatillisen koulutuksen järjestäjänä.

Opiston uusi johtosääntö edellyttää opetussuunnitelman laatimista kurssisuunnittelun perustaksi. Opetussuunnitelmatyö aloitetaan vuonna 2013 ja opetussuunnitelma pyritään saamaan valmiiksi vuoden 2014 aikana. Opisto pyrkii pitämään huolta yleissivistävän vapaan sivistystyön laajasta tarjonnasta ylläpitoluvan mukaisesti. Erilaiset muutokset niin yhteiskunnan kuin yksilöidenkin omassa elämässä aiheuttavat koulutustarvetta. Moni ennen yleissivistykseen liitetty taito tai tieto katsotaan kuuluvaksi nykyisin myös ammattisivistyksen piiriin. Näin voi sanoa esimerkiksi vuorovaikutus- ja ihmissuhdetaidoista.



Vapaan sivistystyön ominaispiirre on, että koulutukseen ja toimintaan mukaan hakeudutaan itse. Opiskelijan motiivit voivat olla moninaiset hänen hakeutuessaan työväenopiston kursseille.

Vapaan sivistystyön yhteisjärjestö ry (nykyisin Vapaa Sivistystyö ry) on julkaissut vuonna 2008 tutkimusraportin Omaehtoisen aikuisopiskelun vaikutukset. Vapaan sivistystyön opintojen merkitys ja vaikutukset aikuisten elämässä, jonka tekijöinä ovat Jyri Manninen ja Saara Luukannel. Tutkimuksessa arvioitiin vapaan sivistystyön piiriin kuuluvien opintojen vaikutuksia aikuisopiskelijoiden näkökulmasta. (http://www.vsy.fi/doc/Raportti_Vaikutukset.pdf)

Aloitteen tekijä toteaa, että kielten ja työelämässä tarvittavien taitojen opetusta pitäisi ottaa enemmän opetustarjontaan mukaan. Työväenopistossa on syksyllä 2013 tarjolla 23 vierasta kieltä. Kieliä on nyt noin 35 % opetustunneista, ml. suomi toisena kielenä. Syksyllä 2013 maahanmuuttajille järjestetään lisäksi työelämävalmiuksia kehittäviä kursseja, kuten CV:n ja työhakemuksen laatiminen.

Aloitteen tekijä mainitsee, etteivät aidosti kiinnostuneet opiskelijat pääse kursseille ja ehdottaa joustavaa ilmoittautumista, jolloin kurssit voisivat jatkuvat osallistujien määrästä huolimatta. Aloitteen tekijä toivoo myös, että kurssille voisi ilmoittautua kesken kurssin. Työväenopiston kursseille alkaa ilmoittautuminen kaksi kertaa vuodessa – elo- ja joulukuussa. Ilmoittautuminen kursseille jatkuu aina ensimmäisestä ilmoittautumispäivästä alkaen koko lukukauden ajan, niin kauan kuin kurssipaikkoja on vapaana. Opisto myös rohkaisee asiakkaita ilmoittautumaan kurssille jonoon. Mikäli opiskelija peruu kurssipaikan tai kurssimaksua ei ole maksettu eräpäivään mennessä, vapautuvaa paikkaa tarjotaan jonossa oleville. Useimmille kursseille voi ilmoittautua mukaan, vaikka kurssi olisi jo käynnistynyt.

Aloitteen tekijä toivoo työväenopiston asettavan selkeät ilmoittautumisajat kaikille kursseille ja että ilmoittautumisista tiedotetaan. Työväenopiston kursseille voi ilmoittautua puhelimitse tai paikanpäällä asiakaspalvelupisteessä sekä internetin välityksellä ilmonet.fi -palvelussa. Tällä pyritään huomioimaan mahdollisimman hyvin eri kohderyhmien tarpeet. Ilmoittautumisten alkamisesta tiedotetaan kuntalaisille mm. lehti-ilmoituksin, lehdistötiedotteilla, työväenopiston tiloissa ilmoitustauluilla sekä opiston internet ja Facebook-sivuilla. Tarkat ilmoittautumisohjeet ja -ajat julkaistaan painetussa opinto-ohjelmassa, opiston internet-sivuilla sekä lehti-ilmoituksissa.

Ilmoittautumisten alkamista markkinoidaan myös erilaisin kampanjoin. Syksyn 2013 ilmoittautumisia on markkinoitu työväenopiston omien ja yhteistyökumppaneiden kanavien lisäksi muun muassa



ulkomainontakampanjoilla raitiovaunuissa, metroissa ja linja-autoissa sekä kadunvarsien Adshell-tauluilla.

Kurssipaikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä, koska vapaan sivistystyön perusteisiin kuuluu vapaa hakeutumisosoikeus. Opiston johtokunta on tehnyt päätöksen opiskelijaksi ottamisen perusteista seuraavasti: ”Johtokunta päätti opiskelijaksi ottamisen perusteiksi opiskelun vapaaehtoisuuden, pääsääntöisesti opiskelijoiden vähintään 16 vuoden iän, ilmoittautumisjärjestyksen, vapaan hakeutumisosoikeuden ja tarvittaessa aiemman osaamisen ao. oppiaineessa.” (Stojk 20.10.2009, §90).

Ilmoittautumisen kehittäminen on osa asiakaspalvelun kehittämissuunnitelmaa, samoin kurssien täyttöasteen nostaminen siellä, missä se on mahdollista.

Vähäosaisten opiskelumahdollisuuksia on pyritty parantamaan myöntämällä kurssimaksualennuksia monin perustein sekä vapauttamalla kurssimaksusta kokonaan, mikäli henkilön bruttotulot jäävät alle ns. pientuloisen rajan (käytännössä 1200 e/kk).

Opetushallitus on lisäksi myöntänyt työväenopistolle opintoseteleitä, joilla tuetaan ikäihmisten, eläkeläisten ja työttömien tietotekniikan opintoja sekä maahanmuuttajien suomen kielen ja tietotekniikan opintoja.

11.06.2013 Palautettiin

Esittelijä

rehtori
Taina Hannele Saarinen

Lisätiedot

Taina Hannele Saarinen, rehtori, puhelin: 310 88501
taina.h.saarinen(a)hel.fi



§ 930
V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Sirkku Ingervon aloite
nuorisokahvilasta

HEL 2013-003800 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa.

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Sirkku Ingervon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sirkku Ingervon aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa.

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Sirkku Ingervon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Sirkku Ingervo ja 55 muuta valtuutettua esittävät, että kaupungissa selvitetään nuorisokahvilan perustamista Kampin - Rautatieaseman paikkeille ja Itäkeskukseen ja että kahvilaa suunnitellaan yhdessä nuorten kanssa. Vielä aloitteessa katsotaan, että nuorten tulisi olla kahvilassa aktiivitoimijoina ja että kahvilatoiminnalle turvattaisiin riittävät resurssit.

Kaupunginhallitus viittaa nuorisolautakunnan seikkaperäiseen lausuntoon. Siinä todetaan mm., että nuorisokeskuksen tavoitteena on kokeilla erilaisia toimintamalleja. Esimerkiksi tiloissa, jotka ovat tilapäisesti tyhjillään tiloja, voitaisiin toteuttaa kokeiluluontoisesti erilaisia hankkeita nuorten ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Ensimmäinen tilapäiskäytön kokeilu, Tullaamo, toteutuu kesällä 2013 Kalasatamassa yhdessä Juhlaviikkojen kanssa. Aseman Lasten



Walkers-kahvilan yhteydessä toimi nuorten toivoma kesäterassi ja elokuun lopulla toteutetaan POP UP ILO -hanke Kampin ostoskeskuksessa.

Nuorisolautakunnan lausunnossa todetaan lopuksi, että nuorisoasiainkeskus ei pidä mahdollisena uuden nuorisokahvilan perustamista keskustaan tai Itäkeskukseen. Nuorisoasiainkeskus pitää kuitenkin tärkeänä erilaisten kokeilujen toteuttamista yhdessä nuorten kanssa. Tästä kertovat myös edellä mainitut esimerkit.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sirkku Ingervon aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Nuorisolautakunta 30.05.2013 § 78

HEL 2013-003800 T 00 00 03

Päätös

Nuorisolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Nuorilla on tarve liittyä yhteen ja tavata toisia vapaissa tiloissa. Nuoret valitsevat usein luontevassa urbaanissa sykkeessä olevan tilan tai alueen, jossa on pääosin luontainen nuorten keskinäinen ja aikuisten liikkumavirallinen sosiaalinen kontrolli. Keskustat ja erityisesti kauppakeskukset vilisevät elämää, tarjoavat mahdollisuuden rentoon hengailuun, kavereiden tapaamiseen ja luovat näyttämön näkyväksi tulemiseen. Historian saatossa nuoret ovat kokoontuneet maitolaitureilla, asemilla, kadunkulmissa, puistoissa, uimarannoilla ja parkkipaikoilla.

Nuorisoasiainkeskus ja kolmannen sektorin nuorisotoimijat ovat valinneet yhdeksi työmuodoksi keskustassa ja kauppakeskuksissa jalkautumisen – eli liikkumisen siellä missä nuoret ovat. Jalkautuneille työntekijöille ja vapaaehtoisille on muodostunut luontevia kontakteja ja



vuorovaikutusta nuorten kanssa. Ammatillaiset ja vapaaehtoiset keskustelevat nuorten kanssa ja kehittävät nuorten toimintaideoita yhdessä heidän kanssaan.

Kampin ostoskeskuksen tapahtumat pääsisäisenä 2013 ovat esimerkki siitä, miten ammatillaiset voivat toimia yhteistyössä. Tapahtumien jälkeen Aseman Lapset ry, Kampin kauppakeskuksen johto, seurakunta, kolmannen sektorin toimijat, poliisi ja nuorisoasiainkeskus istuivat samaan pöytään, kävivät läpi omat havaintonsa ja sopivat yhteisestä toimintatavasta. Nuoret kutsuttiin yhteiseen neuvotteluun, jonka pohjalta luotiin Kampin kauppakeskukseen yhteiset pelisäännöt. Samalla nuoret kutsuttiin mukaan vaikuttamistoiminta Ruudin päättäjämiiittiin kertomaan näkemyksensä tilanteensa kaupungin luottamushenkilöille ja viranhaltijoille.

Päättäjämiiitissä neljäkymmentä luottamushenkilöä ja viranhaltijaa sekä yli sata nuorta neuvotteli siitä, miten kaupunkia voisi kehittää nuorisoystävälliseksi. Päättäjämiiitissä nuoret ehdottivat kahviloiden lisäksi laajemmin kaupunkitilan kehittämistä värikkääksi, hauskaksi ja sallivaksi paikaksi esimerkiksi lisäämällä julkiseen tilaan sijoitettua taidetta, matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksia sekä tuomalla keskustaan lisää roskakoreja. Keskusteluiden perusteella on selvää, että nuoret haluavat olla mukana rakentamassa koko kaupunkia, eivät ainoastaan nuorille suunnattuja palveluja.

Aloitteessa ehdotetut nuorille suunnatut kahvilat eivät yksin ratkaise nuorten tarvetta liikkua niissä ympäristöissä missä muutkin kaupunkilaiset. Nuorisosiainkeskus näkee jopa uusien tilojen avaamista tärkeämpänä, että koko kaupunkitilaa – myös Kampin kaltaisia kaupallisia tai puolikaupallisia tiloja – kehitetään nuorille sopiviksi ja salliviksi paikoiksi.

Nuorisosiainkeskuksen menoraami ja tilaohjelma eivät tällä hetkellä anna mahdollisuuksia uuden pysyvän tilan perustamiseen keskustaan tai Itäkeskukseen. Samalla kaupungin strategian mukaan viraston kokonaisneliömäärä ei saa kasvaa. Lähivuosina valmistuu kaksi uutta nuorisotaloa Maunulaan ja Viikkiin. Nuorisosiainkeskus priorisoi tässä tiukassa taloudellisessa tilanteessa uusien nuorisotilojen kehittämistä nuorten asuinalueille.

Nuorisosiainkeskus kuitenkin näkee, että erityisesti ydinkeskustassa tehtävää nuorisotyötä voidaan parantaa järjestöyhteistyöllä. Tällä hetkellä Kampin kauppakeskuksessa toimii Aseman Lapset ry:n Walkers-talo, jossa Helsingin kaupunki on mukana rahoittajana ja toiminnallisena kumppanina. Nuorisosiainkeskus ja Aseman Lapset valmistelevat vielä vuoden 2013 aikana pidemmän aikavälin suunnitelman keskustan alueen, kauppakeskusten ja nuorten



toiminnan kehittämistä. Yhteistyötä tullaan lisäämään erityisesti viikonloppuina ja loma-aikoina. Nuorisoasiainkeskus toivoo, että Walkers-talon tuen tasoa sekä kumppanuuden malleja tarkastellaan samalla, kun kaupunki valitsee muuten järjestöavustusten tulevaisuuden malleja.

Kesän 2013 yhteistyöhön on saatu Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelman kautta resursseja jalkautuvien ja nuorten parissa liikkuvien nuorisotyöntekijöiden palkkaukseen. Lisäresurssilla on mahdollisuus laajentaa Walkers-talon aukioloaikoja. Nuorisoasiainkeskus tulee jatkossa lisäämään nuorisotalojen aukioloaikoja loma-aikoina.

Kysymys nuorisokahvilasta on eri näkemysten jännitteinen tila. Myös nuorten omat mielipiteet ovat ristiriitaisia. Nuorten Palvelu ry:n Kauppakeskusten nuoret -projektissa haastateltiin nuoria. Osa nuorista toivoo kauppakeskuksiin nuorten omaa kahvilaa tai tilaa. Toisaalta monien mielestä kauppakeskuksiin ei tarvita nuorten omia paikkoja, vaan kauppakeskukset kuuluvat kaikille.

Kampin alueen kahvilatoimintaan on esitetty kaupunkisuunnitteluviraston Laituria erityisesti iltaisin. Nuorisoasiainkeskuksen selvityksessä on tullut esiin, että Laiturin toiminta ei ole vain virka-aikatoimintaa. Kaupunkisuunnitteluviraston mukaan Laituri on auki arkisin klo 19:ään ja lauantaisin klo 12–16. Lisäksi tilassa on usein iltatilaisuuksia, jolloin aukioloajat pidentyvät. Laiturissa ei ole kahvilatoiminnan edellyttämää keittiötä, eikä näyttelytila taivu kovinkaan hyvin erilaisen toiminnan toteuttamiseen.

Koska keskustan toimintamalleihin liittyy myös nuorten keskuudessa erilaisia näkökulmia, nuorisoasiainkeskus näkee viisaana kokeilla erilaisia malleja yhteistyössä nuorten kanssa. Tilapäiskäytön lisääminen on kirjattu nuorisoasiainkeskuksen strategiaan. Kaupungissa – myös keskustassa – on sekä tilapäisesti että pysyvästi tyhjiä tiloja, joissa olisi mahdollisuus kokeiluluonteisesti ja tilapäisesti toteuttaa erilaisia tilallisia kokeiluja nuorten ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Nuorisoasiainkeskus on pyytänyt tilakeskuksesta kartoitusta mahdollisten tyhjänä olevista tiloista. Ensimmäinen kokeilu tilapäiskäytöstä toteutetaan kesällä 2013 Kalasatamassa Helsingin Juhlaviikkojen kanssa toteutettavassa Tullaamo-hankkeessa.

Nuorisoasiainkeskus toteuttaa keskusta-alueella jo vuoden 2013 aikana kaksi erilaista kokeilua ja kokoaa nuorten sekä muiden toimijoiden kokemuksia jatkotyöskentelyyn. Aseman Lasten Walkers-kahvilan yhteyteen suunnitellaan 1.7.–12.8.2013 väliseksi ajaksi nuorten toivomaa kesäterassia. Toisena kohteena on eri toimijoiden 26.8.–30.9.2013 väliseksi ajaksi suunnittelema POP UP ILO -hanke



Kampin ostoskeskukseen. Yleishyödyllisten ja yksityisten tahojen yhteistyönä toteutettava väliaikainen nuorisotila on auki viisi viikkoa ja nuoret osallistuvat sisällön tuottamiseen. Nuoret tekevät tuotteita ja myyvät niitä sekä valitsevat kohteen, jonne rahat osoitetaan. Nuorisoasiainkeskus on ilmaissut kiinnostuksensa olla hankkeessa mukana.

Tässä vaiheessa nuorisoasiainkeskus ei pidä mahdollisena uuden nuorisokahvilan perustamista keskustain tai Itäkeskukseen kaupungin omin varoin. Nuorisoasiainkeskus pitää kuitenkin tärkeänä, että erilaisia kokeiluja - myös nuorisokahviloita - toteutetaan yhteistyössä nuorten ja eri toimijoiden kanssa.

Käsittely

30.05.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti lausunnon viimeisen kappaleen muotoon: "Tässä vaiheessa nuorisoasiainkeskus ei pidä mahdollisena uuden nuorisokahvilan perustamista keskustain tai Itäkeskukseen kaupungin omin varoin. Nuorisoasiainkeskus pitää kuitenkin tärkeänä, että erilaisia kokeiluja - myös nuorisokahviloita - toteutetaan yhteistyössä nuorten ja eri toimijoiden kanssa."

Esittelijä

osastopäällikkö
Leena Ruotsalainen

Lisätiedot

Leena Ruotsalainen, osastopäällikkö, puhelin: 310 89120
leena.ruotsalainen(a)hel.fi



09.09.2013

Kj/49

§ 931

V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite kunniasta suomalaisuudelle

HEL 2013-003801 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteerä, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia tuo aloitteessaan esille suomalaisen kulttuurin esiin nostamisen tärkeyden. Esimerkiksi keskustakirjasto voisi järjestää säännöllisin välein suomalaiseen kulttuuriin liittyviä tapahtumia ja Olympiastadionia markkinoitaessa huomioitaisiin suomalaisuus voimavarana. Aloitteessa kiinnitetään lisäksi huomiota kaupungin taideostoihin käytettävän määrärahan rajuun putoamiseen ja Helsingin taiteilijaseuran saamaan avustukseen, joka ei ole muuttunut 16:a vuoteen. Lisäksi aloitteessa esitetään, että taidehankkeiden prosenttiperiaate pitäisi ulottaa koskemaan korjausrakentamista ja puistohankkeita.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausunnossa todetaan mm., että taiteen ja kulttuurin avustamisessa tähdätään Helsingissä siihen, että mahdollisimman moni helsinkiläinen voisi osallistua aktiivisesti



kulttuurielämään, tekijänä ja kokijana. Taide on universaali kieli, eikä suomalaista taidetta ja kulttuuria voida edistää muutoin kuin toimimalla avoimesti ja aktiivisesti kotimaassa ja ulkomailla. Esimerkkinä kulttuurien kohtaamisesta lausunnossa mainitaan kulttuurikeskus Caisa, jonka itsenäisyyspäivän juhla on jo muodostunut perinteeksi. Avustusten osalta lausunnossa todetaan, että kuvataiteilijat ovat kolmena edellisenä vuotena saaneet taideapurahoista suurimman potin. Helsingin taiteilijaseuran saamaa avustusta on myös nostettu, viimeksi tänä vuonna. Kaupunginkirjastossa järjestetään satoja tapahtumia, joissa kaupunkilaiset voivat maksutta nauttia suomalaisesta kulttuurista.

Taidemuseon johtokunnan lausunnosta ilmenee puolestaan, että taidemuseo tuo näyttävästi esille suomalaista nykytaidetta. Taidemuseon kokoelmien lähes 9 000 teoksesta noin 40 prosenttia on sijoitettu kaikkien kaupunkilaisten nähtäville kouluihin, laitoksiin ja virastoihin. Taidemuseon hankinnat keskittyvät pääasiassa suomalaiseen nykytaiteeseen. Taidemuseo on levittäytynyt myös kaupunkitilaan PopUp -näyttelyillään, ja suomalaista nykytaidetta on esillä mm. Kampin metroasemalla sijaitsevassa Kommentti-galleriassa.

Taidemuseon johtokunnan lausunnossa todetaan myös, että kaupunginhallituksen 12.12.2011 vahvistamien prosenttiperiaatteiden mukaisesti kaupunki toteuttaa prosenttiperiaatetta merkittävässä talonrakennushankkeissa sekä merkittävässä puisto- ja katuhankkeissa. Kyse voi olla myös perusparannuskohteista.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 14.05.2013 § 75

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



HEL 2013-003801 T 00 00 03

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Suomen pääkaupunkina Helsinki on myös suomalaisen kulttuurielämän keskus. Täällä asuu ja työskentelee suuri osa suomalaisista taiteilijoista. Tähän ovat sijoittuneet myös keskeiset kansalliset kulttuuri-instituutiot sekä Taideyliopisto. Helsingin kaupunki on valtion jälkeen Suomen toiseksi suurin taiteen tukija.

Helsinki tähtää taiteen ja kulttuurin avustamisessa siihen, että mahdollisimman moni helsinkiläinen voisi osallistua aktiivisesti kulttuurielämään, niin tekijänä kuin kokijana. Huomiota kiinnitetään taiteen ammattilaisten, mutta myös ruohonjuuritason toimijoiden työn tukemiseen. Helsinkiläisyys, niin kuin suomalaisuuskin, sulkee sisäänsä monia sävyjä. Onkin tärkeää taata taiteen moniäänisyys ja vahvistaa myös kulttuuristen vähemmistöjen mahdollisuuksia tehdä taidetta.

Suomalainen kulttuuri kasvaa ja kehittyy vuorovaikutuksessa muiden kulttuurien kanssa. Kotimaisen kuvataiteen kulta-ajan suuret mestarit työskentelivät yhtä lailla Pariisissa kuin Helsingissäkin. He ottivat aiheita suomalaisesta luonnosta ja Kalevalasta samalla kuin sovelsivat kansainvälisiä tyyliä. Taide on universaali kieli, eikä suomalaista taidetta ja kulttuuria voida edistää muutoin kuin toimimalla avoimesti ja aktiivisesti niin kotimaassa kuin ulkomailla. Yhtä tärkeää kuin tukea helsinkiläisten taiteilijoiden vierailuja ulkomailla on myös tuoda kansainvälistä taidetta Helsinkiin. Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan avustus kansainväliseen taide- ja kulttuuritoimintaan vastaa osaltaan tähän taidevaihdon tarpeeseen.

Myös kulttuurikeskus Caisassa kulttuurit kohtaavat. Kansainvälisen ohjelman lisäksi Caisassa huomioidaan suomalaiset juhlapäivät ja esimerkiksi Caisan itsenäisyyspäivän juhla on muodostunut jo perinteeksi. Opetusvirasto järjestää Caisassa päivittäin suomen kielen koulutusta ja myös integraatioon liittyviä seminaareja pidetään. Caisassa on saanut alkunsa myös Infopankki-palvelu (<http://www.infopankki.fi/>), joka tarjoaa verkossa tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta ja kulttuurista 15 eri kielellä.

Helsinki on jo nyt kiinnostava tapahtumakaupunki ja uusia kulttuurikarkeloita syntyy jatkuvasti. Kulttuuri- ja kirjastolautakunta mahdollistaa lukuisten kulttuuritapahtumien järjestämisen Helsingissä myöntämällä apurahoja niin kaupunginosatapahtumille kuin korkeatasoisille taidefestivaaleillekin. Avustettavien joukossa on myös



perinteisen suomalaisen tapahtumaperinteen ylläpitäjiä kuten Seurasaarisäätiö. Oman lisänsä Helsingin tapahtumatarjontaan tuovat kaupungin tapahtumayksikön järjestämät Helsinki-viikot sekä maakuntien esittäytymiset Senaatintorilla.

Myös kuvataiteita tuetaan erilaisin avustuksin ja apurahoin. Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan kolmena edellisenä vuonna myöntämistä taideapurahoista kuvataiteilijat ovat saaneet suurimman potin, yhteensä 95 800 euroa. Kuvataidetta tuetaan myös muiden hankekohtaisten avustusmuotojen kautta. Aloitteessa mainitun Helsingin taiteilijaseuran toiminta-avustus nousi viimeksi tänä vuonna ja on 78 600 euroa. Helsingin taidemuseo on myös kansallisesti merkittävä kuvataiteen toimija ja taiteen hankkija sekä taidemuseon kokoelmiin että julkisiin kaupunkitiloihin. Taidemuseon lisäksi kuvataidetta kaupunkitilaan luo esimerkiksi uusi kuvataiteen kentän Checkpoint Helsinki-aloite, jota kaupunki tukee.

Helsingin kaupunginkirjastossa järjestetään vuosittain satoja tapahtumia. Tapahtumat perustuvat kirjaston ydintoimintaan kuten kirjallisuuden esittelyyn, kotimaisiin kirjailijavierailuihin sekä monipuoliseen sisältöjen avaamiseen. Kirjaston tapahtumissa (mukaan lukien keskustakirjastohanke) voivat kaikki kaupunkilaiset maksutta nauttia suomalaisesta kulttuurista.

Esittelijä

va. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Satu Silvanto, kulttuurisuunnittelija, puhelin: 310 37712
satu.silvanto(a)hel.fi

Taidemuseon johtokunta 16.04.2013 § 19

HEL 2013-003801 T 00 00 03

Päätös

Taidemuseon johtokunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Helsingin taidemuseo osallistuu aktiivisesti suomalaisen kulttuurin ja taiteen edistämiseen toimimalla asiantuntijatahona kaupungin prosenttirahahankkeissa, toteuttamalla kaupunkitilaan julkisia taideteoksia, hankkimalla kokoelmiinsa suomalaista nykytaidetta, sijoittamalla kokoelmiaan kaupungin eri virastoihin ja laitoksiin sekä esittelemällä näyttelyissään myös suomalaista taidetta. Lisäksi taidemuseo on mukana valtakunnallisissa virtuaalisen tiedon kehittämishankkeissa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Helsingin uudessa strategiaohjelmaluonnoksessa vuosille 2013 – 2016 on kohdassa Kulttuurista iloa ja vetovoimaa kaksi toimenpidekohtaa, jotka sivuavat aloitetta ja tulevat sisältymään myös taidemuseon taloussuunnitelmavuosien tavoitteisiin. Toinen käsittelee prosenttiperiaatetta ja toinen virtuaalisesti jaettua tietoa.

Kaupunginhallitus vahvisti prosenttiperiaatteen soveltamiskäytännöt Helsingissä 12.12.2011 (§ 1134). Päätöksen mukaisesti kaupunki toteuttaa prosenttirahahankkeita merkittävässä talonrakennushankkeissa sekä merkittävässä puisto- ja katuhankkeissa. Kyse voi olla uudisrakennuksista tai perusparannuskohteista tai näiden yhdistelmästä. Päätöksessä määriteltiin edelleen, kuinka prosenttiperiaatetta sovelletaan tontinluovutuksen ja rakentamisen aktiivisessa vaiheessa olevilla projektialueilla. Lisäksi määriteltiin soveltamisperiaatteet niissä kaupungin tytär- ja osakkuusyhteisöjen merkittävässä rakennushankkeissa, joiden hankesuunnitelmavaiheessa on päätetty taidehankinnasta.

Päätös on esityksen liitteenä.

Viimeisten vuosien aikana kaupunki on ohjannut prosenttiperiaatehankkeisiin vuosittain 250 000 – 300 000 euroa. Määrärahat tulevat tästä kuitenkin jonkin verran nousemaan uusilla asuinalueilla, esimerkiksi Kalasatamassa toteutettavien taideteoshankkeiden myötä.

Taidemuseo toimii prosenttirahahankkeissa ainoastaan asiantuntijatahona. Valmistuneet teokset liitetään taidemuseon kokoelmiin.

Prosenttiperiaatetta on siis jo nykyisellään mahdollista soveltaa kaupunkiympäristössä sangen laajasti. Kaupungin investointeihin ja rakentamiseen liittyvistä linjauksista riippuu, missä määrin prosenttiperiaatetta taloussuunnitelmavuosina käytännössä sovelletaan.

Taidemuseolla on kolme määrärahaa taideteoshankintoihin: julkisten taideteosten hankinnat -määräraha on vuonna 2013 suuruudeltaan 156 000 euroa. Taidemuseon kokoelmien uushankinnat -määräraha on vuonna 2013 205 000 euroa alun perin raamissa olleen 105 000 euron sijaan, sillä talousarviokäsittelyn aikana ko. määrärahaa korotettiin 100 000 eurolla. Lisäksi taidemuseolla on käytettävissä sijoitettavan taiteen hankintaan 30 000 euron määräraha. Taidemuseolle taidehankintoihin osoitettujen määrärahojen kehitys on ollut seuraava.

Vuonna 2003 € 504 000; vuosina 2004 – 2008 € 390 000/vuosi; 2009 € 455 000; 2010 € 425 000; 2011 € 343 000 ja 2012 € 303 000. Vuonna 2013 nämä kolme määrärahaa ovat yhteensä 391 000 euroa.



Hankintoihin osoitetut määrärahat ovat investointimenoja.

Taidemuseo tuo näyttävästi esille suomalaista kulttuuria ja taidetta sijoitustoiminnallaan. Taidemuseon kokoelmien uushankinnat keskittyvät pääasiassa suomalaiseen nykyaikaiseen. Kokoelmien 8900 teoksesta on talletettu kaikkien kaupunkilaisten nähtävälle virastoihin, kouluihin ja laitoksiin noin 40%. Sijoitustoiminta on jatkuvaa ja aktiivista.

Kaupungin strategiaohjelman 2013 -2016 mukaisesti taidemuseon kokoelmat tullaan avaamaan avoimen datan hengessä kaikille nähtäväksi. Taidemuseo on aktiivisesti mukana tiedon saavutettavuuteen liittyvissä valtakunnallisissa hankkeissa. Museo 2015 – hanke pyrkii luomaan museoille yhteisen luettelointijärjestelmän. KDK/Finna -hankkeen tavoitteena on saada museoiden aineistoja osaksi KDK:n (Kansallinen digitaalinen kirjasto) asiakasliittymää (FINNA) ja siten laajan yleisön saavutettavaksi. Kuvien verkkokäyttö edellyttää kuitenkin valtakunnallista ratkaisua tekijänoikeuskysymyksissä tai taloudellista panostusta tekijänoikeusmaksuihin.

Taidemuseo keskittää toimintansa vuoden 2014 aikana Tennispalatsiin saadessaan sieltä käyttöönsä aiempien tilojensa lisäksi Kulttuurien Museolta vapautuvat tilat. Tennispalatsin tiloihin tulee esille kokoelmateoksia sekä pysyväisluonteisten ripustusten että vaihtuvien näyttelyiden myötä. Näin yleisöllä on entistä paremmat mahdollisuudet nähdä myös kotimaista taidetta korkeatasoissa näyttelyissä.

Näyttelytoiminnallaan taidemuseo tukee Helsingin tavoitetta kehittyä kilpailukykyisenä, vetovoimaisena kaupunkina ja näin ollen vahvistaa myös suomalaisen kulttuurin ja taiteen asemaa. Näyttelyt palvelevat monipuolista kävijäkuntaa ja lisäävät uuden yleisön kiinnostusta taiteeseen. Suomalainen taide on osa kansainvälistä taidekenttää. Taidemuseon näyttelyohjelmistossa suomalainen että kansainvälinen taide käyvät aktiivista vuoropuhelua. Tennispalatsin uusien tilojen myötä vuoropuhelu tulee entisestään vahvistumaan.

Taidemuseo on levittäytynyt myös kaupunkitilaan PopUp-näyttelyillään, joita vuonna 2012 järjestettiin mm. Kampin kauppakeskuksessa ja Finlandia-talossa. Suomalaista nykyaikaa on esillä myös kolme kertaa vuodessa vaihtuvissa installaatioissa Kampin metroaseman Kommentti-galleriassa. Taidemuseon museopedagoginen toiminto on järjestänyt useita kaupunkitilaan levittäytyneitä osallistamisprojekteja, mm. Stoassa ja Kontulan vanhustenkeskuksessa. Kohderyhminä ovat olleet erityisesti ikäihmiset ja koululaiset.

Suomalaista nykyaikaa taidemuseo esittelee jatkuvasti myös Kluuvin galleriassa, jossa on vuosittain esillä viisitoista näyttelyä.



09.09.2013

Kj/49

Esittelijä

intendentti, taidemuseon johtaja, vs.
Erja Pusa

Lisätiedot

Elina Leskelä, intendentti, puhelin: 310 87043
elina.leskela(a)hel.fi
Erja Pusa, intendentti, puhelin: 310 87006
erja.pusa(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



§ 932

V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Juho Romakkaniemen aloite Sibelius-konserttien järjestämisestä Sibelius-monumentilla

HEL 2011-009191 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Juho Romakkaniemen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Romakkaniemi Juho valtuustoaloite 30.11.2011 asia 21

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Juho Romakkaniemen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Juho Romakkaniemi ja 75 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittäisi vaihtoehtoisia mahdollisuuksia järjestää yhteistyötahojen kanssa kesäsuunnunntaisin kesäkonserttien järjestämisestä Sibelius-konsertteja Sibelius- monumentilla.

Kaupunginvaltuusto palautti 23.4.2013 aloitteen uudelleen valmisteltavaksi. Palautetun aloitteen johdosta on pyydetty lausunnot kulttuuri- ja kirjastolautakunnan, talous- ja suunnittelukeskuksen ja kaupunginorkesterin lausunnot.

Kaupunginhallitus toteaa saatuihin lausuntoihin viitaten, että kaikki kesäiset konsertit ja tapahtumat lisäävät kaupunkilaisten ja matkailijoiden viihtyvyyttä ja ovat tärkeä vetovoimatekijä. Kulttuurikeskus ja kaupungin tapahtumayksikkö selvittävät konserttien



järjestämismahdollisuudet mm. kulttuurikeskuksen, kaupunginorkesterin ja Sibelius-Akatemian konserttitoimiston sekä muidenkin yhteistyöstä kiinnostuneiden toimijoiden kanssa siten, että konsertit voisivat alkaa jo kesällä 2014. Kaupungin Matkailu- ja kongressitoimisto ja tapahtumayksikkö voivat viestiä konserttisarjasta omien kanaviensa kautta.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa aloitteen johdosta, että kulttuuristrategian linjausten mukaisesti kulttuurikeskuksella on myönteinen valmius tukea valtuustoaloitteen mukaisen konserttisarjan järjestämistä avustuksin.

Kaupunginorkesteri toteaa aloitteen johdosta, että Sibeliuksen syntymän 150-vuotisjuhla vuonna 2015 tarjoaa Helsingille, kansallissäveltäjämme orkesterimusiikin kantaesityskaupungille, arvokkaan tilaisuuden näkyä ja kuulua juhluvuoden muiden päätoimijoiden Järvenpään, Hämeenlinnan ja Lahden rinnalla. Kansainvälinen juhluvuosi saa runsaasti medianäkyvyyttä kotimaassa ja ulkomailla, minkä myötä Helsingin profiili vetovoimaisena kulttuurikaupunkina vahvistuu entisestään.

Helsingin kaupunginorkesterilla on suunnitteilla juhluvuoden kunniaksi Sibelius-puistikonsertti, joka suunnataan orkesterin 3 500 kummilapselle ja heidän ystävilleen, mutta johon kaikki lapset ja lapsenmieliset ovat tervetulleita. Näin orkesteri haluaa tehdä Sibeliuksen elämää ja musiikkia tutuksi tuhansille nuorille kuulijoille, tulevaisuuden yleisölleen. Kaupunginorkesteri ehdottaa yhdeksi kesäkonserttien tuottajaksi Sibelius- Akatemia konserttitoimistoa.

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on täytäntöönpanon yhteydessä kehottaa kulttuurikeskus ja kaupungin tapahtumayksikköä selvittämään konserttien järjestämismahdollisuudet kaupunginorkesterin ja Sibelius-Akatemian konserttitoimiston sekä muidenkin yhteistyöstä kiinnostuneiden toimijoiden kanssa siten, että konsertit voisivat alkaa jo kesällä 2014.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Romakkaniemi Juho valtuustoaloite 30.11.2011 asia 21

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Hallintokeskus

Päätöshistoria

Kaupunginorkesteri Intendentti 20.8.2013

HEL 2011-009191 T 00 00 03

Helsingin kaupunginorkesteri suhtautuu myönteisesti kaikkiin kaupunkimiljöötä musiikin keinoin elävöittäviin toimenpiteisiin ja pitää Sibelius-puiston kesäkonsertteja kiinnostavana ehdotuksena.

Sibeliuksen syntymän 150-vuotisjuhla vuonna 2015 tarjoaa Helsingille, kansallissäveltäjämme orkesterimusiikin kantaesityskaupungille, arvokkaan tilaisuuden näkyä ja kuulua juhluvuoden muiden päätoimijoiden Järvenpään, Hämeenlinnan ja Lahden rinnalla. Kansainvälinen juhluvuosi saa runsaasti medianäkyvyyttä kotimaassa ja ulkomailla, minkä myötä Helsingin profiili vetovoimaisena kulttuurikaupunkina vahvistuu entisestään.

Helsingin kaupunginorkesterilla on suunnitteilla juhluvuoden kunniaksi Sibelius-puistokonsertti, joka suunnataan orkesterin 3 500 kummilapselle ja heidän ystävilleen, mutta johon kaikki lapset ja lapsenmieliset ovat tervetulleita. Näin orkesteri haluaa tehdä Sibeliuksen elämää ja musiikkia tutuksi tuhansille nuorille kuulijoille, tulevaisuuden yleisölleen.

Kaupunginorkesteri suosittelee Sibelius-puiston kesäkonserttisarjan tuottajaksi Sibelius-Akatemian konserttitoimistoa, joka on järjestänyt kesäkonserttisarjoja Musiikkitalossa vuonna 2012 ja 2013.

Lisätiedot

Gita Kadambi, Intendentti, puhelin: 358931022701
gita.kadambi(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 16.04.2013 § 47

HEL 2011-009191 T 00 00 03

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuuston hyväksymän Helsingin kulttuuristrategian 2012–2017 linjausten mukaan kaupungin tehtävänä on luoda edellytyksiä taiteilijoiden työskentelylle ja luovalle yrittäjyydelle.



Strategiassa todetaan myös, että kaikkia palveluita ei tuoteta itse, vaan niiden luomiseksi uusilla alueilla pyritään yhteistyöhön kulttuurikentän kanssa. Tämä kustannustehokas tapa edellyttää avustusten lisäämistä ja avustusjärjestelmän kehittämistä.

Kulttuuristrategian linjausten mukaisesti kulttuurikeskuksella on myönteinen valmius tukea valtuustoaloitteen mukaisen konserttisarjan järjestämistä. Tämä tehdään kuitenkin siten, että järjestävä taho hakee kulttuuri- ja kirjastolautakunnalta kohdeavustusta, jolloin avustushakemus käsitellään samoin kriteerein kuin muutkin vastaavat hakemukset.

Sibelius-konserttien järjestäminen Sibelius-monumentilla kesäsunnuntaisin on kiinnostava, joskaan ei aivan uusi ajatus, johon soisi jonkin kaupunkimme kulttuurikentän korkeatasoisen toimijan tarttuvan.

Käsittely

16.04.2013 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Juha-Pekka Väisänen: Esitän seuraavaa kolmatta kappaletta poistettavaksi kokonaan:

"Kaupunginvaltuuston linjauksia seuraten kulttuurikeskus ei pyri omanpalvelutuotantonsa laajentamiseen, vaan pikemminkin avustustoiminnan kehittämiseen ja yhteistyöhön eri toimijoiden kanssa."

Kannattajat: Risto Kolanen

Lautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti.

13.03.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

va. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Satu Silvanto, kulttuurisuunnittelija, puhelin: 310 37712
satu.silvanto(a)hel.fi

Talous- ja suunnittelukeskus 28.3.2013

HEL 2011-009191 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Talous- ja suunnittelukeskus esittää lausuntonaan seuraavaa:

Marraskuussa 2011 valtuutettu Juho Romakkaniemen jättämä valtuustoaloite ehdottaa kesäkonserttien järjestämistä Sibeliuksen monumentilla. Ehdotetut Sibeliuksen konsertit Sibeliuksen monumentilla elävöittäisivät Helsingin kesäistä kulttuurielämää. Konsertit keskeisellä turistikohteella ovat sinänsä kannatettavaa toimintaa, joskin niiden järjestäminen vaatii taloudellisia resursseja ja ammattimaista organisointia sekä lavarakenteen pystyttämistä.

Romakkaniemi kirjoittaa, että ”aloitteen osalta on konsultoitu Sibeliuksen monumentin rakennuttanutta Sibeliuksen Seuraa, joka tukee aloitetta lämpimästi. Sibeliuksen Seura on myös osaltaan lupautunut olemaan läheisessä yhteistyössä kaupungin kanssa konserttien järjestämisen taiteellisessa suunnittelussa”.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta kirjoittaa lausunnossaan 13.3.2012, että ”Helsingin kulttuurikeskus ei voi ottaa konserteista tuotannollista vastuuta, mutta järjestävällä taholla, esim. Sibeliuksen Seuralla, on mahdollisuus hakea avustusta konsertisarjalle, jolloin kaupungin rooli on harkita avustuksen myöntämistä tapauskohtaisesti”.

Kaikki kesäiset konsertit ja tapahtumat lisäävät kaupunkilaisten ja matkailijoiden viihtyvyyttä ja ovat tärkeä vetovoimatekijä. Kaupungin Matkailu- ja kongressitoimisto ja Tapahtumayksikkö voivat viestiä konsertisarjasta omien kanaviensa kautta.

Lisäksi on huomattava, että Opetus- ja kulttuuriministeriö tulee nimittämään vuoden 2015 Sibeliuksen juhluvuodeksi säveltäjämestarin syntymän 150-vuotisjuhlan kunniaksi. Helsinkiin suunnitellaan konsertteja, näyttelyitä, matkailureittiä Sibeliuksen jalanjäljillä ym. ympärivuotista tapahtumaa. Oman lisänsä myös juhluvuoden tarjontaan toisi monumentilla järjestettävät kesäkonsertit.

Lisätiedot

Saila Machere, tapahtumapäällikkö, puhelin: 310 25903
saila.machere(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 09.05.2012 § 166

HEL 2011-009191 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen käsiteltäväksi.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.05.2012 Palautettiin

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle. Samalla oli tehtävä mahdolliset muut palautusehdotukset tämän keskustelun aikana.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Juho Romakkaniemi valtuutettu Silvia Modigin kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian valmisteluun siten, että Helsingin kaupunki ottaisi vastuulleen Sibelius-konserttien järjestämisen yhteistyötahojen kanssa kesäsunnuntaisin viimeistään kesästä 2013 alkaen.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä äänestää jaa; jos ei voittaa on valtuutettu Juho Romakkaniemen palautusehdotus hyväksytty.

8 äänestys

JAA-ehdotus: Jatko

Ei-ehdotus: Esitän aloitetta palautettavaksi valmisteluun siten, että Helsingin kaupunki ottaisi vastuulleen Sibelius-konserttien järjestämisen yhteistyötahojen kanssa kesäsunnuntaisin viimeistään kesästä 2013 alkaen.

Jaa-äännet: 3

Sanna Hellström, Minerva Krohn, Jan D Oker-Blom

Ei-äännet: 49

Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Lilli Autti, Jorma Bergholm, Mika Ebeling, Sture Gadd, Yrjö Hakanen, Jussi Halla-aho, Eero Heinäluoma, Mari Holopainen, Nina Huru, Seppo Kanerva, Tarja Kantola, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Laura Kolbe, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Essi Kuikka, Jere Lahti, Jyrki Lohi, Hannele Luukkainen, Lasse Männistö, Silvia Modig, Sari Näre, Jarmo Nieminen, Sara Paavolainen, Terhi Peltokorpi, Kati Peltola, Sanna Perkiö, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Laura Rissanen, Juho Romakkaniemi, Pekka Saarnio, Hanna-Kaisa Siimes, Riitta Skoglund, Riitta Snäll, Johanna Sumuvuori, Tarja Tenkula, Astrid Thors, Nils Torvalds, Ulla-Marja Urho,



Mirka Vainikka, Antti Valpas, Olli Valtonen, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Thomas Wallgren

Tyhjä: 23

Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Tuija Brax, Matti Enroth, Kimmo Helistö, Suzan Ikävalko, Jessica Karhu, Anu Korppi-Koskela, Kauko Koskinen, Eeva Kuuskoski, Otto Lehtipuu, Pauli Leppä-aho, Päivi Lipponen, Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Lea Saukkonen, Anni Sinnemäki, Johanna Sydänmaa, Julia Virkkunen, Markku Vuorinen

Poissa: 10

Harry Bogomoloff, Arto Bryggare, Juha Hakola, Rakel Hiltunen, Lasse Liemola, Osku Pajamäki, Sari Sarkomaa, Ilkka Taipale, Jan Vapaavuori, Antti Vuorela

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen käsiteltäväksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 02.05.2012 § 528

HEL 2011-009191 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa.

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Juho Romakkaniemen aloitteen loppuun käsitellyksi.

23.04.2012 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Kaupunginorkesterin johtokunta 06.03.2012 § 10



HEL 2011-009191 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginorkesterin johtokunta päätti esittää lausuntonaan seuraavaa:

Orkesteri suhtautuu myönteisesti kaikkiin kaupunkimiljöötä musiikin keinoin elävöittäviin toimenpiteisiin ja pitää Sibelius-puiston kesäkonsertteja kiinnostavana ehdotuksena. Orkesterin lakisääteisten vuosilomien vuoksi HKO:n muusikot konsertoivat kesäaikaan ainoastaan free-lance -pohjalta.

Orkesteri pitää kaupungin kulttuurikeskusta ja tapahtumayksikköä luontevina tämäntyyppisten tapahtumien tuottajina, joille kaupunginorkesteri mielellään tarjoaa asiantuntija-apua.

Esittelijä

Hallintopäällikkö
Hannu Linna

Lisätiedot

Marianna Kankare-Loikkanen, Viestintäpäällikkö, puhelin: 358931022703
marianna.kankare-loikkanen(a)hel.fi



09.09.2013

Kj/51

**Korjattu 1.10.2013 AV (Hallintolaki 51 §) -
toimikausi korjattu 2014 päättyväksi**

§ 933

V 25.9.2013, Kaupunginhallituksen varajäsenen valinta

HEL 2013-011512 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1. myöntää Sirkku Ingervolle vapautuksen kaupunginhallituksen varajäsenen luottamustoimesta
2. valita Otso Kivekkään Erkki Perälän uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi kaupunginhallitukseen vuoden 2014 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sirkku Ingervon eronpyyntö

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1. myöntää Sirkku Ingervolle vapautuksen kaupunginhallituksen varajäsenen luottamustoimesta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



2. valita Otso Kivekkään Erkki Perälän uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi kaupunginhallitukseen vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Sirkku Ingervo (Vihr.) pyytää 3.9.2012 vapautusta kaupunginhallituksen varajäsenen luottamustoimesta muuttuneen työtilanteen vuoksi.

Kaupunginvaltuusto valitsi 16.1.2013, 5 § Sirkku Ingervon Erkki Perälän henkilökohtaiseksi varajäseneksi kaupunginhallitukseen toimikaudeksi 2013 - 2016. Kaupunginvaltuuston olisi valittava Erkki Perälälle uusi henkilökohtainen varajäsen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sirkku Ingervon eronpyyntö

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalvelu-liikelaitos



§ 934

V 25.9.2013, Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunnan jäsenen valinta

HEL 2013-011301 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1. myöntää Jouko Sillanpälle vapautuksen Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunnan jäsenen luottamustoimesta
2. valita Jyrki Lohen uudeksi jäseneksi Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokuntaan vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Jouko Sillanpään eronpyyntö

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1. myöntää Jouko Sillanpälle vapautuksen Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunnan jäsenen luottamustoimesta



2. valita Jyrki Lohen uudeksi jäseneksi Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokuntaan vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Jouko Sillanpää (SDP) pyytää 30.8.2013 vapautusta Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunnan jäsenen luottamustoimesta sen vuoksi, että hän on ehdolla Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnan jäseneksi.

Kaupunginvaltuusto valitsi 16.1.2013, 5 § Jouko Sillanpään jäseneksi Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokuntaan toimikaudeksi 2013 - 2016. Kaupunginvaltuuston olisi valittava uusi jäsen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Jouko Sillanpään eronpyyntö

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunta
Taloushallintopalvelu-liikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kj/53

§ 935

V 25.9.2013, Palmia-liikelaitoksen johtokunnan jäsenen ja varajäsenen valinta

HEL 2013-004269 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1. myöntää Jyrki Lohelle vapautuksen Palmia-liikelaitoksen johtokunnan jäsenen luottamustoimesta
2. valita Karita Toijosen henkilökohtainen varajäsen Samuli Vapaasalon uudeksi jäseneksi Palmia-liikelaitoksen johtokuntaan
3. valita Jari Mustikkaniemen Karita Toijosen uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi Palmia-liikelaitoksen johtokuntaan vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Jyrki Lohen eronpyyntö

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen



1. myöntää Jyrki Lohelle vapautuksen Palmia-liikelaitoksen johtokunnan jäsenen luottamustoimesta
2. valita Karita Toijosen henkilökohtainen varajäsen Samuli Vapaasalon uudeksi jäseneksi Palmia-liikelaitoksen johtokuntaan
3. valita Jari Mustikkaniemen Karita Toijosen uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi Palmia-liikelaitoksen johtokuntaan vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Jyrki Lohi (SDP) pyytää 30.8.2013 vapautusta Palmia-liikelaitoksen johtokunnan jäsenen luottamustoimesta.

Kaupunginvaltuusto valitsi 16.1.2013, 5 § Jyrki Lohen jäseneksi Palmia-liikelaitoksen johtokuntaan toimikaudeksi 2013 - 2016. Kaupunginvaltuuston olisi valittava uusi jäsen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Jyrki Lohen eronpyyntö

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Palmia-liikelaitoksen johtokunta
Taloushallintopalvelu-liikelaitos



§ 936

V 25.9.2013, Kaupunkisuunnittelulautakunnan varajäsenen valinta

HEL 2013-010583 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1. myöntää Sampo Villaselle vapautuksen kaupunkisuunnittelulautakunnan varajäsenen luottamustoimesta
2. valita _____ Eija Loukoilan uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi kaupunkisuunnittelulautakuntaan vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sampo Villasen eronpyyntö

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1. myöntää Sampo Villaselle vapautuksen kaupunkisuunnittelulautakunnan varajäsenen luottamustoimesta



2. valita _____ Eija Loukoilan uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi kaupunkisuunnittelulautakuntaan vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Sampo Villanen (Vas.) pyytää 9.8.2013 vapautusta kaupunkisuunnittelulautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ulkomaille muuton vuoksi.

Kaupunginvaltuusto valitsi 16.1.2013, 5 § Sampo Villasen varajäseneksi kaupunkisuunnittelulautakuntaan toimikaudeksi 2013 - 2016. Kaupunginvaltuuston olisi valittava uusi varajäsen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sampo Villasen eronpyyntö

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Taloushallintopalvelu-liikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.09.2013 § 852

Pöydälle 02.09.2013

HEL 2013-010583 T 00 00 02

Päätös



09.09.2013

Kj/54

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi



§ 937

V 25.9.2013, Sosiaali- ja terveyslautakunnan toisen jaoston jäsenen valinta

HEL 2013-001990 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1. myöntää Tiina Lintuselle vapautuksen sosiaali- ja terveyslautakunnan toisen jaoston jäsenen luottamustoimesta
2. valita _____ uudeksi jäseneksi sosiaali- ja terveyslautakunnan toiseen jaostoon vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tiina Lintusen eronpyyntö

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen

1. myöntää Tiina Lintuselle vapautuksen sosiaali- ja terveyslautakunnan toisen jaoston jäsenen luottamustoimesta



2. valita _____ uudeksi jäseneksi sosiaali- ja terveyslautakunnan toiseen jaostoon vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Tiina Lintunen (Vas.) pyytää 9.8.2013 vapautusta sosiaali- ja terveyslautakunnan toisen jaoston jäsenen luottamustoimesta esteellisyyden vuoksi, jota hänen uusi palvelussuhteensa sosiaali- ja terveystaloudessa aiheuttaa.

Kaupunginvaltuusto valitsi 16.1.2013, 5 § Tiina Lintusen jäseneksi sosiaali- ja terveyslautakunnan toiseen jaostoon toimikaudeksi 2013 - 2016. Kaupunginvaltuuston olisi valittava uusi jäsen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tiina Lintusen eronpyyntö

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveyslautakunnan toinen jaosto
Taloushallintopalvelu-liikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.09.2013 § 853

Pöydälle 02.09.2013

HEL 2013-001990 T 00 00 02

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi



§ 938

V 25.9.2013, Kaupunginhallituksen johtosäännön muuttaminen sekä kaupunginhallituksen johtamisen jaoston ja tietotekniikkajaoston asettaminen

Pöydälle 09.09.2013

HEL 2013-010720 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Antti Peltonen, yksikön päällikkö vs., puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen lisätä kaupunginhallituksen johtosääntöön uudet 2 b ja 2 c §:n sekä 8 b ja 8 c §:n seuraavasti:

2 b § Johtamisen jaosto

Kaupunginvaltuusto asettaa kaupunginhallituksen toimikaudeksi johtamisen jaoston. Jaostossa on yhdeksän jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Valtuusto valitsee jaoston puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi kaupunginhallituksen jäsenen tai varajäsenen.

2 c § Tietotekniikkajaosto

Kaupunginvaltuusto asettaa kaupunginhallituksen toimikaudeksi tietotekniikkajaoston. Jaostossa on yhdeksän jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Valtuusto valitsee jaoston puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi kaupunginhallituksen jäsenen tai varajäsenen.

8 b § Johtamisen jaoston tehtävät



Johtamisen jaoston tehtävänä on tehdä esityksiä kaupunginhallitukselle kaupungin johtamisjärjestelmän uudistamisesta siten, että uudistukset voivat tulla voimaan vuoden 2017 alussa.

8 c § Tietotekniikkajaoston tehtävät

Tietotekniikkajaoston tehtävänä on

- 1 tehdä esityksiä tietotekniikkaa ja tietohallintoa koskevista periaatteista ja linjauksista sekä seurata niiden toteutumista
- 2 seurata kaupungin tietotekniikkaohjelman laatimista, toimeenpanoa ja toteutumista
- 3 hyväksyä tietotekniikan hankeohjelmaan hallintokuntien esityksestä tietotekniikkahankkeet, joiden kokonaiskustannusarvio ylittää miljoona euroa
- 4 antaa lausunto kaupungin tietotekniikan hankeohjelman kokonaisuudesta.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen muuttaa kaupunginhallituksen johtosäännön 4 §:n 1 momentin kuulumaan seuraavasti:

Kaupunginhallituksen, konsernijaoston ja tietotekniikkajaoston kokouksissa kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja esittelevät toimialaansa kuuluvat asiat. Johtamisen jaoston kokouksissa kaupunginjohtaja esittelee asiat. Tarvittaessa kaupunginjohtaja ratkaisee, kenen esiteltäväksi asia kuuluu.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättäneen asettaa kaupunginhallituksen johtamisen jaoston ja tietotekniikkajaoston ja valita jaostojen puheenjohtajat, varapuheenjohtajat, jäsenet ja varajäsenet tämän päätöksen täytäntöönpanosta alkavaksi toimikaudeksi seuraavasti:

Johtamisen jaosto:

- | | | |
|----|-------|-----------------|
| 1. | _____ | varajäsen _____ |
| 2. | _____ | varajäsen _____ |
| 3. | _____ | varajäsen _____ |
| 4. | _____ | varajäsen _____ |
| 5. | _____ | varajäsen _____ |



09.09.2013

Kj/56

6. _____ varajäsen _____
7. _____ varajäsen _____
8. _____ varajäsen _____
9. _____ varajäsen _____

Puheenjohtaja: _____

Varapuheenjohtaja: _____

Tietotekniikkajaosto:

1. _____ varajäsen _____
2. _____ varajäsen _____
3. _____ varajäsen _____
4. _____ varajäsen _____
5. _____ varajäsen _____
6. _____ varajäsen _____
7. _____ varajäsen _____
8. _____ varajäsen _____
9. _____ varajäsen _____

Puheenjohtaja: _____

Varapuheenjohtaja: _____

Vielä kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallituksen johtamisen jaoston ja tietotekniikkajaoston perustaminen liittyy kaupunginvaltuuston 24.4.2013, 122 § hyväksymän strategiaohjelman 2013–2016 täytäntöönpanoon.

Strategiaohjelman osion Tasapainoinen talous ja hyvä johtaminen kohdan Taitava johtaminen ja osaava henkilöstö toimenpiteenä todetaan, että kaupungin johtamisjärjestelmä uudistetaan. Uudistuksen



tavoitteena on kunnallisvaalituloksen heijastuminen kaupungin johtoon, demokraattisen päätöksenteon ja sen vaikuttavuuden parantaminen ja kaupunginvaltuuston ja -hallituksen roolin vahvistaminen kaupungin johtamisessa. Uudistusta valmistelevaan nimetään kaupunginhallituksen jaosto, jossa edustettuina ovat kaikki kaupunginhallitusryhmät. Jaosto tekee esitykset johtamisjärjestelmän uudistamisesta niin, että ne voivat astua voimaan vuoden 2017 alussa. Johtamisen jaosto on tarkoitus lakkauttaa, kun uudistus on tullut voimaan.

Samana osiona kohdan Tehokkaat ja toimivat tukipalvelut toimenpiteenä mainitaan, että kaupunginhallituksen alaisuuteen perustetaan IT-jaosto, joka valvoo kaupungin tietotekniikkastrategiaa sekä tietohallinto- ja tietotekniikkainvestointeja eri hallinnonaloilla. Tavoitteena on yhteisten perus-IT-tehtävien hoitaminen keskitetysti keskushallinnossa.

Tietotekniikkajaoston tehtäväksi esitetään lisäksi, että se hyväksyy tietotekniikan hankeohjelmaan hallintokuntien esitykset tietotekniikkahankkeista, joiden kokonaiskustannusarvio ylittää miljoona euroa. Tämä koskee kaupunkiyhteisiä tietotekniikkahankkeita ja kaikkien hallintokuntien hankkeita.

Jaostoihin tulisi konsernijaoston mallin mukaisesti yhdeksän jäsentä varajäsenineen, jotta varmistetaan mahdollisuus toisaalta riittävän laaja-alaiseen osallistumiseen ja toisaalta tehokkaaseen työskentelyyn. Koska kysymyksessä on kaupunginhallituksen jaosto, puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja olisivat kaupunginhallituksen jäseniä tai varajäseniä.

Kaupunginjohtaja toimisi esittelijänä johtamisen jaostossa, koska kysymys on kaupungin johtamiseen ja keskushallinnon toimintaan liittyvistä asioista.

Tietotekniikkajaostossa kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja esittelevät toimialaansa kuuluvat asiat samoin kuin konsernijaostossa. Tarvittaessa kaupunginjohtaja ratkaisee, kenen esiteltäväksi asia kuuluu.

Esitys on valmisteltu yhteistyössä sääntötoimikunnan kanssa, joten erillistä sääntötoimikunnan lausuntoa ei ole annettu.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginvaltuuston tulisi valita kaupunginhallituksen tietotekniikkajaoston ja johtamisen jaoston jäsenet.

Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen (kuntalain 35 §) on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan



1. kunnan keskushallinnossa kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö,
2. kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta, eikä
3. henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että kunnanhallituksen, lautakunnan ja johtokunnan jaostosta on soveltuvin osin voimassa, mitä asianomaisesta toimielimestä säädetään (kuntalain 17 § 4 mom.).

Tasa-arvolain 4a §:n 1 momentin mukaan valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa että kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Saman pykälän 3 momentin mukaan viranomaisien ja kaikkien niiden tahojen, joita pyydetään nimeämään ehdokkaita tässä pykälässä tarkoitettuihin toimielimiin, tulee mahdollisuuksien mukaan ehdottaa sekä naista että miestä jokaista jäsenpaikkaa kohden.

Kuntalain 60 §:n mukaan vaalissa tulevat valituiksi se tai ne, jotka ovat saaneet eniten ääniä.

Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisena, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä valittavien lukumäärällä lisätynä yhdellä. Jos osamääräksi tulee murtoluku, se korotetaan lähinnä ylempään kokonaislukuun.

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, ehdokkaat on hyväksyttävä ennen vaalia ja ehdokkaana tulee olla sekä varsinainen jäsen että tämän varajäsen. Jos varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia, valituiksi tulevat



varsinaiseksi jäseniksi valittujen jälkeen seuraavaksi eniten ääniä tai korkeimmat vertausluvut saaneet ehdokkaat.

Suhteellista vaalia toimitettaessa on noudatettava soveltuvin osin, mitä kunnallisvaaleista säädetään. Lisäksi valtuusto voi antaa määräyksiä vaalin toimittamisesta. Suhteellinen vaali ja vaadittaessa myös enemmistövaali on toimitettava suljetuin lipuin. Äänten mennessä tasan ratkaisee arpa.

Kaupunginhallituksen voimassa oleva johtosääntö ja muutosesitykset sisältävä johtosääntöluonnos ovat esityslistan liitteinä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Antti Peltonen, yksikön päällikkö vs., puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupunginhallituksen johtosääntö.pdf
- 2 Kaupunginhallitus johtosääntö muutettu 21.8.2013

Tiedoksi; Muutoksenhaku: kunnallisvalitus

Hallintokeskus
Talous- ja suunnittelukeskus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.09.2013 § 855

Pöydälle 02.09.2013

HEL 2013-010720 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

26.08.2013 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257



09.09.2013

marko.karvinen(a)hel.fi
Antti Peltonen, yksikön päällikkö vs., puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



§ 939

V 25.9.2013, Helsingin kaupungin ympäristötoimen johtosäännön muuttaminen

HEL 2013-005065 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päättäne hyväksyä Helsingin kaupungin ympäristötoimen johtosäännön kuulumaan 1.1.2014 lukien seuraavasti:

HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖTOIMEN JOHTOSÄÄNTÖ

1 § Toimiala

Helsingin kaupungin ympäristölautakunta ja sen alainen Helsingin kaupungin ympäristökeskus huolehtivat kaupungin ympäristönsuojelusta, ympäristöterveydenhuollosta ja eläinlääkintähuollosta kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti.

Lautakunta toimii, ellei toisin ole määrätty, ympäristönsuojelu-, terveydensuojelu- ja leirintäalueviranomaisena sekä maastoliikenne- ja vesiliikennelaeissa tarkoitettuna kunnan viranomaisena ja 4 §:ssä mainittujen lakien tarkoittamana valvonta- ja muuna viranomaisena.

Lautakunta ja virasto edistävät osaltaan luonnon- ja maisemansuojelua sekä luonnon virkistyskäyttöä yhteistyössä kaupungin muiden hallintokuntien kanssa.

2 § Lautakunta

Lautakunnassa on yhdeksän jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

3 § Esittely

Lautakunnan kokouksissa viraston päällikkö esittelee virastoa kokonaisuudessaan, hallinto- ja tukipalvelut -osastoa sekä useampaa kuin yhtä osastoa koskevat asiat.

Elintarviketurvallisuuspäällikkö, ympäristönsuojelupäällikkö ja ympäristöterveyspäällikkö esittelevät osastonsa toimialaan kuuluvat asiat.

Viraston päällikkö voi ottaa alaiselleen esittelijälle kuuluvan asian esiteltäväkseen.

4 § Lautakunnan tehtävät

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



Lautakunnan tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty,

- 1 toimia elintarvikelain, kuluttajaturvallisuuslain, tupakkalain ja nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin osalta lääkelain tarkoittamana valvonta- ja muuna viranomaisena
- 2 valvoa, että virasto toimii vahvistetun talousarvion puitteissa sekä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen asettamien tavoitteiden mukaisesti
- 3 asettaa osaltaan virastolle tavoitteet sekä seurata niiden toteutumista
- 4 päättää hinnoista, maksuista, vuokrasta ja korvauksista sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
- 5 hyväksyä tilahankkeita koskevat tarveselvitykset sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
- 6 päättää hankinnoista sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista
- 7 päättää hallintaoikeutensa puitteissa maa-alueiden, tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muusta käyttöön luovuttamisesta kerrallaan kauintaan viiden vuoden ajaksi samoin kuin toistaiseksi, jos vuokrasuhde on sovittu päättyväksi kauintaan kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta, sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää vuokralle antamisesta ja muusta käyttöön luovuttamisesta
- 8 päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa huonetilojen vuokralle ottamisesta sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää vuokralle ottamisesta
- 9 päättää viraston hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden käyvästä arvosta luovuttamisesta lukuun ottamatta osakkeita sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää luovuttamisesta
- 10 päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa viraston hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden luovuttamisesta vastikkeetta tai alle käyvän arvon
- 11 myöntää vahingonkorvaus silloin, kun kaupunki on virastoa koskevissa asioissa korvausvelvollinen taikka vahingon korvaaminen katsotaan kohtuulliseksi sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija myöntää vahingonkorvauksen



- 12 myöntää kokonaan tai osittain vapautus viraston henkilökuntaan kuuluvalla hänen velvollisuudestaan korvata virka- tai työtehtävissä aiheuttamansa vahinko, ellei asianomainen ole aiheuttanut sitä tahallaan tai törkeällä tuottamuksella, sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija myöntää vapautuksen
- 13 myöntää vapautus virastolle tulevan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija myöntää vapautuksen
- 14 asettaa, kun asian laatu sitä erityisesti edellyttää, valmistelemaan määrättyä asiaa tilapäinen jaosto, josta on soveltuvien osin voimassa, mitä lautakunnasta on määrätty
- 15 päättää luonnonsuojelulaissa tarkoitetuista luonnonmuistomerkkejä koskevista asioista
- 16 huolehtia eläinsuojeluvalvonnan, eläinlääkintähuoltolain mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien sekä eläinsuojelulain mukaisen löytöeläinten hoidon järjestämisestä
- 17 huolehtia kunnan ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmien laatimisesta ja niiden toteutumisen arvioinnista
- 18 myöntää ympäristönsuojelulain mukainen poikkeus laissa säädetyistä talousjätevesien käsittelyä koskevista vaatimuksista
- 19 huolehtia ympäristönsuojelulain ja ilmanlaadusta annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisten ohjelmien tai suunnitelmien laatimisesta, toteutuksen koordinoinnista ja seurannasta
- 20 huolehtia ympäristönsuojelulain mukaisten meluselvityksen ja meluntorjunnan toimintasuunnitelman laatimisesta ja tarkistamisesta sekä toteutuksen koordinoinnista ja seurannasta
- 21 koordinoida energiatehokkuuteen sekä ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyvää ohjausta, neuvontaa ja tiedotusta

5 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Lautakunta voi siirtää ympäristönsuojelulain, jätelain, vesihuoltolain, terveydensuojelulain, maastoliikennelain, vesiliikennelain, ulkoilulain, merenkulun ympäristönsuojelulain, elintarvikelain,

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



kuluttajaturvallisuuslain, tupakkalain, lääkelain sekä näiden säädösten nojalla annetun asetuksen tai päätöksen perusteella lautakunnalle annetun tehtävän lautakunnan alaiselle viranhaltijalle, jollei laissa erikseen toisin ole säädetty.

6 § Organisaatio

Virastossa on seuraavat osastot:

- elintarviketurvallisuusosasto
- ympäristöterveysosasto
- ympäristönsuojeluosasto
- hallinto- ja tukipalvelut -osasto

Osastojen toimistotasoisesta yksikköjaosta päättää lautakunta.

Viraston päällikkönä on ympäristöjohtaja. Elintarviketurvallisuusosaston päällikkönä on elintarviketurvallisuuspäällikkö, ympäristöterveysosaston päällikkönä ympäristöterveyspäällikkö, ympäristönsuojeluosaston päällikkönä ympäristönsuojelupäällikkö ja hallinto- ja tukipalvelut -osaston päällikkönä hallintopäällikkö.

Virastossa on lisäksi muuta henkilökuntaa.

7 § Johtaminen

Viraston päällikkö johtaa viraston toimintaa ja vastaa siitä, että hyväksytyt tavoitteet saavutetaan.

Osaston päällikkö johtaa osaston toimintaa ja vastaa siitä, että hyväksytyt tavoitteet saavutetaan.

8 § Osastojen toimiala

Elintarviketurvallisuusosasto huolehtii elintarvikevalvontaan ja talousveden valvontaan liittyvistä tehtävistä sekä eläinsuojeluvalvonnasta, eläinlääkintähuollosta ja muista kunnalle eläinlääkintähuoltolaissa osoitetuista tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Ympäristöterveysosasto huolehtii terveydensuojelusta, kuluttajaturvallisuusvalvonnasta, tupakkavalvonnasta sekä nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiin liittyvistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Ympäristönsuojeluosasto huolehtii ympäristönsuojeluun, vesiensuojeluun, luonnonsuojeluun sekä vesi- ja maastoliikenteeseen liittyvistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi osasto huolehtii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa



laissa ympäristösuojeluviranomaiselle määrätyistä tehtävistä sekä ilmanlaadun varautumissuunnitelman toimeenpanosta viranomaisten päätösten perusteella.

Hallinto- ja tukipalvelut -osasto huolehtii keskitetyistä hallintopalveluista, viestinnästä ja tietohallinnosta sekä välillisten pakkokeinojen täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Lisäksi osastot huolehtivat toimialaansa kuuluvasta tutkimuksesta, kehittämisestä, tiedotuksesta ja neuvonnasta.

9 § Viraston päällikön tehtävät

Viraston päällikön tehtävänä on, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

- 1 hyväksyä toimintasäännöt
- 2 siirtää viraston palveluksessa oleva henkilö ja vastaava virka tai toimi viraston osastosta toiseen asianomaisia esimiehiä, asianomaista henkilöä sekä tämän sitä pyytäessä luottamusmiestä kuultuaan
- 3 panna täytäntöön henkilökuntaa koskevat virka- ja työehtosopimukset sekä vastaavat sopimukset huomioon ottaen, mitä kaupunginhallituksen johtosäännössä on määrätty
- 4 hakea kaupungin puolesta, lukuun ottamatta Euroopan Unionin rahoitusta, ympäristötoimen toimialaan kuuluvat valtionosuudet ja -avustukset sekä niihin verrattavat etuudet ja käyttää näissä asioissa kaupungin puhevaltaa
- 5 määrätä kaupungineläinlääkäreiden keskinäisestä tehtäväjaosta
- 6 määrätä siirtymisestä perus- ja tehostettuun valmiuteen ilmanlaadun heiketessä ja tarpeellisiin toimiin ryhtymisestä kuten suositusten ja varoitusten antamisesta ja tiedottamisesta ilmanlaadun turvaamiseksi, sekä tehdä kaupunginjohtajalle esityksiä ympäristönsuojelulain edellyttämiin ilmanlaadun turvaamista koskeviin toimenpiteisiin ryhtymiseksi.

Lisäksi viraston päällikkö suorittaa kaupunginjohtajan, asianomaisen apulaiskaupunginjohtajan ja lautakunnan määräämät muut tehtävät.



10 § Osaston päällikön tehtävät

Osaston päällikön tehtävänä on suorittaa kaupunginjohtajan, asianomaisen apulaiskaupunginjohtajan, lautakunnan ja viraston päällikön määrämät tehtävät.

11 § Estyneenä oleminen

Viraston päällikön ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa lautakunnan määrämä osaston päällikkö.

Osaston päällikön ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa viraston päällikön määrämä viranhaltija.

12 § Kelpoisuusvaatimukset

Viraston päällikön ja osaston päällikön kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, minkä lisäksi hänellä tulee olla kokemusta hallinto- ja johtamistehtävissä.

Muulta henkilökunnalta vaadittavan kelpoisuuden määrää valinnan suorittaja.

13 § Henkilökunnan ottaminen

Viraston päällikön ottaa kaupunginvaltuusto lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Osaston päällikön ottaa kaupunginhallitus lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Toimistotasaisen yksikön päällikön ottaa lautakunta.

Muun henkilökunnan ottaa viraston päällikkö tai hänen määräämänsä.

14 § Esitykset ja lausunnot ulkopuolisille sekä puhevallan käyttö

Lautakunnan ja viraston esitykset ja lausunnot kaupungin ulkopuolisille on toimitettava kaupunginhallituksen välityksellä, jollei tätä asian vähäisen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole pidettävä tarpeettomana tai ellei ole toisin määrätty.

Lautakunta käyttää kaupungin ja lautakunnan puhevaltaa lautakunnan päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa. Puhevaltaa käyttää kuitenkin viraston päällikkö tai hänen määräämänsä viranhaltija, jos hän yhtyy lautakunnan päätökseen.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäne kumota kaupunginvaltuuston 9.5.2001 hyväksymän Helsingin kaupungin ympäristötoimen



johtosäännön siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen 1.1.2014 lukien.

Käsittely

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: Korvataan 4 § kohta 21 kuulumaan: koordinoida energiatehokkuuteen sekä ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyvää ohjausta, neuvontaa ja tiedotusta.

(Eli "huolehtia osaltaan" korvataan sanalla "koordinoida")

Kannattajat: Osku Pajamäki

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Korvataan 4 § kohta 21 kuulumaan: koordinoida energiatehokkuuteen sekä ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyvää ohjausta, neuvontaa ja tiedotusta. (Eli "huolehtia osaltaan" korvataan sanalla "koordinoida")

Jaa-äännet: 6

Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Ei-äännet: 9

Jasmin Hamid, Emma Kari, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tarja Tenkula, Pilvi Torsti

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 9 - 6 kaupunginhallitus hyväksyi jäsen Oskalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin ympäristötoimen voimassaoleva johtosääntö
- 2 Sääntötoimikunnan lausunto 7.6.2013

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



- 3 Sääntötoimikunnan ehdotus Helsingin kaupungin ympäristötoimen johtosäännöksi
4 Henkilöstötoimikunnan johtosääntöjaoston lausunto 14.6.2013

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättäneenä hyväksyä Helsingin kaupungin ympäristötoimen johtosäännön kuulumaan 1.1.2014 lukien seuraavasti:

HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖTOIMEN JOHTOSÄÄNTÖ

1 § Toimiala

Helsingin kaupungin ympäristölautakunta ja sen alainen Helsingin kaupungin ympäristökeskus huolehtivat kaupungin ympäristönsuojelusta, ympäristöterveydenhuollosta ja eläinlääkintähuollosta kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti.

Lautakunta toimii, ellei toisin ole määrätty, ympäristönsuojelu-, terveydensuojelu- ja leirintäalueviranomaisena sekä maastoliikenne- ja vesiliikennelaeissa tarkoitettuna kunnan viranomaisena ja 4 §:ssä mainittujen lakien tarkoittamana valvonta- ja muuna viranomaisena.

Lautakunta ja virasto edistävät osaltaan luonnon- ja maisemansuojelua sekä luonnon virkistyskäyttöä yhteistyössä kaupungin muiden hallintokuntien kanssa.

2 § Lautakunta

Lautakunnassa on yhdeksän jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

3 § Esittely

Lautakunnan kokouksissa viraston päällikkö esittelee virastoa kokonaisuudessaan, hallinto- ja tukipalvelut -osastoa sekä useampaa kuin yhtä osastoa koskevat asiat.

Elintarviketurvallisuuspäällikkö, ympäristönsuojelupäällikkö ja ympäristöterveyspäällikkö esittelevät osastonsa toimialaan kuuluvat asiat.

Viraston päällikkö voi ottaa alaiselleen esittelijälle kuuluvan asian esiteltäväkseen.

4 § Lautakunnan tehtävät

Lautakunnan tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty,

- 1 toimia elintarvikelain, kuluttajaturvallisuuslain,



- tupakkalain ja nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin osalta lääkelain tarkoittamana valvonta- ja muuna viranomaisena
- 2 valvoa, että virasto toimii vahvistetun talousarvion puitteissa sekä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen asettamien tavoitteiden mukaisesti
 - 3 asettaa osaltaan virastolle tavoitteet sekä seurata niiden toteutumista
 - 4 päättää hinnoista, maksuista, vuokrasta ja korvauksista sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
 - 5 hyväksyä tilahankkeita koskevat tarveselvitykset sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
 - 6 päättää hankinnoista sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista
 - 7 päättää hallintaoikeutensa puitteissa maa-alueiden, tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muusta käyttöön luovuttamisesta kerrallaan kauintaan viiden vuoden ajaksi samoin kuin toistaiseksi, jos vuokrasuhde on sovittu päättyväksi kauintaan kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta, sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää vuokralle antamisesta ja muusta käyttöön luovuttamisesta
 - 8 päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa huonetilojen vuokralle ottamisesta sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää vuokralle ottamisesta
 - 9 päättää viraston hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden käyvästä arvosta luovuttamisesta lukuun ottamatta osakkeita sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää luovuttamisesta
 - 10 päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa viraston hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden luovuttamisesta vastikkeetta tai alle käyvän arvon
 - 11 myöntää vahingonkorvaus silloin, kun kaupunki on virastoa koskevissa asioissa korvausvelvollinen taikka vahingon korvaaminen katsotaan kohtuulliseksi sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija myöntää vahingonkorvauksen
 - 12 myöntää kokonaan tai osittain vapautus viraston henkilökuntaan kuuluvalla hänen velvollisuudestaan korvata virka- tai työtehtävissä aiheuttamansa



- vahinko, ellei asianomainen ole aiheuttanut sitä tahallaan tai törkeällä tuottamuksella, sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija myöntää vapautuksen
- 13 myöntää vapautus virastolle tulevan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija myöntää vapautuksen
 - 14 asettaa, kun asian laatu sitä erityisesti edellyttää, valmistelemaan määrättyä asiaa tilapäinen jaosto, josta on soveltuvin osin voimassa, mitä lautakunnasta on määrätty
 - 15 päättää luonnonsuojelulaissa tarkoitetuista luonnonmuistomerkkejä koskevista asioista
 - 16 huolehtia eläinsuojeluvalvonnan, eläinlääkintähuoltolain mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien sekä eläinsuojelulain mukaisen löytöeläinten hoidon järjestämisestä
 - 17 huolehtia kunnan ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmien laatimisesta ja niiden toteutumisen arvioinnista
 - 18 myöntää ympäristönsuojelulain mukainen poikkeus laissa säädetyistä talousjätevesien käsittelyä koskevista vaatimuksista
 - 19 huolehtia ympäristönsuojelulain ja ilmanlaadusta annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisten ohjelmien tai suunnitelmien laatimisesta, toteutuksen koordinoinnista ja seurannasta
 - 20 huolehtia ympäristönsuojelulain mukaisten meluselvityksen ja meluntorjunnan toimintasuunnitelman laatimisesta ja tarkistamisesta sekä toteutuksen koordinoinnista ja seurannasta
 - 21 huolehtia osaltaan energiatehokkuuteen sekä ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyvästä ohjauksesta, neuvonnasta ja tiedotuksesta

5 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Lautakunta voi siirtää ympäristönsuojelulain, jätelain, vesihuoltolain, terveydensuojelulain, maastoliikennelain, vesiliikennelain, ulkoilulain, merenkulun ympäristönsuojelulain, elintarvikelain, kuluttajaturvallisuuslain, tupakkalain, lääkelain sekä näiden säädösten nojalla annetun asetuksen tai päätöksen perusteella lautakunnalle



annetun tehtävän lautakunnan alaiselle viranhaltijalle, jollei laissa erikseen toisin ole säädetty.

6 § Organisaatio

Virastossa on seuraavat osastot:

- elintarviketurvallisuusosasto
- ympäristöterveysosasto
- ympäristönsuojeluosasto
- hallinto- ja tukipalvelut -osasto

Osastojen toimistotasoisesta yksikköjaosta päättää lautakunta.

Viraston päällikkönä on ympäristöjohtaja. Elintarviketurvallisuusosaston päällikkönä on elintarviketurvallisuuspäällikkö, ympäristöterveysosaston päällikkönä ympäristöterveyspäällikkö, ympäristönsuojeluosaston päällikkönä ympäristönsuojelupäällikkö ja hallinto- ja tukipalvelut -osaston päällikkönä hallintopäällikkö.

Virastossa on lisäksi muuta henkilökuntaa.

7 § Johtaminen

Viraston päällikkö johtaa viraston toimintaa ja vastaa siitä, että hyväksytyt tavoitteet saavutetaan.

Osaston päällikkö johtaa osaston toimintaa ja vastaa siitä, että hyväksytyt tavoitteet saavutetaan.

8 § Osastojen toimiala

Elintarviketurvallisuusosasto huolehtii elintarvikevalvontaan ja talousveden valvontaan liittyvistä tehtävistä sekä eläinsuojeluvalvonnasta, eläinlääkintähuollosta ja muista kunnalle eläinlääkintähuoltolaissa osoitetuista tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Ympäristöterveysosasto huolehtii terveydensuojelusta, kuluttajaturvallisuusvalvonnasta, tupakkavalvonnasta sekä nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiin liittyvistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Ympäristönsuojeluosasto huolehtii ympäristönsuojeluun, vesiensuojeluun, luonnonsuojeluun sekä vesi- ja maastoliikenteeseen liittyvistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi osasto huolehtii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa ympäristönsuojeluviranomaiselle määrätystä tehtävistä sekä



ilmanlaadun varautumissuunnitelman toimeenpanosta viranomaisten päätösten perusteella.

Hallinto- ja tukipalvelut -osasto huolehtii keskitetyistä hallintopalveluista, viestinnästä ja tietohallinnosta sekä välillisten pakkokeinojen täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Lisäksi osastot huolehtivat toimialaansa kuuluvasta tutkimuksesta, kehittämisestä, tiedotuksesta ja neuvonnasta.

9 § Viraston päällikön tehtävät

Viraston päällikön tehtävänä on, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

- 1 hyväksyä toimintasäännöt
- 2 siirtää viraston palveluksessa oleva henkilö ja vastaava virka tai toimi viraston osastosta toiseen asianomaisia esimiehiä, asianomaista henkilöä sekä tämän sitä pyytäessä luottamusmiestä kuultuaan
- 3 panna täytäntöön henkilökuntaa koskevat virka- ja työehtosopimukset sekä vastaavat sopimukset huomioon ottaen, mitä kaupunginhallituksen johtosäännössä on määrätty
- 4 hakea kaupungin puolesta, lukuun ottamatta Euroopan Unionin rahoitusta, ympäristötoimen toimialaan kuuluvat valtionosuudet ja -avustukset sekä niihin verrattavat etuudet ja käyttää näissä asioissa kaupungin puhevaltaa
- 5 määrätä kaupungineläinlääkäreiden keskinäisestä tehtäväjaosta
- 6 määrätä siirtymisestä perus- ja tehostettuun valmiuteen ilmanlaadun heiketessä ja tarpeellisiin toimiin ryhtymisestä kuten suositusten ja varoitusten antamisesta ja tiedottamisesta ilmanlaadun turvaamiseksi, sekä tehdä kaupunginjohtajalle esityksiä ympäristönsuojelulain edellyttämiin ilmanlaadun turvaamista koskeviin toimenpiteisiin ryhtymiseksi.

Lisäksi viraston päällikkö suorittaa kaupunginjohtajan, asianomaisen apulaiskaupunginjohtajan ja lautakunnan määräämät muut tehtävät.



10 § Osaston päällikön tehtävät

Osaston päällikön tehtävänä on suorittaa kaupunginjohtajan, asianomaisen apulaiskaupunginjohtajan, lautakunnan ja viraston päällikön määrämät tehtävät.

11 § Estyneenä oleminen

Viraston päällikön ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa lautakunnan määräämä osaston päällikkö.

Osaston päällikön ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa viraston päällikön määräämä viranhaltija.

12 § Kelpoisuusvaatimukset

Viraston päällikön ja osaston päällikön kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, minkä lisäksi hänellä tulee olla kokemusta hallinto- ja johtamistehtävissä.

Muulta henkilökunnalta vaadittavan kelpoisuuden määrää valinnan suorittaja.

13 § Henkilökunnan ottaminen

Viraston päällikön ottaa kaupunginvaltuusto lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Osaston päällikön ottaa kaupunginhallitus lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Toimistotasaisen yksikön päällikön ottaa lautakunta.

Muun henkilökunnan ottaa viraston päällikkö tai hänen määräämänsä.

14 § Esitykset ja lausunnot ulkopuolisille sekä puhevallan käyttö

Lautakunnan ja viraston esitykset ja lausunnot kaupungin ulkopuolisille on toimitettava kaupunginhallituksen välityksellä, jollei tätä asian vähäisen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole pidettävä tarpeettomana tai ellei ole toisin määrätty.

Lautakunta käyttää kaupungin ja lautakunnan puhevaltaa lautakunnan päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa. Puhevaltaa käyttää kuitenkin viraston päällikkö tai hänen määräämänsä viranhaltija, jos hän yhtyy lautakunnan päätökseen.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäne kumota kaupunginvaltuuston 9.5.2001 hyväksymän Helsingin kaupungin ympäristötoimen



johtosäännön siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen 1.1.2014 lukien.

Esittelijä

Ympäristökeskus aloitti toimintansa itsenäisenä virastona 1.1.1991 ja on siitä lähtien toiminut pääosin alkuperäisten periaatteiden mukaisesti organisoituneena. Organisoitumisen pääperiaate oli se, että keskeisten toimialojen, ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydensuojelu, välistä rajaa häivytettiin sillä että esim. ympäristövalvontayksikössä on hoidettu molempien toimialojen tehtäviä. Tämän ohella ympäristöterveysyksikkö alun perin hoiti ympäristönsuojelun piiriin kuuluvaa jätehuollon ja roskaantumisen valvontaa. Järjestelyllä eriytettiin kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annettuun lakiin perustuvat tehtävät omaan osastotasoiseen yksikköön ja eri sektorilakeihin perustuvat lupa- ja valvontatehtävät omaan yksikköön. Ratkaisun tarkoituksena oli poistaa hallinnossa vallinneita päällekkäisyyksiä ja toimivaltaristiriitoja.

Kuluneina vuosikymmeninä on kuitenkin käynyt ilmi, etteivät alkuperäiset tavoitteet ole toteutuneet tyydyttävällä tavalla. Tämän vuoksi on perusteltua toteuttaa uudistus, jolla ympäristönsuojeluun liittyvät tehtävät sijoitetaan organisatorisesti yhteen osastoon ja toisaalta terveydensuojeluun liittyvät tehtävät omaan osastoonsa. Elintarviketurvallisuuteen liittyvät tehtävät on perusteltua sijoittaa omaan osastoonsa sen vuoksi, että lainsäädännön uudistumisen myötä elintarvikkeisiin ja toiminnan toimitiloihin liittyvät asiat on erotettu terveydensuojelusta omaan lainsäädäntöön perustuvaksi toiminnaksi.

Ympäristölautakunta on tehnyt esityksen ympäristötoimen johtosäännön muuttamiseksi, koska nykyinen johtosääntö ei ole kaikilta osiltaan ajan tasalla eräiden lainsäädäntömuutosten, toimivalta- ja nimikemuutosten vuoksi. Lisäksi eräitä ilmansuojeluun liittyviä tehtäviä esitetään otettavaksi johtosääntöön, koska ne eivät kuulu tällä hetkellä minkään Helsingin kaupungin lautakunnan perustehtäviin. Näiltä osin esitetään tehtäväksi ympäristötoimen johtosäännön päivitys nykytilannetta vastaavaksi.

Johtosäännön muutosesitys on ollut useaan kertaan ympäristökeskuksen yhteistoimintapöytäkirjan 27.11.2009 mukaisessa käsittelyssä, viimeksi 22.4.2013. Esityksessä on huomioitu henkilöstötoimikunnassa esille tulleet muutos- ja täydennysesitykset.

Ympäristölautakunnan esitys ja sääntötoimikunnan ehdotus, henkilöstötoimikunnan lausunto

Ympäristölautakunta päätti 7.5.2013 § 143 esittää, että Helsingin kaupungin ympäristötoimen johtosääntöä muutetaan lautakunnan päätöksen liitteen mukaiseksi ja että se tulee voimaan 1.1.2014 alkaen.



Lisäksi ympäristölautakunta päätti esittää, että samalla kaupunginvaltuusto kumoisi kaupunginvaltuuston 14.11.1990 hyväksymän Helsingin kaupungin ympäristölautakunnan ja ympäristökeskuksen johtosäännön siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen 1.1.2014 lukien.

Sääntötoimikunta on käsitellyt ympäristölautakunnan esityksen (7.5.2013) ympäristötoimen johtosäännön muuttamiseksi ja antanut asiasta lausunnon 7.6.2013 (liite 2). Sääntötoimikunta katsoo, että ympäristölautakunta esittää johtosääntöä sekä muutettavaksi että kumottavaksi. Sääntötoimikunta tulkitsee, että ympäristölautakunta esittää hyväksyttäväksi kokonaan uuden johtosäännön. Sääntötoimikunta ehdottaa ympäristölautakunnan esitykseen stilistisiä ja johtosääntökäytäntöjen mukaisia muutoksia. Lisäksi sääntötoimikunta ehdottaa tekstimuotoiluja 1 § 2 momenttiin sekä 4 § 1 momentin 21 kohtaan.

Kun kyseessä on uusi johtosääntö, voimassaolevassa johtosäännössä kumotuiksi mainitut kohdat on poistettu ja johtosääntöehdotuksen pykälänumerointi korjattu juoksevaksi. Lisäksi voimassaolevassa johtosäännössä olevat viittaukset säädösten pykäliin on poistettu.

Helsingin kaupungin ympäristötoimen voimassaoleva johtosääntö on liitteenä 1. Sääntötoimikunnan ehdotus Helsingin kaupungin ympäristötoimen johtosäännöksi on liitteenä 3.

Henkilöstötoimikunnan johtosääntöjaosto on tutustunut sääntötoimikunnan ehdotukseen. Henkilöstötoimikunnan johtosääntöjaosto päätti 14.6.2013 lausuntonaan, että sillä ei ole huomauttamista ympäristötoimen johtosäännön muutosesitykseen. Lausunto on liitteenä 4.

Esittelijä viittaa sääntötoimikunnan lausuntoon ja toteaa, että päätösehdotus on sääntötoimikunnan ehdottaman mukainen.

Perustelut

Perusteluissa kuvataan pykäläkohtaisesti kunkin pykälän perustelut. Voimassaolevan johtosäännön vastaava pykälä on mainittu sulkeissa.

1 § Toimiala (1 §)

1 mom.

Sana ”ympäristötoimesta” esitetään muutettavaksi sanaksi ”ympäristönsuojelusta”. Lisäksi toimialasta esitetään poistettavaksi kuluttajaneuvonnasta huolehtiminen.



Ympäristönsuojelu ilmaisee toimialan sisällön tarkemmin kuin sana ympäristötoimi, joka laajempina käsitteenä sisältyy johtosäännön otsikkoon.

Kuluttajaneuvonta siirtyi 1.1.2009 lukien kunnilta valtakunnalliseksi palveluksi, jota ohjaa kuluttajavirasto.

2 mom.

Toisessa momentissa ilmaistaan lautakunnan viranomaisasema.

Voimassaolevan johtosäännön toimialapykälässä mainittuja valvonta- ja muita viranomaistehtäviä esitetään siirrettäväksi jäljemmäksi 4 §:ään (Lautakunnan tehtävät).

Toisesta momentista esitetään poistettavaksi kemikaalilakiin perustuva viranomaisvalvontatehtävä. Lisäksi esitetään poistettavaksi yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) tarkoitettujen tilojen tarkastaminen.

Ympäristölautakunnan viranomaisasema perustuu kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annettuun lakiin (64/1986), jonka mukaan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät hoitaa kunnan määräämä toimitielin (kunnan ympäristönsuojeluviranomainen).

Terveydensuojelulain (763/1994) mukaan kunnan terveydensuojeluun kuuluvista tehtävistä huolehtii kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimitielin (kunnan terveydensuojeluviranomainen).

Ulkoilulain (606/1973) mukaan leirintäaluetta koskevien säännösten ja määräysten noudattamista valvoo kunnan leirintäalueviranomainen (kunnan leirintäalueviranomainen).

Uusi kemikaalilaki (599/2013) on annettu 9.8.2013. Uudella lailla on kumottu vuoden 1989 kemikaalilaki (744/1989). Uudistuksessa kemikaalivalvontatehtäviä on keskitetty valtion viranomaisille ja kunnilta poistuu kunnan kemikaalivalvontaviranomaisen tehtävät. Uusi kemikaalilaki tulee voimaan 1.9.2013.

Tilojen tarkastaminen on laissa yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta (928/2009) määritelty terveyslautakunnan tehtäväksi.

3 mom.

Ilmaisu ”ympäristövaikutusten selvittämistä ja arviointia kaupunginhallinnossa” esitetään poistettavaksi.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) mukaan yhteysviranomaisen on varattava hankkeen vaikutusalueen



kunnille tilaisuus antaa lausuntonsa arviointiohjelmasta. Esitysten ja lausuntojen antaminen kaupungin ulkopuolisille sekä puhevallan käyttö ilmaistaan ehdotuksen 14 §:ssä.

3 § Esittely (3 §)

1 ja 2 mom.

Organisaatiotermi ”yksikkö” esitetään muutettavaksi termiksi ”osasto”.

Perustelut esitetään kohdassa 6 § Organisaatio.

2 mom.

Esittelijöiden nimikkeet esitetään muutettaviksi nimikkeiksi elintarviketurvallisuuspäällikkö, ympäristönsuojelupäällikkö ja ympäristöterveyspäällikkö.

Nimikkeet ympäristövalvontapäällikkö ja ympäristötutkimuspäällikkö on muutettu kaupunginhallituksen päätöksellä 28.5.2012 § 663 nimikkeeksi ympäristöpäällikkö. Muut perustelut esitetään kohdassa 6 § Organisaatio.

4 § Lautakunnan tehtävät (6 §)

1 mom. 1-kohta

Kohtaan 1 esitetään lisättäväksi tehtäviä, joissa lautakunta toimii erinäisten lakien tarkoittamana valvonta- ja muuna viranomaisena.

Elintarvikelain (23/2006) mukaan kunnan on huolehdittava alueellaan elintarvikevalvonnasta. Kunnassa nämä tehtävät hoitaa kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin (kunnan valvontaviranomainen).

Kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta on säädetty uudella 1.1.2012 voimaan tulleella kuluttajaturvallisuuslailla (920/2011), jolla kumottiin aiempi kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta annettu laki (75/2004). Kuluttajaturvallisuuslain mukaan kunnan tehtävänä on alueellaan valvoa ko. lain noudattamista. Kunnassa nämä tehtävät hoitaa kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin.

Lain ”Toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annettu laki” (693/1976) nimike muutettiin lakimuutoksen 698/2010 yhteydessä tupakkalaiksi. Muutos tuli voimaan 1.10.2010. Tupakkalain mukaan kunta valvoo alueellaan ko. lain noudattamista. Kunnan alueella ko. lain mukaisista tehtävistä huolehtii kunnan määräämä toimielin.



Läkelain muuttamisesta annetun lain (22/2006) mukaan kunnan tulee tarkastaa nikotiinivalmisteiden varastointi- ja myyntipaikkoja sekä valvoa nikotiinivalmisteiden myyntiä.

(1 mom. 15-kohta)

Voimassaolevan johtosäännön kohta 15 esitetään kumottavaksi. Kohdan viittaus maastoliikennelakiin ja vesiliikennelakiin esitetään sisällytettäväksi toimialapykälään (1 §).

(1 mom. 16-kohta)

Voimassaolevan johtosäännön kohta 16 esitetään kumottavaksi. Kohdan maininta lausuntojen antamisesta sisältyy ehdotuksen 14 §:ään (Esitykset ja lausunnot ulkopuolisille sekä puhevallan käyttö).

(1 mom. 17-kohta)

Voimassaolevan johtosäännön kohta 17 esitetään kumottavaksi. Kohdan maininta ympäristön tilan seurannasta sisältyy lautakunnan viranomaistehtäviin (1 § Toimiala).

(1 mom. 18-kohta)

Voimassaolevan johtosäännön kohta 18 esitetään kumottavaksi. Kohdan maininta luonnonsuojelualueiden ja -kohteiden hoidon suunnittelusta sisältyy lautakunnan viranomaistehtäviin (1 § Toimiala).

1 mom. 16-kohta (19-kohta)

Kohtaan 16 esitetään lisättäväksi eläinlääkintähuoltolain mukaiset tehtävät ja eläinsuojelulain mukaisen löytöeläinten hoidon järjestäminen.

Eläinsuojelulain (247/1996) mukaan kunnaneläinlääkäri ja kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitava viranhaltija valvovat ko. lain noudattamista kunnan alueella.

Eläinlääkintähuoltolain (765/2009) mukaan kunta järjestää alueellaan peruseläinlääkäripalvelut ja kiireellisen eläinlääkärinavun sekä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnan ja kunnaneläinlääkärille säädettyjen tehtävien hoidon siten kuin ko. laissa säädetään. Kunnassa näistä tehtävistä huolehtii kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin.

Eläinsuojelulain mukaan kunnan on huolehdittava alueellaan irrallaan tavattujen ja talteenotettujen koirien ja kissojen sekä muiden vastaavien pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä.



(1 mom. 20-kohta)

Voimassaolevan johtosäännön kohta 20 tartuntatautilain soveltamisesta esitetään kumottavaksi. Tartuntatautilain (583/1986) soveltaminen ei kuulu enää terveydensuojeluviranomaisen toimivaltaan. Johtosäännössä mainittu tartuntatautilain mukainen toimivalta on jääne ympäristökeskuksen perustamisvaiheen ajalta, jolloin terveydensuojelua koskeva valvonta liitettiin osaksi ympäristökeskuksen toimintaa. Nykyisin tartuntatautilain soveltaminen kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalaan, eikä ympäristönsuojeluviranomaiselle ole tartuntatautilaissa määritelty toimivaltaa. Lain mukaisesta toimivallasta on mainittu sosiaali- ja terveystoimen johtosäännössä.

1 mom. 17-kohta

Kohdaksi 17 esitetään lisättäväksi ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmien laatiminen ja toteutumisen arviointi valtioneuvoston asetuksen (665/2006) mukaisesti.

Ympäristöterveydenhuollon lakikohtaiset valvontasuunnitelmat, kuten elintarvikevalvontasuunnitelma ja terveydensuojelun valvontasuunnitelma, on erityislaeissa määrätty kunnan elintarvikevalvontaviranomaisen tai terveydensuojeluviranomaisen laadittavaksi, mutta ns. ympäristöterveydenhuollon kokonaissuunnitelma on asetuksessa määrätty kunnan laadittavaksi.

1 mom. 18-kohta

Kohdaksi 18 esitetään lisättäväksi uusi kohta, jossa annetaan ympäristölautakunnalle toimivalta myöntää ympäristönsuojelulain 27 d §:n mukainen poikkeus laissa säädetyistä talousjätevesien käsittelyä koskevista vaatimuksista.

Ympäristönsuojelulain (86/2000) talousjätevesipäästöjä koskevia pykälä muutettiin 4.3.2011 säädetyllä lailla ympäristönsuojelulain muuttamisesta (196/2011), jossa ympäristönsuojelulakiin lisättiin uusi luku 3 a, joka koskee talousjätevesien käsittelyä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla.

Uusien pykälien (27a – 27d §) mukaan viemäriverkoston liittymättömien kiinteistöjen jätevedet on johdettava ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Talousjätevesien käsittelyä varten kiinteistöllä tulee olla käyttökohteeseensa soveltuva jätevesien käsittelyjärjestelmä, jonka valintaan vaikuttaa käsittelemättömän talousjäteveden kuormitus, muun jätevesijärjestelmän ominaisuudet, ympäristön pilaantumisen vaara ja ympäristöolosuhteet.



Talousjätevesien käsittelyvaatimuksista voidaan poiketa laissa säädetyillä edellytyksillä. Poikkeuksen myöntää hakemuksesta kunnan toimivaltainen viranomaisen. Koska poikkeamisasian käsittely ei vielä ole minkään Helsingin kaupungin viranomaisen lakisääteisissä tehtävissä, on asia tarpeen lisätä ympäristölautakunnan tehtäväksi ympäristötoimen johtosääntöön.

1 mom. 19-kohta

Kohdaksi 19 esitetään lisättäväksi uusi kohta, jolla ympäristölautakunnan tehtäväksi annetaan ympäristönsuojelulain ja ilmanlaadusta annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisten ohjelmien tai suunnitelmien laatimisesta sekä toteutuksen koordinoinnista ja seurannasta huolehtiminen.

Ympäristönsuojelulain 25, 102a ja 102b pykälissä sekä ilmanlaadusta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (38/2011) kunnalle on annettu tehtäväksi ympäristön tilan ja ilmanlaadun seuranta sekä ilmansuojelusuunnitelman ja toimintasuunnitelman laatiminen.

Tällä hetkellä ko. tehtävät eivät kuulu minkään Helsingin kaupungin lautakunnan perustehtäviin. Toimivaltasäännöksiä on näiltä osin syytä täydentää. Esitetyt tehtävät sopivat luonteeltaan ympäristölautakunnan tehtäviin, koska se huolehtii myös muista kunnan ympäristönsuojelutehtävistä.

Pääkaupunkiseudulla ilmanlaadun seurannasta huolehtivat Espoo, Helsinki, Kauniainen ja Vantaa yhdessä. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) ylläpitää seudun ilmanlaadun mittausasemia. Ilmanlaadun parantamiseksi on pääkaupunkiseudulle laadittu yhteinen ilmansuojeluohjelma. Ilmansuojelun ohjelmakokonaisuus koostuu HSY:n ohjelmasta sekä pääkaupunkiseudun kuntien ohjelmista. Ilmansuojeluohjelmaa täydentää Pääkaupunkiseudun varautumissuunnitelma ilmanlaadun äkilliseen heikkenemiseen sekä Helsingin kaupungin varautumissuunnitelma ilman epäpuhtauspitoisuuksien äkilliseen kohoamiseen.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 15 §:n 1 momentin 3-kohdan mukaan kaupunginjohtajan tehtävänä on antaa ympäristönsuojelulain 102 §:n nojalla kaupunginhallituksen hyväksymien ilmanlaadun turvaamista koskevien päätösten perusteella määräyksiä mm. liikenteen rajoittamisesta. Voimassaolevan ympäristötoimen johtosäännön 11 §:n 1 momentin 8-kohdan (ehdotuksen 9 § 1 mom. 6-kohta) mukaan viraston päällikön tehtävänä on mm. tehdä



kaupunginjohtajalle esityksiä ympäristönsuojelulain edellyttämiin ilmanlaadun turvaamista koskeviin toimenpiteisiin ryhtymiseksi.

Ympäristökeskus on valmistellut kaupunginhallituksen 19.5.2008 § 736 hyväksymän Helsingin kaupungin ilmansuojelun toimenpideohjelman 2008-2016, sekä osallistunut kaupunginhallituksen 24.9.2007 § 1208 hyväksymän ilman epäpuhtauspitoisuuksien äkillisen kohoamisen varalle laaditun kaupungin varautumissuunnitelman valmisteluun.

Ilmansuojelun toimintaohjelman toteuttamista on seurattava vuosittain. Ympäristökeskus on tuottanut aineistoa Helsingin kaupungin ilmansuojelun toimintaohjelman 2008-2016 toteutumisen seurantaa ja suunnitelman raportointia varten.

1 mom. 20-kohta

Kohdaksi 20 esitetään lisättäväksi uusi kohta, jolla ympäristölautakunnan tehtäväksi annetaan ympäristönsuojelulain mukaisten meluselvitysten ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmien laatimisesta, tarkistamisesta ja toteutuksen koordinoinnista sekä seurannasta huolehtiminen.

Ympäristönsuojelulain 25b §:ssä meluselvityksen ja meluntorjunnan toimintasuunnitelman laatiminen ja tarkistaminen on säädetty kunnan tehtäväksi. Tällä hetkellä tehtävä ei kuulu minkään Helsingin kaupungin lautakunnan perustehtäviin. Tehtävä sopii luonteeltaan ympäristölautakunnan tehtäviin, koska se huolehtii myös muista kunnan ympäristönsuojelutehtävistä. Lisäksi ympäristökeskus on valmistellut Helsingin kaupungin meluselvityksen ja tarkistetun meluselvityksen sekä kaupunginhallituksen meluntorjunnan toimintasuunnitelman (2008-2012) ja tarkistetun meluntorjunnan toimintasuunnitelman (2013-2017).

1 mom. 21-kohta

Ehdotuksen 21 kohdaksi esitetään lisättäväksi uusi kohta, jonka mukaan ympäristölautakunnan tulee osaltaan huolehtia energiatehokkuuteen sekä ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyvästä ohjauksesta, neuvonnasta ja tiedotuksesta.

Ilmastonsuojeluun liittyvät tehtävät eivät tällä hetkellä kuulu minkään Helsingin kaupungin lautakunnan perustehtäviin, vaikkakin useat hallintokunnat hoitavat erilaisia energiatehokkuuteen sekä ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyviä tehtäviä.

Asian merkittävyyden vuoksi tehtävä on perusteltua mainita ympäristötoimen johtosäännössä. Ilmastonsuojelun koordinoinnin vahvistaminen on muun muassa ympäristökeskuksen strateginen



projekti, jota edistetään jo kaupungin ja elinkeinoelämän verkostossa. Tehtävä sopii luonteeltaan ympäristölautakunnan tehtäviin, koska se huolehtii myös muista kunnan ympäristönsuojelutehtävistä. Lisäksi ympäristökeskukseen on vuonna 2009 perustettu ilmastonsuojelutehtäviin liittyvä ympäristötarkastajan virka.

5 § Toimivallan edelleen siirtäminen (7 §)

Voimassaolevan johtosäännössä mainitut säädökset kemikaalilaki, tartuntatautilaki sekä laki yksityisestä terveydenhuollosta esitetään poistettavaksi. Lisäksi kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta annettu laki esitetään muutettavaksi kuluttajaturvallisuuslaiksi ja toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annettu laki tupakkalaiksi.

Pykälään esitetään lisättäväksi mahdollisuus siirtää edelleen viranhaltijalle merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) mukaista kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaa kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 7 §:n mukaisesti.

Ympäristölautakunta ja ympäristökeskus eivät ole enää toimivaltaisia viranomaisia kemikaalilain, tartuntatautilain sekä yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain osalta: kemikaalilain uudistuksen myötä kunnilta poistuu kunnan kemikaalivalvontaviranomaisen tehtävät, tartuntatautilain soveltaminen ei kuulu enää terveydensuojeluviranomaisen toimivaltaan, ja yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain mukaisia lupaviranomaisia ovat aluehallintovirastot ja Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto. Kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta on säädetty uudella 1.1.2012 voimaan tulleella kuluttajaturvallisuuslailla (920/2011). Lain ”Toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annettu laki” nimike muutettiin 1.10.2010 tupakkalaiksi.

6 § Organisaatio (8 §)

1 mom.

Ympäristökeskukseen esitetään perustettavaksi seuraavat osastot: elintarviketurvallisuusosasto, ympäristöterveysosasto, ympäristönsuojeluosasto sekä hallinto- ja tukipalvelut -osasto.

Voimassaolevassa johtosäännössä käytetään organisaatiotermiä ”osastotasoinen yksikkö”, joka kuvastaa viraston perustamisvaiheen organisaatioajattelua ja joka ei vastaa tämän päivän pyrkimystä ilmaista asiat selkein ja yksiselitteisin termein. Lisäksi termi ”yksikkö”



on ollut omiaan aiheuttamaan käsitteiden sekaannusta käsiteltäessä asioita eri tahoilla. Tämän vuoksi organisaatiotermin ”osasto” on perusteltua ottaa käyttöön myös ympäristökeskuksessa.

Ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon asioiden eriyttäminen omiin osastoihinsa aiheuttaa sen, ettei nykyistä ympäristövalvontayksikköä enää tarvita.

2 mom.

Voimassaolevan johtosäännön ilmaisu ”osastotasaisen yksikön yksikköjaosta päättää lautakunta” esitetään kuulumaan seuraavasti: Osastojen toimistotasoisesta yksikköjaosta päättää lautakunta.

3 mom.

Osastopäälliköiden virkanimikkeiksi esitetään vahvistettaviksi seuraavat nimikkeet:

elintarviketurvallisuusosasto: elintarviketurvallisuuspäällikkö
ympäristöterveysosasto: ympäristöterveyspäällikkö
ympäristönsuojeluosasto: ympäristönsuojelupäällikkö
hallinto- ja tukipalvelut - osasto: hallintopäällikkö

Viraston päällikön eli ympäristöjohtajan ja voimassaolevan johtosäännön mukaisen hallintoyksikön päällikön eli hallintopäällikön virkanimikkeet esitetään säilytettäväksi ennallaan. Osastojaon muotoutuessa edellä selostetun mukaiseksi aiempi ympäristövalvontayksikön päällikön eli ympäristövalvontapäällikön virkanimike ei ole enää tarpeen.

8 § Osastojen toimiala (10 §)

1 mom.

Voimassaolevassa johtosäännössä mainitaan ympäristövalvontayksikkö sekä kuluttajaneuvonnasta huolehtiminen. Osastojen toimialasta esitetään poistettaviksi ympäristövalvontayksikön kohdalla mainitut tehtävät ja kuluttajaneuvonnasta huolehtiminen.

Uudessa organisaatiossa ympäristövalvontayksikön vastuulla olevat tehtävät kuuluvat ympäristönsuojeluosaston ja ympäristöterveysosaston toimialaan. Kuluttajaneuvonta siirtyi 1.1.2009 lukien kunnilta valtakunnalliseksi palveluksi.



2 mom.

Elintarviketurvallisuusosaston toimiala esitetään seuraavansisältöisenä:
"Elintarviketurvallisuusosasto huolehtii elintarvikevalvontaan ja talousveden valvontaan liittyvistä sekä eläinsuojeluvalvonnasta, eläinlääkintähuollosta ja muista kunnalle eläinlääkintähuoltolaissa osoitetuista tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti."

3 mom.

Ympäristöterveysosaston toimiala esitetään seuraavansisältöisenä:
"Ympäristöterveysosasto huolehtii terveydensuojelusta, kuluttajaturvallisuusvalvonnasta, tupakkavalvonnasta sekä nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiin liittyvistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti."

4 mom.

Ympäristönsuojeluosaston toimiala esitetään seuraavansisältöisenä:
"Ympäristönsuojeluosasto huolehtii ympäristönsuojeluun, vesiensuojeluun, luonnonsuojeluun sekä vesi- ja maastoliikenteeseen liittyvistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi osasto huolehtii kunnan ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa ympäristönsuojeluviranomaiselle määrätyistä tehtävistä sekä ilman laadun varautumissuunnitelman toimeenpanosta viranomaisten päätösten perusteella."

5 mom.

Hallinto- ja tukipalvelut -osaston toimiala esitetään seuraavansisältöisenä: "Hallinto- ja tukipalvelut -osasto huolehtii keskitetyistä hallintopalveluista, viestinnästä ja tietohallinnosta sekä välillisten pakkokeinojen täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti."

9 § Viraston päällikön tehtävät (11 §)

1 mom. 2-kohta

Termi "yksiköstä" esitetään muutettavaksi termiksi "osastosta".

10 § Osaston päällikön tehtävät (12 §)

Voimassaolevan johtosäännön otsikko "Osastotasaisen yksikön päällikön tehtävät" esitetään muutettavaksi "Osaston päällikön tehtävät".

12 § Kelpoisuusvaatimukset (14 §)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Voimassaolevan johtosäännön otsikko ”Pätevyysvaatimukset” esitetään muutettavaksi ”Kelpoisuusvaatimukset”.

Termi Kelpoisuusvaatimukset on johdettu kunnallisesta viranhaltijasta annetusta laista.

13 § Henkilökunnan ottaminen (15 §)

Voimassaolevan johtosäännön otsikko ”Henkilökunnan valinta” esitetään muutettavaksi ”Henkilökunnan ottaminen”.

1-4 mom.

Voimassaolevassa johtosäännössä mainittu termi ”valitsee” esitetään muutettavaksi termiksi ”ottaa”. Lisäksi voimassaolevan johtosäännön toisen momentin teksti ”osastotasaisen yksikön päällikön” esitetään muutettavaksi ”osaston päällikön”.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin ympäristötoimen voimassaoleva johtosääntö
- 2 Sääntötoimikunnan lausunto 7.6.2013
- 3 Sääntötoimikunnan ehdotus Helsingin kaupungin ympäristötoimen johtosäännöksi
- 4 Henkilöstötoimikunnan johtosääntöjaoston lausunto 14.6.2013

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.09.2013 § 856

Pöydälle 02.09.2013

HEL 2013-005065 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

26.08.2013 Pöydälle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Ryj/1

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 07.05.2013 § 143

HEL 2013-005065 T 00 01 00

Päätös

Ympäristölautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi, että Helsingin kaupungin ympäristötoimen johtosääntöä muutetaan liitteen 1 mukaiseksi ja että se tulee voimaan 1.1.2014 alkaen.

Samalla kaupunginvaltuusto kumonnee kaupunginvaltuuston 14.11.1990 hyväksymän Helsingin kaupungin ympäristölautakunnan ja ympäristökeskuksen johtosäännön siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen 1.1.2014 lukien.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Pekka Kansanen

Lisätiedot

Jorma Nurro, hallintopäällikkö, puhelin: +358 9 310 32003
jorma.nurro(a)hel.fi



§ 940

V 25.9.2013, Konalan tontin 32036/10 ja katualueen asemakaavan muuttaminen (nro 12171, Ristipellontie 11)

HEL 2012-003021 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä 32. kaupunginosan (Konala) korttelin nro 32036 tontin nro 10 ja katualueen asemakaavan muutoksen 11.12.2012 päivätyn piirustuksen nro 12171 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12171 kartta, päivätty 11.12.2012
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12171 selostus, päivätty 11.12.2012, päivitetty Kslk:n 11.12.2012 päätöksen mukaiseksi, täydennetty 26.8.2013
- 3 Havainnekuva, 11.12.2012
- 4 Vuorovaikutusraportti 11.12.2012, täydennetty 26.8.2013
- 5 Osa päätöshistoriaa

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Helsingin seudun
ympäristöpalvelut-
kuntayhtymä/Vesihuolto

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 4
Liite 5
Esitysteksti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Helen Sähköverkko Oy

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne hyväksyä 32. kaupunginosan (Konala) korttelin nro 32036 tontin nro 10 ja katualueen asemakaavan muutoksen 11.12.2012 päivätyn piirustuksen nro 12171 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutoksessa nykyinen teollisuustontti (T) muutetaan toimitilatontiksi (KTY) siten, että tontille on mahdollista rakentaa kaksikerroksinen drive-in -pikaruokaravintola sekä miehittämätön polttoaineen jakeluasema. Lisäksi tontille jää rakennusoikeutta korkeampaa toimitilarakentamista varten. Tontin nykyinen rakennusoikeus (2 754 k-m²) säilyy.

Tavoitteena on mahdollistaa tontin kehittäminen tehokkaan työpaikkatoiminnan käyttöön ja edesauttaa uudisrakentamista ja palvelujen lisäämistä Konalan kauppakesittymän hyvin näkyvällä paikalla.

Esittelijä

Tontti sijaitsee Konalan yritysalueella Vihdintien ja Ristipellontien risteyksen kohdalla ja se on yksityisomistuksessa.

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on kerrostalovaltaista aluetta (asuminen/toimitilat). Aluetta koskee lisämerkintä, toimitilavaltaisena kehitettävä alue.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1990. Kaavan mukaan tontti on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T). Tontin rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä on 2 754 k-m², mikä vastaa tehokkuuslukua $e = 1,04$.

Nykyisellä teollisuustontilla on 1–2 -kerroksinen huonokuntoinen teollisuus- ja varastorakennus. Tontti rajautuu pohjoisessa rakentamattomaan sorapintaiseen teollisuustonttiin, jota käytetään varastointiin.

Asemakaavamuutoksen vaikutukset

Kaavan toteuttaminen monipuolistaa alueen palvelutarjontaa. Uudisrakentamisen myötä Vihdintien ja Ristipellontien risteyksen katuympäristö eheytyy ja siistyy Konalan lähipalvelukeskuksen



sisääntulon kohdalla. Asemakaavan toteuttaminen vahvistaa olemassa olevan teknisen huollon verkoston käyttöä. Tontin uusi toiminta tuo lisää liikennettä ympäröivään katuverkkoon noin 700–1500 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Asemakaavan toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on tullut vireille Kiinteistö Oy Burger-Talot -yhtiön hakemuksesta. Hakijalla on kiinteistökaupan esisopimus tontin yksityisen omistajan kanssa. Kaavaehdotus on valmisteltu hakijan esittämän viitesuunnitelman pohjalta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Kaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on tehty viranomaisyhteistyötä usean kaupungin viraston, mm. ympäristökeskuksen kanssa.

Ympäristökeskus on 24.10.2012 päivätyssä kannanotossaan todennut, että kaavaluonnoksen mukaan tontille saa sijoittaa asuinhuoneistoja kiinteistön hoidon kannalta välttämätöntä henkilökuntaa varten. Vihdintien välittömän läheisyyden ja sen liikenteen aiheuttamien melu- ja ilmanlaatuhaittojen vuoksi tontti ei sovellu asuinkäyttöön, joten määräyksestä tulee luopua.

Ympäristökeskuksen kannanoton perusteella asuinhuoneistojen sijoittamisen mahdollistava määräys on poistettu asemakaavan muutosehdotuksesta.

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen on asemakaavaosastolle saapunut kirjeitse kaksi mielipidettä, jotka eivät ole antaneet aihetta kaavaehdotuksen muutoksiin.

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät mielipiteistä ja viranomaisten kannanotoista sekä niiden vastineet laajemmin.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut nähtävillä 1.2.-4.3.2013.

Ehdotuksesta on saatu Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymän (HSY), Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Helsingin Energia -liikelaitoksen/Helsingin Sähköverkko Oy:n, rakennusviraston ja ympäristökeskuksen lausunnot. Lausunnoissa ei ollut erityistä huomautettavaa eikä siitä ole esitetty muistutuksia, joten asemakaavan muutosehdotukseen ei ole tehty muutoksia nähtävillä oloajan jälkeen.



Kiinteistövirastosta saadun tiedon mukaan asemakaavamuutoksesta ei seuraa maanomistajalle sellaista kaupunginhallituksen tekemän päätöksen mukaista arvonnousua, joka johtaisi maankäyttösopimusneuvotteluihin.

Esittelijä toteaa, että päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12171 kartta, päivätty 11.12.2012
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12171 selostus, päivätty 11.12.2012, päivitetty Kslk:n 11.12.2012 päätöksen mukaiseksi, täydennetty 26.8.2013
- 3 Havainnekuva, 11.12.2012
- 4 Vuorovaikutusraportti 11.12.2012, täydennetty 26.8.2013
- 5 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Ilmakuva

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Helsingin seudun
ympäristöpalvelut-
kuntayhtymä/Vesihuolto
Helen Sähköverkko Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan,
asemakaavan,
rakennusjärjestyksen
hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 4

Liite 5

Esitysteksti

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Rakennuslautakunta
Ympäristökeskus
Helsingin Energia -liikelaitos
Kaupunkisuunnitteluvirasto

Päätöshistoria

Helsingin Energia -liikelaitos 21.2.2013

HEL 2012-003021 T 10 03 03

Helsingin Energian lausunto liitteenä.

Lisätiedot

Jouni Kivirinne, Kehityspäällikkö, puhelin: +358 9 617 2936
jouni.kivirinne(a)helen.fi

Ympäristölautakunta 29.01.2013 § 36

HEL 2012-003021 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon asiasta antaa ympäristökeskus.

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Eeva Pitkänen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 21.1.2013

HEL 2012-003021 T 10 03 03

Lausunto

Asemakaavan muutosehdotuksesta ei aiheudu kustannuksia rakennusvirastolle.

Rakennusvirasto puoltaa asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä.

Yleistä

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt tästä asemakaavan muutosehdotuksesta rakennusviraston lausuntoa 19.2.2013 mennessä.



Asemakaavan muutosalue sijaitsee 32. kaupunginosassa (Konala) Vihdintien ja Ristipellontien risteyksessä. Asemakaavan muutosluonnos koskee korttelin 32036 tonttia 10 ja katualuetta.

Asemakaavan muutoksessa nykyinen teollisuustontti (T) muutetaan toimitilatontiksi (KTY) siten, että tontille on mahdollista rakentaa kaksikerroksinen drive-in pikaruokaravintola sekä miehittämätön polttoaineen jakeluasema. Tontin nykyinen rakennusoikeus säilyy.

2.11.2012 Lausunto annettu

Lisätiedot

Jere Saarikko, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi

Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.12.2012 § 453

HEL 2012-003021 T 10 03 03

Ksv 0740_22, Ristipellontie 11, karttaruutu F6/R3

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- lähettää 11.12.2012 päivätyn 32. kaupunginosan (Konala) korttelin 32036 tontin 10 sekä katualueen asemakaavan muutosehdotuksen nro 12171 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä
- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että asemakaavan muutosehdotus asetetaan nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Lisäksi lautakunta päätti kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa perimään hakijalta Kustannukset-liitteen mukaiset asemakaavan laatimis- ja käsittelykustannukset asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Päätösjakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus/Kaj:n rooteli/Rämö
- laskutus, hallintokeskus/Maunula



– laskutus, kaupunkisuunnitteluvirasto/Koski

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Siv Nordström, arkkitehti, puhelin: 310 37322

siv.nordstrom(a)hel.fi

Pirjo Koivunen, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37128

pirjo.koivunen(a)hel.fi

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37250

kaarina.laakso(a)hel.fi

Peik Salonen, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37248

peik.salonen(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Tonttiosasto 6.11.2012

HEL 2012-003021 T 10 03 03

Kiinteistöviraston tonttiosasto toteaa, että kaavaluonnosalue on yksityisomistuksessa.

Asemakaavaluonnos mahdollistaa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen muuttamisen toimitilarakennusten korttelialueeksi rakennusoikeuden pysyessä ennallaan.

Tonttiosastolla ei ole huomauttamista asemakaavaluonnokseen.

Kaavaluonnoksen mukainen muutos korottaisi toimitilatonttien arvoa merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.2.2004 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaiset neuvottelut tulee käydä maanomistajan kanssa. Kaavamuutoksen käsittelyä ei tulisi jatkaa ennen kuin maanomistajan kanssa on tehty sopimus.

Lisätiedot

Henna Vennonen, tonttiasiamies, puhelin: 310 36464

henna.vennonen(a)hel.fi



§ 941

**V 25.9.2013, Honkasuon Honkaperhosen alueen tonttien
vuokrauserusteet**

HEL 2013-010264 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan 33. kaupunginosan (Malminkartano, Honkasuo) asemakaavaan nro 11870 sisältyvät jäljempänä mainitut tontit, suunnitellut tontit tai niistä muodostettavat tontit lautakunnan määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2075 saakka seuraavin ehdoin:

1 Asuinpientalotontit (AP)

Asuinpientalotonttien (AP) 33350/1, 33351/1, 33352/1, 33357/1, 33358/1, 33359/1-2, 33360/1-2 ja 33361/1-2 vuosivuokrat määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 28 euroa sääntelemättömän asuntotuotannon osalta.

Hitas-asuntojen osalta tontin vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 25 euroa.

AP-tontille 33360/1 asemakaavan edellyttämällä tavalla rakennettavista työhuone- tai liiketiloista peritään asuintiloja vastaavaa maanvuokraa.

Kaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asumista palvelevien tilojen osalta ei peritä maanvuokraa.

Tonttien vuosivuokrista peritään 80 % Hitas-tuotannon vuokrasta siltä ajalta, jona tonteille rakennettavien asuinpientalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tonteille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä.

2 Erillispuentaloit (AO)

Erillispuentaloit (AO) 33354/1-6, 33355/1 ja 33356/1-5 vuosivuokrat määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana



asuinkerrosneliömetrihintana 30 euroa sääntelemättömän asuntotuotannon osalta.

Hitas-asuntojen osalta tontin vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 28 euroa.

Kaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asumista palvelevien tilojen osalta ei peritä maanvuokraa.

3 Asuinrakennusten tontit (A)

Asuinrakennustonttien (A) 33353/1-2 ja 33353/4-5 vuosivuokrat määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 23 euroa Hitas-tuotannon osalta ja 26 euroa sääntelemättömän asuntotuotannon osalta.

Tonttien vuosivuokrista peritään 80 % Hitas-tuotannon vuokrasta siltä ajalta, jona tonteille rakennettavien asuinpientalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tonteille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä.

4 Autopaikkatontit (LPA)

Autopaikkatonttien 33350/2, 33351/2 ja 33353/3 (LPA) vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana tonttinelio-metrihintana 1 euroa.

5 Muut ehdot

Muuten noudatetaan tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja, kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päättämiä asuntojen hinta- ja laatutason sääntelyä koskevia ehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Asemakaavaote



Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan 33. kaupunginosan (Malminkartano, Honkasuo) asemakaavaan nro 11870 sisältyvät jäljempänä mainitut tontit, suunnitellut tontit tai niistä muodostettavat tontit lautakunnan määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2075 saakka seuraavin ehdoin:

1 Asuinpientalotontit (AP)

Asuinpientalotonttien (AP) 33350/1, 33351/1, 33352/1, 33357/1, 33358/1, 33359/1-2, 33360/1-2 ja 33361/1-2 vuosivuokrat määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 28 euroa sääntelemättömän asuntotuotannon osalta.

Hitas-asuntojen osalta tontin vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 25 euroa.

AP-tontille 33360/1 asemakaavan edellyttämällä tavalla rakennettavista työhuone- tai liiketiloista peritään asuintiloja vastaavaa maanvuokraa.

Kaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asumista palvelevien tilojen osalta ei peritä maanvuokraa.

Tonttien vuosivuokrista peritään 80 % Hitas-tuotannon vuokrasta siltä ajalta, jona tonteille rakennettavien asuinpientalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tonteille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä.

2 Erillispientalotontit (AO)

Erillispientalotonttien (AO) 33354/1-6, 33355/1 ja 33356/1-5 vuosivuokrat määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 30 euroa sääntelemättömän asuntotuotannon osalta.

Hitas-asuntojen osalta tontin vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 28 euroa.



Kaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asumista palvelevien tilojen osalta ei peritä maanvuokraa.

3 Asuinrakennusten tontit (A)

Asuinrakennustonttien (A) 33353/1-2 ja 33353/4-5 vuosivuokrat määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 23 euroa Hitas-tuotannon osalta ja 26 euroa sääntelemättömän asuntotuotannon osalta.

Tonttien vuosivuokrista peritään 80 % Hitas-tuotannon vuokrasta siltä ajalta, jona tonteille rakennettavien asuinpientalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tonteille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä.

4 Autopaikkatontit (LPA)

Autopaikkatonttien 33350/2, 33351/2 ja 33353/3 (LPA) vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana tonttinelio-metrihintana 1 euroa.

5 Muut ehdot

Muuten noudatetaan tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja, kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päättämiä asuntojen hinta- ja laatutason sääntelyä koskevia ehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Tiivistelmä

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 hyväksynyt Honkasuon asemakaavan nro 11870 ja asemakaava on tullut voimaan lukuun ottamatta massiivipuorakentamista ja AO-kortteleiden puorakenteita koskevia määräyksiä.

Talonrakentamisen arvioidaan alkavan keväällä 2014, mistä syystä Honkasuon Haapaperhosen alueen tonteille tulisi vahvistaa vuokrauserusteet. Haapaperhosen alueella on 27 asuintonttia, joille pääsääntöisesti tullaan rakentamaan pientaloja.

Kaupunginvaltuustolle esitetään, että sääntelemättömässä asuntotuotannossa asuinpientalotonttien (AP) vuokrauserusteena pidettäisiin 28 euron (ind.100) suuruista kerrosneliömetrihintaa, erillispientalotonttien (AO) vuokrauserusteena pidettäisiin 30 euron (ind.100) suuruista kerrosneliömetrihintaa ja muiden asuintonttien (A) vuokrauserusteena pidettäisiin 26 euron (ind.100) suuruista



kerrosneliömetrihintaa siten, että nämä vuokrausperusteet olisivat voimassa 31.12.2075 saakka.

Maanvuokran perusteena oleva rakennusoikeuden laskennallinen neliöhinta (k-m²) nykyhintatasossa (7/2013, ind. 1891) olisi tällöin asuintilojen osalta ilman alennuksia noin 530 euroa (AP), 570 euroa (AO) ja 490 euroa (A). Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin ilman alennuksia olisi vastaavasti 2,12 e/m²/kk, 2,27 e/m²/kk ja 1,97 e/m²/kk ja Hitas-tuotannon osalta vastikevaikutus olisi edellä kerrottuja pienempi.

Esittelijä

Lähtökohdat

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 hyväksynyt Honkasuon asemakaavan nro 11870 ja asemakaava on tullut voimaan lukuun ottamatta massiivipuukurakentamista ja AO-kortteleiden puurakenteita koskevia määräyksiä.

Asemakaava-alueen tontit on varattu osin vapaarahoitteiseen sääntelemättömään vuokra- ja omistusasuntotuotantoon, osa vapaarahoitteiseen omistusasuntotuotantoon Hitas-ehdoin ja osa valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoon.

Tontinvarausten tekoaikaan asemakaava oli vasta ehdotusvaiheessa. Varauspäätösten jälkeen kaavaehdotusta on viimeistelty ja Haapaperhosen aluetta hienosäädetty tiiviissä yhteistyössä tontinvaraajien kanssa ns. kumppanuuskaavoituksen periaatteita noudattaen.

Talonstrakentamisen arvioidaan alkavan keväällä 2014, joten alueen tonteille tulisi vahvistaa vuokrausperusteet. Haapaperhosen alueella on 27 asuintonttia, joille pääsääntöisesti tullaan rakentamaan pientaloja.

Ehdotuksen mukaan sääntelemättömässä asuntotuotannossa asuinpientalotonttien (AP) vuokrausperusteena pidettäisiin 28 euron (ind.100) suuruista kerrosneliömetrihintaa, erillispientalotonttien (AO) vuokrausperusteena pidettäisiin 30 euron (ind.100) suuruista kerrosneliömetrihintaa ja muiden asuintonttien (A) vuokrausperusteena pidettäisiin 26 euron (ind.100) suuruista kerrosneliömetrihintaa siten, että nämä vuokrausperusteet olisivat voimassa 31.12.2075 saakka.

Tonttivaraukset

Oy Timber Frame Ltd:lle, Rakennussauma Komulainen Ky:lle ja Kuhmon Puuelementti Oy:lle on varattu Malminkartanon Honkasuolta suunnitellut erillispientalotontit (AO) 33354/1 ja 33355/1 sekä asuinpientalojen (AP) tontit 33358/1, 33359/1-2 ja 33360/1-2



toteutettaviksi vapaarahoitteisena omistusasuntotuotantona Hitas II - ehdoin ja asuntotontit (AO ja AP) 33354/2-8, 33356/1-5, 33357/1 ja 33361/1-2 sääntelemättömään vuokra- ja omistusasuntotuotantoon.

Oulun Rakennusteho Oy:lle suunnitellut kytkettyjen asuinpientalojen tontit (AP) 33350/1 ja 33351/1 vapaarahoitteiseen sääntelemättömään vuokra- tai omistusasuntotuotantoon sekä edellä mainittuja asuntotontteja palvelevat autopaikkatontit (LPA) 33350/2 ja 33351/2 sekä kytkettyjen asuinpientalojen tontin (AP) 33352/1 vapaarahoitteiseen Hitas II -ehdoin toteutettavaan omistusasuntotuotantoon.

IVH-Kodit Oy:lle suunnitellut asuinrakennusten (A) tontit 33353/1, 2, 4 ja 5 valtion lainoittamaan vuokra-asuntotuotantoon sekä edellä mainittuja asuntotontteja palvelevan autopaikkatontin (LPA) 33353/3 31.12.2014 saakka.

Asemakaava- ja tonttiedot

Honkasuon asemakaava on voimassa lukuun ottamatta osaa, josta on valitettu. Valitus kohdistuu AO-kortteleiden massiivipuukurakentamiseen velvoittaviin kaavamääräyksiin ja koko kaava-aluetta koskeviin puurakentamiseen velvoittaviin kaavamääräyksiin. Valitus on hylätty hallinto-oikeudessa ja odottaa ratkaisua valitusluvan myöntämisestä KHO:een.

Honkasuo on kaavoitettu pientalovaltaiselle asumiselle. Tonttien rakennusoikeudet on esitetty kerrosneliömetreinä. Tonttitehokkuudet ovat erillispientalojen tonteilla luokkaa 0,30 - 0,40 ja asuinpientalotonteille 0,40 - 0,50. Tonteilla (A), joilla on mahdollista rakentaa kolmekerroksisia taloja, tonttitehokkuus on noin 0,5. Puurakentamiseen velvoittava kaavamääräys koskee koko kaava-aluetta eli noin 65 000 k-m²:n suuruista rakennusoikeutta. Haapaperhosen alueella tonttijaot ja tonttien rakennusalat vastaavat tontinvarauskilpailun voittaneita suunnitelmia.

Tontinvarauskilpailuun sisältyneistä tonteista 12 sijoittuu erillispientalojen korttelialueelle (AO). Näistä tonteista kolmelle on osoitettu rakennusalat useammalle asunnolle ja loput ovat yhden asunnon tontteja. Asuntoa kohden käytettävissä olevaa rakennusoikeutta on noin 165 k-m². Tonttien korkein sallittu kerrosluku on kaksi (II). Rakennusten tulee kaavamääräysten mukaan olla massiivihirrestä rakennettuja ja niiden tulee olla ilmeeltään moderneja. Tonteille saa rakentaa talousrakennuksia tai autosuojia enintään 25 k-m²/asunto asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi.

Kilpailuun sisältyneistä tonteista 11 sijoittuu enintään kaksikerroksisten asuinpientalojen korttelialueelle (AP, II). Näissä kytketyt



pientaloasunnot on tarkoitettu jäseneltävän siten, että asunnot erottuvat toisistaan kaupunkipientalojen tapaan. Rakennuksilla on yhtenäinen kattokulma ja tumma katto.

Asuinpientalotontilla 33360/1 on varaus työhuone- tai liiketilaa varten. Kirjaimella I on osoitettu rakennusala, jolle tulee rakentaa katutasoon työhuone- tai liiketiloja, jotka voidaan yhdistää porrasyhteydellä ko. tilan yläpuolella olevaan asuinhuoneistoon.

Asuinrakennusten (A) korttelialueella kolmekerrosiset pienkerrostalot sijoittuvat Haapaperhosentien pohjoisosaan. Asuintontit ovat rakennusoikeudeltaan pieniä rakennusoikeuden ollessa kullakin tontilla 500 k-m² ja näitä tontteja on neljä.

Kaavamääräysten mukaan koko kaava-alueella noudatetaan matalaenergiarakentamisen periaatteita ja sovelletaan uusiutuvan energian hyödyntämistä. Uusiutuvan energian hyödyntämiseen tarkoitettut laitteet on suunniteltava osana rakennusten ja piharakennelmien arkkitehtuuria. Jokaisessa huoneistossa tulee olla hormivaraus tulisijaa varten. Edellä mainittujen määräysten toteuttamisen helpottamiseksi Helsingin Energia rakentaa Honkasuolle alueellisen kevytkaukolämpöverkon.

Autopaikkojen vaaditut vähimmäismäärät noudattavat esikaupunkialueen laskentaohjetta. Asemakaava ei sisällä maanalaista pysäköintiä.

Tonttien autopaikat on osoitettu sijoitettaviksi tonteille sekä osalla tonteista autopaikkatonteille (LPA) 33350/2, 33351/2 ja 33353/3.

Sijaintikartta ja asemakaavaote ovat liitteinä 1 ja 2.

Ehdotetut vuokrauserusteet

Honkasuo sijaitsee Malminkartanon pohjoisosassa ja se rajautuu Vantaan Myyrmäkeen. Honkasuo kuuluu Helsingin, Vantaan ja Espoon yhteiseen maankäytön ja palveluiden kehittämisvyöhykkeeseen. Alueen rakentuminen yhdistää Malminkartanon Myyrmäen aluekeskukseen, jonka läheisyys vaikuttanee ainakin rakentumisen alkuvaiheessa varsin voimakkaasti Haapaperhoson alueen imagoon, arvostukseen ja siten hintatasoon.

Vuokrauserusteiden määrittelyssä on huomioitu alueen sijainti "Kuninkaan kolmiossa" sekä rakentamiselle asetetut ekologiset erityisvaatimukset ja rakentamisen tiiviys.

Asuinpientalotonttien (AP) maanvuokra



Otaen huomioon edellä kerrotut tekijät esitetään asuinpientalotonttien (AP) vuokrausperusteeksi vapaarahoitteisen sääntelemättömän omistus- ja/tai vuokra-asuntotuotannon osalta virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavaa asuinkerrosneliömetrihintaa 28 euroa. Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin olisi tällöin 2,12 e/m²/kk. Vastaavasti näille AP-tonteille esitetään Hitas-hintaa, jossa vuokrausperuste määräytyy virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 25 euroa. Hitas-hinnan laskennallinen vastikevaikutus on 1,89 e/m²/kk.

Erillispientalotonttien (AO) maanvuokra

Erillispientalotonttien (AO) vuokrausperusteeksi esitetään vapaarahoitteisen sääntelemättömän omistus- ja/tai vuokra-asuntotuotannon osalta virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavaa asuinkerrosneliömetrihintaa 30 euroa. Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin olisi tällöin 2,27 e/m²/kk. Vastaavasti näille AO-tonteille esitetään Hitas-hintaa, jossa vuokrausperuste määräytyy virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 28 euroa. Hitas-hinnan laskennallinen vastikevaikutus on 2,12 e/m²/kk.

Asuintonttien (A) maanvuokra

Asuintonttien (A) vuokrausperusteeksi esitetään vapaarahoitteisen sääntelemättömän omistus- ja/tai vuokra-asuntotuotannon osalta virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavaa asuinkerrosneliömetrihintaa 26 euroa. Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin olisi tällöin 1,97 e/m²/kk. Vastaavasti näille A-tonteille esitetään Hitas-hintaa, jossa vuokrausperuste määräytyy virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 23 euroa. Hitas-hinnan laskennallinen vastikevaikutus on 1,74 e/m²/kk.

Valtion lainoittamissa vuokratalokohteissa ns. Hitas-vuosivuokrasta peritään 80 %, joten näillä tonteilla maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin on 1,39 e/m²/kk.

Autopaikkatonttien (LPA) maanvuokra

LPA-tonttien 33350/2, 33351/2 ja 33353/3 vuosivuokra ehdotetaan määritettäväksi vakiintuneeseen tapaan pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana tonttinelämetrihintana 1 euroa. Autopaikkatonttien pääoma-arvo olisi tällöin 18,91 euroa/pinta-alaneliö (7/2013, ind. 1891).



Vuokrausperusteita vastaavat pääoma-arvot ja vuokra-aika

Tonttien rakennusoikeuden laskennallisena pääoma-arvona nykyhintatasossa (7/2013, ind.1891) olisi tällöin asuintilojen osalta sääntelemättömässä tuotannossa alennuksia "ei Hitas" tuotannossa noin 530 euroa/k-m² (AP), 570 euroa/k-m² (AO) ja 490 euroa/k-m² (A). Hitas-kohteiden vastaavat pääoma-arvot ovat 470 euroa/k-m², 530 euroa/k-m² ja 430 euroa/k-m².

Kaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asumista palvelevien tilojen osalta vuokraa ei perittäisi. Sen sijaan AP-tontille 33360/1 asemakaavan edellyttämällä tavalla rakennettavista työhuone- tai liiketiloista peritään asuintiloja vastaavaa maanvuokraa.

Tontit ehdotetaan vuokrattavaksi normaalin käytännön mukaisesti noin 60 vuoden pituisilla sopimuksilla.

Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Asemakaavaote

Tiedoksi; kunnallisvalitus, valtuusto

Kiinteistölautakunta

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 22.08.2013 § 422

HEL 2013-010264 T 10 01 01 02

Kiinteistökartta F7 P2, Haapaperhosentie, Haapaperhosenpolku, Naapuripellontie

Päätös

Lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan vuokraamaan 33. kaupunginosan (Malminkartano, Honkasuo) asemakaavaan nro 11870 sisältyvät jäljempänä mainitut



tontit, suunnitellut tontit tai niistä muodostettavat tontit lautakunnan määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2075 saakka seuraavin ehdoin:

1

Asuinpientalotonttien (AP) 33350/1, 33351/1, 33352/1, 33357/1, 33358/1, 33359/1-2, 33360/1-2 ja 33361/1-2 vuosivuokrat määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 28 euroa sääntelemättömän asuntotuotannon osalta.

Hitas-asuntojen osalta tontin vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 25 euroa.

AP-tontille 33360/1 asemakaavan edellyttämällä tavalla rakennettavista työhuone- tai liiketiloista peritään asuintilaja vastaavaa maanvuokraa.

Kaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asumista palvelevien tilojen osalta ei peritä maanvuokraa.

Tonttien vuosivuokrista peritään 80 % siltä ajalta, jona tonteille rakennettavien asuinpientalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tonteille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä.

2

Erillispientalotonttien (AO) 33354/1-6, 33355/1 ja 33356/1-5 vuosivuokrat määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 30 euroa sääntelemättömän asuntotuotannon osalta.

Hitas-asuntojen osalta tontin vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 28 euroa.

Kaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asumista palvelevien tilojen osalta ei peritä maanvuokraa.

3

Asuinrakennustonttien (A) 33353/1-2 ja 33353/4-5 vuosivuokrat määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu



1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 23 euroa Hitas-tuotannon osalta ja 26 euroa sääntelemättömän asuntotuotannon osalta.

Tonttien vuosivuokrista peritään 80 % siltä ajalta, jona tonteille rakennettavien asuinpienalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tonteille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä.

4

Autopaikkatonttien 33350/2, 33351/2 ja 33353/3 (LPA) vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana tonttinelioetrihintana 1 euroa.

5

Muuten noudatetaan tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja, kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päättämiä asuntojen hinta- ja laatutason sääntelyä koskevia ehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Maria Mannisto, tonttiasiamies, puhelin: 310 36454
maria.mannisto(a)hel.fi



§ 942

V 25.9.2013, Lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen toteutumisen seuranta

HEL 2013-002349 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee merkitä tiedoksi selvityksen lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen laadun ja saatavuuden kehityksestä vuonna 2012.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsinkiläisten lasten psykiatristen palvelujen toteutuminen HYKSssä v. 2012[1]
- 2 Helsinkiläisten nuorten psykiatristen palvelujen toteutuminen HYKSssä v. 2012[1]
- 3 Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös 20.8.2013

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee merkitä tiedoksi selvityksen lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen laadun ja saatavuuden kehityksestä vuonna 2012.

Esittelijä

Päätäessään 12.9.2007 lastenpsykiatrisen toiminnan keskittämisestä HYKSiin 1.1.2008 alkaen kaupunginvaltuusto edellytti, että kaupunginhallitus tuo valtuustolle vuosittain raportin helsinkiläislasten ja -nuorten psykiatristen palvelujen laadun ja saatavuuden kehityksestä.

HYKSiin asianomaiset ylilääkärit ovat valmistelleet liitteinä olevat selvitykset. Sosiaali- ja terveyslautakunta on omalta osaltaan käsitellyt asian 20.8.2013.



Kaupunginhallitus toteaa, että helsinkiläisten lasten pääsy lastenpsykiatriseen hoitoon oli vuonna 2012 hyvällä tasolla. Kuuden viikon hoitotakuu toteutui pääosin. Yli kolmen kuukauden jonotusaikojaa ei ollut. Yhteistyötä tehtiin lastensuojelun ja opetustoimen kanssa yksittäisten potilaiden kohdalla tiiviisti. Erikoislääkärin puhelinkonsultaatiopalvelua käytettiin runsaasti. Hoidossa olevien potilaiden lukumäärä pysyi ennallaan lähetemäärän kasvusta huolimatta, koska pyrkimyksenä on ollut hoitoprosessien tiivistäminen ja lyhentäminen. Hoitoketjujen sujuvuudessa oli edelleen parannettavaa. Sosiaali- ja terveystieteiden keskeinen työryhmä, joka laatii ehdotuksen siitä, miten tulisi kokonaisvoimavarojen puitteissa tarkastella lastenpsykiatristen potilaiden hoitoketjua. Työryhmän tulee kuvata hoitoketjussa tarvittavat muutokset. Lisäksi tulee tarkastella lastenpsykiatrian ja lastensuojelun välistä työnjakoa ja siinä tarvittavia muutoksia.

HYKSin nuorisopsykiatrian organisaatio uudistui vuoden 2012 alussa siten, että aikaisempien Helsingin, Jorvin, Peijaksen ja keskitettyjen palvelujen klinikoiden tilalle perustettiin avohoidon, osastohoidon ja erityispalvelujen klinikat. Organisaatiouudistuksen vuoksi raportin luvut eivät ole kaikin osin vertailukelpoisia edellisiin vuosiin verrattuna. Helsinkiläisnuorten lähetteet vähenivät vuoteen 2011 verrattuna ja niitä oli suhteellisesti vähemmän kuin HYKS-kunnissa keskimäärin. Suurin lähettäjätaho oli kouluterveydenhuolto. Hoidon tarpeen arviointi toteutui kolmen viikon sisällä lähetteen saapumisesta terveydenhuoltolain edellyttämällä tavalla. Nuorisopsykiatriset ympärivuorokautiset osastopaikat vähenivät huomattavasti hoidon painopisteen siirtyessä avohoitoon. Vuonna 2012 osastohoidon klinikassa oli hoidossa yhteensä 206 helsinkiläistä nuorta (v. 2011 200). Hoitopäivät vähenivät 29 % vuoteen 2011 verrattuna. Osastopaikkojen vähentymisestä huolimatta osastoille ei ollut merkittäviä hoitajajonoja eikä ylipaikkatilanteita esiintynyt.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanan(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsinkiläisten lasten psykiatristen palvelujen toteutuminen HYKS:ssä v. 2012[1]
- 2 Helsinkiläisten nuorten psykiatristen palvelujen toteutuminen HYKS:ssä v. 2012[1]
- 3 Sosiaali- ja terveystieteiden keskeisen työryhmän päätös 20.8.2013



Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Sosiaali- ja terveyslautakunta



§ 943

Kaupunginsihteerin viran täyttäminen hallintokeskuksessa

HEL 2013-007530 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti valita valtiotieteiden maisteri Maria Nyforsin kaupunginsihteerin virkaan hallintokeskuksessa 4.11.2013 lukien 5.320,57 euron tehtäväkohtaisen palkan mukaan määräytyvin palkkaeduin.

Mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, päätös on ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Antti Peltonen, vs. päätösvalmisteluyksikön päällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakijayhteenveto kaupunginsihteerin
- 2 Haastateltujen vertailu ja yhteenveto sekä esittelijän edotuksen perustelut

Otteet

Ote

Virkaan otettu
Viran muut hakijat

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus
Liite 1
Liite 2

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne valita valtiotieteiden maisteri Maria Nyforsin kaupunginsihteerin virkaan hallintokeskuksessa 4.11.2013 lukien 5.320,57 euron tehtäväkohtaisen palkan mukaan määräytyvin palkkaeduin.



Mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, päätös on ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Esittelijä

Kaupunginhallitus päätti 18.3.2013, 298 § myöntää ***** eron kaupunginsihteerin virasta 1.6.2013 lukien eläkkeelle siirtymisen vuoksi.

Kaupunginhallitus päätti 3.6.2013, 659 § oikeuttaa hallintokeskuksen julistamaan kaupunginsihteerin viran (vakanssinumero 016965) julkisesti haettavaksi kaupunginhallituksen vahvistamin kelpoisuusvaatimuksin sekä 5.320,57 euron tehtäväkohtaisella palkalla.

Virka on ollut julkisesti haettavana 5.-19.6.2013. Hakuilmoitus on julkaistu kaupungin sähköisen rekrytointipalvelun lisäksi kaupungin ilmoituslehdissä.

Hallintokeskuksen johtosäännön 12 §:n mukaan kaupunginsihteerin ottaa kaupunginhallitus.

Haettava kaupunginsihteerin sijoittuu sivistys- ja henkilöstötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialalle.

Kaupunginsihteerit huolehtivat osaltaan kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajiston päätösvalmistelusta ja avustavat päätösten toimeenpanossa.

Kaupunginhallitus on 2.2.2009, 145 § vahvistanut kaupunginsihteerin viran kelpoisuusvaatimuksiksi ylemmän korkeakoulututkinnon sekä hyvän perehtyneisyyden kunnallishallintoon tai kokemusta vaativista valmistelu- ja asiantuntijatehtävistä. Kielitaitovaatimuksena on kielitaitolainsäädännön mukaan suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Muodollisten kelpoisuusvaatimusten lisäksi ilmoitettiin arvostettavan itsenäistä työtettä, kykyä laajojen asiakokonaisuuksien nopeaan omaksumiseen sekä yhteistyö- ja neuvottelutaitoja. Kaupunginsihteerin on läsnä kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kokouksissa.

Perustuslain 125 §:n mukaan viran yleiset nimitysperusteet ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.



Määräajassa hakemuksen jätti 56 hakijaa. Yksi hakijoista on tämän jälkeen peruuttanut hakemuksensa. Yhteenveto hakijoista on liitteenä 1.

Vaadittu ylempi korkeakoulututkinto on 53 hakijalla.

Hakemusten perusteella haastatteluun kutsuttiin 9 hakijaa. Haastattelun suorittivat apulaiskaupunginjohtaja Ritva Viljanen, rahoitusjohtaja Tapio Korhonen ja osastopäällikkö Juha Summanen ajalla 28.6.-6.8.2013.

Haastateltujen vertailu ja yhteenveto sekä esittelijän ehdotuksen perustelut ovat liitteenä 2.

Esittelijä katsoo, että parhaat edellytykset viran menestykselliseen hoitamiseen on Maria Nyforsilla.

Hakemusasiakirjat ja muu aineisto ovat kokonaisuudessaan nähtävänä kokouksessa ja sitä ennen valmistelijalla.

Mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, kaupunginhallituksen tulisi todeta lisäksi, että päätös on ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Antti Peltonen, vs. päätösvalmisteluosaston päällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakijayhteenveto kaupunginsihteerin
- 2 Haastateltujen vertailu ja yhteenveto sekä esittelijän ehdotuksen perustelut

Otteet

Ote
Virkaan otettu
Viran muut hakijat

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus
Liite 1
Liite 2



09.09.2013

Kj/3

Tiedoksi; muutoksenhaku: oikaisuvaatimus, Khs

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 03.06.2013 § 659

HEL 2013-007530 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa hallintokeskuksen julistamaan kaupunginsihteerin viran (vakanssinumero 016965) julkisesti haettavaksi kaupunginhallituksen vahvistamin kelpoisuusvaatimuksin sekä 5320,57 euron tehtäväkohtaisella palkalla.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteerin, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi



09.09.2013

Kj/4

§ 944

Valtuutettu Laura Kolben toivomusponsi globaalin vastuun strategian jalkauttamisesta kouluihin

HEL 2012-013969 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 26.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Kolbe 4) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Laura Kolben toivomusponsi 4, Kvsto 26.9.2012 asia 3

Otteet

Ote

Ponnien esittäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto,
täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 26.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Kolbe 4) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 26.9.2012 globaalin vastuun strategian kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Valtuusto edellyttää, että selvitetään, miten globaalin vastuun strategian viesti soveltuvin osin voidaan jalkauttaa kouluihin ja muihin oppilaitoksiin."

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen



selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Asiassa on hankittu opetuslautakunnan lausunto. Lausunnossa todetaan miten globaalin vastuun strategian teemoja on jalkautettu opetustoimessa ilmastonmuutoksen ja ympäristönsuojelun, hankintojen, maahanmuuton, kansainvälisen yhteistyön, taloudenhoidon vastuullisuuden ja henkilöstön alalla.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Laura Kolben toivomusponsi 4, Kvsto 26.9.2012 asia 3

Otteet

Ote

Ponnen esittäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto,
täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 26.03.2013 § 32

HEL 2012-013969 T 00 00 03

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin Globaalin vastuun strategian jalkauttamisesta kouluihin ja oppilaitoksiin valtuutettu Kolben toivomusponnosta seuraavan lausunnon:

Lausunnossa käsitellään Globaalin vastuun strategian esitettyjen teemojen osalta niitä toimenpiteitä, joita opetustoimessa on tehty strategian jalkauttamiseksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Ilmastonmuutos ja ympäristönsuojelu

Helsingin kaupungin opetusviraston koulujen ja oppilaitosten tavoitteena jo usean vuoden ajan on ollut kokonaisenergiensäästö. Vuonna 2012 opetusviraston hallinto, koulut ja oppilaitokset saavuttivat yhteensä 8 % säästön energiankäytössä verrattuna vuoteen 2010. Tavoitteena on ollut myös jätteen määrän vähentäminen. Jätteiden määrä on vähentynyt HSY:n tutkimuksen mukaan Helsingissä enemmän kuin Espoossa ja Vantaalla. Sekä energiansäästölle että jätteen määrän vähentämiselle on asetettu tavoitteet vuodelle 2013.

Ruokakulttuurin kehittämisessä opetusvirasto on yhteistyössä Palmian ja muiden ruokapalveluja tarjoavien toimijoiden kanssa kehittänyt ruokakulttuuria. Valtuuston päätöksen mukaisesti opetusviraston toimipaikoissa pidetään yksi kasvisruokapäivän viikossa. Samojen toimijoiden kanssa järjestetään vuonna 2013 ”Syön mitä otan” -kampanja, jossa tavoitteena on vähentää biojätettä niin ruokailijoiden kuin keittiönkin osalta.

Opetusvirasto mahdollistaa joidenkin suomenkielisten oppilaidensa käynnit luontokoulussa ja Gardeniassa. Kesäisin lapsille tarjotaan mahdollisuutta puutarhaviljelyyn ja luontoleireihin.

Opetusviraston ilmastolinjaus, mikä pohjautuu kaupungin ilmastostrategiaan, kertoo viraston periaatteet sekä toimenpidesitykset kulutuksen ja päästöjen vähentämiseksi. Ilmastolinjaus on päivitetty vuoden 2013 alussa.

Opetusviraston, Palmian ja kiinteistöviraston tilakeskuksen välisenä yhteistyönä on valmisteltu kestävä tulevaisuus-opas, Kettu-opas, jossa opastetaan kouluissa ja oppilaitoksissa toimivia mahdollisimman luontoa säästävään toimintaan. Oppaassa esitellään opetuksen, kiinteistöhuollon ja ruokahuollon mahdollisimman ekologisesta toiminnasta.

Itämeri ja Itämeren alueelta tulevien kumppanien, erityisesti Pietari, Tallinna ja Tukholma, kanssa tehtävä yhteistyö on koulujen ja oppilaitosten hanketoiminnassa esillä. Merkille pantavaa on se, että hankkeissa oppilaat ja opiskelijat ovat keskeisiä toimijoita. Hanketoimintaan osallistuminen osaltaan vahvistaa oppilaiden ja opiskelijoiden globaalia tietoisuutta ja globaaleja vuorovaikutustaitoja

Opetusviraston hallinnossa on käytössä Green Office-ympäristöjärjestelmä.

Kouluilla on omat ympäristöjärjestelmät. Osalla kouluista on Vihreä lippu tai Okka-säätiön ympäristöjärjestelmä. Kouluilla toimii myös ympäristöryhmiä ja koulutettuja ekotukiopettajia.



Opetuslautakunta päätti 5.3.2013, että sähkönosto Helsingin Energialta yli 300 000 kWh/vuosi kuluttaville kohteille vuosille 2014-2016 toteutetaan siten, että koko kiinnitettävälle sähköerälle pyritään hankkimaan uusiutuvilla energiamuodoilla tuotetun sähkön alkuperätakuun sertifikaatit.

Hankinnat

Opetusviraston kaikissa hankinnoissa käytetään ympäristökriteereitä aina, kun se on mahdollista. Hankinnoissa painotetaan energiatehokkuutta ja koko hankintakohteen elinkaaren aiheuttamaa mahdollisimman pientä kokonaiskuormitusta.

Hankinnoissa noudatetaan kansainvälisen työelämän perusnormeja ja noudatetaan tilaajavastuulakia ja kaupungin omaa harmaan talouden torjunnan ohjetta. Hankinnoissa edistetään yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden periaatetta.

Maahanmuutto

Opetusvirasto järjestää monenlaista lisäopetusta ja tukea maahanmuuttajille. Näitä ovat mm. kielen opetus, valmistavat luokat ja positiivinen diskriminaatio.

Kansainvälinen yhteistyö

Opetusvirastolla on käynnissä useita kansainvälisiä hankkeita, oppilasvaihtoa ja hallinnon yhteistyötä. Ammatillisten oppilaitosten opiskelijat ovat menestyneet kansainvälisissä Taitaja-kisoissa.

Taloudenhoidon vastuullisuus

Opetusvirasto noudattaa lakeja ja Helsingin kaupungin ohjeita päätöksenteon avoimuuden, julkisuuden ja läpinäkyvyyden suhteen.

Henkilöstö

Opetusvirasto edistää monimuotoisuuden heijastumista myös henkilöstön rakenteessa toimien pätevyysvaatimusten mukaisesti.

Strategiaehdotus muotoutuu työryhmän kunnan vastuulle määrittelemille teemoille seuraavasti: ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu, hankinnat ympäristön ja sosiaalisen ulottuvuuden näkökulmasta, maahanmuutto ja monimuotoisuus, kansainvälinen yhteistyö, taloudellinen vastuullisuus ja harmaan talouden torjunta sekä henkilöstö.

Lopuksi opetuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että jo olemassa olevien ja tulevien globaalia vastuuta koskevien linjausten toteuttaminen Helsingin kaupungissa varmistetaan.



Terveysvaikutusten arviointi

Globaalin vastuun strategiaan sisältyy useita toimenpiteitä, joiden jalkauttamisella kouluihin ja oppilaitoksiin edistetään oppilaiden opiskelijoiden ja henkilökunnan terveyttä lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Käsittely

26.03.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Jäsen Nordman teki jäsen Jalovaaran kannattamana vastaehdotuksen, että esityslistan 6. kappale ("Opetusvirasto mahdollistaa oppilaidensa...") muutetaan seuraavaan muotoon:

"Opetusvirasto mahdollistaa joidenkin suomenkielisten oppilaidensa käynnit luontokoulussa ja Gardeniassa. Kesäisin lapsille tarjotaan mahdollisuutta puutarhaviljelyyn ja luontoleireihin."

Suoritetussa äänestyksessä jäsen Nordmanin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 10 (Ekman, Jalovaara, Korolainen, Mithiku, Nordman, Palm, Raittinen, Razmyar, Rydman, Alanko-Kahiluoto) – 0. Tyhjää äänesti 1 jäsen (Ahva).

Hyväksyttiin esittelijän muutettu ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Seppo Manner, erityissuunnittelija, puhelin: 310 86854
seppo.a.manner(a)hel.fi



09.09.2013

Kj/5

§ 945

Valtuutettu Jarmo Niemisen toivomusponsi Suomen sisäisen yhteistyön lisäämisestä Itämeren suojelussa

HEL 2012-013975 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 26.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Nieminen 6) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen esittäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto,
täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 26.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Nieminen 6) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 26.9.2012 globaalin vastuun strategian kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Valtuusto edellyttää, että Helsinki selvittää mahdollisuudet Suomen sisäisen yhteistyön lisäämiseksi Itämeren suojelussa."

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.



Asiassa on hankittu ympäristölautakunnan lausunto. Lausunnossa selvitetään tehtyjä ja vireillä olevia toimenpiteitä Suomen sisäisessä yhteistyössä Itämeren suojelussa. Näitä toimenpiteitä ovat mm. Helsingin ja Turun yhteisen Itämerihaasteen toimenpiteet ja tulossa oleva Suomenlahti 2014 -teemavuosi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen esittäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto,
täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 02.04.2013 § 116

HEL 2012-013975 T 00 00 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Vuonna 2007 Helsingin ja Turun kaupungit sitoutuivat konkreettisiin ja uusiin vapaaehtoiisiin toimiin rannikkovesien ja koko Itämeren hyväksi; syntyi Itämerihaaste (www.itamerihaaste.net). Itämeri nostettiin myös Helsingin kaupungin strategiaohjelmaan kilpailukyky-kokonaisuuteen. Kaupunkien yhteisessä Itämerihaaste-toimenpideohjelmassa on 37 konkreettista toimenpidettä yhdeksän eri teeman alla, ja niitä toteuttaa kymmenkunta virastoa ja hallintokuntaa molemmista kaupungeista. Kaupungit sitoutuivat mm. vähentämään aiheuttamaansa piste- ja hajakuormitusta sekä laivaliikenteen ja veneilyn päästöjä, kehittämään öljyntorjuntavalmiuttaan sekä lisäämään tutkimusta, tietoisuutta ja yhteistyötä rannikkovesien ja koko Itämeren tilan parantamiseksi. Tämän työn koordinaatio on Helsingissä ympäristökeskuksella ja Turussa ympäristötoimialalla.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Kaupunkien omien toimenpiteiden lisäksi on haastettu muita toimijoita mukaan talkoisiin. Lähes 200 eri organisaatiota, kuten kuntia Suomesta ja myös muista Itämeren maista, yrityksiä, yhdistyksiä, oppilaitoksia ja yliopistoja, alueellisia toimijoita ja valtion laitoksia on tähän mennessä ottanut Itämerihaasteen vastaan. Lähes puolet Itämerihaasteen verkostossa mukana olevista organisaatioista on yhdistyksiä, etujärjestöistä harrastusjärjestöihin, rotareihin ja ympäristöjärjestöihin. Noin kolmannes on muita kaupunkeja ja kuntia, lisäksi mm. pk- ja suuryrityksiä sekä oppilaitoksia yliopistoista alakouluihin on mukana kymmeniä. Esimerkiksi rajavartiolaitos, SYKEN merikeskus ja merenkulkulaitos edustavat valtiollisia toimijoita Itämerihaasteen verkostossa. Helsingin kaupungin Helsingin yliopistolle lahjoittama määräaikainen (2011-2015) professuuri Itämeren suojelun ekonomian alalle on edistänyt tutkimusyhteistyötä Itämeren suojelussa.

Itämerihaaste on toimintamuotona ainutlaatuinen. Sen ydin on paikallisella tasolla ja organisaatioiden omassa toiminnassa tehtävät konkreettiset vesiensuojelutoimenpiteet, jotka ylittävät lainsäädännön minimivaatimukset. Suomesta on mukana paljon myös sisämaan kaupunkeja. Suurella joukolla haasteen vastaanottaneista on jo omat toimenpideohjelmasa. Helsinki ja Turku tarjoavat Itämerihaasteen verkostossa oleville kumppaneilleen mahdollisuuden jakaa hyviä käytäntöjä, oppia uusia toimintamalleja ja rakentaa siltoja eri toimintakulttuurien välillä.

Itämerihaasteen koordinaattoreina Helsinki ja Turku ovat myös mukana esimerkiksi Suomen ympäristökeskuksen SYKEN koordinoimassa Itämeri-viestijöiden verkostossa sekä biologian ja maantieteen opettajien liiton (BMOL) koordinoimassa Itämeren oppimispolussa, joissa molemmissa on lukuisia Itämeren suojelutyötä tekeviä organisaatioita mukana. Kaupungit ovat jäseninä aktiivisesti vaikuttaneet Itämeren kaupunkien liiton (Union of the Baltic Cities, UBC) sekä Baltic Metropolises (BaltMet) -verkoston Itämeren suojeluun liittyvään toimintaan.

Itämerihaaste on myös ollut mukana tai järjestänyt yhdessä tapahtumia mm. EU:n Itämeri-strategian ja Itämeren suojelukomission HELCOM:n kanssa. Näille valtioidenvälisille toimijoille on tuotu esiin paikallistason ja kuntien merkitystä kansainvälisten sitoumusten toteuttajina ja maantieteellistä kokoaan suurempina verkostujina ja toimijoina. Varsinkin Suomessa kunnilla ja kaupungeilla on suuret mahdollisuudet toimia vesiensuojelussa lakisääteistä minimitasoa esimerkillisemmin, mistä on osoituksena Helsingin ja Turun oma sitoumus. Sellaisen toteuttaminen vaatii vain poliittista tahtoa.

Helsingin ja Turun toimenpideohjelmaa on nyt toteutettu viisi vuotta, ja



se on toteutunut monelta osin erittäin hyvin ja edistänyt esimerkiksi kaupunkien satamien, vesilaitosten, pelastuslaitosten, liikunta-, rakennus- kaupunkisuunnittelu- ja opetustoimien ajattelutapaa ottamaan huomioon toimintansa vesistövaikutuksia tai lisäämään tietoisuutta Itämeren tilasta ja siihen vaikuttamisen mahdollisuuksista omien toimijoidensa ja asiakkaidensa keskuudessa.

Itämerihaaste ei ole valmis ja myös kansallinen ja kansainvälinen toimintaympäristö sekä Itämeren suojelukomission HELCOM:n että EU:n puolelta on muuttunut; uusia toimia siis tarvitaan. Työ Helsingin ja Turun oman toimenpideohjelman uudistamiseksi mukana olevien hallintokuntien toimesta alkoi vuoden 2012 lopulla ja uuden ohjelman on tarkoitus olla valmis syksyllä 2013. Samalla tämän vuoden aikana tullaan haastamaan Itämerihaasteen kumppanit ja yhteistyöverkosto päivittämään omia toimenpideohjelmiaan, ja tietysti jatkuvasti haastetaan mukaan uusia toimijoita. Esimerkiksi uusien helsinkiläisten koulujen ja rotariklubien kanssa on ollut valmistelevia tapaamisia, ja niitä odotetaan ilmoittautuvaksi mukaan vuoden mittaan.

Uusia mahdollisuuksia Suomen sisäisen Itämeren suojeluun liittyvän yhteistyön lisäämiseksi tarjoaa mm. tulossa oleva SYKEN koordinoima Suomenlahti 2014 -teemavuosi (www.gof2014.fi). Se on kansainvälinen Suomi-Viro-Venäjä -hanke, jossa vahvana osana on tutkimusyhteistyö Suomenlahden hyväksi, mutta muita toimijoita on vahvasti otettu mukaan. Sekä Helsinki että Turku ovat aktiivisia Suomenlahti-vuoden rannikkokaupunkien ryhmässä, ja Itämerihaaste on edustettuna Matti Vanhasen johtamassa kansalaisvaltuuskunnassa. Monet kansalaisvaltuuskunnassa olevista organisaatioista ovat myös Itämerihaasteessa mukana. Helsingin kaupunki tulee järjestämään Suomenlahti 2014 -vuoden tieteellisen ja poliittisen avaustapahtuman kaupungintalolla tammikuussa 2014; neuvottelut hallintokeskuksen kansainvälisen osaston sekä SYKEN ja ympäristöministeriön kesken on aloitettu helmikuussa 2013. Myös Itämerihaasteessa mukana oleville eteläisen rannikkoalueen ja Suomenlahden valuma-alueen kunnille, yrityksille, oppilaitoksille ja yhdistyksille teemavuosi tarjoaa mahdollisuuden uudenlaiseen näkyvyyteen ja verkostoitumiseen ja meren hyväksi tehtävän oman toimintansa esilletuomiseksi.

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Lotta Ruokanen, ympäristösuunnittelija, puhelin: +358 9 310 33195
[lotta.ruokanen\(a\)hel.fi](mailto:lotta.ruokanen(a)hel.fi)



09.09.2013

Kj/6

§ 946

Valtuutettu Astrid Thorsin toivomusponsi opetustoimen konkreettisista ihmisoikeuskasvatussuunnitelmista

HEL 2012-013967 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 26.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Thors 3) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Astrid Thorsin toivomusponsi 3, Kvsto 26.9.2012 asia 3

Otteet

Ote

Ponnen esittäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto,
täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 26.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Thors 3) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 26.9.2012 globaalin vastuun strategian kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto korostaa että opetustoimen tulee laatia konkreettisia suunnitelmia ihmisoikeuskasvatuksen toteuttamiseksi."

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään



09.09.2013

Kj/6

vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Asiassa on hankittu opetuslautakunnan lausunto. Lausunnossa todetaan, että kouluissa ja oppilaitoksissa ihmisoikeuskasvatus toteutuu koulun arjen toimintaperiaatteissa ja opetuksessa ja kasvatuksessa opetussuunnitelman arvoperustan mukaisesti. Lausunnossa on eritelty opetustoimen konkreettisia toimenpiteitä ja todettu, että opetuslautakunta ei katso tarpeelliseksi laatia erillistä ihmisoikeuskasvatuksen suunnitelmaa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Astrid Thorsin toivomusponsi 3, Kvsto 26.9.2012 asia 3

Otteet

Ote

Pöytäkirjan esittäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto,
täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 16.04.2013 § 44

HEL 2012-013967 T 00 00 03

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kouluissa ja oppilaitoksissa ihmisoikeuskasvatus toteutuu koulun arjen toimintaperiaatteissa ja opetuksessa ja kasvatuksessa opetussuunnitelman arvoperustan mukaisesti. Perusopetuksen arvoperustassa todetaan, että opetuksessa toimitaan demokraattisesti niin, että jokaisella on mahdollisuus kasvaa vastuullisena yhteisön

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



jäsenenä ja vaikuttaa yhteisiin asioihin. Koulussa edistetään tasa-arvoa, kunnioitetaan jokaisen ihmisarvoa ja pidetään yhdessä huolta ystävällisestä ilmapiiristä, turvallisuudesta ja hyvinvoinnista eikä sallita minkäänlaista väkivaltaa, syrjintää tai rasismia.

Syksyllä 2009 opetusvirasto järjesti yhdessä Suomen Lasten Parlamentin kanssa Lasten oikeuksien sopimuksen juhluvuoden kunniaksi kaupungin oppilaille juhlan Finlandia- talolla ja samassa yhteydessä lähetettiin kouluille materiaalia lasten oikeuksista. Syksyllä 2012 opetusvirasto järjesti yhteistyössä presidentti Ahtisaaren toimiston CMI:n kanssa Ahtisaari- päivän juhlan ja samassa yhteydessä palkittiin myös Vuoden sovittelija oppilas. Opetusvirasto järjestää opettajille täydennyskoulutusta kestävän kehityksen- ja globaalikasvatuksen teemoihin liittyen ja näissä koulutuksissa sivutaan myös ihmisoikeuskysymyksiä. Maailma koulussa- hankkeessa tuotettiin Maailmankoulun matkalaukut, globaalikasvatuksen kiertävät opetusmateriaalipaketit, joita koulut voivat lainata.

Ihmisoikeuskasvatus tapahtuu koulussa ja oppilaitoksissa eri vuorovaikutustilanteissa, opetuksessa ja toimintakulttuurissa. Koulujen toimintasuunnitelmassa laaditaan toimenpiteet hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi ja niihin kuuluvat mm. kiusaamisen ehkäisemisen suunnitelma ja turvallisuussuunnitelma.

Opetuslautakunnan mielestä ihmisoikeuskasvatus toteutuu riittävällä tavalla nykyisellään koulun arjen toimintaperiaatteissa ja opetuksessa ja kasvatuksessa opetussuunnitelman mukaisesti. Opetuslautakunta ei katso tarpeelliseksi laatia erillistä ihmisoikeuskasvatuksen suunnitelmaa.

Käsittely

16.04.2013 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti otsikkoa seuraavasti: Lausunto kaupunginhallitukselle ihmisoikeuskasvatuksen suunnitelmia koskevasta valtuutettu Thorsin toivomusponnosta.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Kirsi Verkka, opetuskonsultti, puhelin: 310 84026
kirsi.verkka(a)hel.fi



09.09.2013

Kj/7

§ 947

Kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilötapaaminen

Espoossa 8.-9.10.2013

HEL 2013-010977 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti nimetä Espoossa 8.-9.10.2013 pidettävään kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaamiseen seuraavat edustajat:

Tatu Rauhamäki

Arja Karhuvaara

Sirpa Asko-Seljavaara

Emma Kari

Mari Puoskari

Osku Pajamäki

Sirpa Puhakka

Mika Raatikainen

Björn Månsson

Käsittely

Vastaehdotus:

Lasse Männistö:

Tatu Rauhamäki

Arja Karhuvaara

Sirpa Asko-Seljavaara

Vastaehdotus:

Hannu Oskala:

Emma Kari

Mari Puoskari

Vastaehdotus:

Tarja Tenkula:

Osku Pajamäki



09.09.2013

Kj/7

Vastaehdotus:
Sirpa Puhakka:

Sirpa Puhakka

Vastaehdotus:
Jussi Halla-aho:

Mika Raatikainen

Vastaehdotus:
Marcus Rantala:

Björn Månsson

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

1 Espoon kaupungin kutsu 19.8.2013

Otteet

Ote
Espoon kaupunki
Nimetyt henkilöt

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 1

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen nimetä Espoossa 8.-9.10.2013 pidettävään kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaamiseen seuraavat edustajat:



Esittelijä

Espoon kaupunki ilmoittaa (19.8.2013), että kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaaminen järjestetään 8.-9.10.2013. Tapaamisen teemana ajankohtaiset Suomen suurimpia kaupunkeja koskevat asiat.

Kutsukirjeessä pyydetään nimeämään kaupungin edustajat tapaamiseen 17.9.2013 mennessä.

Tapaamiseen osallistuville luottamushenkilöille maksetaan mahdolliset ansionmenetyksen korvaukset luottamushenkilöiden palkkiosäännön mukaisesti ja muut matkakorvaukset KVTES:n mukaisesti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

1 Espoon kaupungin kutsu 19.8.2013

Otteet

Ote
Espoon kaupunki
Nimetyt henkilöt

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 1

Tiedoksi

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.09.2013 § 861

Pöydälle 02.09.2013

HEL 2013-010977 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kj/7

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kj/8

§ 948

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 36 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Khn puheenjohtaja
konsernijaosto
tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

johtokunnat
- Helsingin Energia
- Helsingin Satama
- Taloushallintopalvelu

apulaiskaupunginjohtajat
- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtava
- sivistys- ja henkilöstötointa johtava

hallintokeskus
- hallintojohtaja
- hallinto-osaston osastopäällikkö
- kansainvälisen toiminnan päällikkö
- kaupunginlakimies
- viestintäpäällikkö

talous- ja suunnittelukeskus
- rahoitusjohtaja
- talousarviopäällikkö
- kehittämispäällikkö
- aluerakentamispäällikkö
- sisäisen tarkastuksen päällikkö
- tietotekniikkapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- elinkeinopäällikkö
- matkailupäällikkö
- tapahtumapäällikkö



09.09.2013

Kj/8

Taloushallintopalvelu -liikelaitos
- toimitusjohtaja

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 36 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Khn puheenjohtaja
konsernijaosto
tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

johtokunnat
- Helsingin Energia
- Helsingin Satama
- Taloushallintopalvelu

apulaiskaupunginjohtajat
- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtava
- sivistys- ja henkilöstötointa johtava

hallintokeskus
- hallintojohtaja
- hallinto-osaston osastopäällikkö
- kansainvälisen toiminnan päällikkö
- kaupunginlakimies
- viestintäpäällikkö

talous- ja suunnittelukeskus
- rahoitusjohtaja
- talousarviopäällikkö
- kehittämisspäällikkö



09.09.2013

Kj/8

- aluerakentamispäällikkö
- sisäisen tarkastuksen päällikkö
- tietotekniikkapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- elinkeinopäällikkö
- matkailupäällikkö
- tapahtumapäällikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos
- toimitusjohtaja

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi



09.09.2013

Kj/9

§ 949

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 36 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 36 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi



09.09.2013

Ryj/1

§ 950

Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2014-2016

Pöydälle 09.09.2013

HEL 2013-008739 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Otteet

Ote
HSL

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta taloussuunnitelmasta 2014-2016 seuraavan lausunnon:

Strategiasuunnitelma

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) tavoitteet ovat kannatettavia ja tukevat osaltaan Helsingin kaupungin tavoitteita.

Asiakastyytyväisyyden osalta keskeistä on bussiliikenteen asiakastyytyväisyyden parantaminen. HSL:n pitäisi tehdä entistä konkreettisempia suunnitelmia siitä, miten bussiliikenteen matkustajatytytyväisyyttä voitaisiin korottaa lähemmäksi raitiovaunu- ja metrolinjojen asiakastytytyväisyyttä.

Raitiovaunuliikenteen nopeuttamista ei strategiasuunnitelmassa mainita lainkaan. Tavoitteen mukaan raitiovaunuliikennettä nopeutetaan 4 %:lla vuodesta 2010 vuoteen 2018 mennessä. Käytännössä raitiovaunuliikenne on vuodesta 2010 kuitenkin hidastunut. Raitiovaunuliikenteen nopeuttamishankkeet ansaitsevat suuremman painoarvon strategiasuunnitelmassa, ja tämän vuoksi nopeuttamishankkeet tulisi mainita kohdassa ”Joukkoliikenteen toimintaedellytykset”, jotta nopeuttamishankkeet myös etenisivät.



Suunnitelmasta pitäisi myös jo tässä vaiheessa selvästi ilmetä, tullaanko yksi keskeinen nopeuttamistoimenpide, kuljettajarahastuksen poistaminen raitiovaunuliikenteessä, toteuttamaan heti uuteen lippujärjestelmään siirryttäessä vuonna 2015.

Raitiovaunuliikenteen ajettujen lähtöjen osuustavoitetta on korotettu edellisen taloussuunnitelman tasosta 99,00 % vuonna 2014 tasoon 99,42 % vuosina 2014 - 2016. Vuonna 2012 raitioliikenne ylsi tasoon 99,22 %, ja tänä vuonna taso 99,42 % on saavutettavissa. Tavoite on kuitenkin erittäin kova, koska tällä hetkellä muun liikenteen tai raitioliikenteen ulkopuolisten tekijöiden aiheuttamien ajamattomien lähtöjen osuus vaihtelee vuosittain 0,65 – 0,85 %:n välillä ajetuista lähdöistä laskettuna.

Kokonaisuudessaan raitiovaunu- ja metrolinjojen kehittämisen painoarvo strategiasuunnitelmassa on varsin alhainen, kun otetaan huomioon niiden keskeinen rooli joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattamisessa. Raideliikenteen kehittäminen ja laajentaminen on tärkein toimenpide koko seudun liikennejärjestelmän kehittämisessä ja toimivuuden turvaamisessa, ja siksi raideliikenteen kehittäminen vaatisi strategiasuunnitelmassa enemmän huomiota.

Toiminta- ja taloussuunnitelmaan olisi sisällytettävä koko raitioliikenteen kattavan linjastosuunnitelman sekä pitkän aikavälin 2020 – 2035 kattavan raitioliikenteen kokonaiskehittämissuunnitelman sisältöä, tavoitteita, nykyvaihetta ja aikataulua koskeva selvitys ja tarpeelliset toimenpiteet.

Strategiasuunnitelmassa esitetään linja-autoliikenteen keskitetyn turvallisuusvalvomon luomista. Valvomon tarkoitus on kerätä bussiliikenteestä kuljettajilta tulevat avunpyynnöt ja ohjata ne sovitun toimintamallin mukaisesti toimijalle/toimijoille, joka hoitaa asian kuljettajan, bussiyhtiön ja tarvittaessa poliisin kanssa loppuun. Helsingin seudulla on jo nyt toiminnassa kaksi joukkoliikenteen turvavalvomoa, HKL:n uusi turvavalvomo Herttoniemessä ja VR:n turvavalvomo Rautatieasemalla. Lisäksi Kampin bussiterminaalin valvonta tapahtuu Kampin keskuksen valvomon toimesta. Ennen erillisen turvavalvomon perustamista olisi hyvä selvittää, olisiko bussiliikenteen turvallisuusvalvomon toiminnat yhdistettävissä jonkin nykyisen valvomon osaksi.

HSL uusii strategiaansa vuoden 2013 aikana. Tavoitteisiin on syytä sisällyttää asioita, jotka ohjaavat parantamaan joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja kustannustehokkuutta. HSL:n strategian on myös oltava linjassa Helsingin kaupungin strategiaohjelman kanssa. Helsingin strategiaohjelmassa HSL:n toimintakenttää koskevia kohtia ovat mm. seuraavat:



- Edistetään kestäväää liikkumista lisäämällä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuutta liikenteestä. Tavoitteena lisäys prosenttiyksiköllä vuosittain, 4 prosenttiyksikköä valtuustokauden aikana.
- Joukkoliikennettä kehitetään mm. HSL:n runkolinjastosuunnitelman ja poikittaisen joukkoliikenteen kehittämissuunnitelman mukaisesti.
- Perustetaan poikkihallinnollinen ratikkaprojekti kehittämään raitioliikennettä ja valmistautumaan sen laajentamiseen.
- Pyritään aikaistamaan Raide-Jokerin toteutusta.
- Laaditaan HLJ 2015.
- Joukkoliikenteen liityntäpysäköintiä ja terminaalien toimivuutta parannetaan.
- Helsingin kaupungin alueella tarvittavat joukkoliikenteen etuusjärjestelyt (mm. joukkoliikennekaistat ja liikennevaloetudet) toteutetaan.
- Kaupunginosien keskuksia vahvistetaan monipuolisella täydennysrakentamisella ja kaupunkiympäristön uudistamisella. Painopistealueena ovat poikittaiset joukkoliikenneyhteydet ja niiden mahdollistamat uudet toimintojen tiivistymät.
- Pasila-Vallila-Kalasadama -akselia kehitetään työpaikka- ja yritysvyöhykkeenä ja sen liikenteellistä toimivuutta parannetaan esimerkiksi raideratkaisuin.
- Raideliikenteen asemanseutujen viihtyisyyttä ja turvallisuuden kokemista parannetaan.
- Jokerivyöhykkeitä kehitetään liikenteen, asumisen ja työpaikkojen alueina.
- Raideliikenteen suunnittelu etenee samanaikaisesti maankäytön suunnittelun kanssa Jätkäsaarella, Kalasadamassa, Pasilassa ja Kruunuvuorenrannassa.
- Palveluiden ja työpaikka-alueiden saavutettavuutta parannetaan kehittämällä joukkoliikenneyhteyksiä sekä kävely- ja pyörätieverkostoja.

HSL:n strategisissa linjauksissa joukkoliikenteen tuottavuuskehitys on syytä nostaa nykyistä painokkaammin esille. Tuottavuustavoitteeksi on kirjattu matkustajakilometrikustannuksen aleneminen 5 % vuoden 2010 tasosta vuoteen 2018 mennessä, mutta suunnitelmasta puuttuu tieto sekä jo toteutuneesta tuottavuuskehityksestä että arvio kehityksestä taloussuunnitelmakaudella.



Liikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset

Vuonna 2014 Helsingin joukkoliikenteen palvelutasossa tehtävät muutokset ovat vähäisiä. Muutokset ovat perusteluja ja pohjautuvat yhteistyössä valmisteltuihin suunnitelmiin. Runko- ja poikittaisliikenteen parantamista on jatkettava tehtyjen kehittämissuunnitelmien mukaisesti. Tärkeiden joukkoliikenteen solmupisteiden ja vaihtopaikkaverkoston kehittämistä on edistettävä kaupungin ja HSL:n yhteistyönä.

Liitteen 6 taulukossa raitiovaunuliikenteen kustannusten oletetaan laskevan vuoden 2014 luvusta 52,3 milj. euroa vuonna 2018 43,5 milj. euroon (- 17 %) vaikka samanaikaisesti raitioliikenteen kysynnän oletetaan kasvavan 2 %:lla. Arvio kustannusten alentumisesta vaikuttaa täysin epärealistiselta semminkin kun raitioliikenteen pitkän aikavälin suunnitelmien mukaan v. 2018 esim. linjan 9 jatkon Länsi-Pasilaan pitäisi jo olla toiminnassa.

Arvio vuosien 2015 ja 2016 liikennöintikustannuksista on oikeaa suuruusluokkaa, mutta kustannuksia on täsmennettävä tarkentuvien liikennöintikustannusarvioiden perusteella. Metron yöliikennekokeilun kustannukset 300.000 euroa on sisällytettävä vuoden 2014 talousarvioon.

Liitteen 6 taulukossa metrolinjojen kustannusten oletetaan nousevan vuoden 2014 luvusta 27,2 milj. euroa vuonna 2018 36,5 milj. euroon. Toiminta- ja taloussuunnitelman tuloslaskelmaliitteessä vuoden 2016 kustannustasoksi on kuitenkin todettu 48,2 milj. euroa. Liitteen 6 arvio metrolinjojen kustannuksista vuonna 2018 on virheellinen.

Liitteen 6 taulukossa lauttaliikenteen kustannusten oletetaan laskevan vuoden 2014 luvusta 3,9 milj. euroa vuonna 2016 3,4 milj. euroon (- 13 %), vaikka samanaikaisesti lauttaliikenteen kysynnän oletetaan kasvavan 9 %:lla. Arvio Suomenlinnan lauttaliikenteen kustannusten alentumisesta vaikuttaa epärealistiselta, ja sitä on tarkistettava.

Kuntaosuuksien taso sekä kuntakohtaisen ylijäämän käyttö tai alijäämän maksaminen

Kuntaosuudet ovat olleet kasvussa koko HSL:n toiminnan ajan. Osa tästä kasvusta johtuu positiivisista syistä kuten joukkoliikennematkustamisen lisääntymisestä. Joukkoliikenteen suunnittelun ja palvelujen hankinnan keskittämisen piti kuitenkin tuoda mukanaan myös synergiahyötyjä, joita tulee pystyä osoittamaan suhteellisesti alenevien kustannusten kautta.

HSL:n alustavan talousarvion mukainen Helsingin kuntaosuuden nousu vuoden 2012 tilinpäätöksestä on 7,7 %. Kun eliminoidaan HSL:n alustavaan talousarvioon sisältyvä edellisten vuosien kertyneen



ylijäämän käyttö (2,8 milj. euroa), on kuntaosuuden nousu vuoden 2012 tilinpäätöksestä 9,4 %.

Kaupunginhallituksen hyväksymässä vuoden 2014 talousarvioraamissa HSL:n kuntaosuus on 187,4 milj. euroa. Kuntaosuuden kasvu vuodesta 2012 kaupunginhallituksen raamiin on 6,5 %. HSL:n alustavassa talousarviossa vuodelle 2014 Helsingin kuntaosuus on 2,2 milj. euroa kaupunginhallituksen raamia suurempi. HSL:n talousarvio on sopeutettava Helsingin raamin mukaiseksi.

Kuntaosuuksien kasvu taloussuunnitelmakaudella on huomattavasti ennakoitua lipputuottojen kasvua suurempi. Helsingin osalta kokonaiskustannusten kasvu vuodesta 2014 vuoteen 2016 on noin 32 milj. euroa (ilman Kutsuplus -hanketta), kuntaosuuden kasvu noin 25 milj. euroa ja arvioitu lipputuottojen kasvu vain noin 7 milj. euroa. Helsingin osalta subventioaste nousee HSL:n esityksessä 52,6 %:iin vuonna 2016 (ilman Kutsuplus -hanketta).

Helsingin kaupungin talouden tulevien vuosien kehitysnäkymä ei mahdollista kaupungin verorahoitusosuuden kasvattamista nykyisestä. HSL:n on jatkuvasti huolehdittava siitä, että lipputulokertymä kasvaa suhteellisesti vähintään HSL:n kokonaiskustannusten (infrakorvaukset mukaan luettuna) kasvua vastaavasti.

Helsingin kuntaosuuden kumulatiivinen kertynyt ylijäämä HSL:n vuoden 2012 tilinpäätöksessä on 8,5 milj. euroa. Taloudellisen ylijäämän käyttö esityksen mukaisesti jaksotettuna kolmelle vuodelle on tarkoituksenmukaista kuntaosuuden vuosittaisten muutosten tasaamiseksi.

Lipun hintojen keskimääräiset muutokset

Helsingin sisäisten lippujen hintojen keskimääräinen korotus on perusteltu, sillä verorahoituksen osuuden toiminnan rahoittamisessa ei tulisi kasvaa. Korotus on syytä kohdistaa lähinnä kertalippuihin, jotta hintamuutos ohjaisi matkustajia käyttämään enemmän arvolippuja. Tämä nopeuttaisi rahastustapahtumaa, poistaisi liikenteen viiveitä ja parantaisi joukkoliikenteen kustannustehokkuutta. Kausilipun ja arvolipun hintaa on korotettava selvästi vähemmän kuin kertalipun hintaa. Lippujen hintojen kohtuullinen korottaminen on talouden tasapainottamiseksi parempi ratkaisu kuin palvelujen karsiminen.

Tarkastusmaksun korottaminen

Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 100 euroon on perusteltua. Samalla on tehostettava matkalippujen tarkastusta.

Kutsuplus -liikenteen kehittämisehdot



HSL:n alustavan taloussuunnitelman mukaan Kutsuplus -hanketta on tarkoitus laajentaa olennaisesti alkuperäisestä suunnitelmasta. Kokeilun laajentuessa hankkeesta kaupungeille ja erityisesti Helsingille aiheutuvat kustannukset tulisivat olemaan merkittävästi alkuperäistä suunnitelmaa korkeammat. Alkuperäisen suunnitelman mukaan hankkeesta kaupungeille aiheutuva rahoitustarve kolmen vuoden kokeiluajalta oli noin 1,5 milj. euroa /vuosi, josta Helsingin osuus on noin 75 %. Taloussuunnitelman mukaan Helsingin maksuosuus hankkeeseen vuonna 2014 on 7,0 milj. euroa (n. 80 % kaupunkien kokonaisrahoituksesta), 6,0 milj. euroa (n. 70 %) vuonna 2015 ja 5,5 milj. euroa (n. 70 %) vuonna 2016.

Helsingin kaupunki ei puolla Kutsuplus -hankkeen laajentamista nopeasti HSL:n taloussuunnitelmaehdotuksen mukaisena. Helsingin kaupungin rahoitusosuutta hankkeeseen ei voida merkittävästi kasvattaa alkuperäisestä. Hanketta merkittävämpi laajentaminen edellyttäisi kaupunkien rahoitusosuuksien neuvottelemista uudelleen. Helsingin kaupunki kannattaa hankkeen laajentamista hallitusti ja ottaen huomioon liikennemuodon matkustaja - ja lipputulokehitys.

Kehäradan junaliikenne ja Vantaan joukkoliikennelinjasto

Kehäradan valmistuminen mahdollistaa joukkoliikenteen tukeutumisen entistä vahvemmin raideliikenteeseen, mikä on pääkaupunkiseudulla yleisesti hyväksytyyn strategiaan mukaista.

Junaliikenteen jatkosuunnittelu olisi selkeintä tehdä niin, että kehäradan junat pysähtyvät kaikilla asemilla. Ei ole toivottavaa, että junaliikenteen palvelutason nostamiseksi tehdyn hankkeen seurauksena Helsingille tärkeiden asemien (Ilmala, Tapanila ja Käpylä) palvelutaso laskisi samalla, kun infrakorvauksia Kehäradankin kustannuksista kohdistetaan Helsingin maksettavaksi.

Vantaalta Helsingin kantakaupunkiin suuntautuvan bussiliikenteen väheneminen on liikennejärjestelmätasolla kokonaisuutena tarkoituksenmukaista.

Infrakorvaukset

HSL:n ja kuntien välisten infrasopimusten kuntaosuuksien laskentaperusteet on määriteltävä ja sovittava ennen kuin HSL hyväksyy vuosien 2014 - 2016 taloussuunnitelman. Asia on erittäin merkittävä infrakustannusten hyväksyttävän ja oikeudenmukaisen jakautumisen kannalta. Helsingin kaupunki on jo useasti aikaisemmissa lausunnoissaan edellyttänyt asian ratkaisemista.

Infrakustannusten kohdistaminen yhtenä kokonaisuutena koko alueen osalta joukkoliikennemuodolle johtaa epäoikeudenmukaiseen



lopputulokseen eikä vastaa sitä ajatusta, joka HSL:n perustamisvaiheessa on ollut. Infrakustannukset on kohdistettava kunnille niin, että niitä ei kohdisteta koko alueelle yhtenä kokonaisuutena, vaan kunkin kunnan infrakustannukset jaetaan erikseen yksittäisen kunnan alueella tehtyjen nousujen suhteessa. HSL:llä ja seudun kunnilla Vantaata lukuun ottamatta on ollut ns. infrasopimuksen ohjausryhmässä yhteinen näkemys siitä, että infrakustannukset on kohdistettava kunnille edellä esitetyllä tavalla.

Esittelijä

Lausuntopyyntö

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimuksen 23 §:n mukaan kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Hallitus laatii ehdotuksen taloussuunnitelmaksi. Hallituksen laatimasta ehdotuksesta on pyydettävä jäsenkuntien lausunnot, jotka on liitettävä yhtymäkokoukselle annettavaan talousarvioehdotukseen.

Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä pyytää lausuntoa alustavasta taloussuunnitelmasta 31.8.2013 mennessä. Lausuntopyyntö on liitteenä 1, HSL:n hallituksen päätös 11.6.2013 § 3 liitteenä 2, taloussuunnitelma liitteenä 3, selvitys Kutsuplus -liikenteen kehittämisvaihtoehdoista ja rahoituksesta liitteenä 4, HSL:n hallituksen päätös 16.4.2013 Vantaan joukkoliikennelinjastosta 2015 liitteineen liitteenä 5 ja diasarja TTS 2014 - 2015 laadinnan perusteet liitteenä 6. Vantaan joukkoliikennelinjastoon liittyvät Aviapoliksen, Korso-Koivukylä -alueen, Länsi-Vantaan ja Tikkurila-Hakunila -alueen linjastosuunnitelmat sekä Kehäradan junaliikenne ovat liitteinä 7 - 110.

Taloussuunnitelman yhteydessä HSL pyytää lausuntoa:

- strategiasuunnitelmasta
- liikenteen palvelutasosta ja palvelutason muutoksista
- kuntaosuuksien tasosta
- lipun hintasuhteista ja lipunhintojen keskimääräisistä muutoksista
- tarkastusmaksun korottamisesta
- Kutsuplus -liikenteen kehittämisvaihtoehdoista
- yli/alijäämän käytöstä suunnitelmakaudella



- Vantaan joukkoliikennelinjastosta 2015.

Taloussuunnitelman sisällöstä

Talousarviossa sitoviksi määrärahoiksi esitetään kuntayhtymän toimintamenoja sekä investointimenoja ja sitovaksi tuloarvioksi kuntaosuuksia.

Taloussuunnitelman mukaan HSL:n toimintatulot ovat 609,0 milj. euroa. Kasvua toimintatuloissa on 22,4 milj. euroa (3,8 %). Toimintamenot ovat 2014 yhteensä 608,3 milj. euroa. Kasvua on 27,6 milj. euroa (4,8 %) Toimintamenoista 80,4 % eli 489,3 milj. euroa on joukkoliikenteen operointikustannuksia.

Operointikustannuksista 52,8 % (321,3 milj. euroa) muodostuu bussiliikenteen kustannuksista, 12,2 % junaliikenteestä, 8,4 % raitioliikenteestä ja 4,6 % metroluikenteestä. Bussiliikenteen kustannukset alenevat 2016 Länsimetron ja liityntäliikenteen alkamisen myötä. Junaliikenteen menot kasvavat 2015 ja 2016 Kehäradan käyttöönoton ja uuden kaluston käyttöönoton takia. Raitioliikenteen kustannukset kasvavat 2015 uuden kaluston johdosta ja metroluikenteessä uuden kaluston ja Länsimetron myötä 2015 ja 2016.

Mahdollisen metron yöliikennekokeilun kustannukset, arviolta 0,3 milj. euroa eivät sisälly toiminta- ja taloussuunnitelmaan.

Joukkoliikenneinfran käyttökorvauksiksi on arvioitu 66,4 milj. euroa, josta Helsingin osuus on 62,6 milj. euroa. Kuntien ja HSL:n välinen infrasopimus on ollut voimassa vuoden 2011 loppuun ja jatkosopimuksesta neuvotellaan. Taloussuunnitelman infrakustannukset on arvioitu voimassa olevan sopimuksen mukaisesti. Vuonna 2016 joukkoliikenteen infrakustannukset kasvavat merkittävästi Länsimetron ja Kehäradan myötä. Kuntien keskimääräisen subventioasteen pitämiseksi noin 50 %:ssa lipputuloja olisi lisättävä noin 24 milj. eurolla, mikä tarkoittaisi noin 11,4 %:n korotusta nykyisiin lipun hintoihin.

Lipputuloja arvioidaan vuonna 2014 kertyvän 291,9 milj. euroa. Kasvua on 5,3 % vuoteen 2013 nähden. Lipputulot muodostavat 47,9 % HSL:n toimintatuloista. Vuonna 2015 lipputuloja arvioidaan olevan 305,5 milj. euroa ja vuonna 2016 325,8 milj. euroa.

Helsingin sisäisten lippujen hintojen keskimääräiseksi korotukseksi vuonna 2014 esitetään 3,3 %. Seutulippujen keskimääräinen korotus on 3,1 %. Sisäisten lippujen korotus painottuu kerta- ja arvolippuihin ja myös kausilippuihin esitetään hinnankorotusta. Seutulippujen hinnankorotus painottuu kerta- ja arvolippuihin.



Suurten kaupunkien joukkoliikennetueksi on arvioitu 5,8 milj. euroa, josta Helsingin osuus asukaslukujen mukaisessa suhteessa on 3,0 milj. euroa.

Kuntaosuudet muodostuvat operointikustannusten, yleiskustannusten ja joukkoliikenneinfran kuntaosuuksista. Kuntaosuudet muodostavat noin 49 % HSL:n tuloista.

Kuntaosuudet ovat 2014 yhteensä 298,6 milj. euroa, mikä sisältää arvioidun 8,7 milj. euron kuntaosuuden Kutsuplus -liikenteeseen. Helsingin kuntaosuus, joka on 63,5 % yhteenlasketusta 298,6 milj. eurosta, on 189,6 milj. euroa (kasvu 2,8 %) vuonna 2014.

Vuonna 2015 Helsingin kuntaosuudeksi on arvioitu 200,5 milj. euroa ja 213,2 milj. euroa vuonna 2016.

Helsingin subventio vuonna 2014 on 51 %, vuonna 2015 se on 51,5 % (ilman Kutsuplus -hanketta), ja 2016 subvention määrä nousisi 52,6 %:iin (ilman Kutsuplus -hanketta).

Tarkastusmaksua esitetään korotettavaksi 80 eurosta 100 euroon.

Joukkoliikenteen palvelutasossa Helsingin osalta suurimmat muutokset 2014 ovat raitiovaunuliikenteessä ja bussiliikenteessä. Raitiovaunuliikenteessä tehdään välisavaunujen määrän lisäyksestä johtuvia muutoksia linjoilla 7A ja 7B mm. poistamalla talviliikenteestä kaksi vaunupäivää. Ruuhka-aikoina vuoroväli pitenee 7-8 minuutista 8-10 minuuttiin. Bussiliikenteessä varaudutaan talviliikennekauden arkiliikenteessä ajoaikojen pidentymiseen lisäämällä autopäiviä useilla linjoilla. Linjat 22 ja 59 yhdistetään, linjojen 67 ja 77A vuorovälejä tihennetään.

Pääradan ja Vantaankosken radan liikenne alkaa arviolta kesällä 2015. Vantaan suunnan bussiliikenne uudistuu Kehäradan käyttöönoton myötä. Vuonna 2014 viimeistellään Länsimetron liityntälinjastosuunnitelma sekä koko raitiotielinjaston kattava linjastosuunnitelma.

Kehäradan käyttöönoton johdosta Vantaan bussilinjastoa selkeytetään ja linjoja keskitetään korkean palvelutason laatukäytäviin. Joitakin yhteyksiä Helsingin suuntaan muutetaan vaihdollisiksi, esim. yhteydet Itä-Helsingistä lentoasemalle sekä osa Hakunilan ja Aviapoliksen alueiden yhteyksistä. Nopean junayhteyden ansiosta matka-aika Itä-Helsingistä kuitenkin lyhenee ja yhteys tihenee. Uusi runkobussilinja 560 liikennöi Vuosaaresta Mellunmäen, Kontulan, Malmin, Paloheinän ja Kuninkaantammen alueiden kautta Myyrmäkeen.



Kehäradan junaliikenteessä vuorovälien lähtökohtana on nykyinen M-junan liikenne, jolloin Vantaankosken radan asemilla tarjonta säilyy nykyisenä. Pääradan asemilla tarjonta kasvaa ruuhka-aikojen ulkopuolella Helsinki - Tikkurila -välillä, koska Kehäradan junat korvaavat I-junat, jotka liikennöivät vain ruuhka-aikoina. Junien pysähtymiskäyttäytymisen suunnittelussa on selvitetty kahta päävaihtoehtoa, VE1 Kehäradan junat pysähtyvät kaikilla asemilla ja VE2 Kehäradan junat ohittavat hiljaisimpia asemia. VE2 on selvityksen mukaan matkustajahyödyiltään ja liikennöintikustannuksiltaan parempi vaihtoehto, jos se on mahdollista toteuttaa luotettavasti 130 minuutin kierrosajalla. Lopullinen päätös valittavasta pysähtymiskäyttäytymisestä tehdään Kehäradan koeajojen perusteella. Taloussuunnitelmassa on varauduttu kalliimpaan vaihtoehtoon VE1.

Kutsuplus- liikenteen laajentamista valmistellaan suunnitelmakaudella. Suunnitelman mukaan vuonna 2014 siirrytään kahteen ajovuoroon ja kapasiteettia lisätään asteittain 10 autosta 100 autoon vuoden 2016 alkuun mennessä. Kutsuplus -liikenteen operointimenot ovat 10,7 milj. euroa vuonna 2014, 18,4 milj. euroa vuonna 2015 ja 31,9 milj. euroa vuonna 2016. Lipputulosten arvioidaan kattavan 28 % liikennöintikorvauksista vuonna 2014, 59 % vuonna 2015 ja 79 % vuonna 2016.

Skenaariossa B Kutsuplus -liikenteeseen on budjetoitu vuosille 2015 ja 2016 vähemmän kuin perusvaihtoehdossa. Automäärä kasvaisi 2016 mennessä 70:een ja ruuhkahuippuja tasaavan lisäkapasiteetin määrä olisi pienempi. Kokonaiskustannukset vuonna 2015 olisivat 15,1 milj. euroa ja vuonna 2016 21,6 milj. euroa. Lipputulosten arvioidaan kattavan liikennöintikorvauksista 55 % vuonna 2015 ja 65 % vuonna 2016.

HSL:n investoinnit 2014 ovat 22,2 milj. euroa, 335,7 milj. euroa vuonna 2015 ja 31,0 milj. euroa vuonna 2016. Merkittävin investointi on LIJ-2014 hanke ja matkakorttijärjestelmän kehittäminen 79,6 milj. euroa (vuonna 2014 18,4 milj. euroa, 2015 32,9 milj. euroa ja 2016 28,3 milj. euroa). Laiteasennukset alkavat 2014 ja jatkuvat 2015. Uusi vyöhykejärjestelmä otetaan käyttöön aikaisintaan 2016 alussa.

Saadut lausunnot

Asiasta on pyydetty lausunnot kaupunkisuunnittelulautakunnalta, liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnalta sekä talous- ja suunnittelukeskukselta. Lausunnot ovat päätöshistoriassa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää taloussuunnitelmassa esitettyjä palvelutasomuutoksia ja lippujen hintojen keskimääräisiä korotuksia perusteltuina, samoin tarkastusmaksun korottamista. Kutsuplus - liikenteen osalta lautakunta kannattaa nopeutettua aikataulua HSL:n



esittämän mukaisesti ja Kehäradan liikenteen jatkosuunnittelua vaihtoehdon VE1 pohjalta.

Myös liikennelaitos -liikelaitos pitää palvelutasomuutoksia ja tarkastusmaksun korottamista perusteltuina. Lausunnossa korostetaan infrakustannusten jakoperusteista sopimista ennen taloussuunnitelman hyväksymistä.

Talous- ja suunnittelukeskus kiinnittää huomiota kuntaosuuksien voimakkaaseen kasvuun, joka on lipputulojen kasvua suurempaa. Talous- ja suunnittelukeskus ei kannata Kutsuplus -hankkeen voimakasta laajentamista. Mikäli hanketta haluttaisiin laajentaa merkittävämmiin, edellyttäisi se kaupunkien rahoitusosuuksien neuvottelemista uudelleen.

Esittelijän kannanotot

Esittelijä toteaa, että Pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmä hyväksyi 7.6.2013 osaltaan HSL:ää koskevat seuraavat tavoitteet valtuustokaudelle 2013 – 2016:

- Lipputuottojen kasvun oltava suhteellisesti vähintään kokonaiskustannusten kasvua vastaava
- Kuntaosuuksilla katetaan kokonaiskustannuksista enintään nykyisen suuruinen osuus
- Joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus kasvaa koko HSL:n alueella
- Tuottavuuden nousu vähintään 1,5 %/vuosi
- Peruspääomalle ei edellytetä maksettavan korvausta vuonna 2014, päätetään vuosittain
- Pidemmän aikavälin tariffipoliittisten linjausten laatiminen yhteistyössä kaupunkien kanssa vuoden 2013 loppuun mennessä HSLalueen mahdollinen laajentuminen huomioon ottaen
- HSL:n ja kuntien välisissä infrasopimuksissa edellytetty infrakulujen kohdistaminen jäsenkaupungeille tulee sopia yhdessä kuntien kanssa vuoden 2013 loppuun mennessä.

Esittelijä toteaa, että kaupunginhallituksen hyväksymässä kaupungin vuoden 2014 talousarvioarvioissa HSL:n kuntaosuus on 187,4 milj. euroa Kutsuplus -liikenne (7,0 milj. euroa) mukaan lukien. HSL:n esitys kuntaosuudesta ylittää 2,2 milj. eurolla kaupunginhallituksen asettaman raamin. Kaupungin taloudellinen tilanne ei mahdollista raamin ylittävän kuntaosuuden hyväksymistä.



Lipputuottojen ja kuntaosuuden suhde on saatava pysymään tasapainoisena, joten esitetyt lippujen hintojen tarkistukset ovat perusteltuja.

Joukkoliikenteen tarkastusmaksusta annettu laki mahdollistaa tarkastusmaksun korottamisen enintään 40-kertaiseksi alimpaan kertamaksun hintaan nähden. Tarkastusmaksu on ollut vuodesta 2007 lähtien 80 euroa. Tarkastusmaksun korotus on tarpeen, jotta liputta matkustamisen houkuttelevuutta saataisiin vähennettyä, ja liputta matkustamisen kasvu pysähtymään.

Esittelijä viittaa infrakustannusten osalta lausuntoihin ja toteaa, että Helsingin kaupungin jo aiemmin esittämät linjaukset laskentaperusteista ovat edelleen voimassa, ja ne on myös muiden kuin Vantaan kaupungin taholta neuvotteluissa hyväksytty. Infrakustannusten laskentaperusteet on välttämätöntä saada ratkaistua ennen HSL:n taloussuunnitelman hyväksymistä.

Kutsuplus -hankkeen kolmevuotinen pilotointivaihe on HSL:n päätöksin aloitettu lokakuussa 2012. Alkuperäisen suunnitelman mukainen rahoitustarve oli noin 1,5 milj. euroa/vuosi. Ajoneuvokapasiteettina pilotissa on alkuperäisen suunnitelman mukaan 15 pikkubussia mahdollisesti täydennettynä lisäkapasiteetilla. Helsingin maksuosuudeksi on sovittu vuonna 2011 noin 75 %.

HSL:n taloussuunnitelman mukainen Kutsuplus -hankkeen nopea laajennus sataan ajoneuvon merkitsisi Helsingin kannalta voimakasta rahoitustarpeen lisäystä, mikä ei ole taloudellisesti mahdollista. Hankkeen ollessa vielä alkuvaiheessa ja kysynnän toteutumatietojen ollessa vielä puutteellisia, ei ole tarkoituksenmukaista vielä tässä vaiheessa panostaa järjestelmän voimakkaaseen laajentamiseen. Sen sijaan on syytä pyrkiä vakiinnuttamaan liikennemuoto ja kasvattamaan sitä hallitusti kysynnän ja lipputulokertymän mukaan. Esittelijä yhtyy talous- ja suunnittelukeskuksen kantaan siitä, että hankkeen merkittävät laajennukset vaatisivat joka tapauksessa kaupunkien maksuosuuksien uudelleentarkastelua.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HS:Ln lausuntopyyntö
- 2 Ote HSL:n pöytäkirjasta 11.6.2013 § 3
- 3 Alustava toiminta - ja taloussuunnitelma 2014-2016



4	Kutsuplus -liikenteen kehittämisehdot ja rahoitus
5	Ote HSL:n pöytäkirjasta 16.4.2013 § 58 Vantaan joukkoliikennelinjasto
6	Diasarja TTS 2014-2016 laadinnan perusteet
7	Aviapoliksen joukkoliikennesuunnitelma
8	Korso-Koivukylä-alueen linjastosuunnitelma 2014-2021
9	Länsi-Vantaan linjastosuunnitelma
10	Tikkurila-Halunila -alueen linjastosuunnitelma
11	Kehäradan junaliikenne

Otteet

Ote
HSL

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

HKL
Ksv

Päätöshistoria

Talous- ja suunnittelukeskus 23.8.2013

HEL 2013-008739 T 00 01 06

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että kaupunginhallituksen hyväksymässä kaupungin vuoden 2014 talousarvioraamissa HSL:n kuntaosuus on 187,4 milj. euroa. HSL:n alustavassa talousarviossa vuodelle 2014 Helsingin kuntaosuus on 189,6 milj. euroa eli 2,2 milj. euroa kaupunginhallituksen raamia suurempi.

HSL:n alustavan talousarvion mukainen Helsingin kuntaosuuden nousu vuoden 2012 tilinpäätöksestä on 7,7 %. Kun eliminoidaan HSL:n alustavaan talousarvioon sisältyvä edellisten vuosien kertyneen ylijäämän käyttö (2,8 milj. euroa), on kuntaosuuden nousu vuoden 2012 tilinpäätöksestä 9,4 %. Talous- ja suunnittelukeskus katsoo, että HSL:n kuntaosuus tulee pysyttää raamin mukaisena eli 187,4 milj. euronä. HSL:n kuntaosuuden kasvu vuodesta 2012 kaupunginhallituksen raamiin on 6,5 %. Kaupunginhallituksen vuodelle 2014 hyväksymän talousarvioraamin mukainen kaupungin toimintamenojen kasvu vuodesta 2012 on 6,0 %.

Helsingin kuntaosuuden kumulatiivinen kertynyt ylijäämä HSL:n vuoden 2012 tilinpäätöksessä on 8,5 milj. euroa. Ylijäämän käyttö HSL:n esityksen mukaisesti jakotettuna kolmelle vuodelle on talous- ja suunnittelukeskuksen mielestä tarkoituksenmukaista kuntaosuuden vuosittaisten muutosten tasaamiseksi.



HSL:n alustava talousarvio vuodelle 2014 perustuu keskimäärin 3,2 % korotukseen lippujen hintoihin. Helsingin sisäisten lippujen hintoihin korotus on keskimäärin 3,3 %. Hintojen korotus painottuu kerta- ja arvolippuihin. Lippujen hintojen korottaminen vähintään HSL:n esityksen mukaisesti on välttämätöntä riittävän lipputulokertymän turvaamiseksi.

HSL:n alustavan taloussuunnitelman mukaan kuntaosuuksien kasvu taloussuunnitelmakaudella on huomattavasti ennakoitua lipputuottojen kasvua suurempi. Helsingin osalta kokonaiskustannusten kasvu vuodesta 2014 vuoteen 2016 on noin 32 milj. euroa (ilman Kutsuplus -hanketta), Helsingin kuntaosuuden kasvu noin 25 milj. euroa ja arvioitu lipputuottojen kasvu vain noin 7 milj. euroa. Helsingin osalta subventioaste nousee HSL:n esityksessä 52,6 %:iin vuonna 2016 (ilman Kutsuplus -hanketta). Suunnitelmakauden lipputuotot on arvioitu nykyisen tariffijärjestelmän perustella.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että kaupungin talouden tulevien vuosien kehitysnäkymä ei mahdollista kaupungin verorahoitusosuuden kasvattamista nykyisestäään. HSL:n tulee jatkuvasti huolehtia siitä, että lipputulokertymä kasvaa suhteellisesti vähintään HSL:n kokonaiskustannusten (infrakorvaukset mukaan luettuna) kasvua vastaavasti.

HSL:n strategisissa linjauksissa joukkoliikenteen tuottavuuskehitys tulee nostaa nykyistä painokkaammin esille. Joukkoliikennejärjestelmän kehittämisessä kustannustehokkuus tulee olla yhtenä keskeisenä tavoitteena. HSL:n strategiasuunnitelmaan on kirjattu tuottavuustavoitteeksi matkustajakilometrikustannuksen aleneminen 5 % vuoden 2010 tasosta vuoteen 2018 mennessä, mutta suunnitelmasta puuttuu tieto sekä jo toteutuneesta tuottavuuskehityksestä että arvio kehityksestä taloussuunnitelmakaudella.

Joukkoliikenneinfran kustannusten kohdistaminen on sovittu HSL:n ja jäsenkaupunkien välisessä joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamista koskevassa sopimuksessa vain vuosien 2010–2011 osalta. Sopimuksen mukaan vuonna 2012 tai sen jälkeen käyttöön otettavien, merkittävien joukkoliikenneinvestointien johdosta infrakustannusten kohdistamisesta sovitaan erikseen. Sopimuksessa todetaan, että tällaisia uusia, merkittäviä kohteita ovat ainakin Länsimetro ja Kehärata.

Kaupunginhallitus on edellyttänyt hyväksyessään (21.2.2011) kaupungin ja HSL:n välisen joukkoliikenneinfraa koskevan sopimuksen, että lähtökohtana vuoden 2011 jälkeen noudatettavien jakoperusteiden



osalta tulee olla kustannusten jakaminen liikennemuodoittain, nousuittain ja kunnittain.

HSL:n alustavassa taloussuunnitelmassa infrakustannukset on kohdistettu jäsenkunnille noudattaen vuosia 2010–2011 koskevan sopimuksen periaatteita eli koko HSL -alueen liikennemuodoittaisten (junaliikenne, metroliikenne) nousujen perusteella. Käytetty jakoperuste tarkoittaa vuositasolla Kehäradan osalta noin 2 milj. euron ja Länsimetron osalta noin 8 milj. euron lisäystä Helsingin kuntaosuuteen verrattuna kaupunginhallituksen edellyttämän jakoperusteen mukaiseen kuntaosuuteen.

Kaupunkien ja HSL:n välinen sopimus infrakustannusten jaosta on välttämätöntä saada aikaan ennen HSL:n taloussuunnitelman 2014–2016 lopullista hyväksymistä, jotta kuntakohtaiset rahoitusosuudet ovat luotettavasti tiedossa. Helsingin lähtökohtana tulee olla kustannusten jakaminen liikennemuodoittain, nousuittain ja kunnittain niin kuin kaupunginhallitus on edellyttänyt hyväksyessään infrasopimuksen. Edellä todettu tarkoittaa, että HSL:n Vantaan kaupungille maksamat infrakorvaukset Kehäradasta tulee kohdistaa kunnille Vantaan alueella tapahtuneiden nousujen perusteella. Vastaavasti Länsimetron infrakustannukset, siten että Espoole maksettavat infrakorvaukset kohdistetaan Espoon alueella tapahtuneiden nousujen perusteella ja Helsingille maksettavat infrakorvaukset Helsingin alueella tapahtuneiden nousujen perusteella.

HSL:n esitys tarkastusmaksun korottamisesta 100 euroon on talous- ja suunnittelukeskuksen mielestä perusteltu. Samalla tulee entisestään tehostaa matkalippujen tarkastusta.

HSL on uudistamassa seudun matkalippujärjestelmän vuoden 2015 loppuun mennessä. Samassa yhteydessä on tarkoitus toteuttaa seudun tariffijärjestelmän uudistaminen kuntarajoista riippumattomaksi vyöhykejärjestelmäksi. HSL:n mukaan uusi vyöhykemalli on mahdollista ottaa käyttöön aikaisintaan vuonna 2016. Kuntarajoista riippumattomaan vyöhykemalliin siirtymisen myötä yksittäisen kunnan mahdollisuudet vaikuttaa alueensa joukkoliikenteen lippujen hintoihin vähenevät, mistä syystä kuntien ja HSL:n tulee yhdessä kyetä määrittelemään pidemmän aikavälin tavoitteet lippujen hinnoittelulle, alennusryhmäkäytännöille ja kuntien rahoitukselle.

Pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmä on (7.6.2013) osaltaan asettanut HSL:lle valtuustokaudelle 2013–2016 alla olevan mukaiset tavoitteet. Talous- ja suunnittelukeskus katsoo, että HSL:ää tulisi kehottaa ottamaan linjaukset huomioon lopullisessa taloussuunnitelmassaan.



- Lipputuottojen kasvun oltava suhteellisesti vähintään kokonaiskustannusten kasvua vastaava
- Kuntaosuuksilla katetaan kokonaiskustannuksista enintään nykyisen suuruinen osuus
- Joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus kasvaa koko HSL:n alueella
- Tuottavuuden nousu vähintään 1,5 %/vuosi
- Peruspääomalle ei edellytetä maksettavan korvausta vuonna 2014, päätetään vuosittain
- Pidemmän aikavälin tariffipoliittisten linjausten laatiminen yhteistyössä kaupunkien kanssa vuoden 2013 loppuun mennessä HSL-alueen mahdollinen laajentuminen huomioon ottaen
- HSL:n ja kuntien välisissä infrasopimuksissa edellytetty infrakulujen kohdistaminen jäsenkaupungeille tulee sopia yhdessä kuntien kanssa vuoden 2013 loppuun mennessä.

HSL:n alustavan taloussuunnitelman mukaan Kutsuplus -hanketta on tarkoitus laajentaa olennaisesti alkuperäisestä suunnitelmasta. Kokeilun laajentuessa myös hankkeesta kaupungeille ja erityisesti Helsingille aiheutuvat kustannukset tulisivat olemaan merkittävästi alkuperäistä suunnitelmaa korkeammat. Alkuperäisen suunnitelman mukaan hankkeesta kaupungeille aiheutuva rahoitustarve oli kolmen vuoden kokeiluajalta noin 1,5 milj. euroa /vuosi, josta Helsingin osuus on noin 75 % perusteella, että kokeilu tapahtuu pääosin Helsingin alueella. Alkuperäisessä suunnitelmassa Helsingin maksuosuus oli noin 1,2 milj. /vuosi. HSL:n alustavassa taloussuunnitelmassa Helsingin maksuosuus Kutsuplus -hankkeeseen vuonna 2014 on 7,0 milj. euroa (n. 80 % kaupunkien kokonaisrahoituksesta), 6,0 milj. euroa (n. 70 %) vuonna 2015 ja 5,5 milj. euroa (n. 70 %) vuonna 2016.

Talous- ja suunnittelukeskus katsoo, että hankkeen merkittävämpi laajentaminen edellyttäisi, että kaupunkien rahoitusosuudet neuvotellaan uudestaan. Kokeilun laajentuessa ei ole perusteltua, että Helsinki rahoittaa pääosin kokeilun ja kantaa riskin kokeiluvaiheessa, jolloin subventiotarve on suurimmillaan. HSL:n arvion mukaan subventiotarve vuonna 2014 on yli 70 % kustannuksista.

Talous- ja suunnittelukeskus pitää Kutsuplus -hanketta sinällään tärkeänä, mutta kaupungin rahoitus hankkeeseen ei voi merkittävästi kasvaa alkuperäisestä suunnitelmasta. Kokeilun laajentaminen tulee toteuttaa hallitusti pyrkien ennakkoon varmistamaan uuden joukkoliikennemuodon todellinen kysyntä toteutuneen matkustajamäärän ja lipputulorahoituksen perusteella.

Vuoden 2014 osalta Kutsuplus -hanke tulee toteuttaa kaupunginhallituksen vuodelle 2014 hyväksymän kuntaosuuden raamin puitteissa.



Vantaan linjastosuunnitelmaan sisältyvän Kehäradan liikennöinnin osalta talous- ja suunnittelukeskus pitää tärkeänä, että Kehäradan junat pysähtyvät Helsingin puolella kaikilla asemilla.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että HSL:n taloussuunnitelman puutteena on edelleen pidemmän aikavälin kehitystä kuvaavien mittarien ja tunnuslukujen vähäisyys. Näin huolimatta siitä, että sekä Helsinki että muut jäsenkaupungit ovat edellyttäneet niitä jo aiemmissa lausunnoissaan. Toiminnan tehokkuuden, rahoituksen, palvelutason, joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden yms. kehitystä pidemmällä aikavälillä kuvaavien mittareiden kehittäminen ja sisällyttäminen taloussuunnitelmaan on jäsenkaupunkien omistajaohjauksen näkökulmasta välttämätöntä.

Lisätiedot

Matti Malinen, konserniyksikön päällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 22.08.2013 § 137

HEL 2013-008739 T 00 01 06

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle HSL:n alustavasta talousarviosta 2014-2016 seuraavanlaisen lausunnon:

Yleistä

HSL:n hallitus on käsitellyt HSL:n alustavaa taloussuunnitelmaa kokouksessaan 11.6.2013. HSL:n hallitus päätti samalla pyytää taloussuunnitelmasta jäsenkuntien lausunnot. Lausuntoa pyydetään strategiasuunnitelmasta, liikenteen palvelutasosta ja palvelutason muutoksista, kuntaosuuksien tasosta, lipun hintojen keskimääräisistä muutoksista, tarkastusmaksun korottamisesta, Kutsuplus –liikenteen kehittämisvaihtoehdoista, kuntakohtaisen ylijäämän käytöstä tai alijäämän takaisin maksamisesta suunnitelmakaudella 2014 - 2016 ja Vantaan joukkoliikennelinjastosta 2015. Hallintokeskus on pyytänyt HKL:n johtokunnalta lausuntoa 23.8.2013 mennessä. Kaupungin lausunto on toimitettava HSL:lle 31.8.2013 mennessä.

HKL tuottaa HSL:lle raitio-, metro- ja lauttaliikenteen sekä joukkoliikenteen infraan liittyviä palveluita. Lisäksi HKL on tehnyt erillisiä sopimuksia HSL:n kanssa mm. tilojen vuokraamisesta sekä IT-palveluista.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



HSL:n taloussuunnitelmassa HKL:ää koskevat luvut perustuvat pääosin HKL:n talousarvioon 2014 ja taloussuunnitelmaan 2014 - 2016, jota HKL:n johtokunta käsitteli kokouksessaan 23.5.2013. HKL:n taloussuunnitelman luvut ovat osittain päivittyneet kesän aikana, ja HKL:n johtokunta käsittelee päivitettyä taloussuunnitelmaa kokouksessaan 22.8.2013. Tässä lausuntotekstissä on vertailtu HSL:n alustavan taloussuunnitelman 2014 - 2016 ja HKL:n päivitetyn taloussuunnitelman 2014-2016 lukuja.

HSL:n strategia 2018 ja strategiasuunnitelma 2013 - 2015

HSL:n tavoitteet vuosille 2012 - 2018 ovat kannatettavia ja tukevat osaltaan Helsingin kaupungin tavoitteita. HKL:n kannalta tärkeät tavoitteet tyytyväisten asiakkaiden osuus, raitiovaunuliikenteen nopeuttaminen sekä liikenteen luotettavuus ovat haasteellisia. HKL:n omat kehittämistavoitteet ovat yhdenmukaiset HSL:n tavoitteiden kanssa.

Asiakastyytyväisyyden osalta keskeistä on bussiliikenteen asiakastyytyväisyyden parantaminen. HSL:n tulisi luoda entistä konkreettisempia suunnitelmia siitä, miten bussiliikenteen matkustajatytyväisyyttä voitaisiin korottaa lähemmäksi raitiovaunu- ja metrolinjan liikenteen asiakastyytyväisyyttä.

Raitiovaunuliikenteen nopeuttamista ei strategiasuunnitelmassa mainita ollenkaan. Tavoitteen mukaan (s. 3.) raitiovaunuliikennettä nopeutetaan vuodesta 2010 vuoteen 2018 mennessä 4 %:lla. Käytännössä raitiovaunuliikenne on vuodesta 2010 kuitenkin hidastunut. Raitiovaunuliikenteen nopeuttamishankkeet ansaitsivat suuremman painoarvon strategiasuunnitelmassa ja tämän vuoksi nopeuttamishankkeet tulisi erikoisesti mainita kohdassa ”Joukkoliikenteen toimintaedellytykset”, jotta nopeuttamishankkeet myös etenisivät. Toiminta- ja taloussuunnitelmassa pitäisi myös jo tässä vaiheessa indikoida, tullaanko yksi keskeinen nopeuttamistoimenpide, kuljettajarahastuksen poistaminen raitiovaunuliikenteessä, toteuttamaan heti uuteen lippujärjestelmään siirryttäessä eli vuonna 2015.

Liikenteen luotettavuuden kehitystavoitteen osalta (s. 9) raitiovaunuliikenteen ajettujen lähtöjen osuustavoitetta on korotettu edellisen taloussuunnitelman tasosta 99,00 % vuonna 2014 tasoon 99,42 % vuosina 2014 - 2016. Vuonna 2012 raitiovaunuliikenne ylsi tasoon 99,22 % ja tänä vuonna taso 99,42 % on jopa saavutettavissa. Tavoite on kuitenkin erittäin haasteellinen, koska tällä hetkellä muun liikenteen tai raitiovaunuliikenteen ulkopuolisten tekijöiden aiheuttamien ajamattomien lähtöjen osuus vaihtelee vuosittain 0,65 – 0,85 %:n välillä ajetuista lähdistä laskettuna. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää myös muiden



osapuolien aiheuttamien liikennehäiriöiden vähentämiseen tähtäviä toimenpiteitä.

Kokonaisuudessaan raitiovaunu- ja metrol liikenteen kehittämisen painoarvo strategiasuunnitelmassa on varsin alhainen kun otetaan huomioon niiden merkittävä rooli keskeisen tavoitteen, joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattamisessa. Suunnitelmassa päähuomio kohdistuu bussiliikenteen kehittämiseen, mikä sek in on toki tärkeätä. Raideliikenteen kehittäminen ja laajentaminen on kuitenkin keskeinen toimenpide koko seudun liikennejärjestelmän kehittämisessä ja sen toimivuuden turvaamisessa ja siksi niiden kehittäminen vaatisi strategiasuunnitelmassa enemmän huomiota.

Edelliseen HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2013 – 2015 sisältyivät maininnat koko raitioliikenteen kattavan linjastosuunnitelman laatimisesta sekä pitkän aikavälin 2020 – 2035 kattavaa raitioliikenteen kokonaiskehittämissuunnitelman käynnistämisestä, joita HKL piti erittäin kannatettavina. Nämä molemmat suunnitelmat ovat siksi tärkeitä, että niiden osalta nyt käsiteltävänä olevaan vuosien 2014 – 2016 toiminta- ja taloussuunnitelmaan olisi tullut konkretisoida suunnitelmien sisältöä, tavoitteita, nykyvaihetta ja aikataulua.

Strategiasuunnitelmassa esitetään linja-autoliikenteen keskitetyn turvallisuusvalvomon luomista (s. 10). Bussiliikenteen keskitetyn turvallisuusvalvomon tarkoitus on kerätä bussiliikenteestä kuljettajilta tulevat avunpyynnöt ja ohjata ne sovitun toimintamallin mukaisesti toimijalle/toimijoille, joka hoitaa asian kuljettajan, bussiyhtiön ja tarvittaessa poliisin kanssa loppuun. Helsingin seudulla on toiminnassa jo nyt kaksi toimivaa joukkoliikenteen turvavalvomoa, HKL:n turvavalvomo Herttoniemessä ja VR:n turvavalvomo Rautatieasemalla. Lisäksi Kampin bussiterminaalin valvonta tapahtuu Kampin keskuksen valvomon toimesta. HKL esittää harkittavaksi, että ennen erillisen turvavalvomon perustamista selvitetään, olisiko bussiliikenteen turvallisuusvalvomon toiminnot yhdistettävissä jonkin muun valvomon osaksi.

Raitioliikenne

HSL ostaa raitioliikenneliikennöinnin HKL:n raitioliikenneyksiköltä (HKL-Raitioliikenne). Raitioliikenteen tuottamisesta on tehty 15 vuoden suorahankintasopimus vuonna 2010.

Kahden ruuhkavuoron vähentäminen sekä linjoilta 7A ja 7B on hyväksyttävissä, koska väl iosien lisääntymisen myötä vaunujen kapasiteetti on kasvanut ja se on luonut edellytykset ruuhkavuorojen vähentämiselle.



HSL:n ja HKL:n taloussuunnitelmissa raitioliikennekorvaukset on budjetoitu seuraavasti:

milj. euroa	2014	2015	2016
Raitioliikennekorvaus, HSL	51,2	51,4	53,1
Raitioliikennekorvaus, HKL	50,5	51,1	52,8
Erotus	-0,7	-0,3	-0,3

Liitteen 6 taulukossa (s. 53) raitiovaunuliikenteen kustannusten oletetaan laskevan vuoden 2014 luvusta 52,3 M€ vuonna 2018 43,5 M€:oon (-17 %) vaikka samanaikaisesti raitioliikenteen kysynnän oletetaan kasvavan 2 %:lla. Arvio kustannusten alentumisesta vaikuttaa täysin epärealistiselta semminkin kun raitioliikenteen pitkän aikavälin suunnitelmien mukaan v. 2018 esim. linjan 9 jatkon Länsi-Pasilaan pitäisi jo olla toiminnassa.

Metroliikenne

HSL ostaa metron liikennöinnin HKL:n metroliikenneyksiköltä (HKL-Metroliikenne). Metroliiikenteen tuottamisesta on tehty 15 vuoden suoramarkintasuopimus vuonna 2010.

HSL:n ja HKL:n taloussuunnitelmissa metroliiikennekorvaukset on budjetoitu seuraavasti:

milj. euroa	2014	2015	2016
Metroliiikennekorvaus, HSL	27,8	33,0	48,2
Metroliiikennekorvaus, HKL	27,8	33,0	48,2
Erotus	0,0	0,0	0,0

HKL-Metroliiikenteen liikennöintikorvaus sisältää ns. lisäkorvausta 2,7 milj. euroa vuonna 2014 ja 5,9 milj. euroa vuonna 2015. Lisäkorvauksella korvataan Länsimetron käyttöönottoon liittyviä menoja, joita varsinainen liikennöintikorvaus ei kata vielä vuosina 2014-2015. Lisäkorvauksella katetaan metrovarikon laajentamisen kustannuksia sekä lisähenkilöstön palkkaamisesta aiheutuvia kuluja.

Arvio vuosien 2015 ja 2016 liikennöintikustannuksista on oikeaa suuruusluokkaa, mutta niitä tulee kuitenkin täsmentää tarkentuvien liikennöintikustannusarvioiden perusteella. Metron yöliikennekokeilun kustannukset 300.000 euroa tulisi sisällyttää vuoden 2014 talousarvioon.

Liitteen 6 taulukossa (s. 53) metroliiikenteen kustannusten oletetaan nousevan vuoden 2014 luvusta 27,2 M€ vuonna 2018 36,5 M€:oon. Toiminta- ja taloussuunnitelman tuloslaskelmaliitteessä vuoden 2016



kustannustasoksi on kuitenkin todettu 48,2 M€. Liitteen 6 arvio metrolliikenteen kustannuksista vuonna 2018 on virheellinen.

Lauttaliikenne

HSL tilaa Suomenlinnan henkilölauttaliikenteen HKL:ltä. HKL ostaa lauttaliikenteen Suomenlinnan Liikenne Oy:ltä. HKL ja HSL ovat tehneet Suomenlinnan lauttaliikenteestä liikennöintisopimuksen vuonna 2013.

HSL:n ja HKL:n taloussuunnitelmissa lauttaliikennekorvaukset on budjetoitu seuraavasti:

milj. euroa	2014	2015	2016
Lauttaliikennekorvaus, HSL	4,0	4,0	4,0
Lauttaliikennekorvaus, HKL	3,8	3,8	3,8
Erotus	-0,2	-0,2	-0,2

Liitteen 6 taulukossa (s. 59) lauttaliikenteen kustannusten oletetaan laskevan vuoden 2014 luvusta 3,9 M€ vuonna 2018 3,4 M€:oon (-13 %) vaikka samanaikaisesti lauttaliikenteen kysynnän oletetaan kasvavan 9 %:lla. Arvio kustannusten alentumisesta vaikuttaa täysin epärealistiselta.

Infrakorvaukset

HSL maksaa kunnille käyttökorvausta joukkoliikenteen infran kehittämisestä ja ylläpidosta. HKL vastaa Helsingin kaupungin joukkoliikenneinfran investoinneista ja ylläpidosta. Rakennusviraston kadun rakentamiseen liittyviin kustannuksiin sisältyy myös jonkin verran joukkoliikenneinfran kustannuksia. HKL laskuttaa myös nämä kustannukset HSL:ltä.

HSL:n taloussuunnitelmakirjassa esitetyt vuoden 2014 infrakorvausluvut sisältävät aikaisempien tilikausien infrakorvauksen tasausta 3,5 M€, joka vähentää korvausta vuonna 2014. HKL:n infrakorvausluvuissa vastaavaa tasausta ei ole, koska tasaus on käsitelty HKL:n taseessa velkana. Tässä esityksessä olevat vuoden 2014 HSL:n infrakorvausluvut on esitetty ilman tasauksia, joten luvut ovat vertailukelpoisia HKL:n lukujen kanssa.

HSL:n ja HKL:n taloussuunnitelmissa infrakorvaukset on budjetoitu seuraavasti:

milj. euroa	2014	2015	2016
Metroinfrakorvaus, HSL	42,6	42,1	56,4
Metroinfrakorvaus, HKL	42,3	41,0	56,0
Erotus	-0,3	-1,1	-0,4



09.09.2013

Ryj/1

milj. euroa	2014	2015	2016
Raitioinfrakorvaus, HSL	20,4	20,4	20,7
Raitioinfrakorvaus, HKL	20,4	19,7	19,8
Erotus	0,0	-0,7	-0,9

milj. euroa	2014	2015	2016
Junainfrakorvaus, HSL	0,7	0,7	0,7
Junainfrakorvaus, HKL	0,7	0,7	0,7
Erotus	0,0	0,0	0,0

milj. euroa	2014	2015	2016
Lauttainfrakorvaus, HSL	0,3	0,3	0,3
Lauttainfrakorvaus, HKL	0,3	0,3	0,3
Erotus	0,0	0,0	0,0

milj. euroa	2014	2015	2016
Bussi-infrakorvaus, HSL	2,1	2,4	3,4
Bussi-infrakorvaus, HKL	2,1	2,4	3,2
Erotus	0,0	0,0	-0,2

milj. euroa	2014	2015	2016
Infra yhteensä, HSL	66,1	65,9	81,6
Infra yhteensä, HKL	65,8	64,1	80,0
Erotus	-0,3	-1,8	-1,5

Metroliiikenteen infrakorvauksessa on mukana Länsimetron ylläpitokustannusarvio (10,9 M€) vuonna 2016.

Liikennöinti- ja infrakorvaukset yhteensä

milj. euroa	2014	2015	2016
Liikennöinti- ja infrakorvaus, HSL	149,1	154,3	186,8
Liikennöinti- ja infrakorvaus, HKL	147,9	152,0	184,9
Erotus	-1,2	-2,3	-1,9

Kuntaosuuksien laskentaperiaatteet

HSL:n alustavassa taloussuunnitelmassa on kerrottu kuntaosuuksien laskentaperusteista (sivut 60 - 64). Infrakulujen laskentaperusteet on määritelty seuraavasti: "Eri liikennemuodoille/linjastoille kohdistetut infrakustannukset yhteensä jaetaan kunnille matkustajakilometrien



laskennassa käytettyjä kuntakohtaisten nousujen ja niistä laskettujen jako-osuuksien perusteella”.

Infrakulujen kohdistaminen yhtenä kokonaisuutena koko alueen osalta kullekin joukkoliikennemuodolle johtaa epäoikeudenmukaiseen lopputulokseen eikä vastaa sitä ajatusta, joka HSL:n on ollut yhteinen kaikille osapuolille HSL:n perustamisvaiheessa ja perussopimusta tehtäessä. Infrakulut pitää siis kohdistaa kunnille siten, että kunkin kunnan omat infrakustannukset jaetaan erikseen ao. kunnan alueella tehtyjen nousujen suhteessa. HSL:n talousarvioesityksen mukainen menettely johtaa käytännössä siihen, että Helsinki maksaa liikennöintivaiheessa pääosan myös naapurikuntien alun perin ratainfrainvestoinneista, kun helsinkiläiset käyttävät yhteenlaskettuna eniten metrojärjestelmää ja lähijunajärjestelmää, vaikka tilanne on huomattavasti toinen esimerkiksi länsimetron Espoon osuudella ja todennäköisesti myös tulevan Kehäradan Vantaan puoleisella rataosuudella.

HKL on lausunnossaan vuosien 2013 – 2015 HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmasta perusteellisesti selvittänyt, että oikeudenmukainen tapa jakaa infrakustannukset, on jakaa ne kunnittain seuraavasti:

- kunkin kunnan lähijunaliikenteen infrakulut kohdistetaan jäsenkunnille ao. kunnassa junaliikenteeseen tehtyjen nousujen suhteessa kunnittain
- Helsingin lauttaliikenteen infrakulut kohdistetaan jäsenkunnille Helsingin lauttaliikenteessä tehtyjen nousujen suhteessa kunnittain
- Metroliikenteen infrakulut kohdistetaan jäsenkunnille metroliikenteessä tehtyjen nousujen suhteessa kunnittain
- Raitioliikenteen infrakulut kohdistetaan jäsenkunnille Helsingin raitioliikenteessä tehtyjen nousujen suhteessa kunnittain
- kunkin kunnan bussiliikenteen infrakulut kohdistetaan jäsenkunnille ko. kunnassa linjastoittain tehtyjen nousujen suhteessa kunnittain
- Bussiliikenneterminaalien osalta kulut kohdistetaan ensin linjastoille terminaalista tehtyjen lähtöjen suhteessa kunnittain
- Joukkoliikennekatujen, -tunnelien ja -siltojen osalta kulut kohdistetaan ensin linjastoille kyseisen joukkoliikennekadun, -tunnelin tai -sillan läpi kulkevien vuorojen suhteessa kunnittain

HKL viittaa infrakustannusten jakamisen osalta HSL:lle 23.8.2012 antamaansa lausuntoon, jossa infrakustannusten jakoon liittyviä kysymyksiä ja oikeudenmukaista jakoa on käsitelty laajasti.



HKL toteaa, että HSL:llä ja seudun kunnilla Vantaata lukuun ottamatta oli infrasopimuksen ohjausryhmässä yhteinen näkemys siitä, että infrakustannukset tulee kohdistaa kunnille edellä esitetyllä tavalla. HKL edellyttää, että kuntaosuuksien laskentaperusteet määritellään edellä kirjattujen linjausten mukaisesti ennen kuin HSL hyväksyy vuosien 2014 - 2016 taloussuunnitelman.

Käsittely

22.08.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Merkittiin, että esittelijä täsmensi esitystään

- lisäämällä päätösehdotusosan jakson "HSL:n strategia 2018 ja strategiasuunnitelma 2013 - 2015" neljännen kappaleen loppuun seuraavan lauseen: "Tavoitteen saavuttaminen edellyttää myös muiden osapuolien aiheuttamien liikennehäiriöiden vähentämiseen tähtäviä toimenpiteitä."
- poistamalla päätösehdotusosasta jakson "Lippujen hinnat"

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Lahdenranta

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Matti Lahdenranta, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
matti.lahdenranta(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.08.2013 § 242

HEL 2013-008739 T 00 01 06

Päätös

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunnan mielestä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymässä (HSL) tehty strategiatyö on antanut hyvän perustan toiminnalle. Tavoitteet ovat kannatettavia ja tukevat osaltaan Helsingin kaupungin tavoitteita.

HSL uusii strategiaansa uuden hallituksensa johdolla vuoden 2013 aikana. Tavoitteisiin tulisi sisältyä sellaisia asioita, jotka ohjaavat parantamaan joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja kustannustehokkuutta. HSL:n strategian tulee luonnollisesti tukea Helsingin kaupungin tuoretta strategiaohjelmaa, jossa asetetaan erityisesti kestävä liikunnan kehitykselle huomattavia haasteita.



Strategiaohjelmassa HSL:n toimintakenttää koskevia kohtia ovat mm. seuraavat:

- Edistetään kestäväää liikkumista lisäämällä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuutta liikenteestä. Tavoitteena lisäys prosenttiyksiköllä vuosittain, 4 prosenttiyksikköä valtuustokauden aikana.
- Joukkoliikennettä kehitetään mm. HSL:n runkolinjastosuunnitelman ja poikittaisen joukkoliikenteen kehittämissuunnitelman mukaisesti.
- Perustetaan poikkihallinnollinen ratikkaprojekti kehittämään raitioliikennettä ja valmistautumaan sen laajentamiseen.
- Pyritään aikaistamaan Raide-Jokerin toteutusta.
- Laaditaan HLJ 2015.
- Joukkoliikenteen liityntäpysäköintiä ja terminaalien toimivuutta parannetaan.
- Helsingin kaupungin alueella tarvittavat joukkoliikenteen etuusjärjestelyt (mm. joukkoliikennekaistat ja liikennevaloetudet) toteutetaan.
- Kaupunginosien keskuksia vahvistetaan monipuolisella täydennysrakentamisella ja kaupunkiympäristön uudistamisella. Painopistealueena ovat poikittaiset joukkoliikenneyhteydet ja niiden mahdollistamat uudet toimintojen tiivistymät.
- Pasila-Vallila-Kalasadama -akselia kehitetään työpaikka- ja yritysvyöhykkeenä ja liikenteellistä toimivuutta parannetaan esimerkiksi raideratkaisuina.
- Raideliikenteen asemanseutujen viihtyisyyttä ja turvallisuuden kokemista parannetaan.
- Jokerivyöhykkeitä kehitetään liikenteen, asumisen ja työpaikkojen alueina.
- Raideliikenteen suunnittelu etenee samanaikaisesti maankäytön suunnittelun kanssa Jätkäsaarella, Kalasadamassa, Pasilassa ja Kruunuvuorenrannassa.



- Palveluiden ja työpaikka-alueiden saavutettavuutta parannetaan kehittämällä joukkoliikenneyhteyksiä sekä kävely- ja pyörätieverkostoja.

HSL:n strategiatyössä joukkoliikenteen tuottavuuskehitykseen on syytä kiinnittää erityistä huomiota, sillä kuntataloudelliset kehitysnäkymät asettavat voimakkaasti paineita liikenteeseen käytettävissä oleviin varoihin tulevina vuosina. Tuottavuutta tulisi löytää samanaikaisesti joukkoliikenteen palvelutasoa ja kustannustehokkuutta parantavista aihepiireistä, kuten esimerkiksi joukkoliikenteen nopeuttaminen ja tehokkaaseen raideliikenteeseen tukeutuvista ratkaisuista. Tärkeää on myös löytää konkreettisia tavoitteita ja mittareita mm. seudun poikittaiselle liikenteelle.

Vuonna 2014 Helsingin joukkoliikenteen palvelutasossa tehtävät muutokset ovat vähäisiä. Muutokset ovat perusteluja ja pohjautuvat yhteistyössä valmisteltuihin suunnitelmiin. Runko- ja poikittaisliikenteen parantamista tulee jatkaa tehtyjen kehittämissuunnitelmien mukaisesti. Tärkeiden joukkoliikenteen solmupisteiden ja vaihtopaikkaverkoston kehittämistä tulee edistää kaupungin ja HSL:n yhteistyönä.

Helsingin sisäisten lippujen hintojen keskimääräinen korotus on perusteltu, sillä verorahoituksen osuuden toiminnan rahoittamisessa ei tulisi kasvaa. Lausuntopyyntömateriaalissa ei ole kerrottu, miten korotus jakautuu eri lippulajien kesken. Korotus tulisi kohdistaa lähinnä kertalippuihin, jotta hintamuutos ohjaisi matkustajia käyttämään enemmän arvolippuja, mikä nopeuttaisi rahastustapahtumaa, poistaisi liikenteen viiveitä ja parantaisi joukkoliikenteen kustannustehokkuutta. Kausilipun ja arvolipun hintaa tulee korottaa selvästi vähemmän kuin kertalipun hintaa. Lippujen hintojen kohtuullinen korottaminen on talouden tasapainottamiseksi parempi ratkaisu kuin palvelujen karsiminen. HSL:n alustava talousarvio vuodelle 2014 ylittää Helsingin kaupungin raamin 2,2 milj. eurolla. Talousarvio tulee kaupungin talouden erittäin tiukassa tilanteessa sopeuttaa raamin mukaiseksi.

Kuntaosuudet ovat olleet kasvussa koko HSL:n toiminnan ajan. Osa tästä kasvusta johtuu positiivisista syistä kuten joukkoliikennematkustamisen lisääntymisestä. Joukkoliikenteen suunnittelun ja palvelujen hankinnan keskittämisen piti kuitenkin tuoda mukanaan myös synergiahyötyjä, joita tulee pystyä osoittamaan suhteellisesti alenevien kustannusten kautta. Helsingin kuntaosuus kasvaa jälleen 5,2 milj. eurolla ollen kokonaisuudessaan noin 190 milj. euroa. Vertailun vuoksi voidaan todeta, että pelkästään HSL:n kuntaosuuden kasvu vuonna 2014 on samaa suuruusluokkaa kuin koko Helsingin pyöräliikenteen verkon kehittämiseen käytettävä määräraha, joka on 5,7 milj. euroa. Strategiaohjelmassa asetetun kestävä liikunnan lisäämisen tavoitteen saavuttaminen onkin



taloudellisesta näkökulmasta katsottuna erittäin vahvasti juuri joukkoliikenteeseen resursoitu.

Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 90 euroon on perusteltua. Samalla on tehostettava matkalippujen tarkastusta. Perustelu: Helsinki on viime vuonna ottanut 90 euroa Helsingin kannaksi, joten se olisi hyvä pitää yhdenmukaisuuden nimissä myös lautakunnan lausunnossa.

Kutsuplus-liikenteen laajentamisessa tulee noudattaa alkuperäisiä suunnitelmia nopeampaa laajentamistahtia, jonka mukaan myös HSL:n alustava taloussuunnitelma on tehty. Tällöin järjestelmän laajuus on vuoden 2016 alkuun mennessä 100 ajoneuvoa. Jotta käynnistetyssä kokeilussa on mahdollisuus onnistua, tulee palvelun olla riittävän laajaa ja alkuvaiheessa hyväksyä syntyvä taloudellinen alijäämä. Kutsuplussalla on onnistuessaan mahdollisuus mullistaa liikkumiskulttuuria merkittävästi ja vähentää olennaisesti henkilöautoriippuvuutta. Mikäli palvelun käyttö kasvaa HSL:n suunnitelmien mukaisesti, auttaa Kutsuplus merkittävästi näköpiirissä olevien liikenteellisten paineiden ratkaisemiseen selvästi kalliimpien vaihtoehtojen, kuten esimerkiksi infrastruktuuri-investointien, sijasta. Kokeilussa onnistuminen edellyttää voimakasta panostusta alkuvaiheessa. Myös uuden liikennemuodon markkinointiin ja tiedotukseen tulee panostaa voimakkaasti, sillä suomalaiset ovat aiempien kokemusten perusteella jäykkiä kokeilemaan uutta ja muuttamaan liikkumistottumuksiaan.

Taloudellisen ylijäämän käyttö esityksen mukaisesti jaksotettuna kolmelle vuodelle on tarkoituksenmukaista kuntaosuuden vuosittaisten muutosten tasaamiseksi.

Kehäradan valmistuminen mahdollistaa joukkoliikenteen tukeutumisen entistä vahvemmin raideliikenteeseen, mikä on pääkaupunkiseudulla yleisesti hyväksytyn strategian mukaista. Vantaalta Helsingin kantakaupunkiin suuntautuvan bussiliikenteen väheneminen on liikennejärjestelmätasolla kokonaisuutena tarkoituksenmukaista. Junaliikenteen jatkosuunnittelu olisi selkeintä tehdä niin, että kehäradan junat pysähtyvät kaikilla asemilla. Ei ole toivottavaa, että junaliikenteen palvelutason nostamiseksi tehdyn hankkeen seurauksena Helsingille tärkeiden juna- asemien (Ilmala, Tapanila ja Käpylä) palvelutaso laskisi samalla, kun infrakorvauksia Kehäradankin kustannuksista kohdistetaan Helsingin maksettavaksi.

HSL:n ja kuntien välisten infrasopimusten kuntaosuuksien laskentaperusteet tulee määrittellä ja sopia ennen kuin HSL hyväksyy vuosien 2014-2016 taloussuunnitelman. Asia on erittäin merkittävä infrakustannusten hyväksyttävän ja oikeudenmukaisen jakautumisen



kannalta. Infrakustannusten kohdistaminen yhtenä kokonaisuutena koko alueen osalta joukkoliikennemuodolle johtaa epäoikeudenmukaiseen lopputulokseen eikä vastaa sitä ajatusta, joka HSL:n perustamisvaiheessa on ollut. Esimerkiksi Kehäradan infakustannusten osalta valtaosa infrakustannuksista jyvitetäisiin helsinkiläisten ja espoolaisten maksettavaksi, koska helsinkiläiset ja espoolaiset matkustavat paljon junissa muualla kuin Kehäradalla (rantaradalla ja pääradalla) ja muodostavat valtaosan junaliikenteen matkustajista kokonaisuudessaan. Tämä ei ole hyväksyttävä eikä oikeudenmukainen maksuperuste eikä vastaa esimerkiksi hyötyjä maksaa -käsitettä. Infrakustannukset tuleekin kohdistaa kunnille niin, että niitä ei kohdisteta koko alueelle yhtenä kokonaisuutena, vaan kunkin kunnan infrakustannukset jaetaan erikseen yksittäisen kunnan alueella tehtyjen nousujen suhteessa. HSL:llä ja seudun kunnilla Vantaata lukuun ottamatta on ollut ns. infrasopimuksen ohjausryhmässä yhteinen näkemys siitä, että infrakustannukset tulee kohdistaa kunnille edellä esitetyllä tavalla. Helsingin kaupungin tulee edellyttää, että kuntaosuuksien laskentaperusteet määritellään edellä kirjattujen linjausten mukaisesti ennen kuin HSL hyväksyy vuosien 2014 - 2016 taloussuunnitelman.

Käsittely

20.08.2013 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti esitystään seuraavasti: Kappaleen (6) loppuun lisätään: "HSL:n alustava talousarvio vuodelle 2014 ylittää Helsingin kaupungin raamin 2,2 milj. eurolla. Talousarvio tulee kaupungin talouden erittäin tiukassa tilanteessa sopeuttaa raamin mukaiseksi."

Kappaleen (9) ensimmäinen virke "Kutsuplus-liikenteen osalta tulee noudattaa alkuperäisiä suunnitelmia." korvataan seuraavalla: "Kutsuplus-liikenteen laajentamisessa tulee noudattaa alkuperäisiä suunnitelmia nopeampaa laajentamistahtia, jonka mukaan myös HSL:n alustava taloussuunnitelma on tehty. Tällöin järjestelmän laajuus on vuoden 2016 alkuun mennessä 100 ajoneuvoa."

Vastaehdotus:
Elina Moisio: Kohta 8

Muutetaan kuulumaan: Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 90 euroon on perusteltua.
Samalla on tehostettava matkalippujen tarkastusta.

Perustelu: Helsinki on viime vuonna ottanut 90 euroa Helsingin kannaksi, joten se olisi hyvä pitää yhdenmukaisuuden nimissä myös lautakunnan lausunnossa.



Kannattajat: Mikko Särelä

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kohta 8 Muutetaan kuulumaan: Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 90 euroon on perusteltua.

Samalla on tehostettava matkalippujen tarkastusta. Perustelu: Helsinki on viime vuonna ottanut 90 euroa Helsingin kannaksi, joten se olisi hyvä pitää yhdenmukaisuuden nimissä myös lautakunnan lausunnossa.

Jaa-äännet: 4

Hennariikka Andersson, Matti Niiranen, Tom Packalén, Risto Rautava

Ei-äännet: 5

Eija Loukoila, Jape Lovén, Elina Moisio, Mikko Särelä, Heta Välimäki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi



09.09.2013

Ryj/2

§ 951

Lausunto lippujen hinnoitteluperiaatteista ja hintasuhteista uudessa vyöhykemallissa

Pöydälle 09.09.2013

HEL 2013-004680 T 02 05 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Otteet

Ote
HSL

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee antaa Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymälle lippujen hinnoitteluperiaatteita ja hintasuhteita uudessa taksa- ja lippujärjestelmän vyöhykemallissa koskevasta asiasta seuraavan lausunnon:

Uuden taksajärjestelmän peruseriaatteeksi on valittu kaarimalli, jossa vyöhykkeiden rajat perustuvat ensisijaisesti etäisyyteen Helsingin keskustasta. Uudessa järjestelmässä lyhyet kuntarajan ylittävät matkat muuttuvat halvemmiksi. Tämän seurauksena lipputulot vähenevät, mikä pääkaupunkiseudun kuntien joukkoliikennepoliittisissa tavoitteissa tai taloudellisissa resursseissa olevista eroista johtuen voi aiheuttaa joukkoliikenteen rahoitukseen ongelmia.

Lipputulojen vähenemistä on pyritty kompensoimaan nostamalla hinnoittelun perustasoa ja erityisesti kertalipun hintaa. Nykyisin Helsingin sisäisellä kausilipulla matkustavien lipun hinta nousisi noin 9 %:lla. Helsingissä huomattava valtaosa matkoista on nykyisiä kaupungin sisäisiä matkoja ja jatkossa vyöhykkeiden AB sisäisiä matkoja. Joukkoliikenteen hintajoustopuolassa -0,3 sisäisellä lipulla matkustavien lipun hinnan korotus esitetyllä 9 %:lla vähentäisi kyseisiä joukkoliikenteen matkoja 2,7 %:lla. Kuntarajat ylittävien matkojen määrä kasvaa vastaavasti arvioituna huomattavasti vähemmän.



HSL:n esitys uudessa vyöhykemallissa sovellettavista lippujen hinnoitteluperiaatteista ja lippujen hintasuhteista (esitykseen sisältyvät alennuslippuja koskevat muutokset huomioiden) turvaa esityksen mukaan Helsingin osalta vähintään nykyisentasoisen lipputulokertymän. HSL:n arvion mukaan esityksen mukainen hinnoittelu jopa vähentäisi Helsingin kaupungin rahoitustarvetta. Arvioon liittyy kuitenkin huomattavaa epävarmuutta erityisesti matkustajamäärien kehityksen osalta. Matkustajamäärien kehittymisen arviointia vaikeuttaa osaltaan Kehäradan ja Länsimetron käyttöönotto samoihin aikoihin vyöhykemalliin siirtymisen kanssa.

Helsingin kaupunki on aikaisemmissa taksa- ja lippujärjestelmää, vyöhykemallia ja lippujen hinnoittelua koskevissa lausunnoissaan pitänyt välttämättömänä, että lippujärjestelmän uudistamisen yhteydessä toteutettavilla ja tulevien vuosien tariffiratkaisuilla turvataan riittävä lipputulokertymä. Lippujärjestelmäuudistus ei saa perustua kaupungin rahoitusosuuden kasvattamiseen nykyisestä. Lippujen hinnoittelumuutoksilla ei myöskään saisi heikentää joukkoliikenteen houkuttelevuutta Helsingin sisäisessä liikenteessä.

Yksittäisen kunnan mahdollisuudet vaikuttaa alueensa joukkoliikenteen lippujen hintoihin vähenevät tulevaisuudessa. Taksa- ja lippujärjestelmää edelleen valmisteltaessa on selvitettävä, miten kunnat ja Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä voisivat yhdessä määrittellä keskipitkän aikavälin tavoitteita lippujen hinnoittelupolitiikalle ja joukkoliikenteen rahoitustarpeelle eri osapuolten tavoitteiden ja resurssien puitteissa.

Jotta yksittäisen HSL-alueen kunnan heikko taloudellinen tilanne ja mahdollisuus tukea joukkoliikennettä ei merkittävästi heikentäisi mahdollisuuksia kilpailukykyiseen lippujen hinnoitteluun koko HSL-alueella, tulee eri kahden vyöhykkeen alueet (AB ja BC) olla hinnoiteltavissa erikseen. Tämä mahdollisuus sisältyy HSL:n esitykseen. Lisäksi pitäisi varautua ratkaisuun, joka tarvittaessa mahdollistaa kausilippujen erilaisen hinnoittelun kuntalaisuuden perusteella sen mukaan, kuinka paljon kukin kunta on valmis matkustamista tukemaan.

Kertalipun hinnan korotus suhteessa muiden lippujen hintoihin on kannatettavaa. Vaikka lipputuloja menetettäisiin kertalippujen myynnin vähenemisenä, nopeuttaa ajoneuvossa tapahtuvan myynnin väheneminen liikennettä ja tekee liikennöinnistä täsmällisempää. Aiempien selvitysten perusteella joukkoliikenteen houkuttelevuuden kannalta arvo- ja kausilippujen hintoja olisi tavoiteltavaa laskea ja kertalippujen hintaa korottaa.



Lausuntopyynnössä esitetyt kausi-, arvo- ja kertalippujen hintasuhteita voidaan pitää tarkoituksenmukaisina.

Esitys seniorilipusta on liikennepoliittisesti kannatettava. Iäkkäitä tulisi muun muassa liikenneturvallisuussyistä kannustaa liikkumaan oman auton sijasta joukkoliikenteellä. Lisäksi joukkoliikenteen kustannustehokkuuden näkökulmasta ruuhka-ajan matkustajamääriä olisi kannattavaa ohjata eri keinoin ruuhkien väliselle ajalle. Esityksen mukaan 70 vuotta täyttäneet voivat päiväliikenteessä klo 9-14 kulkea puoleen hintaan arvolipulla. Jos lipputyypistä saadaan myönteisiä kokemuksia, kannattaa ikärajan tarkistamista nuorempiinkin ikäluokkiin harkita taloudellisten resurssien sallimissa puitteissa.

Lastenlipun ikärajan korottaminen yhdellä vuodella on liikennepoliittisesti tarkoituksenmukaista. Jatkossa on hyvä harkita myös opiskelijalipun rinnalla/sijasta ns. nuorisolippua. On tärkeää kannustaa ajokortti-ikä saavuttaneiden nuorten aikuisten liikkumiskäyttäytymistä joukkoliikennemyönteiseksi, sillä tässä elämänvaiheessa opitut liikkumistottumukset vaikuttavat merkittävästi kulkumuodonvalintoihin koko elämän aikana.

Ehdotus siitä, että kunnat suoraan ostaisivat omille erityisryhmilleen maksuttomasti myönnettävät liput, on kannatettava. HSL:n tulisi jatkossakin harkita liikennepoliittisin perustein annettavat alennukset, mutta sosiaalisin perustein myönnettävien alennusten ja ilmaislippujen on syytä olla kunkin kunnan itse ratkaistavissa.

Taksa- ja lippujärjestelmän kehittäminen esitetyllä tavalla tekee joukkoliikenteen käytön koko seudulla matkustajille edullisemmaksi. Tämän johdosta asukkaiden verotuksessaan tekemät työmatkakustannusten vähennykset pienenevät, millä on vaikutusta kuntien verotulojen lisäksi valtion verotukseen. Valtion verotulot siis kasvavat, koska kunnat tukevat joukkoliikennettä alhaisemmilla lippujen hinnoilla. Arvion mukaan valtion verotulot kasvavat esitetyllä hinnoittelumuutoksella vuosittain 5-10 miljoonaa euroa. HSL:n tulee edellyttää valtiolta, että tämä kuntien rahoittama valtion saama lisätulo palautetaan kunnille lisäämällä vastaava summa Helsingin seudulle kohdistettavaan suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukeen.

Esittelijä

Lausuntopyyntö

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä pyytää lausuntoa lippujen hinnoitteluperiaatteista ja hintasuhteista uudessa taksa- ja lippujärjestelmän vyöhykemallissa 30.9.2013 mennessä.



Lausuntopyyntö sekä sen liitteet (Ote HSL:n hallituksen pöytäkirjasta 26.3.2013 § 42, Uuden taksa- ja lippujärjestelmän suunnitteluvaiheet, Kaarimallin yleiskuvat, Kaarimallin vyöhykerajat nykyisellä HSL-alueella) ovat liitteenä 1. Infopaketti lausunnonantajille (Lippujen hinnoitteluperiaatteet ja hintasuhteet uudessa vyöhykemallissa) on liitteenä 2. HSL:n raportti; Joukkoliikenteen hinnoittelun vaihtoehtoja Helsingin seudulla -selvitys on liitteenä 3.

Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymä (HSL) uudistaa matkalippujärjestelmän ja toteuttaa ajantasaisen matkustajainformaatiojärjestelmän koko seudulle vuoden 2015 loppuun mennessä. Samassa yhteydessä valmistellaan seudun tariffijärjestelmän uudistamista kuntarajoista riippumattomaksi vyöhykejärjestelmäksi (ns.kaarimalli). Tavoitteena on, että uusi järjestelmä on kasvavan Helsingin seudun tarpeisiin soveltuva, hyvin toimiva sekä asiakkaan kannalta oikeudenmukainen ja selkeä järjestelmä, jota voidaan sen elinkaaren aikana helposti laajentaa vaiheittain.

Taksa- ja lippujärjestelmä muodostuu matkalippujen kelpoisuusvyöhykkeistä, lippulajeista, lippujen kelpoisuusehdoista, asiakasryhmistä sekä lippujen osto-oikeutta ja lippujen hinnoittelua koskevista yleisistä periaatteista. HSL:n hallitus päätti 12.6.2012 uuden järjestelmän vyöhykekaarien rajoista, kahden kaaren minimiostosperiaatteesta ABC-alueella, lisävyöhykelipun käyttöönotosta ja raitiovaunulipun säilyttämisestä. Uusi vyöhykemalli on mahdollista ottaa käyttöön aikaisintaan vuonna 2016.

HSL on laatinut selvityksiä lippujen hinnoittelun ja asiakasryhmien osalta. Tarkasteluja on tehty erilaisten vyöhykekaarten ja lippulajien välisten hintasuhteiden sekä asiakasryhmien ja alennuskäytäntöjen osalta.

HSL:n hallitus esittää jäsenkunnille, että lippujen hinnoitteluperiaatteet uudessa vyöhykemallissa ovat pääpiirteissään seuraavat:

- Vyöhykekaarten väliset hintasuhteet: Aikuisten kausilipun hintataso 30 päivän kohdalla (5 euron tarkkuudella) on AB-kaarella 50 euroa, BC-kaarella 60 euroa, ABC-kaarella 90 euroa, D-kaarella 50 euroa ja ABCD-kaarella 140 euroa.

- Lippulajien väliset hintasuhteet: Hinnoittelun lähtökohtana on aikuisten kausilippu/30 päivää. Arvolipun hinta saadaan kausilipun hinnasta jakamalla luvulla 25 - 26. Kertalipun hinta saadaan kertomalla arvolipun hinta luvulla 1,9 - 2,2.

- Lapset ja nuoret: Lastenlipun yläikärajaa korotetaan yhdellä vuodella, jolloin lipun voivat ostaa 7 - 17-vuotiaat. Opiskelijalippu myönnetään 18



- 29-vuotiaille vakinaisesti HSL-alueella asuville sekä ulkomaalaisille vaihto-opiskelijoille, jotka täyttävät muut opiskelijalipun myöntämisperusteet. Lasten ja opiskelijalippujen hinnat ovat 50 % aikuisten lipun hinnasta (kuten nykyisin).

- Ikäihmiset: Perustetaan seniorilippu 70 vuotta täyttäneille vakinaisesti HSL-alueella asuville. Lippu on päiväliikenteessä klo 9 - 14 alkavilla matkoilla kelpaava arvolippu. Lipun alennus on 50 % aikuisten arvolipun hinnasta.

Lisäksi HSL:n hallitus pyytää kannanottoa siitä, voidaanko muiden alennus- ja vapaalippuihin sekä ilman lippua matkustamaan oikeutettujen ryhmien joukkoliikennematkojen tukeminen alennus- tai vapaalipuin siirtää kuntien ostopalveluiksi.

Ehdotuksessa metron ja raitiovaunun sisältävän AB-vyöhykkeen 30 päivän kausilipun hinta on 50 euroa, mikä on hieman kalliimpi kuin nykyinen Helsingin sisäinen kausilippu, mutta halvempi kuin nykyinen seutulippu. Raitiovaunulipun hintaa ei ole erikseen mainittu. Lippujen hinnat päätetään uuden vyöhykemallin käyttöönottoa edeltävän vuoden syksynä.

Esityksen mukainen kertalippujen hinnankorotus pienentäisi lippujen hintoihin kohdennettavaa rahoitustarvetta Helsingin osalta 3,5 milj. euroa/vuosi. Lastenlipun ikärajan nostaminen vuodella merkitsisi noin 0,4 milj. euron lipputulomenetystä ja seniorilipun käyttöönotto 1,44 milj. euroa.

Tuleva taksa- ja lippujärjestelmä muuttaa todennäköisesti työmatkakuluista saatavien verovähennysten määrää. Vaikutukset kohdistuvat pääasiassa valtiolle, noin 5 - 10 milj. euroa. Helsingin kunnallisverotulojen kasvuksi on arvioitu 3 - 5 milj. euroa vuodessa.

Saadut lausunnot

Kaupunkisuunnittelulautakunta kiinnittää lausunnossaan huomiota lipun hintojen vaikutukseen matkustamiseen ja toivoo tarkempia tietoja vyöhykekaarten välisten hintojen vaikutuksista matkustamiseen. Lautakunta pitää HSL:n esityksiä pääosin kannatettavina.

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan lausunnossa käsitellään esitystä metro- ja raitioliikenteen kannalta. Johtokunnan mielestä nykyisten metron ja raitiovaunujen käyttäjien lippujen hinnat eivät saisi nousta kohtuuttomasti. Raitiovaunulipun hinnan tulee olla samassa suhteessa arvolippuun kuin nykyisin.

Talous- ja suunnittelukeskus pitää HSL:n esitystä kokonaisuutena hyväksyttävänä. Talous- ja suunnittelukeskus korostaa riittävän



lipputulokertymän varmistamista sekä sitä, että uudistus ei saa perustua kaupungin rahoitusosuuden kasvattamiseen nykyisestä. Sekä talous- ja suunnittelukeskuksen että kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnossa on tuotu esiin, että vyöhykemalliin siirtymisestä aiheutuva verotulojen lisäys pitäisi kohdentaa valtion HSL:lle maksaman suurten kaupunkien joukkoliikennetuen lisäämiseen.

Esittelijän kannanotot

Esittelijä pitää kokonaisuutena ottaen HSL:n esityksiä kannatettavina. Esityksen mukaisena uuden kaarimallin vaikutukset rahoituksen kannalta olisivat Helsingille jossain määrin myönteiset. Alennus- ja vapaalippuja koskevat ehdotukset ovat perusteltuja.

Kaupunginhallitus on edellyttänyt jo taksa- ja lippujärjestelmän alustavasta kuvauksesta antamassaan lausunnossa sekä myöhemmissä lausunnoissaan, että taksa- ja lippujärjestelmän uudistuksessa on varmistettava riittävä lipputulokertymä. Aikaisemmissa lausunnoissa on myös korostettu, että taksa- ja lippujärjestelmä tulee suunnitella ja toteuttaa niin, ettei helsinkiläisten joukkoliikenteen käyttö kallistu. Em. hinnoittelua koskevat kannanotot ovat edelleen perusteltuja asian jatkovalmistelussa.

Esittelijä toteaa vielä, että pääkaupunkiseudun ylioppilas- ja opiskelijakunnat ovat lähettäneet oman kannanottonsa opiskelijalippujen hinnoittelusta tiedoksi. Kannanotto on liitteenä 4.

Opiskelijalipun osalta HSL ei esitä muutoksia opiskelijalipun muihin myöntämisperusteisiin kuin mitä esityksessä on mainittu.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HSL:n lausuntopyyntö
- 2 Lausuntopyynnön liite 2; Infopaketti
- 3 HSL:n raportti; Joukkoliikenteen hinnoittelun vaihtoehtoja Helsingin seudulla-selvitys
- 4 Ylioppilas- ja opiskelijakuntien kannanotto joukkoliikenteen kehittämisestä

Otteet

Ote
HSL

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu



Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Ksv
HKL

Päätöshistoria

Talous- ja suunnittelukeskus 20.8.2013

HEL 2013-004680 T 02 05 00

HSL on uudistamassa seudun matkalippujärjestelmän vuoden 2015 loppuun mennessä. Samassa yhteydessä on tarkoitus toteuttaa seudun tariffijärjestelmän uudistaminen kuntarajoista riippumattomaksi vyöhykejärjestelmäksi. Uusi vyöhykemalli on HSL:n mukaan mahdollista ottaa käyttöön aikaisintaan vuonna 2016.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että Helsingin kaupunki on aikaisemmissa taksa- ja lippujärjestelmää, vyöhykemallia ja lippujen hinnoittelua koskevissa lausunnoissaan pitänyt välttämättömänä, että lippujärjestelmän uudistamisen yhteydessä toteutettavilla ja tulevien vuosien tariffiratkaisuilla turvataan riittävä lipputulokertymä. Lippujärjestelmä uudistus ei saa perustua kaupungin rahoitusosuuden kasvattamiseen nykyisestä. Kaupunkien rahoitustarpeeseen voidaan vaikuttaa lippujen hintatasolla sekä muilla tariffipoliittisilla keinoilla, kuten kausi-, arvo- ja kertalippujen keskinäisillä hintasuhteilla sekä alennusryhmäkäytännöillä.

HSL:n esitys uudessa vyöhykemallissa sovellettavista lippujen hinnoitteluperiaatteista ja lippujen hintasuhteista (esitykseen sisältyvät alennuslippuja koskevat muutokset huomioiden) turvaa esityksen mukaan Helsingin osalta vähintään nykyisentasoisen lipputulokertymän. HSL:n arvion mukaan esityksen mukainen hinnoittelu jopa vähentäisi Helsingin kaupungin rahoitustarvetta vuositasolla noin 3 milj. euroa (ilman HSL:n esityksessä mainittuja mahdollisia verohyötyjä). Arvioon liittyy kuitenkin huomattavaa epävarmuutta erityisesti matkustajamäärien kehityksen osalta. Matkustajamäärien kehittymisen arviointia vaikeuttaa osaltaan Kehäradan ja Länsimetron käyttöönoton ajoittuminen vyöhykemalliin siirtymisen kanssa samoihin aikoihin.

Vyöhykemallissa nykyisen seutulipun käyttäjien matkustaminen halpenee, mikä tarkoittaa väistämättä korotusta Helsingin sisäisten lippujen hintoihin riittävän lipputulokertymän turvaamiseksi. HSL:n esityksessä korotus Helsingin sisäisiin kausilippuihin on noin 9 %. HSL:n esityksestä ei ilmene riittävän luotettavia arviota sisäisten lippujen hintojen korotuksen vaikutuksesta Helsingin sisäisen liikenteen



matkustajamääriin. Lippujen hinnoittelumuutoksilla ei saisi heikentää joukkoliikenteen houkuttelevuutta Helsingin sisäisessä liikenteessä.

HSL:n esityksessä todettu, lippujen hinnoittelumuutoksista aiheutuva verohyötyjen toteutuminen riippuu matkakulujen verokohtelusta tulevana vuosina eli verohyötyjen toteutumiseen liittyy merkittävää epävarmuutta. Vyöhykemalliin siirtymisestä mahdollisesti syntyvät verohyödyt perustuvat kuntien rahoituksen kasvuun ja hyödystä merkittävä osa kohdistuu valtiolle (HSL:n arvio 5 – 10 milj. euroa), joten kaupunkien ja HSL:n tulisi pyrkiä vaikuttamaan siihen, että valtio kohdentaisi mahdollisen verotulojen lisäyksen valtion HSL:lle maksaman joukkoliikennetuen kasvattamiseen.

HSL:n esitykseen sisältyvää kertalippujen hintojen korotusta talous- ja suunnittelukeskus pitää perusteltuna. Korotuksesta Helsingille kohdistuva lipputulojen lisäys on arvion mukaan vuositasolla noin 3,5 milj. euroa.

Mikäli HSL:n esittämät lasten lipun ikärajan korottaminen yhdellä vuodella 17 vuoteen ja 70-vuotiaille tarkoitetun seniorilipun käyttöönotto nähdään perustelluiksi, on nämä tarkoituksenmukaista toteuttaa lippujärjestelmän kokonaisuudistuksen yhteydessä kunhan samalla pidetään huolta riittävästä kokonaislipputulokertymästä. Lasten lipun ikärajan nostamisesta aiheutuva vuotuinen lipputulojen menetys Helsingin osalta on HSL:n arvion mukaan noin 0,4 milj. euroa ja seniorilipun käyttöönotosta noin 1,44 milj. euroa.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että HSL:n esitys kokonaisuutena turvaa Helsingin osalta vähintään nykyisen lipputulokertymän, joten se on kaupungin rahoitusvaikutuksen näkökulmasta hyväksyttävissä. Kun vyöhykemalli on otettavissa käyttöön aikaisintaan vuonna 2016 ja lippujen hinnat päätetään vasta kaarimallin käyttöönottoa edeltävän vuoden syksyllä, tulee ennen lopullisia päätöksiä lippujen hinnoista pyrkiä varmistamaan, ettei tariffimuutoksilla heikennetä joukkoliikenteen houkuttelevuutta Helsingin sisäisessä liikenteessä.

Kuntarajoista riippumattomaan vyöhykemalliin siirtymisen myötä yksittäisen kunnan mahdollisuudet vaikuttaa alueensa joukkoliikenteen lippujen hintoihin vähenevät, mistä syystä kuntien ja HSL:n tulee yhdessä kyetä määrittelemään pidemmän aikavälin tavoitteet lippujen hinnoittelulle, alennusryhmäkäytännöille ja kuntien rahoitukselle. Talous- ja suunnittelukeskus pitää perusteltuna HSL:n esitykseen sisältyvää alennuslippujen myöntämistä koskeva periaatetta, että HSL myöntäisi jatkossa alennus- ja vapaalippuja vain liikennepoliittisin perustein ja sosiaalisin perustein myönnettävät alennukset ja vapaaliput siirrettäisiin kuntien ostopalveluihin. Näin harkinta sosiaalisin



perustein myönnetystä tuista siirtyisi kuntien ao. sektorille, jossa sen kuuluisikin olla.

Lisätiedot

Matti Malinen, konserniyksikön päällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.06.2013 § 210

HEL 2013-004680 T 02 05 00

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Lausunto

Uuden taksajärjestelmän peruseriaatteen on valittu kaarimalli, jossa vyöhykkeiden rajat perustuvat ensisijaisesti etäisyyteen Helsingin keskustasta. Uudessa järjestelmässä lyhyet kantarajan ylittävät matkat muuttuvat halvemmiksi. Tämän seurauksena lipputulot vähenevät, mikä pääkaupunkiseudun kuntien joukkoliikennepoliittisissa tavoitteissa tai taloudellisissa resursseissa olevista eroista johtuen voi aiheuttaa joukkoliikenteen rahoitukseen ongelmia.

Lipputulojen vähenemistä on pyritty kompensoimaan nostamalla hinnoittelun perustasoa ja erityisesti kertalipun hintaa. Nykyisin Helsingin sisäisellä kausilipulla matkustavien lipun hinta nousisi noin 9 %:lla. Päätöksenteon tueksi toimitetussa aineistossa ei ole riittävällä tavalla esitetty lipun hintojen noston vaikutusta joukkoliikenteen matkustamiseen. Vaikutukset tulisi esittää matkamäärinä (ja suoritteina) sekä eritellä vaikutus eri kunnissa ja kokonaisuutena. Helsingissä huomattava valtaosa matkoista on nykyisiä kaupungin sisäisiä matkoja ja jatkossa vyöhykkeiden AB sisäisiä matkoja. Joukkoliikenteen hintajoukon on yleisesti todettu olevan -0,3. Tämä tarkoittaisi, että nykyisin Helsingin sisäisellä lipulla matkustavien lipun hinnan korotus HSL:n selvityksissä esitetyllä 9 %:lla vähentäisi Helsingin näitä joukkoliikenteen matkoja 2,7 %:lla. Kantarajat ylittävien matkojen määrän kasvu jää vastaavasti arvioituna tätä huomattavasti pienemmäksi. Kokonaisuutena tällainen joukkoliikenteen käytön muutos olisi vahvasti mm. Helsingin tuoreen strategiaohjelmassa 2013-2016 joukkoliikenteen osuuden kasvusta asetettujen tavoitteiden vastaista. Vyöhykekaarten välisten hintojen vaikutuksista matkustamiseen tulee saada enemmän tietoa. Päätöstä lippujen hinnoista ja kaarten välisistä hintasuhteista ei tule tehdä ennen kuin näin merkittävä keskeinen vaikutus on päätöksentekijöillä käytettävissä. Päätöksenteossa keskeinen argumentti tulee olla



vaikutus joukkoliikenteen houkuttelevuuteen ja matkustajamääriin. Helsingin kaupungille tulee antaa mahdollisuus täydentää lausuntoaan, kun vaikutusarvio matkustuksen määrässä tapahtuvista muutoksista on käytettävissä.

Yksittäisen kunnan mahdollisuudet vaikuttaa alueensa joukkoliikenteen lippujen hintoihin vähenevät tulevaisuudessa. Taksa- ja lippujärjestelmää edelleen valmisteltaessa on selvitettävä, miten kunnat ja Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä voisivat yhdessä määritellä keskipitkän aikavälin tavoitteita lippujen hinnoittelupolitiikalle ja joukkoliikenteen rahoitustarpeelle eri osapuolten tavoitteiden ja resurssien puitteissa. Jotta yksittäisen HSL-alueen kunnan heikko taloudellinen tilanne ja mahdollisuus tukea joukkoliikennettä ei merkittävästi heikentäisi mahdollisuuksia kilpailukykyiseen lippujen hinnoitteluun koko HSL-alueella, tulee eri kahden vyöhykkeen alueet (AB ja BC) olla hinnoiteltavissa erikseen. Tämä mahdollisuus sisältyy HSL:n esitykseen. Lisäksi tulisi varautua ratkaisuun, joka tarvittaessa mahdollistaa kausilippujen erilaisen hinnoittelun kuntalaisuuden perusteella sen mukaan, kuinka paljon kukin kunta on valmis matkustamista tukemaan.

Kertalipun hinnan korotus suhteessa muiden lippujen hintoihin on kannatettava ajatus. Vaikka lipputuloja menetettäisiin kertalippujen myynnin vähenemisenä, nopeuttaa ajoneuvossa tapahtuvan myynnin väheneminen liikennettä ja tekee liikennöinnistä täsmällisempää. Aiempien selvitysten perusteella joukkoliikenteen houkuttelevuuden kannalta arvo- ja kausilippujen hintoja olisi tavoiteltavaa laskea ja kertalippujen hintaa voisi vastaavasti korottaa. Lausuntopyynnössä esitetyt kausi-, arvo- ja kertalippujen hintasuhteita voidaan pitää tarkoituksenmukaisina.

Esitys seniorilipusta on liikennepoliittisesti kannatettava. Iäkkäitä tulisi muun muassa liikenneturvallisuussyistä kannustaa oman auton sijasta liikkumaan joukkoliikenteellä. Lisäksi joukkoliikenteen kustannustehokkuuden näkökulmasta ruuhka-ajan matkustajamääriä olisi kannattavaa ohjata eri keinoin ruuhkien väliselle ajalle. Esityksen mukaan 70 vuotta täyttäneet voivat päiväliikenteessä klo 9-14 kulkea puoleen hintaan arvolipulla. Jos lipputyypistä saadaan myönteisiä kokemuksia, kannattaa ikärajaa tarkistaa taloudellisten resurssien puitteissa nuorempiinkin ikäluokkiin, mahdollisesti jopa kaikkia ikäluokkia koskevaksi.

Lastenlipun ikärajan korottaminen yhdellä vuodella on liikennepoliittisesti tarkoituksenmukaista. Jatkossa tulisi myös harkita opiskelijalipun rinnalla/sijasta ns. nuorisolippua. On tärkeää kannustaa ajokortti-ikä saavuttaneiden nuorten aikuisten liikkumiskäyttäytymistä joukkoliikennemyönteiseksi, sillä tässä elämänvaiheessa opitut



liikkumistottumukset vaikuttavat merkittävästi kulkumuodonvalintoihin koko elämän aikana.

Ehdotus siitä, että kunnat suoraan ostaisivat omille erityisryhmilleen maksuttomasti myönnettävät liput, on myös hyvä. Tällöin kunnat voisivat tarjota lippuja halutessaan keskenään erilaisin perustein ja harkita, mitkä ryhmät saisivat maksuttoman joukkoliikenteen. Eri kunnissa nousee melko usein esiin paineita myöntää alennuksia joukkoliikennelippuihin sosiaalisin perustein. HSL:n tulisi jatkossakin harkita liikennepoliittisin perustein annettavat alennukset, mutta sosiaalisin perustein myönnettävät alennukset ja ilmaisliput voisivat olla kunkin kunnan itse ratkaistavissa.

Taksa- ja lippujärjestelmän kehittäminen esitetyllä tavalla tekee joukkoliikenteen käytön koko seudulla matkustajille edullisemmaksi. Tämän johdosta asukkaiden verotuksessaan tekemät työmatkakustannusten vähennykset pienenevät, millä on vaikutusta kuntien verotulojen lisäksi valtion verotukseen. Valtion verotulot siis kasvavat, koska kunnat tukevat joukkoliikennettä alhaisemmillä lippujen hinnoilla. Arvion mukaan valtion verotulot kasvavat esitetyllä hinnoittelumuutoksella vuosittain 5-10 miljoonaa euroa. HSL:n tulee edellyttää valtiolta, että tämä kuntien rahoittama valtion saama lisätulo palautetaan kunnille lisäämällä vastaava summa Helsingin seudulle kohdistettavaan suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukeen.

Käsittely

11.06.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Ville Lehmoskoski: Tekninen korjaus kpl 3 "...Nykyisin Helsingin sisäisellä kausilipulla matkustavien lipun hinta nousisi noin 9 %:lla..."

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmoskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 23.05.2013 § 91

HEL 2013-004680 T 02 05 00

Päätös

Liikennelaitos –liikelaitoksen johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



HSL:n päättämän uuden Lippu- ja taksajärjestelmän kaarimallin mukainen hinnoittelu tulee tehdä siten, että nykyisten metron ja raitiovaunujen käyttäjien lippujen hinnat eivät nouse kohtuuttomasti.

HKL pitää HSL:n esitystä AB-vyöhykkeen hinnoittelusta kohtuullisena ja olettaa sen lisäävän matkustushalukkuutta metrojärjestelmässä Länsimetron käyttöönoton jälkeen.

HSL ei ole ehdotuksessaan esittänyt tulevan raitiovaunulipun hintaa. HKL:n näkemyksen mukaan uuden raitiovaunulipun hinnan tulee olla samassa suhteessa arvolippuun kuin nykyisin, eli vähintään kymmeneksen arvolippua halvempi.

02.05.2013 Pöydälle

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Lahdenranta

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, projektipäällikkö, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi



09.09.2013

Ryj/3

§ 952

Lausunnon antaminen Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Kuusakoski Oy:n ympäristölupahakemuksesta (Kivikko)

HEL 2013-009263 T 11 01 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon Kuusakoski Oy:n ympäristölupahakemuksesta, joka koskee Kuusakoski Oy:n Kivikon palvelupisteen toiminnan muutosta.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on 6.8.2013 kaupungin terveyden- ja ympäristönsuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon Kuusakoski Oy:n hakemuksesta. Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että laitoksen lähiympäristön maankäytössä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia aiemmin vuonna 2006 myönnetyn ympäristöluvan myöntämisen jälkeen.

Laitoksen toiminnallisissa järjestelyissä, toiminta-ajoissa ja liikennemäärissä ei tapahdu muutoksia eikä sen ympäristökuormitus kasva toiminnan muutoksen myötä.

Kaupunginhallitus puoltaa Kuusakoski Oy:n hakemuksen hyväksymistä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Etelä-Suomen AVI:n lausuntopyyntö
- 2 Ympäristölupahakemus liitteineen
- 3 Kartta

Otteet

Ote
Etelä-Suomen
aluehallintovirasto,
Hämeenlinnan toimipaikka



Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon Kuusakoski Oy:n ympäristölupahakemuksesta, joka koskee Kuusakoski Oy:n Kivikon palvelupisteen toiminnan muutosta.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on 6.8.2013 kaupungin terveyden- ja ympäristönsuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon Kuusakoski Oy:n hakemuksesta. Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että laitoksen lähiympäristön maankäytössä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia aiemmin vuonna 2006 myönnetyn ympäristöluvan myöntämisen jälkeen.

Laitoksen toiminnallisissa järjestelyissä, toiminta-ajoissa ja liikennemäärissä ei tapahdu muutoksia eikä sen ympäristökuormitus kasva toiminnan muutoksen myötä.

Kaupunginhallitus puoltaa Kuusakoski Oy:n hakemuksen hyväksymistä.

Esittelijä

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa hakemuksesta, joka koskee Kuusakoski Oy:n Kivikon palvelupisteen toiminnan muutosta. Lausunto pyydetään toimittamaan aluehallintovirastoon 2.9.2013 mennessä. Lisäaikaa lausunnon antamiseksi on saatu 30.9.2013 asti.

Esittelijä toteaa, että myös ympäristölautakunta on 6.8.2013 kunnan terveyden- ja ympäristönsuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon Kuusakoski Oy:n hakemuksesta.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Kuusakoski Oy:n Kivikon palvelupiste sijaitsee osoitteessa Kivikonlaita 5. Kiinteistön pinta-ala on 7,5 hehtaaria. Alue on asemakaavassa merkitty yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET).

Kivikon palvelupisteellä on Uudenmaan ympäristökeskuksen 28.8.2006 myöntämä toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa nykyiselle toiminnalle. Asemakaavoituksessa ei ole tapahtunut muutoksia voimassa olevan ympäristöluvan myöntämisen jälkeen.

Kuusakoski Oy:n Kivikon palvelupisteen toiminnot ovat:



- kierrätysmateriaalin ja muun metallipitoisen materiaalin vastaanotto, välivarastointi, lajittelu, leikkaaminen ja paalaaminen
- käytöstä poistettujen ajoneuvojen vastaanotto ja välivarastointi
- käytöstä poistettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden sekä tietosuomateriaalin vastaanotto, välivarastointi ja esikäsittely
- rakennusjätteen vastaanotto, välivarastointi ja lajittelu tai siirtokuormaus
- puun, paperin, pahvin, muovin ja lasin vastaanotto, välivarastointi ja käsittely
- energijätteen vastaanotto, välivarastointi ja käsittely
- renkaiden vastaanotto, välivarastointi ja toimittaminen luvan omaavalle käsittelijälle
- muun teollisuudesta, kaupasta ja kotitalouksista tulevan kierrätettävän materiaalin vastaanotto, välivarastointi, lajittelu ja toimittaminen muualle käsiteltäväksi
- vaarallisten jätteiden pienerien vastaanotto, välivarastointi ja toimittaminen luvan omaavalle käsittelijälle
- asbestijätteen varastointi

Palvelupisteen toiminnot säilyvät nykyisen ympäristöluvan ja toiminnanmuutosilmoitusten mukaisina. Käsitelty materiaali toimitetaan teollisuuden raaka-aineiksi, jatkokäsittelyyn yhtiön muille laitoksille tai muuhun hyötykäyttöön. Palvelupisteellä vastaanotettava ja käsiteltävä materiaalmäärä tulee olemaan noin 272 500 tonnia vuodessa. Käsiteltävän materiaalin kokonaismäärä ei muutu nykyisen ympäristöluvan ja toiminnanmuutosilmoitusten mukaisesta. Eri jakeiden määrät muuttuvat hieman.

Materiaalin vastaanotto on auki pääsääntöisesti arkisin kello 6-22, lauantaisin kello 6-18 ja sunnuntaisin kello 9-15 välisenä aikana. Poikkeuksellisesti toimintaa voi olla myös muina aikoina. Halleissa tapahtuvaa toimintaa voidaan harjoittaa joka päivä 24 tuntia vuorokaudessa.

Kierrätysmateriaalien kuormaus, kuljetus ja käsittely aiheuttavat jonkin verran melua. Pinnoitetuilta alueilta muodostuva sade- ja hulevesi johdetaan maastoon. Alueilta, joissa hulevesiin voi päätyä öljyä tai polttoaineita, hulevedet johdetaan hiekan- ja öljynerotusjärjestelmän kautta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi



09.09.2013

Ryj/3

Liitteet

- 1 Etelä-Suomen AVI:n lausuntopyyntö
- 2 Ympäristölupahakemus liitteineen
- 3 Kartta

Otteet

Ote

Etelä-Suomen
aluehallintovirasto,
Hämeenlinnan toimipaikka

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Ympäristölautakunta

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 06.08.2013 § 237

HEL 2013-009263 T 11 01 00 00

ESAVI/315/04.08/2012

Päätös

Ympäristölautakunta, joka on myös Helsingin kaupungin terveydensuojeluviranomainen päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien Kuusakoski Oy:n hakemusta Kivikon palvelupisteeseen ympäristölupamääräysten tarkistamisesta, toiminnan muutoksesta ja toiminnan aloittamista muutoksenhausta huolimatta.

Aikaisemmat luvat

Uudenmaan ympäristökeskus on 28.8.2006 (No YS 1174) myöntänyt Kuusakoski Oy:lle ympäristöluvan jätteen siirtokuormausasemalle ja palvelupisteelle osoitteessa Kivikonlaita 5, 00940 Helsinki.

Toiminnan muuttaminen

Kuusakoski Oy on 14.5.2013 toimittanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle hakemuksen (Dnro ESAVI 315/04.08/2012) palvelupisteeseen ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamiseksi ja toiminnan muuttamiseksi. Siirtokuormausaseman toimintaan hakemuksessa ei haeta muutoksia.

Kuusakoski Oy on 5.5.2010 ilmoittanut Uudenmaan ELY-keskukselle, että palvelupisteessä on alettu välivarastoida asianmukaisesti



pakattuna yhtiön omassa purkutyötoiminnassa syntyvää asbestijätettä, jota varastoidaan 10 - 20 tonnia vuodessa.

Edelleen Kuusakoski Oy on 6.10.2011 ilmoittanut Uudenmaan ELY-keskukselle, että siirtokuormausasemalla yhdyskuntajätteen vastaanotto on lopetettu vuonna 2008 ja asemalla on siirrytty vastaanottamaan puuta, energijätettä sekä rakennussekajätettä.

Toiminnan muutos koskee käytännössä siirtokuormausasemalla ja palvelupisteessä vastaanotettavan, välivarastoitavan ja/tai esikäsitteltävän materiaalin määrien muutosta. Luvassa määritetty kokonaisjättemäärä 272 500 tonnia vuodessa pysyy ennallaan. Muutokset on esitetty oheisessa taulukossa.

Laatu	Lupa 2006 t/a	Muutos 2013 t/a
Rakennusjäte(sis. betoni- ja kiviaines)	50 000	180 000
Energijäte	20 000	40 000
Puu, paperi, pahvi, muovi ja lasi	10 000	20 000
Kierrätysmetallit(sis. ajoneuvot ja SE-romu)	10 000	20 000
Renkaat	2 000	2 000
Vaarallinen jäte (sis. asbesti)	500	500
Yhdyskuntajäte	180 000	0

Toiminnasta muodostuvan jätteen määrän Kuusakoski Oy arvioi olevan yhteensä noin 5 000 tonnia vuodessa, kun ympäristöluvassa vuonna 2006 arvio oli 12 000 tonnia vuodessa.

Ympäristölautakunnan lausunto

Helsingin kaupungin ympäristölautakunta päätti, että sillä ei ole huomautettavaa Kuusakoski Oy:n hakemuksen johdosta.

Yhdyskuntajätteen siirtokuormauksen loppumista ja melko vähäistä asbestin välivarastointia lukuun ottamatta toiminta on vuoden 2006 ympäristöluvan mukaista. Muutoksia on käsiteltävien jätejakeiden määrissä.

Laitoksen toiminnallisissa järjestelyissä, toiminta-ajoissa ja liikennemäärissä ei tapahdu muutoksia eikä sen ympäristökuormitus



kasva toiminnan muutoksen myötä. Lähiympäristön maankäytössä ei myöskään ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2006 jälkeen.

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Hannu Arovaara, va. johtava ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32014
hannu.arovaara(a)hel.fi



09.09.2013

Ryj/4

§ 953

Lausunnon antaminen Etelä-Suomen aluehallintovirastolle HSY:n ympäristölupahakemuksesta (Kivikko)

HEL 2013-009264 T 11 01 00 00

Viite: Dnro ESAVI/323/04.08/2012

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon HSY:n ympäristölupahakemuksesta, joka koskee Kivikon jätepalvelukeskuksen toiminnan muutosta.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on 27.8.2013 kaupungin terveyden- ja ympäristönsuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon HSY:n hakemuksesta. Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että jätepalvelukeskuksen toiminta on järjestetty siten, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumista. Tilat ovat tarkoituksenmukaiset ja alueen siisteydestä huolehditaan. Toiminnan laajentamiselle on tarvetta.

Kaupunginhallitus puoltaa HSY:n hakemuksen hyväksymistä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Etelä-Suomen AVI:n lausuntopyyntö
- 2 HSY:n ympäristölupahakemus liitteineen
- 3 Kartta

Otteet

Ote
Etelä-Suomen
aluehallintovirasto,
Hämeenlinnan toimipaikka

Päätösehdotus



Kaupunginhallitus päättäneen antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon HSY:n ympäristölupahakemuksesta, joka koskee Kivikon jätepalvelukeskuksen toiminnan muutosta.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on 27.8.2013 kaupungin terveyden- ja ympäristönsuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon HSY:n hakemuksesta. Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että jätepalvelukeskuksen toiminta on järjestetty siten, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumista. Tilat ovat tarkoituksenmukaiset ja alueen siisteydestä huolehditaan. Toiminnan laajentamiselle on tarvetta.

Kaupunginhallitus puoltaa HSY:n hakemuksen hyväksymistä.

Esittelijä

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa HSY:n ympäristölupahakemuksesta, joka koskee Kivikon jätepalvelukeskuksen toiminnan muutosta. Lausunto pyydetään toimittamaan aluehallintovirastoon 2.9.2013 mennessä. Lisäaikaa lausunnon antamiseksi on saatu 30.9.2013 asti.

Esittelijä toteaa, että myös ympäristölautakunta on 27.8.2013 kunnan terveyden- ja ympäristönsuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon HSY:n hakemuksesta.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

HSY:n Kivikon jätepalvelukeskus sijaitsee osoitteessa Kivikonlaita 5. Samalla kiinteistöllä toimii Kuusakoski Oy:n Kivikon palvelupiste. Alue on asemakaavassa merkitty yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET).

Kivikon jätepalvelukeskuksella on voimassa oleva ympäristölupa, joka on myönnetty 28.8.2006 Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta YTV:lle. Kaavoituksessa ei ole tapahtunut muutoksia edellisen ympäristöluvan jälkeen.

HSY:n Kivikon jätepalvelukeskuksessa sijaitsee Sortti-asema, vaarallisen jätteen asema sekä jätekonttien huolto- ja pesupaikka. Jätepalvelukeskuksessa on käynyt noin 160 000 asiakasta vuonna 2012 ja määrä on kasvussa. Sortti-asemalla otetaan vastaan kotitalouksien ja pienyrityksien hyöty- ja sekajätteitä, vaaralliset jätteet otetaan vastaan ja varastoidaan vaarallisten jätteen asemalla. Lisäksi Sortti-asemalla vastaanotetaan ja haketetaan risuja. Palvelupisteessä



voidaan myös välivarastoida asianmukaisesti pakattuna jätepalvelukeskukseen luvattomasti tuotuja asbestijätteitä.

Jätteitä voi tuoda henkilöautolla, peräkärriyllä, pakettiautolla tai muulla kevyellä kuljetusvälineellä. Jätepalvelukeskus on avoinna arkisin kello 7-22 sekä tarvittaessa lauantaisin kello 7-18.

Jätteet

Jätepalvelukeskuksella on lupa vastaanottaa tavanomaisia jätteitä 30 000 tonnia vuodessa sekä vaarallisia jätteitä 2 000 tonnia vuodessa ja varastoida 70 tonnia. Lupaun haetaan muutosta niin, että tavanomaisen jätteen vastaanottomäärä on 56 600 tonnia vuodessa sekä vaarallisten jätteiden vastaanottomäärä 5 220 tonnia vuodessa ja varastointimäärä 116 tonnia.

Haketus

Nykyisin Sortti-asemalle tuotavia risuja haketetaan 4–6 kertaa vuodessa jätepalvelukeskuksen aukioloaikoina (ma–pe klo 7–22, tarvittaessa la klo 7–18), lähinnä lauantaisin. Hakija haluaa hakettaa lauantaisin kello 7-18, koska silloin alueella on vähemmän asiakkaita ja tilaa on paremmin. Haketuskenttä sijaitsee yli 500 metrin etäisyydellä lähimmistä häiriintyvistä kohteista.

Hulevesien tarkkailu

Vaarallisen jätteen vastaanotto- ja varastointialueen hulevedet johdetaan jätevesiviemäriin. Silloisen Helsingin Veden, nykyisen HSY:n, kanssa solmitussa erityisjätevesisopimuksessa on asetettu viemäriin johdettaville hulevesille VOC-yhdisteiden ja mineraaliöljyjen enimmäispitoisuuksiksi vastaavasti 3 mg/l ja 200 mg/l. Pitoisuudet jäävät jatkuvasti niin paljon enimmäispitoisuuksien alle, että hakija esittää seurannan lopettamista.

Päästöt

Hakijan mukaan jätepalvelukeskuksen toiminta ei aiheuta sellaisia päästöjä ilmaan, maaperään tai pohjaveteen, jotka vaikuttaisivat merkittävästi viihtyvyyteen tai ihmisten terveyteen. Merkittävimmät päästöt ympäristöön ovat liikenteestä aiheutuva melu ja pöly sekä risujen haketuksesta aiheutuva melu 4–6 kertaa vuodessa.

Hakemuksen mukaan jätepalvelukeskus ja sen ympäristö pidetään siistinä. Vahinkoeläimiä myrkytetään ja pyydystetään. Asfaltoidut liikennealueet eivät pölyä. Muualta kuin vaarallisten jätteiden vastaanotto- ja varastointialueelta hulevedet johdetaan maastoon. Toiminnasta aiheutuvat päästöt ilmaan eivät ole merkittäviä ja johtuvat



lähinnä liikenteestä ja tyhjäkäynnistä. Maaperään tai pohjaveteen ei aiheudu päästöjä.

Toiminta, lähinnä liikenne ja konttien siirtely, aiheuttaa melua pääsääntöisesti arkisin kello 7–21. Melun ei arvioida häiritsevän asukkaita, koska läheisten Kehä I:n ja Lahdenväylän melu peittää sen. Risujen haketus 4–6 kertaa vuodessa aiheuttaa tavallista toimintaa voimakkaampaa melua, mutta melutason arvioidaan olevan alle 50 dB asuinalueella 500 metrin päässä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Etelä-Suomen AVI:n lausuntopyyntö
- 2 HSY:n ympäristölupahakemus liitteineen
- 3 Kartta

Otteet

Ote

Etelä-Suomen
aluehallintovirasto,
Hämeenlinnan toimipaikka

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Ympäristölautakunta

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 27.08.2013 § 264

HEL 2013-009264 T 11 01 00 00

ESAVI/323/04.08/2012

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien Helsingin Seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n ympäristönsuojelulain mukaista hakemusta Kivikon jätepalvelukeskuksen toiminnan muuttamiseksi ja toiminnan aloittamiseksi muutettuna muutoksenhausta huolimatta.



Lupatilanne

Uudenmaan ympäristökeskus on 28.8.2006 (No YS 1175) myöntänyt ympäristöluvan Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnan (YTV) Jätehuoltolaitoksen Kivikon jätepalvelukeskukselle osoitteessa Kivikonlaita 5, 00940 Helsinki. Luvassa kuvatun toiminnan lisäksi Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa on myöhemmin sovittu, että palvelupisteessä voidaan välivarastoida asianmukaisesti pakattuna jätepalvelukeskukseen luvattomasti tuotuja asbestijätteitä.

HSY on 31.12.2012 toimittanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle hakemuksen (dnro ESAVI 323/04.08/2012) jätepalvelukeskuksen ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamiseksi. Muutoshakemuksen täydennyksessä HSY hakee aloituslupaa, jotta voimassaolevan ympäristöluvan mukaiset toiminnot ja asbestijätteen välivarastointi voivat jatkua muutoshakemuksen käsittelyn ajan.

Toiminnan muuttaminen

Hakija haluaa muuttaa toimintaa kasvattamalla jätepalvelukeskuksessa vastaanotettavien ja siellä välivarastoitavien jätteiden määrää. Lisäksi hakija haluaa hakettaa risuja lauantaisin ja lopettaa hulevesien tarkkailun sekä jatkaa toimintaa muutoshakemuksen käsittelyn ajan.

Jätteiden määrien kasvu

Jätepalvelukeskuksen tulevaa toimintaa ja jätemääriä kuvataan hakemuksen luvussa 7. Hakija haluaa kasvattaa Sortti-asemalla vastaanotettavien jätteiden määrää nykyisen luvan 30 000 tonnista 56 600 tonniin eli lähes kaksinkertaiseksi. Jo vuosina 2011 ja 2012 30 000 tonnin jätemäärä on ylittynyt. Hakijan mukaan hakemuksessa on varauduttu asiakas- ja jätemäärien kasvuun tulevaisuudessa. Asiakasmäärät voivat kasvaa esimerkiksi Vantaan Energian jätevoimalan käyttöönoton takia, koska lajittelu lisääntyy. Toisaalta Vantaan Ruskeasannan Sortti-aseman avaaminen 2014 lopussa voi vähentää asiakkaita.

Kivikon jäteasemalla sijaitsevat asukkaille ja yrityksille tarkoitetut Sortti-asema sekä vaarallisen jätteen vastaanotto-, lajittelu- ja varastoasema. Alueella ei käsitellä lainkaan jätettä, vaan se toimii vastaanottopisteenä ja varastointialueena. Sortti-aseamalla otetaan lisäksi vastaan risuja touko- ja joulukuun välisenä aikana. Risuja haketetaan tarpeen mukaan noin 4-6 kertaa vuodessa. Jätepalvelukeskuksessa vieraili vuonna 2012 noin 160 000 asiakasta. Asiakasmäärät ovat kasvaneet viime vuosina: 2007 asiakkaita oli noin 115 000.

Sortti-asemalla vastaanotettavat jätteet (tonnia)

jätelaji	2011	2012	nyk. lupa	uusi lupa
----------	------	------	-----------	-----------



biojäte (omenat)				vähän
seka	15465	15697	(8500)	20 000
puu	7865	8099	(5000)	15 000
metalli	1818	1683	(2000)	3000
kylmälaitteet	323	306	(1000)	1500
sähkö- ja elektroniikkaromu 200136 normaali	1115	1094	(2000)	1500
sähkö- ja elektroniikkaromu 200135 vaarallinen	700	780	(1000)	2000 (myös toinen taulukko)
pahvi ja kartonki	189	178	(300)	500
risut	1493	1944	(2000)	2500
puutarhajäte	1308	1705	(1500)	2500
energiajäte	584	643	(5000)	1000
kyllästetty puu	408	457	(250)	1000
paperi			(200)	1000
pakkauslasi			(100)	100
muovi				1000
tiili				1000
betoni				1000
laatat ja keramiikka				1000
kipsipohjaiset rakennusaineet				1000
uudelleen käytettävät tavarat	vähän	vähän	(vähän)	vähän
eristysaineet ei asbesti				1000
maa- ja kiviainesjäte, jossa ei vaarallisia aineita				1000
yht	31268	32586	30 000	56 600

Voimassa olevassa luvassa on yksilöity, mitä jätteitä ja kuinka paljon yhteensä saa ottaa vastaan Sortti-asemalla. Hakija haluaa kasvattaa lähes kaikkien jätelajien määriä nykyiseen lupaan verrattuna. Vähenevät jätelajit olisivat normaali sähkö- ja elektroniikkaromu ja energiajäte. Uusia jätelajeja olisivat muovi, tiili, betoni, laatat ja keramiikka, kipsipohjaiset rakennusaineet, eristysaineet pois lukien asbesti ja maa- ja kiviainesjäte, jossa ei ole vaarallisia aineita.

Vaaralliset jätteet

	2011	2012	nyk. lupa vastaanotto	nyk. lupa varasto	uusi lupa vastaanotto	uusi lupa varasto
lyijyakut	253	231	800	30	400	30
jäteöljy	159	157	200	5	250	10
muut öljyiset	33	36	50	1	50	5
maalit, liimat	772	781	425	10	1000	20
liuottimet	27	26	50	2	50	4
valokuvauskemikaalit			30	2	30	4



öljyemulsiot			20	1	20	1
hapot			10	0,5	10	2
emäkset			10	0,5	10	2
pesukemikaalit			10	1	10	2
torjunta-aineet			10	0,5	10	1
sytostaatit			10	1	10	0,5
epäorg suolat			5	0,5	5	2
raskasmetallipitoiset liuokset			5	0,5	5	1
elohopeapitoiset jätteet			5	0,2	5	0,5
kemikaalit yht	18	24				
lääkkeet	53	63	60	2	75	5
paristot	54	18	60	1	60	5
loisteputket	45	52	100	5	75	5
kylmälaitteet					1000	5
sähkö- ja elektroniikkaromu 200135 vaarallinen			1000		2000 (mainittu myös ed. taulukossa)	1
tyhjät astiat			50	2	50	2
jäähdytinnesteet					10	2
muu	62	60	90	2	85	6
yht	1476	1448	2000	70	5220	116

Hakija haluaa kasvattaa vaarallisten jätteiden vastaanottomääriä nykyisen luvan 2000 tonnista 5220 tonniin vuodessa (150 % kasvu) ja varastointimääriä 70 tonnista 116 tonniin vuodessa (70 % kasvu). Lähes kaikkien jätelajien määrät kasvaisivat. Vain lyijyakkujen, loisteputkien ja muun vaarallisen jätteen vastaanottomäärät ja sytostaattien varastointimäärät vähenisivät.

Haketus

Nykyisin Sortti-asemalle tuotavia risuja haketetaan 4–6 kertaa vuodessa jättepalvelukeskuksen aukioloaikoina (ma–pe 7–22, tarvittaessa la 7–18), lähinnä lauantaisin. Hakija haluaa hakettaa lauantaisin, koska silloin alueella on vähemmän asiakkaita ja tilaa on paremmin. Haketuskenttä sijaitsee yli 500 metrin etäisyydellä lähimmistä häiriintyvistä kohteista.

Hulevesien tarkkailu

Vaarallisen jätteen vastaanotto- ja varastointialueen hulevedet johdetaan jätevesiviemäriin. Silloisen Helsingin Veden, nykyisen



HSY:n, kanssa solmitussa erityisjätevesisopimuksessa on asetettu viemäriin johdettaville hulevesille VOC-yhdisteiden ja mineraaliöljyjen enimmäispitoisuuksiksi vastaavasti 3 mg/l ja 200 mg/l. Sopimuksen mukaisesti näiden aineiden pitoisuuksia on seurattu vuodesta 2000 lähtien neljästi vuodessa (huhti-, kesä-, syys- ja marraskuussa). VOC-yhdisteiden kokonaispitoisuuden keskiarvo on tarkkailukaudella 2000–2012 ollut 0,059 mg/l ja suurin pitoisuus 0,86 mg/l. Öljypitoisuuden keskiarvo samalla ajalla on ollut 4,9 mg/l ja suurin pitoisuus 81 mg/l. Pitoisuudet jäivät jatkuvasti niin paljon enimmäispitoisuuksien alle, että hakija esittää seurannan lopettamista.

Muutosten vaikutukset ympäristöön

Toiminnan ympäristövaikutuksia kuvataan hakemuksen luvussa 11. Hakijan mukaan jätepalvelukeskuksen toiminta ei aiheuta sellaisia päästöjä ilmaan, maaperään tai pohjaveteen, jotka vaikuttaisivat merkittävästi viihtyvyyteen tai ihmisten terveyteen. Merkittävimmät päästöt ympäristöön ovat liikenteestä aiheutuva melu ja pöly sekä risujen haketuksesta aiheutuva melu 4–6 kertaa vuodessa.

Hakemuksen mukaan jätepalvelukeskus ja sen ympäristö pidetään siistinä. Vahinkoeläimiä myrkytetään ja pyydystetään. Asfaltoidut liikennealueet eivät pölyä. Muualta kuin vaarallisten jätteiden vastaanotto- ja varastointialueelta hulevedet johdetaan maastoon. Sellaisissa paikoissa, joissa hulevesiin voi päästä öljyä tai polttoaineita, vedet johdetaan maastoon hiekan- ja öljynerottimien kautta. Toiminnasta aiheutuvat päästöt ilmaan eivät ole merkittäviä ja johtuvat lähinnä liikenteestä ja tyhjäkäynnistä. Maaperään tai pohjaveteen ei aiheudu päästöjä.

Toiminta, lähinnä liikenne ja konttien siirtely, aiheuttaa melua pääsääntöisesti arkisin kello 7–21. Melun ei arvioida häiritsevän asukkaita, koska läheisten Kehä I:n ja Lahdenväylän melu peittää sen. Risujen haketus 4–6 kertaa vuodessa aiheuttaa tavallista toimintaa voimakkaampaa melua, mutta melutason arvioidaan olevan alle 50 dB asuinalueella 500 metrin päässä.

Ympäristölautakunnan lausunto

Ympäristölautakunta päätti puoltaa toiminnan muuttamista jätemäärien kasvattamisen osalta hakemuksessa esitetyllä tavalla ja toiminnan jatkamista muutoshakemuksen käsittelyn ajan. Ympäristölautakunta katsoo myös, että hakettamista voidaan tehdä lauantaisin ja hulevesien tarkkailusta voidaan luopua.

Ympäristölautakunta toteaa, että jätepalvelukeskuksen toiminta on järjestetty siten, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumista. Tilat ovat tarkoituksenmukaiset ja alueen siisteydestä huolehditaan. Toiminnasta



ei ole tullut valituksia Helsingin ympäristökeskukseen. Toiminnan laajentamiselle hakemuksessa esitetyn mukaan on tarvetta.

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Johanna Airola, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32091
johanna.airola(a)hel.fi



§ 954

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 35 ja 36 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

pelastuslautakunta	3.9.2013
teknisen palvelun lautakunta	27.8.2013
yleisten töiden lautakunta	3.9.2013

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 35 ja 36 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

pelastuslautakunta	3.9.2013
teknisen palvelun lautakunta	27.8.2013
yleisten töiden lautakunta	3.9.2013

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi



§ 955

Valtuutettu Nina Hurun toivomusponsi rakentamisen energiamääräyksistä

HEL 2012-013262 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 12.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Huru) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nina Hurun toivomusponsi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu
Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 12.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Huru) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 12.9.2013 Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2012 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Hyväksyessään asumisen ja siihen liittyvän maakäytön toteutusohjelman 2012 kaupunginvaltuusto edellyttää laadunohjauskriteerien tarkistamista sellaisiksi, että ne vastaavat nykyisen lain henkeä rakentamisen energiamääräyksistä." (Nina Huru)



Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä toteaa, että kaupunginvaltuuston hyväksymän Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) mukaisesti kaupunki pyrkii kaavoituksella turvaamaan energiatehokkaan rakentamisen toteuttamisedellytykset. Tontinluovutuksessa edellytetään, että A-luokan energiatehokkuusvaatimus täyttyy selkeästi. Kaupungin omistaman asuntokannan osalta on tavoitteena vähentää energian ominaiskulutusta vuoden 2005 tasosta 20 prosenttia vuoteen 2020 mennessä. Kaupungin oman asuntokannan peruskorjaustoiminnassa pyritään tavoitteellisesti C-energialuokkaan. Lisäksi asuntorakentamisessa pyritään uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämiseen.

Maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvat rakentamismääräyskokoelman osat velvoittavat ja opastavat rakennuttajaa tekemään energiatehokkaita ratkaisuja. Helsingissä rakennusvalvontavirasto valvoo osaltaan valtakunnallisesti noudatettavien määräysten toteutumista. Lisäksi rakennusvalvonta pyrkii rakentamisen neuvonnasta huolehtimalla kannustamaan rakennuttajia perusvaatimustasoa energiatehokkaampiin ratkaisuihin.

Rakentamismääräysten uudistamisen myötä on siirrytty kokonaisenergiatarkasteluun. Kokonaisenergiatarkastelussa lasketaan rakennuksen kokonaisenergiankulutus eli E-luku. E-luku on energiamuotojen kertoimilla painotettu rakennuksen vuotuinen ostoenergiankulutus rakennustyyppin standardikäytöllä lämmitettyä nettoalaa kohden. E-luku saadaan laskemalla yhteen ostoenergian ja energiamuotojen kertoimien tulot energiamuodoittain. Rakennusta suunniteltaessa on laadittava energiaselvitys. Energiaselvitys on päivitettävä ja pääsuunnittelijan on varmennettava se ennen rakennuksen käyttöönottoa. Energiaselvitys sisältää E-luvun laskennan lisäksi mm. rakennuksen energiatodistuksen.

Esittelijä viittaa Asuntotuotantotoimistosta (ATT) saatuun tietoon, jonka mukaan ATT:n toiminta- ja suunnitteluohjeet sekä malliasiakirjat on päivitetty vastaamaan uusia määräyksiä. Hankkeissa käytettäviä malliasiakirjoja ja sopimusperusteita päivitetään jatkuvasti tarpeen mukaan. Tällä hetkellä on käynnissä mallien päivittäminen vastaamaan uutta lakia energiatodistuksesta, joka astui voimaan 1.6.2013. Lisäksi ATT on hankkinut E-luvun laskentatyökalun käyttöoikeudet sekä ATT:n henkilöstön että ATT:n suunnittelukonsulttien käyttöön. Työkalulla E-luvun laskenta ja sen mukaisten tavoitteiden seuranta on otettu osaksi



09.09.2013

suunnittelu- ja toteutusprosessia. Rakennuksen valmistuttua toteutunutta energiankulutusta seurataan vuositasolla ja verrataan suunnitteluvaiheessa asetettuihin tavoitteisiin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nina Hurun toivomusponsi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto



§ 956

Valtuutettu Tarja Kantolan toivomusponsi resurssien turvaamisesta tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamiseksi

HEL 2012-013188 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 12.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Tarja Kantola) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tarja Kantolan toivomusponsi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 12.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Tarja Kantola) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 12.9.2012 Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2012 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että tonttien rakennuskelpoiseksi saattamiseksi turvataan riittävät resurssit ja, että kunnallisteknistä suunnittelua tehdään rinnan kaavoituksen edistymisen kanssa." (Tarja Kantola)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että kokonaistaloudellisinta kaavoitusprosessissa on sekä kaupungin että hankkeeseen ryhtyvän kannalta yhteen sovittaa kaavoituksen alkuvaiheen suunnittelu kunnallistekniikan ja kadunrakentamisen suunnittelun ja toteutuksen sekä rakentamiskelpoiseksi saattamisen kanssa. Näin rakentamisesta aiheutuvia kustannuksia on mahdollista tarkastella ja arvioida kaavoituksen alkuvaiheessa, ennen kuin rakentamisen kustannukset kiinnitetään tiettyihin kaavoitusratkaisuihin.

Oleellista on myös, että käytössä ovat riittävät pohjatutkimustiedot, maaperän pilaantuneisuuteen liittyvät haitta-ainetutkimukset sekä esimerkiksi liikenteestä aiheutuvat melu- ja päästötarkastelut. Erityisen tärkeää on maankäytön suunnittelussa pyrkiä ratkaisemaan kokonaistaloudellisesti mahdollisimman aikaisessa vaiheessa edellä kuvatuista kokonaisuuksista aiheutuvat kustannukset ja tarkastella vaihtoehtoisia toteutustapoja ja maankäytöllisiä ratkaisuvaihtoehtoja siten, että luovutettavaksi tulevat tontit ovat luovutuskelpoisia kohtuullisessa ajassa ja kohtuullisin kustannuksin.

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteuttamisohjelman (AM-ohjelman) täytäntöönpanon yhteydessä kaupunginhallitus päätti mm. kehottaa lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja liikelaitoksia varmistamaan ohjelman toteuttamiseen tarvittavat resurssit sekä huomioimaan ne talousarvion laadinnassa. Lisäksi kehoitettiin talous- ja suunnittelukeskusta ottamaan huomioon asuntotuotantotavoitteen vuosittaisen talousarvion laatimisen yhteydessä ja vastaamaan alueiden rakentamiskelpoisuudesta. Kaupunginhallitus kehotti myös kaikkia kaupungin lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja liikelaitoksia toiminaan siten, että uusien asuinalueiden rakentamiselle sekä täydennysrakentamiselle luodaan edellytykset.

Esittelijä toteaa, että kaupunginjohtaja on asettanut 29.10.2012 poikkihallinnollisen työryhmän parantamaan asuntotuotannon edellytyksiä. Asuntotuotantoprosessin sujuvoittamistyöryhmän tarkoituksena on löytää asuntotuotantoa nopeuttavia ja tehostavia sekä kustannuksia alentavia toimenpiteitä. Työryhmän tehtävänä on laatia ehdotus asuntotuotantoprosessin sujuvoittamisesta kohtuuhintaisen ja laadukkaan asuntotuotannon näkökulmasta vuoden 2013 loppuun mennessä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja



Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tarja Kantolan toivomusponsi

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Talous- ja suunnittelukeskus 3.9.2013

HEL 2012-013188 T 00 00 03

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että rakentamiskelpoiseksi saattamisella tarkoitetaan muun muassa esirakentamistoimenpiteitä, kuten esimerkiksi pehmeän maaperän alueellista tai tonttikohtaista vahvistamista painumien tai sortumien estämiseksi (maaperän stabilointi, perustaminen paalulaatan varaan), tai maaperän puhdistamista, jotta alue tai tontit olisivat mahdollista rakentaa turvallisesti, terveellisesti ja kohtuullisin kustannuksin. Lisäksi rakentamiskelpoiseksi saattamiseen rinnastettavia toimenpiteitä ovat alueiden käyttöönoton edellyttämät johtosiirrot. Kaupunki huolehtii myös kunnallistekniikan rakentamisesta kuten katu- ja puistorakentamisesta.

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteuttamisohjelman (AM-ohjelman) täytäntöönpanon yhteydessä kaupunginhallitus päätti mm. kehottaa lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja liikelaitoksia varmistamaan ohjelman toteuttamiseen tarvittavat resurssit sekä huomioimaan ne talousarvion laadinnassa ja talous- ja suunnittelukeskusta ottamaan huomioon asuntotuotantotavoitteen vuosittaisen talousarvion laatimisen yhteydessä ja vastaa alueiden rakentamiskelpoisuudesta koordinoimalla eri virastojen ja laitosten toimenpiteitä. Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa kaikkia kaupungin lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja liikelaitoksia toiminaan



siten, että uusien asuinalueiden rakentamiselle sekä täydennysrakentamiselle luodaan edellytykset.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että kaupungin strategiaohjelmassa 2013–2016 asuin- ja palvelualueiden tavoitetta nostetaan 5 500 asuntoon vuodessa. Helsinkiin rakennetaan vuosittain 5 500 asuntoa uudistuotantona sekä käyttötarkoituksen muutoksina. Samalla strategiaohjelman mukaisesti velkaantumiskehitystä hidastetaan asettamalla emokaupungin nettomenoille talousarvioraami, jossa kaupungin käyttömenojen reaalikasvu on asukasmäärän kasvu - 1% tuottavuustavoite. Lisäksi asetetaan strategiakaudeksi vuotuisiksi investointien tasoksi 435 miljoonaa euroa ja otetaan käyttöön vuosittainen 10-vuotinen investointiraami osana raamiohjausta. Hallintokuntien talousarvioehdotusten pohjana olleissa raamissa ja siihen liittyvässä laatimishojeessa em. tavoitteet olivat lähtökohtina.

AM-ohjelman turvaaminen on tärkeää. mm. suuntaamalla resursseja mm. toivomusponnessa esitettyyn rakentamiskelpoiseksi saattamiseen. Talous- ja suunnittelukeskus on ottanut asuntotuotantotavoitteen huomioon talousarvion laadinnassa osoittamalla tarvittavat määrärahat mm. alueiden rakentamiskelpoiseksi saattamiseen vuotuisissa 435 milj. euron kokonaistasoissa.

Kaupunginjohtaja asetti asuntotuotannon prosessin sujuvoittamistyöryhmän, jonka tavoitteena on löytää tuotantoprosessia nopeuttavia ja tehostavia toimintamalleja sekä kartoittaa asuntotuotannon kustannuksia alentavia toimenpiteitä. Työryhmä ottaa huomioon myös kaupungin oman tuotannon toimintaedellytysten parantamisen tutkimalla uusien toimintamallien käyttöönottomahdollisuuksia. Samassa yhteydessä selvitetään toivomusponnen mukainen kunnallisteknisen suunnittelun kytkeytyminen kaavoitukseen ja sen eri vaiheisiin. Työryhmän työ jatkuu kuluvan vuoden 2013 loppuun asti.

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 27.06.2013 § 369

HEL 2012-013188 T 00 00 03

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Maankäytön periaatteena on tiivis ja eheä yhdyskuntarakenne. Hyvin usein kaavoitettavat alueet ovat rakennettavuudeltaan vaativia, ja



kaavoitus kohdistuu liikenteellisesti ja ympäristöllisesti vaikeasti toteutettaville alueille. Eryteisesti suunnittelun tekee vaativaksi vaikeat maaperäolosuhteet (pehmeiköt, pilaantuneet maa-alueet), liikennetekniset reunaehdot (liikenteen toimivuus, melusuojaukset) tai esimerkiksi olemassa olevan infan huomioiminen (johtosiirrot, energiahuollon toteuttaminen). Maankäytön tavoitteiden saavuttamiseksi sekä kokonaistaloudellisten ratkaisujen toteuttamiseksi on ensiarvoisen tärkeää, että tonttien rakentamiskelpoisiksi saattaminen ja kunnallistekninen suunnittelu ovat rinnakkaista kaavasunnittelun eri vaiheissa.

Kaupungille kohdistuu alueiden rakentamiskelpoisiksi saattamisesta kustannuksia. Rakentamiskelpoiseksi saattamisella tarkoitetaan muun muassa esirakentamistoimenpiteitä, kuten esimerkiksi pehmeän maaperän alueellista tai tonttikohtaista vahvistamista painumien tai sortumien estämiseksi (maaperän stabilointi, perustaminen paalulaatan varaan), tai maaperän puhdistamista, jotta alue tai tontit olisivat mahdollista rakentaa turvallisesti, terveellisesti ja kohtuullisin kustannuksin. Lisäksi kaupunki huolehtii tavanomaisesta kunnallistekniikan toteuttamisesta, kuten tarvittavan kunnallistekniikan rakentamisesta, katu- ja puistorakentamisesta tai mahdollisista johtosiirroista. Kaupunki tekee jo nyt rinnan kaavoituksen kanssa kunnallistekniikan ja esirakentamisen suunnittelua asemakaavan luonnosvaiheessa. Rakentamisprosessin nopeuttamiseksi ja kunnallistekniikan sekä katujen rakentamiseksi tulisi varsinaisten katusuunnitelmien olla hyväksyttävissä heti kaavan tultua lainvoimaiseksi.

Kaavoituksen alkuvaiheessa tapahtuvassa suunnittelussa kiinnittyy rakentamisesta aiheutuvia kustannuksia suuresti. Näin ollen on kokonaistaloudellisinta sekä kaupungin että hankkeeseen ryhtyvän kannalta yhteensovittaa kaavoituksen alkuvaiheen suunnittelu kunnallistekniikan ja kadunrakentamisen suunnittelun ja toteutuksen sekä rakentamiskelpoiseksi saattamisen kanssa. Oleellista on myös, että käytössä ovat riittävät pohjatutkimustiedot, maaperän pilaantuneisuuteen liittyvät haitta-ainetutkimukset sekä esimerkiksi liikenteestä aiheutuvat melu- ja päästötarkastelut. Erytisen tärkeää on maankäytön suunnittelussa pyrkiä ratkaisemaan kokonaistaloudellisesti mahdollisimman aikaisessa vaiheessa edellä kuvatuista kokonaisuuksista aiheutuvat kustannukset ja tarkastella vaihtoehtoisia toteutustapoja ja maankäytöllisiä ratkaisuvaihtoehtoja siten, että luovutettavaksi tulevat tontit ovat luovutuskelpoisia kohtuullisessa ajassa ja kohtuullisin kustannuksin.

Kaupungin eri hallintokuntien välistä yhteistyötä ja prosesseja on kehitetty toimivimmiksi viime vuosina. Kaupunginjohtaja on asettanut 29.10.2012 poikkihallinnollisen työryhmän parantamaan



asuntotuotannon edellytyksiä. Asuntotuotantoprosessin sujuvoittamistyöryhmän tarkoituksena on löytää asuntotuotantoa nopeuttavia ja tehostavia sekä kustannuksia alentavia toimenpiteitä. Työryhmän työ jatkuu kuluvan vuoden 2013 loppuun asti.

Kiinteistölautakunnan näkemyksen mukaan ponnessa esitetty aihe on tärkeä. Rakentamiskelpoiseksisaattamismäärärahojen riittämättömyys ei tähän mennessä ole sanottavasti vaikuttanut asunto-ohjelman toteuttamiseen. Taloudellisen tilanteen muuttuessa on uhkana, että määrärahat eivät riitä. Tämän vuoksi olisi tärkeää, että rakentamiskelpoiseksi saattamiseen tulisi varata riittävät taloudelliset ja henkilöresurssit kaupungin taholta, jotta kunnianhimoinen AM-ohjelma voidaan toteuttaa.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Pekka Saarinen, tonttiasiamies, puhelin: 310 64182
pekka.t.saarinen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.06.2013 § 212

HEL 2012-013188 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Kaupunkisuunnitteluvirasto osallistuu rakentamiskelpoisuuden suunnitteluun kaikilla kaavatasoilla. On tärkeää, että kaavaprosessin alussa selvitetään tonttien rakennuskelpoiseksi saattamiseen liittyvät asiat huolella ja että siihen varataan riittävät resurssit. Suunnittelun alkuvaiheessa kiinnittyvät isot kustannukset. Hyvillä suunnitteluratkaisuilla voidaan estää merkittävä tonttien rakentamisen kustannustason nousu.

Kaupunkisuunnitteluviraston teknistaloudellinen toimisto tekee teknistä, taloudellista ja ympäristötekniistä suunnittelua. Kaavojen pohjalta voidaan jatkaa rakentamisen suunnittelua. Hyvin suuri osa työstä on rakenteiden ja maarakenteiden suunnittelua. Suunnittelu tuottaa ensimmäiset kustannusarviot rakentamisesta.

Maaperän rakentamisen suunnittelun tavoitteena on kartoittaa alueen rakennettavuutta, määrittää rakentamisen reunaehdot ja vaikutuksia.



Usein maaperäolosuhteet ovat sellaiset, että nykyiset pohjatutkimukset eivät riitä. Niiden perusteella suunnitellaan tontille tulevien rakennusten perustamisratkaisut ja arvioidaan kustannuksia. Maaperän rakennettavuus voi tarkoittaa myös esirakentamista, jolla tekemisellä estetään maaperän painumat ja sortumat. Esirakentamisesta aiheutuu kustannuksia sekä tonteille että kaupungille.

Hyvin usein kaavoitettavilla alueilla on ollut toimintoja, jotka ovat aiheuttaneet maaperän pilaantuneisuutta. Näille alueille tehdään haitta-ainetutkimuksia, arvioidaan kunnostustarvetta, määrää ja laatua sekä laaditaan kunnostussuunnitelmia ja kustannusarvioita. Lisäksi tarkastellaan riskejä. Työssä varmistetaan, että rakentaminen on terveellistä ja turvallista.

Tiivis kaupunkirakenne edellyttää useimmiten maanalaista pysäköintiä, joka yhä useammin on merkittävin tonttien rakentamiskustannuksia lisäävä tekijä. Kaavoitettavan alueen ja tonttien pysäköinti ratkaisuihin tutkitaan erilaisia vaihtoehtoja, joista valitaan asemakaavaan kokonaistaloudellinen ja kaikilta osin hyvä suunnitelma jatkokehittämiseksi.

Pysäköintilaitoksille, liikennetunneleille ja keskustamaisille alueille tehdään rakenneteknisiä yleissuunnitelmia, jotka käsittävät mm. kalliorakentamisen ja rakennetekniikan, talotekniikan, palo- ja pelastusturvallisuuden suunnittelua sekä kustannusarviot.

Nykyään melkein kaikkiin kaavoihin kuuluu tehdä myös melutarkastelut ja usein myös päästölaskelmia. Lisäksi asemakaavaan laaditaan vesi- ja energiahuollon sekä tietoliikenteen yleissuunnitelmat. Uusista johdoista ja kaapeleista sekä niiden siirroista kaupungille tulevat kustannukset lasketaan myös kaavavaiheessa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on samaa mieltä pöytäkirjan esittäjän kanssa, että rakentamiskelpoisuuden suunnittelun rahojen tulee riittää ja että työ tehdään riittävillä resursseilla. Kaupunkirakenne tiivistyy, ja kaavoitus kohdistuu yhä vaikeammille alueille. Kaavoitus on aina vain tärkeämpää, ja sen aikana tuotettu tieto siitä, paljonko tarvitaan rahaa tulevissa työvaiheissa.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Seija Narvi, insinööri, puhelin: 310 37255
seija.narvi(a)hel.fi
Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251
jouni.kilpinen(a)hel.fi



§ 957

Valtuutettu Elina Moision toivomusponsi pääkatujen pyöräväylien rakentamisen kiirehtimisestä

HEL 2012-013110 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 12.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Elina Moision) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Elina Moision toivomusponsi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 12.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Elina Moision) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 12.9.2012 Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2012 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Tämän ponnen hyväksyessään valtuusto kiirehtii pyöräväylien rakentamista pääkaduille tavoiteverkon mukaisesti." (Elina Moision)

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään



vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että kaupunkisuunnitteluvirasto yhteistyössä rakennusviraston kanssa kehittävät vuorovaikutuskäytäntöjä ja parantavat suunnitteluvalmiutta niin, että tavoiteverkon mukaisten pyöräväylien rakentamista pääkaduille voitaisiin vauhdittaa vuodesta 2015 alkaen, mikäli tarvittava investointirahoitus osoitetaan talousarviossa.

Esittelijä toteaa edelleen, että ensimmäisten kohteiden katusuunnitelmat (Mechelininkatu, Runeberginkatu, Helsinginkatu) tavoiteverkon toteuttamiseksi eivät ole edenneet suunnitellun aikataulun mukaisesti, sillä yleisten töiden lautakunta ja kaupunkisuunnittelulautakunta ovat palauttaneet suunnitelmia uudelleen valmisteluun mm. laajemman vuorovaikutuksen toteuttamiseksi. Koska päätökset suunnitelluista rakennuskohteista ovat lykkäytyneet, ei tavoiteverkon rakentaminen etene aiotulla tavalla vielä vuosina 2013 ja 2014.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Elina Moisioin toivomusponssi

Otteet

Ote
Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 23.04.2013 § 135

HEL 2012-013110 T 00 00 03

Päätös



Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon kaupunginhallitukselle.

Lausunto

Kaupunkisuunnitteluviraston laatima pyöräliikenteen pääreittien verkkosuunnitelma (Kantakaupungin pyöräliikenteen pääverkon tavoitetila 2025) hyväksyttiin 22.5.2012 kaupunkisuunnittelulautakunnassa suunnittelussa ohjeellisesti noudatettavaksi. Verkkosuunnitelma ja pyöräliikenteen uudistuneet suunnitteluperiaatteet, jotka sisältyvät pyöräliikenteen suunnitteluohjeen vuonna 2012 valmistuneeseen ensimmäiseen osaan ja vuoden 2013 aikana valmistuvaan toiseen osaan, muodostavat suuntaviivat pyöräliikennehankkeiden yksityiskohtaisemmalle suunnittelulle kantakaupungin alueella.

Pyöräliikenteen uusien suunnitteluperiaatteiden mukaisesti erillisiä pyöräliikennejärjestelyjä – pyöräteitä tai pyöräkaistoja – tarvitaan lähtökohtaisesti silloin, kun liikenneympäristö ei mahdollista pyöräilyä ja muun ajoneuvoliikenteen turvallista yhteiseloa samassa tilassa. Tästä johtuen kantakaupungin tavoiteverkkosuunnitelman osoittamat pyöräliikennehankkeet kohdistuvat lähinnä suuremmille kaduille eli autoliikenteen kokooja- ja pääkaduille, jotka lähes poikkeuksetta muodostavat myös suorimmat ja loogisimmat kulkuyhteydet kantakaupungin alueella. Vastaavasti rauhallisiksi tarkoitetuilla tonttikaduilla, missä pyöräilijän paikka on lähtökohtaisesti ajoradalla, pyöräilyolosuhteita parannetaan hillitsemällä moottoriajoneuvojen läpiajoa ja nopeuksia.

Kaupunkisuunnittelulautakunta tekee vuosittain kaupunginhallitukselle oman ehdotuksensa liikenneinvestoinneiksi seuraavan vuoden talousarvioon sekä liikenneinvestointien ohjelmaehdotuksen pidemmälle aikavälille. Keväällä 2013 laadittu liikenneinvestointien ohjelmaehdotus ulottuu alustavana vuoteen 2023 asti. Ehdotus sisältää pyöräilyn edistämishjelman (kaupunkisuunnittelulautakunta 5.3.2013) toimenpiteitä, joista keskeisiä ovat kantakaupungin tavoiteverkon 2025 sekä baanaverkon toteuttaminen.

Pyörätiehankkeisiin on osoitettu vuoden 2013 talousarviossa 4,54 miljoonaa euroa sekä kävelyn ja pyöräilyn eritasoihin (alikulut ja sillat) 1,98 miljoonaa euroa. Pyöräilyn edistämishjelman mukaisesti investointitasoa on ollut tarkoitus nostaa lähivuosina.

Sekä yleisten töiden lautakunta että kaupunkisuunnittelulautakunta ovat palauttaneet tavoiteverkon ensimmäisten kohteiden suunnitelmia (Mechelininkatu, Runeberginkatu, Helsinginkatu) uudelleen valmisteluun mm. laajemman vuorovaikutuksen toteuttamiseksi. Koska päätökset suunnitelluista rakennuskohteista ovat lykkäytyneet, ei



tavoiteverkon rakentaminen etene aiotulla tavalla vielä vuosina 2013 ja 2014. Kaupunkisuunnitteluvirasto yhteistyössä rakennusviraston kanssa kehittää vuorovaikutuskäytäntöjä ja parantaa suunnitteluvalmiutta niin, että tavoiteverkon mukaisten pyöräväylien rakentaminen pääkaduille voi vauhdittua vuodesta 2015 lähtien, mikäli tarvittava investointirahoitus kaupungin budjetissa osoitetaan.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marek Salerno, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37123
marek.salermo(a)hel.fi



§ 958

Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi muiden rakennuttajien ara-vuokratiohteiden vuokrien nousemisen estämisestä

HEL 2012-013233 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 12.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Rantanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi
- 2 Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Liite 2

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 12.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Rantanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 12.9.2013 Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2012 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Valtuusto edellyttää, että kaupunki pyrkii estämään sen, että muiden rakennuttajien aravakiohteiden vuokrat Helsingissä nousevat kohtuuttomasti rakennuttajien tasatessa vuokria koko maan asuntokannassaan." (Tuomas Rantanen)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että valtakunnallisesti toimivien yleishyödyllisten yhteisöjen osalta vuokrien valvonta on järjestetty siten, että Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) pyytää toimijoilta vuosittain vuokria koskevat ilmoitukset ja niihin liittyvän tilinpäätösaineiston. Sen lisäksi virasto tekee valvontakäyntejä omistajaryhmiin. Vuokratietoaineisto lähetetään myös kunnille.

Kuntien tehtävänä on ollut valvoa valtakunnallisten yhteisöjen valtakunnallisesti tasattuja vuokria. Valvonta on ollut haastavaa, koska tehokkaaseen omakustannusvuokran valvontaan ei ole ollut riittävästi mahdollisuuksia. Lisäksi kunnilta ovat puuttuneet keinot puuttua yleishyödyllisten yhteisöjen valtakunnalliseen vuokrien tasaukseen, koska yleishyödyllisillä yhteisöillä on vapaus valita tasauksen toteuttamistapa.

Toukokuussa 2013 on jätetty luonnos hallituksen esitykseksi vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain, aravarajoituslain ja asumisoikeusasunnoista annetun lain muuttamisesta. Esityksen mukaan jatkossa tasaus olisi mahdollista vain alueellisesti, siten, että Helsinki muodostaisi oman alueen. Lakiluonnokseen sisältyy myös esitys, että sekä yleishyödyllisten yhteisöjen että kaikkien muidenkin ARA-vuokratalojen valvontatehtävät siirrettäisiin ARA:lle. Helsingin kaupunki piti ympäristöministeriölle 28.6.2013 antamassaan lausunnossa esitysluonnokseen sisältyvää valtakunnallisen vuokrien tasauksen rajoittamista koskevaa muutosta kannatettavana. Lisäksi lausunnossa puollettiin omakustannusvuokran valvontavastuun siirtämistä kokonaisuudessaan ARA:lle.

Esittelijä katsoo, että lainsäädäntöön vuokrantasauksen rajoittamisen ja valvonnan osalta ehdotetut muutokset ovat niin toteutuessaan riittäviä, eikä kaupungin ole tarkoituksenmukaista ryhtyä omaan toimenpiteisiin niiden lisäksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



- 1 Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi
- 2 Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Liite 2

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Asuntolautakunta 23.05.2013 § 51

HEL 2012-013233 T 00 00 03

Päätös

Asuntolautakunta päätti antaa hallintokeskukselle seuraavan lausunnon:

Vuokrien tasaus hämärtää omakustannuseriaatetta

Aravavuokra-asuntojen vuokrat määritellään omakustannuseriaatella, joka tarkoittaa sitä, että asukkailta perityt vuokrat perustuvat todellisiin kustannuksiin, eikä toiminnalla tavoitella voittoa. Omistajalla on kuitenkin oikeus tasata vuokria vuokranmääritysyksikköjen välillä. Kun vuokria on tasattu, vuokrataso on vaihdellut kohteiden välillä. Keskustelua ovat herättäneet asunnot, joiden vuokrat ovat nousseet huomattavasti yli omistajan keskimääräisen vuokratason. Tällaisissa tilanteissa vuokrat ovat joskus saavuttaneet jopa markkinatason. Asia on ymmärrettävästi herättänyt julkista keskustelua, koska aravajärjestelmän tavoitteena on saavuttaa kohtuullinen vuokrataso.

Vuokrien valvonta on kuntien ja valtion yhteistyötä

Valtakunnallisesti toimivien yleishyödyllisten yhteisöjen osalta vuokrien valvonta on järjestetty siten, että Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus pyytää toimijoilta vuosittain vuokria koskevat ilmoitukset ja niihin liittyvän tilinpäätösaineiston. Sen lisäksi virasto tekee valvontakäyntejä omistajayrityksissä. Vuokratietoaaineisto lähetetään myös kunnille. Vuokratalokohtaisesti laadittu vuoden 2012 raportti on lausunnon liitteenä.



Tämän tietoineiston avulla kunnan tulisi pystyä osaltaan valvomaan valtakunnallisten yhteisöjen valtakunnallisesti tasattuja vuokria. Tehtävä on haastava, tehokkaaseen omakustannusvuokran valvontaan ei ole riittävästi mahdollisuuksia. Lisäksi kunnilta puuttuvat keinot puuttua yleishyödyllisten yhteisöjen valtakunnalliseen vuokrien tasaukseen, koska yleishyödyllisillä yhteisöillä on vapaus valita tasauksen toteuttamistapa.

Vuokrien tasaus on lakiin perustuvaa, tasausjärjestelmiä ei säädellä

Voimassa oleva lainsäädäntö ei estä yli kuntarajojen tapahtuvaa vuokrien tasausta. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus suosittelee vuokrien tasaamista kohteiden välillä siten, että vuokrat vastaisivat mahdollisimman hyvin asuntojen käyttöarvoa. Vuokrantasauksen toteuttamistapaa ei säädellä ja sen vuoksi jokainen toimija on luonut oman järjestelmänsä, jossa kohteita vertaillaan. Asunnon käyttöarvoa voidaan tulkita monella tavalla. Näyttää siltä, että joskus referenssit on saatu ympäröivän vapaarahoitteisen asuntokannan markkina-arvosta.

VVO Yhtymä Oyj ja Sato Oyj antoivat asiasta lausunnon

Asunto-osasto on keskustellut suurimpien valtakunnallisten toimijoiden kanssa vuokra-asuntojen hinnoittelusta, koska Helsingissä sijaitsevien arava-asuntojen vuokratasoa on pidetty korkeana. Vuokrantajat toteavat toimineensa lainsäännösten ja ohjeistuksen mukaisesti. Yhtiöiden lausunnot ovat liitteenä.

VVO Yhtymä Oyj ilmoittaa launnossaan tasauksen vaikutuksista annetun järjestelmällisesti väärää tietoa. VVO:n mukaan tasauksen vaikutus vuokriin on ollut vuosina 2009 - 2013 keskimäärin 1,08 €/m². Tasauksen suuruus on vaihdellut kohteiden välillä 0,05 €/m² - 2,12 €/m². Yhtymän näkemyksen mukaan ponnassa esitetty väite, että tasaus nostaa kohtuuttomasti helsinkiläisten vuokria, on virheellinen.

SATO Oyj ilmoittaa, että helsinkiläiset ovat hyötynet vuokrantasauksesta. Tasaus on johtanut siihen, että Helsingissä sijaitsevien asuntojen vuokria katetaan vuonna 2013 muualla Suomessa sijaitsevien asuntojen vuokrasta 0,42 €/m².

Vuokravalvonta siirtyy Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselle

Valtioneuvoston asuntopoliittisessa toimenpideohjelmassa vuosille 2012-2015 todetaan vuokravalvonnan osalta, että valtion tukemien vuokra-asuntojen vuokrien omakustannusperiaatteen toteutumista sekä vuokrien tasausjärjestelmää selvitetään. Ympäristöministeriö teetti asiasta selvityksen, johon liittyen keväällä 2013 julkaistiin Vuokrataloyhteisöjen toimintatavat ARA-asuntojen omakustannusvuokrien määrittämisessä-niminen raportti.



Raportissa esitetään muun muassa, että sekä yleishyödyllisten yhteisöjen että kaikkien muidenkin ARA-vuokratulojen vuokrien valvonta uudistetaan. Vuokrien valvonta siirretään kokonaan Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukseksi. Tähän keskitettyyn valvontatyöhön järjestetään 8 työntekijän resurssi. Tällä tavalla valvonnan toivotaan tehostuvan. Toivottavasti yleishyödyllisten yhteisöjen toimintaa ja taloudenpitoa voidaan myös ohjata siten, että tulevaisuudessa vältetään ylilyönneiltä vuokran määrittelyssä ja kohtuuvuokran tavoite toteutuu

Esittelijä

osastopäällikkö
Markku Leijo

Lisätiedot

Markku Leijo, osastopäällikkö, puhelin: 310 34159
markku.leijo(a)hel.fi



§ 959

**Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi kaupungin
vapaarahoitteisen asuntotuotannon lisäämisestä
vuokratalovaltaisilla alueilla**

Pöydälle 09.09.2013

HEL 2012-013247 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 12.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Tuomas Rantanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 12.9.2012 Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2012 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää, miten voidaan suunnata kaupungin omaa vapaarahoitteista, mutta asukkaille kohtuuhintaista asuntotuotantoa alueille, joilla ennestään on paljon aravatuotantoa ja jonne yksityisillä rakennuttajilla ei ole kiinnostusta rakentaa." (Tuomas Rantanen)

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että kaupungin omalla vapaarahoitteisella asuntotuotannolla viitattaneen Hitas-tuotantoon, koska kaupunki ei muuten juuri toimi rakennuttajana vapailla omistusasuntomarkkinoilla. Kaupunki rakennuttaa sääntelemättömiä



omistusasuntoja vain erityistapauksissa eli esimerkiksi silloin kun kokonainen kortteli luovutetaan kaupungin omalle asuntotuotantotoimistolle rakennutettavaksi.

Asuntotuotannon hallinta- ja rahoitusmuotojakauman ohjausta tehdään kaupunginvaltuuston hyväksymän AM-ohjelman tavoitteiden mukaisesti. Esikaupunkialueilla hallinta- ja rahoitusmuodot määräytyvät aina tapauskohtaisen tarkastelun perusteella. Tontteja on vuokratalovaltaisilla alueilla pyritty luovuttamaan erityisesti välimuodon tuotantoon (Hitas-, osaomistus-, asumisoikeus-, opiskelija- ja nuorisoasunnot), jotta tällaisille alueille saataisiin tuotettua uusia kohtuuhintaisia asumisvaihtoehtoja.

Kaupungin Hitas-tuotanto on asuntomäärien mukaan tarkasteltuna painottunut 2000-luvulla uustuotannon projektialueille, joille on rakennettu suuria kerrostalokohteita. Merkittävä osa hankkeista on kuitenkin toteutettu vanhoille asuinalueille tai niiden yhteyteen, jolloin tavoitteena on nimenomaan ollut asuntokannan monipuolistaminen ja kohtuuhintaisten asumisvaihtoehtojen lisääminen näissä kaupunginosissa. Tontteja Hitas-tuotannolle luovutetaan jatkossakin sekä uustuotannon projektialueilta että vanhemmilta esikaupunkialueilta.

Rakentajien ja rakennuttajien kiinnostus omistusasuntotuotantoon vaikeammin markkinoitavilla alueilla on ollut viime vuosina laimeaa. Mikäli vaikeasti markkinoitaville alueille on tarpeen toteuttaa omistusasuntohankkeita kaupungin omana tuotantona asuntotuotantotoimiston (Att) toimesta, tulee kuitenkin tiedostaa ja hyväksyä mahdolliset taloudelliset riskit, joita asuntojen myyntiin liittyy. Att joutuu muiden rakennuttajien tapaan hankesuunnittelussa ja toteutuksessa huomioimaan markkinatilanteen ja asuntojen kysynnän kullakin alueella. Att ei voi perustaa omistusasuntotuotantoon myyntiriskien varaan, vaan kohteilla on oletettava olevan aidosti kysyntää ennen rakentamispäätöksen tekemistä.

Kaupunki on jo vuosikymmeniä pyrkinyt segregaaion ehkäisemiseksi toteuttamaan asuntokannan rahoitus- ja hallintamuotojakaumaltaan monipuolisia asuinalueita. Vuokratalovaltaisten esikaupunkialueiden asuntokannan monipuolistaminen vaatii kaupungilta laajempia toimia kuin yksittäisten tonttien luovuttamista omistusasuntotuotantoon.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että kaupunki pyrkii myös tulevaisuudessa tasapainottamaan asuntokantaa edistämällä vapaarahoitteisten kohtuuhintaisten asuntojen toteutumista mm. täydennysrakentamiskaavoitusta tehostamalla ja kaavoituksen kustannustietoutta lisäämällä, poikkihallinnollista yhteistyötä



syventämällä, rakennusalan kilpailua edistämällä sekä tontinluovutuksen keinoja käyttämällä.

Kaupunginhallitus katsoo, että asuinalueiden elinvoimaisuuden ja houkuttelevuuden vahvistamiseksi kaupungin eri toimijoiden tulee jatkossa tehdä entistä tavoitteellisempaa suunnitteluja kehittämissyhteistyötä. Asuinalueiden täydennysrakentamista tulee ohjata laajempina kokonaisuuksina, joissa pyrkimyksenä on kaupunginosien kokonaisvaltainen uudistaminen ja muutosprosessi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihtööri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.08.2013 § 250

HEL 2012-013247 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkisuunnittelussa yksi tärkeimmistä tavoitteista on monipuolisten alueiden rakentaminen. Tämä koskee myös asuntojen hallinta- ja rahoitusmuotoja. Näiden tekijöiden määrittely ei kuitenkaan kuulu kaupunkisuunnittelun tehtäviin, vaan niistä huolehtivat toiset valmistelevat viranomaiset.



Kaupunkisuunnittelu täyttää oman roolinsa ponnen tarkoittamassa asiassa kaavoittamalla riittävästi tonttimaata eri hallinta- ja toteutusmuotoihin soveltuvalle asuntotuotannolle ja tarjoamalla hyvän kaupunkiympäristön rakentumisen edellytykset koko kaupungin alueella.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Kari Piimies, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37327
kari.piimies(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 08.08.2013 § 395

HEL 2012-013247 T 00 00 03

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Tuomas Rantasen toivomusponnosta (Kvsto 12.9.2012, 249 §) seuraavan lausunnon:

Asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakaumatavoitteet lyhyesti

Kaupunginvaltuusto päätti syyskuussa 2012 hyväksyä Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2012 (AM-ohjelma). Ohjelman mukaan asuntotuotannon määrällisenä tavoitteena on 5 000 asunnon vuotuinen asuntotuotanto, josta 3 600 asuntoa toteutetaan kaupungin luovuttamille tonteille.

Asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakauma määräytyy ohjelman mukaan siten, että 20 % asuntotuotannosta toteutetaan valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona (1 000 asuntoa, joista 250 erityisryhmille), 40 % ns. välimuodon asuntotuotantona (Hitas-, osaomistus-, asumisoikeus-, opiskelija- ja nuorisoasunnot) (2 000 asuntoa, joista 300 opiskelija- ja nuorisoasuntoja) ja 40 % vapaarahoitteisena sääntelemättömänä omistus- ja vuokra-asuntotuotantona (2 000 asuntoa, joista 700 vuokra-asuntoja).

Asuntotuotantotoimiston (Att) AM-ohjelman mukainen tuotantotavoite on 1 500 asuntoa vuodessa, josta puolet, eli 750 asuntoa, tulisi toteuttaa valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona. Att:lle asetettujen tavoitteiden mukaan Att toteuttaa vapaarahoitteisia asuntoja 150 asuntoa vuodessa kuitenkin vain alueiden tasapainoisen asuntorakenteen varmistamiseksi ja mahdollisen sekarakentamisen yhteydessä.



Kohtuuhintaisen omistusasuntotuotannon toteutusedellytysten parantaminen

Helsingissä asuntojen hinnat vaihtelevat alueittain hyvin voimakkaasti. Esimerkiksi asuntojen hintatilastoissa halvimman ja kalleimman hintavyöhykkeen välinen ero asuntojen keskimääräisissä hinnoissa on yli kaksinkertainen. Kalleimmat hintavyöhykkeet sijoittuvat kantakaupungin alueelle (keskihinta 5 991 euroa/h-m²) ja halvimmat esikaupunkialueille, erityisesti Itä- ja Pohjois-Helsinkiin (keskihinta 2 854 euroa/h-m²). Hyvin usein halvimmat asuntojen hinnat ovat alueilla, joilla on nykyisellään keskimääräistä runsaammin valtion tukemaa vuokra-asuntotuotantoa.

Omistusasuntotuotannon taloudellisten toteutusedellytysten kannalta olennaisin tekijä on hankkeen toteutuskustannusten suhde asuntojen arvioituun realistiseen myyntihintaan. Jotta hanke olisi toteutuskelpoinen, tulee toteutuskustannusten ja asuntojen myyntihinnan erotuksen, eli liiketaloudellisen voittopotentialin, olla riittävän suuri, jotta hanke olisi rakentajien kannalta kiinnostava.

Omistusasuntotuotannossa uudiskohteen (realistinen) markkinahinta on aina sidoksissa alueen vanhan asuntokannan markkinahintaan. Näin ollen alueilla, joilla sijaitsee nykyisellään runsaasti valtion tukemaa vuokra-asuntotuotantoa ja joilla asuntojen markkinahinnat ovat alhaiset, tulee myös rakennuskustannusten olla esim. kantakaupunkialueita merkittävästi alhaisemmat, jotta hanke olisi taloudellisesti toteutuskelpoinen. Näin ei useinkaan ole. Esimerkiksi tonttien heikko maaperä tai asemakaavoissa mahdollisesti asetetut epärealistisen korkeat laatu- ja tehokkuustavoitteet saattavat nostaa rakentamiskustannukset lähelle tai jopa yli asuntojen arvioidun realistisen myyntihinnan. Omistusasuntotuotannolle ei tällöin ole taloudellisia edellytyksiä. Mikäli rakentamiskustannukset ovat lähellä alueen asuntojen markkinahintaa, myöskään Hitas-sääntelyllä ei tällöin ole käytännössä merkitystä eikä se lisää asuntojen kysyntää, vaan saattaa jopa heikentää sitä.

Kohtuuhintaisen omistusasuntotuotannon toteuttaminen vaikeammin markkinoitaville alueille edellyttää tonttitaloudellisten tekijöiden korostunutta huomioimista asemakaavoituksessa ja tontinluovutusehtoja asetettaessa. Käytännössä tämä tarkoittaa usein sitä, ettei kaavoissa voida asettaa rakentamiselle kantakaupunkirakentamiselle tyypillisiä rakennuksen massoitteluun, julkisivuratkaisuihin, maanalaiseen pysäköintiin, kivijalkaliiketiloihin tai muihin vastaaviin tekijöihin liittyviä vaatimuksia.

Tontinluovutusehtojen osalta tulisi puolestaan harkita tällaisille alueille sijoittuvien hankkeiden toteuttamista ilman Hitas-ehtoja, joka saattaa lisätä asuntojen houkuttelevuutta, kun kaupunki ei rajoita asuntojen



pitkän tähtäimen arvonnousua. Vaihtoehtoisesti hankkeet voitaisiin toteuttaa ns. puoli-Hitas -mallilla, jossa kaupunki sääntelee vain asuntojen ensimyyntin hintatason ja asunnon ostajat voisivat (jälleen)myydä asunnot ilman enimmäismyyntihinnan sääntelyä. Tällaiset hankkeet voitaisiin lukea kuuluviksi välimuodon asuntotuotantoon. Edelleen vaikeasti markkinoitavilla alueilla tonttihinnoittelun tulee olla hyvin maltillista ja luovutusehtojen muutoinkin joustavia.

Rakentajien ja rakennuttajien kiinnostus omistusasuntotuotantoon vaikeammin markkinoitavilla alueilla on ollut viime vuosina laimeaa. Tämä näkyy kiinteistötoimen osalta muun ohella siinä, että tällaisten alueiden tonteille on vaikea löytää varaajia omistusasuntohankkeisiin. Tähän on osaltaan syynä täydennysrakentamishankkeiden yleensä varsin pieni koko ja jo edellä mainitut rakentamiseen liittyvät kustannustekijät. Pienet hankkeet eivät useinkaan ole suurempien, riskinkantokykyä omaavien rakennuttajien ja rakentajien kannalta houkuttelevia. Pieniä ja keskisuuria rakentajia on puolestaan Helsingissä nykyisellään vähän eikä tällaisilla toimijoilla useinkaan ole taloudellisia mahdollisuuksia ottaa haastavien alueiden asuntojen myyntiin liittyvää riskiä kannettavakseen.

Mikäli vaikeasti markkinoitaville alueille ei ole löydettävissä yksityisiä omistusasuntohankkeiden toteuttajia, kaupungin tulisi tarvittaessa toteuttaa omistusasuntohankkeita kaupungin omana tuotantona Att:n toimesta. Tällöin tulee kuitenkin tiedostaa ja hyväksyä mahdolliset taloudelliset riskit, joita asuntojen myyntiin liittyy. Mahdollisten tappioiden kattamiseksi voitaneen ainakin jossain määrin käyttää kaupungin asuntotuotantorahastossa olevia varoja.

Poikkeuksellisen vaikeissa tilanteissa tulisi segregaaation ehkäisemiseksi olla myös mahdollista tutkia alueen vanhojen huonokuntoisten ara-vuokratalojen purkamista ja tonttien rahoitus- ja hallintamuodon muuttamista. Samalla alueelle voitaisiin suunnata myös muita ympäristön laatua parantavia erityistoimenpiteitä esim. lähiörahastosta myönnettävin avustuksin. Menettely edellyttäisikin eri hallintokuntien laajaa yhteistyötä. Mainitulla tavoin poistuvien ara-vuokra-asuntojen tilalle tulee kaikissa tilanteissa osoittaa korvaavat tontit toisaalta.

Muun kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteutusedellytykset

Kiinteistötoimen kokemuksen mukaan asumisoikeustuotannon toteutusedellytykset ovat monilla alueilla huomattavasti omistusasuntotuotantoa paremmat. Esimerkiksi suuri määrä Att:lle alun perin Hitas-omistusasuntotuotantoon esikaupunkialueilta varatuista tonteista on viime vuosina muutettu asumisoikeustuotantoon. Tämä on



edistänyt tonttien rakentamista merkittävästi, koska asumisoikeusasunnoille näyttäisi olevan kysyntää myös alueilla, joilla on nykyisellään merkittävästi keskimääräistä enemmän ara-vuokra-asuntoja. Asumisoikeusasuntotuotannon edistäminen onkin yksi merkittävä keino lisätä kohtuuhintaista asuntotuotantoa tällaisilla alueilla. Asumisoikeustuotanto toteutetaan pääasiassa valtion korkotukilainoin, mutta asumisoikeuskohteita voidaan toteuttaa myös vapaarahoitteisina hankkeina.

Omistusasuntojen ja asumisoikeusasuntojen lisäksi vaikeasti markkinoitaville alueille voitaneen toteuttaa myös vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja, vaikka näidenkin osalta hankkeiden taloudelliset reunaehdot (rakennuskustannusten suhde markkinavuokraan) ovat usein varsin tiukat. Kaupungilla ei myöskään käytännössä ole mahdollisuutta varmistaa yksityisten hankkeiden vuokratason säilymistä kohtuullisena eikä mahdollisuutta vaikuttaa asukasvalintaan. Periaatteessa on mahdollista, että kaupunki toteuttaa vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja kaupungin oman vuokra-asuntoyhtiön, Kiinteistö Oy Auroranlinnan, lukuun. Tämä edellyttää kuitenkin, että yhtiöllä on tähän taloudelliset ja muut resurssit. Vapaarahoitteista vuokra-asuntotuotantoa eivät koske valtion tukeman tuotannon asukasvalintaa ja vuokranmäärittelyä koskevat määräykset, mutta kaupunki voisi omien hankkeidensa osalta vaikuttaa näihin konsernin omistajaohjauksen keinoin.

Lopuksi

Kaupunki on jo vuosikymmeniä pyrkinyt segregaaation ehkäisemiseksi toteuttamaan asuntokannan rahoitus- ja hallintamuotojakaumaltaan monipuolisia asuinalueita. Tässä tavoitteessa ei ole kaikilta osin onnistuttu. Eräille alueille onkin syntynyt eri syistä suuria ara-vuokra-asuntokeskittyymiä. Kiinteistölautakunta pitää tärkeänä, että kaupunki pyrkii tulevaisuudessa tasapainottamaan myös näiden alueiden asuntokantaa edistämällä vapaarahoitteisten kohtuuhintaisten asuntojen toteutumista mm. täydennysrakentamiskaavoitusta tehostamalla ja kaavoituksen kustannustietoutta lisäämällä, poikkihallinnollista yhteistyötä syventämällä, rakennusalan kilpailua edistämällä sekä tontinluovutuksen keinoja käyttämällä.

Kiinteistölautakunnan mielestä tavoitteena tulisi pitää, että sääntelemätön asuntotuotanto toteutetaan ensisijaisesti ja valtaosin yksityisten rakennuttajien ja rakentajien toimesta, mutta kaupungin oman tuotannon mahdollisuutta ei pidä sulkea pois. Kiinteistölautakunta katsoo, että esim. täydennysrakentamista koordinoivan ja talous- ja suunnittelukeskuksen vetämän poikkihallinnollisen täydennysrakentamistyöryhmän toimesta voitaisiin erikseen selvittää ne keskeiset tekijät ja keinot, joilla edellä mainittujen



tavoitteiden toteutumista voitaisiin edistää. Kiinteistölautakunta katsoo, että myös yksityisille rakennus- ja kiinteistöalan toimijoille tulisi selvitystä tehtäessä antaa mahdollisuus esittää näkemyksensä po. asiassa.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Sami Haapanen, toimistopäällikkö, puhelin: 310 36437
sami.haapanen(a)hel.fi

Talous- ja suunnittelukeskus 11.7.2013

HEL 2012-013247 T 00 00 03

Toivomusponnessa esitetään, että kaupunki selvittää oman vapaarahoitteen asuntotuotannon lisäämismahdollisuudet alueilla, joiden asuntokanta on painottunut säänneltyihin vuokra-asuntoihin. Kaupungin omalla vapaarahoitteisella asuntotuotannolla viitattaneen Hitas-tuotantoon, koska kaupunki ei muuten juuri toimi rakennuttajana vapailla omistusasuntomarkkinoilla. Kaupunki rakennuttaa sääntelemättömiä omistusasuntoja vain erityistapauksissa eli esimerkiksi silloin kun kokonainen kortteli luovutetaan kaupungin omalle asuntotuotantotoimistolle rakennutettavaksi.

Vuosina 2000–2012 kaupungin omana tuotantona eli Att:n hankkeina valmistui 48 Hitas-kohdetta, joihin valmistui yhteensä noin 1 350 asuntoa. 2000-luvun Hitas-hankkeista 29 valmistui uusiin kaupunginosiin kuten Herttoniemenrantaan, Arabianrantaan, Etelä-Hermanniin ja Viikkiin, ja näihin kohteisiin valmistui yhteensä lähes 1 000 asuntoa. Loput 19 kohdetta valmistuivat täydennysrakentamisen alueille eri puolille Helsinkiä, ja niihin valmistui yhteensä noin 360 asuntoa. Kaupungin Hitas-tuotanto on asuntomäärien mukaan tarkasteltuna painottunut 2000-luvulla uustuotannon projektialueille, joille on rakennettu suuria kerrostalokohteita. Merkittävä osa hankkeista on kuitenkin toteutettu vanhoille asuinalueille tai niiden yhteyteen, jolloin tavoitteena on nimenomaan ollut asuntokannan monipuolistaminen ja kohtuuhintaisten asumisvaihtoehtojen lisääminen näissä kaupunginosissa. Hitas-kohteita on toteutettu kaupungin omana tuotantona esimerkiksi Malmille, Malminkartanoon, Itäkeskukseen ja Kannelmäkeen, joissa säänneltyjen vuokra-asuntojen osuus on korkea.

Kaupungin oma asuntotuotantotoimisto Att joutuu muiden rakennuttajien tapaan hankesuunnittelussa ja toteutuksessa huomioimaan markkinatilanteen ja asuntojen kysynnän kullakin alueella. Uusien Hitas-asuntojen kysyntä kantakaupungissa ja sen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



läheisyydessä sijaitsevilla alueilla on ollut viime vuosina erittäin suurta. Hitas-asuntojen kysyntä kauempana keskustasta sijaitsevilla esikaupunkialueilla on usein ollut huomattavasti hiljaisempaa eikä asuntojen ennakkovarauksia ole aina saatu toivotulla tavalla. Att ei voi perustaa omistusasuntotuotantoon myyntiriskien varaan, vaan kohteilla on oletettava olevan aidosti kysyntää ennen rakentamispäätöksen tekemistä. Rakennettaessa vuokratalovaltaisille alueille Hitas-omistusasuntoja tulisi myös aina kartoittaa minkä kokoisille asunnoille alueella on kysyntää ja ostovoimaa, jotta kaikki asunnot saataisiin myytyä.

Asuntotuotannon hallinta- ja rahoitusmuotojakauman ohjausta tehdään esikaupunkialueilla aina tapauskohtaisen tarkastelun perusteella. Tontteja on vuokratalovaltaisilla alueilla pyritty luovuttamaan erityisesti välimuodon tuotantoon, jotta tällaisille alueille saataisiin tuotettua uusia kohtuuhintaisia asumisvaihtoehtoja. Myllypuro on hyvä esimerkki alueesta, jossa ennen 2000-lukua ei Hitas-asuntoja ollut juuri ollenkaan, mutta jonne suunnitelmallisella täydennysrakentamisella on toteutettu ja toteutetaan lähivuosina uusia Hitas-kohteita mm. Myllypuron keskukseen, Puu-Myllypuroon ja entisen voimalan alueelle. Att:lla on tontinvarauksia Hitas-tuotantoa varten Myllypuron lisäksi myös esimerkiksi Malmikartanossa, Maunulassa ja Tapulikaupungissa.

Nykyisten tavoitteiden mukaan Hitas- ja asumisoikeusasuntotuotannon osuuden tulisi olla yhteensä 40 % kaupungin omasta asuntotuotannosta. Tämä tarkoittaa noin 600 asunnon vuositavoitetta. Aikajaksolla 2000–2012 Hitas-asuntoja on kaupungin omana tuotantona valmistunut keskimäärin vain reilut 100 asuntoa vuosittain. Hitas-tuotannon nostaminen tavoitetasolle on tärkeää kohtuuhintaisten omistusasuntojen tarjonnan parantamiseksi koko kaupungin tasolla. Tontteja Hitas-tuotannolle luovutetaan jatkossakin sekä uustuotannon projektialueilta että vanhemmilta esikaupunkialueilta.

Vuokratalovaltaisten esikaupunkialueiden asuntokannan monipuolistaminen vaatii kaupungilta laajempia toimia kuin yksittäisten tonttien luovuttamista omistustuotantoon. Asuinalueiden elinvoimaisuuden ja houkuttelevuuden vahvistamiseksi kaupungin eri toimijoiden tulee jatkossa tehdä entistä tavoitteellisempaa suunnittelu- ja kehittämissyhteistyötä. Asuinalueiden täydennysrakentamista tulee ohjata laajempina kokonaisuuksina, joissa pyrkimyksenä on kaupunginosien kokonaisvaltainen uudistaminen ja muutosprosessi.

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Asuntotuotantotoimikunta 26.06.2013 § 118



HEL 2012-013247 T 00 00 03

Päätös

Asuntotuotantotoimikunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Asuntotuotantotoimikunta toteaa, että kaupunginhallitus määrittää tontinluovutusehdoissaan asuntotuotantotoimiston tuotannon hallintamuodot. Tontinluovutusehtoihin liittyy usein myös muita kuin hallintamuotoa koskevia ehtoja. Näin ollen kaupungin hallitus voi Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa määritellyn vuosittaisen 150 vapaarahoitteisen asunnon määrätavoitteen puitteissa luovuttaa asuntotuotantotoimistolle tontteja esikaupunkialueilta myös kohtuuhintaiseen vapaarahoitteiseen tuotantoon.

Asuntotuotantotoimiston tuotannon tavoitteet valtuuston hyväksymistä ohjelmista

Keskeiset asiakirjat, jotka määrittävät kaupungin oman asuntotuotannon tavoitteet ovat Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2012 (AM-ohjelma) sekä kaupunginvaltuuston strategiaohjelma 2013.

AM-ohjelma 2012 määrittää kaupungin oman asuntotuotannon määrätavoitteet hallintamuodoittain. Asuntotuotantotoimiston vuosittaisena tavoitteena on 1500 asunnon toteuttaminen siten, että 750 asuntoa olisi valtion tukemaa vuokratuotantoa, 600 asuntoa ns. välimuotoa, johon luetaan sekä asumisoikeus-, hitas-omistusasunto- ja osaomistustuotanto. Edellä mainittujen säänneltyjen tuotantomuotojen lisäksi asuntotuotantotoimiston tulisi toteuttaa vuosittain 150 asuntoa sääntelemätöntä vapaarahoitteista tuotantoa. Vapaarahoitteiselle tuotannolle on asetettu sijaintia koskeva rajoite, jonka mukaan niitä on määrä rakentaa vain alueiden tasapainoisen asuntorakenteen varmistamiseksi sekä mahdollisen sekarakentamisen yhteydessä.

Asuntotuotantotoimiston hankkeiden hallintamuodot määritellään tontinluovutusehdoissa. Asuntotuotantotoimisto ja asuntotuotantotoimikunta voivat käyttää harkintaa vain ns. välimuodon osalta, joihin kaupunginhallitus kiinteistölautakunnan esityksestä luovuttaa tontteja yksilöimättä hallintamuotoa erikseen kumpaankaan edellä mainituista hallintamuodoista. Kaupunginhallitus määrittelee hallintamuodon valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoon sekä vapaarahoitteiseen tuotantoon myönnettyjen tonttien osalta.

Hitas-kysyntä vaihtelee alueittain

Hitas-omistustuotannon kysyntä vaihtelee alueittain. Erityisesti merellisten, kantakaupungin läheisyyteen toteutettaville alueille kysyntä



ylittää tarjonnan yleensä moninkertaisesti. Huoneistojen välillä on kuitenkin suuria eroavaisuuksia.

Hitas-asuntojen kysyntä esikaupunkialueilla on huomattavasti merellisiä alueita laimeampaa. Länsi-Viikinmäessä ja Myllypurossa sijaitsevien neljän asunto-osakeyhtiön yhteensä 121 asuntoon ilmoittautui vain 329 ostajaehdokasta, eli 2,7-kertaisesti asuntojen määrään nähden. Esikaupunkialueilla on kohteita, joista joihinkin asuntoihin ei saada yhtään halukasta ostajaa. Tällä hetkellä asuntotuotantotoimistolla on 38 asuntoa vapaassa myynnissä esikaupunkialueilla.

Hitas-asuntojen lisäksi asuntotuotantotoimistolla on myynnissä jo valmis vapaarahoitteinen omistusasuntokohde Vuosaaren Pomeranssin alueella. Kohteen 20 asunnosta on myyty vain 8. Kohteen kysyntä on ollut heikko.

Kysynnältään heikoilla alueilla hitas ei lisää kysyntää

Uudistuotannossa hitas-omistustuotannon tavoitteena on tuottaa asuntoja alueen markkinahintaa alhaisemmalla hinnalla. Mikäli tuotteen hinta ylittää alueen markkinahinnan, hitas-asuntoon liittyvät luovutushintaa sääntelevät ehdot ovat tarpeettomia. Ehdot rasittavat markkinointia ilman lisäarvoa.

Hitas-tuotannon myyntihinnat perustuvat urakkakilpailun tuloksiin ja säänneltyyn rakennuttajakulukorvaukseen ja ovat niin ollen lähellä toisiaan kaupunginosasta riippumatta. Kantakaupunkiin liittyvät alueet ovat osoittautuneet esikaupunkeja kiinnostavammiksi. Esikaupunkialueille sijoittuvien kohteiden kysyntää voisi lisätä se, että tuotteilta poistettaisiin hitaksen myötä syntyvä jälleenmyyntiarvon rajoittaminen, olkoonkin, että toimenpiteen merkitys todennäköisesti on varsin rajallinen. Suurin merkitys kysynnälle lienee se, että rakennetaan kullekin paikalle sille soveltuva ja kysyntää vastaava tuote. Todettakoon, että Myllypurossa vierekkäisistä saman suunnittelijan suunnittelemissa hitas-kohteista halutummaksi osoittautui kohde, jossa oli pienempiä asuntoja. Tässäkin kohteessa on kuitenkin yhä puolet kohteen asunnoista myymättä, vaikka arvontaan osallistui 3-kertaa enemmän halukkaita kuin kohteessa on asuntoja.

Asuntotuotantotoimistolle asetetaan yhteiskunnallisia odotuksia. Asuntotuotantotoimiston odotetaan toteuttavan mm. segregaaation ehkäisyä ja edellytetään tuottamaan omistustuotantoa alueellisen tasapainoisen kehityksen turvaamiseksi myös sellaisille paikoille, joille lähtökohtaisestikin voidaan arvioida kysynnän olevan heikkoa. Erityisesti markkinoinniltaan vaikeille alueille rakennettaessa tulisi välttää kaikkia kysyntää rajoittavia keinoja. Tämä tarkoittaisi tonttien



09.09.2013

osoittamista asuntotuotantotoimistolle vapaarahoitteiseen tuotantoon
ns. välimuodon sijaan.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Risto Mykkänen

Lisätiedot

Ifa Kytösaho, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 32293
ifa.kytosaho(a)hel.fi



§ 960

Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi luonto- ja virkistysarvojen turvaamisesta yleiskaavan valmistelussa

HEL 2012-013259 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 12.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Tuomas Rantanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnin ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi

Otteet

Ote

Ponnin ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 12.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Tuomas Rantanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnin ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 12.9.2012 Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2012 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Valtuusto edellyttää että kaupunki seuraavassa yleiskaavassa pyrkii turvaamaan myös viheralueiden ja tärkeiden viheryhteyksien luonto- ja virkistysarvojen säilymisen." (Tuomas Rantanen)

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnin ehdottajalle kirjallinen



selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että viheralueiden ja tärkeiden viheryhteyksien luonto- ja virkistysarvojen säilymiseen kiinnitetään yleiskaavassa erityistä huomiota.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 20.11.2012 Helsingin uuden yleiskaavan lähtökohdat ja työohjelman. Yleiskaavan lähtökohdissa todetaan, että viheralueet ovat osa kestävästä kaupunkirakennetta. Kaupunkirakenteen tiivistäminen edellyttää viheralueiden tavoitteellista kehittämistä.

Yleiskaavatyön pohjaksi laaditaan viheralueiden kehityskuva. Siinä muodostetaan näkemys Helsingin viheraluerakenteesta tulevaisuudessa. Työn aikana tehdään tarkasteluja ja suunnitelmia virkistykseen, kulttuuriympäristöön, maisemaan ja luontoon liittyvistä kysymyksistä. Tähän liittyy paitsi viher- ja virkistysalueiden toiminnallinen kehittäminen, viherverkostokaupunki, maiseman kulttuuriarvojen vaaliminen ja arvottaminen myös ilmastonmuutoksen haasteisiin vastaaminen viheralueilla, luonnon monimuotoisuuden turvaaminen, hulevesien hallinta, pienvedet sekä rannat.

Helsingin maantieteellinen sijainti, suurten vaihtelujen ilmasto, vaihteleva kallioperä, laaja merialue saaristoinen, jokilaaksot ja erilaiset pienvedet ovat perustana maisemalle ja luonnon monimuotoisuudelle. Kulttuurihistoriallisesti, maisemallisesti ja luonnonsuojelun kannalta arvokkaita alueita kehitetään niiden arvot säilyttäen.

Kaupunkisuunnitteluvirasto tekee yleiskaavoituksessa yhteistyötä ympäristökeskuksen ja rakennusviraston kanssa viheralueverkostokysymyksessä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi

Otteet

Ote

Otteen liitteet



Ponnen ehdottaja

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 06.08.2013 § 228

HEL 2012-013259 T 00 00 03

Kvsto 12.9.2012 §249 (asia 4), Khs 17.9.2012 §1028

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Asumisen tiivistämisen ja riittävien viheralueiden säilyttämisen yhdistäminen on seuraavan yleiskaavan suuri kysymys. Viheralueiden riittävyys tarkoittaa paitsi niiden pinta-alaa, myös laatua ja maantieteellistä ja toiminnallista kattavuutta. Viheralueen laatua määrittävät niiden käyttötarkoitus ja monimuotoisuus, sekä biologinen että yhteiskunnallinen diversiteetti. Liian tiivis kaupunkirakenne suppeiksi jäävine viheralueineen ei vähennä hiilipäästöjä, jos kaupunkilaiset joutuvat etsimään virkistysympäristöjä entistä kauempaa. Samalla luonnon monimuotoisuus kaupungissa vaarantuu.

Viheryhteyksiä on monentasoisia: valtakunnallisesti merkittävistä metsäalueista kapean suojaviheralueen reunustamaan kevyenliikenteenväylään. Viheryhteyksien avulla turvataan eliölajien leviämistä, eläinyksilöiden liikkumista ja ihmisten virkistysmahdollisuuksia. Valmiissa kaupunkirakenteessa painottuu virkistyskäyttö, mutta kapeissakin viherkäytävissä voidaan hyvällä suunnittelulla edistää pienten ja keskikokoisten eläinten mahdollisuuksia käyttää niitä ja pyrkiä rajoittamaan hirvieläinten ja suurpetojen pääsyä asutuksen keskelle.

Östersundomin yhteisellä yleiskaava-alueella on mahdollista suunnitella mielekkäitä ulkoilureittikokonaisuuksia ja ekologisia yhteyksiä vasta myöhemmin toteutuvan asutuksen lomaan, millä voidaan välttää tulevaisuudessa ongelmia, jotka johtuvat asutuksen vähittäisestä tiivistymisestä ja viheryhteyksien katkeamisesta.

Kaupunkisuunnitteluvirasto tekee yleiskaavoituksessa yhteistyötä ympäristökeskuksen ja rakennusviraston kanssa viheralueverkostokysymyksessä. Yleiskaavatyöhön liittyy myös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



ympäristötieteiden laitokselta tilattu selvitys viheralueiden tarjoamista ekosysteempipalveluista (luonnonhyödyistä).

Viheralueita on kaupunkioaloissa tarkasteltava ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan verkostona, jossa on eriluonteisia osia. Luonnonsuojelualueilla virkistyskäyttö on pääsääntöisesti mahdollista, mutta luonnon suojelu on ensisijainen käyttötarkoitus. Virkistysalueiksi varatuilla alueilla on myös monia keinoja ylläpitää merkittäviäkin luonnonarvoja, kuten harvinaisia luontotyyppejä, vähälukuisten eläinten elinympäristöjä tai vaateliiden kasvien ja sienten kasvupaikkoja. Viherpinta-alan väheneminen samanaikaisesti asukasluvun kasvun kanssa lisää jäljellä olevien alueiden käyttöpaineita, joten niiden hoitoa on suunniteltava huolellisesti, intressiritiridat tunnistaen mutta luontoarvojen ja käyttömahdollisuuksien tarpeetonta vastakkainasettelua välttäen. Esimerkiksi Keskuspuiston ja Helsingipuiston suunnittelussa tässä on toistaiseksi onnistuttu varsin hyvin.

Suunnittelussa on merkittävässä roolissa ympäristökeskuksen ylläpitämä luontotietojärjestelmä (LTJ). Sen sisältämien tietojen osalta ympäristölautakunta viittaa lausuntoonsa 6.8. (ypst 1) valtuutettu Jarmo Niemisen toivomusponnosta (Kaupunginvaltuusto 24.4.2013), joka koskee suojeluverkoston luomista tarvittavien luontoselvitysten perusteella.

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 12.02.2013 § 31

HEL 2012-013259 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkisuunnittelulautakunta toteaa, että viheralueiden ja tärkeiden viheryhteyksien luonto- ja virkistysarvojen säilymiseen kiinnitetään yleiskaavassa erityistä huomiota.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 20.11.2012 Helsingin uuden yleiskaavan lähtökohdat ja työohjelman. Yleiskaavan lähtökohdissa todetaan, että viheralueet ovat osa kestävästä kaupunkirakennetusta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Kaupunkirakenteen tiivistäminen edellyttää viheralueiden tavoitteellista kehittämistä.

Yleiskaavatyön pohjaksi laaditaan viheralueiden kehityskuva. Siinä muodostetaan näkemys Helsingin viheraluerakenteesta tulevaisuudessa. Työn aikana tehdään tarkasteluja ja suunnitelmia virkistykseen, kulttuuriympäristöön, maisemaan ja luontoon liittyvistä kysymyksistä. Tähän liittyy paitsi viher- ja virkistysalueiden toiminnallinen kehittäminen, viherverkostokaupunki, maiseman kulttuuriarvojen vaaliminen ja arvottaminen myös ilmastonmuutoksen haasteisiin vastaaminen viheralueilla, luonnon monimuotoisuuden turvaaminen, hulevesien hallinta, pienvedet sekä rannat.

Helsingin maantieteellinen sijainti, suurten vaihtelujen ilmasto, vaihteleva kallioperä, laaja merialue saaristoinen, jokilaaksot ja erilaiset pienvedet ovat perustana maisemalle ja luonnon monimuotoisuudelle. Kulttuurihistoriallisesti, maisemallisesti ja luonnonsuojelun kannalta arvokkaita alueita kehitetään niiden arvot säilyttäen.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Marja Piimies, yleiskaava-arkkitehti, puhelin: 310 37329
marja.piimies(a)hel.fi
Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi



§ 961

Valtuutettu Pekka Saarnion toivomusponsi kaupungin omien vuokra-asuntojen tarvitsemien tonttien etusijaisuudesta kaavoituksessa ja tonttienluovutuksissa

HEL 2012-013227 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 12.9.2013 hyväksymän toivomusponnen (Saarnio) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pekka Saarnion toivomusponsi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 12.9.2013 hyväksymän toivomusponnen (Saarnio) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 12.9.2012 Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2012 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää sen selvittämistä, miten kaupungin kaavoituksessa ja tonttien luovutuksessa voidaan kaupungin omien vuokra-asuntojen tarvitsemat tontit asettaa etusijalle ja turvata suunnitelmien toteutuminen kohtuuhintaisina." (Pekka Saarnio)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että hallinta- ja rahoitusmuodon ohjaamisella taataan kaupunkirakenteen monipuolisuus ja tasapainoinen kaupunkikehitys. Kaupunginvaltuuston hyväksymän Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön ohjelman (AM-ohjelman) mukaisena tavoitteena on, että vuosittaisesta asuntotuotannosta 20 % toteutetaan valtion tukemina vuokra-asuntoina. Kaupungin maalle rakentuvan tuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakauma määritellään tontinluovutusten yhteydessä virastojen välisen aluetasoisien tarkastelun pohjalta. Käytännössä aluetasoinen esim. projektialueiden hallinta- ja rahoitusmuotojakauma valmistellaan kiinteistöviraston, kaupunkisuunnitteluviraston, talous- ja suunnittelukeskuksen sekä tarvittaessa rakennuttamisesta vastaavan asuntotuotantotoimiston välisenä yhteistyönä. Täydennysrakentamisalueilla huomioidaan myös olemassa olevan asuntokannan hallintamuotorakenne.

Kaupunki varaa asuntotuotantotontteja eri rakennuttajille tai rakentajille. Asuntotonttien varaamisesta päättää voimassaolevan johtosäännön mukaisesti kaupunginhallitus. Tontinvarauksilla toteutetaan AM-ohjelmassa asetettuja asuntopoliittisia tavoitteita, joista keskeisimpiä ovat juuri asuntotuotannolle asetetut määrälliset tavoitteet sekä asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakauma.

Asuntorakentamisen kustannuksiin vaikuttavat merkittävimmin pysäköintiratkaisu ja maaperän rakennettavuus. Pysäköintiratkaisulla on yksittäisistä tekijöistä suurin vaikutus asuntojen hintaan ja pysäköinnin kalleus on merkittävä syy siihen, että valtion tukemaan vuokratuotantoon on haastavaa löytää sopivia tontteja tehokkaasti rakennettavilta uusilta projektialueilta ja keskeisesti sijaitsevista täydennysrakentamiskohteista, joissa autopaikat joudutaan sijoittamaan joko pihakansien alle tai suuriin pysäköintilaitoksiin. Tehokas rakentaminen on kaupungin maankäyttöön liittyvien tavoitteiden mukaista, mutta sen edellyttämät autopaikkaratkaisut aiheuttavat suuria kustannuksia asuntorakentamiselle. Maaperän huono rakennettavuus ja haastavat perustamisolosuhteet voivat nostaa asuntorakentamisen neliöhintoja jopa useita satoja euroja.

Tästä syystä kohtuuhintaisen ja erityisesti ara-vuokratuotannon toteutumiseksi tulee asemakaavoja laadittaessa huomioida erityisesti kaavan taloudellisuus ja toteutumiskelpoisuus. Kaavoituksella tulee



mahdollistaa riittävä määrä sellaisia tontteja, joissa aravuokrahintainen rakentaminen on mahdollista.

Jo asemakaavaa laadittaessa tehdään virastojen välisenä yhteistyönä talous- ja suunnittelukeskuksen johdolla alustavat tarkastelut kaava-alueen tonttien soveltuvuudesta eri hallinta- ja rahoitusmuotoiseen tuotantoon. Näin asemakaavan laatiminen, tontinluovutuksen valmistelu sekä valtion tukemien vuokra-asuntojen tuotannon edellytysten luominen pyritään kytkemään toisiinsa jo riittävän varhaisessa valmistelun vaiheessa. Esittelijä pitää tärkeänä, että kaupungin eri hallintokuntien välistä yhteistyötä kaavoitusprosessissa tiivistetään entisestään, jotta rakentamisen kustannustehokkuus toteutuisi.

Kaupunginjohtaja asetti johtajistokäsittelyssä (14.11.2012 § 93) asuntotuotannon prosessin sujuvoittamistyöryhmän. Työryhmän tavoitteena on mm. löytää tuotantoprosessia nopeuttavia ja tehostavia toimintamalleja sekä kartoittaa asuntotuotannon kustannuksia alentavia toimenpiteitä. Työryhmä huomioi myös kaupungin oman tuotannon toimintaedellytysten parantamisen. Työryhmän loppuraportti valmistuu vuoden 2013 loppuun mennessä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pekka Saarnion toivomusponsi

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 22.08.2013 § 418

HEL 2012-013227 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Pekka Saarnion toivomusponnosta (Kvsto 12.9.2012, 249 §) seuraavan lausunnon:

Ara-vuokra-asuntotuotannon tavoitteet ja niiden huomioiminen tontinvarauksissa

Kaupunginvaltuusto päätti syyskuussa 2012 hyväksyä Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2012 (AM-ohjelma). Ohjelman mukaan asuntotuotannon määrällisenä tavoitteena on 5 000 asunnon vuotuinen asuntotuotanto, josta 3 600 asunto toteutetaan kaupungin luovuttamille tonteille. Kaupunginhallitus on maaliskuussa 2013 nostanut asuntotuotantotavoitetta 5 500 asuntoon vuodessa. Asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakauma määräytyy ohjelman mukaan siten, että 20 % asuntotuotannosta toteutetaan valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona (1 000 asuntoa, joista 250 erityisryhmille). Asuntotuotantotoimiston (Att) AM-ohjelman mukainen tuotantotavoite on 1 500 asuntoa vuodessa, josta puolet, eli 750 asuntoa, tulisi toteuttaa valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona.

Att toteuttaa hankkeita ainoastaan kaupungin luovuttamille tonteille. Jos kaupungin maalle vuosittain toteutettavan asuntotuotannon kokonaisuutena pidetään edellä mainittu 3 600 asuntoa/vuosi, pelkästään Att:n tuotantotavoite 750 ara-vuokra-asuntoa/vuosi tarkoittaa sitä, että kaupungin maalle toteutettavista asunnoista 21 prosenttia tulisi olla ara-vuokra-asuntoja. Käytännössä siis Att:lle asetettu ara-vuokra-asuntotuotannon tavoite tarkoittaa tontinvarausten osalta sitä, että Att:n tulisi toteuttaa kaikki kaupungin luovuttamille tonteille rakennettavat ara-vuokra-asunnot.

Edellä mainitusta johtuen kiinteistötoimi kartoittaa aktiivisesti ja tiiviissä yhteistyössä Att:n, kaupunkisuunnitteluviraston sekä talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa mahdollisuuksia osoittaa tontteja Att:lle ara-vuokra-asuntotuotantoon. Kiinteistötoimi onkin viime vuosina painottanut tontinvarauksia voimakkaasti Att:lle. Esimerkiksi vuosina 2009 ja 2010 ei järjestetty yksityisille tahoille suunnattuja yleisiä tontinvarauskierroksia, vaan suurin osa uusista varauksista suunnattiin Att:lle. Lisäksi vuoden 2012 lopulla kiinteistötoimi esitti yleisen tontinvarauskierroksen yhteydessä Att:lle varattavaksi tontteja yhteensä noin 1 850 asuntoa vastaavan määrän, joista noin puolet oli osoitettu ara-vuokra-asuntotuotantoon. Att:lla on tällä hetkellä varattuna tontteja ara-vuokra-asuntotuotantoon noin 2 300 asuntoa vastaava määrä, kun yksityisille toimijoille tontteja on varattu puheena olevaan tuotantoon vain noin 700 asuntoa vastaava määrä. Kokonaisuudessaan kaikki rahoitus- ja hallintamuodot huomioiden on Att:lle luovutettuna tontteja noin 5 700 asunnon rakentamista varten.



Kiinteistövirasto selvitti myös keväällä 2013 voidaanko asuntotuotantotoimistolle varattujen tonttien rahoitus- ja hallintamuotoa muuttaa ara-vuokratuotannoksi. Selvityksen pohjalta olemassa olevien varauksien hallintamuotoja muutettiin välimallin tuotannosta valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoon yksi noin 50 asunnon tontti Jätkäsaaresta (Khs 15.4.2013 § 433).

Esitetyn perusteella voidaankin todeta, että kiinteistötoimi asettaa jo nykyisellään toivomusponnessa esitetyllä tavalla kaupungin omat vuokra-asuntohankkeet tontinvarauksissa etusijalle. Menettelyä on tarkoitus jatkaa myös tulevaisuudessa, vaikka yksittäisissä tapauksissa voi edelleen olla perusteltua esittää tontteja varattaviksi ara-vuokra-asuntotuotantoon myös yksityisille toimijoille (esim. kehittämishankkeet).

Ara-vuokra-asuntotuotannon toteutusedellytykset kaavoituksessa

Tonteille esitettävää rahoitus- ja hallintamuotoa valittaessa on pyritty huomiomaan mm. kunkin alueen nykyisen asuntokannan ja alueilta jo varattujen tonttien rahoitus- ja hallintamuotojakauma. Alueilla, joilla on jo runsaasti valtion tukemia vuokra-asuntoja, varausten painopiste on pyritty ohjaamaan muuhun kuin ko. tuotantoon. Tontille soveltuvaa rahoitus- ja hallintamuotoa määritettäessä on lisäksi pyritty arvioimaan tonttien rakennettavuutta ja rakentamiskustannuksia. Tontteja, jotka ovat kaavaratkaisujen (esim. pysäköinti) tai muiden ominaisuuksien (esim. maaperä) vuoksi rakennettavuudeltaan erityisen vaikeita ja kalliita, ei välttämättä ole ainakaan laajemmassa määrin järkevää osoittaa valtion tukemaan tuotantoon. Pyrittäessä kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon tulee kaavoituksessa pyrkiä minimoimaan olosuhdetekijöiden rakennuskustannuksiin tulevat vaikutukset. Kaavoituksessa tulisi jo lähtökohtaisesti esimerkiksi maaperäolosuhteiden osalta pyrkiä sijoittamaan ja massoittelemaan rakennukset sekä mitoittamaan rakennusoikeus oikein siten, että hankekohtaiset perustamiskustannukset (olosuhdetekijät) olisivat mahdollisimman vähäiset ja hankkeissa olisi mahdollista saavuttaa kokonaistaloudellisuus. Vastaavasti myös pysäköintijärjestelyjen ratkaisua tulisi erityisen tarkkaan suunnitella.

Valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon toteuttaminen edellyttää tonttitaloudellisten tekijöiden korostunutta huomioimista asemakaavoituksessa ja tontinluovutusehtoja asetettaessa. Käytännössä tämä tarkoittaa usein sitä, ettei kaavoissa voida asettaa rakentamiselle kantakaupunkirakentamiselle tyypillisiä rakennuksen massoittelemiseen, julkisivuratkaisuihin, maanalaiseen pysäköintiin, kivijalkaliiketiloihin tai muihin vastaaviin tekijöihin liittyviä vaatimuksia liian tiukasti. Muun muassa Ruoholahden, Herttoniemenrannan ja Arabianrannan kaavaratkaisuissa tehokkaasta rakentamisesta



huolimatta on autopaikoitus sijoitettu osittain maantasoon ja mahdollistettu näin myös kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteuttaminen. Samoin Kruunuvuoren Haakoninlahti 1 -kaava-alueella on näistä näkökulmista tarkastellen hyvin osoitettu soveltuvimmat tontit valtion tukemaan säänneltyyn vuokra-asuntotuotantoon ja onnistuttu siten vähentämään rakennuskustannuksia nostavia tekijöitä.

Kaupungin eri hallintokuntien välistä yhteistyötä ja prosesseja on kehitetty toimivimmiksi viime vuosina. Kaupunginjohtaja on asettanut 29.10.2012 poikkihallinnollisen työryhmän parantamaan asuntotuotannon edellytyksiä. Asuntotuotantoprosessin sujuvoittamistyöryhmän tarkoituksena on löytää asuntotuotantoa nopeuttavia ja tehostavia sekä kustannuksia alentavia toimenpiteitä. Työryhmän työ jatkuu kuluvan vuoden 2013 loppuun asti.

Lopuksi

Kiinteistötoimi on myös pyrkinyt tontinluovutuksen keinoin lisäämään uusien rakennusalan toimijoiden etabloitumista Helsinkiin sekä pyrkinyt näin edistämään rakennusalan kilpailua ja siten varmistamaan myös kohtuuhintaisuutta asuntotuotannossa. Lisäksi on pyritty erilaisin kannustimin lisäämään asuntotuotantotoimistolle kohdistuvan säännellyn tuotannon urakkatarjoushalukkuutta ja yleistä kiinnostuvuutta. Kaupungin omassa asuntotuotannossa tulee varmistaa, että urakoiden kilpailutus käytännöt ovat kokonaistaloudellisesti edullisia. Monipuolisempia tapoja kilpailuttaa, kuten mm. projektinjohtourakointi, tulee tutkia.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Pekka Saarinen, tonttiasiamies, puhelin: 310 64182
pekka.t.saarinen(a)hel.fi

Talous- ja suunnittelukeskus 1.7.2013

HEL 2012-013227 T 00 00 03

Kaupungin omien vuokra-asuntojen rakennuttamisesta vastaa Helsingin kaupungin asuntotuotantotoimisto (Att). Kaupunginvaltuuston 12.9.2012 § 249, hyväksymän asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteuttamisohjelman (AM-ohjelma) mukaisesti kaupungin oman tuotannon tavoitteena on rakentaa vuosittain 1500 asuntoa. Näistä vähintään puolet eli 750 asuntoa toteutetaan valtion tukemina vuokra-asuntoina.



Hallinta- ja rahoitusmuodon ohjaamisella taataan kaupunkirakenteen monipuolisuus ja tasapainoinen kaupunkikehitys. AM-ohjelman mukaisena tavoitteena on, että vuosittaisesta asuntotuotannosta 20 % toteutetaan valtion tukemina vuokra-asuntoina. Kaupungin maalle rakentuvan tuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakauma määritellään tontinluovutusten yhteydessä virastojen välisen aluetasoisien tarkastelun pohjalta. Täydennysrakentamisen alueilla huomioidaan myös olemassa olevan asuntokannan hallintamuotorakenne.

Kaupunki varaa asuntotuotantotontteja eri rakennuttajille tai rakentajille. Asuntotonttien varaamisesta päättää voimassaolevan johtosäännön mukaisesti kaupunginhallitus. Tontinvarauksilla toteutetaan AM-ohjelmassa asetettuja asuntopoliittisia tavoitteita, joista keskeisimpiä ovat juuri asuntotuotannolle asetetut määrälliset tavoitteet sekä asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakauma. Kaupunki pitää tavoitteenaan järjestää vähintään yksi kaupungin omaan tuotantoon suunnattu tontinvarauskierros vuosittain, joko erikseen tai yhdessä yleisen tontinvarauskierroksen kanssa.

Kaupunki luovutti ennätysmäärän uusia tontteja asuntorakentamiseen vuoden 2013 alussa (Khs 28.1.2013 § 139). Tonttien luovutuksiin sovellettiin uutta AM-ohjelmaa ja uusia varauksia kohdennettiin erityisesti kaupungin omaan tuotantoon. Asuntotuotantotoimistolle varattiin tontteja n. 1850 asunnon rakentamista varten, mikä oli 51 %:a koko varausmäärästä. Näistä 42 %:a kohdistettiin valtion tukemaan vuokra-asuntorakentamiseen. Varauskierroksen jälkeen asuntotuotantotoimistolle varattujen tonttien suhteellinen osuus kaikista varauksista nousi likimain tavoitetasolle.

Tämän viimeisimmän tontinluovutuksen jälkeen Att:lle oli luovutettuna tontteja n. 5700 asunnon rakentamista varten. Näistä valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoon on varattu 40,5 %. Laskennallisesti tämä vastaa hieman yli kolmen vuoden tavoitteellista kaupungin omaa vuokra-asuntotuotantoa.

Kiinteistövirasto selvitti keväällä 2013 asuntotuotantotoimistolle varattuja tontteja koskien ne tontit, joiden hallintamuoto voitiin muuttaa ara-vuokraksi. Selvityksen pohjalta olemassa olevien varauksien hallintamuotoja muutettiin välimallin tuotannosta valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoon yksi n. 50 asunnon tontti Jätkäsaaresta (Khs 15.4.2013 § 433).

Kaupungin omat vuokra-asunnot ovat valtion korkotuettuja vuokra-asuntoja, jolloin niiden laatu- ja kustannusohjauksesta vastaa Valtion asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA). ARA varmistaa hankekohtaisesti, että kulloinenkin hanke on suunnitelmien laatutasoon, paikallisten asuntomarkkinoiden hintatasoon sekä



vallitsevaan rakentamisen suhdannetilanteeseen nähden hinnaltaan oikeantasoinen.

Helsingissä kuten muuallakin pääkaupunkiseudulla suuri osa uudisrakentamistuotannosta joudutaan toteuttamaan rakentamiseen heikosti soveltuvalla maaperällä. Tämä aiheuttaa oleellisia lisäkustannuksia rakennuksen perustamiselle, mikä on ongelmallista erityisesti ara-vuokratuotannossa.

Kohtuuhintaisen ja erityisesti ara-vuokratuotannon toteutumisen edellytyksiä luodaan kaavoituksen avulla huolehtimalla siitä, että asemakaavoja laadittaessa huomioidaan erityisesti kaavan taloudellisuus ja toteutumiskelpoisuus. Kaavoituksella on mahdollistettava riittävä määrä sellaisia tontteja, joissa ara-vuokrahintainen rakentaminen on mahdollista. Tämä edellyttää kaupungin eri hallintokuntien välistä hyvää yhteistyötä kaavoitusprosessin kuluessa.

Kaupunginjohtaja asetti johtajistokäsittelyssä (14.11.2012 § 93) asuntotuotannon prosessin sujuvoittamistyöryhmän. Työryhmän tavoitteena on mm. löytää tuotantoprosessia nopeuttavia ja tehostavia toimintamalleja sekä kartoittaa asuntotuotannon kustannuksia alentavia toimenpiteitä. Työryhmä huomioi myös kaupungin oman tuotannon toimintaedellytysten parantamisen. Työryhmän loppuraportti valmistuu vuoden 2013 loppuun mennessä.

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 18.06.2013 § 231

HEL 2012-013227 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2012 (AM-ohjelman) mukaan Helsingissä rakennetaan vähintään 5 000 asuntoon vuodessa, josta 3 600 asuntoa rakennetaan kaupungin maalle. Kaupungin oman asuntotuotannon tavoite on 1500 asuntoa vuosittain. Valtion tukemien vuokra-asuntojen osuus kaupungin omasta asuntotuotannosta on 50 % eli 750 asuntoa vuosittain. Vuosina 2000–2011 kaupungin oma tuotanto on ollut vain noin 700 asuntoa vuodessa. Vuonna 2012 valtion tukemien vuokra-asuntojen osuus oli poikkeuksellisen alhainen, vain 162 asuntoa.



Helsingin asuntotuotanto on ollut 2000-luvulla matalalla tasolla. Asuntoaloitusten määrä on kuitenkin nyt jo kolmatta vuotta peräkkäin pysytellyt yli 4 000 asunnon yläpuolella.

Asuntorakentamista kaavoitetaan sekä uusille projektialueille että täydennys-rakentamiskohteisiin. Merkittävimmät asuntotuotantoalueet vuosina 2012–2021 ovat Jätkäsaari, Kalasatama ja Kruunuvuorenranta. Asuntotuotantoon kaavoitettavan kerrosalamäärän tavoitetta on nostettu 450 000:sta 500 000:een. 30 % kerrosalasta tulee olla täydennysrakentamista.

AM-ohjelman mukaan projektialueilla ja täydennysrakentamiskohteissa hallinta- ja rahoitusmuotojakaumat määritellään tontinluovutuksen yhteydessä siten, että taataan kaupunkirakenteen monipuolisuus. Täydennysrakentamiskohteissa saattaa alueella olla jo ennestään paljon vuokra-asuntoja, jolloin alueen tasapainoisen kehityksen kannalta ei ole tarkoituksenmukaista sijoittaa lisää lainoitettua vuokratuotantoa alueelle,

Aluetasoinen, esim. projektialueiden hallinta- ja rahoitusmuotojakauma valmistellaan virastojen välisenä yhteistyönä talous- ja suunnittelukeskuksen johdolla.

Kaupungin vuokra-asuntotuotanto on valtion tukemaa hintasäädelyä tuotantoa. Monissa Helsingin kohteissa asuntoneliön hinta nousee lähtökohtaisesti valtion asuntorahaston määrittelemää kattohintaa korkeammaksi.

Kaavoituksessa sidotaan suuri osa rakennuskustannuksista. Merkittävimmät kustannuksiin vaikuttavat tekijät ovat pysäköintiratkaisu ja maaperän rakennettavuus. Kaupunki esirakentaa ainakin suuremmat huonopohjaiset aluekokonaisuudet ja luovuttaa tontit rakentamiskelpoisina. Kaikkia tontteja ei kuitenkaan esirakenneta. Huonot perustamisolosuhteet voivat nostaa neliöhintoja jopa useita satoja euroja. Valtion lainoittamaa tuotantoa ei tulisi sijoittaa huonolle maaperälle.

Pysäköintiratkaisulla on yksittäisistä tekijöistä suurin vaikutus asuntojen hintaan ja pysäköinnin kalleus on merkittävä syy siihen, että valtion tukemaan vuokratuotantoon on vaikeaa löytää sopivia tontteja tehokkaasti rakennettavilta uusilta projektialueilta ja keskeisesti sijaitsevista täydennysrakentamiskohteista, joissa autopaikat joudutaan sijoittamaan joko pihakansien alle tai suuriin pysäköintilaitoksiin. Tehokas rakentaminen on kaupungin maankäytön tehokkuuteen liittyvien tavoitteiden mukaista, mutta tehokkuuden edellyttämät autopaikkaratkaisut aiheuttavat suuria kustannuksia asuntorakentamiselle. Kannenalaisen ja luolapysäköinnin kustannus 300–400 €/k-m² on usein liian suuri valtion lainoittamalle



asuntotuotannolle. Pysäköinnin järjestämismahdollisuuksia ja kustannusten jakoa, esim. kustannusten ohjaamista autopaikan käyttäjille on selvitetty monissa työryhmissä, mutta toistaiseksi yleisesti soveltamiskelpoisia ratkaisuja ei ole löytynyt. Koeluonteisesti on kaavoitettu muutama autoton kortteli Jätkäsaareen ja Kalasatamaan. Helsingin pysäköintipolitiikkaluonnoksessa 18.3.2013 yksi strategisista linjauksista on: pysäköinti tukee kohtuuhintaista asumista. Luonnoksen mukaan asiaa voi lähestyä kahdesta näkökulmasta; pysäköinnin rakentamis- ja ylläpitokustannusten kohdentamisesta autopaikkojen käyttäjille ja autopaikkojen määrän vähentämisestä, jolloin rakentamiskustannukset pienenevät.

Pysäköintiratkaisua pienempi vaikutus on muilla yksittäisillä kaavassa määriteltävillä tekijöillä. Näistä tärkeimpiä ovat rakennusten massoittelu ja syöttötehokkuus (rakennusoikeuden määrä porrastasannetta kohti), runkosyvyys, massan monimuotoisuus, rakennusten korkeus, vajaat kerrokset, erkkerit, yhteistilojen määrä ja julkisivumääräykset.

Asuntotuotannon hintaan vaikuttavat tekijät ovat usein erilaisia saman asemakaavan eri tonteilla. Maaperän rakennettavuus voi vaihdella, kaava voi sisältää erilaisia pysäköintiratkaisuja ja erilaisia rakennustyypppejä. Myös rakentamisen laatuun ja kaupunkikuvaa kohdistuvat määräykset voivat olla erilaisia sijainniltaan erilaisilla tonteilla. Asemakaava laadittaessa haarukoidaan alustavasti kustannuksia. Pysäköinnistä tehdään usein vaihtoehtoisia ratkaisuja ja hintavertailuja, maaperätiedot tarkistetaan tarvittaessa ja selvitetään tarpeen mukaan muita rakentamisen laatuun ja hintaa kohdistuvia tekijöitä. Helsingissä periaatteena on ollut, että eri tuotantomuotoisia asuinrakennuksia rakennetaan kaikille alueille eikä eri tuotantomuotoisten rakennusten ulkoisessa ladussa ole silmiinpistäviä eroja. Periaatteesta ei ole syytä luopua. Siitä huolimatta monet tontit, jotka ongelmitta ovat rakennettavissa ja markkinoitavissa vapaarahoitteisina kohteina, eivät lähtökohtaisesti sovellu valtion tukemaan vuokratuotantoon.

Eri hallinta- ja rahoitusmuotoisten tonttien tarkoituksenmukaiseen sijoitukseen vaikuttavat monet tekijät. Kiinteistöviraston, kaupunkisuunnitteluviraston ja talous- ja suunnittelukeskuksen sekä tarvittaessa rakennuttamisesta vastaavan asuntotuotantotoimiston yhteistyötä on perusteltua kehittää edelleen siten, että jo asemakaava laadittaessa tehdään alustavat tarkastelut kaava-alueen tonttien soveltavuudesta eri hallinta- ja rahoitusmuotoiseen tuotantoon. Asemakaavan laatiminen, tontinluovutuksen valmistelu sekä valtion tukemien vuokra-asuntojen tuotannon edellytysten luominen tapahtuisi tältä pohjalta.

11.06.2013 Pöydälle



09.09.2013

Kaj/7

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Riitta Jalkanen, projektipäällikkö, puhelin: 310 37293
riitta.jalkanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



§ 962

Valtuutettu Astrid Thorsin toivomusponsi sähköautojen latauspaikkojen rakentamisesta

HEL 2012-013232 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 12.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Astrid Thorsin) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnin ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Astrid Thorsin toivomusponsi

Otteet

Ote

Ponnin ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 12.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Astrid Thorsin) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnin ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 12.9.2012 Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2012 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunki myötävaikuttaa siihen, että on mahdollista rakentaa riittävästi sähköautojen latauspaikkoja." (Astrid Thors)

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnin ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään



vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä toteaa, että kaupunginjohtaja päätti 6.3.2013 johtajistokäsittelyssä, että Helsingin kaupunki osallistuu valtakunnalliseen sähköisen liikenteen kehitysympäristö 2011-2015 hankkeeseen vuonna 2013 toteuttamalla 30 julkista sähköauton latauspistettä sekä hankkimalla 30 ladattavaa sähköautoa kaupungin ajoneuvohankintojen yhteydessä, korvaten perinteisiä polttomoottoriautoja soveltuvissa käyttökohteissa. Samalla kaupunginjohtaja nimesi hankkeelle toimikaudeksi 2013-2014 työryhmän toimenpiteiden toteuttamiseksi ja kaupungin ulkopuolisen sidosryhmäyhteistyön koordinoimiseksi.

Esittelijä viittaa Helsingin Energia -liikelaitoksen (jäljempänä Helsingin Energia) lausuntoon ja toteaa, että Helsingin Energia osallistuu sähköautoliikenteen latauspalveluiden kehittämiseen. Se on muun muassa toteuttanut seitsemän julkista katulatauspistettä kantakaupungin alueelle kehityshankkeessa. Lisäksi Helsingin Energia osallistuu laajaan yhteistyöhön, joka mahdollistaa teknisesti valtakunnallisen latauspisteiden yhteiskäytön, ja jonka tavoitteena on valmistella valtakunnallisen yhteiskäyttömallin mukaisen latausoperaattoriyhtiön perustamistoimia.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Astrid Thorsin toivomusponsi

Otteet

Ote

Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Helsingin Energia -liikelaitos 10.7.2013

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



HEL 2012-013232 T 00 00 03

Valtuuston linjaus

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 12.9.2012 Astrid Thorsin tekemän toivomusponnen "Kaupunki myötävaikuttaa siihen, että on mahdollista rakentaa riittävästi sähköautojen latauspaikkoja"

Tiivistelmä

Kansainvälisesti ympäristö- ja elinkeinopolitiikan linjaukset ohjaavat sähköisen liikenteen ratkaisuihin yhä voimakkaammin ja motiivi on ympäristö- ja elinkeinopoliittinen. Esimerkkinä Euroopan komission direktiiviesitykset sähköautojen latausverkoston toteuttamisesta, joista 800 000 olisi julkisilla pysäköintialueilla sekä sähköautojen yleistymistä edistävä direktiiviesitys. Sähköinen liikenne vähentää merkittävästi öljyriippuvuutta, kasvihuonekaasupäästöjä sekä paikallisia ilmansaasteita ja meluhaittoja.

Kansainvälisten esimerkkien ja tutkimustiedon valossa julkiset tukitoimet ovat tarpeellista sähköautoliikenteen kehityksen alkuvaiheessa. Nykyisellään sähköautoilu edistyy ainoastaan niissä maissa ja kaupungeissa, joissa kannusteet ovat alkuvaiheessa selkeästi käytössä.

Sähkönmyynnin tuotto latauspistettä kohden on muutamia kymmeniä euroja vuodessa, joten julkisia latauspisteitä ei voi rahoittaa sähkön myynnillä, joka vastaa ainoastaan prosentteja investointikuluista.

Kansainvälisiä esimerkkejä kaupunkien toimista sähköautoilun edistämiseksi:

- Ladattaville sähkö- ja hybridautoille määräaikainen ilmainen pysäköinti
- Kaupungin rahoittamat sähköautojen latauspisteet, jolla luodaan peruspalvelutason latausverkosto kaupunkiin
- Tilapäinen bussikaistojen käyttöoikeus ladattaville sähkö- ja hybridaajoneuvoille
- Ladattavien sähkö- ja hybridaajoneuvojen hyödyntäminen kaupungin ajoneuvoina soveltuvissa kohteissa

Helsingin Energian nykytoimet latauspalveluissa

Helsingin Energia osallistuu sähköautoliikenteen latauspalveluiden kehittämiseen liiketoiminnan lähtökohdista.



- Helsingin Energia on toteuttanut seitsemän julkista katulatauspistettä kantakaupungin alueelle kehityshankkeessa.
- Helsingin Energia osallistuu laajaan yhteistyöhön, joka mahdollistaa teknisesti valtakunnallinen latauspisteiden yhteiskäytön. Helsingin Energia on mukana valtakunnallisen yhteiskäyttömallin mukaisen latausoperaattoriyhtiön perustamistoimien valmistelussa.
- Helsingin Energia osallistuu seuraaviin kehityshankkeisiin Tekesin EVE-ohjelmassa: Sähköinen liikenne, BIT-tutkimuskeskuksen liiketoimintamallien hanke, Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulun ja Hanken Svenska handelshögskolanin sähköliikenteen tutkimushanke, Metropolia Ammattikorkeakoulun induktiivinen latauspilottihanke.
- Helsingin Energia valmistelee seuraavien 30 julkisen latauspisteen toteutusta kaupunginjohtajiston ohjauksen mukaisesti.

Valtakunnallinen yhteistyö

Sähköautojen latauspalveluiden kehittämiseksi on Tekesin EVE-ohjelman puitteissa käynnistetty yhteistyö pääkaupunkiseudun kuntien sekä energiatoimijoiden kanssa ja samalla keskustelut ovat laajentuneet käytännön tarpeiden kautta valtakunnalliseksi. Yhteistyön tavoitteena on, että sähköauton lataaminen toimisi pääperiaatteiltaan samalla tavalla yli kaupunkirajojen (latauspistokkeiden yhteensopivuus, latauspisteiden löydettävyyden, julkisivun tunnistettavuus, pysäköinnin ja latauspalveluiden maksujärjestelmät, latauspalveluiden kustannustehokkuus). Samankaltainen latauspalveluoperaattoreiden yhteistyö on käynnistynyt myös kansainvälisesti, muun muassa Norjassa, Saksassa, Itävallassa, Portugalissa ja Hollannissa. Helsingin Energia on aktiivinen tässä yhteistyössä.

Ehdotuksia jatkotyöhön sähköautoliikenteessä

Sähkömyynnin tuotot latauspistettä kohden on muutamia kymmeniä euroja vuodessa, joten julkisia latauspisteitä ei voi rahoittaa sähkömyynnillä, joka vastaa ainoastaan prosentteja investointikuluista. Jos koko palvelukustannus pisteen rakentamisesta taas peritisiin heti alussa sähköautoilijalta, niin pysäköinnin loppuhinnaksi keskustassa tulisi 20-24 € jo neljän tunnin pysäköinnistä. Tässä tapauksessa sähköautoilija maksaisi pysäköinnistään selkeästi enemmän kuin polttomootoriautoilija.

Kansainvälisten esimerkkien ja tutkimustiedon valossa julkiset tukitoimet ovat tarpeellista sähköautoliikenteen kehityksen alkuvaiheessa ja motiivi on elinkeino- sekä ympäristöpoliittinen.



Nähtävissä on, että pitkällä aikavälillä sähköautojen latauspalvelu kehittyi liiketoiminnaksi, mutta nykyisellään sähköautoilu edistyy ainoastaan niissä maissa ja kaupungeissa, joissa kannusteet ovat alkuvaiheessa käytössä.

Yleisesti sähköinen autoliikenne on kansainvälisesti voimakkaassa kehitysvaiheessa ja nykyisen arvion mukaan vuonna 2030 Helsingin ajoneuvokannasta 20-50 % on ladattavia hybridi- tai sähköajoneuvoja. Tästä syystä on tarpeellista, että Helsingin kaupunki kehittää asiaa kokonaisuutena laajalla yhteistyöllä valtion ja muiden pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa.

Muiden Euroopan kaupunkien toimia

Sähköliikenteellä voidaan olennaisesti vähentää liikenteen päästöjä ja meluhaittoja sekä vähentää merkittävästi öljyriippuvuutta. Alla esimerkkejä muiden kaupunkien hyödyntämistä kannusteista:

Oslo

- Sähköautoille ilmainen pysäköinti ja lataus kaupungin hallinnoimilla pysäköintialueilla
- Oslon kaupungin ympäristöohjelmassa "Urban Ecology Programme" vuositavoitteena 100 uutta sähköauton julkista latauspistettä, kaupungin oma budjetti latauspisteiden toteutukseen 1 M€ vuonna 2013. Kaupungin vastuullinen taho on Oslon Liikenne- ja ympäristövirasto "Department of Environmental Affairs and Transport".
- Sähköautoilla tilapäinen bussikaistojen käyttöoikeus
- Sähköautoilla ei ruuhkamaksuja
- Sähköautoja kaupungin omassa käytössä soveltuvissa kohteissa
- Käytössä yhteensä 977 julkista latauspistettä sekä 13 pikalatauspistettä, sähköautoja Oslon alueella on 2489

Lontoo

- Sähköautoille ilmainen pysäköinti
- Kaupungin aloittama latauspalveluiden yhteistyöhanke: 1145 julkista latauspistettä toiminnassa (5/2013)
- Sähköautoilla ei ruuhkamaksuja, hyöty noin 1700 puntaa/vuosi/autoilija
- Vuoteen 2015 mennessä kaupungin tavoitteena yhteensä 25 000 latauspistettä, joista 2000 julkisilla pysäköinti-alueilla, 500 kadun varrella ja loput kodeissa ja työpaikoilla

Amsterdam



- Vuonna 2009 kaupungin sähköautojen investointituki 3 M€ (260 sähköautoa)
- Vuosiksi 2012-2015 kaupungin 8,6 M€ investointituki jakeluliikenteen sähköautoihin
- Yli 300 julkista latauspistettä asennettuna
- Sähköautoille ilmainen pysäköinti

Lisätiedot

Markus Lehtonen, Kehitysjohtaja, puhelin: +358 9 617 2475
markus.lehtonen(a)helen.fi

Jussi Palola, Tutkimus- ja kehityspäällikkö, puhelin: +358 9 617 2110
jussi.palola(a)helen.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 14.05.2013 § 156

HEL 2012-013232 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Sähköisten autojen määrä on Suomessa ja kansainvälisesti kasvussa. Nykyisen arvion mukaan vuonna 2030 Helsingin ajoneuvokannasta 20 - 50 % on ladattavia hybridi- tai sähköajoneuvoja.

Kaupungin sähköistyvän liikenteen ohjausryhmä toimi vuosina 2011 - 2012. Ohjausryhmän keskeisimpänä tehtävänä oli sähköistyvän autoliikenteen ensivaiheen kehitystoimien koordinointi. Ensimmäiset kuusi koelatauspistettä ovat toiminnassa ja yleissuunnitelma kaupungin sähköautojen latausverkostosta sekä ehdotukset seuraavista jatkotoimista on valmisteltu.

Helsinki nimeää vuonna 2013 uuden ohjausryhmän, joka valmistelee sähköistyvän autoliikenteen kehitysohjelman vuoteen 2020 ja koordinoi kaupungin kehitystoimia sähköistyvässä liikenteessä vuosina 2013 - 2015. Helsinki tekee yhteistyötä valtion ja muiden pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa.

Vuonna 2013 Helsingin tavoitteena on toteuttaa 30 julkista sähköautojen latauspistettä sekä hankkia kaupungille 30 ladattavaa sähköautoa. Hankittavat sähköautot varustetaan työ- ja elinkeinoministeriön sähköautojen investointitukien vaatimusten mukaisilla mittalaitteilla, joita hyödynnetään Tekesin valtakunnallisessa sähköisen liikenteen kehitysohjelmassa.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski



Lisätiedot

Mikko Lehtonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37117
mikko.j.lehtonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



§ 963

Selitys korkeimmalle hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä tehdyn valituslupahakemuksen ja valituksen johdosta Kaarelan kortteleita 33350-33376 ym. koskevassa asemakaava-asiassa (nro 11870, Honkasuo)

HEL 2012-014151 T 03 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa valituslupahakemuksen ja valituksen johdosta korkeimmalle hallinto-oikeudelle seuraavan selityksen:

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 (§ 240) hyväksynyt 33. kaupunginosan (Kaarela, Malminkartano) kortteleiden 33350-33376 sekä katu-, puisto- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan (Honkasuo) 11.12.2008 päivätyn ja 15.5.2012 muutetun piirustuksen nro 11870 mukaisena.

Betoniteollisuus ry ja ***** ovat valittaneet 8.10.2012 valtuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeus on päätöksellään 18.6.2013 nro 13/0462/5 hylännyt valituksen. Valittajat ovat toimittaneet asiassa valituslupahakemuksen ja valituksen korkeimmalle hallinto-oikeudelle (KHO) 16.7.2013. KHO on pyytänyt kaupunginhallitukselta selitystä valituslupahakemuksen ja valituksen johdosta.

Valituslupahakemuksen ja valituksen keskeinen sisältö

Valittajat ovat pyytäneet korkeimmalta hallinto-oikeudelta valitusluvan myöntämistä, koska lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa ja oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi. Ennakkopäätöskysymys on, voidaanko asemakaavassa antaa asemakaavamääräyksiä rakennusten runkomateriaaleista. Honkasuon asemakaavassa rakennusten runkomateriaaliksi on määrätty puu ja massiivipuu.

Valittajat ovat lisäksi pyytäneet, että korkein hallinto-oikeus kumoaa Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen ja Honkasuon asemakaavan kaikkia korttelialueita koskevan kaavamääräyksen siltä osin kuin kaavamääräyksessä määrätään, että rakennusten tulee olla puurakenteisia sekä kumoaa saman kaavan AO-kortteleita koskevan kaavamääräyksen, jonka mukaan rakennukset on rakennettava massiivipuusta. Lisäksi valittajat pyytävät, että Helsingin kaupunki veloitetaan korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikulut korkeimmassa



hallinto-oikeudessa laillisine korkoineen kuukauden kuluttua päätöksen antamisesta lukien.

Valituksen perusteina valittajat ovat pääosin uudistaneet hallinto-oikeudessa lausumansa. Valituksen mukaan asemakaavassa ei voida antaa määräyksiä rakennusten kantavien rakenteiden materiaalista. Kaavamääräykset rakennusten sisäisistä materiaaleista ovat lain vastaisia eivätkä ne ole kaavajärjestelmän ohjausvaikutuksen kannalta tarpeellisia.

Asemakaavamääräyksiä on perusteltu sillä, että puu on ilmaston lämpenemisen ehkäisemisen kannalta paras rakennusmateriaali ja että betonielementin valmistus kuormittaa ilmastoa moninkertaisesti verrattuna puurakenteeseen. Kaavassa on korostettu rakentamisen ja käytön aikaista ympäristörasitusta, mutta jätetty huomiotta rakennuksen purkamisen ja siten rakennusmateriaalijätteen aiheuttama rasitus. Hallinto-oikeuden perustelu siitä, että asiassa ei ole oikeudellista merkitystä kaavaselostuksessa kaavan tavoitteiden yhteydessä esitetyllä ilmastovaikutuksiin liittyvällä johtopäätöksellä, on lainvastainen ja harhaanjohtava.

Rakentamismääräyskokoelmassa ei ole määräyksiä siitä, mitä materiaaleja on käytettävä, vaan määräykset ovat lähtökohdiltaan materiaalineutraaleja. Rakennusmateriaaleista päättäminen kuuluu rakentajalle, edes rakennuslupaviranomainen ei voi määrätä käyttämään vain tiettyä rakennusmateriaalia.

Asemakaavamääräys, joka estää muiden rakennusmateriaalien kuin puun käytön asuntorakentamiseen, rajoittaa puun kanssa kilpalevien rakennusmateriaalien tuontia. Asemakaavamääräys on EU-oikeuden vastainen.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

Kuntalain 93 ja 97 §:n mukaan hallinto-oikeuden päätöksestä valitetaan korkeimmalle hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituksen yhteydessä on toimitettava hallinto-oikeuden päätöstä koskeva valituslupahakemus. Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkipanon jälkeen 18.6.2013, jolloin päätöksen katsotaan MRL 198 §:n nojalla tulleen asianomaisten tietoon silloin, kun se on annettu. Valituslupahakemus ja valitus on toimitettu korkeimmalle hallinto-oikeudelle 16.7.2013. Valitusasiakirjat ovat siten saapuneet KHO:lle lain mukaisessa määräajassa. Valittajilla, jotka ovat hakeneet muutosta valtuuston päätökseen hallinto-oikeudelta, on asiassa lain mukaan valitusoikeus.

Valituslupahakemuksen ja valituksen hylkääminen



Kaupunginhallitus lausuu valituslupahakemuksen ja valituksen johdosta samassa yhteydessä.

Kaupunginhallitus pyytää ensisijaisesti valituslupahakemuksen hylkäämistä.

MRL 188.5 §:n mukaan hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella olevaa asemakaavaa ja jolla ei ole muutettu valituksen kohteena ollut päätöstä siltä osalta, johon valitus kohdistuu, saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Hallintolainkäyttölain 13.2 §:n mukaan valituslupa on myönnettävä, jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia KHO:n ratkaistavaksi, asian saattamiseen ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi tai valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupahakemuksessa ei ole jäljempänä todetuin tavoin esitetty hallintolainkäyttölaissa tarkoitettua perustetta valituslupahakemuksen myöntämiselle.

Mikäli korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan, kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävien perusteiden toissijaisesti valituksen hylkäämistä perusteettomana ja yhtyy hallinto-oikeuden päätökseen ja sen perusteluihin. Hallinto-oikeus on tutkinut valtuuston päätöksen lainmukaisuuden oikein ja antanut asiassa perustellun ratkaisun. Valituksessa ei ole esitetty seikkoja, joiden johdosta hallinto-oikeuden päätöstä tulisi muuttaa.

Valituksen tutkimatta jättäminen

Valittajan tulee kuntalain 90 §:n 3 momentin perusteella esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä hallinto-oikeudelle. Kaupunginhallitus pyytää, että valituksessa korkeimmalle hallinto-oikeudelle esitetyt uudet väitteet muun muassa muiden suunnitteluratkaisujen ja runkorakenteiden vaikutuksesta rakennuksen käytönaikaisiin päästöihin ja seikoista, joilla on merkitystä arvioitaessa puurakenteisen ja kivirakenteisen rakennuksen päästöjä (valitus s. 14-15) sekä siitä, ettei märkätaloja voida rakentaa puurunkoisen talon toiseen kerrokseen (valitus s.15-16) tulee jättää tutkimatta, koska väitteet on esitetty valitusajan hallinto-oikeudelle päättymisen jälkeen.

Kaupunginhallitus pyytää valituksen tutkimatta jättämistä myös siltä osin kun se kohdistuu valtuuston päätöksen ja siihen sisältyvien kaavaratkaisujen tarkoituksenmukaisuuteen. Kunnallisvalitusta ei voi



kuntalain 90 §:n 2 momentin mukaan tehdä päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen liittyvillä perusteilla.

Vastaus valituslupahakemuksen perusteisiin ja valituksessa esitettyihin väitteisiin

Kaupunginhallitus viittaa vastauksenaan hallinto-oikeuden päätökseen ja sen perusteluihin, kaupunginvaltuuston kaavapäätökseen sekä kaupungin hallinto-oikeudelle toimittamaan lausuntoon liitteineen. Kaupunginhallitus toteaa lisäksi seuraavaa.

Asemakaavamääräysten laillisuus

Valituksen mukaan asemakaavassa ei voi antaa määräyksiä eikä kunnalla ole toimivaltaa päättää asemakaavalla rakennuksen kantavista materiaalista. Valituksessa on viitattu MRL 1, 5 ja 50 §:n säännöksiin lain yleisen tavoitteen, alueidenkäytön suunnittelun tavoitteen ja asemakaavan tarkoituksen osalta. Valituksen mukaan kaavamääräykset rakennusten sisäisistä materiaaleista eivät ole kaavan ohjausvaikutuksen kannalta tarpeellisia ja ylittävät kaavan ohjaustarkoituksen. Kaavalla ohjataan yksityiskohtaista maankäyttöä eri tarkoituksiin ja toimintojen sijoittumista.

Asemakaavoituksen tavoitteet ja asemakaavamääräysten tarpeellisuus

Kaupunginhallitus toteaa, että asemakaavan tulee täyttää laissa asetetut sisältövaatimukset. MRL 54 §:n mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset mm. terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palveluiden alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Kaavalla ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeudenhaltijalle kohtuutonta rajoitusta tai haittaa. Kysymyksessä oleva kaava täyttää lain sisältövaatimukset eikä valituksessa ole väitettykään eikä esitetty perusteita siitä, että kaava olisi näiden vaatimusten vastainen.

Valituksessa on viitattu MRL:n yleisen tavoitteen, alueiden käytön suunnittelun tavoitteen sekä asemakaavan tarkoituksen osalta lain 1, 5 ja 50 §:n tavoitesäännöksiin, joihin ei voi vedota muutoksenhaun perusteena (hallituksen esitys 101/1998 s. 62 ja Hallberg-Haapanala ym: Maankäyttö- ja rakennuslaki 2006 s. 45, 20-21, 234). Lain 54 §:ssä säädetyt kaavan sisältövaatimukset toteuttavat näitä tavoitteita.

Voidaan kuitenkin todeta, että MRL 1 §:n mukaan lain yhtenä tavoitteena on mm. edistää ekologisesti kestävästä kehitystä. MRL 5 §:n mukaan alueiden käytön suunnittelun tavoitteena on edistää muun ohella luonnonvarojen säästeliästä käyttöä ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä.



Myös valtioneuvoston valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskevan päätöksen 3.11.2008 mukaan alueidenkäytöllä edistetään elinympäristöjen ekologista kestävyyttä ja luodaan edellytykset ilmastonmuutokseen sopeutumiselle. MRL 24 §:n 2 momentin mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten tavoitteiden huomioon ottamisesta.

Asemakaavan tarkoituksesta säädetään MRL 50 §:ssä, jonka mukaan alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten laaditaan asemakaava, jonka tarkoituksena on mm. osoittaa tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan, hyvän rakentamistavan ja kaavan muun ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla. Myös lain esitöissä on todettu, että asemakaavan tarkoituksena on alueiden käytön yksityiskohtainen järjestäminen mm. rakentamista varten (Hallituksen esitys 101/1998). Asemakaavalla ohjataan siten, toisin kuin valituksessa väitetään, toimintojen sijoittamisen lisäksi rakentamista.

Kysymyksessä oleva säännös on lähinnä informatiivinen ja siinä kuvataan yleisesti suunnittelun tarkoitusta (hallituksen esitys 101/1998). Säännös ei ole asemakaavan ohjaustavoitteiden osalta tyhjentävä, vaan kaavalla voi olla myös muita tavoitteita kuin säännöksessä nimenomaisesti mainitut. Kaavan tavoitteiden määrittäminen kuuluu kunnan harkintavaltaan. Hallinto-oikeuskin on todennut, että kunnalla on MRL 54 §:n kaavan sisältövaatimusten puitteissa laaja harkintavalta päättää kaavalle asetettavista tavoitteista ja tarkoituksista.

Honkasuon asemakaavan selostuksessa on todettu, että kaavan tavoitteena on muun ohella, että alueelle syntyy persoonallinen kaupunkikylä. Alueella pyritään pitämään rakentamisesta ja asumisesta aiheutuvat hiilidioksidipäästöt matalalla tasolla ja osaltaan tukemaan niitä toimintatapojen muutoksia, joita tarvitaan ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Korttelirakenteen muotoilu ovat ohjanneet tavoitteet suotuisan pienilmaston luomisesta ja passiivisen aurinkoenergian hyödyntämisestä. Asemakaavan kuvauksessa on todettu, että Honkasuo varataan puurakentamiselle. Kaavaselostuksesta ilmenevät kaavan tavoitteet ovat siten MRL 1, 5, 24 ja 50 §:n mukaisia.

Kyseiset asemakaavan määräykset puurakentamisesta koskevat periaatetta alueen rakentamistavassa. MRL 55 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan asemakaavassa osoitetaan muun ohella tarvittaessa rakentamistapaa koskevat periaatteet. Lain esitöiden mukaan säännös ei ole tyhjentävä eikä siinä oteta kantaa asemakaavan tarkkuuteen. Kaavan tarkkuus määräytyy kaavan tarkoituksen ja sisältövaatimusten mukaan (HE 101/1998). Myös asemakaavaan liittyvissä



rakentamistapaohjeissa voidaan tarkasti määritellä rakentamisessa käytettävät materiaalit. Rakentamistapaohjeet voidaan antaa kaavasta erillisenä päätöksenä, kuten valituksessa esitetään, mutta rakentamistapaa koskevat periaatteet voidaan, kuten MRL 55 §:ssä nimenomaisesti todetaan, antaa itse asemakaavassa sitovina määräyksinä.

Lisäksi MRL 57 §:ssä todetaan, että asemakaavassa voidaan antaa määräyksiä, joita kaavan tarkoitus ja sen sisällölle asetettavat vaatimukset huomioon ottaen tarvitaan asemakaava-alueella rakennettaessa tai muutoin käytettäessä. Asemakaavamääräykset voivat muun ohessa koskea haitallisten ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista. Kyseinen säännös on tarkoitettu joustavaksi ja siinä mainitut tarkoitukset, joita varten määräyksiä voidaan antaa, ovat esimerkkejä. Säännöksen tarkoituksena on selkiyttää mahdollisuutta antaa uudentyypisiä kaavamääräyksiä (hallituksen esitys 101/1998). Tämäkään säännös ei siten ole tyhjentävä, vaan kunnalla on harkintavalta antaa erityyppisiä kaavamääräyksiä erilaisia kaavan tavoitteita varten.

Kysymyksessä olevassa kaavassa on annettu rakennusmateriaaleja koskevia kaavamääräyksiä, jotka ovat tarpeellisia, kaavan sisältövaatimukset huomioon ottaen, kaava-alueella rakennettaessa edellä todettua kaavaselostuksessa mainittua tarkoitusta varten. Määräysten tavoitteen voidaan katsoa vastaavan muun muassa laissa esimerkkinä mainittua haitallisten ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista.

MRL 55 ja 57 §:n säännöksissä ei ole, toisin kuin valituksessa väitetään, määritelty, että rakentamistapaa koskevien määräysten tulee koskea vain rakennusten ulkoasua tai muuta ulospäin näkyvää osaa.

Hallinto-oikeuskin on todennut, että kysymyksessä olevat asemakaavamääräykset osoittavat rakentamistapaa. Kun asemakaavan yhtenä tavoitteena on toteuttaa Honkasuo puurakentamisalueena, ovat asemakaavamääräykset hallinto-oikeuden mukaan tarpeen aluetta rakennettaessa.

Myös ympäristöministeriön ohjeessa "Asemakaavamerkinnot ja -määräykset 2003" s. 104-105 mainitaan, että asemakaavassa voidaan antaa rakentamistapaa ja rakennusmateriaaleja koskevia määräyksiä.

Valituksessa on viitattu MRL 50 §:ään, jonka mukaan asemakaavan eräänä tavoitteena on ohjata rakentamista hyvän rakentamistavan edellyttämällä tavalla. Tältä osin voidaan todeta, että kysymyksessä olevia asemakaavamääräyksiä ei ole perusteltu nimenomaisesti hyvällä rakentamistavalla eikä hallinto-oikeus ole todetessaan



kaavamääräysten osoittavan rakentamistapaa tarkoittanut MRL 50 §:ssä mainittua hyvää rakentamistapaa. Kuten jäljempänä todetaan, sekä kivi- että puurakentaminen voidaan toteuttaa hyvän rakentamistavan mukaisesti.

Rakennusmateriaaleja koskevat kaavamääräykset ovat siten MRL 57 §:ssä tarkoitetulla tavalla tarpeellisia eivätkä ne ylitä valituksessa väitetyllä tavalla asemakaavalle asetettavaa ohjaustarkoitusta. Kuten hallinto-oikeus on todennut, valtuusto on hyväksyessään kyseiset asemakaavamääräykset toiminut sille asiassa kuuluvan harkintavallan puitteissa.

Rakennusluvan yhteydessä ratkaistavat asiat

Valituksessa on todettu, että rakennusmateriaaleista päättäminen kuuluu rakentajalle. Rakentajalla on vapaus valita mistä lain ja rakennusmääräysten vaatimusten täyttävästä tyyppihyväksytyistä materiaalista rakennus rakennetaan. Edes rakennuslupaviranomainen ei voi määrätä käyttämään vain tiettyä rakennusmateriaalia. Kaavassa ei voida antaa määräyksiä Suomen rakennusmääräyskokoelman määräyksissä säännellyistä asioista, kuten rakentajan oikeudesta valita materiaalit ja rakennusten energiatehokkuudesta.

Kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa esitetyt väitteet ovat harhaanjohtavia ja virheellisiä. Kuten edellä on todettu, kunnan toimivalta antaa asemakaavassa määräyksiä rakennusmateriaaleista perustuu mm. MRL 55 ja 57 §:iin.

MRL 58 §:n mukaan asemakaavan oikeusvaikutuksena on, että rakennusta ei saa rakentaa vastoin asemakaavaa. Asemakaava-alueelle ei saa myöskään sijoittaa toimintoja, jotka ovat haitallisten ympäristövaikutusten estämistä ja rajoittamista koskevien asemakaavamääräysten vastaisia. MRL 135 §:n mukaan rakennusluvan edellytyksenä asemakaava-alueella on, että rakennushanke on voimassa olevan asemakaavan mukainen. Rakennuslupaviranomaisen velvollisuutena on mm. maankäyttö- ja rakennusasetuksen 4 §:n mukaan valvoa kaavojen noudattamista.

Kun asemakaava sisältää määräyksen käytettävästä rakennusmateriaalista, tulee rakentamista koskeva rakennuslupahakemus rakennussuunnitelmineen olla asemakaavan mukainen. Rakennuslupaviranomainen valvoo, että rakennuslupahakemus ja sen perusteella myönnettävä rakennuslupa täyttävät asemakaavan määräykset rakennusmateriaalin käytöstä. Rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä käyttämään kaavan mukaista rakennusmateriaalia, toisin kuin valittajat väittävät. Rakentajalla ei ole oikeutta valita toista materiaalia, vaikka vaihtoehtoinen materiaali täyttäisi lain ja Suomen



rakentamismääräyskokoelman määräysten vaatimukset. MRL:ssa, MRA:ssa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa ei ole määräyksiä siitä, mitä materiaalia rakentamisessa tulee käyttää. Kaavamääräyksissä edellytetty puu ja massiivipuu täyttävät lainsäädännön ja määräysten rakennusmateriaalille asettamat vaatimukset.

Kuten hallinto-oikeus on päätöksessään katsonut, kyseiset määräykset eivät koske sellaisia rakentamisen yksityiskohtia, joista määrätään rakennusluvassa. Puurakenteista rakentamistapaa koskevat määräykset eivät lisäksi merkitse, että puun tulee olla yksinomainen rakennusmateriaali. Asemakaavamääräys, jonka mukaan rakennusten tulee olla puurakenteisia ja julkisivumateriaalina on käytettävä puuta edellyttää, että puisen julkisivun lisäksi rakennusten kantavat rakenteet ovat pääosin puuta. Asemakaavassa ei ole mm. määräyksiä rakennusten perustamistavasta eikä perustusten ja välipohjien materiaalista.

Valittajan viittaaman MRA 55 §:n säännöksiä rakennuksen ekologisesta kestävydestä ja rakennusmateriaalien ympäristörasituksesta ei sovelleta asetuksen perustelumui- stion mukaan yksittäisessä lupaharkinnassa eikä yksittäisen lupahakemuksen yhteydessä ole välttämätöntä selvittää kaikilta osin materiaalien elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia. Asetus vaatii ympäristörasituksen selvittämistä rakennuksen suunnittelussa tarpeen mukaan.

Valituksessa on edelleen katsottu, että kaava-alue on osin pehmeikköä, joka edellyttää paaluttamista, minkä johdosta suurin osa rakennuksista perustettaneen ryömintätal- lallisella alapohjalla eli ns. rossipohjalla. Energiatehokkaissa rakennuksissa puurakenteisen rossipohjan kosteusrasitus on korkea ja ne ovat kosteusteknisesti riskirakenteita.

Vastoin kuin valittaja väittää, kaava mahdollistaa täysin turvallisten rakenteiden käyttämisen. Pehmeikköalueille ei rakenneta asuinrakennuksia ennen maaperän esirakentamista rakennuskelpoiseksi. Kaava ei määrää rakennuksiin ns. rossipohjia. Kaavamääräys puurakentamisesta ei estä rakentamasta rakennuksiin esimerkiksi kiviaineisia perustuksia ja kellareita. Myös välipohjarakenteissa voidaan käyttää puu-betoni-liittorakenteita, esimerkiksi valittajan mainitseman poikkeuksellisen hyvän ääneneristyksen saavuttamiseksi, eikä kaavamääräys pakota valittajan väittämällä tavalla erittäin monimutkaisten ja kalliiden ratkaisujen käyttöön.



Valituksessa on uutena väitteenä esitetty, että puurunkoiseen taloon ei voi toteuttaa kivirakenteisia märkätiloja toiseen kerrokseen. Kaupunginhallitus toteaa, että RT-kortisto (Rakennustieto Oy:n julkaisema kestävän rakentamisen laatujärjestelmä ja tieto-pankki) esittää hyvän rakentamisen rakenneratkaisuja puutalojen märkätiloihin, myös puukerrostaloihin. Toisen kerroksen märkätilojen rakenne perustuu useimmiten liittorakenteeseen, jossa yhdistetään betonilaatta puurunkoon. Kaavamääräys puurakenteisista rakennuksista ei estä tai rajoita tätä käytäntöä.

Lisäksi todettakoon, että Helsingin kaupunki omistaa kaavoitettavan alueen. Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen Helsingin kaupunki on yhteistyössä Aalto-yliopiston ja Culminatumin kanssa järjestänyt tontinvarauskilpailun teemalla Honkasuon ekotehokas kaupunkikylä. Sillä varmistettiin kaavan tavoitteiden mukaisen rakentamisen toteutuskelpoisuus ja korkea laatutaso. Ekokriteerit laadittiin Aaltoyliopistossa. Kilpailun tulosten perusteella katsottiin perustelluksi laajentaa kaavan puurakentamismääräys koskemaan koko aluetta. Massiivipuurakentamissäännös koskee 12 erillispientalotonttia, joihin kilpailulla saatiin hyvä ja toteuttamiskelpoinen suunnitteluratkaisu. Voittajaryhmien suunnittelijat suunnittelivat kaavamääräysten perusteella samalle tontille erittäin laadukkaita ja ratkaisuiltaan suuresti toisistaan poikkeavia ehdotuksia, joten suunnittelijoiden riittävien vapauksien voidaan katsoa toteutuvan.

Hallinto-oikeus on siten asianmukaisesti todennut, että asiassa ei ole perusteita katsoa, että rakentamista ei olisi mahdollista toteuttaa niin, että se täyttää asemakaavan sisältövaatimukset ekologisuuden, terveellisuuden ja turvallisuuden osalta. Hallinto-oikeus on myös oikein katsonut, että arvioitaessa asemakaavan sisältövaatimusten toteutumista otetaan säädetyllä tavalla huomioon myös maanomistajan asema.

Oikeuskäytäntö ja valitusluvan edellytysten täyttyminen

Valituslupahakemuksessa ei ole, kuten edellä on todettu, esitetty lainsoveltamiseen liittyvää perustetta saattaa asiaa KHO:n ratkaistavaksi. Myöskään perustetta myöntää valituslupaa oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi ei asiassa ole. Oikeuskäytännössä ei ole annettu ristiriitaisia ratkaisuja rakennusmateriaaleja koskevien asemakaavamääräysten osalta.

Valittajat ovat viitanneet ratkaisuun KHO 16.6.1976/2500, jonka mukaan sisäasianministeriö on jättänyt vahvistamatta määräyksen, jonka mukaan korttelialueilla oli noudatettava yhtenäistä istutus- ja pihasuunnitelmaa sekä väri- ja materiaalisuunnitelmaa. Valituksessa ei ole tuotu esiin, millä perusteella kyseiset määräykset on jätetty



vahvistamatta. Kyseinen ratkaisu on myös vanha ja se on annettu aikaisemmin voimassa olleen rakennuslain aikana. KHO ei ole myöskään julkaissut ratkaisuaan vuoden 1976 vuosikirjassaan. KHO on kuitenkin valittajan viittaamalla ratkaisulla 10.6.1986 taltio 2667 linjannut, että asemakaavalla voidaan antaa rakennusten julkisivumateriaalia koskevia määräyksiä.

KHO on antanut Myllypuron puisen kaupunkikylän asemakaavaa (valtuusto 15.2.2006 § 56) koskevan päätöksen 16.10.2007 (taltionro 2646). Asemakaavan mukaan rakennettavat pientalot tulee olla puurakenteisia, rakennusten kantava runko ja välipohjat tulee rakentaa pääosin puusta ja julkisivumateriaalina on käytettävä puuta. Asemakaavasta ei valittu rakennusmateriaalia koskevien kaavamääräysten osalta eivätkä kaavan laillisuutta valvovat viranomaiset käyttäneet näiltä osin MRL 191 §:n mukaista valitusoikeuttaan.

Kuten jäljempänä todetaan, on myös yleistä, että asemakaavassa määrätään rakentamaan kivitaloja tai kaavassa käytetään määräystä, joka edellyttää, että rakennuksen julkisivujen tulee olla paikallamuurattuja, mikä vaikuttaa myös runkomateriaalin määräytymiseen kivirakenteiseksi. On siten vakiintuneen käytännön mukaista, että asemakaavassa annetaan rakennuksen runkomateriaalia koskevia määräyksiä.

Ekologiset näkökohdat

Valituksen mukaan kaavamääräyksiä on perusteltu sillä, että puu on ilmaston lämpenemisen ehkäisemisen kannalta paras rakennusmateriaali ja betonielementin valmistus kuormittaa ilmastoa moninkertaisesti verrattuna puurakenteeseen. Valituksessa on viitattu Sitran tutkimukseen, jonka mukaan betonirakentamisen ja puurakentamisen aiheuttamassa ympäristörasituksessa ei ole eroa rakennuksen koko elinkaaren ajalta tarkasteltuna. Asiassa on jätetty huomioimatta rakennuksen purkamisen ja siten rakennusmateriaalijätteen aiheuttama rasitus. MRA 55 § edellyttää materiaalien aiheuttaman rakennuksen elinkaaren aikaisen ympäristörasituksen selvittämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaavaselostuksen mukaan kaava-alueen alueelliset ilmastovaikutukset pyritään pitämään pieninä. Rakentaminen itsessään on merkittävä kasvihuonepäästöjen tuottaja. Rakennettaessa puusta estetään puun sisältämää hiiltä vapautumista ilmakehään.

Vastoin valittajan näkemystä on Honkasuon asemakaavan määräys puurakentamisesta ekologisesti perusteltu. Keskeisin ekologinen perustelu liittyy puurakentamisen ilmastonmuutosta hillitseviin ominaisuuksiin. Puurakentamisen ja puurakennusten koko elinkaaren



aikaiset ilmastopäästöt ovat betonirakentamista alhaisemmat. Tämä ilmenee mm. valittajan viittaamasta selvityksestä (Pasanen, Korteniemi ja Sipari 2011: Passiivitaso asuinkerrostalon elinkaaren hiilijalanjälki. Tapaustutkimus kerrostalon ilmastovaikutuksista. Sitran selvityksiä 63. 34 s).

Valittaja käyttää viitteenä tapaustutkimusta yhden passiivitaso puuhybridikerrostalon elinkaaren hiilijalanjäljestä verrattuna vastaavaan betonielementtitaloon. Tutkimuksessa todetaan, että tuloksia ei voi suoraan yleistää eri toteutustavoille tai rakenteille.

Betonirakenne on erittäin päästöintensiivinen valmistusvaiheessa. Kivirakenteiden tekniset ominaisuudet voivat vähentää rakennuksen käytönajan päästöjä siten, että sadan vuoden aikana ero puurakentamisen päästöihin pienenee, mutta säilyy yhä puurakentamisen hyväksi.

Ilmastonmuutoksen hillinnän näkökulmasta puurakentamisen keskeinen etu betonirakentamiseen nähden liittyy rakentamisen aikaisiin päästöihin. Puurakentamisen rakentamisen aikaiset päästöt ovat huomattavasti betonirakentamisesta pienemmät, mikä johtuu ennen kaikkea puurakentamisen pienemmästä massasta. Kun tarkastelu laajennetaan huomioimaan rakennusmateriaaliin sitoutunut hiili, muuttuu puurakentaminen betonirakentamiseen verrattuna ilmastonäkökulmasta entistä paremmaksi. Kuten valittajan esittämässä selvityksessä todetaan, sitoo puurakentaminen kaiken puun sisältämän hiilen ja estää tätä vapautumasta ilmakehään koko rakennuksen elinkaaren ajan. Hiilivarasto on olemassa vähintään niin kauan kunnes puurakennus puretaan, tällöin puuosat voidaan joko käyttää uudestaan rakentamiseen tai polttaa energiaksi. Poltettaessa puun sisältämä hiilidioksidi vapautuu ilmakehään, mutta olennaista on huomata, että tällöin puu korvaa käytännössä fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja puun polton netto ilmastovaikutus on nolla tai lähellä sitä. Tämä ilmenee mm. Motivan selvityksestä (Bioenergia 2012).

Pieniin rakentamisen aikaisiin ilmastopäästöihin pyrkiminen on nykyisten yhteiskunnallisten päästövähennystavoitteiden näkökulmasta erittäin tärkeää. Tämä on todettu, mm. selvityksessä Jorma Julin ym. 2010: Puurakentamisen edistäminen kansainvälisesti ilmastopoliittisin perustein (Ulkoasianministeriö. Työryhmän raportti). Koko rakennusten elinkaarta tarkasteltaessa rakennusvaihe muodostaa merkittävän "hiilipiikin" (Jukka Heinonen 2012 : Vähentääkö tiivis kaupunkirakenne hiilidioksidipäästöjä). Tavoiteltaessa ilmastopäästöjen lasku-uraa, tulee erityisesti huomioida lähitulevaisuuden keinot vähähiiliseen yhteiskuntaan siirtymiseksi. Rakentamisen aikaisiin ilmastopäästöihin puuttuminen on yksi kaupunkien ja kuntien tärkeimmistä keinoista. Helsingin kaupunki on



sitoutunut pienentämään hiilidioksidipäästöjään 20 % vuoteen 2020 mennessä, vertailukohtana ollessa vuoden 1990 hiilidioksidipäästöt.

Koko elinkaaren aikaiseen rakennusten tarkasteluun liittyy lisäksi suuria epävarmuuksia energiantuotantotapojen muuttuessa vähähiiliseksi. Esimerkiksi Helsingin kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali kaupunki alle 40 vuoden päästä (Helsingin kaupunki 2012: Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikka), jolloin myös energiantuotantojärjestelmän tulee olla merkittävästi vähähiilisempi kuin nykyisin. Tällöin rakentamisen aikaiset päästöt nousevat entistä merkittäväksi osaksi rakennuksen koko elinkaaren aikaisia ilmastopäästöjä, kuten myös valittajan käyttämässä selvityksessä on todettu (Pasanen, Korteniemi & Sipari 2011).

Puu on myös uusiutuva rakennusmateriaali, joka edistää luonnonvarojen säästeliästä käyttöä.

Myös VTT:n selvityksissä Potential impact of wood building on GHG emissions (Antti Ruuska, Tarja Häkkinen 2012) on mm. todettu, että puurakentamisen yleistyminen vähentää kasvihuonepäästöjä huomattavasti. Myös Suomen ympäristökeskuksen raportti 16/2011: Materiaalinäkökulma rakennusten ympäristöarvioinnissa tukee edellä esitettyjä perusteita.

Valituksessa on uusina väitteinä esitetty, että muilla suunnittelu- ratkaisulla on moninkertainen vaikutus rakennuksen käytönaikaisiin päästöihin rakennuksen runkomateriaaliin verrattuna ja että runkorakenteista muodostuu niin vähäinen osa päästöistä, että niillä ei ole käytön aikana merkitystä. Valituksessa on lisäksi todettu, että Sitran selvityksessä ei ole otettu huomioon valituksessa lueteltuja eri seikkoja, joilla on merkitystä arvioitaessa puurakenteisen ja kivirakenteisen rakennuksen päästöjä.

Kaupunginhallitus tältä osin toteaa, että asemakaavan puurakentamismääräysten kirjattuna tavoitteena on erityisesti rakennusaikaisten hiilidioksidipäästöjen määrän vähentäminen. Kun rakennetaan matalaenergiarakentamisen periaatteella, rakentamisaikaisten päästöjen rajoittamisen merkitys ilmaston lämpenemisen ehkäisyssä korostuu.

Edellä mainittuihin puurakentamisen ominaisuuksia ja ilmastonmuutoksen hillintää koskeviin näkökulmiin vedoten kaupunginhallitus toteaa, että puurakentamisen edellyttämiselle Honkasuon asemakaavoituksessa on, vastoin kuin valittaja väittää, vahvat ekologiset perustelut. Myös näillä perusteilla asemakaavamääräykset ovat tarpeellisia ja lain mukaisia.



Kaupunginhallitus yhtyy lisäksi hallinto-oikeuden päätöksen perusteluihin, joiden mukaan selostuksessa esitettyä vertailua puu- ja betonirakentamisen ilmastovaikutuksista on pidettävä kaavoittajan näkemyksenä, ei kaavan perustana olevana MRL 9 §:n mukaisena selvityksenä, josta on välttämättä seurannut, että kaavaan on tullut ottaa kyseiset asemakaavamääräykset. Itse kaavaselostus ei voi myöskään olla muutoksenhaun kohteena (HE 101/1998, MRL 55 §:n perustelut).

Kaupunginhallitus kuitenkin toteaa, että kaava täyttää myös MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n vaatimukset kaavan perustumisesta riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Kaavamääräyksen EU-oikeuden vastaisuus

Valituksen mukaan asemakaavamääräys, joka estää muiden rakennusmateriaalien kuin puun (betonin ja teräksen) käytön asuntorakentamiseen, rajoittaa puun kanssa kilpailevien rakennusmateriaalien tuontia ja niiden käyttöä Suomessa. Asemakaavamääräys on EU-oikeuden vastainen. Kaavamääräys suosii kotimaista puurakentamista ja syrjii kotimaisia ja Suomeen tuotavia muita rakennusmateriaaleja. Kaavamääräys on puun kassa kilpailevien muiden rakennusmateriaalien tuonnin määrällistä rajoitusta vaikutuksiltaan vastaava toimenpide, jolla on vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Toimenpidettä ei voida oikeuttaa energiatehokkuudella ja muilla ekologisilla näkökohdilla. Valittaja on pyytänyt korkeinta hallinto-oikeutta tekemään Euroopan unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön asiasta.

Kaupunginhallitus toteaa, että kysymyksessä olevalla rakennusmateriaalia koskevalla kaavamääräyksellä ei suosita tai syrjitä mitään tiettyä materiaalia, vaan asiassa on ratkaisevaa edellä mainitut kaavan tavoitteet ja rakentamisen luonne. Kaavan tavoitteena eivät ole valittajan väittämällä tavalla kilpailu-, työllisyys- tms. näkökohdat.

On huomattava, että valtaosa Helsingin kaupungin asuntorakentamisesta on betonirakentamista ja muuta kivirakentamista. Kaavassa voi olla myös erikseen määrätty rakentamaan kivitaloja. Tästä on esimerkkinä Helsingissä mm. Alppikylän asemakaava vuodelta 2006 ja Ormuspellon asemakaava vuodelta 2007.

Hyvin yleisesti käytetään asemakaavamääräystä, joka edellyttää, että rakennuksen julkisivujen tulee olla paikalla muurattuja. Määräys ei vaikuta vain kaupunkikuvassa näkyvään pintamateriaaliin, vaan samalla myös runkomateriaali määräytyy kivirakenteiseksi. Tämä määräys sisältyy mm. kahteen viimeisimpään asemakaavaan Kaarelan alueella, Honkasuon naapurustossa; Malminkartanon Luutnantinpolun



alueen asemakaavaan (kaupunginvaltuusto 24.10.2012) ja Kuninkaantammen keskustan asemakaavaehdotukseen (kaupunkisuunnittelulautakunta 11.9.2012).

Kuten edellä on todettu, kaavamääräys puurakentamisesta ei estä rakentamasta rakennuksiin mm. kiviaineisia perustuksia ja kellareita. Myös välipohjarakenteissa voidaan käyttää puu-betoni-liittorakenteita.

Kilpailuvirasto on päätöksessään 22.12.2006 Tuki puun käytölle ja puurakentamiselle (Dnro 1014/61/2005), jonka yhteydessä on arvioitu Helsingin Myllypuron puurakenteisten pientalojen rakentamista koskenutta asemakaavoitusta, katsonut, ettei kaupungin menettely ole merkinnyt minkään rakennusmateriaalin täydellistä poissulkemista edes pientalojen osalta. Asemakaavan mukaan rakennusten tulee olla puurakenteisia. Rakennusten kantava runko ja välipohjat tulee rakentaa pääosin puusta. Julkisivumateriaalina on käytettävä puuta. KHO on antanut Myllypuron puisen kaupunkikylän asemakaavaa (valtuusto 15.2.2006 § 56) koskevan päätöksen 16.10.2007 (taltionro 2646). Valituksissa ei vedottu kaavamääräysten laillisuuteen, vaan muun ohella osin riittämättömään rakentamisen ohjaukseen.

Kysymyksessä olevan Honkasuon asemakaavan rakennusmateriaalia koskeva kaavamääräys ei merkitse edellä todetuin tavoin minkään rakennusmateriaalin sulkeutumista kokonaan kyseisen kaavan, kaupungin tai kaupunginosan kaavoituksen ulkopuolelle eikä sillä syrjittä betoni-, kivi- tai teräsrakentamista. Määräys ei rajoita miltään osin puun kanssa kilpailevien tai minkään rakennusmateriaalien tuontia ja käyttöä Suomessa eikä kysymys ole valituksessa viitatusta kielletystä jäsenvaltioiden välisestä tuonnin määrällisestä rajoituksesta tai vaikutuksiltaan vastaavasta toimenpiteestä.

Kuten hallinto-oikeuskin on todennut, asiassa ei ole sellaista yhteisön oikeuden tulkintaa koskevaa kysymystä, jossa olisi syytä pyytää ennakkoratkaisua EU:n tuomioistuimelta.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa yhteenvetona, että hallinto-oikeus on arvioinut valtuuston päätöksen laillisuuden oikein ja antanut asiassa perustellun ratkaisun.

Valituslupahakemuksessa ei ole esitetty hallintolainkäyttölaiissa tarkoitettua lainsoveltamiseen muissa samankaltaisissa tapauksissa, oikeuskäytännön yhtenäisyyteen tai päätöksen ilmeiseen virheellisyyteen liittyvää erityistä perustetta valituslupahakemuksen myöntämiselle. Valitusluvan myöntämiselle ei ole myöskään muuta painavaa syytä.



Asemakaava ei ole maankäyttö- ja rakennuslain tai muunkaan lain vastainen.

Kaupunginhallitus pyytää siten valituslupahakemuksen ja valituksen hylkäämistä ja valitusperusteiden tutkimatta jättämistä edellä mainituilta osin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Korkeimman hallinto-oikeuden selityspyyntö 12.8.2013
- 2 Valituslupahakemus 16.7.2013

Otteet

Ote

Oikeuspalvelut selityksen korkeimmalle hallinto-oikeudelle toimittamista varten

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa valituslupahakemuksen ja valituksen johdosta korkeimmalle hallinto-oikeudelle seuraavan selityksen:

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 (§ 240) hyväksynyt 33. kaupunginosan (Kaarela, Malminkartano) kortteleiden 33350-33376 sekä katu-, puisto- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan (Honkasuo) 11.12.2008 päivätyn ja 15.5.2012 muutetun piirustuksen nro 11870 mukaisena.

Betoniteollisuus ry ja ***** ovat valittaneet 8.10.2012 valtuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeus on päätöksellään 18.6.2013 nro 13/0462/5 hylännyt valituksen. Valittajat ovat toimittaneet asiassa valituslupahakemuksen ja valituksen korkeimmalle hallinto-oikeudelle (KHO) 16.7.2013. KHO on pyytänyt kaupunginhallitukselta selitystä valituslupahakemuksen ja valituksen johdosta.

Valituslupahakemuksen ja valituksen keskeinen sisältö

Valittajat ovat pyytäneet korkeimmalta hallinto-oikeudelta valitusluvan myöntämistä, koska lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa



tapauksissa ja oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi. Ennakkopäätöskysymys on, voidaanko asemakaavassa antaa asemakaavamääräyksiä rakennusten runkomateriaaleista. Honkasuon asemakaavassa rakennusten runkomateriaaliksi on määrätty puu ja massiivipuu.

Valittajat ovat lisäksi pyytäneet, että korkein hallinto-oikeus kumoaa Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen ja Honkasuon asemakaavan kaikkia korttelialueita koskevan kaavamääräyksen siltä osin kuin kaavamääräyksessä määrätään, että rakennusten tulee olla puurakenteisia sekä kumoaa saman kaavan AO-kortteleita koskevan kaavamääräyksen, jonka mukaan rakennukset on rakennettava massiivipuusta. Lisäksi valittajat pyytävät, että Helsingin kaupunki veloitetaan korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikulut korkeimmassa hallinto-oikeudessa laillisine korkoineen kuukauden kuluttua päätöksen antamisesta lukien.

Valituksen perusteina valittajat ovat pääosin uudistaneet hallinto-oikeudessa lausumansa. Valituksen mukaan asemakaavassa ei voida antaa määräyksiä rakennusten kantavien rakenteiden materiaalista. Kaavamääräykset rakennusten sisäisistä materiaaleista ovat lain vastaisia eivätkä ne ole kaavajärjestelmän ohjausvaikutuksen kannalta tarpeellisia.

Asemakaavamääräyksiä on perusteltu sillä, että puu on ilmaston lämpenemisen ehkäisemisen kannalta paras rakennusmateriaali ja että betonielementin valmistus kuormittaa ilmastoa moninkertaisesti verrattuna puurakenteeseen. Kaavassa on korostettu rakentamisen ja käytön aikaista ympäristörasitusta, mutta jätetty huomiotta rakennuksen purkamisen ja siten rakennusmateriaalijätteen aiheuttama rasitus. Hallinto-oikeuden perustelu siitä, että asiassa ei ole oikeudellista merkitystä kaavaselostuksessa kaavan tavoitteiden yhteydessä esitetyllä ilmastovaikutuksiin liittyvällä johtopäätöksellä, on lainvastainen ja harhaanjohtava.

Rakentamismääräyskokoelmassa ei ole määräyksiä siitä, mitä materiaaleja on käytettävä, vaan määräykset ovat lähtökohdiltaan materiaalineutraaleja. Rakennusmateriaaleista päättäminen kuuluu rakentajalle, edes rakennuslupaviranomainen ei voi määrätä käyttämään vain tiettyä rakennusmateriaalia.

Asemakaavamääräys, joka estää muiden rakennusmateriaalien kuin puun käytön asuntorakentamiseen, rajoittaa puun kanssa kilpalevien rakennusmateriaalien tuontia. Asemakaavamääräys on EU-oikeuden vastainen.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566



Kuntalain 93 ja 97 §:n mukaan hallinto-oikeuden päätöksestä valitetaan korkeimmalle hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituksen yhteydessä on toimitettava hallinto-oikeuden päätöstä koskeva valituslupahakemus. Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkipanon jälkeen 18.6.2013, jolloin päätöksen katsotaan MRL 198 §:n nojalla tulleen asianomaisten tietoon silloin, kun se on annettu. Valituslupahakemus ja valitus on toimitettu korkeimmalle hallinto-oikeudelle 16.7.2013. Valitusasiakirjat ovat siten saapuneet KHO:lle lain mukaisessa määräajassa. Valittajilla, jotka ovat hakeneet muutosta valtuuston päätökseen hallinto-oikeudelta, on asiassa lain mukaan valitusoikeus.

Valituslupahakemuksen ja valituksen hylkääminen

Kaupunginhallitus lausuu valituslupahakemuksen ja valituksen johdosta samassa yhteydessä.

Kaupunginhallitus pyytää ensisijaisesti valituslupahakemuksen hylkäämistä.

MRL 188.5 §:n mukaan hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella olevaa asemakaavaa ja jolla ei ole muutettu valituksen kohteena ollut päätöstä siltä osalta, johon valitus kohdistuu, saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Hallintolainkäyttölain 13.2 §:n mukaan valituslupa on myönnettävä, jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia KHO:n ratkaistavaksi, asian saattamiseen ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi tai valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupahakemuksessa ei ole jäljempänä todetuin tavoin esitetty hallintolainkäyttölaissa tarkoitettua perustetta valituslupahakemuksen myöntämiselle.

Mikäli korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan, kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävien perusteiden toissijaisesti valituksen hylkäämistä perusteettomana ja yhtyy hallinto-oikeuden päätökseen ja sen perusteluihin. Hallinto-oikeus on tutkinut valtuuston päätöksen lainmukaisuuden oikein ja antanut asiassa perustellun ratkaisun. Valituksessa ei ole esitetty seikkoja, joiden johdosta hallinto-oikeuden päätöstä tulisi muuttaa.

Valituksen tutkimatta jättäminen



Valittajan tulee kuntalain 90 §:n 3 momentin perusteella esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä hallinto-oikeudelle. Kaupunginhallitus pyytää, että valituksessa korkeimmalle hallinto-oikeudelle esitetyt uudet väitteet muun muassa muiden suunnitteluratkaisujen ja runkorakenteiden vaikutuksesta rakennuksen käytönaikaisiin päästöihin ja seikoista, joilla on merkitystä arvioitaessa puurakenteisen ja kivirakenteisen rakennuksen päästöjä (valitus s. 14-15) sekä siitä, ettei märkätiloja voida rakentaa puurunkoisen talon toiseen kerrokseen (valitus s.15-16) tulee jättää tutkimatta, koska väitteet on esitetty valitusajan hallinto-oikeudelle päättymisen jälkeen.

Kaupunginhallitus pyytää valituksen tutkimatta jättämistä myös siltä osin kun se kohdistuu valtuuston päätöksen ja siihen sisältyvien kaavaratkaisujen tarkoituksenmukaisuuteen. Kunnallisvalitusta ei voi kuntalain 90 §:n 2 momentin mukaan tehdä päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen liittyvillä perusteilla.

Vastaus valituslupahakemuksen perusteisiin ja valituksessa esitettyihin väitteisiin

Kaupunginhallitus viittaa vastauksenaan hallinto-oikeuden päätökseen ja sen perusteluihin, kaupunginvaltuuston kaavapäätökseen sekä kaupungin hallinto-oikeudelle toimittamaan lausuntoon liitteineen. Kaupunginhallitus toteaa lisäksi seuraavaa.

Asemakaavamääräysten laillisuus

Valituksen mukaan asemakaavassa ei voi antaa määräyksiä eikä kunnalla ole toimivaltaa päättää asemakaavalla rakennuksen kantavista materiaalista. Valituksessa on viitattu MRL 1, 5 ja 50 §:n säännöksiin lain yleisen tavoitteen, alueidenkäytön suunnittelun tavoitteen ja asemakaavan tarkoituksen osalta. Valituksen mukaan kaavamääräykset rakennusten sisäisistä materiaaleista eivät ole kaavan ohjausvaikutuksen kannalta tarpeellisia ja ylittävät kaavan ohjaustarkoituksen. Kaavalla ohjataan yksityiskohtaista maankäyttöä eri tarkoituksiin ja toimintojen sijoittumista.

Asemakaavoituksen tavoitteet ja asemakaavamääräysten tarpeellisuus

Kaupunginhallitus toteaa, että asemakaavan tulee täyttää laissa asetetut sisältövaatimukset. MRL 54 §:n mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset mm. terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palveluiden alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Kaavalla ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeudenhaltijalle kohtuutonta rajoitusta tai haittaa. Kysymyksessä oleva kaava täyttää lain sisältövaatimukset eikä valituksessa ole väitettykään eikä esitetty perusteita siitä, että kaava olisi näiden vaatimusten vastainen.



Valituksessa on viitattu MRL:n yleisen tavoitteen, alueiden käytön suunnittelun tavoitteen sekä asemakaavan tarkoituksen osalta lain 1, 5 ja 50 §:n tavoitesäännöksiin, joihin ei voi vedota muutoksenhaun perusteena (hallituksen esitys 101/1998 s. 62 ja Hallberg-Haapanala ym: Maankäyttö- ja rakennuslaki 2006 s. 45, 20-21, 234). Lain 54 §:ssä säädetyt kaavan sisältövaatimukset toteuttavat näitä tavoitteita.

Voidaan kuitenkin todeta, että MRL 1 §:n mukaan lain yhtenä tavoitteena on mm. edistää ekologisesti kestävästä kehitystä. MRL 5 §:n mukaan alueiden käytön suunnittelun tavoitteena on edistää muun ohella luonnonvarojen säästeliästä käyttöä ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä.

Myös valtioneuvoston valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskevan päätöksen 3.11.2008 mukaan alueidenkäytöllä edistetään elinympäristöjen ekologista kestävyttä ja luodaan edellytykset ilmastonmuutokseen sopeutumiselle. MRL 24 §:n 2 momentin mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten tavoitteiden huomioon ottamisesta.

Asemakaavan tarkoituksesta säädetään MRL 50 §:ssä, jonka mukaan alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten laaditaan asemakaava, jonka tarkoituksena on mm. osoittaa tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan, hyvän rakentamistavan ja kaavan muun ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla. Myös lain esitöissä on todettu, että asemakaavan tarkoituksena on alueiden käytön yksityiskohtainen järjestäminen mm. rakentamista varten (Hallituksen esitys 101/1998). Asemakaavalla ohjataan siten, toisin kuin valituksessa väitetään, toimintojen sijoittamisen lisäksi rakentamista.

Kysymyksessä oleva säännös on lähinnä informatiivinen ja siinä kuvataan yleisesti suunnittelun tarkoitusta (hallituksen esitys 101/1998). Säännös ei ole asemakaavan ohjaustavoitteiden osalta tyhjentävä, vaan kaavalla voi olla myös muita tavoitteita kuin säännöksessä nimenomaisesti mainitut. Kaavan tavoitteiden määrittäminen kuuluu kunnan harkintavaltaan. Hallinto-oikeuskin on todennut, että kunnalla on MRL 54 §:n kaavan sisältövaatimusten puitteissa laaja harkintavalta päättää kaavalle asetettavista tavoitteista ja tarkoituksista.

Honkasuon asemakaavan selostuksessa on todettu, että kaavan tavoitteena on muun ohella, että alueelle syntyy persoonallinen kaupunkikylä. Alueella pyritään pitämään rakentamisesta ja asumisesta aiheutuvat hiilidioksidipäästöt matalalla tasolla ja osaltaan tukemaan niitä toimintatapojen muutoksia, joita tarvitaan ilmastonmuutoksen



torjumiseksi. Korttelirakenteen muotoilu ovat ohjanneet tavoitteet suotuisan pienilmaston luomisesta ja passiivisen aurinkoenergian hyödyntämisestä. Asemakaavan kuvauksessa on todettu, että Honkasuo varataan puurakentamiselle. Kaavaselostuksesta ilmenevät kaavan tavoitteet ovat siten MRL 1, 5, 24 ja 50 §:n mukaisia.

Kyseiset asemakaavan määräykset puurakentamisesta koskevat periaatetta alueen rakentamistavassa. MRL 55 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan asemakaavassa osoitetaan muun ohella tarvittaessa rakentamistapaa koskevat periaatteet. Lain esitöiden mukaan säännös ei ole tyhjentävä eikä siinä oteta kantaa asemakaavan tarkkuuteen. Kaavan tarkkuus määräytyy kaavan tarkoituksen ja sisältövaatimusten mukaan (HE 101/1998). Myös asemakaavaan liittyvissä rakentamistapaohjeissa voidaan tarkasti määritellä rakentamisessa käytettävät materiaalit. Rakentamistapaohjeet voidaan antaa kaavasta erillisenä päätöksenä, kuten valituksessa esitetään, mutta rakentamistapaa koskevat periaatteet voidaan, kuten MRL 55 §:ssä nimenomaisesti todetaan, antaa itse asemakaavassa sitovina määräyksinä.

Lisäksi MRL 57 §:ssä todetaan, että asemakaavassa voidaan antaa määräyksiä, joita kaavan tarkoitus ja sen sisällölle asetettavat vaatimukset huomioon ottaen tarvitaan asemakaava-aluetta rakennettaessa tai muutoin käytettäessä. Asemakaavamääräykset voivat muun ohessa koskea haitallisten ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista. Kyseinen säännös on tarkoitettu joustavaksi ja siinä mainitut tarkoitukset, joita varten määräyksiä voidaan antaa, ovat esimerkkejä. Säännöksen tarkoituksena on selkiyttää mahdollisuutta antaa uudentyypisiä kaavamääräyksiä (hallituksen esitys 101/1998). Tämäkään säännös ei siten ole tyhjentävä, vaan kunnalla on harkintavalta antaa erityyppisiä kaavamääräyksiä erilaisia kaavan tavoitteita varten.

Kysymyksessä olevassa kaavassa on annettu rakennusmateriaaleja koskevia kaavamääräyksiä, jotka ovat tarpeellisia, kaavan sisältövaatimukset huomioon ottaen, kaava-aluetta rakennettaessa edellä todettua kaavaselostuksessa mainittua tarkoitusta varten. Määräysten tavoitteen voidaan katsoa vastaavan muun muassa laissa esimerkkinä mainittua haitallisten ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista.

MRL 55 ja 57 §:n säännöksissä ei ole, toisin kuin valituksessa väitetään, määritelty, että rakentamistapaa koskevien määräysten tulee koskea vain rakennusten ulkoasua tai muuta ulospäin näkyvää osaa.

Hallinto-oikeuskin on todennut, että kysymyksessä olevat asema-kaavamääräykset osoittavat rakentamistapaa. Kun asemakaavan



yhtenä tavoitteena on toteuttaa Honkasuo puurakentamisalueena, ovat asemakaavamääräykset hallinto-oikeuden mukaan tarpeen aluetta rakennettaessa.

Myös ympäristöministeriön ohjeessa "Asemakaavamerkinnot ja -määräykset 2003" s. 104-105 mainitaan, että asemakaavassa voidaan antaa rakentamistapaa ja rakennusmateriaaleja koskevia määräyksiä.

Valituksessa on viitattu MRL 50 §:ään, jonka mukaan asemakaavan eräänä tavoitteena on ohjata rakentamista hyvän rakentamistavan edellyttämällä tavalla. Tältä osin voidaan todeta, että kysymyksessä olevia asemakaavamääräyksiä ei ole perusteltu nimenomaisesti hyvällä rakentamistavalla eikä hallinto-oikeus ole todetessaan kaavamääräysten osoittaman rakentamistapaa tarkoittanut MRL 50 §:ssä mainittua hyvää rakentamistapaa. Kuten jäljempänä todetaan, sekä kivi- että puurakentaminen voidaan toteuttaa hyvän rakentamistavan mukaisesti.

Rakennusmateriaaleja koskevat kaavamääräykset ovat siten MRL 57 §:ssä tarkoitettulla tavalla tarpeellisia eivätkä ne ylitä valituksessa väitetyllä tavalla asemakaavalle asetettavaa ohjaustarkoitusta. Kuten hallinto-oikeus on todennut, valtuusto on hyväksyessään kyseiset asemakaavamääräykset toiminut sille asiassa kuuluvan harkintavallan puitteissa.

Rakennusluvan yhteydessä ratkaistavat asiat

Valituksessa on todettu, että rakennusmateriaaleista päättäminen kuuluu rakentajalle. Rakentajalla on vapaus valita mistä lain ja rakennusmääräysten vaatimusten täyttävästä tyyppihyväksytyistä materiaalista rakennus rakennetaan. Edes rakennuslupaviranomainen ei voi määrätä käyttämään vain tiettyä rakennusmateriaalia. Kaavassa ei voida antaa määräyksiä Suomen rakennusmääräyskokoelman määräyksissä säännellyistä asioista, kuten rakentajan oikeudesta valita materiaalit ja rakennusten energiatehokkuudesta.

Kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa esitetyt väitteet ovat harhaanjohtavia ja virheellisiä. Kuten edellä on todettu, kunnan toimivalta antaa asemakaavassa määräyksiä rakennusmateriaaleista perustuu mm. MRL 55 ja 57 §:iin.

MRL 58 §:n mukaan asemakaavan oikeusvaikutuksena on, että rakennusta ei saa rakentaa vastoin asemakaavaa. Asemakaava-alueelle ei saa myöskään sijoittaa toimintoja, jotka ovat haitallisten ympäristövaikutusten estämistä ja rajoittamista koskevien asemakaavamääräysten vastaisia. MRL 135 §:n mukaan rakennusluvan edellytyksenä asemakaava-alueella on, että



rakennushanke on voimassa olevan asemakaavan mukainen. Rakennuslupaviranomaisen velvollisuutena on mm. maankäyttö- ja rakennusasetuksen 4 §:n mukaan valvoa kaavojen noudattamista.

Kun asemakaava sisältää määräyksen käytettävästä rakennusmateriaalista, tulee rakentamista koskeva rakennuslupahakemus rakennussuunnitelmineen olla asemakaavan mukainen. Rakennuslupaviranomainen valvoo, että rakennuslupahakemus ja sen perusteella myönnettävä rakennuslupa täyttävät asemakaavan määräykset rakennusmateriaalin käytöstä. Rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä käyttämään kaavan mukaista rakennusmateriaalia, toisin kuin valittajat väittävät. Rakentajalla ei ole oikeutta valita toista materiaalia, vaikka vaihtoehtoinen materiaali täyttäisi lain ja Suomen rakentamismääräyskokoelman määräysten vaatimukset. MRL:ssa, MRA:ssa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa ei ole määräyksiä siitä, mitä materiaalia rakentamisessa tulee käyttää. Kaavamääräyksissä edellytetty puu ja massiivipuu täyttävät lainsäädännön ja määräysten rakennusmateriaalille asettamat vaatimukset.

Kuten hallinto-oikeus on päätöksessään katsonut, kyseiset määräykset eivät koske sellaisia rakentamisen yksityiskohtia, joista määrätään rakennusluvassa. Puurakenteista rakentamista koskevat määräykset eivät lisäksi merkitse, että puun tulee olla yksinomainen rakennusmateriaali. Asemakaavamääräys, jonka mukaan rakennusten tulee olla puurakenteisia ja julkisivumateriaalina on käytettävä puuta edellyttää, että puisen julkisivun lisäksi rakennusten kantavat rakenteet ovat pääosin puuta. Asemakaavassa ei ole mm. määräyksiä rakennusten perustamistavasta eikä perustusten ja välipohjien materiaalista.

Valittajan viittaaman MRA 55 §:n säännöksiä rakennuksen ekologisesta kestävydestä ja rakennusmateriaalien ympäristörasituksesta ei sovelleta asetuksen perustelumistion mukaan yksittäisessä lupaharkinnassa eikä yksittäisen lupahakemuksen yhteydessä ole välttämätöntä selvittää kaikilta osin materiaalien elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia. Asetus vaatii ympäristörasituksen selvittämistä rakennuksen suunnittelussa tarpeen mukaan.

Valituksessa on edelleen katsottu, että kaava-alue on osin pehmeikköä, joka edellyttää paaluttamista, minkä johdosta suurin osa rakennuksista perustettaneen ryömintätilallisella alapohjalla eli ns. rossipohjalla. Energiatehokkaissa rakennuksissa puurakenteisen rossipohjan kosteusrasitus on korkea ja ne ovat kosteusteknisesti riskirakenteita.



Vastoin kuin valittaja väittää, kaava mahdollistaa täysin turvallisten rakenteiden käyttämisen. Pehmeikköalueille ei rakenneta asuinrakennuksia ennen maaperän esirakentamista rakennuskelpoiseksi. Kaava ei määrää rakennuksiin ns. rossipohjia. Kaavamääräys puurakentamisesta ei estä rakentamista rakennuksiin esimerkiksi kiviaineisia perustuksia ja kellareita. Myös välipohjarakenteissa voidaan käyttää puu-betoni-liittorakenteita, esimerkiksi valittajan mainitseman poikkeuksellisen hyvän ääneneristyksen saavuttamiseksi, eikä kaavamääräys pakota valittajan väittämällä tavalla erittäin monimutkaisten ja kalliiden ratkaisujen käyttöön.

Valituksessa on uutena väitteenä esitetty, että puurunkoiseen taloon ei voi toteuttaa kivirakenteisia märkätiloja toiseen kerrokseen. Kaupunginhallitus toteaa, että RT-kortisto (Rakennustieto Oy:n julkaisema kestävä rakentamisen laatu- ja tietopankki) esittää hyvän rakentamisen rakenneratkaisuja puutalojen märkätiloihin, myös puukerrostaloihin. Toisen kerroksen märkätilojen rakenne perustuu useimmiten liittorakenteeseen, jossa yhdistetään betonilaatta puurunkoon. Kaavamääräys puurakenteisista rakennuksista ei estä tai rajoita tätä käytäntöä.

Lisäksi todettakoon, että Helsingin kaupunki omistaa kaavoitettavan alueen. Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen Helsingin kaupunki on yhteistyössä Aalto-yliopiston ja Culminatumin kanssa järjestänyt tontinvarauskilpailun teemalla Honkasuon ekotehokas kaupunkikylä. Sillä varmistettiin kaavan tavoitteiden mukaisen rakentamisen toteutuskelpoisuus ja korkea laatutaso. Ekokriteerit laadittiin Aaltoyliopistossa. Kilpailun tulosten perusteella katsottiin perustelluksi laajentaa kaavan puurakentamismääräys koskemaan koko aluetta. Massiivipuorakentamissäännös koskee 12 erillispientalotonttia, joihin kilpailulla saatiin hyvä ja toteuttamiskelpoinen suunnitteluratkaisu. Voittajaryhmien suunnittelijat suunnittelivat kaavamääräysten perusteella samalle tontille erittäin laadukkaita ja ratkaisuiltaan suuresti toisistaan poikkeavia ehdotuksia, joten suunnittelijoiden riittävien vapauksien voidaan katsoa toteutuvan.

Hallinto-oikeus on siten asianmukaisesti todennut, että asiassa ei ole perusteita katsoa, että rakentamista ei olisi mahdollista toteuttaa niin, että se täyttää asemakaavan sisältövaatimukset ekologisuuden, terveellisyyden ja turvallisuuden osalta. Hallinto-oikeus on myös oikein katsonut, että arvioitaessa asemakaavan sisältövaatimusten toteutumista otetaan säädetyllä tavalla huomioon myös maanomistajan asema.

Oikeuskäytäntö ja valitusluvan edellytysten täytyminen



Valituslupahakemuksessa ei ole, kuten edellä on todettu, esitetty lainsoveltamiseen liittyvää perustetta saattaa asiaa KHO:n ratkaistavaksi. Myöskään perustetta myöntää valituslupaa oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi ei asiassa ole. Oikeuskäytännössä ei ole annettu ristiriitaisia ratkaisuja rakennusmateriaaleja koskevien asemakaavamääräysten osalta.

Valittajat ovat viitanneet ratkaisuun KHO 16.6.1976/2500, jonka mukaan sisäasianministeriö on jättänyt vahvistamatta määräyksen, jonka mukaan korttelialueilla oli noudatettava yhtenäistä istutus- ja pihasuunnitelmaa sekä väri- ja materiaalisuunnitelmaa. Valituksessa ei ole tuotu esiin, millä perusteella kyseiset määräykset on jätetty vahvistamatta. Kyseinen ratkaisu on myös vanha ja se on annettu aikaisemmin voimassa olleen rakennuslain aikana. KHO ei ole myöskään julkaissut ratkaisuaan vuoden 1976 vuosikirjassaan. KHO on kuitenkin valittajan viittaamalla ratkaisulla 10.6.1986 taltio 2667 linjannut, että asemakaavalla voidaan antaa rakennusten julkisivumateriaalia koskevia määräyksiä.

KHO on antanut Myllypuron puisen kaupunkikylän asemakaavaa (valtuusto 15.2.2006 § 56) koskevan päätöksen 16.10.2007 (taltionro 2646). Asemakaavan mukaan rakennettavat pientalot tulee olla puurakenteisia, rakennusten kantava runko ja välipohjat tulee rakentaa pääosin puusta ja julkisivumateriaalina on käytettävä puuta. Asemakaavasta ei valitettu rakennusmateriaalia koskevien kaavamääräysten osalta eivätkä kaavan laillisuutta valvovat viranomaiset käyttäneet näiltä osin MRL 191 §:n mukaista valitusoikeuttaan.

Kuten jäljempänä todetaan, on myös yleistä, että asemakaavassa määrätään rakentamaan kivitaloja tai kaavassa käytetään määräystä, joka edellyttää, että rakennuksen julkisivujen tulee olla paikallamuurattuja, mikä vaikuttaa myös runkomateriaalin määräytymiseen kivirakenteiseksi. On siten vakiintuneen käytännön mukaista, että asemakaavassa annetaan rakennuksen runkomateriaalia koskevia määräyksiä.

Ekologiset näkökohdat

Valituksen mukaan kaavamääräyksiä on perusteltu sillä, että puu on ilmaston lämpenemisen ehkäisemisen kannalta paras rakennusmateriaali ja betonielementin valmistus kuormittaa ilmastoa moninkertaisesti verrattuna puurakenteeseen. Valituksessa on viitattu Sitran tutkimukseen, jonka mukaan betonirakentamisen ja puurakentamisen aiheuttamassa ympäristörasituksessa ei ole eroa rakennuksen koko elinkaaren ajalta tarkasteltuna. Asiassa on jätetty huomioimatta rakennuksen purkamisen ja siten



rakennusmateriaalijätteen aiheuttama rasitus. MRA 55 § edellyttää materiaalien aiheuttaman rakennuksen elinkaaren aikaisen ympäristörasituksen selvittämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaavaselostuksen mukaan kaava-alueen alueelliset ilmastovaikutukset pyritään pitämään pieninä. Rakentaminen itsessään on merkittävä kasvihuonepäästöjen tuottaja. Rakennettaessa puusta estetään puun sisältämää hiiltä vapautumista ilmakehään.

Vastoin valittajan näkemystä on Honkasuon asemakaavan määräys puurakentamisesta ekologisesti perusteltu. Keskeisin ekologinen perustelu liittyy puurakentamisen ilmastonmuutosta hillitseviin ominaisuuksiin. Puurakentamisen ja puurakennusten koko elinkaaren aikaiset ilmastopäästöt ovat betonirakentamista alhaisemmat. Tämä ilmenee mm. valittajan viittaamasta selvityksestä (Pasanen, Korteniemi ja Sipari 2011: Passiivitaso asuinkerrostalon elinkaaren hiilijalanjälki. Tapaustutkimus kerrostalon ilmastovaikutuksista. Sitran selvityksiä 63. 34 s).

Valittaja käyttää viitteenä tapaustutkimusta yhden passiivitaso puuhybridikerrostalon elinkaaren hiilijalanjäljestä verrattuna vastaavaan betonielementtitaloon. Tutkimuksessa todetaan, että tuloksia ei voi suoraan yleistää eri toteutustavoille tai rakenteille.

Betonirakenne on erittäin päästöintensiivinen valmistusvaiheessa. Kivirakenteiden tekniset ominaisuudet voivat vähentää rakennuksen käytönajan päästöjä siten, että sadan vuoden aikana ero puurakentamisen päästöihin pienenee, mutta säilyy yhä puurakentamisen hyväksi.

Ilmastonmuutoksen hillinnän näkökulmasta puurakentamisen keskeinen etu betonirakentamiseen nähden liittyy rakentamisen aikaisiin päästöihin. Puurakentamisen rakentamisen aikaiset päästöt ovat huomattavasti betonirakentamisesta pienemmät, mikä johtuu ennen kaikkea puurakentamisen pienemmästä massasta. Kun tarkastelu laajennetaan huomioimaan rakennusmateriaaliin sitoutunut hiili, muuttuu puurakentaminen betonirakentamiseen verrattuna ilmastonäkökulmasta entistä paremmaksi. Kuten valittajan esittämässä selvityksessä todetaan, sitoo puurakentaminen kaiken puun sisältämän hiilen ja estää tätä vapautumasta ilmakehään koko rakennuksen elinkaaren ajan. Hiilivarasto on olemassa vähintään niin kauan kunnes puurakennus puretaan, tällöin puuosat voidaan joko käyttää uudestaan rakentamiseen tai polttaa energiaksi. Poltettaessa puun sisältämä hiilidioksidi vapautuu ilmakehään, mutta olennaista on huomata, että tällöin puu korvaa käytännössä fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja puun polton netto ilmastovaikutus on nolla tai lähellä sitä. Tämä ilmenee mm. Motivan selvityksestä (Bioenergia 2012).



Pieniin rakentamisen aikaisiin ilmastopäästöihin pyrkiminen on nykyisten yhteiskunnallisten päästövähennystavoitteiden näkökulmasta erittäin tärkeää. Tämä on todettu, mm. selvityksessä Jorma Julin ym. 2010: Puurakentamisen edistäminen kansainvälisesti ilmastopoliittisin perustein (Ulkoasianministeriö. Työryhmän raportti). Koko rakennusten elinkaarta tarkasteltaessa rakennusvaihe muodostaa merkittävän "hiilipiikin" (Jukka Heinonen 2012 : Vähentääkö tiivis kaupunkirakenne hiilidioksidipäästöjä). Tavoiteltaessa ilmastopäästöjen lasku-uraa, tulee erityisesti huomioida lähitulevaisuuden keinot vähähiiliseen yhteiskuntaan siirtymiseksi. Rakentamisen aikaisiin ilmastopäästöihin puuttuminen on yksi kaupunkien ja kuntien tärkeimmistä keinoista. Helsingin kaupunki on sitoutunut pienentämään hiilidioksidipäästöjään 20 % vuoteen 2020 mennessä, vertailukohtana ollessa vuoden 1990 hiilidioksidipäästöt.

Koko elinkaaren aikaiseen rakennusten tarkasteluun liittyy lisäksi suuria epävarmuuksia energiantuotantotapojen muuttuessa vähähiiliseksi. Esimerkiksi Helsingin kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali kaupunki alle 40 vuoden päästä (Helsingin kaupunki 2012: Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikka), jolloin myös energiantuotantojärjestelmän tulee olla merkittävästi vähähiilisempi kuin nykyisin. Tällöin rakentamisen aikaiset päästöt nousevat entistä merkittäväksi osaksi rakennuksen koko elinkaaren aikaisia ilmastopäästöjä, kuten myös valittajan käyttämässä selvityksessä on todettu (Pasanen, Korteniemi & Sipari 2011).

Puu on myös uusiutuva rakennusmateriaali, joka edistää luonnonvarojen säästeliästä käyttöä.

Myös VTT:n selvityksissä Potential impact of wood building on GHG emissions (Antti Ruuska, Tarja Häkkinen 2012) on mm. todettu, että puurakentamisen yleistyminen vähentää kasvihuonepäästöjä huomattavasti. Myös Suomen ympäristökeskuksen raportti 16/2011: Materiaalinäkökulma rakennusten ympäristöarvioinnissa tukee edellä esitettyjä perusteita.

Valituksessa on uusina väitteinä esitetty, että muilla suunnitteluratkaisuilla on moninkertainen vaikutus rakennuksen käytönaikaisiin päästöihin rakennuksen runkomateriaaliin verrattuna ja että runkorakenteista muodostuu niin vähäinen osa päästöistä, että niillä ei ole käytön aikana merkitystä. Valituksessa on lisäksi todettu, että Sitran selvityksessä ei ole otettu huomioon valituksessa lueteltuja eri seikkoja, joilla on merkitystä arvioitaessa puurakenteisen ja kivirakenteisen rakennuksen päästöjä.

Kaupunginhallitus tältä osin toteaa, että asemakaavan puurakentamismääräysten kirjattuna tavoitteena on erityisesti



rakennusaikaisten hiilidioksidipäästöjen määrän vähentäminen. Kun rakennetaan matalaenergiarakentamisen periaatteella, rakentamisaikaisten päästöjen rajoittamisen merkitys ilmaston lämpenemisen ehkäisyssä korostuu.

Edellä mainittuihin puurakentamisen ominaisuuksia ja ilmastomuutoksen hillintää koskeviin näkökulmiin vedoten kaupunginhallitus toteaa, että puurakentamisen edellyttämiselle Honkasuon asemakaavoituksessa on, vastoin kuin valittaja väittää, vahvat ekologiset perustelut. Myös näillä perusteilla asemakaavamääräykset ovat tarpeellisia ja lain mukaisia.

Kaupunginhallitus yhtyy lisäksi hallinto-oikeuden päätöksen perusteluihin, joiden mukaan selostuksessa esitettyä vertailua puu- ja betonirakentamisen ilmastovaikutuksista on pidettävä kaavoittajan näkemyksenä, ei kaavan perustana olevana MRL 9 §:n mukaisena selvityksenä, josta on välttämättä seurannut, että kaavaan on tullut ottaa kyseiset asemakaavamääräykset. Itse kaavaselostus ei voi myöskään olla muutoksenhaun kohteena (HE 101/1998, MRL 55 §:n perustelut).

Kaupunginhallitus kuitenkin toteaa, että kaava täyttää myös MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n vaatimukset kaavan perustumisesta riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Kaavamääräyksen EU-oikeuden vastaisuus

Valituksen mukaan asemakaavamääräys, joka estää muiden rakennusmateriaalien kuin puun (betonin ja teräksen) käytön asuntorakentamiseen, rajoittaa puun kanssa kilpailevien rakennusmateriaalien tuontia ja niiden käyttöä Suomessa. Asemakaavamääräys on EU-oikeuden vastainen. Kaavamääräys suosii kotimaista puurakentamista ja syrjii kotimaisia ja Suomeen tuotavia muita rakennusmateriaaleja. Kaavamääräys on puun kassa kilpailevien muiden rakennusmateriaalien tuonnin määrällistä rajoitusta vaikutuksiltaan vastaava toimenpide, jolla on vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Toimenpidettä ei voida oikeuttaa energiatehokkuudella ja muilla ekologisilla näkökohdilla. Valittaja on pyytänyt korkeinta hallinto-oikeutta tekemään Euroopan unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön asiasta.

Kaupunginhallitus toteaa, että kysymyksessä olevalla rakennusmateriaalia koskevalla kaavamääräyksellä ei suosita tai syrjitä mitään tiettyä materiaalia, vaan asiassa on ratkaisevaa edellä mainitut kaavan tavoitteet ja rakentamisen luonne. Kaavan tavoitteena eivät ole valittajan väittämällä tavalla kilpailu-, työllisyys- tms. näkökohdat.



On huomattava, että valtaosa Helsingin kaupungin asuntorakentamisesta on betonirakentamista ja muuta kivirakentamista. Kaavassa voi olla myös erikseen määrätty rakentamaan kivitaloja. Tästä on esimerkkinä Helsingissä mm. Alppikylän asemakaava vuodelta 2006 ja Ormuspellon asemakaava vuodelta 2007.

Hyvin yleisesti käytetään asemakaavamääräystä, joka edellyttää, että rakennuksen julkisivujen tulee olla paikalla muurattuja. Määräys ei vaikuta vain kaupunkikuvassa näkyvään pintamateriaaliin, vaan samalla myös runkomateriaali määräytyy kivirakenteiseksi. Tämä määräys sisältyy mm. kahteen viimeisimpään asemakaavaan Kaarelan alueella, Honkasuon naapurustossa; Malminkartanon Luutnantinpolun alueen asemakaavaan (kaupunginvaltuusto 24.10.2012) ja Kuninkaantammen keskustan asemakaavaehdotukseen (kaupunkisuunnittelulautakunta 11.9.2012).

Kuten edellä on todettu, kaavamääräys puurakentamisesta ei estä rakentamista rakennuksiin mm. kiviaineisia perustuksia ja kellareita. Myös välipohjarakenteissa voidaan käyttää puu-betoni-liittorakenteita.

Kilpailuvirasto on päätöksessään 22.12.2006 Tuki puun käytölle ja puurakentamiselle (Dnro 1014/61/2005), jonka yhteydessä on arvioitu Helsingin Myllypuron puurakenteisten pientalojen rakentamista koskenutta asemakaavoitusta, katsonut, ettei kaupungin menettely ole merkinnyt minkään rakennusmateriaalin täydellistä poissulkemista edes pientalojen osalta. Asemakaavan mukaan rakennusten tulee olla puurakenteisia. Rakennusten kantava runko ja välipohjat tulee rakentaa pääosin puusta. Julkisivumateriaalina on käytettävä puuta. KHO on antanut Myllypuron puisen kaupunkikylän asemakaavaa (valtuusto 15.2.2006 § 56) koskevan päätöksen 16.10.2007 (taltionro 2646). Valituksissa ei vedottu kaavamääräysten laillisuuteen, vaan muun ohella osin riittämättömään rakentamisen ohjaukseen.

Kysymyksessä olevan Honkasuon asemakaavan rakennusmateriaalia koskeva kaavamääräys ei merkitse edellä todetuin tavoin minkään rakennusmateriaalin sulkeutumista kokonaan kyseisen kaavan, kaupungin tai kaupunginosan kaavoituksen ulkopuolelle eikä sillä syrjitä betoni-, kivi- tai teräsrakentamista. Määräys ei rajoita millään osin puun kanssa kilpailevien tai minkään rakennusmateriaalien tuontia ja käyttöä Suomessa eikä kysymys ole valituksessa viitatusta kielletystä jäsenvaltioiden välisestä tuonnin määrällisestä rajoituksesta tai vaikutuksiltaan vastaavasta toimenpiteestä.

Kuten hallinto-oikeuskin on todennut, asiassa ei ole sellaista yhteisön oikeuden tulkintaa koskevaa kysymystä, jossa olisi syytä pyytää ennakkoratkaisua EU:n tuomioistuimelta.



Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa yhteenvetona, että hallinto-oikeus on arvioinut valtuuston päätöksen laillisuuden oikein ja antanut asiassa perustellun ratkaisun.

Valituslupahakemuksessa ei ole esitetty hallintolainkäyttölaissa tarkoitettua lainsoveltamiseen muissa samankaltaisissa tapauksissa, oikeuskäytännön yhtenäisyyteen tai päätöksen ilmeiseen virheellisyyteen liittyvää erityistä perustetta valituslupahakemuksen myöntämiselle. Valitusluvan myöntämiselle ei ole myöskään muuta painavaa syytä.

Asemakaava ei ole maankäyttö- ja rakennuslain tai muunkaan lain vastainen.

Kaupunginhallitus pyytää siten valituslupahakemuksen ja valituksen hylkäämistä ja valitusperusteiden tutkimatta jättämistä edellä mainituilta osin.

Esittelijä

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 (§ 240) hyväksynyt 33. kaupunginosan (Kaarela, Malminkartano) kortteleiden 33350-33376 sekä katu-, puisto- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan (Honkasuo) 11.12.2008 päivätyn ja 15.5.2012 muutetun piirustuksen nro 11870 mukaisena.

Asemakaavan hyväksymispäätöksestä valitettiin Helsingin hallinto-oikeuteen, joka hylkäsi 18.6.2013 valituksen.

Korkein hallinto-oikeus on 12.8.2013 pyytänyt kaupunginhallituksen selitystä valituslupahakemuksen ja valituksen johdosta.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä kaupunginvaltuuston päätöksen lopputulokseen.

Esittelijä toteaa, että esitys on hallintokeskuksen oikeuspalvelujen selityksen mukainen ja se on laadittu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Liitteet

- | | |
|---|--|
| 1 | Korkeimman hallinto-oikeuden selityspyyntö 12.8.2013 |
| 2 | Valituslupahakemus 16.7.2013 |

Otteet

Ote

Oikeuspalvelut selityksen korkeimmalle hallinto-oikeudelle toimittamista varten

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Päätöshistoria

Hallintokeskus Oikeuspalvelut 29.8.2013

HEL 2012-014151 T 03 01 01

Korkein hallinto-oikeus Dnro 2337/1/13

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 (§ 240) hyväksynyt 33. kaupunginosan (Kaarela, Malminkartano) kortteleiden 33350-33376 sekä katu-, puisto- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan (Honkasuo) 11.12.2008 päivätyn ja 15.5.2012 muutetun piirustuksen nro 11870 mukaisena.

Betoniteollisuus ry ja ***** ovat valittaneet 8.10.2012 valtuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeus on päätöksellään 18.6.2013 nro 13/0462/5 hylännyt valituksen. Valittajat ovat toimittaneet asiassa valituslupahakemuksen ja valituksen korkeimmalle hallinto-oikeudelle 16.7.2013. KHO on pyytänyt kaupunginhallitukselta selitystä valituslupahakemuksen ja valituksen johdosta.

Valituslupahakemuksen ja valituksen keskeinen sisältö

Valittajat ovat pyytäneet korkeimmalta hallinto-oikeudelta valitusluvan myöntämistä, koska lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa ja oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi. Ennakkopäätöskysymys on, voidaanko asemakaavassa antaa asemakaavamääräyksiä rakennusten runkomateriaaleista. Honkasuon asemakaavassa rakennusten runkomateriaaliksi on määrätty puu ja massiivipuu.



Valittajat ovat lisäksi pyytäneet, että korkein hallinto-oikeus kumoaa Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen ja Honkasuon asemakaavan kaikkia korttelialueita koskevan kaavamääräyksen siltä osin kuin kaavamääräyksessä määrätään, että rakennusten tulee olla puurakenteisia sekä kumoaa saman kaavan AO-kortteleita koskevan kaavamääräyksen, jonka mukaan rakennukset on rakennettava massiivipuusta. Lisäksi valittajat pyytävät, että Helsingin kaupunki veloitetaan korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikulut korkeimmassa hallinto-oikeudessa laillisine korkoineen kuukauden kuluttua päätöksen antamisesta lukien.

Valituksen perusteina valittajat ovat pääosin uudistaneet hallinto-oikeudessa lausumansa. Valituksen mukaan asemakaavassa ei voida antaa määräyksiä rakennusten kantavien rakenteiden materiaalista. Kaavamääräykset rakennusten sisäisistä materiaaleista ovat lain vastaisia eivätkä ne ole kaavajärjestelmän ohjausvaikutuksen kannalta tarpeellisia.

Asemakaavamääräyksiä on perusteltu sillä, että puu on ilmaston lämpenemisen ehkäisemisen kannalta paras rakennusmateriaali ja että betonielementin valmistus kuormittaa ilmastoa moninkertaisesti verrattuna puurakenteeseen. Kaavassa on korostettu rakentamisen ja käytön aikaista ympäristörasitusta, mutta jätetty huomiotta rakennuksen purkamisen ja siten rakennusmateriaalijätteen aiheuttama rasitus. Hallinto-oikeuden perustelu siitä, että asiassa ei ole oikeudellista merkitystä kaavaselostuksessa kaavan tavoitteiden yhteydessä esitetyllä ilmastovaikutuksiin liittyvällä johtopäätöksellä, on lainvastainen ja harhaanjohtava.

Rakentamismääräyskokoelmassa ei ole määräyksiä siitä, mitä materiaaleja on käytettävä, vaan määräykset ovat lähtökohdiltaan materiaalineutraaleja. Rakennusmateriaaleista päättäminen kuuluu rakentajalle, edes rakennuslupaviranomainen ei voi määrätä käyttämään vain tiettyä rakennusmateriaalia.

Asemakaavamääräys, joka estää muiden rakennusmateriaalien kuin puun käytön asuntorakentamiseen, rajoittaa puun kanssa kilpalevien rakennusmateriaalien tuontia. Asemakaavamääräys on EU-oikeuden vastainen.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

Kuntalain 93 ja 97 §:n mukaan hallinto-oikeuden päätöksestä valitetaan korkeimmalle hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituksen yhteydessä on toimitettava hallinto-oikeuden päätöstä koskeva valituslupahakemus. Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkipanon jälkeen 18.6.2013, jolloin päätöksen katsotaan MRL 198 §:n nojalla tulleen asianomaisten tietoon silloin,



kun se on annettu. Valituslupahakemus ja valitus on toimitettu korkeimmalle hallinto-oikeudelle 16.7.2013. Valitusasiakirjat ovat siten saapuneet KHO:lle lain mukaisessa määräajassa. Valittajilla, jotka ovat hakeneet muutosta valtuuston päätökseen hallinto-oikeudelta, on asiassa lain mukaan valitusoikeus.

Selitys valituksen johdosta

Oikeuspalvelut toteaa, että kaupunginhallituksen tulisi antaa valituslupahakemuksen ja valituksen johdosta korkeimmalle hallinto-oikeudelle seuraava selitys. Selitys on laadittu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa.

Valituslupahakemuksen ja valituksen hylkääminen

Kaupunginhallitus lausuu valituslupahakemuksen ja valituksen johdosta samassa yhteydessä.

Kaupunginhallitus pyytää ensisijaisesti valituslupahakemuksen hylkäämistä.

MRL 188.5 §:n mukaan hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella olevaa asemakaavaa ja jolla ei ole muutettu valituksen kohteena ollut päätöstä siltä osalta, johon valitus kohdistuu, saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Hallintolainkäyttölain 13.2 §:n mukaan valituslupa on myönnettävä, jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia KHO:n ratkaistavaksi, asian saattamiseen ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi tai valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupahakemuksessa ei ole jäljempänä todetuin tavoin esitetty hallintolainkäyttölaissa tarkoitettua perustetta valituslupahakemuksen myöntämiselle.

Mikäli korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan, kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävien perusteiden toissijaisesti valituksen hylkäämistä perusteettomana ja yhtyy hallinto-oikeuden päätökseen ja sen perusteluihin. Hallinto-oikeus on tutkinut valtuuston päätöksen lainmukaisuuden oikein ja antanut asiassa perustellun ratkaisun. Valituksessa ei ole esitetty seikkoja, joiden johdosta hallinto-oikeuden päätöstä tulisi muuttaa.

Valituksen tutkimatta jättäminen



Valittajan tulee kuntalain 90 §:n 3 momentin perusteella esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä hallinto-oikeudelle. Kaupunginhallitus pyytää, että valituksessa korkeimmalle hallinto-oikeudelle esitetyt uudet väitteet muun muassa muiden suunnitteluratkaisujen ja runkorakenteiden vaikutuksesta rakennuksen käytönaikaisiin päästöihin ja seikoista, joilla on merkitystä arvioitaessa puurakenteisen ja kivirakenteisen rakennuksen päästöjä (valitus s. 14-15) sekä siitä, ettei märkätiloja voida rakentaa puurunkoisen talon toiseen kerrokseen (valitus s.15-16) tulee jättää tutkimatta, koska väitteet on esitetty valitusajan hallinto-oikeudelle päättymisen jälkeen.

Kaupunginhallitus pyytää valituksen tutkimatta jättämistä myös siltä osin kun se kohdistuu valtuuston päätöksen ja siihen sisältyvien kaavaratkaisujen tarkoituksenmukaisuuteen. Kunnallisvalitusta ei voi kuntalain 90 §:n 2 momentin mukaan tehdä päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen liittyvillä perusteilla.

Vastaus valituslupahakemuksen perusteisiin ja valituksessa esitettyihin väitteisiin

Kaupunginhallitus viittaa vastauksenaan hallinto-oikeuden päätökseen ja sen perusteluihin, kaupunginvaltuuston kaavapäätökseen sekä kaupungin hallinto-oikeudelle toimittamaan lausuntoon liitteineen. Kaupunginhallitus toteaa lisäksi seuraavaa.

Asemakaavamääräysten laillisuus

Valituksen mukaan asemakaavassa ei voi antaa määräyksiä eikä kunnalla ole toimivaltaa päättää asemakaavalla rakennuksen kantavista materiaalista. Valituksessa on viitattu MRL 1, 5 ja 50 §:n säännöksiin lain yleisen tavoitteen, alueidenkäytön suunnittelun tavoitteen ja asemakaavan tarkoituksen osalta. Valituksen mukaan kaavamääräykset rakennusten sisäisistä materiaaleista eivät ole kaavan ohjausvaikutuksen kannalta tarpeellisia ja ylittävät kaavan ohjaustarkoituksen. Kaavalla ohjataan yksityiskohtaista maankäyttöä eri tarkoituksiin ja toimintojen sijoittumista.

Asemakaavoituksen tavoitteet ja asemakaavamääräysten tarpeellisuus

Kaupunginhallitus toteaa, että asemakaavan tulee täyttää laissa asetetut sisältövaatimukset. MRL 54 §:n mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset mm. terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palveluiden alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Kaavalla ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeudenhaltijalle kohtuutonta rajoitusta tai haittaa. Kysymyksessä oleva kaava täyttää lain sisältövaatimukset eikä valituksessa ole väitettykään eikä esitetty perusteita siitä, että kaava olisi näiden vaatimusten vastainen.



Valituksessa on viitattu MRL:n yleisen tavoitteen, alueiden käytön suunnittelun tavoitteen sekä asemakaavan tarkoituksen osalta lain 1, 5 ja 50 §:n tavoitesäännöksiin, joihin ei voi vedota muutoksenhaun perusteena (hallituksen esitys 101/1998 s. 62 ja Hallberg-Haapanala ym: Maankäyttö- ja rakennuslaki 2006 s. 45, 20-21, 234). Lain 54 §:ssä säädetyt kaavan sisältövaatimukset toteuttavat näitä tavoitteita.

Voidaan kuitenkin todeta, että MRL 1 §:n mukaan lain yhtenä tavoitteena on mm. edistää ekologisesti kestävästä kehitystä. MRL 5 §:n mukaan alueiden käytön suunnittelun tavoitteena on edistää muun ohella luonnonvarojen säästeliästä käyttöä ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä.

Myös valtioneuvoston valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskevan päätöksen 3.11.2008 mukaan alueidenkäytöllä edistetään elinympäristöjen ekologista kestävyttä ja luodaan edellytykset ilmastonmuutokseen sopeutumiselle. MRL 24 §:n 2 momentin mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten tavoitteiden huomioon ottamisesta.

Asemakaavan tarkoituksesta säädetään MRL 50 §:ssä, jonka mukaan alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten laaditaan asemakaava, jonka tarkoituksena on mm. osoittaa tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan, hyvän rakentamistavan ja kaavan muun ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla. Myös lain esitöissä on todettu, että asemakaavan tarkoituksena on alueiden käytön yksityiskohtainen järjestäminen mm. rakentamista varten (Hallituksen esitys 101/1998). Asemakaavalla ohjataan siten, toisin kuin valituksessa väitetään, toimintojen sijoittamisen lisäksi rakentamista.

Kysymyksessä oleva säännös on lähinnä informatiivinen ja siinä kuvataan yleisesti suunnittelun tarkoitusta (hallituksen esitys 101/1998). Säännös ei ole asemakaavan ohjaustavoitteiden osalta tyhjentävä, vaan kaavalla voi olla myös muita tavoitteita kuin säännöksessä nimenomaisesti mainitut. Kaavan tavoitteiden määrittäminen kuuluu kunnan harkintavaltaan. Hallinto-oikeuskin on todennut, että kunnalla on MRL 54 §:n kaavan sisältövaatimusten puitteissa laaja harkintavalta päättää kaavalle asetettavista tavoitteista ja tarkoituksista.

Honkasuon asemakaavan selostuksessa on todettu, että kaavan tavoitteena on muun ohella, että alueelle syntyy persoonallinen kaupunkikylä. Alueella pyritään pitämään rakentamisesta ja asumisesta aiheutuvat hiilidioksidipäästöt matalalla tasolla ja osaltaan tukemaan niitä toimintatapojen muutoksia, joita tarvitaan ilmastonmuutoksen



torjumiseksi. Korttelirakenteen muotoilu ovat ohjanneet tavoitteet suotuisan pienilmaston luomisesta ja passiivisen aurinkoenergian hyödyntämisestä. Asemakaavan kuvauksessa on todettu, että Honkasuo varataan puurakentamiselle. Kaavaselostuksesta ilmenevät kaavan tavoitteet ovat siten MRL 1, 5, 24 ja 50 §:n mukaisia.

Kyseiset asemakaavan määräykset puurakentamisesta koskevat periaatetta alueen rakentamistavassa. MRL 55 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan asemakaavassa osoitetaan muun ohella tarvittaessa rakentamistapaa koskevat periaatteet. Lain esitöiden mukaan säännös ei ole tyhjentävä eikä siinä oteta kantaa asemakaavan tarkkuuteen. Kaavan tarkkuus määräytyy kaavan tarkoituksen ja sisältövaatimusten mukaan (HE 101/1998). Myös asemakaavaan liittyvissä rakentamistapaohjeissa voidaan tarkasti määritellä rakentamisessa käytettävät materiaalit. Rakentamistapaohjeet voidaan antaa kaavasta erillisenä päätöksenä, kuten valituksessa esitetään, mutta rakentamistapaa koskevat periaatteet voidaan, kuten MRL 55 §:ssä nimenomaisesti todetaan, antaa itse asemakaavassa sitovina määräyksinä.

Lisäksi MRL 57 §:ssä todetaan, että asemakaavassa voidaan antaa määräyksiä, joita kaavan tarkoitus ja sen sisällölle asetettavat vaatimukset huomioon ottaen tarvitaan asemakaava-aluetta rakennettaessa tai muutoin käytettäessä. Asemakaavamääräykset voivat muun ohessa koskea haitallisten ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista. Kyseinen säännös on tarkoitettu joustavaksi ja siinä mainitut tarkoitukset, joita varten määräyksiä voidaan antaa, ovat esimerkkejä. Säännöksen tarkoituksena on selkiyttää mahdollisuutta antaa uudentyypisiä kaavamääräyksiä (hallituksen esitys 101/1998). Tämäkään säännös ei siten ole tyhjentävä, vaan kunnalla on harkintavalta antaa erityyppisiä kaavamääräyksiä erilaisia kaavan tavoitteita varten.

Kysymyksessä olevassa kaavassa on annettu rakennusmateriaaleja koskevia kaavamääräyksiä, jotka ovat tarpeellisia, kaavan sisältövaatimukset huomioon ottaen, kaava-aluetta rakennettaessa edellä todettua kaavaselostuksessa mainittua tarkoitusta varten. Määräysten tavoitteen voidaan katsoa vastaavan muun muassa laissa esimerkkinä mainittua haitallisten ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista.

MRL 55 ja 57 §:n säännöksissä ei ole, toisin kuin valituksessa väitetään, määritelty, että rakentamistapaa koskevien määräysten tulee koskea vain rakennusten ulkoasua tai muuta ulospäin näkyvää osaa.

Hallinto-oikeuskin on todennut, että kysymyksessä olevat asema-kaavamääräykset osoittavat rakentamistapaa. Kun asemakaavan



yhtenä tavoitteena on toteuttaa Honkasuo puurakentamisalueena, ovat asemakaavamääräykset hallinto-oikeuden mukaan tarpeen aluetta rakennettaessa.

Myös ympäristöministeriön ohjeessa "Asemakaavamerkinnot ja -määräykset 2003" s. 104-105 mainitaan, että asemakaavassa voidaan antaa rakentamistapaa ja rakennusmateriaaleja koskevia määräyksiä.

Valituksessa on viitattu MRL 50 §:ään, jonka mukaan asemakaavan eräänä tavoitteena on ohjata rakentamista hyvän rakentamistavan edellyttämällä tavalla. Tältä osin voidaan todeta, että kysymyksessä olevia asemakaavamääräyksiä ei ole perusteltu nimenomaisesti hyvällä rakentamistavalla eikä hallinto-oikeus ole todetessaan kaavamääräysten osoittaman rakentamistapaa tarkoittanut MRL 50 §:ssä mainittua hyvää rakentamistapaa. Kuten jäljempänä todetaan, sekä kivi- että puurakentaminen voidaan toteuttaa hyvän rakentamistavan mukaisesti.

Rakennusmateriaaleja koskevat kaavamääräykset ovat siten MRL 57 §:ssä tarkoitettulla tavalla tarpeellisia eivätkä ne ylitä valituksessa väitetyllä tavalla asemakaavalle asetettavaa ohjaustarkoitusta. Kuten hallinto-oikeus on todennut, valtuusto on hyväksyessään kyseiset asemakaavamääräykset toiminut sille asiassa kuuluvan harkintavallan puitteissa.

Rakennusluvan yhteydessä ratkaistavat asiat

Valituksessa on todettu, että rakennusmateriaaleista päättäminen kuuluu rakentajalle. Rakentajalla on vapaus valita mistä lain ja rakennusmääräysten vaatimusten täyttävästä tyyppihyväksytyistä materiaalista rakennus rakennetaan. Edes rakennuslupaviranomainen ei voi määrätä käyttämään vain tiettyä rakennusmateriaalia. Kaavassa ei voida antaa määräyksiä Suomen rakennusmääräyskokoelman määräyksissä säännellyistä asioista, kuten rakentajan oikeudesta valita materiaalit ja rakennusten energiatehokkuudesta.

Kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa esitetyt väitteet ovat harhaanjohtavia ja virheellisiä. Kuten edellä on todettu, kunnan toimivalta antaa asemakaavassa määräyksiä rakennusmateriaaleista perustuu mm. MRL 55 ja 57 §:iin.

MRL 58 §:n mukaan asemakaavan oikeusvaikutuksena on, että rakennusta ei saa rakentaa vastoin asemakaavaa. Asemakaava-alueelle ei saa myöskään sijoittaa toimintoja, jotka ovat haitallisten ympäristövaikutusten estämistä ja rajoittamista koskevien asemakaavamääräysten vastaisia. MRL 135 §:n mukaan rakennusluvan edellytyksenä asemakaava-alueella on, että



rakennushanke on voimassa olevan asemakaavan mukainen. Rakennuslupaviranomaisen velvollisuutena on mm. maankäyttö- ja rakennusasetuksen 4 §:n mukaan valvoa kaavojen noudattamista.

Kun asemakaava sisältää määräyksen käytettävästä rakennusmateriaalista, tulee rakentamista koskeva rakennuslupahakemus rakennussuunnitelmineen olla asemakaavan mukainen. Rakennuslupaviranomainen valvoo, että rakennuslupahakemus ja sen perusteella myönnettävä rakennuslupa täyttävät asemakaavan määräykset rakennusmateriaalin käytöstä. Rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä käyttämään kaavan mukaista rakennusmateriaalia, toisin kuin valittajat väittävät. Rakentajalla ei ole oikeutta valita toista materiaalia, vaikka vaihtoehtoinen materiaali täyttäisi lain ja Suomen rakentamismääräyskokoelman määräysten vaatimukset. MRL:ssa, MRA:ssa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa ei ole määräyksiä siitä, mitä materiaalia rakentamisessa tulee käyttää. Kaavamääräyksissä edellytetty puu ja massiivipuu täyttävät lainsäädännön ja määräysten rakennusmateriaalille asettamat vaatimukset.

Kuten hallinto-oikeus on päätöksessään katsonut, kyseiset määräykset eivät koske sellaisia rakentamisen yksityiskohtia, joista määrätään rakennusluvassa. Puurakenteista rakentamista koskevat määräykset eivät lisäksi merkitse, että puun tulee olla yksinomainen rakennusmateriaali. Asemakaavamääräys, jonka mukaan rakennusten tulee olla puurakenteisia ja julkisivumateriaalina on käytettävä puuta edellyttää, että puisen julkisivun lisäksi rakennusten kantavat rakenteet ovat pääosin puuta. Asemakaavassa ei ole mm. määräyksiä rakennusten perustamistavasta eikä perustusten ja välipohjien materiaalista.

Valittajan viittaaman MRA 55 §:n säännöksiä rakennuksen ekologisesta kestävydestä ja rakennusmateriaalien ympäristörasituksesta ei sovelleta asetuksen perustelumistion mukaan yksittäisessä lupaharkinnassa eikä yksittäisen lupahakemuksen yhteydessä ole välttämätöntä selvittää kaikilta osin materiaalien elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia. Asetus vaatii ympäristörasituksen selvittämistä rakennuksen suunnittelussa tarpeen mukaan.

Valituksessa on edelleen katsottu, että kaava-alue on osin pehmeikköä, joka edellyttää paaluttamista, minkä johdosta suurin osa rakennuksista perustettaneen ryömintätilallisella alapohjalla eli ns. rossipohjalla. Energiatehokkaissa rakennuksissa puurakenteisen rossipohjan kosteusrasitus on korkea ja ne ovat kosteusteknisesti riskirakenteita.



Vastoin kuin valittaja väittää, kaava mahdollistaa täysin turvallisten rakenteiden käyttämisen. Pehmeikköalueille ei rakenneta asuinrakennuksia ennen maaperän esirakentamista rakennuskelpoiseksi. Kaava ei määrää rakennuksiin ns. rossipohjia. Kaavamääräys puurakentamisesta ei estä rakentamista rakennuksiin esimerkiksi kiviaineisia perustuksia ja kellareita. Myös välipohjarakenteissa voidaan käyttää puu-betoni-liittorakenteita, esimerkiksi valittajan mainitseman poikkeuksellisen hyvän ääneneristyksen saavuttamiseksi, eikä kaavamääräys pakota valittajan väittämällä tavalla erittäin monimutkaisten ja kalliiden ratkaisujen käyttöön.

Valituksessa on uutena väitteenä esitetty, että puurunkoiseen taloon ei voi toteuttaa kivirakenteisia märkätiloja toiseen kerrokseen. Kaupunginhallitus toteaa, että RT-kortisto (Rakennustieto Oy:n julkaisema kestävä rakentamisen laatujärjestelmä ja tieto-pankki) esittää hyvän rakentamisen rakenneratkaisuja puutalojen märkätiloihin, myös puukerrostaloihin. Toisen kerroksen märkätilojen rakenne perustuu useimmiten liittorakenteeseen, jossa yhdistetään betonilaatta puurunkoon. Kaavamääräys puurakenteisista rakennuksista ei estä tai rajoita tätä käytäntöä.

Lisäksi todettakoon, että Helsingin kaupunki omistaa kaavoitettavan alueen. Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen Helsingin kaupunki on yhteistyössä Aalto-yliopiston ja Culminatumin kanssa järjestänyt tontinvarauskilpailun teemalla Honkasuon ekotehokas kaupunkikylä. Sillä varmistettiin kaavan tavoitteiden mukaisen rakentamisen toteutuskelpoisuus ja korkea laatutaso. Ekokriteerit laadittiin Aaltoyliopistossa. Kilpailun tulosten perusteella katsottiin perustelluksi laajentaa kaavan puurakentamismääräys koskemaan koko aluetta. Massiivipuorakentamissäännös koskee 12 erillispientalotonttia, joihin kilpailulla saatiin hyvä ja toteuttamiskelpoinen suunnitteluratkaisu. Voittajaryhmien suunnittelijat suunnittelivat kaavamääräysten perusteella samalle tontille erittäin laadukkaita ja ratkaisuiltaan suuresti toisistaan poikkeavia ehdotuksia, joten suunnittelijoiden riittävien vapauksien voidaan katsoa toteutuvan.

Hallinto-oikeus on siten asianmukaisesti todennut, että asiassa ei ole perusteita katsoa, että rakentamista ei olisi mahdollista toteuttaa niin, että se täyttää asemakaavan sisältövaatimukset ekologisuuden, terveellisuuden ja turvallisuuden osalta. Hallinto-oikeus on myös oikein katsonut, että arvioitaessa asemakaavan sisältövaatimusten toteutumista otetaan säädetyllä tavalla huomioon myös maanomistajan asema.

Oikeuskäytäntö ja valitusluvan edellytysten täytyminen



Valituslupahakemuksessa ei ole, kuten edellä on todettu, esitetty lainsoveltamiseen liittyvää perustetta saattaa asiaa KHO:n ratkaistavaksi. Myöskään perustetta myöntää valituslupaa oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi ei asiassa ole. Oikeuskäytännössä ei ole annettu ristiriitaisia ratkaisuja rakennusmateriaaleja koskevien asemakaavamääräysten osalta.

Valittajat ovat viitanneet ratkaisuun KHO 16.6.1976/2500, jonka mukaan sisäasianministeriö on jättänyt vahvistamatta määräyksen, jonka mukaan korttelialueilla oli noudatettava yhtenäistä istutus- ja pihasuunnitelmaa sekä väri- ja materiaalisuunnitelmaa. Valituksessa ei ole tuotu esiin, millä perusteella kyseiset määräykset on jätetty vahvistamatta. Kyseinen ratkaisu on myös vanha ja se on annettu aikaisemmin voimassa olleen rakennuslain aikana. KHO ei ole myöskään julkaissut ratkaisuaan vuoden 1976 vuosikirjassaan. KHO on kuitenkin valittajan viittaamalla ratkaisulla 10.6.1986 taltio 2667 linjannut, että asemakaavalla voidaan antaa rakennusten julkisivumateriaalia koskevia määräyksiä.

KHO on antanut Myllypuron puisen kaupunkikylän asemakaavaa (valtuusto 15.2.2006 § 56) koskevan päätöksen 16.10.2007 (taltionro 2646). Asemakaavan mukaan rakennettavat pientalot tulee olla puurakenteisia, rakennusten kantava runko ja välipohjat tulee rakentaa pääosin puusta ja julkisivumateriaalina on käytettävä puuta. Asemakaavasta ei valitettu rakennusmateriaalia koskevien kaavamääräysten osalta eivätkä kaavan laillisuutta valvovat viranomaiset käyttäneet näiltä osin MRL 191 §:n mukaista valitusoikeuttaan.

Kuten jäljempänä todetaan, on myös yleistä, että asemakaavassa määrätään rakentamaan kivitaloja tai kaavassa käytetään määräystä, joka edellyttää, että rakennuksen julkisivujen tulee olla paikallamuurattuja, mikä vaikuttaa myös runkomateriaalin määräytymiseen kivirakenteiseksi. On siten vakiintuneen käytännön mukaista, että asemakaavassa annetaan rakennuksen runkomateriaalia koskevia määräyksiä.

Ekologiset näkökohdat

Valituksen mukaan kaavamääräyksiä on perusteltu sillä, että puu on ilmaston lämpenemisen ehkäisemisen kannalta paras rakennusmateriaali ja betonielementin valmistus kuormittaa ilmastoa moninkertaisesti verrattuna puurakenteeseen. Valituksessa on viitattu Sitran tutkimukseen, jonka mukaan betonirakentamisen ja puurakentamisen aiheuttamassa ympäristörasituksessa ei ole eroa rakennuksen koko elinkaaren ajalta tarkasteltuna. Asiassa on jätetty huomioimatta rakennuksen purkamisen ja siten



rakennusmateriaalijätteen aiheuttama rasitus. MRA 55 § edellyttää materiaalien aiheuttaman rakennuksen elinkaaren aikaisen ympäristörasituksen selvittämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaavaselostuksen mukaan kaava-alueen alueelliset ilmastovaikutukset pyritään pitämään pieninä. Rakentaminen itsessään on merkittävä kasvihuonepäästöjen tuottaja. Rakennettaessa puusta estetään puun sisältämää hiiltä vapautumista ilmakehään.

Vastoin valittajan näkemystä on Honkasuon asemakaavan määräys puurakentamisesta ekologisesti perusteltu. Keskeisin ekologinen perustelu liittyy puurakentamisen ilmastonmuutosta hillitseviin ominaisuuksiin. Puurakentamisen ja puurakennusten koko elinkaaren aikaiset ilmastopäästöt ovat betonirakentamista alhaisemmat. Tämä ilmenee mm. valittajan viittaamasta selvityksestä (Pasanen, Korteniemi ja Sipari 2011: Passiivitaso asuinkerrostalon elinkaaren hiilijalanjälki. Tapaustutkimus kerrostalon ilmastovaikutuksista. Sitran selvityksiä 63. 34 s).

Valittaja käyttää viitteenä tapaustutkimusta yhden passiivitaso puuhybridikerrostalon elinkaaren hiilijalanjäljestä verrattuna vastaavaan betonielementtitaloon. Tutkimuksessa todetaan, että tuloksia ei voi suoraan yleistää eri toteutustavoille tai rakenteille.

Betonirakenne on erittäin päästöintensiivinen valmistusvaiheessa. Kivirakenteiden tekniset ominaisuudet voivat vähentää rakennuksen käytönajan päästöjä siten, että sadan vuoden aikana ero puurakentamisen päästöihin pienenee, mutta säilyy yhä puurakentamisen hyväksi.

Ilmastonmuutoksen hillinnän näkökulmasta puurakentamisen keskeinen etu betonirakentamiseen nähden liittyy rakentamisen aikaisiin päästöihin. Puurakentamisen rakentamisen aikaiset päästöt ovat huomattavasti betonirakentamisesta pienemmät, mikä johtuu ennen kaikkea puurakentamisen pienemmästä massasta. Kun tarkastelu laajennetaan huomioimaan rakennusmateriaaliin sitoutunut hiili, muuttuu puurakentaminen betonirakentamiseen verrattuna ilmastonäkökulmasta entistä paremmaksi. Kuten valittajan esittämässä selvityksessä todetaan, sitoo puurakentaminen kaiken puun sisältämän hiilen ja estää tätä vapautumasta ilmakehään koko rakennuksen elinkaaren ajan. Hiilivarasto on olemassa vähintään niin kauan kunnes puurakennus puretaan, tällöin puuosat voidaan joko käyttää uudestaan rakentamiseen tai polttaa energiaksi. Poltettaessa puun sisältämä hiilidioksidi vapautuu ilmakehään, mutta olennaista on huomata, että tällöin puu korvaa käytännössä fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja puun polton netto ilmastovaikutus on nolla tai lähellä sitä. Tämä ilmenee mm. Motivan selvityksestä (Bioenergia 2012).



Pieniin rakentamisen aikaisiin ilmastopäästöihin pyrkiminen on nykyisten yhteiskunnallisten päästövähennystavoitteiden näkökulmasta erittäin tärkeää. Tämä on todettu, mm. selvityksessä Jorma Julin ym. 2010: Puurakentamisen edistäminen kansainvälisesti ilmastopoliittisin perustein (Ulkoasianministeriö. Työryhmän raportti). Koko rakennusten elinkaarta tarkasteltaessa rakennusvaihe muodostaa merkittävän "hiilipiikin" (Jukka Heinonen 2012 : Vähentääkö tiivis kaupunkirakenne hiilidioksidipäästöjä). Tavoiteltaessa ilmastopäästöjen lasku-uraa, tulee erityisesti huomioida lähitulevaisuuden keinot vähähiiliseen yhteiskuntaan siirtymiseksi. Rakentamisen aikaisiin ilmastopäästöihin puuttuminen on yksi kaupunkien ja kuntien tärkeimmistä keinoista. Helsingin kaupunki on sitoutunut pienentämään hiilidioksidipäästöjään 20 % vuoteen 2020 mennessä, vertailukohdan ollessa vuoden 1990 hiilidioksidipäästöt.

Koko elinkaaren aikaiseen rakennusten tarkasteluun liittyy lisäksi suuria epävarmuuksia energiantuotantotapojen muuttuessa vähähiiliseksi. Esimerkiksi Helsingin kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali kaupunki alle 40 vuoden päästä (Helsingin kaupunki 2012: Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikka), jolloin myös energiantuotantojärjestelmän tulee olla merkittävästi vähähiilisempi kuin nykyisin. Tällöin rakentamisen aikaiset päästöt nousevat entistä merkittäväksi osaksi rakennuksen koko elinkaaren aikaisia ilmastopäästöjä, kuten myös valittajan käyttämässä selvityksessä on todettu (Pasanen, Korteniemi & Sipari 2011).

Puu on myös uusiutuva rakennusmateriaali, joka edistää luonnonvarojen säästeliästä käyttöä.

Myös VTT:n selvityksissä Potential impact of wood building on GHG emissions (Antti Ruuska, Tarja Häkkinen 2012) on mm. todettu, että puurakentamisen yleistyminen vähentää kasvihuonepäästöjä huomattavasti. Myös Suomen ympäristökeskuksen raportti 16/2011: Materiaalinäkökulma rakennusten ympäristöarvioinnissa tukee edellä esitettyjä perusteita.

Valituksessa on uusina väitteinä esitetty, että muilla suunnitteluratkaisuilla on moninkertainen vaikutus rakennuksen käytönaikaisiin päästöihin rakennuksen runkomateriaaliin verrattuna ja että runkorakenteista muodostuu niin vähäinen osa päästöistä, että niillä ei ole käytön aikana merkitystä. Valituksessa on lisäksi todettu, että Sitran selvityksessä ei ole otettu huomioon valituksessa lueteltuja eri seikkoja, joilla on merkitystä arvioitaessa puurakenteisen ja kivirakenteisen rakennuksen päästöjä.

Kaupunginhallitus tältä osin toteaa, että asemakaavan puurakentamismääräysten kirjattuna tavoitteena on erityisesti



rakennusaikaisten hiilidioksidipäästöjen määrän vähentäminen. Kun rakennetaan matalaenergiarakentamisen periaatteella, rakentamisaikaisten päästöjen rajoittamisen merkitys ilmaston lämpenemisen ehkäisyssä korostuu.

Edellä mainittuihin puurakentamisen ominaisuuksia ja ilmastomuutoksen hillintää koskeviin näkökulmiin vedoten kaupunginhallitus toteaa, että puurakentamisen edellyttämiselle Honkasuon asemakaavoituksessa on, vastoin kuin valittaja väittää, vahvat ekologiset perustelut. Myös näillä perusteilla asemakaavamääräykset ovat tarpeellisia ja lain mukaisia.

Kaupunginhallitus yhtyy lisäksi hallinto-oikeuden päätöksen perusteluihin, joiden mukaan selostuksessa esitettyä vertailua puu- ja betonirakentamisen ilmastovaikutuksista on pidettävä kaavoittajan näkemyksenä, ei kaavan perustana olevana MRL 9 §:n mukaisena selvityksenä, josta on välttämättä seurannut, että kaavaan on tullut ottaa kyseiset asemakaavamääräykset. Itse kaavaselostus ei voi myöskään olla muutoksenhaun kohteena (HE 101/1998, MRL 55 §:n perustelut).

Kaupunginhallitus kuitenkin toteaa, että kaava täyttää myös MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n vaatimukset kaavan perustumisesta riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Kaavamääräyksen EU-oikeuden vastaisuus

Valituksen mukaan asemakaavamääräys, joka estää muiden rakennusmateriaalien kuin puun (betonin ja teräksen) käytön asuntorakentamiseen, rajoittaa puun kanssa kilpailevien rakennusmateriaalien tuontia ja niiden käyttöä Suomessa. Asemakaavamääräys on EU-oikeuden vastainen. Kaavamääräys suosii kotimaista puurakentamista ja syrjii kotimaisia ja Suomeen tuotavia muita rakennusmateriaaleja. Kaavamääräys on puun kassa kilpailevien muiden rakennusmateriaalien tuonnin määrällistä rajoitusta vaikutuksiltaan vastaava toimenpide, jolla on vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Toimenpidettä ei voida oikeuttaa energiatehokkuudella ja muilla ekologisilla näkökohdilla. Valittaja on pyytänyt korkeinta hallinto-oikeutta tekemään Euroopan unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön asiasta.

Kaupunginhallitus toteaa, että kysymyksessä olevalla rakennusmateriaalia koskevalla kaavamääräyksellä ei suosita tai syrjitä mitään tiettyä materiaalia, vaan asiassa on ratkaisevaa edellä mainitut kaavan tavoitteet ja rakentamisen luonne. Kaavan tavoitteena eivät ole valittajan väittämällä tavalla kilpailu-, työllisyys- tms. näkökohdat.



On huomattava, että valtaosa Helsingin kaupungin asuntorakentamisesta on betonirakentamista ja muuta kivirakentamista. Kaavassa voi olla myös erikseen määrätty rakentamaan kivitaloja. Tästä on esimerkkinä Helsingissä mm. Alppikylän asemakaava vuodelta 2006 ja Ormuspellon asemakaava vuodelta 2007.

Hyvin yleisesti käytetään asemakaavamääräystä, joka edellyttää, että rakennuksen julkisivujen tulee olla paikalla muurattuja. Määräys ei vaikuta vain kaupunkikuvassa näkyvään pintamateriaaliin, vaan samalla myös runkomateriaali määräytyy kivirakenteiseksi. Tämä määräys sisältyy mm. kahteen viimeisimpään asemakaavaan Kaarelan alueella, Honkasuon naapurustossa; Malminkartanon Luutnantinpolun alueen asemakaavaan (kaupunginvaltuusto 24.10.2012) ja Kuninkaantammen keskustan asemakaavaehdotukseen (kaupunkisuunnittelulautakunta 11.9.2012).

Kuten edellä on todettu, kaavamääräys puurakentamisesta ei estä rakentamista rakennuksiin mm. kiviaineisia perustuksia ja kellareita. Myös välipohjarakenteissa voidaan käyttää puu-betoni-liittorakenteita.

Kilpailuvirasto on päätöksessään 22.12.2006 Tuki puun käytölle ja puurakentamiselle (Dnro 1014/61/2005), jonka yhteydessä on arvioitu Helsingin Myllypuron puurakenteisten pientalojen rakentamista koskenutta asemakaavoitusta, katsonut, ettei kaupungin menettely ole merkinnyt minkään rakennusmateriaalin täydellistä poissulkemista edes pientalojen osalta. Asemakaavan mukaan rakennusten tulee olla puurakenteisia. Rakennusten kantava runko ja välipohjat tulee rakentaa pääosin puusta. Julkisivumateriaalina on käytettävä puuta. KHO on antanut Myllypuron puisen kaupunkikylän asemakaavaa (valtuusto 15.2.2006 § 56) koskevan päätöksen 16.10.2007 (taltionro 2646). Valituksissa ei vedottu kaavamääräysten laillisuuteen, vaan muun ohella osin riittämättömään rakentamisen ohjaukseen.

Kysymyksessä olevan Honkasuon asemakaavan rakennusmateriaalia koskeva kaavamääräys ei merkitse edellä todetuin tavoin minkään rakennusmateriaalin sulkeutumista kokonaan kyseisen kaavan, kaupungin tai kaupunginosan kaavoituksen ulkopuolelle eikä sillä syrjitä betoni-, kivi- tai teräsrakentamista. Määräys ei rajoita miltään osin puun kanssa kilpailevien tai minkään rakennusmateriaalien tuontia ja käyttöä Suomessa eikä kysymys ole valituksessa viitatusta kielletystä jäsenvaltioiden välisestä tuonnin määrällisestä rajoituksesta tai vaikutuksiltaan vastaavasta toimenpiteestä.

Kuten hallinto-oikeuskin on todennut, asiassa ei ole sellaista yhteisön oikeuden tulkintaa koskevaa kysymystä, jossa olisi syytä pyytää ennakkoratkaisua EU:n tuomioistuimelta.



Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa yhteenvetona, että hallinto-oikeus on arvioinut valtuuston päätöksen laillisuuden oikein ja antanut asiassa perustellun ratkaisun.

Valituslupahakemuksessa ei ole esitetty hallintolainkäyttölaissa tarkoitettua lainsoveltamiseen muissa samankaltaisissa tapauksissa, oikeuskäytännön yhtenäisyyteen tai päätöksen ilmeiseen virheellisyyteen liittyvää erityistä perustetta valituslupahakemuksen myöntämiselle. Valitusluvan myöntämiselle ei ole myöskään muuta painavaa syytä.

Asemakaava ei ole maankäyttö- ja rakennuslain tai muunkaan lain vastainen.

Kaupunginhallitus pyytää siten valituslupahakemuksen ja valituksen hylkäämistä ja valitusperusteiden tutkimatta jättämistä edellä mainituilta osin.

19.11.2012 Lausunto annettu

Lisätiedot

Kaisu Tähtinen, johtava kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36555
kaisu.tahtinen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.12.2012 § 1362

HEL 2012-014151 T 03 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa asiasta Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon.

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 (§ 240) hyväksynyt 33. kaupunginosan (Kaarela, Malminkartano) kortteleiden nro 33350–33376 sekä katu-, puisto- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan 11.12.2008 päivätyn ja 15.5.2012 muutetun piirustuksen nro 11870 mukaisena.

***** ja Betoniteollisuus ry ovat tehneet 8.10.2012 valituksen valtuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle.

Valituksen keskeinen sisältö

Valituksessa on pyydetty hallinto-oikeutta kumoamaan kortteleita nro 33350–33379 ym. koskevan asemakaavan AO- ja AO1-kortteleihin liittyvän kaavamääräyksen, siltä osin kuin kaavamääräyksessä määrätään, että rakennusten tulee olla puurakenteisia sekä



kumoamaan AO-1-kortteleita koskevan kaavamääräyksen, jonka mukaan rakennusten tulee olla massiivihirrestä rakennettuja.

Valituksen perusteina on todettu, että asemakaavassa ei voida antaa määräyksiä rakennusten rakennusmateriaalista eikä asemakaavaviranomaisen toimivaltaan kuulu antaa määräyksiä rakennusten kantavien rakenteiden materiaalista. Kaavamääräykset, joiden mukaan rakennuksen kantavien rakenteiden materiaalina on käytettävä puuta ja massiivihirttä, ovat maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 50 §:n ja 54 §:n 2 momentin vastaisia. Kaavamääräykset rakennusten sisäisistä materiaaleista eivät ole maankäytön suunnittelun ja kaavajärjestelmän ohjausvaikutuksen kannalta tarpeellisia (MRL 57 §).

Valituksen mukaan rakentamismääräyskokoelmassa ei ole määräyksiä siitä, mitä materiaaleja on käytettävä, vaan määräykset ovat lähtökohdiltaan materiaalineutraaleja. Rakentamismateriaaleista päättäminen kuuluu rakentajalle, edes rakennuslupaviranomainen ei voi määrätä käyttämään vain tiettyä rakennusmateriaalia.

Asemakaavamääräyksiä on perusteltu sillä, että puu on ilmaston lämpenemisen ehkäisemisen kannalta paras rakennusmateriaali ja että betonielementin valmistus kuormittaa ilmastoa moninkertaisesti verrattuna puurakenteeseen. Kaavassa on korostettu rakentamisen ja käytön aikaista ympäristörasitusta, mutta jätetty huomiotta rakennuksen purkamisen ja siten rakennusmateriaalijätteen aiheuttama rasitus.

Asemakaavamääräys, joka estää muiden rakennusmateriaalien kuin puun käytön asuntorakentamiseen, rajoittaa puun kanssa kilpailevien rakennusmateriaalien tuontia. Asemakaavamääräys on EU-oikeuden vastainen.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 188 §:n 1 momentin mukaan muutosta asemakaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan siten kuin kuntalaissa säädetään. Kuntalain 92 §:n mukaan valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsenellä. MRL 191 §:n 2 momentin mukaan rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä on lisäksi toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan oikeus valittaa kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä.

Betoniteollisuus ry:n kotipaikka on Helsinki. Yhdistyksen tarkoituksena on sääntöjen mukaan mm. parantaa jäsentensä yleisiä



elinkeinopoliittisia toimintaedellytyksiä ja edistää betonirakentamista Suomessa. Muutoksenhakijalla on asiassa valitusoikeus.

Olli Hämäläinen on ilmoittanut kotipaikakseen Helsingin ja hänellä on tämän perusteella asiassa valitusoikeus.

Kuntalain 93 §:n mukaan valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. MRL 188 §:n 5 momentin mukaan kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun päätös on kuntalain 63 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginvaltuuston 29.8.2012 päivätty pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä 7.9.2012. Valitus on toimitettu hallinto-oikeudelle 8.10.2012. Valitus on siten tehty määräajassa.

Lausunto valituksen johdosta

Valituksen hylkääminen ja tutkimatta jättäminen

Kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävien perustein valituksen hylkäämistä. Kaupunginvaltuuston päätös ei ole syntynyt MRL:n asemakaavaa koskevien sisältövaatimusten tai menettelysäännösten vastaisesti. Kaava perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Päätös on muiltakin osin lain mukainen.

Valituksessa on pyydetty hallinto-oikeutta kumoamaan kortteleita nro 33350–33379 ym. koskevan asemakaavan AO- ja AO1-kortteleihin liittyvän kaavamääräyksen, siltä osin kuin kaavamääräyksessä määrätään, että rakennusten tulee olla puurakenteisia sekä kumoamaan AO-1-kortteleita koskevan kaavamääräyksen, jonka mukaan rakennusten tulee olla massiivihirrestä rakennettuja. Kaupunginhallitus pyytää valituksen tutkimatta jättämistä kortteleiden nro 33377, 33378 ja 33379 osalta, koska asemakaava ei koske näitä kortteleita sekä kortteleita AO-1 koskevien kaavamääräysten osalta, koska asemakaava ei sisällä AO-1-korttelialueita.

Valitus kohdistuu valmisteilla olleeseen asemakaavaehdotukseen ja sen mukaiseen erillispientaloja koskevaan määräykseen. Asemakaavaehdotusta on muutettu lausuntojen johdosta ennen kaavan hyväksymistä. Kaavaehdotuksen AO1-korttelialueet on muutettu kaavassa AO-korttelialueeksi (erillispientalojen korttelialue).

Kaupunginhallitus katsoo, että valitus ei koske muita asemakaavaan sisältyviä korttelialueita kuin AO-korttelialueita (erillispientalojen alue). Lausunnon lausutaan valituksen johdosta vain siltä osin, kun valitus kohdistuu asemakaavaan sisältyviin AO-korttelialueisiin.



Kaupunginhallitus pyytää lisäksi valituksen tutkimatta jättämistä siltä osin, kun se kohdistuu päätöksen ja siihen sisältyvien kaavaratkaisujen tarkoituksenmukaisuuteen.

Koska kysymys on MRL 188 §:n 2 momentissa tarkoitettua asuntorakentamisen kannalta ja muuten yhteiskunnallisesti merkittäväksi katsottavasta asemakaavasta, kaupunginhallitus pyytää valituksen käsittelemistä kiireellisenä.

Asemakaavamääräysten laillisuus

Valituksen mukaan asemakaavassa ei voi antaa määräyksiä rakennuksen rakennusmateriaalista. Valituksessa on viitattu MRL 1, 5 ja 50 §:n säännöksiin lain yleisen tavoitteen, alueidenkäytön suunnittelun tavoitteen ja asemakaavan tarkoituksen osalta. Valituksen mukaan kaavamääräykset rakennusten sisäisistä materiaaleista eivät ole kaavan ohjausvaikutuksen kannalta tarpeellisia ja ylittävät kaavalle asetettavan ohjaustarkoituksen. Valituksessa on todettu, että kaavalla ohjataan yksityiskohtaista maankäyttöä eri tarkoituksiin ja toimintojen sijoittumista, ei rakennuksen rakentamista yksityiskohdittain ja siinä käytettäviä sisäisiä materiaaleja ja runkomateriaaleja. Asemakaavamääräyksillä tulee olla maankäytöllinen perusta. Valituksen tueksi on vedottu OTT Olavi Syrjäsen lausuntoon.

Asemakaavoituksen tavoitteet ja sisältö sekä asemakaavamääräysten tarpeellisuus

Kaupunginhallitus toteaa, että asemakaavan tulee täyttää laissa asetetut sisältövaatimukset. MRL 54 §:n mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset mm. terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palveluiden alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Kaavalla ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeudenhaltijalle kohtuutonta rajoitusta tai haittaa. Kysymyksessä oleva kaava täyttää lain sisältövaatimukset eikä valituksessa ole nimenomaisesti väitettykään kaavan olevan näiden vaatimusten vastainen.

Valituksessa on viitattu MRL:n yleisen tavoitteen, alueiden käytön suunnittelun tavoitteen sekä asemakaavan tarkoituksen osalta lain 1, 5 ja 50 §:n tavoitesäännöksiin, joihin ei voi vedota muutoksenhaun perusteena (hallituksen esitys 101/1998 s. 62 ja Hallberg-Haapanala ym: Maankäyttö- ja rakennuslaki 2006 s. 45, 20–21, 234).

Voidaan kuitenkin todeta, että MRL 1 §:n mukaan lain yhtenä tavoitteena on mm. edistää ekologisesti kestävää kehitystä. MRL 5 §:n mukaan alueiden käytön suunnittelun tavoitteena on edistää muun ohella luonnonvarojen säästeliästä käyttöä ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä.



Myös valtioneuvoston valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskevan päätöksen 3.11.2008 mukaan alueidenkäytöllä edistetään elinympäristöjen ekologista kestävyyttä ja luodaan edellytykset ilmastonmuutokseen sopeutumiselle. MRL 24 §:n 2 momentin mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten tavoitteiden huomioon ottamisesta.

Asemakaavan tarkoituksesta säädetään MRL 50 §:ssä, jonka mukaan alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten laaditaan asemakaava, jonka tarkoituksena on osoittaa tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan, hyvän rakentamistavan, olemassa olevan rakennuskannan käytön edistämisen ja kaavan muun ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla. Myös lain esitöissä on todettu, että asemakaavan tarkoituksena on alueiden käytön yksityiskohtainen järjestäminen mm. rakentamista varten (Hallituksen esitys 101/1998). Asemakaavalla ohjataan siten, toisin kuin valituksessa väitetään, toimintojen sijoittamisen lisäksi rakentamista.

Kysymyksessä oleva säännös on lähinnä informatiivinen ja siinä kuvataan yleisesti suunnittelun tarkoitusta (hallituksen esitys 101/1998). Säännös ei ole asemakaavan ohjaustavoitteiden osalta tyhjentävä, vaan kaavalla voi olla myös muita tavoitteita kuin säännöksessä nimenomaisesti mainitut. Kaavan tavoitteiden määrittäminen kuuluu kunnan harkintavaltaan.

Honkasuon asemakaavan selostuksessa on todettu, että kaavan tavoitteena on muun ohella, että alueelle syntyy persoonallinen kaupunkikylä. Alueella pyritään pitämään rakentamisesta ja asumisesta aiheutuvat hiilidioksidipäästöt matalalla tasolla ja osaltaan tukemaan niitä toimintatapojen muutoksia, joita tarvitaan ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Selostuksen mukaan kaava-alueen alueelliset ilmastovaikutukset pyritään pitämään pieninä. Rakentaminen itsessään on merkittävä kasvihuonepäästöjen tuottaja. Rakennettaessa puusta estetään puun sisältämää hiiltä vapautumista ilmakehään. Asemakaavaselostuksesta ilmenevät kaavan tavoitteet ovat siten MRL 1, 5, 24 ja 50 §:n mukaisia.

MRL 55 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan asemakaavassa osoitetaan muun ohella rakentamistapaa koskevat periaatteet. MRL 57 §:ssä lisäksi todetaan, että asemakaavassa voidaan antaa määräyksiä, joita kaavan tarkoitus ja sen sisällölle asetettavat vaatimukset huomioon ottaen tarvitaan asemakaava-aluetta rakennettaessa tai muutoin käytettäessä. Asemakaavamääräykset voivat muun ohessa koskea haitallisten ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista. Kyseinen säännös on tarkoitettu joustavaksi ja siinä mainitut tarkoitukset, joita



varten määräyksiä voidaan antaa, ovat esimerkkejä. Säännöksen tarkoituksena on selkiyttää mahdollisuutta antaa uudentyyppisiä kaavamääräyksiä (hallituksen esitys 101/1998). Säännös ei siten ole tyhjentävä, vaan kunnalla on harkintavalta antaa erityyppisiä kaavamääräyksiä erilaisia kaavan tavoitteita varten.

Kysymyksessä olevassa kaavassa on annettu rakennusmateriaaleja koskevia kaavamääräyksiä, jotka ovat tarpeellisia, kaavan sisältövaatimukset huomioon ottaen, kaava-alueita rakennettaessa edellä todettua kaavaselostuksessa mainittua tarkoitusta varten. Määräysten tavoite voidaan katsoa vastaavan laissa esimerkkinä mainittua haitallisten ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista.

Asemakaavamääräykset ovat tehokas keino hiilineutraalien asuinalueiden kehittämistä, ilmaston muutoksen hidastamista sekä puurakentamisen edistämistä koskevan erityisen tavoitteen toteuttamiseksi.

Rakennusmateriaaleja koskevat kaavamääräykset ovat siten MRL 57 §:ssä tarkoitetulla tavalla tarpeellisia eivätkä ne ylitä valituksessa väitetyllä tavalla asemakaavalle asetettavaa ohjaustarkoitusta.

Asemakaavaviranomaisen toimivalta ja rakennuslupamenettely

Valituksessa on todettu, että kunnalla ei ole toimivaltaa päättää asemakaavalla rakentamisesta käytettäviä rakennusmateriaaleja eikä antaa kaavassa määräyksiä rakennusten kantavien rakenteiden materiaalista. Valituksen mukaan rakennusmateriaaleista päättäminen kuuluu rakentajalle. Rakentajalla on vapaus valita mistä lain ja rakennusmääräysten vaatimusten täyttävästä tyyppihyväksytyistä materiaalista rakennus rakennetaan. Edes rakennuslupaviranomainen ei voi määrätä käyttämään vain tiettyä rakennusmateriaalia. Kaavassa ei voida antaa määräyksiä Suomen rakennusmääräyskokoelman määräyksissä säännellyistä asioista, kuten rakentajan oikeudesta valita materiaalit ja rakennusten energiatehokkuudesta.

Kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa esitetyt väitteet ovat harhaanjohtavia ja virheellisiä. Kuten edellä on todettu, kunnan toimivalta antaa asemakaavassa määräyksiä rakennusmateriaaleista perustuu mm. MRL 55 ja 57 §:iin. Myös ympäristöministeriön ohjeessa ”Asemakaavamerkinnot ja -määräykset 2003 s. 104–105 mainitaan, että asemakaavassa voidaan antaa rakentamistapa- ja rakennusmateriaaleja koskevia määräyksiä. Myös asemakaavaan liittyvissä rakentamistapa-ohjeissa voidaan tarkasti määritellä rakentamisesta käytettävät materiaalit.

MRL 58 §:n mukaan asemakaavan oikeusvaikutuksena on, että rakennusta ei saa rakentaa vastoin asemakaavaa. Asemakaava-



alueelle ei saa myöskään sijoittaa toimintoja, jotka ovat haitallisten ympäristövaikutusten estämistä ja rajoittamista koskevien asemakaavamääräysten vastaisia. MRL 135 §:n mukaan rakennusluvan edellytyksenä asemakaava-alueella on, että rakennushanke on voimassa olevan asemakaavan mukainen. Rakennuslupaviranomaisen velvollisuutena on mm. maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 4 §:n mukaan valvoa kaavojen noudattamista.

Kun asemakaava sisältää määräyksen käytettävästä rakennusmateriaalista, tulee rakentamista koskeva rakennuslupahakemus rakennussuunnitelmineen olla asemakaavan mukainen. Rakennuslupaviranomainen valvoo, että rakennuslupahakemus ja sen perusteella myönnettävä rakennuslupa täyttävät asemakaavan määräykset rakennusmateriaalin käytöstä. Rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä käyttämään kaavan mukaista rakennusmateriaalia. Rakentajalla ei ole oikeutta valita toista materiaalia, vaikka vaihtoehtoinen materiaali täyttäisi lain ja Suomen rakentamismääräyskokoelman määräysten vaatimukset. MRL:ssa, MRA:ssa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa ei ole määräyksiä siitä, mitä materiaalia rakentamisessa tulee käyttää. Kaavamääräyksissä edellytetty puu ja massiivihirsi täyttävät lainsäädännön ja määräysten rakennusmateriaalille asettamat vaatimukset.

Valittajan viittaaman MRA 55 §:n säännöksiä rakennuksen ekologisesta kestävydestä ja rakennusmateriaalien ympäristörasituksesta ei sovelleta asetuksen perustelumuioston mukaan yksittäisessä lupaharkinnassa eikä yksittäisen lupahakemuksen yhteydessä ole välttämätöntä selvittää kaikilta osin materiaalien elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia. Asetus vaatii ympäristörasituksen selvittämistä rakennuksen suunnittelussa tarpeen mukaan.

Valituksessa on viitattu myös perustuslakiin ja siihen, että asemakaava ei saa olla ristiriidassa lain, asetuksen tai muun ylemmän asteisen säädöksen kanssa. Tältä osin voidaan todeta, että oikeuskäytännön mukaan asemakaava ei ole perustuslain 107 §:ssä tarkoitettu lakia alemmanasteinen säädös eikä kaavamääräys säännös, jota ei saisi soveltaa viranomaisessa siinä tapauksessa, että se olisi ristiriidassa perustuslain tai muun lain kanssa (mm. KHO 30.8.2007 T 2194).

Valituksessa on edelleen katsottu, että kaava-alue on osin pehmeikköä, joka edellyttää paaluttamista, minkä johdosta suurin osa rakennuksista perustettaneen ryömintätilallisella alapohjalla eli ns. rossipohjalla. Energiatehokkaissa rakennuksissa puurakenteisen



rossipohjan kosteusrasitus on korkea ja ne ovat kosteusteknisesti riskirakenteita.

Kaupunginhallitus toteaa, että asemakaavamääräys, jonka mukaan rakennusten tulee olla puurakenteisia ja julkisivumateriaalina on käytettävä puuta edellyttää, että puisen julkisivun lisäksi rakennushankkeessa rakennusten kantavat rakenteet ovat pääosin puuta. Vastoin kuin valittaja väittää, kaava mahdollistaa täysin turvallisten rakenteiden käyttämisen. Pehmeikköalueille ei rakenneta asuinrakennuksia ennen maaperän esirakentamista rakennuskelpoiseksi. Kaava ei määrää rakennuksiin ns. rossipohjia. Kaavamääräys puurakentamisesta ei estä rakentamasta rakennuksiin esimerkiksi kiviaineisia perustuksia ja kellareita. Myös välipohjarakenteissa voidaan käyttää puu-betoni-liittorakenteita, esimerkiksi valittajan mainitseman poikkeuksellisen hyvän ääneneristyksen saavuttamiseksi, eikä kaavamääräys pakota valittajan väittämällä tavalla erittäin monimutkaisten ja kalliiden ratkaisujen käyttöön.

Lisäksi todettakoon, että Helsingin kaupunki omistaa kaavoitettavan alueen. Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen Helsingin kaupunki on yhteistyössä Aalto-yliopiston ja Culminatumin kanssa järjestänyt tontinvarauskilpailun teemalla Honkasuon ekotehokas kaupunkikylä. Sillä varmistettiin kaavan tavoitteiden mukaisen rakentamisen toteutuskelpoisuus ja korkea laatutaso. Ekokriteerit laadittiin Aalto-yliopistossa. Kilpailun tulosten perusteella katsottiin perustelluksi laajentaa kaavan puurakentamismääräys koskemaan koko aluetta. Massiivipuurakentamissäännös koskee 12 erillispientalotonttia, joihin kilpailulla saatiin hyvä ja toteuttamiskelpoinen suunnitteluratkaisu. Voittajaryhmien suunnittelijat suunnittelivat kaavamääräysten perusteella samalle tontille erittäin laadukkaita ja ratkaisuiltaan suuresti toisistaan poikkeavia ehdotuksia, joten suunnittelijoiden riittävien vapauksien voidaan katsoa toteutuvan.

Ekologiset näkökohdat

Valituksen mukaan kaavamääräyksiä on perusteltu sillä, että puu on ilmaston lämpenemisen ehkäisemisen kannalta paras rakennusmateriaali ja betonielementin valmistus kuormittaa ilmastoa moninkertaisesti verrattuna puurakenteeseen. Valituksessa on viitattu Sitran tutkimukseen, jonka mukaan betonirakentamisen ja puurakentamisen aiheuttamassa ympäristörasituksessa ei ole eroa rakennuksen koko elinkaaren ajalta tarkasteltuna. Asiassa on jätetty huomioimatta rakennuksen purkamisen ja siten rakennusmateriaalijätteen aiheuttama rasitus. MRA 55 § edellyttää materiaalien aiheuttaman rakennuksen elinkaaren aikaisen ympäristörasituksen selvittämistä.



Vastoin valittajan näkemystä on Honkasuon asemakaavan määräys puurakentamisesta ekologisesti perusteltu. Keskeisin ekologinen perustelu liittyy puurakentamisen ilmastonmuutosta hillitseviin ominaisuuksiin. Puurakentamisen ja puurakennusten koko elinkaaren aikaiset ilmastopäästöt ovat betonirakentamista alhaisemmat. Tämä ilmenee mm. valittajan viittaamasta selvityksestä (Pasanen, Korteniemi ja Sipari 2011: Passiivitason asuinkerrostalon elinkaaren hiilijalanjälki. Tapaustutkimus kerrostalon ilmastovaikutuksista. Sitran selvityksiä 63. 34 s).

Valittaja käyttää viitteenä tapaustutkimusta yhden passiivitason puuhybridikerrostalon elinkaaren hiilijalanjäljestä verrattuna vastaavaan betonielementtitaloon. Tutkimuksessa todetaan, että tuloksia ei voi suoraan yleistää eri toteutustavoille tai rakenteille.

Betonirakenne on erittäin päästöintensiivinen valmistusvaiheessa. Kivirakenteiden tekniset ominaisuudet voivat vähentää rakennuksen käytönajan päästöjä siten, että sadan vuoden aikana ero puurakentamisen päästöihin pienenee, mutta säilyy yhä puurakentamisen hyväksi.

Ilmastonmuutoksen hillinnän näkökulmasta puurakentamisen keskeinen etu betonirakentamiseen nähden liittyy rakentamisen aikaisiin päästöihin. Puurakentamisen aikaiset päästöt ovat huomattavasti betonirakentamisesta pienemmät, mikä johtuu ennen kaikkea puurakentamisen pienemmästä massasta. Kun tarkastelu laajennetaan huomioimaan rakennusmateriaaliin sitoutunut hiili, muuttuu puurakentaminen betonirakentamiseen verrattuna ilmastonäkökulmasta entistä paremmaksi. Kuten valittajan esittämässä selvityksessä todetaan, sitoo puurakentaminen kaiken puu sisältämän hiilen ja estää tätä vapautumasta ilmakehään koko rakennuksen elinkaaren ajan. Hiilivarasto on olemassa vähintään niin kauan kunnes puurakennus puretaan, tällöin puuosat voidaan joko käyttää uudestaan rakentamiseen tai polttaa energiaksi. Poltettaessa puun sisältämä hiilidioksidi vapautuu ilmakehään, mutta olennaista on huomata, että tällöin puu korvaa käytännössä fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja puun polton nettoilmastovaikutus on nolla tai lähellä sitä. Tämä ilmenee mm. Motivan selvityksestä (Bioenergia 2012).

Pieniin rakentamisen aikaisiin ilmastopäästöihin pyrkiminen on nykyisten yhteiskunnallisten päästövähennystavoitteiden näkökulmasta erittäin tärkeää. Tämä on todettu mm. selvityksessä Jorma Julin ym. 2010: Puurakentamisen edistäminen kansainvälisesti ilmastopoliittisin perustein (Ulkoasianministeriö. Työryhmän raportti). Koko rakennusten elinkaarta tarkasteltaessa rakennusvaihe muodostaa merkittävän "hiilipiikin" (Jukka Heinonen 2012 : Vähentääkö tiivis kaupunkirakenne hiilidioksidipäästöjä). Tavoiteltaessa ilmastopäästöjen lasku-uraa, tulee



erityisesti huomioida lähitulevaisuuden keinot vähähiiliseen yhteiskuntaa siirtymiseksi. Rakentamisen aikaisiin ilmastopäästöihin puuttuminen on yksi kaupunkien ja kuntien tärkeimmistä keinoista. Helsingin kaupunki on sitoutunut pienentämään hiilidioksidipäästöjään 20 % vuoteen 2020 mennessä, vertailukohtana ollessa vuoden 1990 hiilidioksidipäästöt.

Koko elinkaaren aikaiseen rakennusten tarkasteluun liittyy lisäksi suuria epävarmuuksia energiantuotantotapojen muuttuessa vähähiiliseksi. Esimerkiksi Helsingin kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali kaupunki alle 40 vuoden päästä (Helsingin kaupunki 2012: Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikka), jolloin myös energiantuotantojärjestelmän tulee olla merkittävästi vähähiilisempi kuin nykyisin. Tällöin rakentamisen aikaiset päästöt nousevat entistä merkittävämmäksi osaksi rakennuksen koko elinkaaren aikaisia ilmastopäästöjä, kuten myös valittajan käyttämässä selvityksessä on todettu (Pasanen, Korteniemi & Sipari 2011).

Puu on myös uusiutuva rakennusmateriaali, joka edistää luonnonvarojen säästeliästä käyttöä.

Myös VTT:n selvityksissä Potential impact of wood building on GHG emissions (Antti Ruuska, Tarja Häkkinen 2012) on mm. todettu, että puurakentamisen yleistyminen vähentää kasvihuonepäästöjä huomattavasti. Myös Suomen ympäristökeskuksen raportti 16/2011: Materiaalinäkökulma rakennusten ympäristöarvioinnissa tukee edellä esitettyjä perusteita.

Edellä mainittuihin puurakentamisen ominaisuuksia ja ilmastonmuutoksen hillintää koskeviin näkökulmiin vedoten kaupunginhallitus toteaa, että puurakentamisen edellyttämiselle Honkasuon asemakaavoituksessa on, vastoin kuin valittaja väittää, vahvat ekologiset perustelut. Myös näillä perusteilla asemakaavamääräykset ovat tarpeellisia ja lain mukaisia. Kaava täyttää edellä todetun mukaisesti myös MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n vaatimukset kaavan perustumisesta riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Kaavamääräyksen EU-oikeuden vastaisuus

Valituksen mukaan asemakaavamääräys, joka estää muiden rakennusmateriaalien kuin puun (betonin ja teräksen) käytön asuntorakentamiseen, rajoittaa puun kanssa kilpailevien rakennusmateriaalien tuontia ja niiden käyttöä Suomessa. Asemakaavamääräys on EU-oikeuden vastainen. Kaavamääräys suosii kotimaista puurakentamista ja syrjii kotimaisia ja Suomeen tuotavia muita rakennusmateriaaleja. Kaavamääräys on puun kassa kilpailevien muiden rakennusmateriaalien tuonnin määrällistä rajoitusta vaikutuksiltaan vastaava toimenpide, jolla on vaikutusta jäsenvaltioiden



väliseen kauppaan. Toimenpidettä ei voida oikeuttaa energiatehokkuudella ja muilla ekologisilla näkökohdilla. Valittaja on pyytänyt hallintotuomioistuinta tekemään Euroopan unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön asiasta.

Kaupunginhallitus toteaa, että kysymyksessä olevalla rakennusmateriaalia koskevalla kaavamääräyksellä ei suosita tai syrjitä mitään tiettyä materiaalia, vaan asiassa on ratkaisevaa edellä mainitut kaavan tavoitteet ja rakentamisen luonne. Kaavan tavoitteena eivät ole valittajan väittämällä tavalla kilpailu-, työllisyys- tms. näkökohdat.

On huomattava, että valtaosa Helsingin kaupungin asuntorakentamisesta on betonirakentamista ja muuta kivirakentamista. Kaavassa voi olla myös erikseen määrätty rakentamaan kivitaloja. Tästä on esimerkkinä Helsingissä mm. Alppikylän asemakaava vuodelta 2006 ja Ormuspellon asemakaava vuodelta 2007.

Hyvin yleisesti käytetään asemakaavamääräystä, joka edellyttää, että rakennuksen julkisivujen tulee olla paikalla muurattuja. Määräys ei vaikuta vain kaupunkikuvassa näkyvään pintamateriaaliin, vaan samalla myös runkomateriaali määräytyy kivirakenteiseksi. Tämä määräys sisältyy mm. kahteen viimeisimpään asemakaavaan Kaarelan alueella, Honkasuon naapurustossa; Malminkartanon Luutnantinpolun alueen asemakaavaan (kaupunginvaltuusto 24.10.2012) ja Kuninkaantammen keskustan asemakaavaehdotukseen (kaupunkisuunnittelulautakunta 11.9.2012).

Kuten edellä on todettu, kaavamääräys puurakentamisesta ei estä rakentamista rakennuksiin mm. kiviaineisia perustuksia ja kellareita. Myös välipohjarakenteissa voidaan käyttää puu-betoni-liittorakenteita.

Kilpailuvirasto on päätöksessään 22.12.2006 Tuki puun käytölle ja puurakentamiselle (Dnro 1014/61/2005), jonka yhteydessä on arvioitu Helsingin Myllypuron puurakenteisten pientalojen rakentamista koskenutta asemakaavoitusta, katsonut, ettei kaupungin menettely ole merkinnyt minkään rakennusmateriaalin täydellistä poissulkemista edes pientalojen osalta. Asemakaavan mukaan rakennusten tulee olla puurakenteisia. Rakennusten kantava runko ja välipohjat tulee rakentaa pääosin puusta. Julkisivumateriaalina on käytettävä puuta. KHO on antanut Myllypuron puisen kaupunkikylän asemakaavaa (valtuusto 15.2.2006 § 56) koskevan päätöksen 16.10.2007 (taltionro 2646). Valituksissa ei vedottu kaavamääräysten laillisuuteen, vaan muun ohella osin riittämättömään rakentamisen ohjaukseen.

Kysymyksessä olevan Honkasuon asemakaavan rakennusmateriaalia koskeva kaavamääräys ei merkitse edellä todetuin tavoin minkään rakennusmateriaalin sulkeutumista kokonaan kyseisen kaavan,



kaupungin tai kaupunginosan kaavoituksen ulkopuolelle eikä sillä syrjittä betoni-, kivi- tai teräsrakentamista. Määräys ei rajoita miltään osin puun kanssa kilpailevien tai minkään rakennusmateriaalien tuontia ja käyttöä Suomessa. Määräys ei myöskään estä kilpailua puurakentamisalan toimijoiden kesken. Kysymys ei ole valituksessa viitatus kielletystä jäsenvaltioiden välisestä tuonnin määrällisestä rajoituksesta tai vaikutuksiltaan vastaavasta toimenpiteestä.

Asiassa ei ole siten tarpeen pyytää ennakkoratkaisua EU:n tuomioistuimelta.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa ei ole sellaisia laillisuusperusteita, joiden perusteella asemakaavapäätös tulisi kumota. Kaava täyttää MRL 54 §:n sisältövaatimukset ja perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kunnalla on toimivalta antaa asemakaavassa puurakentamista koskevia asemakaavamääräyksiä. Määräykset täyttävät lain vaatimukset ja ovat kaavalle asetettujen tavoitteiden mukaisia. Kaavapäätös ei ole siten syntynyt kuntalain 90 §:n tarkoittamalla virheellisessä järjestyksessä, viranomaisen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutenkaan lain vastainen.

Kaupunginhallitus pyytää valituksen hylkäämistä perusteettomana ja sen jättämistä tutkimatta päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen kohdistuvilta osin.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä valtuuston päätöksen lopputulokseen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi



§ 964

Kaupungin lausunto vuokralaisdemokratiasäännön hyväksymistä koskevasta päätöksestä tehdyn valituksen johdosta

HEL 2013-009759 T 03 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon:

Valituksenalainen päätös ja selityksen antaminen

Helsingin kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 29.5.2013 (207 §) Helsingin kaupungin tarkistetun vuokralaisdemokratiasäännön liitteen 1 mukaisesti.

Helsingin kaupungin vuokra-asukkaiden yhdistys ry on tehnyt kaupunginvaltuuston päätöksestä valituksen Helsingin hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeus on pyytänyt kaupunginhallitusta hankkimaan valitusten johdosta kaupunginvaltuuston lausunnon (DNo 04090/13/2299, lähete 11963/13).

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä valtuuston päätöksen lopputulokseen.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakija on rekisteröity aatteellinen yhdistys, jonka kotipaikka on Helsinki, eli kuntalainen.

Kuntalain 93 §:n mukaan valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kuntalain 95 §:n mukaan asianosaisen katsotaan saaneen tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Kaupunginvaltuuston 29.5.2013 päivätty pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävillä 7.6.2013. Valitus on toimitettu hallinto-oikeudelle 5.7.2013. Valitus on tehty määräajassa.



Valituksen vaatimukset ja perusteet

Valittaja on pyytänyt tarkistetun vuokralaisdemokratiasäännön 3 §:n, 25 §:n 6 kohdan ja 33 §:n 6 kohdan tarkistamista ja päätöksen täytäntöönpanon kieltämisestä sillä perusteella, että tarkistetun vuokralaisdemokratiasäännön hyväksyvä kaupunginvaltuuston päätös rikkoo lakia yhteishallinnosta vuokrataloista (649/1990, jäljempänä yhteishallintolaki).

Valittaja viittaa yhteishallintolain 12 §:ään, jonka mukaan asukkaiden kokouksella on oikeus nimetä ehdokkaita asunto-osakeyhtiön tai sellaisen kiinteistöosakeyhtiön, jonka tarkoituksena on omistaa ja hallita yhtä tai useampaa kyseisessä laissa tarkoitettua taloa, hallitukseen.

Se, miten valittaja katsoo kaupunginvaltuuston hyväksymän vuokralaisdemokratiasäännön ja sen 25 § 6 kohdan ja 33 § 6 kohdan rikkovan yhteishallintolain 12 §:ä, jää valituksesta epäselväksi.

Valittaja toteaa myös, että edellä mainitut vuokralaisdemokratiasäännön pykälät rikkovat lakia naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986, jäljempänä tasa-arvolaki). Valittaja viittaa tasa-arvovaltuutetun lausuntoon 2.12.1996 (dnro 42/59/95), mutta kyseistä tasa-arvovaltuutetun lausuntoa ei ole sisällytetty valitusasiakirjoihin.

Valittaja katsoo myös, että tarkistetun vuokralaisdemokratiasäännön 3 § on yhteishallintolain vastainen. Ko. pykälässä todetaan, että tarkempia käytännön ohjeita vuokralaisdemokratiasäännön soveltamisesta antaa kiinteistöyhtiö. Perusteena tälle väitetylle lainvastaisuudelle valittaja viittaa muun muassa kaupunginvaltuutettu Hakasen 29.5.2013 pitämään puheenvuoroon kaupunginvaltuustossa sekä siihen, että vuokralaisdemokratiasääntö antaa tällaisenaan omistajalle liian suuret oikeudet rajata asukkaiden oikeuksia. Valittaja toteaa, että soveltamisohjeilla määrätään useista asioista, jotka omistaja voisi itse halutessaan päättää.

Valituksen hylkääminen

Jäljempänä olevilla perusteilla on katsottava, ettei kaupunginvaltuuston päätös ole yhteishallintolain eikä tasa-arvolain vastainen, minkä vuoksi valitus tulee hylätä.

Kaupunginhallitus ei ryhdy valituksenalaisen kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanoon ennen kuin valitus on lainvoimaisesti ratkaistu.



Yhteishallintolain säännökset

Yhteishallintolaki antaa vuokralojen asukkaille oikeuden nimetä ehdokkaita vuokralat omistavan kiinteistöyhtiön hallitukseen. Yhteishallintolain 12 §:n 2 momentin mukaan edellä tarkoitetuista ehdokkaista on kiinteistöyhtiön hallitukseen valittava vähintään yksi jäsen, jos jäseniä valitaan enintään neljä, ja vähintään kaksi jäsentä, jos jäseniä valitaan viisi tai enemmän.

Helsingin kaupunkikonsernin vuokralaisdemokratiasäännössä vuokralat ja -asunnot omistavasta yhtiöstä käytetään nimitystä kiinteistöyhtiö ja kiinteistöyhtiön omistamista alueellisista isännöinti- ja huoltoyhtiöistä nimitystä alueyhtiö. Kiinteistöyhtiöitä ovat tällä hetkellä Helsingin kaupungin asunnot Oy, Keskinäinen Kiinteistöosakeyhtiö Korkotukiasunnot ja Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasunnot, ja alueyhtiöitä on yhteensä 21.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuokralaisdemokratiasäännön, jonka mukaan asukkaiden kokouksilla on yhteishallintolain mukaisesti oikeus nimetä jäsen ehdokkaita vuokralat omistaman kiinteistöyhtiön hallitukseen sekä lisäksi - yhteishallintolain vaatimuksia laueammin - vuokralojen isännöinnistä ja huollosta vastaavien alueyhtiöiden hallitukseen. Näin kaupunginvaltuuston hyväksymä vuokralaisdemokratiasääntö antaa asukkaille oikeuden nimetä jäsen ehdokkaat sekä asunnot omistavien 3 kiinteistöyhtiön että yhteensä 21 asuinrakennusten isännöinnistä ja huollosta vastaavan alueyhtiön viisihenkisiin hallitukseen.

Osakeyhtiölain (624/2006) mukaan oikeus valita yhtiön hallituksen jäsenet on yhtiön yhtiökokouksella, ellei yhtiön yhtiöjärjestyksessä muuta määrätä. Yhteishallintolaki antaa muulle taholle kuin osakkeenomistajalle – eli asukkaille – oikeuden nimetä hallitusjäsen ehdokkaita, joiden joukosta yhtiön omistaja valitsee vähintään yhteishallintolaissa säädetyn määrän jäseniä osakeyhtiön hallitukseen. Asukkaiden esittämistä ehdokkaista kiinteistöyhtiön ja alueyhtiön yhtiökokoukset valitsevat kunkin yhtiön hallitukseen kaksi jäsentä. Yhteishallintolain mukaan asukasehdokkaiden nimittäminen on edellytys vain kiinteistöyhtiön hallituksen osalta. Yhteishallintolakia ei sovelleta alueyhtiöihin, ellei omistaja toisin päättä.

Yhteishallintolaki ei kuitenkaan vaikuta siihen, että hallitus valitaan osakeyhtiölain mukaisesti. Kuten hallituksen esityksessä laiksi yhteishallinnosta vuokraloissa (HE 223/1989) todetaan, ”(Y)htiökokous tai muu oikeushenkilön päättävä toimielin sitten valitsisi näistä nimetyistä henkilöistä joko laissa edellytetyn vähimmäismäärän tai tarkoituksenmukaisemman suuremman määrän hallituksen tai sitä vastaavan taikka muun toimielimen jäseniksi tai koko hallituksen tai



toimielimen nimetyistä henkilöistä, jos nimettyjä on riittävä määrä ja yhtiökokous niin päättää". Jo hallituksen esityksestä ilmenee, että ehdokkaiksi nimettyjä henkilöitä voi olla enemmän kuin yhtiökokouksessa valittavia hallituksen asukasjäseniä. Nimettävien henkilöiden eli jäsenehdokkaiden joukosta valitaan vähintään yhteishallintolain edellyttämä asukasjäsenmäärä kiinteistöyhtiöiden hallituksiin.

Helsingin kaupunkikonsernissa yhteishallintolakia sovelletaan Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka), Keskinäinen Kiinteistöosakeyhtiö Korkotukiasuntojen ja Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasuntojen aravarajoitusten alaisissa tai korkotuetuissa vuokrataloissa. Kaksi jälkimmäisenä mainittua kiinteistöyhtiötä ovat pieniä, mutta Helsingin kaupungin asunnot Oy:llä on noin 44 000 asuntoa ja se on Suomen suurin asuntoja omistava yhtiö. Asuntojen suuren lukumäärän seurauksena Heka-konsernin vuokralaisdemokratiatoiminta on muodostunut mm. toimielinrakenteeltaan moniportaisemmaksi kuin yhteishallintolaki edellyttäisi.

Yhteishallintolakia noudatetaan Helsingin kaupunkikonsernissa vuokralaisdemokratia-nimikkeellä kaupunginvaltuuston kulloinkin vahvistaman vuokralaisdemokratiasäännön nojalla. Vuokralaisdemokratiasääntö, huomioiden Helsingin kaupungin vuokrataloasukkaiden suuri määrä ja myös siitä johtuva vuokralaisdemokratiatoiminnan laajuus, perustuu yhteishallintolakiin laajentaen kuitenkin sekä sisällöllisesti että organisatorisesti (mm. useat eriaisteiset asukkaiden edustukselliset toimielimet) yhteishallintolain vuokra-asukkaille suomia oikeuksia vaikuttaa omaa asumistaan koskeviin asioihin.

Koska Helsingin kaupunkikonsernin aravavuokratalojen omistus on hajautunut myös Helsingin kaupungin asunnot Oy:n ulkopuolelle, on vuokralaisdemokratiasääntelyn yhtenäisyyden vuoksi katsottu aiheelliseksi, että Helsingin kaupunki arava-vuokratalojen omistajana tai niitä omistavien yhtiöiden omistajana hyväksyy vuokralaisdemokratiasäännön. Itse säännön sisältämän sääntelyn lisäksi asukkaat tarvitsevat monissa käytännön tilanteissa yksityiskohtaisempaa neuvonantoa ja ohjausta, jota ei jo käytännön ohjeistuksen muuttamisen joustavuuden takaamiseksi ole tarkoituksenmukaista sisällyttää kaupunginvaltuuston hyväksymään vuokralaisdemokratiasääntöön. Tämän käytännön ohjauksen tulee olla yhtenäistä ja kaikille vuokrataloille yhteistä, mutta myös helposti muokattavissa vuokralaisdemokratiatoiminnan muuttuessa.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä vuokralaisdemokratiasäännössä vuokralaisdemokratiasääntöön perustuvien käytännön soveltamisohjeiden antaminen on annettu kiinteistöyhtiölle. Kyse on



vuokrataloasukkaiden vuokralaisdemokratiatoimielimissä toimimisen ja vaikuttamisen helpottamisesta (mm. antamalla käytännön ohjeita pöytäkirjanpitämisestä, pöytäkirjan ja kokouskutsun sisällöstä), eikä sillä ei ole mitään tekemistä vuokralaisdemokratiatoiminnan valvonnan kanssa, jota toteuttavat omien toimivaltuuksiensa puitteissa yhteishallintolain 14 §:ssä säädetty valvojat ja 18 §:ssä säädetty aluehallintovirasto. Käytännön ohjeilla pyritään kirjaamaan ja ohjeistamaan jokapäiväistä vuokralaisdemokratiatoimintaa ja luomaan siinä hyviä ja yhtenäisiä käytäntöjä.

Tasa-arvolain säännökset

Tasa-arvolain 4 §:n mukaan viranomaisten tulee kaikessa toiminnassaan edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luoda ja vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Tasa-arvolain 4a §:n 2 momentin mukaan jos kunta- tai valtioenemmistöisellä yhtiöllä on hallintoneuvosto, johtokunta tai muu luottamushenkilöistä koostuva johto- tai hallintoelin, toimielimessä tulee olla tasapuolisesti sekä naisia että miehiä, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Saman pykälän 3 momentin mukaan viranomaisten ja kaikkien niiden tahojen, joita pyydetään nimeämään ehdokkaita em. toimielimiin, tulee mahdollisuuksien mukaan ehdottaa sekä naista että miestä jokaista jäsenpaikkaa kohden.

Tasa-arvolain 4a §:n 3 momenttia koskevan hallituksen esityksen (195/2004) yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että ”pyytäessään ulkopuolisia tahoja nimeämään edustajansa toimielimeen viranomaisen on pyydettävä sekä nais- että miesehdokas kutakin paikkaa kohti. Pykälässä oleva maininta siitä, että ehdokasta esittävän tulee mahdollisuuksien mukaan ehdottaa sekä naista että miestä, ei poista nimeäjän perusteluvollisuutta sen seikan suhteen, miksi ei ole voitu esittää sekä naista että miestä. Toisin sanoen joka tapauksessa on perusteltava myös se, miksi ei ole ollut mahdollisuutta esittää kummankin sukupuolen ehdokasta. Ehdokkaiden nimeämisen jälkeen viranomaisen on pyrittävä valmistelemaan kokoonpanoesitys siten, että kiintiöperiaate täyttyy.”

Kuten edellä mainitussa hallituksen esityksessä korostetaan ”tasa-arvolain soveltamisala on yleinen ja että laki kieltää syrjinnän sukupuolen perusteella kaikessa yhteiskunnallisessa toiminnassa ja kaikilla elämänalueilla, joita ei nimenomaisesti ole rajattu lain soveltamisalan ulkopuolelle. Lain keskeinen tarkoitus on poistaa syrjintää ja edistää tasa-arvoa, etenkin työelämässä. Tämän lain säännöksiä ei sovelleta evankelis-luterilaisen kirkon, ortodoksisen



kirkkokunnan eikä muiden uskonnollisten yhdyskuntien uskonnonharjoitukseen liittyvään toimintaan eikä perheenjäsenten välisiin taikka muihin yksityiselämän piiriin kuuluviin suhteisiin”.

Vaikka tasa-arvolain 4a §:n kiintiösäännös lähtökohtaisesti koskee vain kuntaomisteisen yhtiön hallitukseen valittavia luottamushenkilöitä, pyrkii Helsingin kaupunki tasa-arvolain 4a §:n 2 momentin mukaisesti edistämään kaikessa toiminnassaan naisten ja miesten välistä tasa-arvoa ilman tasa-arvolain nimenomaista säännöstäkin.

Vuokralaisdemokratiasäännön määräykset siitä, että vuokratilat omistavan kiinteistöyhtiön ja alueellisten isännöinti- ja huoltoyhtiöiden hallitukseen tulee asettaa molempia sukupuolia olevia ehdokkaita sama määrä ilmentää tätä kaupungin tasa-arvopyrkimystä eikä ole tasa-arvolain vastainen.

Yhteenveto

Edellä esitettyyn viitaten Helsingin kaupunki katsoo, toisin kuin valittaja väittää, että kaupunginvaltuuston päätöksellään 29.5.2013 (207 §) hyväksymän vuokralaisdemokratiasäännön 3 §, 25 §:n 6 kohta ja 33 §:n 6 kohta eivät ole yhteishallintolain tai tasa-arvolain säännösten vastaisia. Valitus tulee siksi hylätä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 HAO:n lausuntopyyntö sekä valitus liitteineen

Otteet

Ote

Oikeuspalveluille hallinto-oikeudelle toimittamista varten

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon:

Valituksenalainen päätös ja selityksen antaminen

Helsingin kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 29.5.2013 (207 §) Helsingin kaupungin tarkistetun vuokralaisdemokratiasäännön liitteen 1 mukaisesti.



Helsingin kaupungin vuokra-asukkaiden yhdistys ry on tehnyt kaupunginvaltuuston päätöksestä valituksen Helsingin hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeus on pyytänyt kaupunginhallitusta hankkimaan valitusten johdosta kaupunginvaltuuston lausunnon (DNo 04090/13/2299, lähete 11963/13).

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä valtuuston päätöksen lopputulokseen.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakija on rekisteröity aatteellinen yhdistys, jonka kotipaikka on Helsinki, eli kuntalainen.

Kuntalain 93 §:n mukaan valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kuntalain 95 §:n mukaan asianosaisen katsotaan saaneen tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Kaupunginvaltuuston 29.5.2013 päivätty pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävillä 7.6.2013. Valitus on toimitettu hallinto-oikeudelle 5.7.2013. Valitus on tehty määräajassa.

Valituksen vaatimukset ja perusteet

Valittaja on pyytänyt tarkistetun vuokralaisdemokratiasäännön 3 §:n, 25 §:n 6 kohdan ja 33 §:n 6 kohdan tarkistamista ja päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä sillä perusteella, että tarkistetun vuokralaisdemokratiasäännön hyväksyvä kaupunginvaltuuston päätös rikkoo lakia yhteishallinnosta vuokrataloista (649/1990, jäljempänä yhteishallintolaki).

Valittaja viittaa yhteishallintolain 12 §:ään, jonka mukaan asukkaiden kokouksella on oikeus nimetä ehdokkaita asunto-osakeyhtiön tai sellaisen kiinteistöosakeyhtiön, jonka tarkoituksena on omistaa ja hallita yhtä tai useampaa kyseisessä laissa tarkoitettua taloa, hallitukseen.



Se, miten valittaja katsoo kaupunginvaltuuston hyväksymän vuokralaisdemokratiasäännön ja sen 25 § 6 kohdan ja 33 § 6 kohdan rikkovan yhteishallintolain 12 §:ä, jää valituksesta epäselväksi.

Valittaja toteaa myös, että edellä mainitut vuokralaisdemokratiasäännön pykälät rikkovat lakia naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986, jäljempänä tasa-arvolaki). Valittaja viittaa tasa-arvovaltuutetun lausuntoon 2.12.1996 (dnro 42/59/95), mutta kyseistä tasa-arvovaltuutetun lausuntoa ei ole sisällytetty valitusasiakirjoihin.

Valittaja katsoo myös, että tarkistetun vuokralaisdemokratiasäännön 3 § on yhteishallintolain vastainen. Ko. pykälässä todetaan, että tarkempia käytännön ohjeita vuokralaisdemokratiasäännön soveltamisesta antaa kiinteistöyhtiö. Perusteena tälle väitetylle lainvastaisuudelle valittaja viittaa muun muassa kaupunginvaltuutettu Hakasen 29.5.2013 pitämään puheenvuoroon kaupunginvaltuustossa sekä siihen, että vuokralaisdemokratiasääntö antaa tällaisenaan omistajalle liian suuret oikeudet rajata asukkaiden oikeuksia. Valittaja toteaa, että soveltamisohjeilla määrätään useista asioista, jotka omistaja voisi itse halutessaan päättää.

Valituksen hylkääminen

Jäljempänä olevilla perusteilla on katsottava, ettei kaupunginvaltuuston päätös ole yhteishallintolain eikä tasa-arvolain vastainen, minkä vuoksi valitus tulee hylätä.

Kaupunginhallitus ei ryhdy valituksenalaisen kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanoon ennen kuin valitus on lainvoimaisesti ratkaistu.

Yhteishallintolain säännökset

Yhteishallintolaki antaa vuokralojen asukkaille oikeuden nimetä ehdokkaita vuokralat omistavan kiinteistöyhtiön hallitukseen. Yhteishallintolain 12 §:n 2 momentin mukaan edellä tarkoitetuista ehdokkaista on kiinteistöyhtiön hallitukseen valittava vähintään yksi jäsen, jos jäseniä valitaan enintään neljä, ja vähintään kaksi jäsentä, jos jäseniä valitaan viisi tai enemmän.

Helsingin kaupunkikonsernin vuokralaisdemokratiasäännössä vuokralat ja -asunnot omistavasta yhtiöstä käytetään nimitystä kiinteistöyhtiö ja kiinteistöyhtiön omistamista alueellisista isännöinti- ja huoltoyhtiöistä nimitystä alueyhtiö. Kiinteistöyhtiöitä ovat tällä hetkellä Helsingin kaupungin asunnot Oy, Keskinäinen Kiinteistöosakeyhtiö



Korkotukiasunnot ja Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasunnot, ja alueyhtiötä on yhteensä 21.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuokralaisdemokratiasäännön, jonka mukaan asukkaiden kokouksilla on yhteishallintolain mukaisesti oikeus nimetä jäsenehdokkaita vuokralat omistaman kiinteistöyhtiön hallitukseen sekä lisäksi - yhteishallintolain vaatimuksia laueammin - vuokralojen isännöinnistä ja huollosta vastaavien alueyhtiöiden hallitukseen. Näin kaupunginvaltuuston hyväksymä vuokralaisdemokratiasääntö antaa asukkaille oikeuden nimetä jäsenehdokkaat sekä asunnot omistavien 3 kiinteistöyhtiön että yhteensä 21 asuinrakennusten isännöinnistä ja huollosta vastaavan alueyhtiön viisihenkisiin hallitukseen.

Osakeyhtiölain (624/2006) mukaan oikeus valita yhtiön hallituksen jäsenet on yhtiön yhtiökokouksella, ellei yhtiön yhtiöjärjestyksessä muuta määrätä. Yhteishallintolaki antaa muulle taholle kuin osakkeenomistajalle – eli asukkaille – oikeuden nimetä hallitusjäsenehdokkaita, joiden joukosta yhtiön omistaja valitsee vähintään yhteishallintolaissa säädetyn määrän jäseniä osakeyhtiön hallitukseen. Asukkaiden esittämistä ehdokkaista kiinteistöyhtiön ja alueyhtiön yhtiökokoukset valitsevat kunkin yhtiön hallitukseen kaksi jäsentä. Yhteishallintolain mukaan asukasehdokkaiden nimittäminen on edellytys vain kiinteistöyhtiön hallituksen osalta. Yhteishallintolakia ei sovelleta alueyhtiöihin, ellei omistaja toisin päättä.

Yhteishallintolaki ei kuitenkaan vaikuta siihen, että hallitus valitaan osakeyhtiölain mukaisesti. Kuten hallituksen esityksessä laiksi yhteishallinnosta vuokraloissa (HE 223/1989) todetaan, ”(Y)htiökokous tai muu oikeushenkilön päättävä toimielin sitten valitsisi näistä nimetyistä henkilöistä joko laissa edellytetyn vähimmäismäärän tai tarkoituksenmukaisemman suuremman määrän hallituksen tai sitä vastaavan taikka muun toimielimen jäseniksi tai koko hallituksen tai toimielimen nimetyistä henkilöistä, jos nimettyjä on riittävä määrä ja yhtiökokous niin päättää”. Jo hallituksen esityksestä ilmenee, että ehdokkaiksi nimettyjä henkilöitä voi olla enemmän kuin yhtiökokouksessa valittavia hallituksen asukasjäseniä. Nimettävien henkilöiden eli jäsenehdokkaiden joukosta valitaan vähintään yhteishallintolain edellyttämä asukasjäsenmäärä kiinteistöyhtiöiden hallitukseen.

Helsingin kaupunkikonsernissa yhteishallintolakia sovelletaan Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka), Keskinäinen Kiinteistöosakeyhtiö Korkotukiasuntojen ja Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasuntojen aravarajoitusten alaisissa tai korkotuetuissa vuokraloissa. Kaksi jälkimmäisenä mainittua kiinteistöyhtiötä ovat pieniä, mutta Helsingin kaupungin asunnot Oy:llä on noin 44 000 asuntoa ja se on Suomen



suurin asuntoja omistava yhtiö. Asuntojen suuren lukumäärän seurauksena Heka-konsernin vuokralaisdemokratiatoiminta on muodostunut mm. toimielinrakenteeltaan moniportaisemmaksi kuin yhteishallintolaki edellyttäisi.

Yhteishallintolakia noudatetaan Helsingin kaupunkikonsernissa vuokralaisdemokratia-nimikkeellä kaupunginvaltuuston kulloinkin vahvistaman vuokralaisdemokratiasäännön nojalla. Vuokralaisdemokratiasääntö, huomioiden Helsingin kaupungin vuokrataloasukkaiden suuri määrä ja myös siitä johtuva vuokralaisdemokratiatoiminnan laajuus, perustuu yhteishallintolakiin laajentaen kuitenkin sekä sisällöllisesti että organisatorisesti (mm. useat eriaisteiset asukkaiden edustukselliset toimielimet) yhteishallintolain vuokra-asukkaille suomaa oikeuksia vaikuttaa omaa asumistaan koskeviin asioihin.

Koska Helsingin kaupunkikonsernin aravavuokratalojen omistus on hajautunut myös Helsingin kaupungin asunnot Oy:n ulkopuolelle, on vuokralaisdemokratiasääntelyn yhtenäisyyden vuoksi katsottu aiheelliseksi, että Helsingin kaupunki arava-vuokratalojen omistajana tai niitä omistavien yhtiöiden omistajana hyväksyy vuokralaisdemokratiasäännön. Itse säännön sisältämän sääntelyn lisäksi asukkaat tarvitsevat monissa käytännön tilanteissa yksityiskohtaisempaa neuvonantoa ja ohjausta, jota ei jo käytännön ohjeistuksen muuttamisen joustavuuden takaamiseksi ole tarkoituksenmukaista sisällyttää kaupunginvaltuuston hyväksymään vuokralaisdemokratiasääntöön. Tämän käytännön ohjauksen tulee olla yhtenäistä ja kaikille vuokrataloille yhteistä, mutta myös helposti muokattavissa vuokralaisdemokratiatoiminnan muuttuessa.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä vuokralaisdemokratiasäännössä vuokralaisdemokratiasääntöön perustuvien käytännön soveltamisohjeiden antaminen on annettu kiinteistöyhtiölle. Kyse on vuokrataloasukkaiden vuokralaisdemokratiatoimielimissä toimimisen ja vaikuttamisen helpottamisesta (mm. antamalla käytännön ohjeita pöytäkirjanpitämisestä, pöytäkirjan ja kokouskutsun sisällöstä), eikä sillä ei ole mitään tekemistä vuokralaisdemokratiatoiminnan valvonnan kanssa, jota toteuttavat omien toimivaltuuksiensa puitteissa yhteishallintolain 14 §:ssä säädetyt valvojat ja 18 §:ssä säädetyt aluehallintovirasto. Käytännön ohjeilla pyritään kirjaamaan ja ohjeistamaan jokapäiväistä vuokralaisdemokratiatoimintaa ja luomaan siinä hyviä ja yhtenäisiä käytäntöjä.

Tasa-arvolain säännökset

Tasa-arvolain 4 §:n mukaan viranomaisten tulee kaikessa toiminnassaan edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa



tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luoda ja vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Tasa-arvolain 4a §:n 2 momentin mukaan jos kunta- tai valtioenemmistöisellä yhtiöllä on hallintoneuvosto, johtokunta tai muu luottamushenkilöistä koostuva johto- tai hallintoelin, toimitelmassa tulee olla tasapuolisesti sekä naisia että miehiä, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Saman pykälän 3 momentin mukaan viranomaisten ja kaikkien niiden tahojen, joita pyydetään nimeämään ehdokkaita em. toimitelmiin, tulee mahdollisuuksien mukaan ehdottaa sekä naista että miestä jokaista jäsenpaikkaa kohden.

Tasa-arvolain 4a §:n 3 momenttia koskevan hallituksen esityksen (195/2004) yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että ”pyytäessään ulkopuolisia tahoja nimeämään edustajansa toimitelimeen viranomaisen on pyydettävä sekä nais- että miesehdokas kutakin paikkaa kohti. Pykälässä oleva maininta siitä, että ehdokasta esittävän tulee mahdollisuuksien mukaan ehdottaa sekä naista että miestä, ei poista nimeäjän perusteluvollisuutta sen seikan suhteen, miksi ei ole voitu esittää sekä naista että miestä. Toisin sanoen joka tapauksessa on perusteltava myös se, miksi ei ole ollut mahdollisuutta esittää kummankin sukupuolen ehdokasta. Ehdokkaiden nimeämisen jälkeen viranomaisen on pyrittävä valmistelemaan kokoonpanoesitys siten, että kiintiöperiaate täyttyy.”

Kuten edellä mainitussa hallituksen esityksessä korostetaan ”tasa-arvolain soveltamisala on yleinen ja että laki kieltää syrjinnän sukupuolen perusteella kaikessa yhteiskunnallisessa toiminnassa ja kaikilla elämänalueilla, joita ei nimenomaisesti ole rajattu lain soveltamisalan ulkopuolelle. Lain keskeinen tarkoitus on poistaa syrjintää ja edistää tasa-arvoa, etenkin työelämässä. Tämän lain säännöksiä ei sovelleta evankelis-luterilaisen kirkon, ortodoksisen kirkkokunnan eikä muiden uskonnollisten yhdyskuntien uskonnonharjoitukseen liittyvään toimintaan eikä perheenjäsenten välisiin taikka muihin yksityiselämän piiriin kuuluviin suhteisiin”.

Vaikka tasa-arvolain 4a §:n kiintiösäännös lähtökohtaisesti koskee vain kuntaomisteisen yhtiön hallitukseen valittavia luottamushenkilöitä, pyrkii Helsingin kaupunki tasa-arvolain 4a §:n 2 momentin mukaisesti edistämään kaikessa toiminnassaan naisten ja miesten välistä tasa-arvoa ilman tasa-arvolain nimenomaista säännöstäkin. Vuokralaisdemokratiasäännön määräykset siitä, että vuokratilat omistavan kiinteistöyhtiön ja alueellisten isännöinti- ja huoltoyhtiöiden hallitukseen tulee asettaa molempia sukupuolia olevia ehdokkaita sama määrä ilmentää tätä kaupungin tasa-arvopyrkimystä eikä ole tasa-arvolain vastainen.



Yhteenveto

Edellä esitettyyn viitaten Helsingin kaupunki katsoo, toisin kuin valittaja väittää, että kaupunginvaltuuston päätöksellään 29.5.2013 (207 §) hyväksymän vuokralaisdemokratiasäännön 3 §, 25 §:n 6 kohta ja 33 §:n 6 kohta eivät ole yhteishallintolain tai tasa-arvolain säännösten vastaisia. Valitus tulee siksi hylätä.

Esittelijä

Hallintokeskuksen oikeuspalvelut on laatinut lausunnon valituksen johdosta. Esittelijän ehdotus on saadun lausunnon mukainen.

Lausuntopyyntö sekä valitus liitteineen ovat liitteenä 1. Lausunnon antamisen määräaika on 30.9.2013 mennessä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 HAO:n lausuntopyyntö sekä valitus liitteineen

Otteet

Ote

Oikeuspalveluille hallinto-
oikeudelle toimittamista varten

Päätöshistoria

Hallintokeskus Oikeuspalvelut 19.8.2013

HEL 2013-009759 T 03 01 01

PK Dno 20131528

Oikeuspalvelut toteaa, että kaupunginhallituksen tulisi antaa hallinto-oikeudelle seuraava lausunto, jossa pyydetään valituksen hylkäämistä.

Helsingin kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 29.5.2013, § 207 Helsingin kaupungin tarkistetun vuokralaisdemokratiasäännön liitteen 1 mukaisesti.



Helsingin kaupungin vuokra-asukkaiden yhdistys ry on tehnyt kaupunginvaltuuston päätöksestä valituksen Helsingin hallinto-oikeudelle.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakija on rekisteröity aatteellinen yhdistys, jonka kotipaikka on Helsinki, eli kuntalainen.

Kuntalain 93 §:n mukaan valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kuntalain 95 §:n mukaan asianosaisen katsotaan saaneen tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Kaupunginvaltuuston 29.5.2013 päivätty pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävillä 7.6.2013. Valitus on toimitettu hallinto-oikeudelle 5.7.2013. Valitus on tehty määräajassa.

Valituksen vaatimukset ja perusteet

Valittaja on pyytänyt tarkistetun vuokralaisdemokratiasäännön 3 §:n, 25 §:n 6 kohdan ja 33 §:n 6 kohdan tarkistamista ja päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä sillä perusteella, että tarkistetun vuokralaisdemokratiasäännön hyväksyvä kaupunginvaltuuston päätös rikkoo lakia yhteishallinnosta vuokrataloista (649/1990, jäljempänä yhteishallintolaki).

Valittaja viittaa yhteishallintolain 12 §:ään, jonka mukaan asukkaiden kokouksella on oikeus nimetä ehdokkaita asunto-osakeyhtiön tai sellaisen kiinteistöosakeyhtiön, jonka tarkoituksena on omistaa ja hallita yhtä tai useampaa kyseisessä laissa tarkoitettua taloa, hallitukseen.

Se, miten valittaja katsoo kaupunginvaltuuston hyväksymän vuokralaisdemokratiasäännön ja sen 25 § 6 kohdan ja 33 § 6 kohdan rikkovan yhteishallintolain 12 §:ä, jää valituksesta epäselväksi.

Valittaja toteaa myös, että edellä mainitut vuokralaisdemokratiasäännön pykälät rikkovat lakia naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986, jäljempänä tasa-arvolaki). Valittaja viittaa tasa-arvovaltuutetun lausuntoon 2.12.1996 (dnro 42/59/95), mutta kyseistä tasa-arvovaltuutetun lausuntoa ei ole sisällytetty valitusasiakirjoihin.



Valittaja katsoo myös, että tarkistetun vuokralaisdemokratiasäännön 3 § on yhteishallintolain vastainen. Ko. pykälässä todetaan, että tarkempia käytännön ohjeita vuokralaisdemokratiasäännön soveltamisesta antaa kiinteistöyhtiö. Perusteena tälle väitetylle lainvastaisuudelle valittaja viittaa muun muassa kaupunginvaltuutettu Hakasen 29.5.2013 pitämään puheenvuoroon kaupunginvaltuustossa sekä siihen, että vuokralaisdemokratiasääntö antaa tällaisenaan omistajalle liian suuret oikeudet rajata asukkaiden oikeuksia. Valittaja toteaa, että soveltamisohjeilla määrätään useista asioista, jotka omistaja voisi itse halutessaan päättää.

Valituksen hylkääminen

Jäljempänä olevilla perusteilla on katsottava, ettei kaupunginvaltuuston päätös ole yhteishallintolain eikä tasa-arvolain vastainen, minkä vuoksi valitus tulee hylätä.

Kaupunginhallitus ei ryhdy valituksenalaisen kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanoon ennen kuin valitus on lainvoimaisesti ratkaistu.

Yhteishallintolain säännökset

Yhteishallintolaki antaa vuokralojen asukkaille oikeuden nimetä ehdokkaita vuokralat omistavan kiinteistöyhtiön hallitukseen. Yhteishallintolain 12 §:n 2 momentin mukaan edellä tarkoitetuista ehdokkaista on kiinteistöyhtiön hallitukseen valittava vähintään yksi jäsen, jos jäseniä valitaan enintään neljä, ja vähintään kaksi jäsentä, jos jäseniä valitaan viisi tai enemmän.

Helsingin kaupunkikonsernin vuokralaisdemokratiasäännössä vuokralat ja -asunnot omistavasta yhtiöstä käytetään nimitystä kiinteistöyhtiö ja kiinteistöyhtiön omistamista alueellisista isännöinti- ja huoltoyhtiöistä nimitystä alueyhtiö. Kiinteistöyhtiöitä ovat tällä hetkellä Helsingin kaupungin asunnot Oy, Keskinäinen Kiinteistöosakeyhtiö Korkotukiasunnot ja Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasunnot, ja alueyhtiöitä on yhteensä 21.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuokralaisdemokratiasäännön, jonka mukaan asukkaiden kokouksilla on yhteishallintolain mukaisesti oikeus nimetä jäsen ehdokkaita vuokralat omistavan kiinteistöyhtiön hallitukseen sekä lisäksi - yhteishallintolain vaatimuksia luvemmin - vuokralojen isännöinnistä ja huollosta vastaavien alueyhtiöiden hallitukseen. Näin kaupunginvaltuuston hyväksymä vuokralaisdemokratiasääntö antaa asukkaille oikeuden nimetä jäsen ehdokkaat sekä asunnot omistavien 3 kiinteistöyhtiön että yhteensä 21 asuinrakennusten isännöinnistä ja huollosta vastaavan alueyhtiön viisihenkisiin hallitukseen.



Osakeyhtiölain (624/2006) mukaan oikeus valita yhtiön hallituksen jäsenet on yhtiön yhtiökokouksella, ellei yhtiön yhtiöjärjestyksessä muuta määrätä. Yhteishallintolaki antaa muulle taholle kuin osakkeenomistajalle – eli asukkaille – oikeuden nimetä hallitusjäsen ehdokkaita, joiden joukosta yhtiön omistaja valitsee vähintään yhteishallintolaissa säädetyn määrän jäseniä osakeyhtiön hallitukseen. Asukkaiden esittämistä ehdokkaista kiinteistöyhtiön ja alueyhtiön yhtiökokoukset valitsevat kunkin yhtiön hallitukseen kaksi jäsentä. Yhteishallintolain mukaan asukasehdokkaiden nimittäminen on edellytys vain kiinteistöyhtiön hallituksen osalta. Yhteishallintolakia ei sovelleta alueyhtiöihin, ellei omistaja toisin päättä.

Yhteishallintolaki ei kuitenkaan vaikuta siihen, että hallitus valitaan osakeyhtiölain mukaisesti. Kuten hallituksen esityksessä laiksi yhteishallinnosta vuokrataloissa (HE 223/1989) todetaan, ”(Y)htiökokous tai muu oikeushenkilön päättävä toimielin sitten valitsisi näistä nimetyistä henkilöistä joko laissa edellytetyn vähimmäismäärän tai tarkoituksenmukaisemman suuremman määrän hallituksen tai sitä vastaavan taikka muun toimielimen jäseniksi tai koko hallituksen tai toimielimen nimetyistä henkilöistä, jos nimettyjä on riittävä määrä ja yhtiökokous niin päättää”. Jo hallituksen esityksestä ilmenee, että ehdokkaiksi nimettyjä henkilöitä voi olla enemmän kuin yhtiökokouksessa valittavia hallituksen asukasjäseniä. Nimettävien henkilöiden eli jäsen ehdokkaiden joukosta valitaan vähintään yhteishallintolain edellyttämä asukasjäsenmäärä kiinteistöyhtiöiden hallituksiin.

Helsingin kaupunkikonsernissa yhteishallintolakia sovelletaan Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka), Keskinäinen Kiinteistöosakeyhtiö Korkotukiasuntojen ja Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasuntojen aravarajoitusten alaisissa tai korkotuetuissa vuokrataloissa. Kaksi jälkimmäisenä mainittua kiinteistöyhtiötä ovat pieniä, mutta Helsingin kaupungin asunnot Oy:llä on noin 44 000 asuntoa ja se on Suomen suurin asuntoja omistava yhtiö. Asuntojen suuren lukumäärän seurauksena Heka-konsernin vuokralaisdemokratiatoiminta on muodostunut mm. toimielinrakenteeltaan moniportaisemmaksi kuin yhteishallintolaki edellyttäisi.

Yhteishallintolakia noudatetaan Helsingin kaupunkikonsernissa vuokralaisdemokratia-nimikkeellä kaupunginvaltuuston kulloinkin vahvistaman vuokralaisdemokratiasäännön nojalla. Vuokralaisdemokratiasääntö, huomioiden Helsingin kaupungin vuokrataloasukkaiden suuri määrä ja myös siitä johtuva vuokralaisdemokratiatoiminnan laajuus, perustuu yhteishallintolakiin laajentaen kuitenkin sekä sisällöllisesti että organisatorisesti (mm. useat eriaisteiset asukkaiden edustukselliset toimielimet)



yhteishallintolain vuokra-asukkaille suomia oikeuksia vaikuttaa omaa asumistaan koskeviin asioihin.

Koska Helsingin kaupunkikonsernin aravavuokratalojen omistus on hajautunut myös Helsingin kaupungin asunnot Oy:n ulkopuolelle, on vuokralaisdemokratiasääntelyn yhtenäisyyden vuoksi katsottu aiheelliseksi, että Helsingin kaupunki arava-vuokratalojen omistajana tai niitä omistavien yhtiöiden omistajana hyväksyy vuokralaisdemokratiasäännön. Itse säännön sisältämän sääntelyn lisäksi asukkaat tarvitsevat monissa käytännön tilanteissa yksityiskohtaisempaa neuvonantoa ja ohjausta, jota ei jo käytännön ohjeistuksen muuttamisen joustavuuden takaamiseksi ole tarkoituksenmukaista sisällyttää kaupunginvaltuuston hyväksymään vuokralaisdemokratiasääntöön. Tämän käytännön ohjauksen tulee olla yhtenäistä ja kaikille vuokralaloille yhteistä, mutta myös helposti muokattavissa vuokralaisdemokratiatoiminnan muuttuessa.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä vuokralaisdemokratiasäännössä vuokralaisdemokratiasääntöön perustuvien käytännön soveltamisohjeiden antaminen on annettu kiinteistöyhtiölle. Kyse on vuokrataloasukkaiden vuokralaisdemokratiatoimielimissä toimimisen ja vaikuttamisen helpottamisesta (mm. antamalla käytännön ohjeita pöytäkirjanpitämisestä, pöytäkirjan ja kokouskutsun sisällöstä), eikä sillä ei ole mitään tekemistä vuokralaisdemokratiatoiminnan valvonnan kanssa, jota toteuttavat omien toimivaltuuksiensa puitteissa yhteishallintolain 14 §:ssä säädetyt valvojat ja 18 §:ssä säädetyt aluehallintovirasto. Käytännön ohjeilla pyritään kirjaamaan ja ohjeistamaan jokapäiväistä vuokralaisdemokratiatoimintaa ja luomaan siinä hyviä ja yhtenäisiä käytäntöjä.

Tasa-arvolain säännökset

Tasa-arvolain 4 §:n mukaan viranomaisten tulee kaikessa toiminnassaan edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luoda ja vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Tasa-arvolain 4a §:n 2 momentin mukaan jos kunta- tai valtioenemmistöisellä yhtiöllä on hallintoneuvosto, johtokunta tai muu luottamushenkilöistä koostuva johto- tai hallintoelin, toimielimessä tulee olla tasapuolisesti sekä naisia että miehiä, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Saman pykälän 3 momentin mukaan viranomaisten ja kaikkien niiden tahojen, joita pyydetään nimeämään ehdokkaita em. toimielimiin, tulee mahdollisuuksien mukaan ehdottaa sekä naista että miestä jokaista jäsenpaikkaa kohden.



Tasa-arvolain 4a §:n 3 momenttia koskevan hallituksen esityksen (195/2004) yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että ”pyytäessään ulkopuolisia tahoja nimeämään edustajansa toimielimeen viranomaisen on pyydettävä sekä nais- että miesehdokas kutakin paikkaa kohti. Pykälässä oleva maininta siitä, että ehdokasta esittävän tulee mahdollisuuksien mukaan ehdottaa sekä naista että miestä, ei poista nimeäjän perusteluvollisuutta sen seikan suhteen, miksi ei ole voitu esittää sekä naista että miestä. Toisin sanoen joka tapauksessa on perusteltava myös se, miksi ei ole ollut mahdollisuutta esittää kummankin sukupuolen ehdokasta. Ehdokkaiden nimeämisen jälkeen viranomaisen on pyrittävä valmistelemaan kokoonpanoesitys siten, että kiintiöperiaate täyttyy.”

Kuten edellä mainitussa hallituksen esityksessä korostetaan ”tasa-arvolain soveltamisala on yleinen ja että laki kieltää syrjinnän sukupuolen perusteella kaikessa yhteiskunnallisessa toiminnassa ja kaikilla elämänalueilla, joita ei nimenomaisesti ole rajattu lain soveltamisalan ulkopuolelle. Lain keskeinen tarkoitus on poistaa syrjintää ja edistää tasa-arvoa, etenkin työelämässä. Tämän lain säännöksiä ei sovelleta evankelis-luterilaisen kirkon, ortodoksisen kirkkokunnan eikä muiden uskonnollisten yhdyskuntien uskonnonharjoitukseen liittyvään toimintaan eikä perheenjäsenten välisiin taikka muihin yksityiselämän piiriin kuuluviin suhteisiin”.

Vaikka tasa-arvolain 4a §:n kiintiösäännös lähtökohtaisesti koskee vain kuntaomisteisen yhtiön hallitukseen valittavia luottamushenkilöitä, pyrkii Helsingin kaupunki tasa-arvolain 4a §:n 2 momentin mukaisesti edistämään kaikessa toiminnassaan naisten ja miesten välistä tasa-arvoa ilman tasa-arvolain nimenomaista säännöstäkin. Vuokralaisdemokratiasäännön määräykset siitä, että vuokratalot omistavan kiinteistöyhtiön ja alueellisten isännöinti- ja huoltoyhtiöiden hallitukseen tulee asettaa molempia sukupuolia olevia ehdokkaita sama määrä ilmentää tätä kaupungin tasa-arvopyrkimystä eikä ole tasa-arvolain vastainen.

Yhteenveto

Edellä esitettyyn viitaten Helsingin kaupunki katsoo, toisin kuin valittaja väittää, että kaupunginvaltuuston päätöksellään 29.5.2013, § 207 hyväksymän vuokralaisdemokratiasäännön 3 §, 25 §:n 6 kohta ja 33 §:n 6 kohta eivät ole yhteishallintolain tai tasa-arvolain säännösten vastaisia.

Lisätiedot

Miia Aho, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36532
miia.aho(a)hel.fi



§ 965

Maankäyttösopimus Hakaniemen tavaratalotontin asemakaavan muuttamiseen liittyen (kaupunginosa Kallio, Hakaniemi, tontti 297/12)

HEL 2013-003444 T 10 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään 11. kaupunginosan (Kallio) korttelin nro 297 tontin nro 12 omistajien Kiinteistö Oy Paasivuorenkatu 4-6:n, Kiinteistö Oy Siltasaarenkatu 8-10:n ja Kiinteistö Oy Siltasaarenkatu 6:n kanssa liitteen 1 mukaisen sopimuksen sekä siihen mahdollisia vähäisiä tarkistuksia ja lisäyksiä.

Käsittely

Esteelliset: Juha Hakola, Tarja Tenkula, Tatu Rauhamäki

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sopimus
- 2 Asemakaavakartta nro 7463
- 3 Kaavamuutosehdotus nro 12126

Otteet

Ote
Yhtiöt

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään 11. kaupunginosan (Kallio) korttelin nro 297 tontin nro 12 omistajien Kiinteistö Oy Paasivuorenkatu 4-6:n, Kiinteistö Oy Siltasaarenkatu 8-10:n ja Kiinteistö Oy Siltasaarenkatu 6:n kanssa liitteen 1 mukaisen sopimuksen sekä siihen mahdollisia vähäisiä tarkistuksia ja lisäyksiä.

Tiivistelmä

Hakaniemen liiketontin 11297/12 (AL) asemakaavaa ollaan muuttamassa tontinomistajien, Kiinteistö Oy Paasivuorenkatu 4-6:n, Kiinteistö Oy Siltasaarenkatu 8-10:n ja Kiinteistö Oy Siltasaarenkatu



6:n, aloitteesta. Laadittu muutosehdotus mahdollistaa päivittäistavaramyymälän rakentamisen tavaratalon kellarikerrokseen sekä kiinteistön ilmanvaihtolaitteiden ja huollon uudelleenjärjestelyt.

Koska asemakaavamuutoksesta koituu omistajille merkittävää hyötyä, näiden kanssa on neuvoteltu maankäyttösopimus, jonka perusteella yhtiöt suorittavat kaupungille 263 600 euroa osuutenaan yhdyskuntarakentamisen kustannuksista.

Esittelijä

Nykytilanne

Hakaniemen tontilla 11297/12 on voimassa asemakaava, jonka mukaan tontti on liikerakennusten korttelialuetta (AL). Tonttitehokkuusluku on $e = 4,0$ ja rakennusoikeus 25 728 k-m². Piha-alueesta osa on merkitty istutettavaksi tontinosaksi, jossa on oltava myös puita ja pensaita, ja osa istutettavaksi tontinosaksi, jossa on oltava pensaita ja jonka alla saa olla maanalainen pysäköimistila.

Tontin 11297/12 omistavat määräosin Kiinteistö Oy Paasivuorenkatu 4-6, Kiinteistö Oy Siltasaarenkatu 8-10 ja Kiinteistö Oy Siltasaarenkatu 6.

HOK-Elannon tavaratalo ja toimistorakennukset sijaitsevat Hakaniemen liikekorttelialueella Siltasaarenkadun ja Paasivuorenkadun varrella korttelissa, jossa on myös asuinkerrostaloja. Kiinteistön huoltotilat sijaitsevat tontin piha-alueella, jonne on ajoyhteys Paasivuorenkadulta, ja kellarikerroksissa, jonne ajetaan pihalla sijaitsevan ajoliuskan kautta. Autopaikat sijaitsevat kellarikerroksissa.

Asemakaavan muutosehdotus

Tontin omistajat ovat hakeneet tontilleen asemakaavamuutosta. Muutoksella liikerakennusten tontista 11297/12 (AL) muodostetaan liike- ja toimistorakennusten korttelialue (K), jolla sallitaan sijoittaa enintään 4 500 k-m² liiketilaa ensimmäiseen kellarikerrokseen. Kaavamuutos mahdollistaa päivittäistavaramyymälän rakentamisen tavaratalon kellarikerrokseen sekä kiinteistön ilmanvaihtolaitteiden ja huollon uudelleenjärjestelyt. Kaupunkikuvallisesti, rakennustaiteellisesti ja historiallisesti arvokas tavaratalorakennus suojellaan. Kaavamuutoksessa on varaukset maanalaisen raideliikenteen, Pisaran, ja maanalaisen pysäköintilaitoksen kulkuyhteyksiin. Tontin rakennusoikeudessa 31 300 k-m² on lisäystä 5 572 k-m² nykyiseen asemakaavaan verrattuna. Lisäyksestä noin 2 700 k-m² on yläkellariin sijoitettavaa myymälätilaa ja noin 1 200 k-m² maanalaisiin tiloihin sijoitettavia huolto- ja lastaustiloja.



Kaikki autopaikat tulee sijoittaa maanalaisiin tiloihin tontilla tai yleiseen maanalaiseen pysäköintilaitokseen. Huolto tulee järjestää tontilla rakennuksen maanalaisissa huoltotiloissa, jonne ajo on pihalla sijaitsevan ajoliuskan kautta, joka tulee kattaa.

Nykyinen asemakaava ja sen muutosehdotus ovat liitteinä 2 ja 3.

Tontin arvo nousee

Kaavamuutoksen seurauksena tontin 11297/12 arvo nousee merkittävästi, joten tontinomistajien kanssa on käyty kaupunginhallituksen 9.2.2004 tekemän päätöksen mukaiset maapoliittiset neuvottelut. Neuvottelujen tuloksena on laadittu liitteenä 1 oleva sopimusehdotus.

Sopimus

Tontinomistajat suorittavat sopimuksen mukaan osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin kaupungille korvausta 263 600 euroa. Korvaus on maksettava kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asemakaavan muutos on saanut lainvoiman.

Korvausta korotetaan sen nykyarvon säilyttämiseksi sopimuksen allekirjoittamishetkestä maksupäivään saakka kolmella prosentilla vuodessa.

Hyväksyttäväksi ehdotettu sopimus vastaa noudatettua käytäntöä. Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sopimus
- 2 Asemakaavakartta nro 7463
- 3 Kaavamuutosehdotus nro 12126

Otteet

Ote
Yhtiöt

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta



Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 21.03.2013 § 137

HEL 2013-003444 T 10 01 00

Kiinteistökartta G3 T3, Siltasaarenkatu 6-10, Paasivuorenkatu 4-6

Päätös

Lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutettaisiin tekemään 11. kaupunginosan (Kallio) korttelin nro 297 tontin nro 12 omistajien Kiinteistö Oy Paasivuorenkatu 4-6:n, Kiinteistö Oy Siltasaarenkatu 8-10:n ja Kiinteistö Oy Siltasaarenkatu 6:n kanssa liitteen nro 4 mukainen sopimus sekä siihen mahdollisia vähäisiä tarkistuksia ja lisäyksiä.

Lautakunta toteaa, että Hakaniemen liiketontin 11297/12 (AL) asemakaavan muutosehdotus nro 12126 mahdollistaa päivittäistavaramyymälän rakentamisen tavaratalon kellarikerrokseen sekä kiinteistön ilmanvaihtolaitteiden ja huollon uudelleenjärjestelyt. Kaupunkikuvallisesti, rakennustaiteellisesti ja historiallisesti arvokas tavaratalorakennus suojellaan. Kaavamuutoksessa on varaukset maanalaisen raideliikenteen, Pisanan, ja maanalaisen pysäköintilaitoksen kulkuyhteyksiin. Tontin rakennusoikeudessa 31 300 k-m² on lisäystä 5 572 k-m² nykyiseen asemakaavaan verrattuna. Lisäyksestä noin 2 700 k-m² on yläkellariin sijoituvaa myymälätilaa ja noin 1 200 k-m² maanalaisiin tiloihin sijoituvia huolto- ja lastaustiloja.

Kaavamuutoksesta seuraa tontinomistajille merkittävää hyötyä, ja maapoliittiset neuvottelut on käyty tontinomistajien kanssa kaupunginhallituksen 9.2.2004 tekemän päätöksen mukaisesti. Tontinomistajien kanssa esitetään solmittavaksi kaavamuutoksen johdosta sopimus, jossa yhtiöt suorittaisivat kaupungille osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin korvausta 263 600 euroa.

(MA111-3)

Esittelijä

vs. osastopäällikkö
Esko Patrikainen

Lisätiedot

Esko Patrikainen, vs. osastopäällikkö, puhelin: 310 36471
esko.patrikainen(a)hel.fi
Kirsi Federley, tonttiasiamies, puhelin: 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



§ 966

Maankäyttösopimus Lauttasaaren Liikekeskus Oy:n kanssa

HEL 2013-009062 T 10 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään 31. kaupunginosan (Lauttasaari) korttelin nro 31038 tontin nro 12 omistajan Lauttasaaren Liikekeskus Oy:n kanssa liitteen 1 mukaisen sopimuksen sekä siihen mahdollisia vähäisiä tarkistuksia ja lisäyksiä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sopimus liitteineen
- 2 Kaavamuutosehdotus nro 12079

Otteet

Ote

Lauttasaaren Liikekeskus Oy

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään 31. kaupunginosan (Lauttasaari) korttelin nro 31038 tontin nro 12 omistajan Lauttasaaren Liikekeskus Oy:n kanssa liitteen 1 mukaisen sopimuksen sekä siihen mahdollisia vähäisiä tarkistuksia ja lisäyksiä.

Esittelijä

Nykyinen asemakaava, kiinteistö ja omistajayhtiö

Tontti on nykyisessä asemakaavassa osoitettu liiketontiksi (AL), jonka rakennusoikeus on 5 400 k-m². Siitä enintään 4 500 k-m² saa olla myymälätilaa.

Tontilla sijaitsee kaksikerroksinen, vuonna 1970 valmistunut toiminnassa oleva liikerakennus, jonka bruttoala on noin 10 800 brm². Rakennuksessa on 18 liikehuoneistoa yhteisalaltaan 4 850 htm² sekä 10 (kellari)varastohuoneistoa yhteisalaltaan 1 390 nettom².



Omistajayhtiö on keskinäinen kiinteistöyhtiö, jonka huoneistopohjainen omistus on aikakauden muiden liikekeskusten tapaan hajautunut. Omistajia on noin 15 ja heidän suhteellinen omistusosuutensa vaihtelee suuresti.

Asemakaavan muutosehdotus nro 12079

Kaupunkisuunnittelulautakunta on 23.10.2012 esittänyt kaupunginhallitukselle tonttia 31038/12 koskevan asemakaavamuutoksenn nro 12079 hyväksymistä. Ehdotuksen mukainen asemakaavakartta on liitteenä 2.

Kaavamuutoksessa ehdotetaan tontin muuttamista asuin-, liike- ja toimistorakennusten tontiksi (AL). Sen rakennusoikeudeksi esitetään 18 350 k-m², josta asuntokerrosalaa saisi olla enintään 10 400 k-m² ja liike-, toimisto- ja julkisten palveluiden tilojen kerrosalaa yhteensä enintään 8 800 k-m². Autopaikat on sijoitettava maan alle rakennettaviin pysäköintitiloihin.

Asemakaavan muutos mahdollistaa nykyisen ostoskeskuksen uusimisen, metron sisäänkäynnin rakentamisen ja merkittävän asuntojen täydennysrakentamisen kaupunkirakenteellisesti keskeiselle paikalle. Kaupunki on aiemmin tehnyt omistajayhtiön kanssa rasitesopimukset, jotka mahdollistavat metron ja sen sisäänkäynnin tilojen rakentamisen ja hallinnan omistajayhtiön tontilla.

Asemakaavan muutoksen toteuttaminen edellyttää toiminnassa olevan ostoskeskuksen purkamista, uuden maanalaisen ajoyhteyden rakentamista Länsimetron työtunneliin ja uusien maanalaisten pysäköintitilojen louhintatyön suorittamista ennen metrolinjan alkamista. Vuonna 1970 valmistuneen ostoskeskuksen bruttoala on noin 10 800 brm². Hajaomisteisessa keskinäisessä kiinteistöyhtiössä on 18 liikehuoneistoa yhteisaltaan 4 850 htm² sekä 10 (kellari)varastohuoneistoa yhteisaltaan 1 390 nettom².

Maankäytösopimus

Kaavamuutoksen tontin omistajayhtiölle tuoman merkittävän hyödyn vuoksi sen kanssa on käyty maapoliittiset neuvottelut kaupunginhallituksen 9.2.2004 tekemän päätöksen mukaisesti.

Omistajayhtiön kanssa esitetään tehtäväksi sopimus, jossa yhtiö osutenaan yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin sitoutuu suorittamaan kaupungille 700 000 euron suuruisen korvauksen. Korvaus maksettaisiin rakentamalla kaupungille pysyvällä vuorottaiskäyttöoikeudella 35 liityntäpysäköintipaikkaa kaavaillun uudisrakennuksen pysäköintikellariin. Lisäksi sovittaisiin 15 liityntäpysäköintipaikan rakentamisesta liityntäpysäköintiä hoitavalle tai



hallinnoivalle taholle maankäyttökorvausta vastaavalla yksikköhintatasolla. Edelleen sovittaisiin omistajayhtiön oikeudesta rakentaa, kunnostaa ja ylläpitää yhtiön kiinteistön ja metron liityntäpysäköinnin vaatima maanalainen ajoyhteys Lauttasaarentien pohjoispuolelle.

Asemakaavan mukaisten auto- ja liityntäpysäköintipaikkojen sijoitus edellyttää nykyisen ostoskeskuksen purkamista ja kaksikerroksisen kellarin louhimista tontille. Kun metrotunneli sijoittuu tontin alle, louhinta on teknistaloudellisista syistä suoritettava ennen metrol liikenteen aloittamista. Sopimuksessa on siksi sovittu menettelystä tilanteessa, jossa kaavamuuotos tai sen mukaiselle rakentamiselle myönnettyt luvat eivät tulisi lainvoimaisiksi ajoissa.

Asemakaavan muutos ja maankäyttösopimus mahdollistavat Lauttasaaren kaupallisen keskuksen nykyaikaistamisen metrol liikenteen alkaessa ja liityntäpysäköinnin toteuttamisen samassa yhteydessä. Samalla kiinteistölle on toteutettavissa merkittävää asuntojen täydennysrakentamista keskeiselle paikalle. Hanke on kaupungin strategiaohjelman mukainen.

Esittelijä katsoo, että sopimukset ovat kaupunginhallituksen päätöksen ja noudatetun käytännön mukaiset, ja puoltaa niiden hyväksymistä.

Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sopimus liitteineen
- 2 Kaavamuuotosehdotus nro 12079

Otteet

Ote

Lauttasaaren Liikekeskus Oy

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Kiinteistölautakunta 22.08.2013 § 419

HEL 2013-009062 T 10 01 00

Kiinteistökartta F2 T3 ja T4; Lauttasaarentie 24, Otavantie 9, Kauppaneuvoksentie 5

Päätös

Lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutettaisiin tekemään 31. kaupunginosan (Lauttasaari) korttelin nro 31038 tontin nro 12 omistajan Lauttasaaren Liikekeskus Oy:n kanssa liitteen nro 3 mukainen sopimus sekä siihen mahdollisia vähäisiä tarkistuksia ja lisäyksiä.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Peter Haaparinne, toimistopäällikkö, puhelin: 310 31864
peter.haaparinne(a)hel.fi



§ 967

Eron myöntäminen ja uuden varajäsenen nimeäminen asuntotuotantotoimikuntaan vuosille 2013-2014

HEL 2013-010356 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Katriina Rosengrenille eron asuntotuotantotoimikunnan varajäsenyydestä.

Samalla kaupunginhallitus päätti nimittää asuntotuotantotoimikuntaan kuluvan vuoden loppuun ja vuodelle 2014 uudeksi varajäseneksi Auli Rantasen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Katriina Rosengrenin eroilmoitus
- 2 Esitys uudeksi varajäseneksi

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne myöntää Katriina Rosengrenille eron asuntotuotantotoimikunnan varajäsenyydestä.

Samalla kaupunginhallitus päättäne nimittää asuntotuotantotoimikuntaan kuluvan vuoden loppuun ja vuodelle 2014 uudeksi varajäseneksi Auli Rantasen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus asetti kokouksessaan 21.1.2013 asuntotuotantotoimikunnan vuosille 2013 -2014. Varajäseneksi nimitetty Katriina Rosengren on pyytänyt eroa asuntotuotantotoimikunnasta paikkakunnalta muuton vuoksi. Hänen tilalleen tulee nimetä uusi varajäsen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Katriina Rosengrenin eroilmoitus
- 2 Esitys uudeksi varajäseneksi

Otteet

Ote
Asianosaiset

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

Asuntotuotantotoimisto
Taloushallintopalvelu



§ 968

Lauttasaaren vesitornin purkaminen

HEL 2011-003463 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta, etteivät Lauttasaaren vesitornista saadut ostotarjoukset ole jatkoneuvottelujen jälkeenkään johtaneet sellaiseen lopputulokseen, jonka perusteella tornille voitaisiin laatia suojeluun perustuva asemakaava.

Kaupunginhallitus päätti kehottaa kiinteistölautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin vesitornin purkamiseksi sen jälkeen, kun tornin nykyinen kunto ja rakennushistoria on ensin asianmukaisesti selvitetty ja dokumentoitu.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Otteet

Ote

Tarjouksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tarjouksen tekijä 2

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Lauttasaari-Seura r.y.

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Kiinteistölautakunta

Esitysteksti

Modelark Oy

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Panoraamatorniehdotuksen
tekijä

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneet todeta, etteivät Lauttasaaren vesitornista saadut ostotarjoukset ole jatkoneuvottelujen jälkeenkään johtaneet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



sellaiseen lopputulokseen, jonka perusteella tornille voitaisiin laatia suojeluun perustuva asemakaava.

Kaupunginhallitus päättäneeh kehottaa kiinteistölautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin vesitornin purkamiseksi sen jälkeen, kun tornin nykyinen kunto ja rakennushistoria on ensin asianmukaisesti selvitetty ja dokumentoitu.

Tiivistelmä

Lauttasaaren vesitornin uudelleen käyttöön tähtäävät ostotarjoukset ovat olleet kaupunginhallituksen käsiteltävänä vuonna 2011.

Kaupunginhallitus päätti 19.12.2011 seuraavaa: Kiinteistöviraston järjestämä Lauttasaaren vesitornin myyntitarjouskilpailun ensimmäinen vaihe tuotti ehdotuksia, joiden pohjalta voidaan jatkaa vesitornin myynnin valmistelua. Kaupunginhallituksen mukaan voidaan tutkia myös tarjouksia, jotka muuttavat maltillisesti tornin ulkoasua. Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian kiinteistölautakunnan käsiteltäväksi ja kehottaa aloittamaan jatkokehittämisen niiden esitysten pohjalta, jotka katsottiin teknis-taloudellisesti toteuttamiskelpoisiksi, ja tuomaan asia päätettäväksi 31.3.2012 mennessä.

Kiinteistölautakunta on todennut jatkoneuvottelujen ja uuden lausuntokierroksen jälkeen 16.5.2013, ettei tornille ole löytynyt toteutuskelpoista uudelleen käyttövaihtoehtoa. Tornin purkamisen vaihtoehtona on katsottu olevan sen tekninen korjaaminen ympäristön kannalta turvallisiksi ja säilyttäminen ilman varsinaista käyttötarkoitusta esim. maamerkinä. Kiinteistövirasto ei kuitenkaan lautakunnan mielestä ole oikea hallintokunta omistamaan maa- tai muistomerkkiä vaan kaupungin muistomerkeistä ja taideteoksista huolehtivat rakennusvirasto, taidemuseo tai kaupunginmuseo.

Kaupunginhallitus on hankkinut lautakunnan esityksen johdosta em. hallintokuntien lausunnot. Kaupungin taidemuseo on todennut, ettei vesitorni ole taideteos eikä niin ollen kuulu sen toimialaan. Kaupunginmuseo on edellyttänyt rakennuksen kunnollisen kuntoarvion ja rakennushistoriallisen selvityksen laatimista ja tornin dokumentoimista mm. valokuvin ja todennut, ettei sillä ole määrärahoja tornin säilyttämiseen muistomerkkinä. Rakennukselle tulisi ostaa lisääaikaa keveän verkkosuojauksen tai nk. mansetin avulla. Rakennusvirasto on todennut, että mikäli tornin säilyttämiseen päädytään, sille tulee osoittaa määräraha tornin korjaamiseen ja säilyttämiseen ja varautua uuteen korjaamiskierrokseen noin 40 vuoden kuluttua.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566



Asian käsittelyllä kaupungin viranomaisissa on jo monivuotinen historia. Käsitellessään Lauttasaari-Seura ry:n esitystä Lauttasaaren vesitornin suojelemisesta kaupunginhallitus (22.11.2010, 1276 §) "(...)kehotti kiinteistövirastoa tehostamaan toimenpiteitä uuden käyttötarkoituksen löytämiseksi, minkä jälkeen Lauttasaaren vesitornille tulee laatia suojeeluun perustuva asemakaava".

Kaupunginhallitus oli tuolloin saanut asiasta Suomen rakennustaiteen museon kannanoton sekä hankkinut kaupunkisuunnittelu-, rakennus- ja kiinteistölautakunnan sekä yleisten töiden lautakunnan ja kaupunginmuseon johtokunnan lausunnot.

Tarjouspyyntö

Kaupunginhallituksen kehotuksen jälkeen kiinteistöviraston tilakeskus ilmoitti vesitornin myytäväksi 8.3.2011 julkaistulla lehti-ilmoituksella. Tarjouspyynnön oli tarkoitus olla kaksivaiheinen siten, että I-vaiheessa tarjoajan tuli esittää kuvaus suunnitellun hankkeen toiminnallisesta sisällöstä sekä tornin tuleva pääkäyttötarkoitus, alustava kauppahinta, alustava muutos- ja korjaustöiden kustannusarvio sekä hankkeen toteuttava taho yhteistyökumppaneineen ja tarpeellisiksi katsottuine referensseineen.

II-vaiheen sitovat tarjoukset oli tarkoitus pyytää I-vaiheen perusteella niiltä tarjoajilta, joiden suunnitelman katsottiin olevan toteuttamiskelpoinen ja tarjoavan tahon uskottava.

Tarjousaika päättyi 9.5.2011, johon mennessä oli jätetty kuusi alustavaa tarjousta.

Tarjosten käsittely

Kolme tarjousta jätti sellainen taho, jolla yhteistyökumppaneineen olisi kiinteistöviraston tilakeskuksen arvion mukaan kyky ja resurssit selviytyä esittämänsä hankkeen toteuttamisesta.

Kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosasto arvioi tarjouksia omasta näkökulmastaan ja ilmoitti 21.6.2011, ettei tarjosten joukossa ollut ehdotusta, joka olisi sekä realistinen että toiminnallisesti tarkoituksenmukainen. Osasto katsoi ettei tarjosten pohjalta ole edellytyksiä toisen tarjousvaiheen käynnistämiseksi.

Kun kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi, kiinteistövirasto jatkoi asian valmistelua sen toiseen toiseen vaiheeseen.

II-vaiheen tarjoukset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



II-vaiheen tarjoukset pyydettiin kaikilta viideltä tarjouksen jättäneeltä taholta. Tarjouspyyntö lähetettiin 2.2.2012 ja tarjoukset tuli toimittaa 15.3.2012 mennessä. Kaksi jätti tarjouksen (instructura Oy ja Devpro Oy), kolmas esitti viitesuunnitelman ja perusteli, miksi varsinaista tarjousta ei voitu jättää (Modelark Oy) ja kaksi ei jättänyt tarjousta lainkaan. Yksikään tarjouksista ei täyttänyt tarjouspyynnön kaikkia ehtoja.

Kiinteistöviraston tilakeskus pyysi kahden tarjouksen ja yhden ehdotuksen viitesuunnitelmista kaupunkisuunnitteluviraston, kaupunginmuseon ja rakennusvalvontaviraston lausunnot.

Rakennusvalvontavirasto kiinnitti huomiota mm. suunnitelmien poistumistiejärjestelyihin, pihajärjestelyihin ja suunnittelun, erityisesti rakennesuunnittelun haasteellisuuteen.

Kaupunginmuseo katsoi, että kaikki ehdotukset ovat uudisrakentamista eikä mikään ratkaisusta edistä vesitornin alkuperäisten rakennusosien säilymistä ja ovat näin ollen ristiriidassa rakennussuojelutavoitteiden kanssa.

Kaupunkisuunnitteluvirasto katsoi edelleen, ettei saatujen tarjousten joukossa ole ehdotusta jonka pohjalta asemakaavan muuttamiseen voitaisiin ryhtyä.

Tarkemmin toisen vaiheen tarjousten sisältöä ja virastojen lausuntoja on selostettu kiinteistölautakunnan päätöksen 16.5.2013 esityslistalla, joka ilmenee päätöshistoriasta.

Johtopäätökset II-vaiheen tarjouksista

Kumpikaan saaduista tarjouksista ei ollut kaikilta osin tarjouspyynnön mukainen. Molemmat tarjoukset edellyttivät, että asemakaavan muutos laaditaan tarjoajan lopullisten suunnitelmien mukaan. Lisäksi toisessa edellytettiin mahdollisuutta tontin ostamiseen. Virasto katsoi, että perustelut tarjousten hylkäämiselle olivat olemassa.

Purkukustannukset

Tornin purkusuunnitelmaa ei ollut laadittu eikä suunnitelmaan ja määrälaskentaan perustuvaa kustannusarviota ollut käytettävissä. Eri ratkaisuvaihtoehtoja vertailtaessa purkukustannusten kertaluokaksi arvioitiin noin 500 000 - 700 000 euroa riippuen purkuajankohdan mahdollisuuksista hyödyntää betonijäte esim. maanrakennusaineena.

Kiinteistölautakunnan palautuspäätös

Kiinteistölautakunta ei kuitenkaan hyväksynyt viraston tekemää vesitornin purkamisesitystä esitettäväksi edelleen



kaupunginhallitukselle vaan päätti 9.8.2012 (416 §) palauttaa esityksen vesitornin purkamisesta "kiinteistövirastolle uudelleen valmisteltavaksi siten, että vesitornin säilyttämiselle löydetäisiin tarkoituksenmukainen ratkaisu puolen vuoden kuluessa".

Loppuvuonna 2012 vesitornin uudelleen käyttöön tähtääviä suunnitelmiaan on tarkentanut kaksi toisen vaiheen aikaisemman tarjouksen jättänyttä tahoa sekä kaksi uutta tahoa.

Instructura Oy esitti uuden luonnoksen tornin hahmosta mutta ei muuta aineistoa hankkeen realistisuuden arvioimiseksi. Perusratkaisuna luonnoksessa on tornin sieniosan purkaminen ja korvaaminen uudella, asuinkäytön mahdollistavalla rakenteella. Kaupunkisuunnitteluviraston kannan mukaan luonnossuunnitelman pohjalta ei ole perusteltua aloittaa asemakaavan muutostyötä.

Muut kolme tahoa eivät lopulta jättäneet ehdotusta tai uutta tarjousta, joka olisi suunnitelmana hyväksyttävissä laadittavan asemakaavan muutoksen pohjaksi.

Kiinteistöviraston tiedossa ei siis edelleenkään ole ehdotusta, suunnitelmaa tai tarjousta, jonka pohjalta olisi mahdollista aloittaa tornin muutossuunnittelu uuteen käyttöön.

Vaihtoehtoinen tulevaisuus maa- tai muistomerkkinä

Tornissa ei ole varsinaisia vuokrattavissa olevia huonetiloja, joten kiinteistöviraston tilakeskus ei pidä itseään tornin oikeana omistajahallintokuntana, mikäli se päätettäisiin säilyttää muistomerkkinä. Rakennusvirasto yhdessä taidemuseon ja kaupunginmuseon kanssa vastaavat nykyisistä muistomerkeistä, taideteoksista, haudoista ja patsaista.

Tornin suojeluun perustuva asemakaavan muutos voidaan laatia, mikäli torni päätetään säilyttää muistomerkkinä.

Vuonna 2008 laaditun kuntoarvion mukaan tornin tekniset kunnostuskustannukset olisivat vuonna 2012 toteutettuna olleet noin 3,7 milj. euroa. Rakennusviraston käyttöön tulisikin tässä mallissa osoittaa em. määräraha sekä vuosittain tornin ylläpito- ja hoitokustannukset arviolta noin 10 000 euroa/vuosi.

Muut vesitornit

Esittelijä toteaa edelleen, että Lauttasaaren vesitornin kohtalon lisäksi kaupungin olisi jollakin aikavälillä syytä pohtia myös muiden HSY-kuntayhtymän omistamien vesitornien eli Myllypuron ja Roihuvuoren vesitornien tilannetta sen jälkeen, kun vuokrasopimukset umpeutuvat. Jos ne halutaan säilyttää, tulisi niiden asemakaavaa muuttaa ja



maanvuokrasopimuksesta poistaa velvollisuus purkaa ne vuokrasopimuksen aikanaan päättyessä. Kaupunginmuseon kanta kuitenkin on, että ensimmäisenä tiettyä betonirakennustekniikkaa edustavana vesitornina Lauttasaaren vesitorni on näistä arvokkain.

Esittelijän kanta

Esittelijä viittaa kiinteistölautakunnan 16.5.2013 päätösesitykseen kaupunginhallitukselle ja asian esittelyssä käytettyyn liitemateriaaliin sekä lautakunnan vesitornin purkamisesityksen vaihtoehdosta eli tornin säilyttämisestä muistomerkinä saatuihin taidemuseon, rakennusviraston ja kaupunginmuseon lausuntoihin. Vesitornin säilyttämiseen ja korjaamiseen ei näytä olevan realistisia mahdollisuuksia. Esittelijä yhtyy kaupunginmuseon kantaan siitä, että ennen purkamista rakennuksesta on perusteltua tehdä tarkempi kuntotutkimus ja rakennushistoriallinen selvitys ja niiden kattava dokumentointi.

Esittelijä toteaa lopuksi, että alkuperäisen vesitornin suojeluun tähtäävän aloitteen tehnyt Lauttasaari-Seura r.y. on toimittanut kaupunginhallitukselle kirjeen 24.5.2013, jossa sekin on todennut tilanteen vaikeuden eikä enää yksiselitteisesti vastusta tornin purkamista. Myös eräs yksityishenkilö on aiemmin tehnyt kaupunginhallitukselle esityksen vesitornin muuttamisesta näkötorniksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Otteet

Ote

Tarjouksen tekijä

Tarjouksen tekijä 2

Lauttasaari-Seura r.y.

Kiinteistölautakunta
Modelark Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Esitysteksti

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



Panoraamatorniehdotuksen
tekijä

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

Rakennusvirasto
Taidemuseo
Rakennusvalvontavirasto
Kaupunginmuseo

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.09.2013 § 871

Pöydälle 02.09.2013

HEL 2011-003463 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

19.12.2011 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

12.12.2011 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 15.8.2013

HEL 2011-003463 T 10 06 00

Kaupunginhallituksen lausuntopyyntö 4.7.2013

Kaupunginhallitus on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa kiinteistölautakunnan päätöksestä, jossa ryhdytään toimenpiteisiin Lauttasaaren vesitornin purkamiseksi tai säilyttämiseksi muistomerkkinä / maamerkinä. Kaupunginmuseo / Keski-Uudenmaan maakuntamuseo tarkastelee hanketta kulttuurihistorian ja rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.



Kiinteistölautakunta on kokouksessaan 16.5.2013 päättänyt ryhtyä toimiin Lauttasaaren vesitornin purkamiseksi, koska julkisella tarjouspyynnöllä eikä sen jälkeen käydyissä neuvotteluissa ole löytynyt tahoja, jolla olisi resurssit korjata torni ja muuttaa se uuteen käyttötarkoitukseen sellaisella tavalla, että välttämätön asemakaavanmuutos voitaisiin laatia. Purkamisen vaihtoehtona on vesitornin tekninen korjaaminen ympäristön kannalta turvalliseksi ja säilyttäminen ilman varsinaista käyttötarkoitusta esim. maamerkinä. Tällöin tornissa ei olisi varsinaisia vuokrattavissa olevia huonetiloja, minkä vuoksi kiinteistövirastoa ei pidetä oikeana hallintokuntana omistamaan maa- tai muistomerkkiä. Lisäksi todetaan kaupunginmuseon ja taidemuseon yhdessä rakennusviraston kanssa vastaavan Helsingin kaupungin omistuksessa olevista nykyisistä muistomerkeistä, taideteoksista, haudoista ja patsaista. Kiinteistölautakunnan tavoitteena on ilmeisesti hoito- ja kunnossapitovastuun siirtäminen ainakin osittain myös kaupunginmuseolle.

Lauttasaaren vesitorni on poistettu käytöstä 1990-luvun puolivälissä. Tornille on esitetty ja etsitty erilaisia vaihtoehtoisia uusia käyttötarkoituksia yleisötiloista asuinkäyttöön lähes koko 2000-luvun ajan. Kaupunginmuseo on useaan otteeseen nostanut esiin vesitornin kulttuurihistorialliset arvot ja ottanut kantaa vesitornin säilyttämisen puolesta. Myös kaupunginmuseon Lauttasaaren rakennusinventoinnissa (Hilla Tarjanne: Helsingin rakennuskulttuuri, Lauttasaaren rakennusinventointi. Helsingin kaupunginmuseon tutkimuksia ja raportteja 2/2003) on nostettu esiin kohteen kulttuurihistorialliset arvot seuraavin kriteerein: ”Rakennuksen arkkitehtuuri on harkittua ja viimeisteltyä. Rakennukseen liittyy sekä rakennushistoriallisia että merkittäviä paikallishistoriallisia arvoja. Vesitorni on säilynyt hyvin alkuperäisessä asussaan tai tehdyt muutokset ovat onnistuneesti sopeutettu olemassa olevaan rakennukseen”. Lisäksi kaupunginmuseon johtokunta on 31.8.2010 antamassaan lausunnossa todennut, että tämä kulttuurihistoriallisesti arvokas vesitorni, Lauttasaaren maamerkki tulisi suojella maankäyttö- ja rakennuslain nojalla asemakaavassa. Paras ratkaisu tämän käytöstä poistuneen vesitornin suojelun kannalta olisi rakennuksen käyttötarkoituksen muuttaminen sellaiseksi, että rakennuksen olisi mahdollista säilyä maisemassa alkuperäisessä asussaan. Toteuttamiskelpoista uutta käyttöä ja hankkeen toteuttajaa ei kuitenkaan toistaiseksi ole löytynyt, mistä johtuen vesitornin purkaminen on jälleen esillä.

Lauttasaaren vesitornin kohtaloa on pohdittu ja selvitetty yli kymmenen vuotta ilman asianmukaista selvitystä kohteen suunnittelun ja rakentamisen vaiheista sekä säilyneisyydestä. Kaupunginmuseo katsoo, että nyt on viimeinen hetki teettää perusteellinen



rakennushistoriaselvitys, joka auttaisi ymmärtämään tätä oman aikansa arkkitehtuuria ja insinööritietoa tarkoituksenmukaisesti ja modernisti yhdistänyttä kohdetta ja sitä kautta tukemaan sen säilymistä. Myös purkamistilanteessa kattava rakennushistoriaselvitys jää kohteen historiaa monipuolisesti valottavana dokumenttina kertomaan rakennuksesta tuleville polville. Riippumatta vesitornin tulevaisuudesta tulee rakennuksesta teettää mahdollisimman pian ammattivalokuvaajalla kattava valokuvadokumentointi, joka käsittää myös sisätilat ja rakenteet.

Lauttasaaren vesitorni valmistui vuonna 1959 Helsingin kaupungin rakennusviraston arkkitehti Ossi Leppämäen ja Insinööritoimisto P. Simula & Co:n laatimien suunnitteleminen mukaan. Vesitorni on Lauttasaarelle tärkeä ja näkyvä maamerkki niin maalta kuin mereltä. Se on osa Lauttasaaren ja saarelaisten identiteettiä. Ensimmäisenä tilavuudeltaan merkittävänä kartionmuotoisena vesitornina ja Suomen ensimmäisenä esijännitettynä betonirakennuksena on torni ollut rakennusteknisesti erittäin edistyksellinen kohde. Kaupunkikuvallisen ja rakennushistoriallisen merkityksensä lisäksi tornilla on tärkeä rooli osana Helsingin vesihuollon ja kunnallistekniikan historiaa. Se kertoo myös edustavalla tavalla Helsingin kaupungin omasta, rakennusvirastossa tehdystä korkeatasoisesta suunnittelutyöstä.

Edellä mainittuun viitaten kaupunginmuseo katsoo, että Lauttasaaren vesitorni on jo nykyisellään edistyksellisen betonirakentamisen ja Helsingin kaupungin oman suunnittelun ja infrastruktuurin muistomerkki. Vesitorni on maalle, merelle ja ilmaan näkyvä Lauttasaaren maamerkki. Lauttasaaren vesitornin huomattavasta kulttuurihistoriallisesta arvosta huolimatta kaupunginmuseon ei kuitenkaan ole mahdollista varata hoitomäärärahoja suuren betonirakennuksen kokoiselle muistomerkillä. Muistomerkkinäkin vesitorni on kuitenkin rakennus ja rakennuksen säilymisen kannalta paras ratkaisu on pitää se käytössä. Osana kaikille kaupunkilaisille avointa Kotkavuoren puiston viher- ja ulkoilualueetta ja korkealle kurottavana rakennuksena vesitornin olisi tuki luontevaa palvella myös näköalapaikkana, joka tilojensa ja rakenteidensa kautta kertoisi oman tarinansa osana Helsingin vesihuollon ja kunnallistekniikan historiaa. Kuntoarviossa esitetyille mittaville ja kalliille betonikorjauksille kevyempänä vaihtoehtona voitaisiin ehkä vielä selvittää vesitornin julkisivun verkottamista ja mahdollisen suojamansetin rakentamista, joilla toistaiseksi varmistettaisiin ympäristön ja puistossa kulkijoiden turvallisuus. Näillä varotoimenpiteillä voitaisiin saada edelleen lisää aikaa, jotta Lauttasaaren vesitornille voitaisiin etsiä ja löytää uusi sopiva käyttö ja käyttäjä.

Lauttasaaren vesitornia voidaan epäilemättä pitää edelläkävijänä Helsingin vesihuollon historiassa ja vesitornien jatkumossa. Moderni



kartiomallinen ylävesisäiliöllinen vesitorni rakennettiin Helsingissä ensimmäisen kerran juuri Lauttasaareen. Samankaltaista kartiomallia käytettiin myös Myllypuron vuonna 1965 valmistuneessa vesitornissa (arkkitehti Bertel Saarnio ja insinööri Paavo Simula). Sen sijaan Roihuvuoren vuonna 1978 valmistunut vesitorni (arkkitehti Simo Lumme) edustaa rakenteellisesti jo uutta vesitornityyppiä. Myös näiden muiden jäljellä olevien vesitornien merkitys ja tulevaisuus tulee ottaa huomioon päätettäessä Lauttasaaren vesitornin tulevaisuudesta. Näitä päätöksiä tehtäessä olisi tarpeellista tarkastella erityyppisiä Helsingin kunnallistekniikan kenttään kuuluvia rakennuksia myös kokonaisuutena. Helsingin infrastruktuuriin liittyvistä rakennuksista tehtävä inventointi, arvotus ja sen perusteella laadittava toimenpidesuunnitelma olisi perusta, joka monella tavoin voisi helpottaa ratkaisun tekoa tähän laajaan kokonaisuuteen kuuluvien rakennusten osalta tulevaisuudessa.

16.4.2012 Lausunto annettu

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi

Taidemuseo 8.8.2013

HEL 2011-003463 T 10 06 00

Kaupunginhallitus on pyytänyt taidemuseolta hallintokunnan lausuntoa Lauttasaaren vesitornista.

Lauttasaaren vesitornia on esitetty purettavaksi. Toisena vaihtoehtona purkamiselle Kik mainitsee tornin korjaamisen ja säilyttämisen muistomerkkinä. Rakennusvirastolta, kaupunginmuseolta ja taidemuseolta on nyt pyydetty lausuntoa siitä, voisiko ko. virasto ja millä ehdoin ottaa vastuulleen vesitornin korjauksen ja ylläpidon muistomerkkinä. Rakennusvirastolta, taidemuseolta ja kaupunginmuseolta on pyydetty lausuntoa Lauttasaaren vesitornista, koska virastot vastaavat osaltaan kaupungin muistomerkeistä ja niiden ylläpidosta.

Taidemuseo antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Helsingin taidemuseo hallinnoi sekä kaupungin tonttimaalla että kiinteistöissä olevia julkisia veistoksia ja julkisia taideteoksia. Taideteosten ylläpidosta huolehditaan yhteistyössä rakennusviraston kanssa. Perinteisistä muistomerkeistä taidemuseo huolehtii, mikäli niiden osana on taideteos. Muuten muistomerkit ja muistolaatat kuuluvat kaupunginmuseon toimialaan.



Lauttasaaren vesitorni ei kuulu taidemuseon toimialaan. Taidemuseo ei vastaa rakennuksien ylläpidosta. Sillä ei ole siihen asiantuntemusta eikä määrärahoja.

Lausunto kaupunginhallitukselle 9.8.2013 mennessä.

Lisätiedot

Elina Leskelä, intendentti, puhelin: 310 87043
elina.leskela(a)hel.fi

Rakennusvirasto Katu- ja puisto-osasto 19.7.2013

HEL 2011-003463 T 10 06 00

Hallintokeskus on pyytänyt rakennusvirastolta, kaupunginmuseolta ja taidemuseolta lausuntoa, millä ehdoin kukin edellä mainituista virastoista voisi ottaa vastuulleen Lauttasaaren vesitornin korjauksen ja ylläpidon muistomerkkinä.

Rakennusvirasto toteaa asiasta seuraavaa:

Kiinteistölautakunnan päätös

Kiinteistöviraston tilakeskus on etsinyt tahoja, jolla olisi resurssit korjata torni ja muuttaa se uuteen käyttötarkoitukseen. Tornille ei kuitenkaan ole löytynyt uutta omistajaa, jolla olisi realistiset mahdollisuudet kunnostaa torni ja toteuttaa torniin huonetiloja. Tämän vuoksi kiinteistölautakunta on kokouksessaan 16.5.2013 päättänyt hylätä kaikki saadut tarjoukset ja samalla esittänyt kaupunginhallitukselle, että se kehottaisi kiinteistölautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin Lauttasaaren vesitornin purkamiseksi.

Yleisten töiden lautakunnan lausunto

Yleisten töiden lautakunta on 7.9.2010 antamassaan lausunnossaan kaupunginhallitukselle todennut Lauttasaaren vesitornin suojelemisesta ja korjaamisesta yleisökäyttöön soveltuvaksi seuraavaa:

”Yleisten töiden lautakunta pitää hyvänä ehdotusta säilyttää torni osana Kotkavuoren maisemaa. Vesitorni muodostaa tärkeän tunnusmerkin ja maisemallisen kohokohdan Lauttasaaren kaupunginosalle. Tornin ympäristö soveltuu hyvin julkiseen käyttöön virkistysalueena. Toivottavaa on, että tornille voitaisiin kehittää uusiokäyttöä esimerkiksi näkötorjina. Uusiokäytön lopullinen harkinta ja kannanotto vaativat konkreettisempaa suunnitelmaa ja kustannusarviota. Tornin käytön suunnittelusta ja järjestämisestä vastaa kiinteistövirasto.”

Vesitornin historiallinen merkitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



Lauttasaaren vesitorni rakenneteknisesti merkittävä rakenne, sillä se oli ensimmäinen vesitorni Suomessa, jonka säiliön kuori jännitettiin. Suomi oli ensimmäisiä maita kyseisen tekniikan käyttöönotossa, joten tornin historialla on myös kansainvälistä merkitystä. Vesitorni poistettiin käytöstä 1996.

Vesitornin kunto

Rakennusvirastossa vuonna 2008 tehdyn kuntoarvion mukaan tornin kunto on tyydyttävä/välttävä. Korjauskustannuksiksi on arvioitu noin 3,3 miljoonaa euroa vuoden 2008 kustannustasolla. Kuntoarvio perustuu katselmuksiin, piirustuksiin ja haastatteluihin. Pelkkä silmämääräinen kuntoarviointi ei kuitenkaan anna luotettavaa kuvaa itse rakenteen kunnosta. Kuntoarvion tekijä itsekin suosittelee, että: ” Vesitornin ulkopuolen betonipintojen vaurioiden johdosta betonirakenteelle tulee teettää erillinen kuntotutkimus”.

Jännitettyjen betonirakenteiden jänteiden suojauksessa on todettu ongelmia. Suojaputken sisällä kulkeva jänneteräs suojataan injektoimalla, mutta injektoinnit eivät ole aina onnistuneet. Epäonnistuneet injektoinnit tekevät jännitetystä rakenteesta riskirakenteen. Jyväskylän Kangasvuoren vesitornin romahdus marraskuussa 2012 osoitti jännitetyn rakenteen haavoittuvuuden. Lauttasaaren vesitornia rakennettaessa jännitysmenetelmästä ei ollut juurikaan kokemusta ja työvirheiden mahdollisuus on otettava huomioon myös Lauttasaaren vesitornin tapauksessa.

Yli 60 vuoden ikäisen vesitornin peruskorjaus on joka tapauksessa myöhässä. Betonirakenteen peruskorjauksen myöhästyessä optimiajankohdastaan vaurioituminen yleensä kiihtyy. Betonirakenteen taloudellinen peruskorjausikä vaihtelee rakenteesta riippuen, mutta esimerkiksi sillat pyritään peruskorjaamaan 30 - 40 vuoden iässä. Lauttasaaren vesitornin peruskorjauksen myöhästymisen vaikutusta on mahdotonta arvioida ilman kattavaa kuntotutkimusta, mutta jo 2008 tehdyssä silmämääräisessä arvioinnissa todetut vauriot antavat viitteitä rakenteen huonosta kunnosta.

Kustannukset

Päätöstä vesitornin säilyttämisestä ei tulisi tehdä ennen kuin tornin kunto on luotettavasti selvitetty ja korjauskustannukset riittävällä tarkkuudella tiedossa. Minimikustannus tornin korjaamiselle lienee vuoden 2008 kustannusarvoissa esitetty summa korjattuna indeksillä, eli lähes 4 miljoonaa euroa. Pahimmillaan kustannukset voivat nousta moninkertaisiksi vuoden 2008 kustannusarvioon verrattuna.

Kiinteistölautakunnan päätöksen perusteluissa on arvioitu tornin vuosittaisiksi hoito- ja ylläpitokustannuksiksi 10 000 euroa. Tällä



summalla rakennusta ylläpidetään suljettuna kylmänä rakenteena ja valaistaan kohtuullisesti.

Tornin seuraava peruskorjaus on ajankohtainen noin 40 vuoden kuluttua, jopa aiemminkin. Myös tulevien peruskorjausten kustannukset tulee huomioida, kun arvioidaan tornista muistomerkkinä aiheutuvia kustannuksia.

Rakennusvirasto toteaa, että tornille tulee teettään kattava kuntotutkimus ja sen pohjalta luotettava korjauskustannusarvio. Lauttasaaren vesitorni ei ole varsinainen katu- eikä puistotehtäväälaan kuuluva rakenne, jonka peruskorjaus- ja ylläpitokustannukset sisältyvät tavanomaiseen tehtäväalueeseen. Jotta rakennusvirasto voisi ottaa vastuulleen Lauttasaaren vesitornin korjauksen ja ylläpidon, tulee virastolle osoittaa määräraha tornin korjaamiseen, vuosittaiseen hoitoon ja ylläpitoon, sekä varautua tornin seuraavaan peruskorjaukseen 2050-luvun tietämissä.

Lisätiedot

Timo Rytönen, projektinjohtaja, puhelin: 310 38567
timo.rytonen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 16.05.2013 § 243

HEL 2011-003463 T 10 06 00

Kiinteistökartta F3 T2, Kotkavuori

Päätös

Kiinteistölautakunta päätti

A

hylätä kaikki Lauttasaaren vesitornista saadut tarjoukset.

B

esittää kaupunginhallitukselle, että se kehottaisi lautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin Lauttasaaren vesitornin purkamiseksi.

02.05.2013 Pöydälle

09.08.2012 Palautettiin

28.06.2012 Pöydälle

08.09.2011 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö



09.09.2013

Arto Hiltunen

Lisätiedot

Erik Nieminen, kehittämissinööri, puhelin: 310 40355
erik.nieminen(a)hel.fi



§ 969

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 35 ja 36 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

asuntotuotantotoimikunta	4.9.2013
asuntotuotantotoimisto - toimitusjohtaja	30.8., 3.9. ja 6.9.2013

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneenä, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 35 ja 36 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

asuntotuotantotoimikunta	4.9.2013
asuntotuotantotoimisto - toimitusjohtaja	30.8., 3.9. ja 6.9.2013

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi



§ 970

**HYKS-alueen kuntien terveydenhuollon järjestämissuunnitelma
2013-2016**

Pöydälle 09.09.2013

HEL 2013-008301 T 06 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Helsingin ja Uudenmaan
sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 1

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen hyväksyä liitteenä olevan ehdotuksen HYKS-sairaanhoitoalueen terveydenhuollon järjestämissuunnitelmaksi vuosille 2013 – 2016 ja toimittaa sen esityksenä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle.

Esittelijä

Terveydenhuoltolain 34 §:n mukaan samaan sairaanhoitopiiriin kuuluvien kuntien on laadittava yhteinen terveydenhuollon järjestämissuunnitelma, joka perustuu alueen väestön terveysseurantatietoihin ja palvelutarpeeseen. Suunnitelmasta on neuvoteltava sairaanhoitopiirin kuntayhtymän kanssa.

Terveydenhuoltolain 34 §:n nojalla annetussa asetuksessa säädetään järjestämissuunnitelmassa käsiteltävistä asioista. Suunnitelmassa on sovittava kuntien yhteistyöstä, terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä koskevista tavoitteista ja vastuutahoista, terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä, päivystys-, kuvantamis- ja lääkinällisen kuntoutuksen palveluista sekä tarvittavasta yhteistyöstä perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalihuollon, lasten päivähoidon, lääkehuollon ja muiden toimijoiden kesken. Valmisteilla olevaa sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteita ja järjestämistä koskevaa



lainsäädäntöuudistusta ei ole otettu huomioon tässä järjestämissuunnitelmassa.

Järjestämissuunnitelma on laadittava valtuustokausittain ja hyväksyttävä sairaanhoitopiirin kuntayhtymässä. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirissä (HUS) järjestämissuunnitelma on sovittu laadittavaksi sairaanhoitoalueittain ja aluekohtaisista suunnitelmista kootaan sairaanhoitopiiritason yhteenveto HUSin valtuustossa hyväksyttäväksi. Suunnitelman toteutumista seurataan ja sitä päivitetään tarvittaessa vuosittain.

HYKS-alueen kuntien (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kerava, Kirkkonummi ja Kauniainen) järjestämissuunnitelma on valmisteltu yhteistyössä ko. kuntien ja HYKSin kanssa sosiaali- ja terveysjohtajien (ao. apulaiskaupunginjohtajat tai toimialajohtajat) kokouksen (PKS-Soster) asettamassa työryhmässä. Työryhmän puheenjohtajana toimi Helsingin sosiaali- ja terveysviraston hallintopäällikkö ja sihteerinä Helsingin sosiaali- ja terveysviraston hallintoylilääkäri. Kukin kunta oli nimennyt työryhmään edustajakseen johtavan ylilääkärin tai terveydenhuollon vastaavan johtajan. HUSin edustajana ryhmässä oli HUSin perusterveydenhuollon yksikön johtaja. Asetuksen mukaan sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollon yksikön tehtäviin kuuluu mm. järjestämissuunnitelman laadinnan koordinointi sairaanhoitopiiritasolla.

PKS-Soster hyväksyi kokouksessaan 31.5.2013 osaltaan järjestämissuunnitelman ja se viedään kunkin kunnan päätöksenteossa hyväksyttäväksi. Liitteenä oleva järjestämissuunnitelmaehdotus tulee hyväksyä samansisältöisenä kaikissa HYKS-alueen kunnissa.

HUS on pyytänyt kuntia toimittamaan esityksensä terveydenhuollon järjestämissuunnitelmaksi 30.9.2013 mennessä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ehdotus HYKS-alueen järjestämissuunnitelmaksi 2013-2016

Otteet

Ote

Helsingin ja Uudenmaan
sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 1



09.09.2013

Stj/1

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2013 § 259

HEL 2013-008301 T 06 00 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti omalta osaltaan hyväksyä ehdotuksen HYKS-sairaanhoidon järjestämissuunnitelmaksi vuosille 2013 – 2016 (liite 1).

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi



09.09.2013

Stj/2

§ 971

Valtuutettu Emma Karin toivomusponsi paperittomien siirtolaisten terveyspalveluista

HEL 2012-013915 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 26.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Emma Kari) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 26.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Emma Kari) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Käsitellessään globaalin vastuun strategiaa kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus toteuttaa Helsingissä kokeilu paperittomien siirtolaisten terveydenhuollosta (Emma Kari)".

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



Esittelijä toteaa, että sosiaali- ja terveyslautakunta on 20.8.2013 § 267 päättänyt, että paperittomien henkilöiden terveystalujen järjestämisedellytykset selvitetään ja tehdään palvelujen järjestämisen toimenpidesuunnitelma vuoden 2013 aikana.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaikilla Suomessa oleskelevilla on oikeus saada kiireellistä hoitoa. Terveystalolain 50 §:n mukaan kiireellisellä hoidolla tarkoitetaan äkillisen sairastumisen, vamman, pitkäaikaissairauden vaikeutumisen tai toimintakyvyn alenemisen edellyttämää välitöntä arviota ja hoitoa, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai vamman vaikeutumista.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2013 § 267

HEL 2012-013915 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti palauttaa asian uudelleen valmisteluun siten, että selvitetään, millä edellytyksillä paperittomien henkilöiden terveystalut voidaan järjestää ilman kohtuuttomia kustannuksia henkilöille itselleen, sekä tehdään suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä niiden järjestämiseksi välittömästi, viimeistään vuoden 2013 aikana.

Valmistelusta tulee ilmetä

- arvio palveluiden järjestämisen kustannuksista
- arvio palveluita käyttävien paperittomien henkilöiden määrästä
- ehdotus paperittomille suunnattujen palveluiden kohderyhmän

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



rajauksesta; kohderyhmään tulee sisällyttää luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden ohella B-oleskelulupastatuksella maassa oleskelevat henkilöt sekä sellaiset EU-maiden kansalaiset, jotka eivät kuulu oman maansa sairausvakuutusjärjestelmän piiriin ja joilla ei siten ole oikeutta eurooppalaiseen sairausvakuutuskorttiin
- suunnitelma keinoista, joilla huolehditaan, ettei pelko poliisin kiinni ottamaksi joutumisesta estä hakeutumista hoitoon.

Valmistelussa tulee selvittää ja arvioida vaihtoehtoina palveluiden järjestäminen kaupungin omissa terveyskeskuksissa ja HUSn yksiköissä vs. palveluiden toteuttaminen osittain tai kokonaan ostopalveluna.

Valmistelu tulee tehdä Global Clinicin työntekijöitä ja sosiaali- ja terveysministeriötä konsultoiden ja mm. Ruotsin malliin perehtymällä.

Samalla lautakunta edellyttää virastoa kiirehtimään erityisesti hyvin haavoittuvassa asemassa olevien siirtolaisten, kuten raskaana olevien naisten ja lasten, terveydenhuollon järjestämisestä kaupungin omin toimenpitein.

Käsittely

20.08.2013 Palautettiin

Palautusehdotus:

Anna Vuorjoki: "Esitän asian palauttamista valmisteluun siten, että selvitetään, millä edellytyksillä paperittomien henkilöiden terveyspalvelut voidaan järjestää ilman kohtuuttomia kustannuksia henkilöille itselleen, sekä tehdään suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä niiden järjestämiseksi välittömästi, viimeistään vuoden 2013 aikana.

Valmistelusta tulee ilmetä

- arvio palveluiden järjestämisen kustannuksista
- arvio palveluita käyttävien paperittomien henkilöiden määrästä
- ehdotus paperittomille suunnattujen palveluiden kohderyhmän rajauksesta; kohderyhmään tulee sisällyttää luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden ohella B-oleskelulupastatuksella maassa oleskelevat henkilöt sekä sellaiset EU-maiden kansalaiset, jotka eivät kuulu oman maansa sairausvakuutusjärjestelmän piiriin ja joilla ei siten ole oikeutta eurooppalaiseen sairausvakuutuskorttiin
- suunnitelma keinoista, joilla huolehditaan, ettei pelko poliisin kiinni ottamaksi joutumisesta estä hakeutumista hoitoon.

Valmistelussa tulee selvittää ja arvioida vaihtoehtoina palveluiden järjestäminen kaupungin omissa terveyskeskuksissa ja HUSn



yksiköissä vs. palveluiden toteuttaminen osittain tai kokonaan ostopalveluna.

Valmistelu tulee tehdä Global Clinicin työntekijöitä ja sosiaali- ja terveystieteiden konsultoiden ja mm. Ruotsin malliin perehtymällä.

Samalla lautakunta edellyttää virastoa kiirehtimään erityisesti hyvin haavoittuvassa asemassa olevien siirtolaisten, kuten raskaana olevien naisten ja lasten, terveydenhuollon järjestämisestä kaupungin omin toimenpitein."

Kannattajat: Laura Nordström, Mikael Sjövall

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen jälkeen:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Jäsen Vuorijoen esittämä palautusehdotus, jota kannattivat jäsenet Laura Nordström ja Mikael Sjövall:

"Esitän asian palauttamista valmisteluun siten, että selvitetään, millä edellytyksillä paperittomien henkilöiden terveyspalvelut voidaan järjestää ilman kohtuuttomia kustannuksia henkilöille itselleen, sekä tehdään suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä niiden järjestämiseksi välittömästi, viimeistään vuoden 2013 aikana. Valmistelusta tulee ilmetä

- arvio palveluiden järjestämisen kustannuksista
- arvio palveluita käyttävien paperittomien henkilöiden määrästä
- ehdotus paperittomille suunnattujen palveluiden kohderyhmän rajauksesta; kohderyhmään tulee sisällyttää luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden ohella B-oleskelulupastatuksella maassa oleskelevat henkilöt sekä sellaiset EU-maiden kansalaiset, jotka eivät kuulu oman maansa sairausvakuutusjärjestelmän piiriin ja joilla ei siten ole oikeutta eurooppalaiseen sairausvakuutuskorttiin
- suunnitelma keinoista, joilla huolehditaan, ettei pelko poliisin kiinni ottamaksi joutumisesta estä hakeutumista hoitoon. Valmistelussa tulee selvittää ja arvioida vaihtoehtoina palveluiden järjestäminen kaupungin omissa terveyskeskuksissa ja HUSn yksiköissä vs. palveluiden toteuttaminen osittain tai kokonaan ostopalveluna. Valmistelu tulee tehdä Global Clinicin työntekijöitä ja sosiaali- ja terveystieteiden konsultoiden ja mm. Ruotsin malliin perehtymällä. Samalla lautakunta edellyttää virastoa kiirehtimään erityisesti hyvin haavoittuvassa asemassa olevien siirtolaisten, kuten raskaana olevien naisten ja lasten, terveydenhuollon järjestämisestä kaupungin omin toimenpitein."



Jaa-äännet: 5

Sirpa Asko-Seljavaara, Seija Muurinen, Tuomas Nurmela, Tuula Salo, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 8

Maija Anttila, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Marko Rosenholm, Mikael Sjövall, Hannu Tuominen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

18.06.2013 Pöydälle

26.02.2013 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

Talous- ja suunnittelukeskus 13.6.2013

HEL 2012-013915 T 00 00 03

Suppeimmin paperittomat voitaisiin määritellä laittomasti Suomessa oleskeleviin henkilöihin. Paperittomilla voidaan tarkoittaa myös sellaisia Suomessa oleskelevia henkilöitä, joilla ei ole oikeutta käyttää julkisia terveystalvueluita asiakasmaksulain mukaisesti. Suurella osalla heistä on kuitenkin tarpeellisen hoidon kattava sairauskuluvakuutus (tai ovat muun vastaavan järjestelmän piirissä) jos hakeutuvat Suomessa hoitoon.

Toisaalta tilapäisesti Suomessa oleskelevat ulkomaalaiset, työttömät tai asunnottomat ulkomaalaiset, henkilöt, joiden perheenjäsenet eivät asu Suomessa, henkilöt, jotka asuvat toisessa maassa ja työskentelevät toisessa maassa, ulkomaalaiset opiskelijat ja turistit ovat sairausvakuutuksen ja kunnallisen terveydenhuollon ulkopuolella, mutta silti laillisesti Suomessa.

Suomessa ilman oleskelulupaa oleskelevien määrästä ei ole tarkkaa tietoa, mutta lukumääräksi on arvioitu 2000–3000. Edellisten lisäksi on ihmisryhmiä, jotka ovat terveydenhuollon näkökulmasta paperittoman kaltaisessa tilanteessa. Näihin kuuluvat muun muassa Itä-Euroopan



romanit. Kesäaikana Itä-Euroopan romaneja arvioidaan olevan pääkaupunkiseudulla noin 400 – 600 ja talviaikoina 50–100 henkilöä.

Talous- ja suunnittelukeskus viittaa aiempaan lausuntoonsa ja toteaa, että ensisijaisesti Suomeen tulisi sosiaali- ja terveysministeriön johdolla luoda yhtenäiset kansalliset ohjeet siitä, miten paperittomien terveydenhuolto tulisi järjestää ja mitä tässä yhteydessä tarkoitetaan välttämättömällä hoidolla. Yksittäisen kunnan ei tule laajentaa palvelujaan alueelle, josta ei ole kansallisia linjauksia. Mikäli kansallisten linjausten jälkeen päädytään siihen, että palvelut tulisivat kuntien tehtäväksi, tulee huomioida hallitusohjelman kirjaus, kuntatalouden vakautta ja kestävyttä edistetään mm. rajoittamalla kuntien tehtävien laajentamista.

Talous- ja suunnittelukeskus pitää ensisijaisena vaihtoehtona paperittomien terveydenhuollon toteuttamista tartuntatautilakia, terveydenhuoltolakia ja terveydenhuollon salassapitosäädöksiä noudattaen, jolloin Suomessa oleskelevat ihmiset saavat lain mukaisen kiireellisen hoidon. Terveydenhuoltolain 50 §:n mukaan kiireellinen sairaanhoito, mukaan lukien kiireellinen suun terveydenhuolto, mielenterveyshoito, päihdehoito ja psykososiaalinen tuki, on annettava potilaalle hänen asuinpaikastaan riippumatta. Tämä koskee myös paperittomia henkilöitä. Kiireellisellä hoidolla tarkoitetaan äkillisen sairastumisen, vamman, pitkäaikaissairauden vaikeutumisen tai toimintakyvyn -alenemisen edellyttämää välitöntä arviota ja hoitoa, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai vamman vaikeutumista.

Samalla talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että mahdolliset tulevat valtakunnalliset linjaukset otetaan myöhemmin huomioon. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos on käynnistämässä sosiaali- ja terveysministeriön pyynnöstä selvitystä paperittomien terveydenhuollosta ja mahdollisista toimenpide-ehdotuksista, joihin nykytilanne antaa aihetta. Selvityshankkeen tukiryhmään on pyydetty Helsingin sosiaali- ja terveysviraston edustus.

Lisäksi talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että talousarviossa ei ole varauduttu paperittomien terveyspalvelujen laajentamiseksi nykyisestä, vaan toiminnan rahoitus merkitsisi vastaavaa vähennystä jostain muusta toiminnasta. Yleislääkäritasoisien vastaanoton, joka sisältäisi tarvittavat laboratorio- ja kuvantamispalvelut sekä lasten- ja äitiysneuvolapalvelut, kustannukset olisivat vähintään 100 000 euroa vuodessa. Lisäksi merkittäviä kustannuksia aiheutuisi erikoissairaanhoidosta

11.3.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot



Katja Rimpilä, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 06.05.2013 § 565

HEL 2012-013915 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että paperittomien terveydenhuollon järjestämiseen ryhdyttäisiin välittömästi, viimeistään vuoden 2013 aikana, kaupungin omin toimenpitein Global Clinicin työntekijöitä ja sosiaali- ja terveysministeriötä konsultoiden.

Käsittely

06.05.2013 Palautettiin

Palautusehdotus:

Emma Kari: Lisäys päätösehdotukseen: "Lisäksi kaupunginhallitus edellyttää, että paperittomien terveydenhuollon järjestämiseen ryhdyttäisiin välittömästi, viimeistään vuoden 2013 aikana, kaupungin omin toimenpitein Global Clinicin työntekijöitä ja sosiaali- ja terveysministeriötä konsultoiden."

Kannattajat: Sirpa Puhakka

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisäys päätösehdotukseen: "Lisäksi kaupunginhallitus edellyttää, että paperittomien terveydenhuollon järjestämiseen ryhdyttäisiin välittömästi, viimeistään vuoden 2013 aikana, kaupungin omin toimenpitein Global Clinicin työntekijöitä ja sosiaali- ja terveysministeriötä konsultoiden."

Jaa-äännet: 6

Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Ei-äännet: 9

Jorma Bergholm, Emma Kari, Tuuli Kousa, Tuomas Kurttila, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala

Tyhjä: 0



09.09.2013

Stj/2

Poissa: 0

Äänin 9 - 6 kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

29.04.2013 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi



09.09.2013

Stj/3

§ 972

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 35 ja 36 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

sosiaali- ja terveyslautakunta 3.9.2013

- ensimmäinen jaosto 29.8.2013

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 35 ja 36 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

sosiaali- ja terveyslautakunta 3.9.2013

- ensimmäinen jaosto 29.8.2013

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi



§ 973

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 35 ja 36 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
henkilöstökassatoimikunta
kaupunginmuseon johtokunta 27.8.2013
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta
opetuslautakunta
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta 27.8.2013
taidemuseon johtokunta 29.8.2013
Henkilöstön kehittämisspalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
henkilöstökeskus
- henkilöstöjohtaja
- osastopäällikkö (henkilöstöpolitiikka)
- osastopäällikkö (henkilöstövoimavara)
- osastopäällikkö (maahanmuutto)
museujohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- rehtori
- apulaisrehtori
- osastopäällikkö (asiakaspalveluosasto)
- osastopäällikkö (hallinto-osasto)
taidemuseon johtaja
tietokeskus:
- johtaja
- tutkuspäällikkö
- tietohuoltopäällikkö
- kehittämispäällikkö



työterveysjohtaja
Henkilöstön kehittämispalvelut
- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 35 ja 36 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
henkilöstökassatoimikunta
kaupunginmuseon johtokunta 27.8.2013
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta
opetuslautakunta
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta 27.8.2013
taidemuseon johtokunta 29.8.2013
Henkilöstön kehittämispalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
henkilöstökeskus
- henkilöstöjohtaja
- osastopäällikkö (henkilöstöpolitiikka)
- osastopäällikkö (henkilöstövoimavara)
- osastopäällikkö (maahanmuutto)
museojohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- rehtori



09.09.2013

Sj/1

- apulaisrehtori
- osastopäällikkö (asiakaspalveluosasto)
- osastopäällikkö (hallinto-osasto)
- taidemuseon johtaja
- tietokeskus:
 - johtaja
 - tutkimuspäällikkö
 - tietohuoltopäällikkö
 - kehittämispäällikkö
- työterveysjohtaja
- Henkilöstön kehittämisspalvelut
- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

Kaupunginhallitus

Tatu Rauhamäki
puheenjohtaja
(lukuun ottamatta 965 §)

Osku Pajamäki
puheenjohtaja
(965 §)

Anna Villeneuve
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Hannu Oskala

Marcus Rantala

Osku Pajamäki
(lukuun ottamatta 965 §)

Laura Rissanen

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 17.09.2013 ja asianosaista koskeva päätös on lähetetty seuraavana arkityöpäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämisestä.



09.09.2013

Anna Villeneuve
ts. hallintosihteeri

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566



09.09.2013

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 881, 883 - 942, 947 - 966 ja 969 - 973 §:t

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 882 ja 944 - 946 §:t

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

3

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 943, 967 ja 968 §:t

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräjän viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.



09.09.2013

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettamisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)

(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)

(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)

(09) 310 13703 (Sivistys- ja henkilöstötoimi)

(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566



09.09.2013

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä.
Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566